

ЪРНЕСТ ХЕМИНГУЕЙ ОСТРОВИ НА ТЕЧЕНИЕТО

Превод от английски: Светослав Колев, 1972

chitanka.info

ПЪРВА ЧАСТ

БИМИНИ

Къщата се издигаше в най-високата част от тесния език на сушата между пристанището и откритото море. Беше издържала три урагана и беше построена здрава като кораб. Стройни кокосови палми, наклонени от пасатите, я пазеха със сянката си. Откъм океана имаше врата, през която човек можеше да се спусне по стръмната скала и да навлезе през белия пясък в Гълфстрийма. Обикновено неговата вода беше тъмносиня, когато се наблюдаваше в тихо време. Ала щом човек проникнеше в течението, Гълфстриймът добиваше зеления цвят на водата над белия като брашно пясък и се съзираше сянката на всяка едра риба, много преди да се е доближила до брега.

Мястото беше безопасно и чудесно за къпане през деня, но не и през нощта. Тогава акулите се промъкваха чак до плажа, за да ловят жертвите си в окрайнините на Гълфстрийма, и в тихи нощи от горната веранда на къщата можеше да се чуе плясъкът на преследваните риби, а ако човек слезеше на брега, можеше да види фосфоресциращите дири, които хищниците оставяха във водата. Нощем акулите не се страхуваха, от тях се страхуваха всички. Денем, напротив страняха от светлия бял пясък, а когато го приближаваха, сенките им се виждаха много отдалече.

В къщата живееше мъж на име Томас Хъдсън, добър художник, който работеше в дома си и на острова през по-голямата част от годината. За човек, проживял достатъчно дълго в тези ширини, промените на годишните времена добиваха, същото значение, каквото имаха навсякъде другаде, затова Томас Хъдсън, който обичаше острова, не искаше да пропусне ни една пролет, ни едно лято, ни една есен, ни една зима.

Навремето, когато през август стихваше вятърът или когато през юни или юли понякога не духаха пасатите, лятото беше знойно. Случваше се също през септември и октомври, дори и в началото на ноември, да бушуват урагани, а от юни нататък можеха да се развихрят по всяко време неканени тропически хали. Ала когато не вилнееха бури, през истинските месеци на ураганите цареше вълшебно време.

Томас Хъдсън беше изучавал тропическите циклони в продължение на години и беше в състояние да предсказва по небето кога ще се надигне тропическа сирия много преди барометърът да е известил задаването ѝ. Знаеше как се съставят диаграми за циклоните и какви предпазни мерки трябва да се вземат срещу тях. Знаеше също какво означава да се изживее ураган заедно с останалите жители на острова и каква спойка създава бедствието между хората, над чиито глави се е стоварило. Накрая знаеше, че има циклони, на чиято стихийност не може да устои нищо. И винаги си беше казвал, че ако се разрази такъв неудържим ураган, би желал да не бъде пощаден, би желал да загине заедно с къщата, щом тя бъде разрушена.

А къщата приличаше твърде много на кораб. Издигната на възвишението, за да язди бурите, тя беше вградена в острова, сякаш съставляваше част от гърдата му, ала от всичките ѝ прозорци се виждаше морето. Имаше също добро проветряване, което я правеше прохладна и през най-душните нощи. Беше боядисана в бяло, за да не се напича лете, и можеше да се зърне отдалече в Гълфстрийма. Съставляваше най-високата точка на острова, ако не се смяташе дългата редица стройни казуарини^[1], които първи привличаха окото, когато човек съзираше острова откъм морето. Скоро след тъмното очертание на казуарините над водната повърхност се открояваше бялата грамада на къщата. Сетне, когато човек се приближаваше още повече, обгръщаше цялото протежение на острова с кокосовите палми, обшитите с дъски къщи, бялата ивица на плажа и в дъното — зеленината на Южния остров.

Томас Хъдсън не можеше да погледне къщата, без видът ѝ да го изпълни с блаженство. Винаги се отнасяше към нея с нежност, каквато би проявил към кораб. Зиме, когато духаха северните ветрове и нахлуваше истински студ, в къщата беше топло и уютно, понеже тя притежаваше единствената камина на острова. Камината представляваше голямо открито огнище, където Томас Хъдсън гореше дънери, изхвърлени от морето.

Беше струпал до южната стена на къщата цяла грамада такива дърва, избелели от слънцето и лъснати от пясъка, който вятърът носеше. Томас Хъдсън си харесваше ту един, ту друг пън и нямаше сърце да го изгори. Ала подир силните бури океанът винаги изхвърляше на плажа нови дънери, затова Томас Хъдсън намираше, че

е забавно да се изгорят дори дърветата, които си беше харесал. Знаеше, че морето ще извае нови пънове и че някоя студена нощ той ще седи в голямото кресло срещу огъня, четейки до лампата, поставена на масата от дебели дъски, ще се вслушва, докато чете, за да чуе как навън вие северозападният вятър и реве прибоят, ще наблюдава как пламтят големите избелели дървета.

Понякога щеше да изгаси лампата и щеше да легне на губера, за да дебне пъстрите ръбове, които морската сол и пясъкът образуваха в пламъците при изгарянето си. На пода очите му бяха наравно с линията на искрящите дънери, та можеше да следи огнените езици, излизащи от дървесината, и играта на пламъците го изпълваше едновременно с жал и блаженство. Всяко изгарящо дърво го вълнуваше по същия начин. Но горенето на пъновете будеше в душата му чувства, които сам не можеше да определи. Казваше си, че навярно греши, задето жертвува дънерите, след като ги харесва толкова, ала не се чувствуваше виновен.

Когато лежеше на пода, струваше му се, че го духа вятърът, въпреки че всъщност севернякът шибаше долните ъгли на къщата и най-ниската трева на острова, промъкваше се в корените на морската трева и репея и дори в пясъка. На пода Томас Хъдсън усещаше грохота на прибоя така, както — спомняше си — бе усещал тътена на тежките оръдия, когато много отдавна като дете беше лежал близо до стреляща батарея.

Камината беше забележително кътче зиме, но и през всички други месеци на годината той я поглеждаше ласкаво и си представяше каква наслада ще изпита, щом отново настъпи зимата. Тя беше най-хубавият сезон на острова и Томас Хъдсън я очакваше през останалата част от годината.

[1] Тропически дървета с тежка, твърда дървесина. Един вид, *Casuarina quisetifolia*, се сади заради сянката, която хвърля. — Б.пр. ↑

Зимата беше отминала и пролетта клонеше към края си, когато синовете на Томас Хъдсън дойдоха тази година на острова. Тримата се бяха уговорили да се срещнат в Ню Йорк, за да слизат с влака на юг и да продължат оттам със самолет над океана. Майката на две от момчетата създаде обичайните въртели. Беше решила да замине за Европа, без да уведоми, естествено, баща им, когато беше наумила да пътува, и настояваше момичетата да я придружат през лятото. При баща си можели да отидат през коледната ваканция, разбира се, след Коледа. Самият празник трябвало да посрещнат с майка си.

Томас Хъдсън беше свикнал вече с прищевките ѝ, затова в края на краищата се стигна до обичайните отстъпки. Двете по-малки момчета щяха да прекарат при баща си пет седмици на острова, после щяха да се приберат, за да отплуват от Ню Йорк с френски презокеански кораб, ползувайки намалението за учащи. Майка им щеше да ги чака в Париж, където се канеше да купува тоалети. По време на пътуването за тях щеше да се грижи по-големият им брат Том. Той пък щеше да отиде при майка си, която снимаше филм в Южна Франция.

Майката на Том не беше поискала сина си и би предпочела той да остане при баща си на острова. Ала щеше да ѝ бъде приятно да го види. Като се вземеше предвид своенравието на майката на двете момчета, разрешението можеше да се счете за сполучлив изход. Тя беше прелестна, очарователна жена, която никога не изменяше съставен вече план. Кроеше го всякога тайно, както добър стратег обмисля походите си, и го прилагаше с военна твърдост. Допускаше отстъпки, но не и основни изменения в плана, независимо дали ѝ беше хрумнал в нощ на безсъние, в утро на свада или във вечер на чашка с джин.

Планът си оставаше план, решението, не ще и дума, решение. Понеже познаваше нрава ѝ, а беше минал и през училището на разводите, Томас Хъдсън се чувствуваше щастлив, че е постигнал компромис и че децата ще му гостуват пет седмици. „Щом изкопчих

пет недели — мислеше си, — пак печеля. Пет седмици не са малко, когато човек ги прекара със същества, които обича и които би желал да бъдат винаги с него. Всъщност защо изобщо се разделих с майката на Том? По-добре да не задълбавам — каза си. — По-добре да не чопля. Децата от втората жена също са прекрасни. Много разбрани, много хрисими. Знаеш колко от положителните си черти са наследили от нея. Тя също е чудесна жена. И с нея не трябваше да се разделям.“ После си каза: „М-да, не, трябваше.“

Ала не се развълнува особено. Отдавна беше престанал да се вълнува и работата му беше помогнала да потисне криво-ляво чувството за вина. Сега го занимаваше само мисълта за предстоящото пристигане на момчетата и грижата да им осигури приятно прекарване на лятото. По-късно пак щеше да се залови за работа.

С труд и упорита, системна работа, която си беше наложил на острова, беше успял да замени кажи-речи всичко, освен децата. Смяташе, че е постигнал траен успех, който щеше да го задържи тук. Сега, колчем му домъчняваше за Париж, вместо да замине, заживяваше със спомените. По същия начин се справяше с цяла Европа и голяма част от Азия и Африка.

Спомняше си и какво беше казал Реноар, когато му съобщили, че Гоген бил заминал за Таити, за да рисува.

— Защо ще харчи толкова много пари, за да ходи толкова далече, след като човек рисува толкова добре и в Батиньол?

Отговорът звучеше по-добре на френски: *Quand on peint si bien aux Batignolles?*

Томас Хъдсън оприличаваше острова на парижкия си quartier^[1], беше свикнал с него, познаваше съседите, работеше така усърдно, както беше работил в Париж навремето, когато Том беше малък.

Сегиз-тогиз напускаше острова, за да отиде на риболов край бреговете на Куба или за да се поразходи из планините през есента. Ранчото си в Монтана беше обаче дал под наем, защото там времето беше най-хубаво лете и есен, но през есента момчетата тръгваха на училище.

Понякога му се налагаше да прескача до Ню Йорк, за да се срещне с търговеца си. Ала сега по-често идваше търговецът и отнасяше картините му на север. Минаваше за художник с утвърдено име, ценяха го и в Европа, и в родината. Имаше доходи от концесии на

нефтени находища в земя, която бе принадлежала на дядо му. Тя представляваше пасища, но при продажбата бяха запазили право на собственост върху подземните богатства. Половината от дохода отиваше за издръжка на бившите съпруги и децата, остатъкът му обезпечаваше самостоятелност, затова можеше да рисува, както му е угодно, без да зависи от търговците. Можеше да живее, където пожелае, и да пътешествува, когато му се прище.

Радваше се на успех горе-долу във всичко, освен в брачния живот, въпреки че всъщност никога не бе държал на успеха. Вълнуваха го само живописата и децата, продължаваше да обича първата жена, в която се беше влюбил. По-късно беше имал вземане-даване с много жени и от време на време някоя от тях се застояваше на острова. Чувствуваше нужда от жени, те бяха добре дошли като гостенки. Харесваше му компанията им, понякога за твърде дълго. Но в края на краищата изпитваше облекчение, че си отиват, дори когато му се нравеха силно. Беше свикнал да не се кара повече с жените, както се беше научил и да не се жени повече. И двете неща изглеждаха толкова трудни, колкото и да се заседи на едно място, за да рисува упорито и системно. Ала беше ги овладял и се надяваше, че ги е научил завинаги. Отдавна беше усвоил живописното изкуство и му се струваше, че с всяка измината година се усъвършенствува все повече и повече. Ала да се научи на заседналост и дисциплина в работата, му се виждаше далеч по-трудно, защото имаше периоди в живота му, когато бе нехаел за дисциплината. Никога не бе проявявал истинска безотговорност, но бе робувал на безредието, себичността, коравосърдечието. Сега знаеше това, не само защото много жени му го бяха казвали, а и защото сам го беше прозрял. Тогава беше решил да бъде себичен само за живописата, коравосърдечен само за работата, да се самоукроти и да се подчини на дисциплината.

Искаше да се наслаждава на живота в рамките на дисциплината, която си налагаше, и да работи упорито. А днес беше неизказано щастлив, понеже утре преди обед щяха да пристигнат децата.

— Мистър Том, да искате нещо? — запита Джоузеф, домашният прислужник. — За днес май приключихте?

Джоузеф беше висок, с много дълго, много черно лице, големи ръце и големи крака. Носеше бяло сако и бели панталони, но ходеше бос.

— Благодаря, Джоузеф. Нищо не искам.

— Малко джин с тоник?

— Не. Възнамерявам да се отбия при мистър Боби. Ще пийна там.

— Пийнете тук. По-евтино е. Мистър Боби беше в лошо настроение, когато минах край него. Разсипали го от коктейли, каза. Някаква клиентка от някаква яхта искаше от онуй питие, дето му викат „Бяла жена“, та носеше шише от оная американска минерална вода, дето има нарисувана жена в бяла рокля като мрежа за комари, седнала до един извор.

— Предпочитам да сляза до бара.

— Да ви приготвя първом аз едно питие. Пристигна пощата с лоцманския кораб. Докато я прегледате, ще пийнете. Сетне пак ще отидете при мистър Боби.

— Добре.

— Олекна ми — възкликна Джоузеф. — Приготвил бях вече питието. Днес май пощата не е нещо особено.

— Къде е?

— Долу в кухнята. Ще я донеса. Две писма с женски почерк. Едното от Ню Йорк. Другото от Палм Бийч. Хубав почерк. Едно писмо от господина, дето продава картините ви в Ню Йорк. И още две от изпращачи, дето не познавам.

— Ще отговориш ли вместо мене?

— Ще отговаря. Щом искате. Ходил съм на училище, макар да бяхме бедни.

— По-добре ги донеси.

— Ще ги донеса, мистър Том. Има и един вестник.

— Запази го за закуската, Джоузеф.

Томас Хъдсън седна и зачете кореспонденцията си, като отпиваше на малки глътки студената течност. Прочете повторно едното писмо, после прибра писмата в едно чекмедже на писалищната маса.

— Джоузеф, приготви ли всичко за момчетата?

— Да, мистър Том. И две допълнителни каси кока-кола. Младият Том навярно ще е станал по-голям от мене?

— Още не.

— Мислите ли, че вече ще може да ме надвие?

— Не мисля.

— С това момче съм се борил толкова пъти, когато бях свободен — каза Джоузеф. — Ще бъде забавно да му викам „мистър“. Мистър Том, мистър Дейвид, мистър Андрю. Три от най-знаменитите момчета, които познавам. Но най-дяволит е Анди.

— От малък си беше дяволит — обясни Томас Хъдсън.

— Запазил си е дяволитостта и досега — добави Джоузеф с възхищение.

— Гледай да им служиш за пример това лято.

— Мистър Том, не ме карайте да служа за пример на момчетата това лято. Може би преди три-четири години, когато бях глуповат. По-скоро на мене ще ми служи за пример Том. Той ходи в скъпо училище, научил се е на добри, изискани обноски. Не мога да се меря по познания, но поне да мога да се държа като него. Свободно и непринудено, ала вежливо. Сетне ще догоня Дейв по изящност. Това ще бъде най-трудното. Накрая ще узная в какво се крие дяволитостта на Анди.

— Само не я проявявай тая дяволитост в къщи.

— Няма, мистър Том. Криво ме разбрахте. Тя ми трябва не за тук, а за навън.

— Хубаво е, че идват момчетата, нали?

— Мистър Том, откакто избухна големият пожар, няма друго чудо, което да може да се сравнява с идването им. Поставям го наравно с второто пришествие. Дали е хубаво, питате. Хубаво е и още как!

— Трябва да им измислим развлечения.

— Няма нужда, мистър Том. Трябва да помислим как да ги предпазим от собствените им опасни увлечения. Еди ще може да ни помогне. Познава ги по-добре от мене. Аз съм им приятел и няма да ме слушат.

— Как е Еди?

— Почерпил се беше предварително, за да се подготви за рождения ден на кралицата. В чудесна форма е.

— По-добре да сляза до мистър Боби, докато е още в лошо настроение.

— Той пита за вас. Мистър Боби е джентълмен, като него няма втори. Понякога тая паплач, дето се мъкне с яхтите, го вбесява. Беше му причерняло до немай-къде, когато си тръгнах.

— Ти какво търсеше в бара?

— Отбих се за кока-кола, па останах да чукна някоя и друга топка на билиярда.

— Как е билиардната маса?

— Хич не я бива.

— Ще отида — каза Томас Хъдсън. — Ще се измия на душа и ще се преоблека.

— Дрехите сложих на леглото — съобщи Джоузеф. — Ще пиете ли още един джин?

— Не, благодаря.

— Мистър Роджър е в яхтата.

— Добре. Ще го потърся.

— Тук ли ще спи?

— Вероятно.

— Ще му приготвя легло за всеки случай.

— Пригответи.

[1] Квартал (фр.). Тук Хемингуей наемква за Латинския квартал в Париж, където е живял през 1924 г. — Б.пр. ↑

3

Томас Хъдсън се изкъпа, като натри главата си със сапун и след това се изплакна под пръскащата струя, която идваше под високо налягане от душа. Беше снажен мъж и гол изглеждаше още по-снажен, отколкото облечен. От слънцето беше обгорял силно, а косата беше излиняла в преливащи тонове. Нямаше излишни тлъстини и когато се претегли, видя, че тежи сто деветдесет и два фунта.

„Трябваше да поплувам, преди да се изкъпя — каза си. — Но отзарана плувах дълго, преди да почна работа, и сега съм изморен. Ще се изплуваме, когато дойдат момчетата. А и Роджър е тук. Това е хубаво.“

Сложи си чисти шорти и стара риза, падаща свободно над панталоните, obu мокасини, излезе, спусна се по склона и през вратата на дървената ограда стигна до блестящия от слънцето избелял корал на Кралското шосе.

Пред него от дъсчените небоядисани бараки край пътя под сянката на две кокосови палми излезе вдървено прав, стар негър с черно палто от алпака и гладени тъмни панталони и закрачи по шосето. Когато се обърна, Томас Хъдсън видя хубавото му черно лице.

Зад бараката детски гласец запя подигравателно старинна английска песенчица:

*От Несо чичо Едуард дойде
бонбони да продава тук.
Купихме си бонбони ти и аз,
но от тях корем ни заболя.*

Чичо Едуард изви хубавото си лице, което изглеждаше толкова огорчено, колкото и разгневено в ярката следобедна светлина.

— Зная те — обади се той. — Не те виждам, но зная кой си. Ще те обадя на стражаря.

Детският глас се извиси още по-ясен и по-закачлив:

*Хей Едуард,
хей Едуард,
раз, два, три, Едуард.
Бонбоните нищо не струват.*

— Ще се оплача на стражаря — закани се чичо Едуард — Стражарят ще те научи.

— Имаш ли днес развалени бонбони, чичо Едуард? — провикна се гласчето. Детето старателно се криеше.

— Преследват ме — каза високо чичо Едуард, продължавайки пътя си. — Накърняват достойнството ми и го рушат. Господи, прости им, защото те не знаят какво правят.

По-нататък на Кралското шосе се чуха нови песни, идващи от стаите над бара „Понсе де Леон“. Зададе се млад негър, който крачеше бързо по кораловия път.

— Има бой, мистър Том — съобщи момъкът. — Горедолу. Един господин от една яхта изхвърля през прозореца неща.

— Какви неща, Луис?

— Всякакви неща, мистър Том. Мъжът хвърляше къде каквото му попаднеше. Жената се опита да го спре, но той каза, че ще я изхвърли и нея.

— Откъде е тоя господин?

— Големец от Севера. Казва, че можел да купи и да продаде целия остров. Май ще го купи твърде евтино, ако продължава да хвърля така на поразия всичко.

— Намеси ли се полицията, Луис?

— Не, мистър Том. Никой не е викал полицията още. Но както вървят нещата, май ще се наложи да се намеси.

— С тях ли си, Луис? Исках да им донесеш стръв за утре.

— Непременно ще ви, донеса, мистър Том. Не се безпокойте за стръвта. С тях бях достатъчно дълго. Извикаха ме отзарана да ги вода да ловят албула^[1] и оттогава ги придружавам. Само че не ловят никаква риба, ами хвърлят чинии и чаши, кани и столове, а колчем мистър Боби му поднася сметката, той я къса, крещейки, че мистър Боби е разбойник, крадец и мошеник. Ако на това му викате риболов, здраве му кажи!

— Тоя господин изглежда проклетник, Луис.

— Най-големият проклетник, какъвто досега съм срещнал или ще срещна занапред, мистър Том. Накара ме да им пея. Знаете, че не пея така хубаво като Джози, но пея както мога, понякога дори пея по-хубаво, отколкото мога. Карам криво-ляво. Знаете как пея. Чували сте ме. Хареса само песента за оная майка, дете не искала ни грах, ни ориз, ни кокосово масло. Накара ме да я повтарям непрекъснато. Тя е старовремска песен и ми омръзна, та му рекох: „Сър, зная и нови песни. Хубави песни. Чудесни песни. Зная и стари песни, като Песента за гибелта на Джон Джейкъб Астър на парахода «Титаник», дете потънал от айсберг. Ако искате, по-добре да ви ги изпея вместо тая песен за грах и ориз“. Казах му го съвсем учтиво и смирено. Знаете как си приказвам. Но господинът ревна: „Слушай, невеж черен дрипльо, имам повече магазини, фабрики и вестници, отколкото Джон Джейкъб Астър е изсрал... — сецате се какво. — Ще те хвана и ще натикам муцуната ти в тях, ако се осмелиш да ми даваш акъл какво да слушам!“ Тогава жената се намеси. „Защо, миличък, се държиш така грубо с момчето? Намирам, че пее много хубаво и искам да чуя някоя от новите му песни.“ Мъжът се сопна: „Нито ти ще ги чуеш, нито той ще ги пее!“ Опак човек е, мистър Том. Жената, хубаво му каза: „Мили, с тебе не се излиза на глава!“ Мистър Том, новородена майmunка, токущо излязла от корема на майка си, по-лесно ще се справи с дизелов мотор, отколкото човек да излезе на глава с тоя господин. Извинявайте, разбъбрих се повече. Но ме ядоса. Разстрои много жената.

— За какво са те пратили сега, Луис?

— Ходих за седефени перли.

Двамата бяха спрели под сянката на една палма, докато разговаряха, и младежът извади от джоба си съвсем чиста кърпичка, разгъвайки я, за да покаже пет-шест лъскави, седефено-розови зърна, неприличащи на бисери, които туземците намираха понякога в мидите, когато ги чистеха, и които ни една измежду познатите на Томас Хъдсън, освен английската кралица Мери, не би приела за подарък. Естествено, той не си въобразяваше, че познава кралица Мери, ала беше я виждал във вестниците и филмите, а „Дъ Ню Йоркър“ бе поместил и снимката и в профил. Фактът, че тя харесваше седефените перли, го караше да чувствава все пак, че я познава по-добре от много други жени, които познаваше отдавна. Кралица Мери харесваше

бахамските бисери и островът щеше да празнува довчера рождения ѝ ден, сети се той, ала се усъмни дали седефените перли ще успеят да утешат наскърбената жена. Пък и си каза, че може би кралица Мери беше изразила възхищението си от бахамските бисери, за да достави удоволствие на поданиците си от Бахамските острови.

Продължиха заедно до „Понсе де Леон“. Луис добави:

— Госпожата се разплака, мистър Том. Разплака се много силно, та предложих да прескоча до Рой, за да донеса седефени перли да ги прегледа.

— Ще я ощастливят твърде — забеляза Томас Хъдсън. — Стига да харесва бахамските бисери.

— Надявам се. Сега ще ѝ ги отнеса.

Томас Хъдсън влезе в бара, където беше прохладно и почти тъмно след яркия блясък на Кораловия път. Поръча си джин с тоник, кора от сладък лимон и няколко капки ангостура. Мистър Боби стоеше зад тезгяха, ужасно намръщен. Четирима чернокожи младежи играеха билиард, като от време на време повдигаха масата, когато трябваше да играят труден карамбол. Горе пеенето секна, в заведението настъпи пълна тишина, чуваше се само чаткането на топките. Двамина от моряците на яхтата, която беше завързана на пристана, седяха на бара. Когато очите на Томас Хъдсън свикнаха с притъпената светлина, той намери помещението хладно и приятно. Слезе Луис.

— Господинът е заспал — съобщи, момъкът. — Оставих перлите на госпожата. Тя ги разглежда и плаче.

Томас Хъдсън забеляза как двамата моряци се спогледаха, ала не казаха нищо. Седеше, като стискаше високата чаша с приятно-горчивото питие, наслаждавайки се на първата глътка, която му напомни за Танга, Момбаса, Ламу и цялото побережие. Обзе го внезапна носталгия по Африка. Беше заседнал тук на острова, а можеше да скита из Африка. Поврага, каза си, винаги мога да отида там. Човек трябва да търси вътрешно задоволство, където и да се намира. А и тук ми е много добре.

— Том, наистина ли ти харесва тоя бълвоч? — запитва Боби.

— Разбира се. Иначе не бих го пил.

— Веднъж отворих по погрешка една бутилка. Имаше вкус на хинин.

— В него има и хинин.

— Хората май са полудели — подхвърли Боби. — Наливат се с какво ли не. Имам пари, плащат. Въобразяват си, че си правят кефа, като развалят хубавия джин, сипвайки в него някаква индийска отвара с хинин.

— На мене пък ми харесва. Обичам вкуса на хинина с кора от сладък лимон. Имам чувството, че питието разтваря порите на стомаха ми, така да се каже. Ободрява ме повече от чистия джин. Кара ме да се чувствавам добре.

— Зная. Пиенето винаги те кара да се чувствуваш добре, а мене пиенето ме кара да се чувствавам ужасно. Къде е Роджър?

Роджър беше приятел на Томас Хъдсън и притежаваше рибарска колиба в долния край на острова.

— Ще дойде скоро. Ще се храним заедно у Джони Гуднър.

— Чудя се какво му харесват на тоя остров, за да се застояват хора като тебе, Роджър Дейвис и Джони Гуднър.

— Островът си го бива. И ти си се застоял. Така ли е?

— Стоя, за да си вадя хляба.

— Би могъл да го вадиш и в Несо.

— По дяволите Несо! Тук е по-весело. На тоя остров е по-забавно. Пък се печелят и добри парици.

— Тук ми харесва животът.

— Не ще и дума — съгласи се Боби. — И на мене ми харесва. Добре знаеш. Щом си вадя хляба. Продаваш ли картините, които рисуваш постоянно?

— Засега вървят твърде добре.

— Хора, дето дават пари за картини, където е нарисуван чичо Едуард. Или са нарисувани негри. Негри във водата. Негри на сушата. Негри в лодки. Ловци на морски костенурки. Ловци на сьонгери. Надигаща се буря. Водна вихрушка. Потъващи шхуни. Шхуни в строеж. Все неща, които биха могли да се видят безплатно. Наистина ли хората купуват картините?

— Разбира се. Веднъж в годината се урежда изложба, на която се разпродават картините.

— Чрез наддаване ли?

— Не. Търговецът, който урежда изложбата, определя цената им. Купуват ги посетителите. Понякога и музеите откупуват по някоя картина.

— Не можеш ли да ги продаваш сам?

— Мога.

— Ще ми се да купя и аз една водна вихрушка — каза Боби. — Дяволски голяма вихрушка. Черна като ада. А може би ще бъде по-добре да има два водни стълба, носещи се над вълните с такъв свиреп вой, че човек не чува нищо друго. Вихрушката е изсмукала всичката вода наоколо и буди смъртен страх. Излязъл съм с лодката за сьонгери и съм безсилен. Водният стълб е отнесъл стъклената маска от ръката ми. Повлякъл е лодката извън водата кажи-речи. Сатанинска вихрушка. Колко ще струва такава картина? Ще я закача тук в бара. Или в къщи, стига да не изплаши смъртно бабичката ми.

— Ще зависи от големината.

— Направи я толкова голяма, колкото си искаш — заяви великодушно Боби. — Такава картина не може да бъде достатъчно голяма. Постави три водни стълба. Веднъж видях три водни вихрушки на хвърлей от мене, когато минавах край остров Андрос. Извисиха се право към небето и единият повлече една лодка с ловци на сьонгери, а когато я спусна, моторът проби корпуса.

— Ще струва толкова, колкото струва платното — каза Томас Хъдсън. — Ще платиш само платното.

— Карай тогава. Купи голямо платно. Ще рисуваши водни вихрушки, които с ужаса си да прогонват хората от тоя бар и от тоя проклет остров.

Боби се разпали от величавостта на хрумването си, което едва почваше да поема полет.

— Том, момчето ми, мислиш ли, че би могъл да рисуваши цял ураган? Нарисувай окото на циклона, когато, след като е беснял и се укротил в единия край, се надига в другия край. Нарисувай всичко, като почнеш от негрите, блъскани в кокосовите палми, и свършиш с корабите, изтласкани от вълните чак на брега. И как рухва големият хотел. Във въздуха се носят изпотрошени дъски като копия, вятърът брули мъртви пеликани, сякаш са дъждовни капки. Термометърът е слязъл на 27, стрелката на анемометъра е изхвъркнала. Морето е прехвърлило плитчината, дето е десет разтега, месечината се показва точно в окото на урагана. Спуска се приливна вълна и залива всичко живо. Отнася в морето жени, а вятърът развява раздраните им дрехи. Мъртви негри се мятат на повърхността или летят във въздуха...

— Ще трябва страхотно голямо платно — вметна Томас Хъдсън.

— Не го жали платното! Ще ти дам голямото платно на някоя шхуна. Ще рисуваме най-големите дяволски картини на света и ще влезем в историята. Стига с тия мънички прости картинки.

— Ще почна на първо време с водните стълбове — обеща Томас Хъдсън.

— Добре — съгласи се Боби, който не искаше да се откаже от величавия си проект. — Умно. Но да знаеш, че можем да направим знаменити картини, като вложим онова, дето ни е минало на тебе и на мене през главите, и майсторията, дето си придобил вече.

— Ще почна с водните стълбове още утре.

— Добре. Като за начало. Но помни: много ми се иска да рисуваш и тоя ураган. А рисувал ли е някой как потъва „Титаник“?

— В големи размери не.

— Можем да рисуваме и това. Такива неща винаги са възбуждали въображението ми. Можеш да предадеш студенината на айсберга, който се отдалечава, след като се е блъснал в парахода. Ще рисуваш всичко в гъста мъгла. Ще предадеш всички подробности. Ще рисуваш и оня мъж, дето се качил на лодката при жените, смятайки, че ще може да им помогне, защото се бил занимавал с ветроходство. Нарисувай го тоя лъохман как влиза в лодката, газейки жените. Напомня ми за тоя хубостник, дето е отседнал сега горе. Защо не се качиш да го рисуваш, докато спи, та да го туриш сетне в картината?

— Мисля, че ще бъде по-добре да почна с водните вихрушки.

— Том, искам да станеш голям художник. Зарежи тия дребосъци. Само се похабяваш. Докато можем да рисуваме тия три картини, дето скицирахме заедно за по-малко от половин час, а аз още не съм напрегнал въображението си. Че какво си правил досега? Рисуваше сам негър, как обръща на плажа костенурка карета^[2]. Не дори зелена костенурка^[3], ами обикновена карета. Или рисуваше двама негри в лодка помежду им купчина лангусти. Пропиляваше живота си, човече.

Той спря и бързо гаврътна една чаша изпод тезгяха.

— Това не се брои — додаде той. — Все едно, че не си ме видял. Слушай, Том, ето ти три велики картини. Големи картини. Световни картини. Достойни за Кристал Палейс^[4], редом с шедьоврите от всички времена. Само първата картина, естествено, е по-малка по

съдържание. Но още не сме почнали. Не виждам защо да не нарисуваме картина, която да ги закръгли и трите. Какво ще кажеш за това?

Боби изпи още една чаша светкавично.

— За кое това?

Боби се наведе над тезгяха, за да не чуят другите.

— Не се дърпай. Не бива да те плаши грандиозността на идеята. Трябва да я прозреш, Том. Можем да нарисуваме края на света. — Той замълча. — В естествена величина.

— Адска работа — каза Томас Хъдсън.

— Не. До ада още не сме стигнали. Адът само се провижда. Ролерите^[5] се гърчат в църквата си горе на хълма и ломотят на неразбираеми езици. Един дявол ги бучи с вилата и ги товари на каруца. Те скимтят, вият, зоват Йехова. Негри се търкалят навсякъде, а помежду им и по труповите пълзят мурени, лангусти, паякообразни раци. Вижда се зейнало подобие на грамаден люк и дяволи пъхат в отвора негри, духовници, ролери, къде какво им попадне, и всичко начаса изчезва. Около острова водата се е надигнала и в нея кръжат непрекъснато риби-чук, селдови акули, тигрови акули, риби-триони разкъсват всекиго, който понечи да се спаси чрез плуване, за да не бъде загребан с вилите и хвърлен в огромния отворен люк, откъдето се извисява пара. Пияници допиват последните си глътки и замерват с бутилки дяволите. Но те продължават да ги мушат с вилите или пияниците са погълнати от морето, в което сега има и китоакули, човекоядни акули, косатки и какви ли не едри риби, навъртащи се отвъд ивиците, където грамадните акули разкъсват хората във водата. Най-високата част на острова гъмжи от кучета и котки. Дяволите ги събират и тях с вилите, кучетата се тресат и вият, а котките бягат и дращят демоните, космите им са настръхнали, накрая се втурват в морето и плуват отчаяно. Сегиз-тогиз акула ще блъсне някоя котка и тя потъва. Но повечето успяват да се измъкнат с плуване.

От люка почва да се издига задушаваща топлина, дяволите са принудени да влачат хората, защото са счутили вилите при опит да намушат някои от духовниците. В средата на картината сме застанали ние двамата и наблюдаваме спокойно. Ти си вземаш бележки, аз се освежавам от една бутилка и от време на време ти я подавам, за да пийнеш.

Сегиз-тогиз някой дявол, целият облян в пот от работа, ще се тръкне в нас, мъкнейки охранен поп, който забива пръсти в пясъка, за да не бъде отнесен до люка, и крещи до бога. Тогава демонът ще рече: „Извинявайте, мистър Том. Извинявайте, мистър Боби. Днес сме на голям зор.“ Аз ще предложа на дявола да смукне веднъж от питието, когато мине потен и окаден повторно за нов свещеник, но той ще отговори: „Благодаря, мистър Боби. По време на работа не се докосвам до ичкия!“

Ще стане адска картина, Том, ако съумеем да предадем цялата блъсканица и грандиозност.

— Струва ми се, че за днес изчерпахме кажи-речи всичко, което можем да измайсторим.

— Да, да, прав си — съгласи се Боби. — Пък и когато нахвърлям такива картини, без да искам, ожаднявам.

— Има един човек по име Бош, който е рисувал подобни картини твърде сполучливо.

— Оня, дето произвежда динамомашини ли?

— Не. Хиеронимус Бош. Живял е много отдавна. Много добър художник. И Питер Бройгел е работил в същата област.

— И той ли е живял отдавна?

— И той. Много е добър. Непременно ще ти хареса.

— Но дяволите! — разпали се Боби. — Малко ме е еня за някакъв си старовремски художник. Пък и още не е настъпил краят на света, откъде накъде ще знае повече от нас за края на света?

— Ще бъде твърде трудно да се мерим с него.

— Не можеш ме убедиш — засегна се Боби. — Ще нарисуваме картина, с която ще го оставим далече зад нас.

— Какво ще кажеш да пийнем още по едно.

— Прав си. Забравих, че тук е бар. Да бъде благословена кралицата, Том. Забравихме, че днес ѝ е празникът. Аз черпя за нейно здраве.

Той си наля малка чаша ром и подаде на Хъдсън бутилка жълт джин „Бууд“ няколко лимона на един поднос, нож и шише индийски тоник „Шуепс“.

— Пригответи си сам твоето дяволско питие. Да вървят по дяволите тия измишльотини!

Томас Хъдсън си приготви коктейла, като сипа и няколко капки битер от бутилка с перо от чайка в тапата. Вдигна чашата и погледна към долния край на тезгяха.

— Какво пиете вие, двамата? Кажете без заобикалки.

— „Кучешка глава“ — отговори единият от моряците.

— Да, „Кучешка глава“ — потвърди Боби, като бръкна в качето с лед и подаде две изстудени бутилки бира. — Свършиха се чашите. Пияниците непрестанно ги трошат. Получи ли всеки питието си? Господа, за кралицата! Не вярвам да е заритала за нашия остров, нито очаквам тук да ѝ хареса бог знае колко. Така или иначе, за кралицата, господа! Бог да я благослови!

Всички пиха за здравето на кралицата.

— Трябва да е необикновена жена — добави Боби. — Чини ми се малко надута. Кралица Александра винаги по ми е допадала. Мил човек. Ще отпразнуваме все пак рождения ден на кралицата достойно. Островът ни е малък, но патриотичен. Един от тукашните хора участва в последната война и загуби едната си ръка. По-голямо доказателство за патриотизъм от това, здраве му кажи!

— Чий рожден ден е днес, казахте? — полюбопитствува единият от моряците.

— На кралица Мери Английска — обясни Боби. — Майката на сегашния крал-император.

— Оная, на чието име са нарекли кораба „Куин Мери“, нали? — запита вторият моряк.

— Том — прошепна Боби. — Следващата наздравица ще прием само двамата помежду си.

[1] Тропическа риба (*Albula vulpes*), достигаща до 90 см дължина. — Б.пр. ↑

[2] Много едра морска костенурка (*Caretta caretta*), която се среща в топлите части на Атлантически океан. — Б.пр. ↑

[3] Едра морска костенурка (*Chelonia mydas*) със зеленикава черупка, чието месо е много вкусно и се цени много. — Б.пр. ↑

[4] Главната изложбена палата на световното изложение от 1851 г. в Лондон, цялата построена от стомана и стъкло. Разрушена от пожар в 1936 г. — Б.пр. ↑

[5] Малка протестантска секта, разпространена в САЩ и Канада, чиито последователи изпадат в истерични гърчове по време на богослужение. — Б.пр. ↑

Беше се свечерило вече и появяваше ветреца, който прогонваше комарите и папатаците. Всички лодки се бяха прибрали, като вдигаха аутригерите си, когато навлизаха в пролива, и сега стояха завързани за халките и кнехтите на трите пристана, които се издаваха от плажа навътре в пристанището. Морето се оттегляше бързо и светлините на яхтите играеха във водата, която изглеждаше зелена в сиянието им и се движеше толкова устремно, че образуваше водовъртежи около основите на кея и се блъскаше в кърмата на голямата яхта, където се беше събрала компанията. Покрай нея във водата, между ярките ивици, отразени от обшивката на корабчето, и небоядисаните колове на пристана, където висяха стари автомобилни гуми, които служеха за кранци и образуваша тъмни пръстени на фона на подводната скала, се бяха скупчили срещу течението заргани, привлечени от светлината. Тънки и дълги, лъщящи със същите зеленикави отблясъци като водата, рибите движеха само опашките си, не се хранеха, не играеха, стояха на едно място, омаяни от светлината.

Яхтата на Джони Гуднър „Наруъл“, където очакваха Роджър Дейвис, беше обръната с носа срещу отлива, а до нея, опряна кърма до кърма, беше завързана за същия пристан яхтата на двойката, която беше прекарала целия ден в заведението на Боби.

Джони Гуднър седеше на стол в задната част на палубата, вдигнал крака на друг стол. В дясната ръка стискаше чаша с том колинз^[1], в лявата — дълга зелена лютивя чушка.

— Чудесно мезе! — каза той. — Ръфвам съвсем малко, пиперката изгаря устата ми, затова веднага я охлаждам.

Джони Гуднър отхапа върха, глътна го, изломоти едно „пфуй“ през извития език и отпи дълга глътка от високата чаша. Дебелата му долна устна облиза тънката горна устна, издаваща ирландското му потекло. Той се усмихна със сивите си очи. В ъглите устата му беше цепната нагоре и създаваше впечатление, че се кани да се усмихне или че току-що се е усмихвала, ала всъщност говореше твърде малко за собственика ѝ, ако човек не се вгледаше в тънката горна устна.

Трябваше да се наблюдават по-скоро очите. На ръст и телосложение Джони Гуднър напомняше понапълнял боксьор средна категория, ала така, както лежеше отпуснат, изглеждаше в добра форма, защото в това положение най-силно проличава занемарената форма. Лицето му беше обгоряло, белееше се само носът и челото, чиято височина се беше увеличила поради оредяването на косата. На, брадичката имаше белег, който би могъл да мине за трапчинка, ако се намираще по към средата. В гънката на носа се съзираше едва доловима чупка. Не можеше да се каже, че носът е сплескан. Беше по-скоро като изваян от модерен скулптор, който го беше издялал направо в камъка, откъртвайки съвсем малко повече, отколкото е било необходимо.

— Том, сине майчин, с какво се занимаваш?

— Работя твърде усилено.

— Ще я опиташ ли? — каза той и пак отхапа от чушката. Беше дълга около шест инча, много къдрава и крива. — Пари само първата хапка. Също като при любовта.

— Поврага! Лютивите чушки парят и в началото, и в края.

— Ами любовта?

— Да върви по дяволите любовта! — каза Томас Хъдсън.

— И таз добра! Що за приказки! Какво става с тебе? Да не си решил да развъждаш овце на тоя остров?

— Тук няма овце, Джони.

— Тогава да развъждаш морски раци. Няма да допуснем да се оплетеш в тия щуротии. Вземи да опиташ от чушките.

— Опитвал съм.

— Зная колко пари чиниш. Не ми навирай славното си минало под носа. Стига да не си го съчинил сам. Зная. Навярно ти си първият човек, който е въвел обиколката на Патагония с як. Но аз съм представител на модерните времена. Слушай, Томи. Ял съм тия чушки, пълнени със съомга. Пълнени с миктероперка^[2]. Пълнени с чилийско бонито^[3]. Пълнени с гърди от мексикански гургулици. Пълнени с месо от пуйка и къртица. Могат да ги напълнят с каквото им хрумне, ще ги купя. Това ме кара да се чувствавам като всевластен владетел. Но всички тия яденета са извратености. Само тая дълга, крива, невдъхновяваща, напълнена стара чушка с кафяв сос чупанго си остава най-хубавото. Ах, верицата ти! — той отново изсумтя през извития си език. — Тоя път отхапах много голямо парче от тебе!

Отпи продължителна глътка том колиnz.

— Чушките ми дават повод да пия — обясни Джони Гуднър. — Трябва да охлаждам подлютената си уста. Какво ще пиеш?

— Още един джин с тоник.

— Момче — извика Джони, — още един джин с тоник за вана М'Кубва.

Фред, един от негрите на острова, когото беше главил капитанът на Джони, поднесе питието.

— Заповядайте, мистър Том.

— Благодаря, Фред — каза Томас Хъдсън. — За кралицата! Да я благослови бог!

Приятелите пиха наздравица.

— Къде е старият развратник?

— У дома си. Ще дойде.

Джон Гуднър наново отхапа от чушката, сега без да гъкне, отпи и добави:

— Всъщност как се чувствуваш, драги Том?

— Чудесно — отговори Томас Хъдсън. — Свикнах твърде добре със самотата, а и работя усилено.

— Харесва ли ти тук? Искам да кажа: за постоянно.

— Да. Омръзна ми да скитам. Прищя ми се да се застоя на едно място. Тук се чувствувам твърде добре, Джони. Дяволски добре.

— Островът си го бива. Не е лош за човек като тебе с вътрешно богатство. Но е адски скучен за мъж като мене, който търси неуловимото. Вярно ли е, че Роджър станал вече женомразец?

— Значи такъв слух се е пуснал вече.

— Това поне чух във Флорида.

— Какво му се е случило там?

— Не зная точно. Но е било наистина неприятно.

— Нима?

— Там имат други разбирания върху любовта. Не се касае за „мъжка сестричка“, ако си мислиш за това. Но при техния климат, пресните зеленчуци и всичко останало, момичетата са едри като играчите им на ръгби. Дявол да го вземе, на петнайсет години изглеждат като че са на двацет и четири, а на двацет и четири, като че са белокози дами. И ако не възнамеряваш да се жениш, трябва да им оглеждаш внимателно зъбите. То се знае, от зъбите им нищо няма да

разбереш. А до една имат бащи и майки, или ту баща, ту майка, и до една са гладни. Естествено, отваря им се апетит от климата. Лошото е, че понякога човек хлътва и тогава не пита дали имат вече шофьорска или работническа книжка. Смятам, че зрелостта трябва да се определя по ръста, теглото, общото развитие, не по годините. Когато се изхожда само от възрастта, стига се до явна несправедливост. И за мъжете, и за жените. В никой друг спорт ранната зрелост не се наказва. Напротив, насърчава се. Най-честно ще бъде да се въведат специални правила за юноши. Както при конните състезания. Веднъж здравата се забърках в такава една каша. Но не за това е закъсал нашият Роджър.

— Ами за какво съм закъсал? — обади се Роджър Дейвис.

Беше скочил от кея на палубата, без обувката му с гумени подметки да го издадат. Изправи се страшно едър във фланела с три номера по-голяма и стари тесни дочени панталони.

— Здравсти! — поздрави го Джони. — Не те чух да звъниш. Тъкмо разправях на Том, че са те натопили, ама не за баданарчетата.

— Добре — каза Роджър. — Я да оставим тая тема настрана.

— Не се ежи! — засегна се Джони.

— Не се ежа. Замолих учтиво. С какво се черпите тук?

Роджър погледна яхтата, чиято кърма беше обърната към тях.

— На кого е?

— На ония, дето гуляха в „Понсе“. Не чу ли?

— Чух. Да пийнем все пак по едно, въпреки че ни дадоха лош пример.

— Момче! — извика Джони.

От кабината се подаде Фред.

— Заповядайте.

— Попитай какво ще обичат тия сахиби?

— Господа? — обърна се Фред.

— Ще пия същото, каквото пие и Том — отговори Роджър. — Той ми е наставник и съветник.

— Мнозина ли от аверите са тук на лагер тая година? — полюбопитствува Джони.

— Засега сме само двамата — обясни Роджър. — Съветникът ми и мене.

— Съветникът ми и аз — поправи го Джони. — Как, дявол да го вземе, пишеш книгите си?

— Винаги мога да платя на някого, за да оправи граматиката.

— Или да намериш някого, който да я оправи безплатно забеляза Джони. — Току-що разговарях със съветника ти.

— Съветникът твърди, че тук е напълно щастлив и доволен. Пуснал е корени на плажа.

— Трябва да се запознаеш с обстановката — вметна Том. — От време на време ме пуска да вляза в бара, за да пийна.

— А жени?

— Няма жени.

— Че как я карате, момчета?

— Зает съм по цял ден.

— Но вие бяхте тук и по-рано. Какво правехте тогава?

— Плаваме, ядем, пием. Том работи, четем, разговаряме, четем, ловим риба, пак ловим риба, плаваме, пием, спим...

— И никакви жени?

— Все още никакви.

— Това ми се вижда нездравословно. Атмосферата е май нехигиенична. Пушите ли поне много опиум, момчета?

— Том? — запита Роджър.

— Само най-добро качество.

— А получихте ли добър добив от засадената марихуана?

— Садил ли си, Том? — обади се Роджър.

— Случи се лоша година — обясни Томас Хъдсън. — Дъждовете съсипаха реколтата.

— Тая работа ми се вижда нездравословна — Джони пийна. — Единственото, което горе-долу ви спасява, е, че продължавате да пиете. Да не би, момичета, да ви е избило на религиозност? Да не е бил Том озарен от откровението?

— Том? — попита Роджър.

— Отношенията ни с божеството не са се, кажи-речи, изменили — отвърна Томас Хъдсън.

— Сърдечни.

— Търпими. Изповядай оная вяра, която ти сърце иска. Намерих бейзболно игрище, където можеш да тренираш.

— Ще дам срещу божеството бърз висок изстрел във вътрешното игрище, ако се спусне към центъра! — закани се Роджър.

— Роджър! — упрекна го Джони. — Мръкна вече. Не видя ли, че се спусна вечерен здрач, дрезгавината се сгъсти, настъпва нощта. Уж си писател. Никога не бива да се говори оскърбително за божеството, след като се стъмни. Всякога може да те издебне с вдигната бухалка.

— Готов съм все пак да се обзаложа, че ще стигне до центъра — защити се Роджър. — Виждах го напоследък как се устремява.

— Да — каза Джони. — Но ще пресече бързия ти изстрел и ще ти пръсне мозъка. Виждах го как избива топката.

— Не се съмнявам — съгласи се Роджър. — Виждах го е и Том, виждах го и аз. Ала въпреки това, ще се опитам да му забия една бърза топка.

— Я да прекъснем богословските спорове! — предложи Джони. — По-добре да хапнем.

— Оня грохнал дядка, когото държиш, за да управлява яхтата ти в океана, още ли умее да готви? — намеси се Томас Хъдсън.

— За вечеря: чаудър^[4] — съобщи Джони. — И жълт ориз с дъждосвирец. Златист дъждосвирец.

— Редиш цветовете, сякаш си специалист по вътрешна декорация — подхвърли Том. — Но по това време дъждосвирците са изгубили златистата си отсянка. Къде чулна дъждосвиреца?

— На Южния остров, когато отидохме да хвърлим котва и да плуваме. Свирнах на ятото дважд и ги наръсих. За всекиго има по две парчета.

Нощта беше прелестна. Щом се навечеряха, излязоха на кърмата, за да пият кафе и да пушат пури. От съседна яхта дойдоха още двама души, и двоицата изпечени ловци на приключения, с китара и банджо. На кея се събраха негри и от време на време някой запяваше. В тъмнината негрите от кея подемаха песен, после Фред Уилсън, който свиреше на китара, продължаваше, докато Франк Харт дрънкаше на банджото. Томас Хъдсън не можеше да пее, затова се беше отпуснал назад на стола в мрака и слушаше.

В бара на Боби цареше рядко оживление. От отворената врата светлината достигаше чак до водата. Морето продължаваше да се оттегля усилено и там, където блестеше сиянието, рибите подскачаха. Повечето са сиви лутиануси^[5], каза си Том, хранещи се с рибките, използвани за стръв, които отливът отнасяше. Няколко негърчета ловяха риба с вѐдичарски прѐти, чуваше се как разговарят и ругаят

тихо, когато жертвата се измъкваше, чуваше се и как, лутрианусите пляска на кея, когато бяха измъквани от водата. Те бяха едри и момчетата използваха за стръв месо от макайра^[6], която една рибарска лодка беше докарала рано следобед и която бяха закачили на скрипеца, фотографирали, претеглили и нарязали.

Покрай неоните на кея се беше събрало гъмжило и Руупърт Пиндър, грамаден негър, за когото разправяха, че веднъж пренесъл сам на гърба си едно пиано от държавния пристан по Кралското шосе до стария клуб, съборен по-късно от урагана, и който си въобразяваше, че никой не може да му излезе насреща, се провикна:

— Капитан Джон, момчетата казват, че са ожаднели.

— Купи им нещо евтино и здравословно, Руупърт.

— Слушам, капитан Джон. Ром?

— Точно ром имах предвид — потвърди Джони. — Защо не купиш цяла дамаджана? Предполагам, че ще бъде по-изгодно.

— Много благодаря, капитан Джон.

Руупърт си проби път в тълпата, която бързо се разреди и го последва. Томас Хъдсън видя как всички се запътиха към магазина на Рой.

Точно тогава от една яхта, завързана за кея на Браун, се въззе високо в небето, свистейки, ракета, възпламени се с трясък и освети пролива. Втора ракета проряза небето под ъгъл и гръмна точно над онзи край на кея, където се намираше яхтата на Джони Гуднър.

— Тю! — разтюхка се Фред Уилсън. — Как не се сетихме да поръчаме да ни донесат ракети от Маями.

Свистящи и гърмящи ракети озариха нощта. Под светлината им Руупърт и придружителите му се завърнаха на кея. Негърът носеше на рамо голяма плетена дамаджана.

От една яхта някой изстреля ракета, която се възпламени точно над пристана, осветявайки тълпата, черните лица, вратове и ръце, плоския образ на Руупърт, широките му рамене, дебелия му врат, оплетената в ракита дамаджана, която той крепеше нежно и гордо до главата си.

— Канчета! — подвикна той на придружителите си през рамото. — Дайте емайлирани канчета!

— Донесох тенекиени канчета — обади се един негър.

— Не, емайлирани канчета! — заповяда Руупърт. — Върви да донесеш. Купи ги от Рой. Ето ти пари.

— Франк, донеси нашия сигнален пистолет! — каза Фред Уилсън. — Ще изстреляме сигналните патрони, пък сетне ще си набавим нови.

Докато Руупърт чакаше важно-важно канчетата, отнякъде измъкнаха тенджерата с дълга дръжка. Руупърт я напълни и тя тръгна от ръка на ръка.

— За дребните хорица — каза той. — Пийте, незначителни хорица!

Песните продължиха, шумни и нестройни. Едновременно с ракетите от яхтите загърмяха карабини и пистолети. От кея на Браун автомат почна да бълва светещи куршуми над пролива. Изстреля три-четири куршума, после изниза цялата лента, като червените светещи точки очертаха красива, извиваща се дъга над пристанището.

Канчетата пристигнаха в същото време, когато Франк Харт скочи на кърмата със сигналния пистолет и кутия патрони. Един от помощниците на Руупърт почна да пълни и да раздава канчетата.

— Бог да благослови кралицата! — провикна се Франк, зареди пистолета и изстреля сигнален патрон над кея право към отворената врата на Боби. Куршумът удари циментовата стена до вратата на бара, избухна и изгоря със силен блясък на Кораловия път, осветявайки всичко с бял пламък.

— Карай по-кратко! — обади се Томас Хъдсън. — С тия патрони шега не бива.

— Поврага с твоето „карай по-кратко“! — опъна се Франк. — Я да видим дали ще улуча къщата на управителя на острова.

— Ще я подпалиш! — предупреди го Роджър.

— Ако я подпала, ще я платя — отвърна Франк.

Куршумът описа дъга към голямата къща с бяла веранда, но не я достигнала се възпламени с ярко сияние досам предната веранда.

— Нашият знаменит управител! — възкликна Франк, като зареждаше наново пистолета. — Ще докажем на тоя хубавец дали сме патриоти или не.

— Карай по-кратко, Франк! — настоя Том. — Не се увличай.

— Тая нощ ми принадлежи. Нощта е на кралицата, нощта е моя. Не ми пречи. Том, да се прицеля в кея на Браун.

— Там има бензин — намеси се Роджър.

— Няма да остане дълго там — отговори Франк.

Беше невъзможно да се каже дали Франк нарочно не улучваше, за да дразни Роджър и Томас Хъдсън, или действително беше лош стрелец. И двамата не знаеха какво да мислят, но знаеха, че никой не би могъл да стреля особено точно със сигнален пистолет. На пристана обаче имаше бензин.

Франк застана неподвижно, прицели се внимателно, прибирайки лявата ръка до тялото, както постъпват дуелиращите се, и стреля. Сигналният куршум удари ръба на кея отвъд бензиновите варели и отскочи в пролива.

— Хей! — изрева някой от яхтите, завързани за пристана на Браун. — Какви са тия дивотии!

— Почти уцелих — похвали се Франк. — Сега ще се примери отново в къщата на управителя.

— Ще сториш по-добре да престанеш — забеляза Томас Хъдсън.

— Руупърт! — извика Франк, без да му обръща внимание. — Ще ми дадеш ли да опитам от вашето питие?

— Разбира се, капитан Франк — отговори негърът. — Имате ли канче?

— Донеси ми едно канче! — нареди Франк на Фред, който стоеше до него и го наблюдаваше.

— Сега, мистър Франк.

Фред скочи и се върна с канчето. Лицето му лъщеше от възбуда и задоволство.

— Къщата на управителя ли искате да подпалите, мистър Франк?

— Стига да може да се подпали.

Франк подаде канчето на Руупърт, който го напълни до три четвърти.

— Бог да благослови кралицата! — Франк пресуши канчето.

Толкова ром на един дъх представляваше ужасна глътка.

— Бог да я благослови! Бог да я благослови, капитан Франк! — отзова се Руупърт тържествено, а останалите негри пригласиха: — Бог да я благослови! Бог да я благослови наистина!

— Сега да опитаме къщата на управителя — каза Франк.

Той стреля със сигналния пистолет право нагоре и леко в посока на вятъра. Беше заредил патрон с парашутче и вятърът отнесе ярката

бяла светлина над съседната яхта зад кърмата.

— И тоя път не улучихте — забеляза Руупърт. — Защо така, капитан Франк?

— Искях само да осветя прекрасната сцена — оправда се Франк. — Има време за къщата на управителя.

— Добре ще бъде да се подпали, капитан Франк — посъветва го негърът. — Не искам да правя внушения, но на острова не е валяло от два месеца и къщата на управителя е суха като прахан.

— Къде е стражарят? — попита Франк.

— Стражарят си стои настрана. Не се безпокойте за него. Никой на тоя кей няма да види кой е стрелял, ако уцелите.

— Всички ще легнат по очи и няма да видят нищо — обади се глас от дъното на тълпата. — Нищо не сме чули. Нищо не сме видели.

— Ще дам команда — настоя Руупърт. — Всички си знаят урока. — После насърчително. — Тая писана къща е суха като прахан.

— Я да видя какво ще направите — полюбопитствува Франк.

Той зареди нов патрон с парашут и стреля нагоре в направление на вятъра. Когато ослепителното кълбо взе да се спуска, всички на кея лежаха ничком или на лакти и колене със закрити очи.

— Да ви благослови бог, капитан Франк! — разнесе се дебелият тържествен глас на Руупърт в тъмнината, когато ракетата угасна. — Дано безкрайното му милосърдие ви вдъхне кураж да подпалите къщата на управителя.

— Къде са жена му и децата? — осведоми се Франк.

— Ще ги измъкнем. Не се тревожете — увери го негърът. — Ни един невинен няма да пострада.

— Да подпалим ли къщата на управителя? — обърна се Франк към другарите си от яхтата.

— Моля, престани! — каза Томас Хъдсън. — За бога!

— Утре сутрин заминавам — отговори Франк. — Тъй че моята е лесна.

— Подпали я! — намеси се Фред Уилсън. — На туземците им се иска да я подпалиш.

— Подпали я, капитан Франк! — подкани го Руупърт. — Какво ще кажете? — призова той другите негри.

— Подпали я! Подпали я! Бог да ти даде сили да я подпалиш! — обадиха се чернокожите от кея.

— Някой да не иска да я подпаля? — запита Франк.

— Подпали я, капитан Франк. Никой няма да види. Никой нищо не е чул. Дума не е била обелена. Подпали я!

— Трябва да опитам няколко пробни изстрела.

— Ако възнамеряваш да подпалваш къщата, махни се от яхтата ми! — предупреди го Джони.

Франк го погледна и му направи лек знак с глава, който остана незабелязан за Роджър и негрите на кея.

— Сега ще се превърне в пепелище — закани се той. — Руупърт, дай да пийна още едно канче, за да подсиля волята си.

Той подаде канчето си.

— Капитан Франк — наведе се Руупърт поверително, — това ще бъде най-великият подвиг в живота ви.

На пристана негрите запяха нова песен:

*Капитан Франк, в пристанището
тая нощ ще падне голяма веселба.*

Замълчаха, сетне извисиха гласове:

*Капитан Франк, в пристанището
тая нощ ще падне голяма веселба.*

Вторият стих прогърмя като думкането на барабан. Чернокожите продължиха:

*Управителя нарече
Руупърт мръсно псе,
но къщата му изгоря,
кога капитан Франк стреля.*

След това пак преминаха към старинния африкански ритъм, който четиримата мъже на яхтата бяха чували от негрите, теглещи

въжетата на фериботните салове в реките, пресичащи крайбрежния път между Момбаса, Маланди и Ламу. Чернокожите теглеха дружно въжето и пееха импровизирани напеви, в които описваха и осмиваха белите пътници на сала.

*Капитан Франк, в пристанището
тая нощ ще падне голяма веселба.
Капитан Франк, в пристанището...*

Миньорните тонове се надигаха предизвикателни, оскърбителни, отчаяно предизвикателни. После проехтяваше тътенът на тъпаните:

Тая нощ ще падне голяма веселба!

— Чуваш ли, капитан Франк? — натърти Руупърт, навеждайки се над кокпита. — Изкарахме ти песен, преди още да си се проявил.

— Хубава беля си хванах! — подметна Франк на Томас Хъдсън. — Сетне още един пробен изстрел — каза той на Руупърт.

— Упражнението е майка на съвършенството! — извика негърът злорадо.

— Сега капитан Франк се готви за смъртта — подхвърли някой от кея.

— Капитан Франк е по-свиреп от глиган — обади се друг.

— Капитан Франк е мъж на място!

— Руупърт — извика Франк, — още едно канче! Не за кураж, а за да се прицеля по-точно.

— Бог да ви направлява, капитан Франк! — Руупърт подаде канчето. — Момчета, изпейте песента за капитан Франк!

Франк изпи канчето до дъно.

— Последният пробен изстрел — предупреди той и стреля над съседната яхта зад кърмата. Куршумът чукна един от бензиновите варели и отскочи във водата.

— Ти си говедо! — каза му Томас Хъдсън много спокойно.

— Затваряй си чекмеджето, проповеднико! — отвърна му Франк.
— Това беше моят шедьовър.

Точно тогава от кокпита на съседната яхта изскочи мъж, облечен само в долнището на пижамата. Излезе на кърмата и извика:

— Хей, свини! Ще спрете ли най-после? Долу има дама, която не може да заспи.

— Дама ли? — запита Уилсън.

— Да, дявол ви взел, дама! — отговори мъжът. — Жена ми! А вие, келеси, с пукотевицата си я стряскате и не оставяте хората да спят.

— Защо не ѝ дадеш приспивателно? — намеси се Франк. — Руупърт, прати някое от момчетата за приспивни хапчета!

— Знаеш ли какво ще направиш, полковник? — продължи Уилсън. — Защо не постъпиш, както се полата на един образцов съпруг? Веднага ще я приспиш. Навярно е потисната. Може би няма кой да я задоволи. Психологът все това повтаря на жена ми.

Двамата постъпваха крайно невъзпитано, при това Франк беше виновен, ала мъжът, който цял ден се беше наливал с алкохол в заведението на Боби, също прояви голяма нетактичност. Джон, Роджър и Томас не казаха дума. Но другите двоица от мига, когато мъжът се появи на кърмата с ругатнята „свини“, се съюзиха така, както се сработват много бърз подавач и вторият бегач в бейзбола.

— Гадни свини! — тросна мъжът.

Очевидно, не можеше да се похвали с богат речник. Вероятно имаше тридесет и пет до четиридесет години, но беше трудно да се определи точно възрастта му, въпреки че лампата в кокпита беше запалена. Изглеждаше по-добре, отколкото Томас Хъдсън очакваше след онова, което беше чул за него, та си каза, че трябва да е дремнал. Изведнъж се сети, че го беше заварил да спи, когато се отби у Боби.

— Бих опитал нембутал — препоръча Франк. — Стига да не е алергична към нембутала.

— Не виждам защо ще е толкова неудовлетворена — подкачи Фред Уилсън. — Ти си екземпляр с превъзходна физика. Мъж и половина. Обзалагам се, че си страшилището на Ракит Клъб. Какво правиш, за да се поддържаш в такава чудесна форма? Погледни, Франк? Виждал ли си по-разкошен супер-мъж?

— Сгрешил си все пак, губернаторе! — обади се Франк. — Облякъл си наопаки пижамата. Откровено казано, досега не съм виждал мъж да носи тая долна част на пижамата. Мигар я носиш, когато си лягаш?

— Хлевоусти свини, няма ли да оставите дамата да спи? — разяри се мъжът.

— Защо не се прибереш? — посъветва го Франк. — Рискуваш да си навлечеш беля с тези епитети. Не си довел шофьора си тук, за да те пази. Той ли те води винаги на училище?

— Той не е ученик, Франк — взе думата Фред Уилсън, слагайки китарата настрана. — Той е голямо момче. Мигар не можеш да познаеш, че е голям бизнесмен?

— Бизнесмен ли си, чедо? — запита Франк. — Тогава ще направиш добър бизнес, ако се прибереш в кабината си. Тук не е място за бизнес.

— Прав е — пригласи Фред Уилсън. — Нищо добро не те чака, ако се заяждаш с нас. Прибери се в каютата. Ще свикнеш с тупурдията.

— Гадни свини! — изръмжа мъжът и ги изгледа.

— Я прибери това разкошно тяло — посъветва го Уилсън. — Сигурен съм, че ще успееш да приспиш дамата.

— Свини! Крастави свини!

— Не можеш ли да измислиш нещо друго? — попита Франк. „Свини“ почва да става ужасно банално. По-добре се прибери, докато не си настинал. Ако имах такъв великолепен гръден кош, не бих го излагал гол на вечерния вятър.

Мъжът се взря във всички, сякаш искаше да ги запомни.

— Ще ни запомниш! — каза Франк. — Пък ако ни забравиш, ще ти припомня за нас, когато те срещна.

— Измет! — изсъска мъжът, завъртя се и се прибра.

— Кой е тоя? — любопитствува Джони Гуднър. — Виждал съм го някъде.

— Познавам го и той ме познава — отговори Франк. — Драка.

— Спомняш ли си кой е? — настоя Джони.

— Пляка! — каза Франк. — Има ли значение какъв е, щом е пляка.

— Няма, разбира се — вметна Томас Хъдсън. — Но вие двамата го нажулихте яката.

— С пляка човек трябва да се разправя само така. Надрусай го. Не бяхме все пак груби.

— Май изразихте открито враждебността си — добави Томас Хъдсън.

— Чух кучешки лай — намеси се Роджър. — Навярно сигналните патрони са изплашили кучето му. Я да спрем стрелбата. Зная, че те забавлява, Франк. Играеш си със смъртта все пак. Добре, че не стана поразия. Защо ще плашиш обаче горкото куче?

— Лаеше жена му — развесели се Франк. — Я да гръмнем един патрон в кабината, за да осветим семейната сцена.

— Ще се махна от това дяволско гнездо! — закани се Роджър. — Не ми харесват шегите ви. Не намирам, че е забавно да се правят шегички с леки коли. Нито пък пиан човек да управлява самолет. Или да се плашат кучетата.

— Никой не те е вързал тук! — озъби се Франк. — Напоследък си тръгн в задника на всички ни!

— Нима?

— Да, да. Ти и Том с попските си проповеди. Разваляте хубавите гуляи. Покаяни пуцараци! По-рано бесувахте на провала. Сега никой няма право да се весели. Писна ни от новоизпечената ти социална съвест!

— Социална съвест ли е, че се противопоставям да не се предизвика пожар на пристана на Браун?

— Разбира се. Тъкмо това е една от изявите ѝ. Зная каква каша си забъркал. Чух във Флорида.

— Защо не вземеш пистолета си и не отидеш да плякаш другаде? — намеси се Джони Гуднър. — Всички се веселихме добре, докато не те прихванаха.

— И ти ли изпреде? — рече Франк.

— По-кратко — предупреди го Роджър.

— Тук само аз искам още да се веселя — процеди Франк. — Всички други са религиозни супер манияци, социални агитатори и мижитурки.

— Капитан Франк — наведе се Руупърт над ръба на кея.

— Руупърт е единственият ми приятел — повдигна очи Франк.
— Кажи, Руупърт?

— Какво стана с къщата на управителя?

— Ще я подпалим, Руупърт.

— Бог да ви благослови. Искате ли още ром?

— Няма нужда, Руупърт. Сега да легнат всички ничком.

— Залегни! — заповяда негърът. — По очи.

Франк стреля над ръба на пристана, сигналният куршум избухна на покритата с чакъл алея, съвсем близо до верандата, и изгоря. Негрите на кея изскимтяха.

— Язък! — възкликна Руупърт. — За малко да умерите. Не ви върви! Заредете пак, капитан Франк!

В кокпита на съседната яхта светна лампата и отново се показва собственикът ѝ. Сега носеше бяла риза, бели платнени панталони и гуменки. Косата му беше вчесана, по зачервеното му лице се виждаха бели петна. Най-близо на кърмата с гръб към мъжа се намираше Джон и до него седеше намръщен Роджър. Между двете яhti имаше около три фута вода. Мъжът се изправи и посочи с пръст Роджър.

— Хей, драскач! Крастав, мръсен драскач!

Роджър го изгледа смаяно.

— Мене ли имаш предвид — обади се Франк. — Тогава съм свиня, не съм драскач.

Мъжът не му обърна внимание и повторно се обърна към Роджър.

— Едър тлъст драскач — почти се задъха той. — Фога. Мърляч. Евтин фогаджия. Единият крастав писател, другият въшлив художник.

— На кого говорите и за какво? — стана Роджър.

— На тебе. Драскач. Страхопъзльо. Драскач. Мръсен мърляч.

— Полудели сте — каза Роджър спокойно.

— Драскач — продължи мъжът отвъд водната ивица, която делеше двете яhti, така, както човек може да ругае животно в някои от онези модерни зоологически градини, където не решетки, а ями делят посетителите от зверовете. — Фогаджия!

— Има мене предвид — намеси се Франк със задоволство. — Не ме ли познаваш? аз съм свинята.

— Имам предвид тебе — мъжът посочи с пръст Роджър. — Фога.

— Хм — каза Роджър. — Тези думи не се отнасят до мене изобщо. Каканижете ги само и само за да можете да повторите какво сте ми казали, когато се приберете в Ню Йорк.

Той говореше разсъдливо и търпеливо, сякаш се мъчеше да накара оскърбителя да се вразуми и да млъкне.

— Драскач! — кресна мъжът, поддавайки се все повече и повече на истерията, която го беше подтикнала дори да се наконти. — Келяв, гаден мърляч!

— Думите ви не се отнасят до мене — повтори Роджър много спокойно и Томас Хъдсън отгатна, че се е решил вече. — Затова си затворете устата! Ако пък искате да ми кажете нещо, заповядайте на кея.

Роджър излезе на пристана и — твърде странно! — мъжът също се покатери припряно. Сам си беше търсил бялата и се беше хванал в клопката. Ала не искаше да отстъпи. Негрите се отдръпнаха, после заобиколиха двамата противници, оставяйки достатъчно свободно място.

Томас Хъдсън се запита на какво разчита мъжът, като се качи на кея. Никой не се обади. Наоколо му се виждаха само черни лица. Той замахна към Роджър, но Роджър го превари с ляв удар в устата, която се разкървави. Мъжът отново замахна и Роджър отвърна със стегнато двойно кроше в дясното око. Мъжът сграбчи Роджър и фланелката на Роджър се скъса, когато писателят заби в корема на противника силен десен удар и го отблъсна, цапвайки го напреко по лицето с опакото на отворената си лява ръка.

Ни един от негрите не гъкна. Те стояха скупчени около биещите се, предоставяйки им достатъчно простор. Някой — на Том се стори, че беше Фред, прислужникът на Джони — запали лампите на пристана и сега се виждаше ясно всичко.

Роджър последва мъжа и му нанесе три бързи крошета високо в главата. Противникът му се вкопчи и пак скъса фланелата на Роджър, когато той му жулна два къси удара в устата.

— Спри с тия леви! — обади се Франк. — Друсни му един десен и го просни тоя пенюга. Просни го!

— Имате ли да ми кажете нещо? — запита Роджър противника си и му сви твърдо кроше в устата.

Тя кървеше изобилно, цялата дясна страна на мъжа се беше подула, дясното око се беше почти затворило.

Той сграбчи Роджър, който го задържа и го притисна. Противникът му дишаше тежко, ала не беше издал и звук. Роджър вкара палците си в лактите на мъжа и Том видя как ги трие напред и назад по сухожилията между бицепса и предлакътницата на противника.

— Не ме цапай с кръвта си, дръвник! — извика му Роджър, вдигна бързо и сръчно лявата си ръка, удари го в главата и отново го плесна с опакото на ръката през лицето.

— Можеш сега да си поръчаш нов нос! — му каза.

— Просни го, Роджър! Просни го! — настоя Франк.

— Тъпак, не виждаш ли какво прави? — вметна Фред Уилсън. — Префасонирва го.

Мъжът се втурна към Роджър, Роджър го хвана и го блъсна назад.

— Удари ме! — подкани го Роджър. — Хайде, удари ме!

Мъжът замахна, Роджър го посрещна с наведена глава и го сграбчи.

— Как се казваш?

Противникът не отговори. Само дишаше така тежко, като че умираше от пристъп на задух.

Роджър го притисна, забивайки повторно палците си в лактите му.

— Як коч си — каза му. — Кой дявол обаче ти е внушил, че умееш да се биеш?

Мъжът замахна слабо, Роджър го улови, дръпна го напред, изви го малко и го хласна два пъти в ухото с основата на десния юмрук.

— Ще се научиш ли как не бива да се говори на хората? — запита го той.

— Погледнете ухото му! — обади се Руупърт. — Почервеня като грозд.

Роджър пак притисна противника и заби палци в сухожилията на бицепсите. Томас Хъдсън наблюдаваше лицето на мъжа. Първоначално то не изразяваше уплаха, само коварство като у свиня, истински коварен глиган. Ала сега издаваше истински страх. Вероятно не беше чувал, че има побоища, които никакъв външен човек не прекратява. Може би някъде в съзнанието му беше изплувал спомен от прочетени

описания на случки, където хората биват бити до смърт, когато бъдат победени. Продължаваше да налита. Колчем Роджър го подканяше да го удари или го отблъсваше, замахваше отново юмрук. Не се предаваше.

Роджър го тласна. Мъжът се задържа и се втренчи в него. Когато Роджър не го стискаше така, че да го накара да се чувства съвършено безпомощен, страхът му понамаляваше и коварството се връщаше. Стоеше изплашен, премазан от бой, с обезобразено лице с разкъравена уста, с ухо, напомнящо презряла смокиня, защото малките кръвоизливи се бяха слели в голям хематом, който се беше издул под кожата. Докато се намираше далече от ръцете на Роджър, страхът се разнасяше и избиваше неразрушимото коварство.

— Нецо да кажеш? — запита Роджър.

— Драскач! — изфъфли мъжът.

После прибра брадичката, зае изходно положение за бой и се полуизвърна с жеста на хлапак, чието твърдоглавие не може да бъде сломено.

— Наближава краят! — предупреди Руупърт. — Сега ще го сдруса.

Ала не се случи нищо драматично, нито техническо. Роджър пристъпи бързо, повдигна лявото си рамо, спусна десния юмрук, замахна така, че смаза страната на противника. Удареният се отпусна на ръце и колене, челото му тупна на кея. За малко остана коленичил така, с чело, опряно в дъските, сетне се просна меко встрани. Роджър го изгледа, приближи се до ръба на пристана и скочи на палубата.

Явиха се моряците от яхтата. Не бяха се намесили в боя, но сега прибраха господаря си от пристана, където лежеше на една страна, носейки тялото, което висеше тежко и отпуснато. Неколцина негри им помогнаха да го смъкнат на кърмата и прехвърлят в кабината, чиято врата затвориха, след като го вкараха.

— Ще трябва да го прегледа лекар — каза Томас Хъдсън.

— Не се удари зле в пристана — възрази Роджър. — Страхувах се от кея.

— Последният удар в ухото ще му държи топло за дълго време — забеляза Джон Гуднър.

— Обезобрази муцуната му — вметна Франк. — Хеле пък ухото! Никога не съм виждал да се подува толкова бързо ухо. Най-напред

приличаше на грозд, сетне наедря като портокал.

— Голите ръце са лошо нещо — въздъхна Роджър. — Хората нямат представа какво могат да направят. Бих желал никога да не бях го срещал.

— Занапред обаче всякога, когато го срещаш, ще можеш да го познаеш.

— Дано му се размине — каза Роджър.

— Беше знаменит бой, мистър Роджър — намеси се Фред.

— Бой! М-да! — процеди Роджър. — Защо трябваше изобщо да се стига до бой?

— Господинът сам предизвика боя — допълни Фред.

— Стига си се вайкал! — обърна се Франк към Роджър. — Виждал съм стотици бабаити, сплескани от бой, а тоя ръб е окей!

На пристана негрите почнаха да се разотиват, като разискваха върху боя. Във вида на белия мъж, когато го пренесоха в яхтата, имаше нещо, което не предвещаваше нищо добро и цялото им ежене около подпалването на къщата на управителя беше взело да се изпарява.

— Лека нощ, капитан Франк — сбогува се Руупърт.

— Тръгваш ли си, Руупърт? — запита Франк.

— Ще се завъртим към мистър Боби, за да видим какво става там.

— Лека нощ, Руупърт — отговори Роджър. — До утре! Роджър се чувствуваше много потиснат, лявата му ръка се беше подула като грейпфрут. Дясната беше също подпухнала, ала не така силно. Нищо друго не издаваше, че се е бил, освен яката на фланелката, която беше раздрана и висеше над гърдите. Противникът му го беше ударил веднъж високо в главата и там имаше малка цицина. Джон намаза с меркурохром кокалчетата, чиято кожа беше одрана или одраскана. Роджър дори не погледна ръцете си.

— Я да прескочим до Боби, за да проверим каква е там хавата! — предложи Франк.

— Хич да не ти мига окото, Родж! — извика Фред Уилсън, качвайки се на кея. — Само леваците си гълтат езика.

Двамата тръгнаха по пристана с китарата и банджото към отворената врата на „Понсе де Леон“, откъдето идваха светлини и песни.

— Фреди е твърде свестен момък — каза Джон на Томас Хъдсън.

— Винаги е бил свестен — отвърна Томас Хъдсън. — Но щом се събере с Франк, пощръклява.

Роджър не се намеси в разговора и Томас Хъдсън беше загрижен за него; за него и за други неща.

— Не смяташ ли, че е време да си ходим? — запита той.

— Още съм на тръни заради тоя обесник — призна Роджър.

Той седеше свъсен с гръб към кърмата и държеше лявата си ръка в дясната.

— Можеш да си отпуснеш сърцето — съобщи Джони много спокойно. — Твоят опалник вече се мота по палубата.

— Нима?

— Идва насам с ловна пушка.

— Кутсуз човек съм! — каза Роджър. Ала в гласа му прозвуча облекчение. Остана да седи гърбом към кърмата и не се обърна, за да погледне.

Противникът му приближи. Сега носеше горницето и долницето на пижамата, но се натрапваше най-вече ловната пушка. Томас Хъдсън премести очи от оръжието към лицето му, което имаше ужасен вид. Бяха го превързали, по бузите се виждаше марля, лейкопласт, изобилен меркурохром. Ала не бяха успели да направят нищо за ухото. Навярно е боляло толкова силно, че не е могло да бъде докоснато, та го бяха оставили без превръзка, опънато и подуто, превърнато в най-отличителната част от главата. Никой не отрони дума. Мъжът застана на кърмата с обезобразеното си лице и пушката. Вероятно не можеше да различи когото и да било поради подпухналите си очи. Стоеше на палубата, без да каже или да предприеме нещо. Роджър изви глава много бавно; погледна го и провлече през рамото си:

— Прибери пушката и върви да спиш!

Противникът му остана неподвижен, стискайки ловната пушка. Подутите му устни се размърдаха, ала не издадоха звук.

— Достатъчно коварен си, за да застреляш човек в гърба, но ти липсва смелост — натърти Роджър през рамото си много спокойно. — Прибери пушката и върви да спиш!

Роджър продължи да седи с гръб към мъжа. После взе решение, което се стори на Томас Хъдсън безумно дръзко.

— Не ви ли напомня малко на леди Макбет, когато се явява по нощница? — запита той тримата си другари на кърмата.

Томас Хъдсън изтръпна. Ала не се случи нищо. След миг мъжът се завъртя и се прибра в кабината с пушката си.

— Олекна ми много, невероятно много — сподели Роджър. — Усецах как потта се стича изпод мишниците ми чак до бедрата. Хайде да си ходим, Том! Негодникът е окей.

— Не е чак толкова окей — забеляза Джони.

— Все пак достатъчно окей — отговори Роджър. — Ще му мине като на куче.

— Да вървим, Роджър. Ела за малко у дома — предложи Томас Хъдсън.

— Ще дойда.

Двамата се разделиха с Джони и тръпнаха по Кралското шосе към дома на Томас Хъдсън. В селището веселбата беше още в разгара си.

— Да се отбием в „Понсе“? — предложи той.

— Не, в никакъв случай! — противопостави се Роджър.

— Искаше ми се да съобщим на Фреди, че синковецът е окей.

— Събщи му ти. Аз ще отида направо у вас.

Когато Томас Хъдсън се прибра, Роджър лежеше по лице на едно легло в защитената с щори веранда към сушата. Беше тъмно, шумът от празненството достигаше съвсем притъпен.

— Спиш ли? — попита Томас Хъдсън.

— Не.

— Ще пийнеш ли нещо?

— Не, благодаря.

— Как е ръката?

— Подута е и ме боли. Дреболия.

— Пак ли си унил?

— Да. Много ми е чоглаво.

— Децата пристигат заранта.

— Ще бъде чудесно.

— Наистина ли не ти се пие?

— Не, драги. Но ти си пийни.

— Ще изпия едно уиски със сода, за да ми дойде сънят.

Томас Хъдсън отиде при хладилника, приготви си питието, върна се на верандата и седна в тъмнината до Роджър, който лежеше в леглото.

— Светът е пълен с ужасно много мръсници — подкачи разговор Роджър. — Тоя проклетник е гадина, Том.

— Даде му добър урок.

— Не, не вярвам. Унижих го и го поразхубавих. Но той ще си го изкарана другиго.

— Той предизвика боя.

— Безспорно. Но не го очистих.

— Добре го нареди, само дето не го пречука.

— Точно това имам предвид. Сега ще стане още по-гаден.

— А може и да извлече благотворна поука.

— Не, не вярвам. Същата история изживях и във Флорида.

— Какво всъщност се е случило там? Нищо не си ми разправил, откакто си се завърнал.

— Сбих се. Горедолу като днес.

— С кого?

Роджър помена името на личност, която заемаше предно място в средите, които се наричаха промишлени.

— Нямах ни най-малко желание да се заплитам. Това се случи в къщата, където имах задявка с една жена и, погледнато технически, не би трябвало да ходя там. Но оная вечер с мене се заяде, заяде се нетърпимо, оня субект. Много по-непоносимо от днес. Накрая не издържах и го рендосах, без да мисля за последствията. Удари главата си в мраморните стъпала, когато рухна в басейна. Сбихме се съвсем близо до плувния басейн. Едва го свестиха на третия ден в „Ливанските кедри“, тъй че се отървах от обвинението за непредумишлено убийство. Ала бяха монтирали всичко. С лъжесвидетелите, които бяха курдисали, щях да бъда щастлив да се изкопча само с това обвинение...

— И после?

— После, щом се върна на работа, мръсникът организира срещу мене същински заговор. В голям мащаб. Подготвен до най-малките подробности.

— Какво точно?

— Какво ли не. Цяла поредица от гадости.

— Ще ми ги разкажеш ли?

— Не. Няма смисъл. Можеш да ми повярваш, че беше низ от мръсотии. Такова безобразие, че никой не иска и да го поменава. Не забеляза ли?

— Донякъде.

— Затова ми беше толкова криво тая вечер. Светът е пълен е мръсници. Изпечени мръсници. Боят не ги оправя. Това е една от причините, струва ми се, поради която са толкова предизвикателни. — Той се обърна в леглото и се изпъна с лице нагоре. — Знаеш, Томи, че злото е адски жилаво. И дяволски гъвкаво. В миналото хората са имали други представи за доброто и злото.

— Мнозина не биха те обявили и тебе за образцово добър — забеляза Томас Хъдсън.

— Прав си. Не твърдя, че съм добър. Не съм добър, нито клоня към доброто. Бих желал да бъда твърд. Борбата със злото не прави хората добри. Тая вечер се борих със злото, но сам извърших злина. Станах нейната жертва. Почувствувах как нахлува като прилив.

— Побоищата са изява на злото.

— Зная. Но какво трябва да се прави?

— Трябва да се търси победата от самото начало.

— Несъмнено. Обаче щом започна боят, изпитах наслада от самия побой.

— Щеше да изпиташ още по-голяма наслада, ако противникът ти умееше да се бие.

— Предполагам — съгласи се Роджър. — Въпреки че сега не бих могъл да кажа дали щеше да бъде вярно. Искам чисто и просто да ги смажа. Но почнеш ли да изпитваш удоволствие от самия бой, доближаваш се страшно много до злото, срещу което се бориш.

— Тоя беше отвратителен тип.

— Не беше по-отвратителен от оня мръсник във Флорида. Лошото е, че са толкова много. Срецаш ги на всяка крачка и броят им расте непрестанно. Времената не са добри, Томи!

— Че кога ли са били добри?

— С тебе винаги сме се радвали на добри времена.

— Несъмнено. Имали сме добри мигове на най-различни добри места. Ала времената не бяха добри.

— Не знаех. Всички твърдяха, че времената са добри, а сетне всички изгърмяха. Бях без пари, когато те играеха с пари. После, когато се поопаричих, нещата се влошиха. И все пак хората никога не са били толкова адски коварни и пъклено проклети.

— Ти също дружиш с безобразници.

— Сегиз-тогиз се събирам и с добри.

— Не особено много.

— Грещиш. Не познавам всичките ми приятели.

— Мъкнеш се с твърде много непрокопсаници.

— Чии приятели бяха тазвечершните хъшлаци? Твои или мои?

— Наши. Те не са чак толкова лоши. Празни са, ала не са истински проклети.

— Вярно. Франк е твърде лош. Достатъчно лош, но не смятам, че е проклет. В него обаче има куп недостатъци, които не мога да понасям повече. И той, и Фред усвоиха злото ужасно бързо.

— Зная какво е добро и какво е зло. Не си давам вид, че не разбирам истината, нито се опитвам да ѝ обърна гръб.

— Познанията ми за доброто са нищожни, защото винаги съм бил скаран с доброто. Специалността ми е злото. Мога да различа само проклетото.

— Съжалявам, че вечерта ни се разстрои.

— Затова ми тежи толкова много.

— Ще си ходиш ли? По-добре остани да спиш тук.

— Благодаря. Ще остана, щом ме каниш. Предпочитам все пак да отида в библиотеката ти, за да почета малко. Къде са ония австралийски разкази, които видях, когато идвах тук миналия път?

— Разказите на Хенри Лосън^[7] ли?

— Да.

— Ще ти го донеса.

Томас Хъдсън си легна, а когато се събуди през нощта, лампата в библиотеката още светеше.

[1] Коктейл, приготвен от джин, захар, лимонов сок и газирана вода — Б.пр. ↑

[2] Едра морска риба (*Mysteroperca fakata*), която се среща във водите на Антилите, с вкусно месо. — Б.пр. ↑

[3] Чилийски паламуд (*Sarda chilensis*), достигаш по-големи размери от атлантическия. — Б.пр. ↑

[4] Англосаксонска яхния от прясна риба, свинско месо, сухар, кромид, мляко и подправки. — Б.пр. ↑

[5] Срещаща се в Бахамските острови риба (*Lutianus griseus*) с вкусно месо. — Б.пр. ↑

[6] Срещаща се в Атлантическия океан риба (*Macaira amia*), достигаща 500 кг тегло и 4 м. дължина, с остра като копие горна челюст. В другите български преводи на Хемингуей е посочена с английското ѝ име „марлин“. — Б.пр. ↑

[7] *Хенри Лосън* (1867–1922), австралийски поет и разказвач с жив колорит и сочен хумор. — Б.пр. ↑

Когато Томас Хъдсън се събуди, навън появаше лек източен ветреца, в плитчините пясъкът се белееше като кости под синьото небе и високите облачета, които се носеха от вятъра, образувайки тъмни движещи се петна върху зелената вода. Колелото на вятърния агрегат се въртеше, утрото беше чаровно и свежо.

Роджър си беше отишъл и Томас Хъдсън седна да закусва сам, като четеше излизащия в Мериленд вестник, който беше получил вчера. Беше го запазил нарочно за закуската.

— Кога пристигат момчетата? — запита Джоузеф.

— По пладне.

— Във всеки случай за обед ще бъдат тук, нали?

— Да.

— Мистър Роджър си беше отишъл, когато дойдох. Без да закуси.

— Може би ще дойде сега.

— Прислужникът ми каза, че го видял да гребе с лодката.

Щом Томас Хъдсън закуси и прочете вестника, излезе на верандата към морето и почна да рисува. Работата му спореше и той почти я привършваше, когато чу, че Роджър влиза и се качва по стълбите.

Гостът надникна над рамото му и каза:

— Ще стане хубава картина.

— Дано.

— Къде си виждал тия водни вихрушки?

— Никъде. Рисувам ги по поръчка. Как е ръката?

— Още е подута.

Роджър остана да го наблюдава как рисува и Томас Хъдсън повече не се обърна.

— Ако не беше ръката, всичко би приличало на зловец сън.

— Твърде зловец.

— Смяташ ли, че оня мръсник би бил в състояние да стреля с пушката?

— Не зная. Не искам и да зная.

— Прощавай. Ако преча, да се махна?

— Не. Пстой. Привършвам вече. Няма да ти обръщам внимание.

— Заминаха си, щом съмна. С очите си ги видях.

— Какво търсеше по това време там?

— Не можах да заспя, след като престанах да чета, и понеже не ме свърташе на едно място, слязох на кея. Останах на приказки с някои от негрите. „Понсе“ изобщо не затвори цялата нощ. Видях Джоузеф.

— Джоузеф каза, че си излязъл с лодката да гребеш.

— Гребях с дясната ръка. За да я раздвижа. Успях. Сега се чувствам великолепно.

— За днес свърших горе-долу — похвали се Томас Хъдсън и почна да почиства и прибира такъмите си. — Точно по това време децата трябва вече да са излетели. — Той погледна часовника си. — Защо да не пийнем по едно на бърза ръка?

— Чудесно. Бих пийнал.

— Още няма дванайсет.

— Има ли някакво значение. Ти приключи с работата, а пък аз съм на почивка. Но може би ще бъде по-добре да почакаме до дванайсет, ако прилагаш правилата.

— Отлично.

— И аз спазвах правила. Ала те са ужасно бреме в някои утрини, когато една глътка може да ти разпусне сърцето.

— Я да изоставим правилата! — предложи Томас Хъдсън. — Вълнувам се ужасно, когато ми предстои да видя децата — обясни той.

— Зная.

— Джо! — извика Роджър. — Донеси шейкър и каквото трябва за мартини^[1].

— Слушам. Коктейлът е вече готов.

— Защо си го приготвил толкова рано? Да не смяташ, че сме пияници?

— Не, мистър Роджър. Предвидих какво бихте могли да пиете на празен стомах.

— За наше здраве и за здравето на децата! — каза Роджър.

— Ще трябва да им осигурим развлечения тая година. По-добре остани тук. Винаги можеш да се прибереш в колибата си, щом ти

додеят.

— Ще остана тук известно време, стига да не ти преча.

— Не ми пречиш.

— Щом пристигнат, ще настъпят чудесни дни.

Чудесните дни действително настъпиха. Децата бяха добри. Беше изтекла седмица от пристигането им. Ловът на тунец беше привършил и сега на острова имаше малко яхти. Животът отново течеше бавно и нормално, беше ранно лято с присъщото за тоя сезон време.

Момчетата спяха на походни легла в защитената с жалузи веранда и човек чувствуваше по-малко самота в съня си, когато се събуждаше и чуваше дишането им. Вятърът, който прехвърляше бреговете, охлаждаше нощите, а когато повеят замираше, прохлада идваше от морето.

В началото след като пристигнаха, момчетата проявяваха послушание и бяха много по-прибрани, отколкото по-късно. В действителност изискванията относно чистотата не бяха особено големи: да си измиват краката от пясъка, преди да влязат в къщи, да закачват навън мокрите бански гащета и да обуват сухи шорти. Джоузеф проветряваше пижамите им, докато оправяше леглата, простираше ги на слънце, сгъваше ги и ги слагаше по местата им, та момчетата разпиляваха наляво и надясно само ризите и пуловерите, които носеха вечер. Поне на теория. На практика нещата им се подмятаха из цялата къща. Томас Хъдсън обаче затваряше очи. Когато човек живее сам в един дом, усвоява много строги навици, които се превръщат в източник на удоволствие. Ала съзнаваше, че е добре от време на време те да бъдат нарушавани. Знаеше, че рано или късно ще си възвърне навиците, когато момчетата си отидат.

Докато седеше на верандата към морето и рисуваше, виждаше как най-големият, средният и най-малкият му син лежат на плажа с Роджър. Разговаряха, дълбаеха пясъка, спореха, но Томас Хъдсън не можеше да чуе приказките им.

Най-голямото момче беше високо и мургаво, имаше врата и раменете на баща си, дълги бедра на плувец и големи ходила. Чертите на лицето му напомняха индианец, то имаше безгрижен нрав, въпреки че при покой лицето му изглеждаше едва ли не трагично.

Веднъж Томас Хъдсън видя това трагично изражение и попита:

— За какво мислиш, шац^[2]?

— За блесните — отговори момчето и лицето му мигновено светна.

Трагичен вид му придаваха очите и устата, когато се замисляше, ала щом проговореше, лицето му грейваше.

Средното момче винаги напомняше на Томас Хъдсън видра. Косата му имаше същия цвят като козината на видра, по строеж космите се приближаваха до космите на подводните животни, от слънцето цялото му тяло се покриваше с необикновен тъмnozлатист нагар. Томас Хъдсън си го представяше всякога като здраво животно с весел нрав. Видрите и мечките бяха най-закачливи сред животните, но, естествено, мечките бяха по-близки до човека. Не можеше да се очаква, че това момче ще се сдобие с широки плещи и сила, за да заприлича на мечка, нито че от него ще излезе добър спортист. То и не мечтаеше да се прояви като спортист. В замяна имаше качествата на миловидно зверче, отличаваше се с пъргав ум и съобразителност. Беше любвеобилен, справедлив и забавен. Подлагаше всичко на съмнение като картезианец, обичаше да спори и да дразни незлобливо, макар понякога да попрехвърляше мярката. Притежаваше и други качества, които никой не подозираше, и братята му го уважаваха безкрайно, въпреки че не пропускаха да го закачат, и не му прощаваха, щом налучкваха слабото му място. Естествено, случваше се да възникнат кавги между тримата и те се хапеха, без да си поплюват, ала иначе имаха добри обноси и се отнасяха почтително към възрастните.

Най-малкото момче беше русокосо и приличаше на „джобен“ линеен кораб. Беше одрало кожата на баща си в намалени размери, разширени и скъсени. От слънцето по лицето му, изразяващо палавост, избиваха лунички. Беше се родило умник. Дяволитостта му го подтикваше да се закача с двамата си по-големи братя, но имаше също и тъмна страна, която само Томас Хъдсън долавяше. Нито бащата, нито синът се замисляха върху тази особеност, те я откриваха един в друг, съзнаваха, че е лоша, като зрелият мъж я уважаваше у детето, обяснявайки си произхода ѝ. Свързваше ги най-голяма близост, въпреки че бащата беше живял с този си син по-малко, отколкото с другите две момчета. Андрю, така се наричаше той, се беше проявил много отрано като превъзходен спортист и се справяше отлично с конете от първия миг, когато беше яхнал кон. Братята му се гордееха с

него, но не му позволяваха да им се качва на главата. Човек би предположил, че се хвали и би се усъмнил в проявите му, ако мнозина не бяха го виждали как язди, прескача препятствия и как се владее със сдържаната скромност на професионален ездач. По природа беше много закачлив, закачливостта никога не го напускаше и често се превръщаше в закачлива палавост. Ала беше лошо момче, и другите знаеха това, пък и сам той съзнаваше, че е лош. Привидно минаваше за добър, но в душата му кълнеше лошотията.

Там, под верандата към морето, на пясъка лежаха четиримата: най-голямото момче, Том, от едната страна на Роджър, най-малкото момче, Андрю, от другата му страна, а до Том, изтегнато на гръб със затворени очи — средното момче, Дейвид. Томас Хъдсън изми приборите и слезе при четворката.

— Здравей, тате! — поздрави най-голямото момче. — Поработи ли добре?

— Ще влезеш ли да поплуваш, тате? — запита средното момче.

— Водата е много хубава, тате — уведоми го най-малкото момче.

— Как си, бащице? — засмя се Роджър. — Как върви рисуването, мистър Хъдсън?

— За днес сложих точка на рисуването, господа.

— Знаменито! — възкликна Дейвид, средният син. — Ще ходим ли тогава на подводен риболов?

— Ще отложим за следобед.

— Великолепно! — каза големият син.

— Няма ли да се развълнува морето много? — осведоми се Андрю, най-малкият син.

— За тебе може и да се развълнува! — закачи го Том, най-големият му брат.

— Не, Томи. За всички ни може да се развълнува.

— Когато е бурно, рибата се крие в скалите — обясни Дейвид. — И тя като нас се плаши от силните вълни. Предполагам, че страда от морска болест. Татко, хваща ли ги рибите морска болест?

— Разбира се — отговори Томас Хъдсън. — Понякога в шахтите на риболовните гемии, където държат живи уловените епинефелуси^[3], рибите се поболяват така силно от морска болест, че умират.

— Рекох ли ти?! — обърна се Дейвид към по-големия си брат.

— Рибите се поболяват и умират — възрази Том, — но какво доказва, че страдат от морска болест?

— Би могло да се предположи, че боледуват не от морето, а за морето, което им липсва — допълни Томас Хъдсън. — Съмнявам се дали биха се разболели, ако биха могли да плават свободно.

— В рифа също не могат да плават свободно, тате — забеляза Дейвид. — Имат си дупки и скривалища, където се движат. Принудени са да стоят в дупките си, защото се боят от големите риби. Вълните ги шибат точно така, както в шахтите на риболовните кораби.

— Все пак не така силно — каза Том.

— Може би не така силно — съгласи се Дейвид разсъдливо.

— Но достатъчно — подсказа Андрю и прошепна в ухото на баща си: — Ако се запънат, няма да успеем да отидем на риболов.

— Не обичаш ли да ходиш на подводен риболов?

— Обичам, страшно много, ала ме е страх.

— От какво те е страх?

— От всичко под водата. Изплашвам се, щом изпусна въздуха си. Том плува великолепно, но той се бои под водата. Само Дейвид не го е страх под водата.

— И аз неведнъж съм изпитвал страх — призна бащата.

— Нима?

— Струва ми се, че всички се боят.

— Дейвид не се бои. Няма значение къде е. Но Дейвид пък се плаши от конете, защото са го хвърляли толкова пъти.

— Слушай бе, хлапе! — дочу го Дейвид. — Как са ме хвърлили?

— Не зная. Толкова пъти падаш, че не помня.

— Тогава ще ти кажа. Зная как ме хвърляха толкова често. Падах тогава, когато яздех Оулд Пейнт, защото се издуваше при препасването му, та после седлото се свличаше заедно с мене.

— Никога не ми се е случвало толкова нещо с тоя кон! — подхвърли предизвикателно Андрю.

— Я го виж дявола! — напери се Дейвид. — Кой знае дали не си му влязъл под кожата, както влизаш под кожата на всички. Има си хас някой да му е казал кой си!

— Четях му на висок глас какво пишат за мене вестниците.

— Обзалагам се, че конят е препускал с бясна скорост — намеси се Томас Хъдсън. — Причината за падането на Дейвид беше, че почна

да се учи да язди оня стар, грохнал кон с голяма задница, който излекувахме, когато го докарахме у нас, и за който нямаше достатъчно простор. А конете не могат да тичат къде да е.

— Не казах, че бих могъл да го яздя, тате — смънка Андрю.

— И таз хубава! — възтържествува Дейвид. — Че ако ти не можеш, кой ще може! Но да говорим с ръка на сърцето, Анди, нямаш представа как препускахе тоя кон, преди да ме наплаши. Страхувах се от рога на каубойското седло. По дяволите! Наплаши ме.

— Тате, ще ходим ли на подводен риболов? — запитва Андрю.

— Не, ако е много бурно морето.

— Кой ще определи дали е бурно морето?

— Аз.

— Добре — съгласи се Анди. — На мене ми се вижда много бурно. Ами, тате, Оулд Пейнт още ли е в ранчото?

— Предполагам. Нали знаеш, че дадох ранчото под наем.

— Така ли?

— Да, в края на миналата година.

— Но ние пак можем да отидем там, нали? — осведоми се живо Дейвид.

— Разбира се. Запазихме голямата колиба на брега край реката.

— Ранчото е най-хубавото място, където съм бивал забеляза Анди. — Освен тук, естествено.

— Мислех, че най-много ти харесва Рочистър — подразни го Дейвид.

Намекът се отнасяше до времето, когато поверяваха Анди на бавачката, която оставаше при семейството си в Рочистър през летните месеци, докато другите две момчета отиваха на Запад.

— Харесвах го. Рочистър беше прекрасно място.

— Дейв, спомняш ли си, когато се прибрахме оная есен, след като убихме трите мечки гризли и ти започна да разправяш за тях, какво ти каза Анди? — запитва бащата.

— Не, тате, не си спомням толкова отдавнашни неща.

— Бяхте в стаичката между кухнята и трапезарията и се хранехте. Току-що ви бяхме сложили да вечеряте. Ти разказваше за лова и Ана възкликна: „Господи, трябва да е било много възбудително, Дейвид! И какво стана после?“, а тоя важен господинчо — тогава да е бил на пет-шест годинки — се обади: „Това е много интересно,

Дейвид, за хора, които се интересуват от такива неща. Но ние тук в Рочистър нямаме мечки гризли.“

— Чуваш ли, коннико? — каза Дейвид. — Видя ли колко пари си струвал?

— Добре, добре — защити се Андрю. — Тате, я му разкажи как не искаше да чете нищо друго освен комикси и как чете комикси през цялото време, докато обикаляхме Евърглейдз^[4], без да погледне нищо друго, след като беше ходил в онова училище през есента, която прекарахме в Ню Йорк, и беше станал безобразник.

— Помня всичко — призна Дейвид. — Не е нужно да го повтаря татко.

— Измъкна се все пак навреме — забеляза бащата.

— Трябваше да се измъкна. Ако бях останал, до никъде нямаше да стигна.

— Разкажи ми за времето, когато аз съм бил малък — намеси се Том, като се преобърна и хвана Дейвид за глезена. — Никога няма да мога да бъда толкова добър в действителния живот, колкото в историите, които се разказват за мене като малък.

— Помня те, когато беше малък — почна Томас Хъдсън.

— Тогава беше съвсем чудновато човече.

— Бил е чудноват, защото е живял в чудновати страни — подметна най-малкото момче. — И аз щях да бъда чудноват в Париж, Испания и Австрия.

— Той си е и сега чудноват, коннико — каза Дейвид. — Не му е нужен екзотичен фон.

— Какво е „екзотичен фон“?

— Това, дето ти липсва.

— Обзалагам се тогава, че ще си го набавя.

— Престанете и оставете да разказва татко! — сгълча ги Том. — Разправи им за времето, когато ти и аз се разхождахме из Париж.

— Тогава още не беше толкова чудноват — каза бащата.

— Като бебе беше невероятно кротък. Майка ти и аз те оставяхме в люлката, която бяхме приспособили от един панер в онова жилище, дъскорезницата, и голямата котка Писана се свиваше в краката ти и не пускаше никого да се приближи до тебе. Ти казваше, че името ти е Г'Нинг Г'Нинг, затова те наричахме Г'Нинг Г'Нинг Страшни.

— Откъде си бях измислил такова име?

— Май от трамвая или автобуса. По звъна на кондуктора.

— А говорех ли френски?

— По онова време не особено добре.

— Разкажи ми тогава за малко по-късен период, когато съм говорел вече френски.

— По-късно те возех с детска количка, евтина, много лека, сгъваема количка по улицата до „Клозери де Лила“, където закусвахме. Аз четях вестника, ти зяпаше минавачите по булеварда. Щом свършвахме закуската...

— Какво закусвахме?

— Brioche^[5] с café au lait^[6].

— И аз ли?

— На тебе ти капвахме съвсем малко кафе в млякото.

— Спомням си. Сетне къде отивахме?

— От „Клозери де Лила“ те откарвах по улицата отвъд фонтана с бронзовите коне, рибата и нимфите по дългите allees^[7] с кестени, където играеха французойчета, а бавачките им седяха по пейките край пътеките, застлани с чакъл.

— И Ecole Alsacienne^[8] оставаше в ляво — вметна Том.

— Вдясно имаше високи къщи.

— Високи къщи и тавански етажи със стъклени покриви за художнически ателиета по цялата улица, която завиваше наляво и изглеждаше съвсем triste^[9], — защото тъмните каменни сгради бяха в сянка — допълни Том.

— Есен, пролет или зима беше? — попита бащата.

— Късна есен.

— Студът щипеше лицето ти, бузите и нослето ти почервеняха и тогава влизахме в Люксембургската градина през железните порти в горния край, спускахме се към езерото, заобикаляхме го веднъж, свивахме надясно към водоскока Медися и статуите, излизахме пред театър „Одеон“ и през две-три странични улици достигахме булевард „Сен Мишел“...

— Бул’Миш’...

— И по Бул’Миш’ отвъд музея „Клюни“...

— Вдясно...

— Който изглеждаше много мрачен и неприветлив, и по булевард „Сен Жермен“...

— Това беше най-оживената улица с най-голямо движение. Невероятно оживена и опасна ми се струваше тогава. А долу при „Рю дьо Рен“ ми се виждаше винаги безопасна — искам да кажа на пресечката между „Дьо Маго“ и „Лип“. Защо беше така, тате?

— Не зная, шац.

— Няма ли да разкажете някаква случка, вместо да изреждате имена на улици? — вметна Андрю. — Омръзнаха ми тия имена на улици в град, където не съм бил.

— Тогава разкажи някаква случка, тате — предложи Том. — За улиците можем да разговаряме, когато сме само двамата.

— Тогава нищо особено не се случваше — каза Томас Хъдсън. — Спускахме се до площад „Сен Мишел“, сядяхме на терасата пред кафенето и таткото нахвърляше скици с чаша *safe creme*^[10] на масата, а на тебе ти донасяха бира.

— Обичах ли тогава бира?

— Умираще за бира. Но предпочиташе вода с малко червено вино, когато се хранехме.

— Спомням си *L'eau rouge*^[11].

— *Exactement*^[12] — потвърди бащата. — Беше голям пияч на *L'eau rouge*, ала от време на време не се отказваше и от някой *cock*^[13].

— Спомням си, когато се пързях с *luge*^[14], кучето Шнауц и снега в Австрия.

— Спомняш ли си как прекарахме Коледата там?

— Не. Помня само тебе, снега, кучето Шнауц и бавачката. Тя беше хубава. Спомням си също мама на ски и колко хубава беше. Виждам ви как ти и мама се спускате през една овощна градина. Не зная къде беше. Помня обаче добре Люксембургската градина, следобедите с лодките в езерото до фонтана в голямата градина с дървета. Пътеките между дърветата бяха покрити с чакъл, вляво под дърветата мъже играеха на кегли, когато слизахме към двореца с часовник високо на фасадата. Есен листата капеха. Помня голите дървета и листата по чакъла. Най обичам да си спомням за есента.

— Защо? — любопитствува Дейвид.

— Заради куп неща. Заради уханието, което се излъчваше от всичко през есента, заради карнавалите, заради чакъла, чиято

повърхност беше суха, когато всичко наоколо беше влажно, заради вятъра в езерото, който надуваше платната на лодките, и вятъра в дърветата, който брулеше листата. Спомням си топлината на гълъбите под одеялото, когато ги убиваше, и меката им перушина, която милвах, топлейки ръцете си, докато телцата им изстиваха.

— Къде убиваше гълъбите, тате? — попита Дейвид.

— Най-често при водоскока Медиен, точно когато затваряха градината. Тя беше заобиколена с висока желязна ограда. Щом мръкваше, вратите се затваряха и всички трябваше да напуснат градината. Пазачите тръгваха да предупреждават посетителите и да затварят портите. Когато пазачите отминаваха, убивах с ластик гълъбите, които кацаха на земята край фонтана. Във Франция се произвеждат великолепни жилки.

— Не правеше ли жилките си сам, щом сте били бедни? — осведоми се Андрю.

— Правех ги. Най-напред си направих жилка от чатала на една фиданка, който отрязох в гората Рамбуе, където майката на Томи и аз бяхме отишли на разходка. Издялках го, купихме широк ластик от една книжарница, а мешина изрязох от една стара ръкавица на майката на Томи.

— С какво стреляше?

— С камъчета.

— На какво разстояние трябваше да застанеш, за да ги уцелиш?

— Колкото се можеше по-близо, за да ги прибера и пхна под одеялото миг по-бързо.

— Спомням си как веднъж хванахме един жив гълъб — продължи Том. — Стисках го кротко и не издадох звук из целия път до къщи, защото исках да го задържа. Беше много едър гълъб с лилаво-червеникава перушина, висока шия, чудесна глава и бели криле. Ти ми разреши да го пуснем в кухнята, докато му приготвим клетка. Завърза го за крачето. Но през нощта голямата котка го удуши и го довлече в леглото ми. Тя беше толкова горда и го мъкнеше, сякаш беше тигър, повлякъл туземец. Скочи с жертвата си в леглото ми. Това беше по времето, когато имах квадратно креватче след панера. Не мога да си спомня панера. Ти и мама бяхте отишли в кафенето, а голямата котка и аз бяхме сами. Спомням си, че прозорците бяха отворени, имаше голяма луна над дъскорезницата, беше зима и се усещаше миризмата

на дървените стърготини. Спомням си, че видях как голямата котка пристъпя с вирната глава и влачи гълъба по пода, после скочи и се, намести с жертвата си в леглото. Изпитах ужасна мъка за убития гълъб, но котката беше така горда и доволна, а аз така я обичах, че сам се почувствувах горд и доволен. Спомням си, че тя почна да си играе с гълъба, сетне протегна лапи нагоре и надолу над гърдите ми, замърка и продължи да си играе. Накрая котката и аз заспахме заедно с гълъба. Едната ми ръка и една лапа на котката лежаха върху птицата. По-късно се пробудих през нощта и видях, че котката яде плячката си, мъркайки шумно като тигър.

— Тази история е далече по-интересна от имената на улиците — забеляза Андрю. — Не се ли уплаши, Томи, когато котката ядеше гълъба?

— Не. Голямата котка беше най-добрият ми приятел тогава. Искам да кажа най-близкият ми приятел. Струва ми се, че тя щеше да бъде доволна, ако и аз си бях хапнал от гълъба.

— Трябвало е да опиташ — каза Андрю. — Разкажи нещо за жилките.

— Мама ти подари втората жилка за Коледа — продължи Том. — Видяла я в един оръжеен магазин и я взела. Искала да ти купи ловна пушка, но нямала толкова пари. Редовно разглеждала ловните пушки във витрината, всеки ден, когато отивала в еpicerie^[15]. Един ден видяла ластика и го купила, защото се страхувала, че ще го продадат. Скрила го и го запазила за Коледа. Трябвало да надписва сметките, за да не разбереш нищо. Това ми е разправяла мама много пъти. Спомням си, че когато ти получи новата жилка за Коледа, подари старата на мене. Но аз не бях достатъчно силен, за да я опъна.

— Тате, ами ние никога ли не сме били бедни? — запита Андрю.

— Не. Бях превъзмогнал бедността, когато се родихте вие, момчета. Много пъти сме изпадали в затруднение, ала никога не сме стигали до беднотията, която познахме по времето, когато живеех с Том и майка му.

— Разкажи нещо друго за Париж — замоли Дейвид. — Какво още правехте с Томи?

— Какво правехме, шац?

— През есента ли? Купувахме кестени от един търговец и аз си топлех ръцете с тях. Ходехме на цирк, за да гледаме крокодилите на

капитан Вал.

— Помниш ли ги?

— Много добре. Капитан Вал се бореше с един крокодил (той произнасяше „краукодил“ и началното „крау“ звучеше като английското название на гаргата), а едно хубаво момиче ги подтикваше с тризъбец. Но най-големите крокодили не мърдаха. Циркът беше хубав, кръгъл, червен, със златна украса и миришеше на коне. Отзад имаше едно място, където ходехте да се черпите с мистър Крозби и укротителя на лъвовете и жена му.

— Спомняш ли си мистър Крозби?

— Никога не носеше шапка, ни връхна дреха, колкото и да беше студено, а момиченцето му имаше коса, която падаше на раменете като Алиса в Страната на чудесата. Както е нарисувана в картинките на книгата, искам да кажа. Мистър Крозби беше винаги много нервен.

— Кого друго помниш?

— Мистър Джойс^[16].

— Как изглеждаше?

— Беше висок и слаб, имаше мустаци и малка права брада, носеше очила с дебели, много дебели стъкла и ходеше със силно вирната глава. Помня как минаваше по улицата, без да ни забележи, и ти му се обаждаше. Той спираше, поглеждаше ни през очилата, сякаш се вираше в аквариум, и казваше: „Аха, Хъдсън, търсех ви!“ После тримата отивахме в кафенето, навън беше студено, но седяхме в един ъгъл край един от ония... Как им викахте?

— Braziers^[17].

— Мислех, че това е нещо, което носят жените — вметна Андрю.

— Това е желязна кофа с дупки, където разгарят въглища, за да се отопляват места на открито, като терасите на кафенетата, където посетителите седят близо до мангалите, за да се отоплят, или състезателни писти, където публиката се трупа около мангалите, за да се грее — обясни Том. — В кафенето, в което ходехме татко, аз и мистър Джойс, имаше наредени мангали отвън на терасата, та ни беше топло и уютно дори в най-студените дни.

— Май по-голямата част от времето си прекарвал по кафенета, салони, и топли местенца! — забеляза най-малкото от момчетата.

— Твърде много — отговори Том. — Нали, тате?

— И си заспивал дълбоко навън в количката, докато татко си е пийвал едно на бърза ръка! — забелязва Дейвид. — Момче, намразил съм израза „едно на бърза ръка“. Струва ми се, че няма нищо по-бавно на света от „едно на бърза ръка“.

— За какво приказваше мистър Джойс? — запита Роджър Том.

— Хм, мистър Дейвис, не съм запомнил много от онова време. Мисля, че ставаше дума за италиански писатели и мистър Форд^[18]. Мистър Джойс не можеше да понася мистър Форд. Дразнеше се и от мистър Паунд^[19]. „Хъдсън — казваше той на татко, — Езра е бесен!“ Спомням „си тия думи, защото си въобразявах, че «бесен» означава «болен като бясно куче». Помня как седях и наблюдавах лицето на мистър Джойс. То беше червендалесто със страшно гладка кожа, опъната от студа, а едното стъкло на очилата му беше по-дебело от другото. Представях си мистър Паунд с червеникавата си коса и островърхата брадичка и кротките си очи, а от устата му се стича нещо бяло, напомнящо пяна. Мислех си, че е ужасно, задето мистър Паунд е побеснял, и се надявах, че няма да го срещнем. Тогава мистър Джойс тросна: «Естествено, и Форд е побеснял от години». Тутакси си представих мистър Форд с голямото му бледо, малко възсмешно лице и бледите му очи и устата с редки зъби, винаги полуотворена, и тая ужасна пяна, стичаща се по челюстта му.

— Не разказвай повече — помоли Андрю. — Ще сънувам разказаното.

— Моля те, продължавай — настоя Дейвид. — Това е като приказките за караконджоли. Мама заключи книгата с приказките за караконджоли, защото Андрю сънуваше кошмари.

— Ухапа ли някого мистър Паунд? — полюбопитствува Андрю.

— Не, коннико — скастри го Дейвид. — Това е само картинен израз. Не означава «болен от бяс», а «завеян». Защо смяташе, че са бесни?

— Не мога да ти кажа. Не бях толкова малък, колкото по времето, когато биехме гълъбите в градината. И все пак бях твърде млад, за да запомня всичко. Пък и мисълта за мистър Паунд и мистър Форд с ужасните лиги, които се стичат от устата, готови да хапят, заличи всичко друго в главата ми. Мистър Дейвис, познавате ли мистър Джойс?

— Познавам го. Той, баща ви и аз бяхме много добри приятели.

— Татко беше много по-млад от мистър Джойс.

— Татко е бил по-млад от всички тогава.

— Не и от мене — заяви гордо Том. — Смятам, че бях най-младият приятел на мистър Джойс.

— Обзалагам се, че много му липсваш — подметна Андрю.

— Крайно жалко, че не е имал стога да те срещне — ухапа го Дейвид. — Ако не беше се залостил в Рочистър, може би щеше да има удоволствието да се запознае с тебе.

— Мистър Джойс беше знаменитост — каза Том. — Притрябвали са му такива хлапаци като вас.

— Така си въобразяваш — разпали се Андрю. — Мистър Джойс и Дейвид биха могли да бъдат колеги. И Дейвид пише за училищния вестник.

— Тате, разкажи ни още за времето, когато ти и Томи и майка му сте били бедни. Колко бедни бяхте?

— Бяха порядъчно бедни — намеси се Роджър. — Спомням си как сутрин баща ви приготвяше шишетата за малкия Том, после отиваше на пазара, за да купи най-пресните и най-евтините зеленчуци. Виждах го да се връща от пазара, когато излизах за закуска.

— Бях станал най-добрият познавач на рогеаух в шести arrondissement^[20] — похвали се Томас Хъдсън на момчетата.

— Какво е рогеаух.

— Праз лук.

— Прилича на дълъг, зелен, много голям лук — обясни Том. — Само че не е лъскав като кромида, а е зелен. Листата са зелени, главата е бяла. Сварява се и се яде студен, със зехтин, оцет, сол и пипер. Изяжда се целият с главата и перата. Чудесен е. Едва ли някой на света е ял толкова праз, колкото съм ял аз.

— Какво е шести... Как го рече? — запита Андрю.

— Непрестанно прекъсваш разговора! — упрекна го Дейвид.

— Щом не зная френски, трябва да питам.

— Париж е разделен на двацет arrondissements или райони. Ние живеехме в шести район.

— Тате, не можем ли да прескочим тия arrondissements? По-добре разкажи нещо друго — предложи Андрю.

— Хей, спортисте, няма никакво желание да научи нещо — упрекна го Дейвид.

— Искам да науча — защити се Андрю, — но тия arrondissements не са за възрастта ми. Постоянно ми навирате под носа, че това и онова не било за възрастта ми. Сега признавам, че това не е за моите години. Не го разбирам.

— Какъв е средният резултат годишно през цялата спортна кариера на Тай Коб^[21] като бияч?

— Триста шейсет и седем.

— Това за възрастта ти ли е?

— Затвори си човката, Дейвид! Някои се интересуват от бейзбол, както ти се интересувах от arrondissements.

— Добре, че няма arrondissements в Рочистър.

— Млък! Смятах, че татко и мистър Дейвис знаят по-интересни неща от тия шантави... Маmicата им, не мога дори да си спомня името им.

— Не разрешавам да псуваш пред нас! — смъмри го Томас Хъдсън.

— Извинявай, тате. Не съм виновен, че съм толкова шантав... Още веднъж извинявай. Исках да кажа толкова малък.

Момчето беше възбудено и засегнато. Дейвид умееше да го дразни майсторски.

— И ти ще пораснеш — успокои го бащата. — Зная, че е трудно да не се псува, когато човек се намира под напора на чувствата. Само че не бива да се псува пред възрастни. Иначе не искам и да зная какви ги плещите помежду си.

— Моля ти се, тате. Нали се извиних?

— Извини се — продължи Томас Хъдсън. — Не ти се карам. Обяснявам ти. Момчета, виждам ви толкова рядко, че има сума неща да ви се обясняват.

— Не чак толкова много — забеляза Дейвид.

— М-да — съгласи се бащата. — Не чак толкова.

— Андрю никога не псува пред мама — каза Дейвид.

— Остави ме на мира, Дейвид! Всичко мина, нали, татко? Ако искате, момчета, да се научите как трябва да се псува — намеси се Том, — ще трябва да прочетете мистър Джойс.

— Зная толкова псувни, колкото ми са нужни — обади се Дейвид. — За сега поне.

— Моят приятел мистър Джойс си служи с думи и изрази, които никога не съм чувал. Готов съм да се обзаложа, че никой не може да го надпсува на никакъв друг език.

— А след това си изкова и съвършено нов език — вметна Роджър, който лежеше на гръб със затворени очи.

— Не мога да разбера тоя нов език — каза Том. — Предполагам, че не съм дорасъл за него. Но почакайте, момчета, докато прочетете «Юлисиз».

— Тази книга не е за юноши — забеляза Томас Хъдсън. — Наистина не е за вас. Не бихте я разбрали, а не ви трябва и да я разбирате. Повярвайте ми. Почакайте, докато пораснете.

— Прочетох целия роман — похвали се Том. — Всъщност не разбрах нищо, когато го прочетох за първи път. Точно, както ти твърдиш, тате. Продължих обаче да го чета и сега мога да обясня част от книгата на другите. Затова с право се гордея, че съм бил приятел с мистър Джойс.

— Наистина ли е бил приятел с мистър Джойс, тате? — наблегна Андрю.

— Мистър Джойс винаги питаше за него.

— Видя ли, че съм бил приятел с мистър Джойс! — възтържествува Том. — Той беше един от най-добрите ми приятели.

— Не допускам все пак, че си вече в състояние да обясняваш книгата — забеляза бащата. — Още е твърде рано. Коя част обясняваш?

— Последната. Там, където жената разговаря гласно със себе си.

— Монолога — обади се Дейвид.

— И ти ли си го чел?

— Едно на ръка — отговори Дейвид. — Прочете ми го Томи.

— Обясни ли ти го?

— Доколкото можа. Част от него е много трудноразбираема и за двама ни.

Откъде докопахте романа?

— От книгите ти в къщи. Взех го и го отнесох в училище.

— Защо?

— Четях често на момчетата откъси на висок глас и им разправях как сме били приятели с мистър Джойс и колко време сме прекарвали заедно.

— Харесаха ли го момчетата?

Някои от по-възрастните сметнаха, че е попрекалил.

— А учителите узнаха ли?

— Узнаха. Не знаеш ли, тате? Чакай, това май се случи, когато ти беше в Абисиния. Главният учител искаше да ме изгони от училище, но аз му обясних, че мистър Джойс е голям писател и мой личен приятел. Тогава каза, че ще задържи книгата и ще я прати в къщи, а аз обещах да се допитвам до него, преди да чета нещо на съучениците или да им обяснявам класиците. Първоначално, когато се канеше да ме изгони, твърдеше, че съм бил покварен. Но аз не съм покварен, тате. Тоест не съм по-покварен от другите.

— Върна ли книгата?

— Върна я. Искаше му се да я задържи, но аз му обясних, че е първо издание, че в нея, мистър Джойс е писал за тебе и че няма право да я конфискува, защото не ми принадлежи. Май остана много разочарован, че не може да я конфискува.

— Кога ще мога да прочета тая книга на мистър Джойс и аз, тате? — запита Андрю.

— Още дълго време няма да можеш.

— Но Томи я е чел.

— Томи е приятел с мистър Джойс.

— Чу ли какво ти разправях! — възкликна Том. — Тате, ами познавахме ли Балзак?

— Не. Той е живял преди нас.

— А Готие? В къщи намерих две знаменити книги от двамата. «Предизвикателни разкази»^[22] и «Госпожица дьо Мопен»^[23]. Още никак не разбирам «Госпожица дьо Мопен», но продължавам да я чета и се опитвам да вникна в смисъла и това ме увлича. Но щом Балзак и Готие не са били наши приятели, страхувам се, че ще ме изгонят, ако отнеса книгите в училище.

— Бива ли ги, Томи? — полюбопитствува Дейвид.

— Световни са! Ще ти харесат и двете.

— Защо не попиташ главния учител дали можеш да ги четеш на съучениците си? — вметна Роджър. — По-добри са от онова, което момчетата биха изровили сами.

— Не, мистър Дейвис. Не очаквам да разреши. Само пак ще се навие, че съм покварен. Във всеки случай момчетата няма да ги

посрещнат така, както ако бяха мои приятели, какъвто беше случаят с мистър Джойс. Пък и не разбирам достатъчно „Госпожица дьо Мопен“, за да я обясня, и не бих имал оная тежест при обясненията, която имах, осланяйки се на приятелството си с мистър Джойс.

— Любопитен съм да чуя обясненията ти — каза Роджър.

— Де-де, мистър Дейвис! Съвсем елементарни са. Не представляват интерес за вас. Разбирате тая част отлично, нали?

— Твърде добре.

— Бих желал да можехме да се сприятелим с Балзак и Готие така, както се бяхме сприятелили с мистър Джойс.

— И аз бих желал — потвърди бащата.

— Все пак познаваме някой и друг добър писател, нали?

— Разбира се — каза Томас Хъдсън.

На пясъка беше приятно и топло. Томас Хъдсън изпитваше леност и задоволство след работата. Чувствуваше се щастлив от брътвежа на момчетата.

— Я да влезем в морето да поплуваме и да се прибираме за обед — предложи Роджър. — Почва да напича.

Бащата остана да ги наблюдава. С бавни движения четиримата се плъзнаха в зелената вода, като телата им хвърляха сенки върху светлия бял пясък. Телата цепеха повърхността, сенките се отразяваха на дъното от лекия ъгъл на слънцето, кафявите ръце се повдигаха и изнасяха напред, дланите загребваха водата и я изтласкваха, краката биеха отзад с равномерно темпо, главите се извиваха и поемаха въздух с тежки, плавни вдишвания. Томас Хъдсън стоеше и ги дебнеше как плават в посока на вятъра, сърцето му се изпълни с нежност към четиримата. Каза си, че ще трябва да ги нарисува как плават, въпреки че щеше да бъде много трудно. Все пак щеше да опита още това лято.

Домързя го да плува, макар да съзнаваше, че трябва да се изкъпе. Накрая и той влезе в морето, усещайки свежестта на охладената от вятъра вода по напечените си от слънцето крака и прохладата ѝ около чатала си. Плъзгайки се в океанското течение, той отиде да пресрещне завръщащите се. С глава наравно с главите на четиримата сега видя друга картина: плуваха срещу вятъра, идващ от сушата, и плискането на вълните затрудняваше Андрю и Дейвид, които се напрягаха усилено. Илюзията, че са четири морски животни, се беше изпарила. Бяха навлезли плавно и изящно, ала сега вятърът и вълнението

затрудняваха двете по-малки момчета. Трудността не беше непреодолима, но достатъчна, за да разруши илюзията, че са в естествената си среда, както изглеждаше при навлизането им в морето. Получаваха се две различни картини и може би втората беше по-добра от първата. Петимата плувци излязоха на плажа и се прибраха в къщи.

— Ето защо предпочитам да плавам под вода — каза Дейвид. — Не трябва да мисля за дишането.

— Защо не отидете на подводен риболов с татко и Томи следобед? — предложи Андрю. — Аз ще остана на плажа с мистър Дейвис.

— Нима няма да дойдете, мистър Дейвис?

— Ще ми се да остана на брега.

— Не го правете заради мене — обади се Андрю. — Имам с какво да се залисвам. Подхвърлих само така наслуки, може би ще останете.

— Възнамерявам да остана — отвърна Роджърс. — Ще полежа и ще почета.

— Не се поддавайте на шмекериите му, мистър Дейвис. Не допускайте да ви влезе под кожата.

— По-приятно ще ми бъде да остана — каза Роджър.

Всички се събраха на верандата, след като се преоблякоха, оставяйки да съхнат банските гащета. Джоузеф донесе блюдо с мидена салата. Трите момчета я нападнаха. Том надигна и бутилка бира. Баща им се отпусна в един стол, а Роджър се зае с приготвянето на аперитива.

— Следобед ме наляга дрямка — каза той.

— Ще ни липсват — забеляза Том. — И на мене ми се иска да остана.

— Браво, Том. Остани и ти — възкликна Андрю. — Нека татко и Дейвид вървят.

— Не възнамерявам да ловя топките ти — отвърна Том.

— Не искам и да ги ловиш. Има едно негърче, което ще ги лови.

— Какъв хвъргач ще излезе от тебе? — додаде Том. — Няма да пораснеш достатъчно на височина.

— На ръст ще достигна Дик Рудол и Дик Кер.

— За пръв път ги чувам — призна Том.

— Кажете ми името на някой жокей — прошепна Дейвид на Роджър.

— Ърл Санд.

— На ръст ще достигнеш Ърл Санд — подхвърли Дейвид.

— Ти върви да ловиш риба с харпуна, пък аз ще си гледам приятеля мистър Дейвис, както Том е дружил с мистър Джойс. Съгласни ли сте, мистър Дейвис? Тогава в училище има да се перча: „Когато мистър Дейвис и аз прекарахме заедно лятото на оня тропически остров и мистър Роджър написа всичките си блудни разкази, а баща ми рисуваше ония голи жени, дето сте ги виждали всички“. Тате, нали рисуваш и голи жени?

— От дъжд на вятър. Но са със съвсем тъмна кожа.

— Няма значение — възкликна Андрю. — Цветът е без значение. Нека Том се емчи с неговия мистър Джойс.

— Ще те досрамее да ти гледаш — предупреди го Дейвид.

— Може и да ме досрамее. Но ще свикна.

— Едно голо тяло, рисувано от татко, е нищо в сравнение с оная глава от книгата на мистър Джойс — рече Том. — Понеже си много малък, въобразяваш си, че кой знае какво представлява едно голо тяло.

— Окей! Въпреки всичко ще се сдобия с книга на мистър Дейвис с илюстрации от татко. Едно момче в училище каза, че разказите на мистър Дейвис били направо мръсни.

— Чудесно. И аз се спирам на мистър Дейвис. С него съм стар, много стар приятел.

— Ти беше приятел и с мистър Пикасо, мистър Брак^[24], мистър Миро^[25], мистър Масон^[26] и мистър Паскен^[27] — намеси се Томас Хъдсън. — Познаваше ги до един.

— И с мистър Уолдоу Пърс^[28] — допълни Том. — Виждаш ли, Анди, че не можеш да се мериш с мене. Много си закъснял. Не можеш да се сравняваш с мене. Докато живееше в Рочистър и много преди да се родиш, ние с татко обикаляхме света. Сигурно познавам повечето от живите знаменити художници. С мнозина от тях бях добър приятел.

— Все трябва да почна някога — примири се Андрю. — И ще си избира мистър Дейвис. Не е нужно да пишете мръсни разкази, мистър Дейвис. Ще постъпя като Томи. Разправете ми само някакво ваше безобразие, а аз ще се хваля, че и аз съм участвувал с вас.

— Не е вярно, че съчинявам — засегна се Том. — Понякога татко и мистър Дейвис освежават паметта ми. Но аз съм присъствувал и участвувал в цялата епоха, която разтърси изкуството и литературата. Ако река, мога да напиша спомените си върху нея още сега.

— Откачваш, Томи! — кльцна го Андрю. — Я свали мерника!

— Нищо не му казвайте, мистър Дейвис — замоли Том. — Оставете го да почне от а-бе като нас:

— Това засяга мене и мистър Дейвис — опъна се Андрю. — Ти не се бъркай!

— Тате, разкажи още нещо за тези мои приятели — обърна се Том към баща си. — Зная, че ги познавах, и зная, че ходехме заедно из кафенетата, но искам да науча повече подробности. Подробности, каквито зная за мистър Джойс, например.

— Можеш ли да си припомниш мистър Паскен?

— Не. Наистина не. Как изглеждаше?

— Не можеш да твърдиш, че ти е бил приятел, щом дори не го помниш — обади се Андрю. — Мислиш ли, че няма да бъда в състояние да си спомня как е изглеждал мистър Дейвис след няколко години?

— Млък! — срязва го Том. — Разкажи ми за него, тате.

— Мистър Паскен правеше понякога рисунки, които биха могли да илюстрират много сполучливо частите от книгата на мистър Джойс, които ти допадат толкова.

— Нима? Виж това е нещо!

— Ти седеше с него в кафенето и от време, на време той те рисуваше по покривките на масите. Беше дребен, много opak и голям чудака. Най-често ходеше с бомбе и беше превъзходен художник. Държеше се винаги така, като че е узнал важна тайна, която току-що е дочул, и това го забавляваше. Понякога това го изпълваше с щастие, друг път с печал. Но човек можеше винаги да забележи, че крие тайна и че това го забавлява силно.

— Каква беше тайната?

— Остави: пиянство, наркотици и тайната, която мистър Джойс е разкрил в оная последна глава, както и да рисува хубаво. В такава състояние можеше да рисува по-хубаво от всички, в това се криеше тайната му, и той нехаеше. Въобразяваше си, че не се интересува от нищо, ала се интересуваше.

— Беше ли лош?

— Да. Беше действително лош и това съставляваше част от тайната му. Изпитваше удоволствие да бъде лош, без да го измъчва съвестта.

— Бяхме ли той и аз добри приятели?

— Много добри. Обикновено те наричаше „Чудовището“!

— Уха! — възкликна Том щастлив. — „Чудовището“!

— Имаме ли картини от мистър Паскен, тате? — запита Дейвид.

— Някоя и друга.

— Рисувал ли е Томи?

— На картини, не. Скицираше го главно по покривките или мрамора на масите в кафенето. Наричаше го „ужасното чудовище от левия бряг на Сена, наливащо се с бира“.

— Запиши си това, Том! — подхвърли Дейвид.

— Имаше ли мистър Паскен покварена душа? — осведоми се Том.

— Предполагам.

— Не знаеш ли?

— Предполагам, че имаше. Мисля, че това съставляваше част от тайната му.

— Но мистър Джойс нямаше покварена душа, нали?

— Не.

— А ти имаш ли?

— Не — отговори Томас Хъдсън. — Не, не смятам.

— А вие имате ли покварена душа, мистър Дейвис? — попита Томи.

— Не мисля, че имам такава душа.

— Това е добре — заяви Том. — Казах на главния учител, че нито татко, нито мистър Джойс имат покварени души, а сега мога да му кажа същото и за мистър Дейвис, ако ме запита. Той беше почти убеден, че имам покварена душа. Но това никак не ме разтревожи. В училището имаме едно момче, което наистина е покварено, и човек веднага може да почувствува разликата. Как беше малкото име на мистър Паскен? — любопитствува Том.

— Жюл.

— Как се пише? — обади се Дейвид.

Томас Хъдсън му обясни.

— Какво стана с мистър Паскен? — продължи Том.
— Самообеси се — отвърна бащата.
— Оха! — възкликна Андрю.
— Клетият мистър Паскен! — каза Том благоговейно. — Ще се помоля довечера за него.
— А аз ще се помоля за мистър Дейвис — пригласи му Андрю.
— Тогава ще трябва да се молиш често! — засмя се Роджър.

[1] Коктейл, приготвен от джин, портокалов битер и вермут. — Б.пр. ↑

[2] Съкровище, миличък (нем.) — Б.пр. ↑

[3] Тропическа риба (*Epinephelus morio*), достигаща 90 см дължина, която се среща във водите на Антилите и край бреговете на Флорида. — Б.пр. ↑

[4] Прочут национален парк с рядка тропическа фауна в Южна Флорида — Б.пр. ↑

[5] Френски кифлички, приготвени от брашно, масло, яйца с квас (фр.) — Б.пр. ↑

[6] Кафе с мляко (фр.) — Б.пр. ↑

[7] Алеи (фр.) — Б.пр. ↑

[8] Елзаското училище (фр.) — Б.пр. ↑

[9] Тъжна (фр.) — Б.пр. ↑

[10] Кафе със сметана (фр.) — Б.пр. ↑

[11] Оцветена в червено вода (фр.) — Б.пр. ↑

[12] Точно така (фр.) — Б.пр. ↑

[13] Малка халба със съдържание около 250 г. — Б.пр. ↑

[14] Шейна (фр. от галски) — Б.пр. ↑

[15] Бакалницата (фр.) — Б.пр. ↑

[16] *Джеймс Джойс* (1882–1941), ирландски писател, основоположник на модерния декадентски роман. В шедьовъра си „Юлисиз“ (1922) изобразява един ден от живота на трима дублинци, преплетен с асоциации от съзнателния и подсъзнателния им живот. — Б.пр. ↑

[17] Мангали (фр.) — Б.пр. ↑

[18] *Форд Мадокс Форд* (1873–1939), английски писател от немски произход. Автор на стихосбирки и романи. Писал и в съавторство с Джоузеф Конрад. — Б.пр. ↑

[19] *Езра Паунд* (р. 1885), американски поет и критик. Създател на «имажизма» а западната модернистична лирика. — Б.пр. ↑

[20] *Район* (фр.) — Б.пр. ↑

[21] *Тай (Тайръс) Коб* (1886–1961), американски професионален играч на бейзбол. — Б.пр. ↑

[22] Сборник с разкази от Балзак, повлиян от духа на Възраждането, където със смела острога са осмени лъжливите отношения в любовта и семейството на френското буржоазно общество. — Б.пр. ↑

[23] Роман от Теофил Готие, представляващ смесица от романтизъм, байронизъм, диаволизъм и еротика. В предговора му Готие пръв излага доктрината на течението „изкуство за изкуството“. — Б.пр. ↑

[24] *Жорж Брак* (1882–1963), френски художник, ултрамодернист, един от основателите на кубизма. — Б.пр. ↑

[25] *Жорж Миро* (р. 1893), каталонски художник и скулптор, ултрамодернист, първоначално кубист, по-късно сюрреалист. — Б.пр. ↑

[26] *Андре Масон* (р. 1896), френски художник кубист и сюрреалист, създал прекрасни рисунки от Гражданската война в Испания. — Б.пр. ↑

[27] *Жюл Паскен*, псевдоним на Юлиус Пинкас, (1885–1930), български евреин от Видин, преселил се в Ню Йорк, където взел американско поданство. Творил главно в Париж като художник модернист и там се самоубил — Б.пр. ↑

[28] *Уолдоу Пърс* (1884–1969), американски художник модернист, придружавал Хемингуей в Испания. — Б.пр. ↑

Тази нощ, след като момчетата си легнаха, Томас Хъдсън и Роджър останаха на приказки в голямата стая. Морето беше прекалено развълнувано за подводен риболов, та след вечеря юношите отидоха с Джоузеф да ловят лутианус. Прибраха се изморени и доволни, пожелаха лека нощ на баща си и Роджър и си легнаха. Известно време мъжете ги чуваха как разговарят, после сънят надделя.

Андрю се плашеше от тъмнината, братята му знаеха това, ала не го дразнеха.

— Защо, според теб, се бои от тъмнината? — запита Роджър.

— Не зная — отговори Томас Хъдсън. — Ти никога ли не си се страхувал?

— Мисля, че не.

— А аз съм се страхувал — призна Томас Хъдсън. — Има ли някакво значение това?

— Не зная — каза Роджър. — Аз съм се боял да не умра и да не се случи нещо лошо на брат ми.

— Не знаех, че имаш брат. Къде е?

— Почина.

— Извинявай.

— Няма защо да извинявам. Почина, когато бяхме деца.

— По-голям ли беше?

— С една година по-малък.

— Какво се случи?

— Обърнахме се с лодка.

— На колко години бяхте?

— Горедолу дванайсет.

— Не разказвай, ако това те измъчва.

— Това ми донесе куп страдания — сподели Роджър. — Наистина ли не знаеше?

— Наистина.

— Дълго време си въобразявах, че всички на света знаят за нещастieto. В момчешките години всичко изглежда другояче. Водата

беше много студена и брат ми не издържа. Най-страшното беше, че аз се спасих, а той не.

— Злочестият Роджър!

— Остави! Сблъсках се твърде рано със смъртта. А толкова обичах брат си и винаги се страхувах да не му се случи нещо. И аз бях премръзнал от студената вода. Но издържах.

— Къде стана злополуката?

— Горے в Мейн. Струва ми се, че баща ми никога не ми прости, макар да се мъчеше да влезе в положението ми. Оттогава нататък всеки ден си пожелавах аз да бях се удавил. Ала болката преболя.

— Как се наричаше брат ти?

— Дейв.

— Я виж ти! Затова ли не пожела да дойдеш днес на подводен риболов?

— Вероятно. Готов съм обаче да дойда кой да е друг ден. Човек не може да се освободи напълно от някои настроения.

— Достатъчно зрял си, за да не говориш така.

— Опитах се да се гмурна, за да го извадя. Не го намерих. А и водата беше много дълбока и действително студена.

— Дейвид Дейвис — провлече Томас Хъдсън.

— Да. В нашия род първият син всякога се нарича Роджър, а вторият Дейвид.

— Все пак си превъзмогнал изживяното.

— Не. Никога няма да го превъзмогна и рано или късно, трябва да изповядам поражението си. Срамувам се от случилото се, както се срамувам от боя на кея.

— Няма какво да се срамуваш в случая.

— Не, срамувам се. Вече ти го казах. По-добре да не чоплим раната.

— Съгласен съм.

— Няма повече да се бия. Никога. Ти никога не се биеш, макар да можеш да се биеш толкова добре, колкото и аз.

— Не мога. Пък съм се и зарекъл да не се бия.

— Няма повече да се бия и ще се посветя на добро, нравствено писателско творчество.

— Да чуя една мъдра мисъл от устата ти.

— Смяташ ли, че бих могъл да напиша нещо свястно?

— Можеш да опиташ. Защо изостави живописиста?

— Защото не можех повече да се зальгвам. Както и не мога повече да се зальгвам с писателството.

— Какво възнамеряваш да предприемеш?

— Ще се завея някъде и ще напиша един приличен роман, стига да ми се отдаде.

— Защо не, останеш да пишеш тук? Можеш да останеш, след като си заминат момчетата. В твоята колиба е много душно.

— Няма ли да ти преча?

— Не, Родж. Самотата ме гнети и мене, знаеш. Човек не може да страни от всички непрестанно. Май ме избива на проповед. Ще спра.

— Не, продължавай. Думите ти ме ободряват.

— Ако възнамеряваш да се заловиш за работа, почни я тук.

— Не считаш ли, че на Запад ще бъде по-добре?

— Навсякъде е еднакво добре. Важното е да се съсредоточиш.

— Не. Не е навсякъде еднакво добре — възрази Роджър.

— Зная. Първоначално е добре, но после става зле.

— Безспорно. Ала сега за сега тук е добре. Може би няма да бъде непрекъснато добре. Но засега е чудесно. Ще имаш компания, когато свършиш работа, а и аз не ще бъда сам. Няма да си пречим и ти действително ще можеш да стъпиш на краката си.

— Смяташ ли, че наистина ще успея да напиша свестен роман?

— Никога няма да го напишеш, ако не опиташ. Тая нощ ми разказа дяволски добър сюжет за роман. Защо да не го разработиш. Ще почнеш именно с лодката.

— А как ще завърша?

— Подир лодката ще продължиш да съчиняваш.

— Поврага! — възкликна Роджър. — Дотолкова съм покварен, че ако поставя лодка, в нея ще има хубава млада индианка и при нея ще се спусне Джоунз, тръгнал да предупреди заселниците, че приближава Сесил Б. дьо Мил, като с едната ръка ще се държи увиснал за лозовия гъстак над реката, а с другата ръка ще стиска вярната си кремъклийка „Оулд Бетси“. Хубавата индианка ще му каже: „Джоунз, ти ли си? Сега можем да се любим, докато нашата крехка ладия се носи към водопада, който един ден ще бъде Ниагара“...

— Не — противопостави се Томас Хъдсън. — Ще опишеш само лодката, студеното езеро и братчето си...

— Дейвид Дейвис. Единадесетгодишен.

— И нещастieto. А оттам нататък до края ще съчиняваш.

— Не обичам краищата.

— Не очаквам някой от нас да ги обича — съгласи се Томас Хъдсън. — Но без край не може.

— По-добре да прекъснем — предложи Роджър. — Ще трябва да помисля върху романа. Томи, защо е приятно да се рисува добре, а е адски мъчително да се пише добре? Никога не съм рисувал добре. И все пак изпитвах удоволствие дори от нескопосаните си картини.

— Не зная — каза Томас Хъдсън. — Може би в живописата традицията и линията са по-ясни и много повече хора могат да ти помогнат. Дори да се отклониш от правата линия на голямото изкуство, тя е винаги налице, за да те напъти.

— Според мене една от причините е, че живописата се създава от по-съвършени хора. Ако бях достатъчно съвършен, навярно щях да стана добър художник. Кой знае дали не съм твърде безнравствен, за да стана добър писател...

— Намирам, че опростяваш нещата до недопустими размери.

— Винаги съм ги опростявал до крайност — натърти Роджър. — Това е една от причините, поради които не ме бива за нищо.

— Хайде да си лягаме.

— Ще остана да почета.

Всички спяха дълбоко и Томас Хъдсън не усети Роджър, когато късно през нощта той дойде да си легне на верандата, която служеше за спалня.

Когато закусиха, духаше лек повей, небето беше безоблачно и всички се стегнаха за подводен риболов.

— Нали ще дойдете, мистър Дейвис? — запита Андрю.

— Непременно.

— Много хубаво. Радвам се.

— Как се чувствуваш, Анди? — закачи го баща му.

— Страх ме е — призна Андрю. — Както всякога. Но не се боя толкова, когато съм с мистър Дейвис.

— Никога не бива да се страхуваш, Анди — каза Роджър. — Безсмислено е. И баща ти е на същото мнение.

— Всички твърдят така. Всякога твърдят едно и също. Но Дейвид е единственият умник, за когото зная, че не се бои.

— Трай си — разсърди се Дейвид. — Само си измисляш разни дивотии!

— Мистър Дейвис и аз винаги се страхуваме — каза Андрю. — Виновна е може би висшата ни интелигентност.

— Ще бъдеш внимателен, Дейви, нали? — предупреди го Томас Хъдсън.

— Естествено.

Андрю погледна Роджър и сви рамене.

Долу край рифа, където този ден отидоха на подводен риболов, се намираще старата желязна развалина на заседнал параход. Дори при прилив ръждивото туловище на котлите му стърчеше над морската повърхност. Днес духаше южен вятър и Томас Хъдсън пусна котва откъм подветрената страна на рифа, ала не много наблизко. Роджър и момчетата си сложиха маските и приготвиха копията. Те бяха крайно първобитни и най-разнообразни, според както бе хрумнало на Томас Хъдсън и юношите да ги направят.

Джоузеф докара гребната лодка. Той взе със себе си Андрю и се насочи към рифа, а останалите се свлякоха от борда на яхтата и заплаваха.

— Няма ли да дойдеш, тате? — обърна се Дейвид към баща си, който беше застанал на горния мостик.

Със стъкления кръг над очите, носа и челото, с каучуковата рамка, притискаща бузите и слепоочията, с гумената лента, впила се в месото и минаваща зад тила, момчето напомняше героите от лъженаучните комикси.

— Ще дойда по-късно.

— Побързай, докато не сме подплашили всичката риба.

— Рифът е достатъчно голям. Не можете го обхвана целия.

— Зная обаче две дупки отвъд парните котли, които са чудесни.

Открих ги, когато идвахме сами. Никой не ги е докосвал и гъмжат от риба. Оставих ги за деня, когато всички ще излезем на подводен риболов.

— Спомням си. Ще дойда след около час.

— Ще ги запазя за по-късно, когато дойдеш и ти — обеща Дейвид и се разбърза да догони другите, като в дясната си ръка стискаше копието от желязно дърво, дълго шест фута, на чийто връх беше завързал с дебел рибарски конец ръчнокован двузъбец. Лицето му беше потопено във водата и докато плуваше, разглеждаше дъното. Беше рожба на морските дълбочини и сега, когато беше толкова

обгорял и плуваше, като се показваше само мокрият му тил, напомняше на Томас Хъдсън повече от друг път видра.

Бащата наблюдаваше как момчето се плъзга, гребейки с лявата ръка, как бие водата с дългите си крака бавно и ритмично, как повдига на промеждутъци, на много големи промеждутъци лицето си на една страна, за да поеме въздух. Роджър и Том бяха избързали с маските на челото и се намираха доста напред. Андрю и Джоузеф чакаха в лодката над рифа, но Андрю още не беше скочил във водата. Появяваше лек ветрец и водата над рифа изглеждаше светла и пенеста, рифът се тъмнееше кафяв, а отвъд него водата преливаше в тъмносиньо.

Томас Хъдсън слезе в кухнята, където Еди белеше картофи над кофа, която стискаше между коленете. Готвачът хвърли едно око през илюминатора към рифа.

— Не биваше да се пръскат момчетата — забеляза той. — Трябваше да стоят близо до лодката.

— Страхуваш се, че нещо може да се зададе отвъд рифа ли?

— Приливът е твърде висок. Това са пролетните приливи.

— Водата е съвсем бистра — каза Томас Хъдсън.

— Океанът е пълен с хищници — продължи Еди. — Тъдъва океанът става страшно гаден, щом те подушат уловената риба.

— Още не са хванали нищо.

— Скоро ще хванат. Трябва веднага да прехвърлят в лодката рибата, преди приливът да е разнесъл миризмата или кръвта ѝ.

— Ще отида да ги предупредя.

— Няма нужда. Викнете им да не се разпиляват и да прибират рибата в лодката.

Томас Хъдсън се качи на палубата и предаде заръчаното от Еди на Роджър, който надигна копие и го размаха в знак, че е разбрал.

Еди дойде в кокпита с пълна тенджера картофи в едната ръка и нож — в другата.

— Вземете хубавата карабина, малката хубава карабина, и застанете горе, мистър Том — нареди той. — Хич не ми харесва положението. Не ми харесва, дето момчетата влязоха в морето при такъв прилив. Много сме близо до истинския океан.

— Да ги приберем ли?

— Недейте. Може всичко да е от нервите. Нощес никак не спях добре. Обичам момчетата като мои деца и дяволски се безпокоя за тях.

— Той сложи тенджерата с картофите на пода. — Ще ви кажа какво ще направим. Запалете мотора, а аз ще прибера котвата. Ще се приближим съвсем до рифа и там ще пуснем котва. При тоя прилив и вятър яхтата лесно ще завие. Дайте да я преместим.

Томас Хъдсън запали големия двигател и се качи на горния мостик при кормилното колело. Когато Еди прибра котвата, бащата видя, че сега и тримата му сина са във водата, а докато ги наблюдаваше, Дейвид се показа на повърхността с риба, която се мяташе на издигнатото във въздуха копие. Той го чу как зове лодката.

— Право напред към рифа! — провикна се Еди от носа, където държеше котвата.

Томас Хъдсън прилепи бавно яхтата току-речи до рифа, като оглеждаше големите кафяви клони на коралите, черните морски таралежи на пясъка, пурпурните горгонии, които приливът поклащаше към него. Еди вдигна котвата и Томас Хъдсън даде заден ход. Яхтата се изви и се отдръпна от рифа. Еди отпусна въжетото, докато то се опъна. Томас Хъдсън изключи двигателя и яхтата остана да се полюлява на едно място.

— Сега няма да ги изтървем от очи — каза Еди, изправил се на носа. — Не мога да понасям тревогата за децата. Разстройва се проклетото ми храносмилане. А то и без това не е цвете.

— Ще стоя тук и ще ги наблюдавам.

— Ще ви подам карабината и ще се върна при моите дяволски картофи. Момчетата обичат картофена салата, нали? Така, както ние я приготвяваме?

— Не ще и питане. Роджър също я обича. Сложи повечко твърдо сварени яйца и кромид.

— Няма да преварявам картофите. Ето карабината.

Когато Томас Хъдсън пое пушката, тя беше неугледно грамадна и тежка в калъфа, подплатен с овча кожа, чиято стригана вълна беше напоена с оръжейно масло, за да не ръждясват металните части от морския въздух. Томас Хъдсън я изтегли за приклада и пъкна калъфа под настилката на мостика. Карабината беше марка „Манлихер Шьонауер 0,256“, стар модел с осемнадесетинчова цев, който не се разрешаваше повече за продажба. Ложата и дървото под цевта бяха добили кафявия цвят на орехова ядка от маслото и триенето, а цевта, която се беше трила с месеци в кобура на седлото, лъщеше от маслото

и нямаше помен от ръжда. Възглавничката за бузата на приклада беше изгладена от собствената му буза. Когато изтегли затвора, в барабания магазин се показаха тумбести патрони с дълги, тънки моливообразни куршуми, чието оловно връхче единствено се подаваше от металната обвивка.

Пушката беше действително много хубава, за да я държи в яхтата, ала Томас Хъдсън я харесваше толкова и тя му напомняше толкова преживелици, толкова хора, толкова местности, че изпитваше удоволствие да я има под ръка. А беше и установил, че в калъфа от овча кожа, когато остриганата вълна се напои добре с оръжейно масло, карабината не се поврежда от соления въздух. Предназначението на една пушка е да се стреля с нея — казваше си той, — не да се пази в калъф, а тая карабина е наистина хубава, с нея се стреля лесно и лесно може да се научи всеки да я ползува, пък е и удобна за яхтата. Когато стреляше с нея, чувствуваше по-голяма увереност, че ще уцели на близко и умерено разстояние, отколкото с коя да е друга пушка, с която му се бе случвало да борави. Затова изпита задоволство, когато я измъкна от калъфа, върна затвора и зареди патрон в цевта.

Яхтата почти не мърдаше, въпреки прилива и ветреца. Томас Хъдсън праметна ремъка на карабината през една от ръкохватките на кормилното колело така, че пушката да виси близо до него, и се изтегна на един от гумените дюшеци на мостика. Лежеше по корем, за да пече гърба си, и гледаше в посоката, където Роджър и момчетата ловяха риба с копия. Всички се гмуркаха, оставаха под водата кой повече, кой по-малко, изскачаха, за да си поемат въздух, и пак се изгубваха, като от време на време се показваха с риба на копията. Джоузеф сновеше с лодката помежду им, измъкваше плячката от зъбците на копията и я хвърляше вътре. Томас Хъдсън го чуваше как се провиква и се смее, виждаше ярките цветове на рибите — червен, червен с кафяви петна, червен и жълт, жълт на ивици, когато Джоузеф разтърсваше копията, издърпваше жертвата и я пращаше в сянката под кърмата на лодката.

— Ще бъдеш ли така любезен да ми приготвиш едно питие, Еди? — извика Томас Хъдсън през борда.

— Какво да бъде? — подаде глава Еди от предния кокпит.

Той носеше старата си филцова шапка и бяла риза, под яркото слънце личеше, че очите му са кръвясали. Томас Хъдсън забеляза, че е

намазал устните си с меркурохром.

— Какво ти е на устата? — запита го.

— Имах разпавиии нощес. Току-що се намазах. Разхубавил ли съм се?

— Приличаш на изписана кокона.

— Чак толкова! Намазах се в тъмното, без да се гледам. Опипом. Искате ли питие с кокосов сок? Донесох няколко зелени кокосови ореха.

— Много добре.

— Да приготвя един „грийн айзъкс спешъл“?

— Чудесно. Пригответи „спешъл“.

Там, където Томас Хъдсън лежеше на дюшека, главата му се намираше на сянка, хвърляна от площадката с кормилната уредба в предния край на горния мостик, и когато Еди донесе високата чаша със студено питие, приготвено от джин, сок от сладки лимони, сок от зелени кокосови орехи, парченца лед и няколко капки ангостура, колкото да се получи червеникаворъждив цвят, художникът остави коктейла на сянка, за да не се стопи ледът, докато наблюдава морето.

— Май момчетата се справят отлично — похвали ги Еди. — Наловиха вече риба за обед.

— С какво друго ще ни гостиш?

— Картофено пюре към рибата. Приготвих и салата от домати. А картофената салата ще бъде за предястие.

— Звучи вълшебно. Как е картофената салата?

— Още не е изстинала, Том.

— Еди, на тебе ти доставя удоволствие да готвиш, нали?

— Което е право, право. Обичам да готвя. Обичам да плавам с яхта и да готвя. Но не обичам свадите, побоищата, разпавиите.

— И въпреки това твърде често се заплиташ в разпавии. Всякога ги избягвам. Том. Случва се да не мога да ги отмина, но винаги се мъча да ги избягна. Какво се случи нощес?

— Нищо.

На Еди темата не беше по сърце. Никога не говореше за преживелиците си, макар и да изобилствуваха с крамоли.

— Карай по-нататък. Какво друго ще ни поднесеш? Трябва да охраним момчетата. Тъкмо сега растат.

— Изпекох в къщи кейк и го донесох. Имам и няколко пресни ананаса, охладени в лед. Ще ги нарежа.

— Добре. А как ще сготвиш рибата?

— Както наредите. Ще избира най-хубавата риба, която са уловили, и ще я сготвя, както децата, Роджър и вие пожелаете. Дейвид току-що извади едра „жълта опашка“^[1]. Беше хванал още една, но я изтърва. Тази си я бива. Много се отдалечава това момче. Още стиска рибата, а оня дяволски Джо се насочи с лодката към Анди.

Томас Хъдсън остави коктейла на сянка и стана.

— Исусе Христе! — възкликна Еди. — Ето я че се задава!

От океана през синята вода висока триъгълна перка, напомняща кафяво платно на рибарска ладия, се плъзгаше със силни устремени тласъци на опашката и се приближаваше към ръба на рифа, където се намираше момчето с маска на лицето и изнесена над водата риба.

— Исусе! — повтори Еди. — Ех, че гадна акула-чук! Исусе! Исусе Христе!

По-късно Томас Хъдсън си спомняше, че най-силно впечатление му беше направила огромната височина на перката и начинът, по който се въртеше и виеше като ловно куче, душещо диря, както и начинът, по който напредваше, сякаш се колебаеше.

Той вдигна карабината и стреля точно пред перката. Куршумът мина над нея и вдигна струя вода. Тогава Томас Хъдсън си спомни, че цевта е пълна с масло. Перката продължи да пори повърхността право напред.

— Хвърли й тази проклета риба! — кресна Еди на Дейвид и скочи от задната част на надстройката в кокпита.

Томас Хъдсън стреля още веднъж и отново зад перката се издигна струя вода. Почувствува как го присви стомахът, сякаш нещо го сграбчи отвътре. Пак стреля, толкова съсредоточено и спокойно, доколкото можеше, съзнавайки какво означава този изстрел, ала сега водната струя се оказа пред перката. Акулата продължи със същата страхотна устремност. Оставаше още един патрон, Томас Хъдсън нямаше друга пачка под ръка, а хищникът се намираше на тридесетина ярда от момчето и пореше неотклонно повърхността. Дейвид беше измъкнал рибата от копието и я стискаше в ръка, маската беше вдигнал на челото и гледаше втренчено приближаващия се звяр.

Бащата се опита да се отпусне и овладее, да задържи дъха си и да не мисли за друго, освен за изстрела, да се прицели точно отпред и в основата на перката, която сега се колебаеше повече, отколкото в началото. Внезапно от кърмата се разнесе чаткането на автомат, водата около перката закипя. Последва нов кратък откос, морската повърхност точно в основата на перката се разигра. Томас Хъдсън стреля, автоматът пак заграка, отсечено и често, перката потъна, морето се разлюля силно, сетне най-голямата риба-чук, която той бе изобщо виждал, обърна белия си корем и се размята бясно на гръб, изхвърляйки водата като акваплан. Коремът лъщеше с предизвикателна белота, устата, широка цял ярд, наподобяваше разкривена усмивка, грамадните издатъци на главата с очите в края се разшириха, когато акулата подскочи и се плъзна над водата. Автоматът на Еди продължи да бълва куршуми в белия корем, и те бележеха черни точки, които почервенияха, преди чудовището да се преметне и изчезне. Томас Хъдсън го видя как се върти и се превърта, потъвайки.

— Хей, доведи тия проклети хлапетии насам! — кресна Еди. — Не мога да издържам такива щуротии!

Роджър бързо заплува към Дейвид, а Джоузеф изтегли Анди в лодката, сетне загреба към Дейвид и Роджър.

— Дявол да го вземе! — каза Еди. — Виждали ли сте друг път такава риба-чук? Слава богу, че тия хищници излизат на повърхността, когато нападат. Слава богу! Тия чудовища всякога излизат отгоре. Видяхте ли как потъна?

— Подай ми кутия с патрони! — нареди Томас Хъдсън. Усещаше тръпки, чувствуваше, че го присвива стомахът. — Прибирайте се! — извика той.

Момчетата плаваха край лодката и Роджър повдигаше Дейвид над планшира.

— Четиримата могат дори да продължат лова — каза Еди. — Всички акули от океана сега ще се втурнат подире ѝ. Тя ще примами целия океан. Видяхте ли я как се преметна по гръб, Том, и сетне как адски се завъртя? Исусе, ама че риба-чук! Видяхте ли как хлапето се готвеше да ѝ подхвърли рибата. Браво на моя малък Дейви! Славен е тоя сладък Дейви!

— Ще бъде по-добре да се приберат.

— Дума да не става. Аз така само си брътвя. Ще се приберат. Не се тревожете, че няма да се приберат.

— Господи, беше ужасно! Откъде имаш тоя автомат?

— Управителят на острова ми правеше въртели, задето го държа на сушата, та го прибрах в сандъка под койката ми.

— Личи, че умееш да боравиш с автомата.

— Поврага! Кой не би съумял да борави, когато види как акулата се е стрелнала към тоя глупавичък Дейв, дето стоеше най-спокойно да я чака, за да ѝ хвърли рибата? И гледаше право в посоката, откъдето идваше акулата. Поврага, не бих желал да се сблъскам още веднъж в несретническия си живот с такова чудовище!

Роджър и момчетата се покатериха от лодката на яхтата. Юношите бяха мокри и крайно възбудени, а Роджър силно разстроен. Той пристъпи и се ръкува с Еди, който забеляза:

— Не биваше да ги пускаме при такъв прилив.

Роджър кимна с глава и прегърна Еди.

— Вината е моя — додаде Еди. — Аз съм роден тъдява. Вие сте чужденец. Грешката не беше ваша. Само аз нося отговорност.

— Отлично се справи с отговорността си.

— Ба! Кой не би я улучил на такова разстояние?

— Можа ли да я видиш, Дейв? — запита внимателно Андрю брат си.

— Само перката, докато не наближи съвсем. Тогава можах да я видя, преди Еди да я беше умерил, когато потъна и се обърна.

Еди го разтриваше с кърпа и Томас Хъдсън забеляза, че кожата на краката, гърба и раменете му е още настръхнала.

— Никога не съм виждал подобно чудо, когато се изхвърли от водата и се преметна на гръб — вметна Том. — Никога през живота си не съм виждал такъв звяр!

— Няма и да видиш такива великани — рече баща му.

— Сигурно тежеше най-малко хиляда и сто фунта — допълни Еди. — Не очаквам рибата-чук да достига по-големи размери. Роджър, видяхте ли перката ѝ?

— Видях я.

— Мислиш ли, че бихме могли да я измъкнем? — запита Дейвид.

— Бога ми, не — отговори Еди. — Тя потъна, като се въртеше и превърташе, и отиде кой знае къде на дъното. Потънала е най-малко на осемдесет разтега дълбочина и целият океан ще я разкъса. Сега събира хищниците.

— Искан ми се да можем да я извадим — каза Дейвид.

— Успокой се, Дейви, момчето ми. Още си съвсем настръхнал.

— Изплаши ли се много, Дейв? — любопитствува Андрю.

— Да.

— Какво щеше да направиш? — осведоми се Том с почителен глас.

— Щях да й хвърля рибата — обясни Дейвид и, докато баща му го наблюдаваше, тясната ивица настръхнала кожа на раменете му се разшири. — Сетне щях да забия двузъбеца право в муцуната й.

— Хм-хм! — смънка Еди и се обърна с кърпата. — Какво ще пиете, Роджър?

— Няма ли отрова от бучиниш?

— Сипи му пепел, Роджър! — упрекна го Томас Хъдсън. — Всички дружно носим отговорност.

— Всички дружно проявихме безотговорност.

— Било каквото било.

— Прав си.

— Ще ви приготвя коктейл с джин — предложи Еди. — Том пиеше джин, когато белята стана.

— Още стои горе.

— Вече едва ли ще чини нещо. Нов ще ви приготвя.

— Беше световен, Дейви! — възхити се Том с нескривана гордост. — Ще има да разправам на момчетата в училище.

— Няма да повярват — възрази Дейвид — Не им разправай нищо, ако се случим в едно и също училище.

— Защо?

— Хей така! — изскимтя Дейвид и внезапно се разрида като малчуган. — Пфуй! Няма да се примиря, ако не повярват!

Томас Хъдсън го притегли и го задържа в прегръдката си, главата на момчето се отпусна на бащината гръд, братята му се извърнаха, Роджър изви очи встрани. Тогава дойде Еди с три чаши, като палецът му беше потопен в едната. Томас Хъдсън се досети, че междуременно Еди се беше почерпил.

— Какво ти е, Дейви? — запита той.

— Нищо ми няма.

— Браво! — каза Еди. — Такива приказки искам да чувам от тебе, дяволски нахакано хлапе! Стегни се! Спри да хленчиш и остави твоя старец да се почерпи!

Дейвид се изпъна много енергично.

— Може ли да се лови тук риба при отлив? — попита той Еди.

— Никаква опасност не ви застрашава. Срещат се мурени. Но нищо едро няма да дойде. Хищниците не могат да прехвърлят рифа при отлив.

— Тате, можем ли да излезем при отлив?

— Ако Еди разреши. Тук Еди е най-главният.

— Чак толкова, Том! — ухили се Еди, преливащ от блаженство. По намазаните му с меркурохром устни се изписа задоволство, кръвясалите му очи грейнаха от удоволствие. — Всеки би умерил тая проклета и триклета риба-чук с оръжие като моето, преди гадният хищник да е извършил поразия.

— Ти я направи на решето — рече Томас Хъдсън. — Нашари я здравата. Не намирам думи, за да ти опиша как я надупчи!

— Няма какво да ми я описвате. Ще си спомням как се обръща на гръб дяволското чудовище до края на живота си. Виждали ли сте някога нещо по-потресаващо?

Всички седяха и чакаха обема. Томас Хъдсън погледна към морето. Джоузеф беше отишъл с лодката на мястото, където беше потънала акулата и, надвесен над борда, се взираше с оптическа тръба.

— Виждаш ли нещо? — извика Томас Хъдсън.

— Много е дълбоко, мистър Том. Акулата потъна отвъд шелфа. Сега лежи на дъното.

— Ех, да можехме да се сдобием с челюстите ѝ! — подметна Том. — Например да се избелят добре и да си ги закачиш на стената, тате?

— Мисля, че като ги гледам, ще се стряскам на сън — каза Андрю. — Радвам се, че не можем да ги извадим.

— Биха представлявали великолепен трофей — допълни Том. — Ето предмет, който човек би могъл да отнесе в училище.

— Те биха принадлежали на Дейв, ако ги имахме — забеляза Андрю.

— Не, те биха принадлежали на Еди — възрази Том. — Но смятам, че той би ми ги дал, ако го замолах.

— Той би ги дал на Дейв — противопостави се Андрю.

— Не мисля, че ще бъде разумно да влизате в морето толкова скоро, Дейв — обади се бащата.

— Ще мине сума време след обеди — обясни Дейвид. — Трябва да изчакаме отлива.

— Искам да кажа, че не бива да ходите на подводен риболов толкова скоро.

— Еди каза, че можем да отидем.

— Зная. Но още съм много напласен.

— Еди ще реши.

— Не би ли се съгласил да не ходиш, за да ми доставиш удоволствие?

— Разбира се, тате, щом искаш. Но обичам подводния риболов. Струва ми се, че го обичам повече от всичко друго. И щом Еди разрешава...

— О'кей — каза Томас Хъдсън. — Няма да ти падам на колене.

— Тате, не исках да те огорчавам. Щом не искаш, няма да ходя. Само че Еди каза...

— Какво ще кажеш за мурените! Еди спомена за мурените^[2].

— Тате, мурени има по всяко време. Ти ме научи да не се плаша от мурените, как да се справям с тях, как да ги откривам, как да търся дупките, в които живеят.

— Така е. Искаш да те пусна да отидеш там, откъдето дойде акулата.

— Тате, всички бяхме излезли. Не упреквай само себе си. Аз се отдалечих прекалено и изтървах оная едра „жълта опашка“, след като я пронизах. Тя окървави водата и кръвта привлече акулата.

— Та не се ли приближи тя подобно на ловно куче? — каза Томас Хъдсън, като се мъчеше да се освободи от вълнението. — Виждал съм и други акули да се приближават с грамадна скорост. Имаше една, която се навърташе около Сигнъл Рок и се промъкваше по същия начин при миризмата на стръвта. Много се срамувам, че не я улучих.

— Стреляше ужасно близо до акулата, тате — вметна Том.

— Стрелях отпред или отзад, но не и в целта.

— Тя не идваше за мене, тате — оправда се Дейвид. — Идваше за рибата.

— Акулата щеше да те налапа и тебе — намеси се Еди, който слагаше масата. — Не се залъгвай, че щеше да ти прости при миризмата на риба по тебе и кръвта наоколо във водата. Тя би налапала и кон. Щеше да налапа каквото и да ѝ падне. Добри боже, по-добре да не приказваме за случилото се! Ще трябва да изпия още една чаша.

— Еди — запита Дейвид, — наистина ли ще бъде безопасно при отлив?

— Разбира се. Нали ти казах вече.

— Да не би да правиш въпрос на чест от това? — запита бащата сина си.

Томас Хъдсън беше престанал да се взира във водата и си беше възвърнал вече самообладанието. Даваше си сметка, че за да се държи така, Дейвид има основание, независимо какво е то, и че като се противопоставя на сина си, постъпва себично.

— Тате, искам само да кажа, че обичам подводния риболов повече от всичко друго и че денят е рядко удобен за риболов, както и че никога не се знае, кога може да се надигне буря...

— И Еди разрешава — прекъсна го бащата.

— И Еди разрешава — засмя се синът.

— Еди разрешава да ви пратя всинца по дяволите! Хайде, сядайте да обядваме, докато не съм изхвърлил всичко в морето! — Томас Хъдсън посочи кастрона със салатата, блюдото със зачервилата се риба и картофеното пюре. — Къде е Джо?

— Отиде да търси акулата.

— Луд човек!

Когато Еди слезе и Том взе да подава яденето, Андрю прошепна на баща си:

— Тате, Еди къркач ли е?

Томас Хъдсън сервираше студената маринова картофена салата, поръсена с едро смлян черен пипер. Беше научил Еди да я приготвя така, както я готвеха в „Brasserie Lipp“^[3] в Париж, и тя беше една от най-вкусните гозби, които се поднасяха на яхтата.

— Видя ли го как застреля акулата?

— Разбира се.

— Един пияница не може да има толкова сигурна ръка. Томас Хъдсън сложи салатата в чинията на Андрю, сипа и на себе си.

— Питам само защото оттук, където седя, се вижда в кухнята и откакто сме седнали, осем пъти надигна едно шише.

— Бутилката си е негова — обясни бащата на момчето, досипвайки му салатата.

Андрю лапаше невероятно бързо. Твърдеше, че така бил свикнал в училище.

— Опитай се да се храниш малко по-бавно, Анди! Еди винаги си, носи своя бутилка на яхтата. Кажеш-речи всички добри готвачи попийват. А някои попийват и повечко.

— Видях го осем пъти. Чакай. Сега надига шишето за девети път.

— Прекаляваш, Андрю! — упрекна го Дейвид.

— Престанете и двамата! — смъмри бащата двете момчета. Намеси се и Том.

— Един прекрасен човек спасява живота на брат ти и изпива една глътка или няколко глътки, а ти го наричаш къркач. Не си роден, за да живееш с хората.

— Не съм го нарекъл къркач. Попитах само татко, за да разбере дали обича да кърка. Нямам нищо против пияниците. Искам само да разбере кой е къркач и кой не е.

— Първите пари, които спечеля, ще ги похарча, за да купя на Еди бутилка с любимото му питие, и ще я изпия заедно с него — заяви Том великодушно.

— Какви са тия приказки? — В отвора на стълбището се подаде главата на Еди със старата филцова шапка, килната назад, разкриваща бяла кожа над обгорилата част от лицето, и пура в ъгъла на намазаната с меркурохром уста. — Само ако ви пипна да пиете нещо друго освен бира, ще ви напердаша! И тримата. Да не сте поменали за пиене! Искате ли още пюрے?

— Да, Еди — каза Том и готвачът слезе.

— Надига десетата глътка — съобщи Андрю, надничайки през отвора.

— Затваряй си ченето, коннико! — скара му се Том. — Толкова ли нямаш уважение към един човек със заслуги?

— Вземи си още риба, Дейвид! — подкани го бащата.

— Къде е оная голяма, „жълта опашка“?

— Предполагам, че още не е изпържена. — Тогава ще взема тоя жълт хемулон^[4].

— Рибата е страшно вкусна.

— Мисля, че рибата става още по-вкусна, когато се прониже с копие, стига да се сготви веднага, защото изтича кръвта ѝ.

— Тате, мога ли да поканя Еди да дойде да изпие една чаша с нас? — попита Том.

— Естествено — отговори Томас Хъдсън.

— Той изпи вече една чаша. Не помниш ли? — обади се Андрю. — Когато се прибрахме в яхтата, изпи една чаша. Спомни си.

— Тате, мога ли да го поканя да изпие втора чаша и да обядва с нас?

— Разбира се.

Момчето слезе и бащата го чу как кани готвача: „Еди, татко каза, че ще ни доставиш удоволствие, ако си приготвиш един коктейл и дойдеш да го изпиеш с нас, както и да останеш да се храниш с нас.“

— Поврага, Томи! На обед никога не ям. Само сутрин и вечер.

— Но защо да не изпиеш едно питие с нас?

— Пийнах вече доста.

— Ще приемеш ли тогава да се почерпим двамата и да изпия бутилка бира с тебе?

— Не мога да ти скърша хатъра — съгласи се Еди.

Томас Хъдсън чу как се отваря и затваря хладилникът.

— Заповядай, Томи.

Бащата чу как двете бутилки бира се чукнаха. Той потърси с очи Роджър, ала Роджър гледаше към океана.

— Наздраве, Еди! За мене е голяма чест да пия наздравица с тебе.

— Поврага, Томи! За мене е чест да пия с тебе. Чувствувам се великолепно. Видя ли как застрелях онази гадна акула?

— Видях, естествено. Еди, няма ли да дойдеш да хапнеш нещо с нас?

— Благодаря, Томи. Няма да дойда.

— Искаш ли да остана при тебе тук, за да не пиеш сам?

— Поврага, не, Том, ти нямаш за какво да се упрекваш. Така ли е? Аз нямам право да пия. Аз нямам право да върша друго, освен да

готвя криво-ляво, за да си вадя проклетия хляб. Чувствувам се великолепно. Томи. Видя ли как я застрелях? Наистина ли видя?

— Еди, това беше най-фантастичното нещо, което ми се е случвало да видя. Запитах те само дали искаш да ти правя компания, за да не ти тежи самотата.

— Никога през живота ми не ми е тежала самотата — отвърна Еди. — Аз съм щастлив и имам тук онова, което ме прави още по-щастлив.

— Еди, иска ми се все пак да остана с тебе.

— Не, Томи. Отнеси това ново блюдо с риба и остани горе, където ти е мястото.

— Искан ми се да се върна и остана при тебе.

— Не съм болен, Томи. Ако бях болен, щях да бъда доволен от компанията ти. Чувствувам се така адски добре, както никога досега не съм се чувствувал.

— Еди, сигурен ли си, че имаш достатъчно питие в бутилката?

— Поврага! Сигурен съм. А ако не ми стигне, ще взема малко питие на заем от Роджър или от твоя старец.

— Добре тогава. Ще отнеса рибата — съгласи се Том.

— Страшно се радвам, че се чувствуваш толкова добре. Еди. Намирам, че е чудесно.

Том отнесе в кокпита блюдото с жълта опашка, жълт хемулон, бял хемулон^[5] и скален епинефелус^[6]. По страните на рибата имаше дълбоки триъгълни нарязи, през които се виждаше бяло месо, пържената кожа образуваше хрупкава кафява кора. Том почна да сервира наоколо.

— Татко, Еди заръча да ти благодаря много, но вече се е почерпил. А на обед изобщо не се хранел. Добра ли е рибата?

— Великолепна — каза Томас Хъдсън. — Моля те хапни — обърна се той към Роджър.

— Добре — отговори Роджър. — Ще я опитам.

— Нищо ли не сте яли, мистър Дейвис? — осведоми се Андрю.

— Не, Анди. Но сега ще ям.

[1] Тропическа риба (*Ocyrus chrysufus*) с вкусно месо, достигаща до 90 см, която се среща във водите на Антилите и крайбрежието на Флорида. — Б.пр. ↑

[2] Хищна змиорка (*Gymnothorax moringa*) с много остри зъби и жълто тяло, изпъстрено с черни петна, която се среща във водите на Антилите. — Б.пр. ↑

[3] „Бирария Лип“ (фр.) — Б.пр. ↑

[4] Тропическа риба (*Haemulon seiurus*) с жълт цвят и черни ивици, срещаща се във водите на Антилите и крайбрежието на Флорида. — Б.пр. ↑

[5] Тропическа риба (*Haemulon plumieri*) на бели и черни ивици, срещаща се във водите на Антилите и крайбрежието на Флорида. — Б.пр. ↑

[6] Тропическа риба (*Epinephelus adscensionis*) с кафяв цвят и тъмни петна, срещаща се във водите на Антилите. — Б.пр. ↑

През нощта Томас Хъдсън се събуди и се вслуша в равномерното дишане на момчетата. Под светлината на месеца ги видя как спят. Спеше и Роджър, унесен в дълбок, почти спокоен сън.

Бащата беше щастлив, че синовете му са при него и не искаше да мисли изобщо за заминаването им. Още преди да дойдат, той беше вкусил от щастието, а и отдавна се беше научил да живее и да твори, без самотата да му тежи като непоносимо бреме, но пристигането на момчетата беше разрушило защитните му навици на живот, които си беше създал. Сега обаче беше свикнал с тяхното нарушение. Навиците, които правеха живота му приятен, се изразяваха в това, че работеше усърдно, че вършеше всичко в определени часове, че подреждаше нещата си на места, че ги поддържаше грижливо, че изчакваше търпеливо да стане време за ядене и почерпка, че четеше нови книги и препрочиташе не малко стари. В този сбор от навици всекидневникът, когато пристигаше навреме, съставляваше събитие, а когато не идваше навреме, неполучаването му се превръщаше в източник на огорчение. Томас Хъдсън беше овладял много от хитрините, които се прилагат от самотниците, за да се спасят от самотата и дори да я забравят, и си беше изработил правила и утвърдил навици, които спазваше съзнателно или несъзнателно. Ала откакто момчетата му гостуваха, изпитваше голямо облекчение, че не е принуден да прибягва до тези хитрини, правила и навици.

Все пак щеше да бъде тежко — размишляваше той, — когато щеше да му се наложи да започне всичко отново. Знаеше как ще протекат нещата. През част от деня щеше да изпитва задоволство, че къщата е безлюдна, че може да остане насаме с мислите си и книгите, без да бъде принуден да слуша чужд брътвеж; да гледа неща, без да е нужно да разговаря за тях; да работи мъжки, без да прекъсва. Ала после — добре знаеше — щеше да се обади гласът на самотата. Трите момчета бяха заели значителна част от съществуването му, която щеше да остане празна, когато си отидеа, и той съзнаваше, че именно тогава за известно време ще му бъде най-тежко.

Животът му беше изграден върху здравите основи на работата и всекидневието на Гълфстрийма и на острова, затова неговият ритъм щеше постепенно да се възстанови. Хитрините, порядките, навиците, бяха предназначени за борба със самотата, но Томас Хъдсън беше оголил съвършено ново кътче на уязвимост, където щеше да нахлуе самотата, щом си отидеха момчетата. Ала не можеше да я предотврати с нищо. По-късно тя щеше да настъпи и понеже беше неизбежна, нямаше смисъл да се тревожи отсега.

Случи се много лъчезарно, безметежно лято. Всичко, което би могло да вземе лош обрат, беше завършило добре. Томас Хъдсън нямаше предвид ефектни събития като боя на Роджър с непознатия на кея, който можеше да има съдбоносни последици, нито премеждието на Дейвид с акулата, а най-различни дреболии, които бяха приключили благополучно. Щастието често се представя като нещо много скучно, но причината за това е — разсъждаваше той, докато лежеше буден, — че понякога глупците са много честити, а умните са в състояние да причинят и причиняват нещастие на себе си и на околните. Томас Хъдсън никога не бе намирал щастието за скучно. Винаги то му се беше струвало по-възбудително от всичко друго, а за хората, които бяха способни да го изживеят, то не отстъпваше по сила на скръбта. Кой знае дали тоя извод беше правилен, той обаче го приемаше за правилен отдавна и това лято се радваха на щастието от един месец и вече нощем бленуваше за това щастие, преди още то да беше отлетяло.

Знаеше какво означава да живееш сам и беше разбрал, какво означава да живееш с човек, когото обичаш и който те обича. Всякога беше обичал децата си, ала никога по-рано не беше си давал сметка колко много ги обича и колко е зле, че не живее с тях. Желаете те да са постоянно с него и майката на Том да е още негова жена. Но после си казваше, че пожеланието е толкова абсурдно, колкото мечтата да притежава всички богатства на света и да ги използва колкото се може по-разумно, да достигне рисунките на Леонардо и картините на Питер Бройгел; да има абсолютно вето срещу злото и да бъде в състояние да го разпознава безпогрешно, когато го срещне, както и да го предотвратява със същата лекота, с която се натиска електрическо копче, и на всичко отгоре да бъде непрестанно здрав и да живее вечно без духовен и физически упадък. Това бяха все неща — Томас Хъдсън размишляваше тая нощ — които заслужава човек да ги притежава. Ала

не можеше да ги притежава, както и не можеше да задържи децата, или както не могат да се възкресят същества, които човек обича и които са починали или излезли от живота му. Сред всички, неща, които човек би могъл да няма, се срещаха неща, които би могъл да има, и едно от тях беше да съзнава кога е щастлив и да умее да се наслаждава на щастието, докато то е налице. Съществуваха сума неща, които го правеха честит, когато ги притежаваше. Но точно сега през изтеклия месец щастието се олицетворяваше от четирима души и донякъде то не отстъпваше на щастието, с което в миналото го беше дарявало едно-единствено човешко създание. И сега за сега не бяха изникнали поводи за огорчения. Не, не бяха изживели никакви огорчения.

Не се дразнеше дори че сега лежи буден. Спомни си какво изживяваше в миналото, когато не можеше да заспи и нощем лежеше буден, за да размишлява върху причините, поради които се беше лишил от трите си деца, и върху безразсъдното си поведение. Анализираше постъпките, които не можеше да измени, или си въобразяваше, че не може да измени, мяташе се от една съдбоносна грешка в съждението към друга, още по-съдбоносна. Сега приемаше всичко като безвъзвратно минало и беше заглушил угризенията, беше се държал като глупец, а той не обичаше глупците. Ала изживяното се беше заличило, момчетата бяха при него, той ги обичаше и те го обичаха. Щеше да остави нещата да следват своя ход.

В края на краищата децата щяха да си отидат и бащата щеше да се сблъска отново със самотата. Но тя щеше да бъде период на изчакване, докато се върнат. Ако останеше Роджър да работи и да му прави компания, би се справил по-леко. На Роджър обаче не можеше да разчита, защото никой не знаеше кога и какво ще му хрумне. Сецайки се за Роджър, той се усмихна. После го съжали, но се упрекна, че постъпва нечестно и че Роджър не може да понася съжаленията, затова престана да го съжالياва, и като се вслуша в спокойното дишане на спящите, се унесе.

Повторно се събуди, когато лунната светлина огря лицето му, и отново се сети за Роджър и любовните му увлечения. И той, и Роджър се бяха държали глупаво и зле с жените. Не желаше да се задълбочава в собствените си глупости, затова се разрови из глупостите на Роджър. „Няма да го съжالياвам, тъй че не проявявам нечестност, като се ровя в любовните увлечения на Роджър. Сам изживях немалко увлечения, та

не е нечестно да надникна в сърдечното минало на Роджър. Впрочем моето увлечение беше различно, защото обичах истински само една жена, която изгубих. Твърде добре зная защо. Ала престанах да мисля за случилото се и може би ще бъде по-добре да не мисли и за Роджър.“ Тази нощ обаче светликът на месеца както всякога смущаваше съня му и Томас Хъдсън се размисли за Роджър и неговите драматични или комични увлечения.

Спомни си последната жена, по която се беше увлякъл Роджър по времето, когато двамата живееха в Париж. Колко красива и фалшива му се беше видяла тя, когато Роджър я доведе в ателието му! Роджър не съзираше двойствеността ѝ. Тя беше една от поредните му илюзии и той беше впрегнал цялата си голяма дарба да служи предано, за да ѝ угоди, докато бъдат отстранени пречките за брака им. Сетне само за месец прозря измамността ѝ, която долавяха ясно всички, които я познаваха. Навярно беше изживял тежък ден, когато беше открил за първи път заблудата си, но процесът на изтрезняване продължаваше, когато Роджър дойде в ателието на Томас Хъдсън. Той поразгледа картините, направи някоя и друга уместна критична забележка, после неочаквано вметна:

— Казах на Ейрз, че няма да се ожения за нея.

— Хм. Изненада ли се?

— Не особено. Не мина без обяснения. Тя е двулико същество!

— Нима? В какво отношение?

— Във всяко отношение. В каквато и посока да я разрежеш.

— Мислех, че я харесваш.

— Не. Помъчих се да я харесвам. Но успях само в началото. Бях влюбен в нея.

— Какво значи „влюбен“?

— Би трябвало да знаеш.

— М-да — съгласи се Томас Хъдсън, — би трябвало да зная.

— Ти не я ли харесваш?

— Не. Не можех да я понасям.

— Защо нищо не ми каза?

— Беше ти приятелка. А и не си ме питал.

— Предупредих я. Но сега трябва да изпълня решението си.

— Най-добре ще бъде да се махнеш.

— Не. Тя да се махне.

— Смятах, че така ще бъде по-просто.

— Тоя град е толкова мой, колкото и неин.

— Зная.

— И ти също води такава борба, нали? — запита Роджър.

— Да. Човек не може да спечели ни една от тези схватки. Ала може да се пребори. Защо не смениш чисто и просто quartier^[1]?

— Там, където съм, ми е много добре.

— Спомням си формулата: „Je me trouve tres bien ici et ie vous prie de me laisser traèquille^[2].“

— Започва с думите: „Je refuse de recevoir ma femme^[3]“ — забеляза Роджър — и те се казват на huissier^[4]. Но аз не се развеждам. Само се разделям.

— Няма ли да бъде трудно, като я виждаш?

— Не. Така ще се излекувам. Като я виждам и слушам приказките ѝ.

— Какво ще стане с нея?

— Сама ще си изиграе ролята. Толкова пъти е разигравала комедии през последните четири години.

— Пет години — поправи го Томас Хъдсън.

— Не смятам, че първата година разиграваше комедии.

— Ще бъде по-добре да се оттеглиш. Щом не смяташ, че първата година е разигравала комедии, ще бъде по-добре да се махнеш надалече.

— Тя пише неудържими писма. Ако се махна, ще бъде още по-лошо. Не, ще остана тук и ще го ударя на живот. Ще се излекувам без остатък.

След като Роджър се раздели с приятелката си в Париж, удари го на живот, необуздан нощен живот. Сам се подиграваше на себе си, ала вътрешно се гневеше на собственото си безволие и жестоко жигосваше и потискаше дарбата си да бъде предан, която беше най-ценното му качество редом с дарбата да рисува и да пише, както и разните му добри човешки и животински черти. Когато беше гулял, превръщаше се в бreme за всички и най-вече за самия себе си. Съзнаваше падението, мразеше се и изпитваше удоволствие да разтърсва стълбовете на храма. Храмът беше много хубав и здраво изграден и когато такъв храм е издигнат вътре в душата, не е лесно да бъде съборен. Ала Роджър се напругаше с все сила.

Намери си последователно три приятелки, с ни една от които Томас Хъдсън не можеше да бъде повече от вежлив, като единственото извинение за последните две би могло да бъде, че напомняха първата. Тази първа приятелка се яви веднага, след като Роджър се беше разделил, и представляваше своеобразно обществено падение за него, въпреки че по-късно тя направи блестяща кариера и в леглото, и извън леглото, докопа се до едно от трите или четирите най-големи състояния на Америка, а сетне се ожени за друг богаташ. Носеше името Танис и Томас Хъдсън си спомняше, че Роджър не можеше да го чуе, без да се намръщи. Никой никога не го чу да я назовава по име. Обикновено я наричаше Бичи^[5] Велика. Тя беше мургава, с чудесна кожа, и напомняше силно млад, изконтен, безобразно порочен член от рода Ченчи^[6]. Имаше морала на прахосмукачка и душата на автоматичен тотализатор при конни надбягвания, стройна снага, миловидно развратно лице. При Роджър се задържа, докато изкачи първото стъпало към възхода си.

Тя беше първата жена, която го изостави, и това така разтърси Роджър, че си намери още две приятелки, които ѝ приличаха много, сякаш произлизаха от едно и също семейство. Той ги заряза и двете, буквално ги заряза, и Томас Хъдсън предполагаше, че това му донесе известно облекчение, макар и не пълно изцеление.

Несъмнено съществуват и по-вежливи и по-нежни начини да изоставиш една жена, с която никога не си се спречквал или карал, под предлог, че отиваш до тоалетната на бар „21“, и да не се върнеш. Ала както Роджър твърдеше, бил уредил сметката направо на касата и изпитвал удоволствие да си представя как я вижда за сетен път седнала на масата в ъгъла сред обстановката, която ѝ прилягала толкова и която обичала толкова.

Втората възнамеряваше да зарече в бар „Щъркел“, където тя обичаше да ходи, но Роджър се беше побоял да не се разсърди мистър Билингсли, от когото се канеше да поиска пари в заем.

— И къде я изостави? — любопитствува Томас Хъдсън.

— В „Ел Мароко“. Така вечно ще си спомням, как седи сред нарисваните по стените зебри. Тя имаше слабост и към „Ел Мароко“ — обясни Роджър, — но ми се струва, че пътят ѝ беше вързан в „Лисичарника“.

След това Роджър се увлече в една от най-подвеждащите жени, които Томас Хъдсън беше изобщо срещал. Тя представляваше пълна противоположност на последните три Роджърски приятелки тип Ченчи или Борджия от Парк Авеню^[7]. Правеше впечатление, като че пращи от здраве, имаше кестенява коса, клоняща към червеникава, дълги стройни бедра, кръшна снага, интелигентно живо лице. Макар да не беше красиво, беше много по-привлекателно от редица други лица. Имаше също хубави очи. Изглеждаше умна, много мила, обаятелна, когато човек се запознаваше за пръв път с нея, но много пиеше. Не беше алкохоличка и пиянството още не беше я белязало. Без алкохол все пак не можеше да живее. Обикновено истинските пияници се познават по очите, на Роджър винаги му личеше кога е пил. А тази жена, Катлийн, имаше хубави бадемови очи, отговарящи на цвета на косата, и ситни приятни лунички около носа и по бузите, признак на здраве и добродушие. Напомняше жена, която упражнява редовно ветроходен спорт или води много здрав живот на открито, жена, която е галеница на щастието. А в действителност беше жена, която пиянствува. Беше тръгнала по необикновен път с неизвестно предназначение и беше повлякла Роджър със себе си.

Ала една утрин той довтаса в ателието, което Томас Хъдсън беше наел в Ню Йорк. Опакоето на ръката му беше покрито с изгаряния от цигара. Като че някой беше гасил угарка подир угарка, разтривайки го не в плота на масата, а в ръката му.

— Нощес я прихвана — почна Роджър. — Имаш ли йод? Не исках да ме виждат в аптеката как ме е обезобразила.

— Коя беше?

— Катлийн. Жената със здрава руменина.

— И ти се съгласи?

— Това я забавляваше, а ние сме длъжни да ги забавляваме.

— Твърде зле те е изгорила.

— Не дотам. Ще се махна от Ню Йорк за известно време.

— Където и да отидеш, няма да избягаш от себе си.

— Да, но ще избягам от мнозина, които ме обкръжават сега.

— Къде искаш да отидеш?

— Временно на Запад.

— Географията не е лекарство за твоята болест.

— Не е, ала здравият живот и напрегнатата работа няма да ми навредят. Въздържанието може да не ме излекува, но пиенето още по-малко помага. Това е съвсем сигурно, като ада.

— Тогава бягай от ада. Искаш ли да отидеш в ранчото?

— Имаш ли го още?

— Задържах една част.

— Мога ли да отида там?

— Разбира се. Но там сега до пролетта условията на живот са сурови, а и пролетта не е лека.

— Искам да живея сурово. Ще започна нов живот.

— Колко пъти досега започваш нов живот?

— Прекалено много пъти. Няма защо да ми го навираш под носа!

Ето и сега се канеше да почне отново, ала кой знае какво щеше да излезе и тоя път? Как можеше да си въобразява, че като похабява дарованието си, за да пише по поръчка и по дадени формули, носещи пари, ще намери пътя към истинското майсторство? Всичко, което един художник рисува или един писател пише, съставлява част от упражнението и подготовката за предстоящите му творби. Роджър беше пропилял, похабил или изразходвал дарованието си. Може би имаше още достатъчно физически и нравствени сили, за да започне още веднъж отначало. „Всеки талантлив писател би трябвало да може да напише хубав роман, стига да има честна мисъл“ казваше си Томас Хъдсън. Но през годините, когато Роджър трябваше да упражнява дарованието си, той го бе пилял и никой не знаеше дали не го е изтощил. Без да се говори за основния *metier*^[8]. Как е възможно да се мисли, че може да се пренебрегне, отmine или прозре занаятът, колкото и престорено да е това презрение, и после да се очаква, че занаятът ще бъде послушно оръдие на ръцете или на мозъка, когато дойде време да се прибегне до него? „Занаятът не може да се замени с нищо друго — рече си Томас Хъдсън. — Талантът също не може да бъде заменен с нищо и той трябва да бъде пазен в свещен потир“. Дарованието е част от психиката на човека. То е в сърцето, в главата, във всяка частица на личността. Но и занаятът е също отражение от духовния живот. Той не е само сбор от инструменти, с които човек се научава да борави.

„По-голямо щастие е човек да бъде художник — продължи Томас Хъдсън, — защото разполага с повече помощни средства.“

Художникът има предимството да работи с ръцете и овладеният *metier* е осезаема действителност. Ала Роджър трябваше да ползува източник, който беше изхабил, затънил, извратил и обезценил, и този източник се намираше в главата му. Но в края на краищата в Роджър се крие нещо изящно, здраво и красиво. „Това е дума, която би трябвало да употребявам крайно предпазливо, ако бях писател“ — забеляза Томас Хъдсън. — Все пак Роджър притежава скрити запаси и ако е в състояние да пропише, както се би на кея, би написал нещо жестоко, но много добро. А ако може да разсъждава така трезво, както разсъждаваше след боя, ще постигне много.

Лунната светлина не огряваше повече главата на Томас Хъдсън и постепенно той престана да мисли за Роджър. Мислите не биха му помогнали. Роджър или щеше да съумее, или нямаше да съумее да напише мечтания роман. Щеше да бъде чудесно, ако сполучеше. „Иска ми се да можех да му помогна. Кой знае дали няма да бъде в състояние да му помогна“ — каза си Томас Хъдсън и с тази мисъл заспа.

[1] Квартала (фр.) — Б.пр. ↑

[2] Тук се чувствавам много добре и ви моля да ме оставите на мира (фр.) — Б.пр. ↑

[3] Отказвам да приема жена си (фр.) — Б.пр. ↑

[4] Съдията-изпълнител (фр.) — Б.пр. ↑

[5] Кучка и в преносен смисъл проститутка. — Б.пр. ↑

[6] Намек за римската патрицианка Беатриче Ченчи, която в 1598 г. заедно с любовника си и един наемен убиец убила баща си, много богатия, но жесток Франческо Ченчи, за да обсеби богатството му. Била екзекутирана. На нея са посветени една трагедия от Шели, романи от Гуераци и други автори. — Б.пр. ↑

[7] Прочуто авеню в центъра на Манхатън, където живеят част от най-богатите нюйоркчани. — Б.пр. ↑

[8] Занаят (фр.) — Б.пр. ↑

Щом слънцето го събуди, Томас Хъдсън слезе на плажа, поплува и се прибра за закуска, преди другите да бяха станали. Еди съобщи, че не очаква да духа вятър и че дори не е изключено да има затишие. Той каза, че съоръженията са в пълна изправност и че е пратил едно момче за стръв.

Томас Хъдсън запитва дали е проверил шнуровите, тъй като яхтата не беше излизала доста отдавна на лов за едра риба. Еди отговори, че ги е проверил и че е отстранил всички изгнили шнурове. Добави, че ще трябва да се купят няколко шнура с по тридесет и шест нишки и значително повече шнурове с по двадесет и четири нишки. Томас Хъдсън обеща да ги поръча. Еди беше снадил достатъчно здрав шнур, за да се подменят бракуваните шнурове, и двете макари бяха намотани изцяло. Беше също почистил и наточил големите куки и прегледал всички водачи и вирбели.

— Кога смогна да свършиш толкова работа?

— Нощес осъмнах да ги снаждам. После се залових с новата рибарска мрежа. Тая проклетата месечина не ме остави да спя.

— И на тебе ли ти пречи пълнолунието?

— Подлудява ме.

— Еди, смяташ ли, че не е хубаво човек да спи, когато го е огрял месецът?

— Така разправят старите хора. Не зная. Но винаги ме кара да се чувствам зле.

— Допускаш ли, че днес ще хванем нещо?

— Никой нищо не може да каже. През тоя сезон се намират страхотни едри риби. Около островите Айзък ли възнамерявате да се завъртите?

— Момчетата настояват да отидем там.

— Ще трябва да тръгнем веднага след закуска. Няма да готвя за обед. Ще се задоволите с мидена и картофена салата, бира и сандвичи. Взех шунката, която пристигна с последния рейсов кораб, купих и

марули, а можем да използваме също горчица и чутни^[1]. Нали горчицата не вреди на децата?

— Доколкото зная, не им вреди.

— Като дете никога не съм ял горчица. М-да, а и това чутни си го бива. Опитвали ли сте чутни със сандвичи?

— Не.

— Когато го донесохте първом, не знаех какво представлява и вкусих малко, както се яде мармалад. Дяволски вкусно е. Понякога го прибавям към овесените ядки.

— Няма ли да сготвиш тия дни къри?

— Заръчал съм да ми донесат с рейсовия кораб един агнешки бут. Дваж или веднъж, защото Том и Анди добре си похапват, ще изпечем месо, а каквото остане, ще го сготвя на къри^[2].

— Чудесно! С какво мога да ти помогна в приготвянията?

— С нищо, Том. Събудете ги само. Ще пийнете ли един коктейл? Днес няма да работите. Можете да се почерпите.

— Ще изпия бутилка студена бира със закуската.

— Умна работа. Пресича тая проклета отпусналост.

— Дойде ли Джо?

— Не. Отиде да търси момчето, дето пратихме за стръв. Ще ви сложа да закусите навън.

— Остави. Сам ще си взема закуската.

— Недейте. Качете се да си изпиете бирата и да си прочетете вестника. Готова е вече. Сега ще я донеса.

Закуската се състоеше от говежда кайма каварма с едно яйце отгоре, кафе с мляко и голяма чаша изстуден сок от грейпфрут. Томас Хъдсън не се докосна до кафето и сока, а изпи ледена бутилка бира „Хайнекен“ с кавармата.

— Ще прибера сока в хладилника за децата — каза Еди. — Бирата подхожда тъкмо рано сутрин, нали?

— Както карам, май ще стана пияница, Еди.

— Никога няма да станете пияница. Обичате прекалено много работата си.

— И все пак човек се чувства ужасно добре, когато си пийне сутрин.

— Дяволски прав сте. Особено питие като тая бира.

— Не бих могъл да пия и да работя едновременно.

— Да, но днес няма да работите и няма за какво да се безпокоите толкова. Допийте си бутилката, за да ви донеса още една.

— Не. Една бутилка ми стига.

Отплуваха в девет часа и се промъкнаха през протока с отлива. Томас Хъдсън управляваше на мостика. Сви към плитчината и се насочи право към морето, където се открояваше тъмната линия на течението. Водата беше толкова спокойна и бистра, че на тридесет разтега се виждаше ясно дъното, различаваха се морските горгонии, полюлявани от течението, дори на четиридесет разтега се съзираше дъното, макар и замъглено. После дълбочината се увеличи, водата стана непрозрачна и яхтата навлезе в тъмната река на Гълфстрийма.

— Вероятно ще имаме великолепен ден, тате — каза Том. — А и течението си го бива.

— Прекрасно е. Погледни как се къдрят въртопчетата по краищата му.

— Не е ли същата вода, която се вижда край плажа срещу нашата къща?

— Понякога, Томи. Сега е отлив и Гълфстриймът се оттегля, през протока на пристанището. Погледни тук край брега, където няма отвор, как течението се връща.

— Там водата изглежда толкова синя, колкото и тук. Коя е причината водата на Гълфстрийма да изглежда така синя?

— Различната плътност на водата. Самата вода е съвършено различна.

— Дълбочината ѝ придава тъмен цвят.

— Само когато се наблюдава отгоре. Понякога планктонът я прави почти лилава.

— Защо?

— Защото към синия цвят се прибавя червеният, струва ми се. Зная например, че Червено море дължи името си на планктона, който му придава наистина червена окраска. Водите му съдържат огромни количества планктон.

— Харесва ли ти Червено море, тате?

— Обикнах го. Беше ужасно горещо, но никъде другаде няма такива вълшебни рифове, а по време на двата мусона гъмжи от риба. И на тебе ще ти хареса, Том.

— Четох две книги на френски за Червено море от мистър дьо Монфрид. Бяха много интересни. Занимавал се с търговия на роби. Не търговия с бели робини, а истинска търговия с роби, каквато е съществувала в миналото. Бил приятел и на мистър Дейвис.

— И аз го познавам — каза бащата. — Да, познавам го.

— Мистър Дейвис ми разказа, че веднъж мистър дьо Монфрид се прибрал в Париж от търговията с роби и когато поискал да отведе някъде една дама, накарал шофьора на таксито да свали чергилото и взел да се направлява по звездите. Да речем мистър дьо Монфрид се намирал на моста Конкорд, а искал да отиде на площад Мадлен. Не казал на шофьора да го откара на площад Мадлен или да пресече площад Конкорд и да продължи по Рю Роял, както бихме постъпили ти и аз, тате. Мистър дьо Монфрид се насочил към площад Мадлен, ориентирайки се по Полярната звезда.

— Не бях чувал тая история — призна Томас Хъдсън, — въпреки че съм слушал куп други небивалици за мистър дьо Монфрид.

— Твърде сложен начин за движение в Париж, не намираш ли? Мистър Дейвис също изявил желание да се посвети на търговията с роби, но изникнала някаква пречка. Не си спомням точно каква. Ха, сетих се. Мистър дьо Монфрид бил изоставил търговията с роби и бил почнал да търгува с опиум. Така беше.

— Не е ли пожелал и мистър Дейвис да търгува с опиум?

— Не, Каза, че предпочел да предостави търговията с опиум на мистър де Куинси^[3] и на мистър Кокто^[4]. Те толкова добре се справяли с тая търговия, че не било честно да им съперничи. Това беше една от ония забележки, които не можах да разбера. Тате, ти ми обясняваш всичко, за което те питам, но това затруднява разговора, понеже има постоянно толкова неща за питане. Запомних все пак някои подробности, които не разбрах, за да те питам по-късно, и тая е една от тях.

— Трябва да си събрал цяла грамада от подобни въпроси?

— Събрал съм стотици, дори хиляди въпроси. На част от тях постепенно сам намирал отговори. За някои обаче се налага да питам. В училище тая година мога да съставя списък на такива въпроси за едно съчинение по английски. Имам няколко страшно подходящи теми за това съчинение.

— Обичаш ли училището, Том?

— Училището е необходимо зло. Едва ли някой го обича. Обичат ли го ония, които са опознали и други неща?

— Не зная. Аз го мразех.

— Нима не обичаше художественото училище?

— Обичах практическите занятия по рисуване, ала не обичах теоретичните предмети.

— Не смятам, че ненавиждам училището — сподели Том.

— Но след като човек е живял с хора от рода на мистър Джойс и мистър Паскен, на тебе и на мистър Дейвис, дружбата с хлапетиите не го задоволява.

— Все пак се забавляваш, нали?

— Разбира се. Имам куп приятели, обичам и някои видове спорт, които не са свързани с хвърлянето и ловенето на топка, а и уча много прилежно. Но, тате, това не е истински живот.

— И аз всякога съм чувствувал същото — призна бащата.

— Но ще гледаш да го разнообразяваш криво-ляво.

— Мъча се. Разнообразявам го, доколкото мога, и се примирявам. Ала понякога е твърде тежко.

Томас Хъдсън погледна назад, където криволичеща диря браздеше спокойното море и двата шнура със стръв се влачеха, като ту потъваха, ту изплаваха в гънката на вълните, порещи гладката повърхност зад кърмата. Дейвид и Андрю седяха на двата риболовни стола и стискаха прътите. Бащата виждаше гърбовете им. Лицата им бяха обърнати назад и дебнеха стръвта. Той изви поглед напред към няколко паламуда, които не скачаха дружно и шумно, а се изхвърляха и падаха във водата един по един или по двойки, без почти да раздвижат повърхността, когато се извисяваха блестящи на слънцето, и се връщаха натежали с главата надолу, за да се гмурнат кажи-речи без плясък.

— Рибя! — чу Томас Хъдсън, че извика Том. — Рибя! Рибя! Задава се. Зад тебе, Дейв. Погледни!

Томас Хъдсън видя грамаден кипеж във водата, ала не съзря рибата. Дейвид стискаше дръжката на пръта в гнездото му и наблюдаваше щипката за шнура на издадената навън греда. Бащата забеляза как въжетото се свлече от гредата, образувайки дълга, бавна примка, която се затегна, когато плясна във водата, и след това почна да се изнизва под наклон, прерязвайки повърхността.

— Дръпни въдицата, Дейв. Дръпни въдицата силно! — обади се Еди от стълбището.

— Дръпни куката, Дейв! За бога, дръпни я! — замоли Андрю.

— Трай си! — каза Дейвид. — Ще я обработя първо.

Още не беше опънал шнура и той продължаваше да се развива под същия ъгъл, прътът се огъна, момчето го теглеше назад, докато шнурът се размотаваше. Томас Хъдсън намали скоростта на двигателите, тъй че яхтата се залюшка на едно място.

— За бога, дръпни куката! — настоя Андрю. — Или ме остави аз да я дръпна.

Дейвид само стискаше пръта назад и наблюдаваше как се развива шнурът, без да се измени ъгълът. Освободи обаче спирачката.

— Хвана се риба-меч^[5], тате! — похвали се той, без да откъсва очи. — Видях меч а й, когато клъвна.

— Честна дума? — възкликна Андрю. — Браво!

— Мисля, че е време да дръпнеш въдицата — намеси се Роджър, който сега застана до момчето. Той отдели гърба му от стола и затегна ремъците на макарата. — Дръпни вече въдицата, Дейв. Дръпни я здраво!

— Смятате ли, че е нагълтала достатъчно куката? — попита Дейвид. — Не считате ли, че само я държи в устата и плава с нея?

— Мисля, че ще бъде по-добре да я дръпнеш, докато не я е изплюла.

Дейвид изпъна крака, затегна силно спирачката с дясната ръка и се дръпна назад, за да се противопостави на голямата тежест. Дръпна се още веднъж и още веднъж, прътът се изви като лък. Шнурът продължи да се размотава. Напънът му не направи никакво впечатление на рибата.

— Дръпни въдицата пак, Дейв! — посъветва го Роджър. — Да се закачи здраво.

Дейвид се опъна отново с всичката си сила. Шнурът засвистя, прътът се огъна толкова, че момчето едва го задържа.

— Бога ми — извика то разпалено, — смятам, че куката се заби!

— Освободи спирачката! — нареди Роджър. — Том, ти се навъртай и следи шнура!

— Не се отдалечавай и наблюдавай шнура! — повтори бащата. — Как се чувствуваш, Дейв?

— Чудесно, тате — отговори синът. — Божичко, само да можем да хвана тая риба!

Томас Хъдсън завъртя яхтата почти около кърмата ѝ. Шнурът на Дейвид продължаваше да се развива от макарата и Томас Хъдсън следваше посоката на рибата.

— Изтегли шнура и го набери! — препоръча Роджър. — Обработи я, Дейв!

Момчето изтегли шнура и го нави, като се наведе, пак изтегли и нави, навеждайки се отново с равномерността на машина. Намота значителна дължина от шнура на макарата.

— В нашето семейство още никой не е улавял риба-меч — забеляза Андрю.

— Затваряй си човката! — срязва го Дейвид. — Не си навирай носа, дете не ти е работа!

— Няма да го навирам — примири се Андрю. — Откакто рибата налага въдицата, не правя друго, освен да се моля.

— Смяташ ли, че устата ѝ ще издържи? — прошепна Том на баща си, който стискаше кормилното колело и се взираше в кърмата, наблюдавайки наклона на белия шнур в тъмната вода.

— Надявам се. Дейвид не е достатъчно силен, за да я опъва грубо.

— Готов съм да сторя всичко, само и само да можем да я хванем — разпали се Том. — Всичко. Отказвам се от всичко. Обещавам всичко. Дай му да пийне вода, Анди.

— Донесох му — намеси се Еди. — Не я изпускай, Дейв, момчето ми!

— Не я приближавай повече! — обади се Роджър.

Той беше голям рибар и с Томас Хъдсън се разбираха великолепно на яхтата.

— Ще я обърна с кърмата напред — отзова се Томас Хъдсън и завъртя яхтата много бавно и леко така, че спокойната повърхност почти не се разлюля.

Рибата почна да забива на дълбочина и Томас Хъдсън отдръпна яхтата съвсем бавно, за да облекчи колкото се може повече опъна на шнура. Само докосна леко лоста за обратен ход, кърмата се придвижи бавно към рибата, ъгълът, образуван от шнура, изчезна, върхът на пръта се насочи право надолу, шнурът продължи да се развива със

силни поредни тласъци, като при всеки тласък прътът подскочаше в ръцете на Дейвид. Бащата плъзна яхтата много малко напред, за да се обтегне шнурът във водата. Той знаеше как шнурът опъва непоносимо гърба на сина му в това положение, ала трябваше да се забави до крайна мяра развиването на шнур.

— Не мога да затягам повече спирачката, иначе ще се скъса шнурът — съобщи Дейвид. — Какво ще прави рибата, мистър Дейвис?

— Ще продължи да се спуска, докато я спреш — обясни Роджър, — или докато сама се спре. Сетне ще трябва да се опиташ да я измъкнеш.

Шнурът продължаваше да се развива и да се развива. Прътът се огъна, сякаш щеше да се счупи, шнурът се обтегна като струната на виолончело и на макарата не остана голям запас.

— Какво да правя, тате?

— Нищо. Правиш каквото е необходимо.

— Няма ли рибата да стигне до дъното? — любопитствува Андрю.

— Тук няма дъно — отговори Роджър.

— Дръж я, Дейви! — намеси се Еди. — Рибата ще се умори и ще излезе на повърхността.

— Тия проклетни ремъци ме съсипват — оплака се момчето. — Врязали са се в раменете ми.

— Искаш ли аз да я измъкна? — предложи Андрю.

— Хайде, глупчо! — отвърна Дейвид. — Казах само, че ремъците ми убиват. Но не искам и да зная какво ми убива.

— Виж дали не можеш да приспособиш поясната препаска — извика Томас Хъдсън на Еди. — Ако ремъците са много дълги, завържи я с въже.

Еди пхна широката възглавничка с памучен пълнеж през малката препаска и я подложи зад гърба на момчето, затягайки токите на ширитите, минаващи през макарата, с дебела връв.

— Така е много по-добре — съобщи Дейвид. — Благодаря ти крайно, Еди.

— Сега можеш да я задържиш и с гърба, и с раменете едновременно — каза Еди.

— Както върви, няма да остане шнур на макарата — забеляза момчето. — Защо продължава да забива надълбоко тая проклетница?

— Том! — провикна се Еди. — Свий малко на северозапад! Струва ми се, че рибата кривна.

Томас Хъдсън завъртя кормилното колело и измести яхтата плавно, бавно, към открито море. Пред носа ѝ се съзираше голямо петно жълти водорасли, на които беше кацнала птица. Водата беше толкова спокойна, толкова синя и бистра, че когато човек погледнеше надолу, се виждаха светлини, които се пречупваха като през призма.

— Рекох ли? — подхвърли Еди на Дейвид. — Макаратата спря да се развива.

Момчето не успя да повдигне пръта, ала шнурът престана да се разтърсва в дълбочините. Продължаваше да бъде опънат и на макаратата не бяха останали повече от петдесет ярда. Но тя не се развиваше повече. Дейвид държеше рибата и яхтата я следваше. Томас Хъдсън впи очи в едва забележимия наклон на белия шнур дълбоко в модрата вода, докато яхтата се поклащаше и двигателите боботеха така тихо, че не се чуваха.

— Виждаш ли, Дейви, рибата отиде на нужната и дълбочина, а сега плува в необходимата ѝ посока. Съвсем скоро ще изтеглиш част от шнура.

Кафявият гръб на момчето се беше извил, прътът се беше огънал, въжетото се движеше бавно във водата, яхтата пъплеше плавно по повърхността, а на четвърт миля под нея плаваше голямата риба. Чайката напусна петното с водорасли и литна към корабчето. Тя закръжа над Томас Хъдсън, който стоеше вторачен на кормилото, после сви към друго петно с жълти водорасли.

— Опитай леко да я набереш! — посъветва Роджър момчето. — Щом я задържа, ще можеш и да я измъкнеш.

— Преден съвсем малко! — извика Еди към мостика.

Томас Хъдсън придвижи яхтата напред колкото се може поплавно.

Дейвид вдигаше и вдигаше, ала прътът само се огъваше и шнурът се обтягаше. Беше толкова опънат, като че бе завързан за жива котва.

— Не се безпокой! — насърчи го Роджър. — По-късно ще я извлечеш. Иначе как си, Дейви?

— Чудо! — отговори момчето. — С тази препаска през гърба се чувствавам чудесно.

— Мислиш ли, че ще издържиш? — осведоми се Андрю.

— Млък! — разсърди се Дейвид. — Еди, ако обичаш малко водица.

— Къде я сложих? Май съм я разлял?

— Аз ще донеса — слезе Андрю.

— Мога ли да ти помогна с нещо, Дейв? — запита Том. — Ще се кача на мостика, за да не преча тук.

— Благодаря, Том. Проклетницата с проклетница, защо не мога да я изтегля?

— Рибата е невероятно едра, Дейв — успокои го Роджър. — Не можеш я измъкна насила. Трябва да я водиш и да я принудиш да се предаде.

— Кажете ми какво да правя и аз ще го сторя, ако трябва и да умра. Имам вяра във вас.

— Не говори за смъртта — упрекна го Роджър. — Не обичам такива приказки.

— Не преувеличавам — оправда се момчето. — Говоря сериозно.

Том се качи при баща си на мостика. Двамата наблюдаваха Дейвид, наведен и обвързан с рибата. До него стоеше Роджър, а Еди крепеше стола. Андрю поднесе чашата до устата на брат си. Той отпи една глътка и я изплю.

— Полей малко вода на китките ми, Анди!

— Тате, смяташ ли, че ще се справи с рибата? — попита Том баща си много тихо.

— Рибата е ужасно голяма за него.

— Страхувам се за Дейв — призна синът. — Обичам го и не искам проклетата риба да го умори.

— Ни аз, ни Роджър, ни Еди искаме.

— Трябва да го наблюдаваме. Ако му прилошее, трябва мистър Дейвис или ти да измъкнете рибата.

— Още е далече от прилошаване.

— Не го познаваш, както го познаваме ние. Ще предпочете да умре, но да извлече рибата.

— Не се тревожи, Том.

— Не мога да не се тревожа. Само аз в нашето семейство се тревожа всякога. Надявам се, че с течение на времето ще се излекувам.

— Сега за сега няма основание за тревога.

— Ама, тате, как може момче като Дейвид да хване такава риба? Досега не е ловил нещо по-едро от риба-ветрило^[6] или сериола^[7].

— Рибата ще се умори. В устата ѝ е забита въдица.

— Но тя е чудовищна. И Дейв е завързан за нея, както тя е завързана за него. Не мога просто да повярвам, че Дейвид я хвана, толкова странно ми се вижда. Бих предпочел да я бяхте уловили ти или мистър Дейвис.

— Дейв се справя великолепно.

Яхтата продължаваше да навлиза в открито море, но водната шир оставаше съвсем гладка. Сега се виждаха множество петна с гълфстриймни водорасли^[8], прегорели от слънцето, които се жълтееха в лилавосинята вода. От време на време бавно движещият се опънат бял шнур прорязваше някое петно, та Еди посягаше, за да разчисти водораслите, които увисваха по шнура. Когато Еди се навеждаше над комингса, за да издърпа жълтите водорасли и да ги изхвърли, Томас Хъдсън виждаше набръчкания му червеникавокафяв врат и старата филцова шапка.

— Всъщност — каза Еди на момчето — рибата влачи яхтата, Дейв. Но същевременно там в дълбочините се изтощава.

— Изтощава се, но и мен изтощава — забеляза Дейвид.

— Заболя ли те глава? — запита Еди.

— Не.

— Донеси му шапка! — нареди Роджър.

— Не искам, мистър, Дейвис. Предпочитам да ми полеете главата с вода.

Еди спусна кофа в морето и като загребваше водата с кривачи, намокри главата на юношата, отмествайки, назад косата му.

— Да се обадиш, щом те заболи глава! — нареди той.

— Нищо ми няма — отвърна момчето. — Само ми кажете, мистър Дейвис, какво да правя.

— Провери дали можеш да набереш шнура — отговори Роджър.

Дейвид опита: веднъж, дваж, триж, ала не изтегли рибата и с инч.

— Добре. Пази си силите! — посъветва го Роджър. После се обърна към Еди: — Намокри една шапка и я сложи на главата му! В това безветрие днес е адски жежко.

Еди натопи една шапка с дълга козирка в кофата и я постави на главата на момчето.

— Солената вода влиза в очите ми, мистър Дейвис. Пари.

— Ще я измия със сладка вода — намеси се Еди. — Дайте ми носната си кърпичка, Роджър. Анди, донеси малко ледена вода.

Докато юношата седеше с разкрячени вдървени крака и обтегнато тяло, за да даде отпор на опъването, яхтата продължи да навлиза бавно в открито море. На запад стадо паламуди или дългопери тунци къреха гладката повърхност. Долетяха рибарки, зовейки се взаимно във въздуха. Ала рибите се скриха и рибарките заплуваха в спокойната вода, за да изчакаят завръщането им. Еди изми лицето на момчето, сетне потопи носната кърпичка в чашата с ледена вода и я сложи на врата му. Охлади китките на Дейвид, накрая напои носната кърпичка с ледена вода и я изцеди, притискайки я в тила му.

— Да се обадиш, щом те заболи глава! — настоя Еди. — Това не е отстъпление, а проява на здрав разум. Слънцето припича зверски при затишие.

— Добре се чувствавам — отговори момчето. — Болят ме само раменете и ръцете.

— Това е естествено — съгласи се Еди. — Така ще станеш мъж. Страхуваме се само да не слънчасаш или да не се изкилиш.

— Какво ще прави сега рибата, мистър Дейвис? — попита Дейвид. Гласът му прозвуча дрезгаво.

— Може би точно това, което прави. Или ще почне да се върти, или пък ще излезе на повърхността.

— Просто е безобразие, че от началото заби на дълбочина, та не остана шнур, за да я поразиграем — каза Томас Хъдсън на Роджър.

— Важното е, че Дейв я спря — забеляза Роджър. — Скоро рибата ще измени тактиката си. Тогава ще я обработим. Я провери още веднъж дали можеш я изтегли, Дейв!

Момчето опита, ала не успя.

— Ще се изкачи — успокои го Еди. — Ще видиш. Изведнъж сама ще ти се навре в ръцете, Дейви. Искаш ли да си изплакнеш устата?

Дейвид кимна. Беше стигнал до състояние да пести дъха си.

— Изплюй я! — посъветва го Еди. — Глътни съвсем малко! — Той се обърна към Роджър. — Мина вече час. — Сетне пак към

Дейвид: — Наред ли е главата, Дейви?

Момчето направи утвърдителен знак.

— Какво мислиш, тате? — запита Том баща си. — Бива ли го?

— Изглежда твърде добре. Еди няма да допусне да му се случи нещо.

— Предполагам — съгласи се Том. — Иска ми се да свърша някаква полезна работа. Ще приготвя едно питие за Еди.

— Донеси и на мене едно, моля ти се.

— Добре. Ще направя тогава един коктейл и за мистър Дейвис.

— Не вярвам, че ще пожелае да пие.

— Ще го попитам.

— Пробвай още веднъж, Дейви — каза Роджър много спокойно и момчето се напъна с все сила, стискайки ребрата на барабана с двете ръце.

— Измъкна я с инч — съобщи Роджър. — Намотай го и провери пак дали можеш да набереш още.

Сега започна истинският двубой. Досега Дейвид само беше държал рибата, тя се движеше в дълбочините, а яхтата я следваше. Ала сега момчето трябваше да я измъкне, като изправи пръта с освободения шнур и после го наведе бавно, навивайки шнура на макарата.

— Не бързай! — предупреди го Роджър. — Не се увличай. Карай полека-лека!

Момчето се навеждаше напред и опъваше чак до ходилата, като използваше за лост тялото и цялата си тежест при всяко изтегляне, сетне бързо намотаваше шнура на макарата е дясната ръка, когато отпускате пръта.

— Дейвид се справя фантастично — похвали го Том. — От малък лови риба, но не подозирах, че е такъв майстор. Винаги се подиграва на себе си, че не го бивало за спортните игри. Я го погледни само!

— Остави игрите! — рече бащата. — Какво каза, Роджър?

— Съвсем малко напред! — извика Роджър.

— Съвсем малко напред! — повтори Томас Хъдсън.

При следното изтегляне, когато яхтата се залюля бавно напред, Дейвид набра повече шнур.

— Нима и ти не обичаш спортните игри, тате? — изненада се Том.

— Обичах ги. Много. Но престанах да ги обичам.

— Харесвам тенис и фехтовка — сподели Том. — Игрите с хвърляне и ловене на топка обаче не ми допадат. Защото израснах в Европа, предполагам. Обзалагам се, че Дейвид би станал превъзходен фехтовач, стига да пожелае, защото има много пъргав ум. Но не иска. Него го влекат само книгите, риболовът, стрелбата и връзването на изкуствени мухи. Стреля по-добре, отколкото Анди стреля в полето. А е и ненадминат в направата на изкуствените мухи. Не ти ли преча, тате, с бръщолевенето си?

— Ни най-малко, Том.

Синът се държеше за парапета на горния мостик и гледаше назад, където стоеше баща му. Томас Хъдсън сложи ръка на рамото му. То беше покрито със сол от морската вода, с която момчетата се бяха заливали взаимно на кърмата, преди да се хване рибата. Солта беше много ситна и бащата я почувствува като микроскопични песъчинки под дланта си.

— Толкова се изнервих, наблюдавайки Дейвид, че бърборя само и само да не мисля за него. Повече от всичко на света ми се иска Дейвид да сполучи да измъкне рибата.

— Тя е дяволски грамадна. Почакай, докато се покаже.

— Видях една подобна риба веднъж, когато излязох с тебе на риболов. Тя блъсна с меча си една голяма скумрия, закачена за стръв. Скумрията отскочи и се освободи от въдицата. Беше така огромна, че дълго време я сънувах. Ще слеза да приготвя коктейлите.

— Няма защо да бързаш — каза бащата.

Долу на въртящия се стол без задна облегалка Дейвид притискаше ходила във фалшборда и опъваше с ръце, гръб, врат и хълбоци, после отпускате, навиваше шнура и пак опъваше. Малко по малко, инч, два, три на един път, като намотаваше все повече и повече шнур на макарата.

— Как е главата? — запита Еди, който държеше страничните облегалки, за да крепи стола.

Момчето кимна. Еди сложи ръка на главата му и опипа шапката.

— Още е влажна. Справяш се дяволски добре, Дейви. Също като машина.

— Така е по-леко, отколкото да я държа — похвали се момчето с още пресипнал глас.

— Не ще и дума — съгласи се Еди. — Тя отстъпва вече полека-лека. Иначе щеше да ти прекърши гръбнака на две.

— Не се пресилвай! — намеси се Роджър. — Справяш се великолепно, Дейв.

— Ще я измъкнем ли с канджата, щом се покаже? — полюбопитствува Андрю.

— Моля те, не си навирай носа навсякъде. Ще я урочасаш — ядоса се Дейвид.

— Няма да я урочасам.

— Моля те, Анди, престани!

Андрю се покатери на мостика. Носеше шапка с дълга козирка, ала под нея бащата видя, че очите на момчето са влажни. То извърна глава, защото устните му трепереха.

— Нищо лошо ли не му каза? — запита Томас Хъдсън. Андрю отговори с извита глава.

— Ако сега я изтърве, ще мисли, че аз съм я урочасал — сподели той огорчено. — А аз исках само да помогна да бъдем готови.

— Естествено е Дейв да бъде раздразнителен — обясни бащата. — Старае се да бъде внимателен.

— Зная. Той се бори с рибата така юнашки, както би се борил мистър Дейвис. Но ми докривя, задето можа да помисли, че ще я урочасам.

— Мнозина стават раздразнителни, когато хванат голяма риба. А това е първата едра риба, която Дейв улавя.

— Ти и мистър Дейвис сте всякога внимателни.

— И ние не всякога сме били дотам внимателни. Когато се учехме да ловим едра риба, бяхме възбудени, груби, язвителни. Стигахме до крайности.

— Нима?

— Да, така беше. Измъчвахме се и се държахме, сякаш всички са се надигнали срещу нас. Естествено е да се постъпва така. Останалото е проява на дисциплина и здрав разум, когато човек погледне трезво на нещата. Станахме внимателни, защото открихме, че не можем да уловим голяма риба, докато сме груби и възбудени. Или ако хванехме такава риба, не изпитвахме удоволствие. И двамата бяхме ужасно

резки, възбудени, озлобени, нетърпими. И не извличахме никаква наслада от лова. Затова сега винаги сме внимателни, когато се борим с рибата. Разговаряхме и разисквахме надълго и нашироко, докато решихме да се владеем, каквото и да се случи.

— И аз ще се владеем — зарече се Андрю. — Но понякога Дейв не успява да се овладее. Тате, смяташ ли, че наистина ще хване рибата? Не е ли всичко сън или видение?

— По-добре да не говорим за рибата.

— Пак ли сгреших?

— Не. Ала като че рибата се урочасва, когато се приказва за нея. Това суеверие усвоихме от старите рибари. Не зная откъде е произлязло.

— Тогава ще внимавам.

— Заповядай, тате! — обади се Том, подавайки коктейла отдолу.

Чашата беше обвита в тройна книжна салфетка, притисната с ластиче, за да не се топи бързо ледът.

— Сложих сок от сладки лимони и битер, но не и захар. Така ли го искаш? Или да го сменя?

— Чудесен е? Със сок от кокосови орехи ли го приготви?

— Да. А на Еди поднесох само уиски. Мистър Дейвис не иска нищо. Тук ли ще останеш Анди?

— Не, слизам.

Том се качи, а Андрю слезе.

Като погледна над кърмата, Томас Хъдсън забеляза, че шнурът почна да се наклонява във водата.

— Внимание, Роджър! — предупреди той. — Май се издига!

— Изкачва се! — викна Еди. Той също видя наклона на шнура. — Пази макаратата!

Томас Хъдсън погледна барабана на макаратата, за да провери колко навит шнур има за маневриране. Барабанът не беше намотан и до четвъртина и щом шнурът засвистя, Томас Хъдсън даде заден ход, извъртайки яхтата рязко към наклона на шнура, който се увеличаваше. Внезапно Еди изрева:

— Назад срещу рибата. Том! Мръсницата излиза. Няма да стигне шнурът, за да завъртим!

— Изправи пръта! — нареди Роджър на Дейвид. — Не го отпускай надолу! — Сетне на Томас Хъдсън. — Пълен назад, Том!

Добре. Колкото се може по-назад!

После зад яхтата откъм десния борд гладката повърхност се разкъса, голямата риба се показва, издигна се, блестяща феерия от тъмносиньо и сребро, сякаш извисяването ѝ от гълбините нямаше край, толкова невероятно дълга и грамадна беше тя, когато се стрелна във въздуха, и за миг увисна, преди да падне с плясък, от който изригна висок бял водопад.

— Господи! — възкликна Дейвид. — Видяхте ли я?

— Мечът ѝ е толкова дълъг, колкото аз съм висок! — забеляза Анди, изтръпнал от ужас.

— Приказно хубава е — додаде Том. — Много по-хубава е от рибата, която виждах на сън.

— Продължавай назад към рибата! — заповяда Роджър на Томас Хъдсън. После на Дейвид: — Опитай се да набереш част от шнура, образуващ корем. Рибата се издигна от дълбочините и много шнур виси. Можеш да навиеш една част.

Отдръпвайки рязко яхтата назад, Томас Хъдсън беше спрял развиването на шнура и сега Дейвид повдигаше пръта, навеждаше го, намотаваше. Шнурът идваше на тласъци толкова бързо, колкото момчето успяваше да върти ръчката на макарата.

— Намали! — каза Роджър на Томас Хъдсън. — Не бива да я отминаваме!

— Дяволската риба трябва да тежи барем хиляда фунта — разпали се Еди. — Набери тоя увиснал шнур, Дейви, момчето ми!

Океанът беше гладък, там, където се беше изхвърлила рибата, нямаше нищо, ала кръговете от разкъсаната повърхност продължаваха да се разширяват.

— Видя ли колко вода изтласка, когато скочи? — запита Том баща си. — Като че изригна морето!

— Забеляза ли, Том, как се издигаше все по-нагоре и по-нагоре, сякаш се катереше? Виждал ли си друг път такива приказни сини и сребристи багри?

— И мечът имаше син цвят — потвърди Том. — Изобщо целият гръб беше син. Дали действително тежи хиляда фунта? — обърна се той към Еди в кокпита.

— Предполагам. Никой не може да определи. Но несъмнено тежи адски много.

— Набери колкото се може повече шнур, Дейв, докато е халтав — настоя Роджър. — Чудесно се справяш.

Момчето отново работеше като машина, намотавайки шнура, който висеше във водата. Яхтата се движеше със заден ход толкова плавно, че едва се долавяше движението ѝ.

— Какво ще прави сега рибата, тате? — осведоми се Том.

Томас Хъдсън наблюдаваше наклона на шнура във водата и се питаше дали няма да бъде по-безопасно да даде съвсем малко преден ход, ала си спомни как веднъж Роджър си беше изпатил с толкова много провиснал шнур. Беше достатъчно рибата да се втурне внезапно, за да изтегли целия шнур от макарата и да го скъса. Затова сега Роджър бързаше да осигури запас. Докато оглеждаше шнура, бащата зърна, че синът му е намотал близо половината макара и продължава да навива.

— Какво ме запитва? — обърна се Томас Хъдсън към Том.

— Какво смяташ, че рибата ще прави сега?

— Почакай за миг — каза бащата и се обади на Роджър. — Страхувам се да не я задминем.

— Тогава дай малко напред — съгласи се Роджър.

— Давам малко напред — повтори Томас Хъдсън. Дейвид престана да събира изобилно шнур, ала рибата бе поставена в по-сигурно положение.

Изведнъж шнурът почна пак да се развива. Роджър извика:

— Изключи!

Томас Хъдсън изключи съединителя и остави двигателите на празен ход.

— Изключих — съобщи той.

Роджър се беше надвесил над Дейвид. Момчето се беше обтегнало с разкрасени крака и дърпаше назад пръта, докато шнурът се размотаваше непрестанно.

— Затегни малко спирачката, Дейв! — нареди Роджър. — Ще я принудим да се понапрегне, за да измъкне шнура.

— Да не би да се скъса? — разтревожи се момчето. Ала все пак затегна спирачката.

— Няма да се скъса — успокои го Роджър. — С тая спирачка няма да се скъса.

Шнурът продължаваше да се развива, но прътът се наведе още по-силно и Дейвид се противопоставяше на тегленето с босите си крака, опрени във фалшборда. Изведнъж шнурът престана да се развива.

— Сега можеш да набереш малко — препоръча Роджър. — Сега рибата се върти, и то навътре. Намотай колкото се може повече.

Момчето наведе пръта, нави шнур на макарата, после пак издигна пръта, остави го да се изправи, отпусна го, пак намота. Отново шнурът се набираше великолепно.

— Добре ли се справям?

— Справяш се чудесно — похвали го Еди. — Куката се е забила дълбоко, Дейви. Видях, когато рибата скочи.

След това, когато момчето надигна пръта, шнурът взе да се развива.

— Проклятие! — изруга Дейвид.

— Напротив, прекрасна работа — успокои го Роджър. — Точно това очаквах. Сега рибата върти навън. По-преди се въртеше към тебе и ти набра шнура. Сега рибата пак ще изтегли шнура.

Малко по малко, бавно, като Дейвид задържаше, доколкото шнурът понасяше напрежението, рибата издърпа цялата дължина, която момчето беше току-що намотало. Дори повечко. Сетне момчето я спря.

— Отлично. Почни да я обработваш — каза Роджър спокойно. — Рибата поразшири кръга, но пак го свива.

Сега Томас Хъдсън включваше двигателите само от време на време, колкото да държи рибата зад кърмата. Опитваше се да помогне на сина си чрез яхтата, а грижата за Дейвид и борбата беше предоставил на Роджър. Не виждаше какво друго би могъл и да стори.

При следния кръг рибата изтегли малко шнур. При последния тя пак измъкна шнур. Ала оставаше близо половин макара. Момчето продължаваше да обработва рибата, както беше необходимо, и се вслушваше в препоръките на Роджър. Но умората го смазваше, потта и солената вода бяха образували белезникави петна по кафявия гръб и раменете.

— Минаха вече два часа — съобщи Еди на Роджър. — Как е главата, Дейви?

— Чудесно.

— Не те ли боли?

Момчето поклати глава.

— Я пийни малко вода — предложи Еди.

Дейвид кимна и отпи от чашата, която Андрю допря до устните му.

— Как се чувствуваш, без да криеш, Дейви? — настоя Роджър, като се наведе над него.

— Чудесно. Боли ме само гърбът, краката и ръцете.

Той притвори очи за миг, стискайки пръстена на пръта, а през това време шнурът се развиваше въпреки стегнатата спирачка.

— Не ми се приказва — призна Дейвид.

— Отново можеш да понабереш малко шнур — посъветва Роджър и момчето пак се залови за макарата.

— Дейвид е светец и мъченик — сподели Том с баща си. — Другите момчета не могат да се похвалят с братя като него. Нали не се сърдиш, тате, задето дрънкам? Ужасно загрижен съм.

— Не се стеснявай, говори, Томи. И двамата сме загрижени.

— Винаги е бил възхитителен, знаеш. Не е гений някакъв, нито спортист като Анди. Чисто и просто е възхитителен. Зная, че го обичаш най-много и имаш право, защото е най-добрият от трима ни. Зная също, че ловът няма да му навреди, иначе не би му разрешил. Но без да искам, съм загрижен.

Бащата прегърна сина си с едната ръка, а с другата продължи да управлява кормилното колело, гледайки назад.

— Ще бъде много тежко, Томи, ако накараме Дейвид да се откаже. Роджър и Еди знаят какво трябва да се прави, те го обичат и няма да допуснат да върши неща, които не са по силите му.

— Но, тате, той не знае мярка, повярвай ми. Винаги се залавя с неща, копито надхвърлят силите му.

— Не се съмнявам, че имат вяра в мене, а аз пък имам вяра в Роджър и Еди.

— Добре. Тогава ще се помоля за него.

— Помоли се — съгласи се Томас Хъдсън. — Защо каза, че го обичам най-много?

— Би трябвало да го обичаш.

— Тебе обичам от най-отдавна.

— Да не мислим за мене или за тебе. По-добре да се помолим за Дейви.

— Да се помолим — прие бащата. — Погледни. Хванахме рибата точно по пладне. Сега ще имаме малко сянка. Смятам, че вече ще се получи малко сянка. Ще завъртя яхтата много бавно и ще поставя Дейвид в сянката.

Томас Хъдсън подвикна на Роджър.

— Ако долу всичко е наред, Роджър, ще завия бавно с яхтата, за да сложа Дейв на сянка. Така, както рибата върти, няма значение накъде ще обърнем. Все сме на пътя ѝ.

— Великолепно — отзова се Роджър. — Трябваше сам да се сетя.

— Досега нямаше сянка — рече бащата.

Той завъртя толкова внимателно яхтата около кърмата, че почти не се размота шнур при завоя. Сега главата и раменете на Дейвид попаднаха в сянката, хвърляна от задната част на надстройката. Еди избърса с кърпа врата и раменете на момчето и разтри със спирт гърба и шията му.

— Как си, Дейв? — обади се Том от мостика.

— Чудесно.

— Сега съм по-спокоен за него — призна Том. — В училище едно момче каза, че Дейвид бил мой полубрат, не истински брат, но аз отговорих, че в нашето семейство нямаме полубратя. Искане ми се да не се тревожа толкова, тате.

— Ще ти мине.

— В семейство като нашето все някой трябва да се тревожи — забеляза Том. — Повече не се тревожа за тебе. Сега се тревожа за Дейвид. Май ще бъде по-добре да приготвя две питиета. Мога да се помоля, докато ги наливам. Ще пиеш ли един коктейл, тате?

— На драго сърце.

— Вероятно на Еди е пресъхнало гърлото здравата — подхвърли момчето. — Минаха кажи-речи три часа. И за три часа е изпил само едно питие. Хич не се досетих. Защо предполагаш, че мистър Дейвис няма да приеме един коктейл, тате?

— Смятам, че няма да приеме, докато Дейвид се намира в това затруднено положение.

— Може би сега ще се съгласи, след като Дейв е на сянка. Ще го запитам за всеки случай.

Том слезе.

— Не ми се пие, Томи — чу Томас Хъдсън как Роджър отказа на момчето.

— Цял ден нищо не сте пили, мистър Дейвис — настоя Том.

— Благодаря, Томи. Изпий ти бутилка бира вместо мене — отговори Роджър, сетне извика към кормилото. — Малко напред. Том. Ще бъде по-добре рибата да мине отсам.

— Малко напред — повтори Томас Хъдсън.

Рибата продължаваше да кръжи на дълбочина, ала в посоката, в която беше насочена яхтата. Сега почваше да скъсява кръга. Направлението на рибата и на яхтата съвпадаха. Сега беше по-лесно да се види наклонът на шнура. Беше по-лесно да се види истинският му наклон много по-надълбоко в тъмната вода, защото слънцето остана зад яхтата. Томас Хъдсън се чувствуваше по-сигурен, като се водеше по рибата. Имаха рядко щастие, че денят беше тих, иначе Дейвид никога не би издържал изпитанието, на което се подлагаше, ако трябваше да се пребори с морския великан дори при умерено вълнение. Сега, когато синът му се намираще на сянка и морето продължаваше да бъде спокойно, бащата изпита облекчение.

— Благодаря, Томи — чу Томас Хъдсън гласа на Еди. След това момчето се покатери, носейки обвитата в хартия чаша. Бащата опита коктейла, отпи една глътка и усети прохлада, напоена с остротата на лимон, ароматичния мазен вкус на ангостурата, парливостта на джина и лекотата на ледения сок от кокосови орехи.

— Бива ли го, тате? — запита синът.

От хладилника беше донесъл и бутилка бира, по която се бяха образували студени капчици от слънцето.

— Чудесен е — похвали го бащата. — Сипал си малко повече джин.

— Налагаше се — обясни Том. — Иначе ледът се стопява много бързо. Трябва да измислим някакви изолатори за чашите, та да не се топи така бързо ледът. Ще измайсторя нещо в училище. Струва ми се, че могат да се направят от корк. Надявам се да ги приготвя за Коледа.

— Погледни Дейв, — каза Томас Хъдсън. Дейвид обработваше, сякаш току-що беше почнала борбата.

— Забележи колко е плосък — рече Том. — Гърдите и гърбът му са еднакви. Като че са слети. Но той има извънредно дълги мускули на

ръцете. Еднакво дълги са отпред и отзад. Искам да кажа двуглавите и триглавите мускули. Притежава наистина необикновена конструкция. Странно момче е, но е най-знаменитият брат, какъвто човек може да си представи.

Долу в кокпита Еди пресуши чашата си и пак се зае да трие гърба на Дейвид с кърпата. После избърса гърдите и дългите му ръце.

— Добре ли си, Дейви?

Момчето кимна.

— Слушай — започна Еди, — видях веднъж един зрял мъж, в раменете як като бик, който се изплаши и се отказа посред битката, каквато ти сега водиш с рибата.

Дейвид продължи да се занимава с въдицата.

— Снажен мъжага. Баща ти и Роджър го познават. Изпечен рибар. С въдиците става и ляга. Улови най-голямата дяволска риба, която човек е хващал, но се изплаши и я заряза от болки. Рибата така го измъчи, че я пусна. А ти продължаваш да се бориш юнашки, Дейви.

Момчето не отрони дума. Пестеше си въздуха, като не спираше да движи пръта: навеждаше го, издигаше го, намотаваше.

— Тая проклетница е толкова яка, защото е мъжка — продължаваше Еди. — Ако беше женска, отдавна да се е предала. Я вътрешностите ѝ щяха да се разкъсат, я сърцето ѝ щеше да се пукне, я хайверът ѝ щеше да се пръсне. При тия риби мъжките са най-силни. А при сума други риби женската е по-издръжлива. Ама не и при рибата-меч. Тя е ужасно силна, Дейви. Ти обаче ще я пребориш.

Шнурът почна наново да се развива, за миг Дейвид притвори очи, опъна босите си крака във фалшборда, отпусна гърба срещу пръта и си пое дъх.

— Добре постъпваш — насърчи го Еди. — Ще се напрягаш само когато я обработваш. Рибата сега се върти. Спирачката я задържа и непрестанно я изморява.

Еди извърна глава и погледна надолу. По начина, по който извъртя очите си, Томас Хъдсън отгатна, че поглежда големия месингов часовник на стената в кабината.

— Часът е три и пет, Роджър — съобщи той. — С рибата се разправяш вече три часа и пет минути, Дейви, момчето ми.

Бяха стигнали до фаза, когато Дейвид би трябвало да набира шнура, ала той, напротив, продължаваше да се развива.

— Пак забива — извика Роджър. — Внимавай, Дейви! Виждаш ли добре шнура, Том?

— Виждам го отлично — отвърна Томас Хъдсън.

Сега наклонът беше много стръмен и се виждаше много дълбоко във водата от върха на надстройката.

— Кой знае дали не забива, за да умре — сподели бащата с най-големия си син. — Това ще съсипе Дейв.

Том поклати глава и прехапа устни.

— Задръж каквото можеш, Дейв! — чу Томас Хъдсън че казва Роджър. — Затегни спирачката и остави рибата да се напъва!

Момчето затегна спирачката толкова, че прътът и шнурът едва издържаха, после я блокира, като се обтегна, за да може да поеме колкото се може по-успешно напрежението. Шнурът продължи да се развива все повече и повече, все по-дълбоко и по-дълбоко.

— Когато рибата спре, смятам, че ще се предаде — рече Роджър на Дейвид. — Изключи двигателите, Том.

— Изключени са — отговори Томас Хъдсън. — Струва ми се, че ако дам малко назад, ще поосвободя шнура.

— Окей. Опитай!

— Давам назад — предупреди Томас Хъдсън. Момчето набра малко шнур, когато се отместиха назад, ала не много и шнурът се опъна страхотно. Сега на макаратата имаше по-малко шнур, отколкото при най-тревожното положение по-преди.

— Трябва да излезеш, на кърмата, Дейви! — разпореди Роджър. — Освободи леко спирачката, за да измъкнеш дръжката на пръта!

Момчето освободи спирачката.

— Сега пъхни дръжката в гнездото! Еди, дръж го през кръста!

— Божичко, тате! — възкликна Том. — Рибата забива право към дъното.

Дейвид коленичи на ниската кърма, прътът се наклони до толкова, че върхът се озова под водата, дръжката в коженото гнездо стоеше в колана около кръста му. Андрю се вкопчи в краката на брат си, а Роджър коленичи до него и задебна шнура във водата и малкия остатък от шнура на макаратата. Той поклати глава към Томас Хъдсън.

Не оставаха повече от двадесет ярда шнур на барабана, Дейвид се беше надвесил, а половината прът се намираще във водата. Шнурът се намали на петнадесет ярда. Намали се на десет ярда. Внезапно

престана да се размотава. Момчето продължаваше да виси над кърмата, по-голямата част от пръта беше във водата. Ала шнурът повече не се развиваше.

— Отнеси го пак на стола, Еди! Леко,леко,леко! — заповяда Роджър. — Щом стане възможно, искам да кажа. Дейвид я спря!

Еди помогна на момчето да се върне на риболовния стол, като го държеше през кръста така, че едно внезапно подръпване на рибата да не може да повлече Дейвид в морето. Той го намести на стола, а момчето пъкна дръжката на пръта във висящото гнездо и с разкراчени крака се опъкна назад. Повдигналекорибата.

— Тегли само когато набираш шнура — посъветва го Роджър. — През останалото време нека тя опъква. Помъкчи се да си почиваш в промеждутъкците, преди да почнеш наново да я обработваш.

— Надвий я, Дейви! — насърчи го Еди. — Непрекъснато имаше надмощие. Само карай бавно и кротко и ще я умориш!

Томас Хъдсън измести яхтата малко напред, за да докара рибата още повече зад кърмата. Сега над кокпита имаше хубава сянка. Яхтата продължаваше да навлиза полека-лека в открито море и никакъв вятър не кърдеше повърхността.

— Тате — каза Том на баща си, — погледнах краката на Дейв, докато приготвях коктейлите. Кървяха.

— Протрили са се от натискането в дъските.

— Не може ли да се подложи нещо? Една възглавница, за да ги опира в нея?

— Слез да питаш Еди — посъветва го бащата. — Но не смущавай Дейв.

Двубоят навлезе вече в четвъртия час. Яхтата не преставаше да се плъзга към откритото море, Дейвид изтегляше непрекъснато рибата, а Роджър крепеше облегалката на стола. Сега момчето изглеждаше пободро, отколкото преди час, но Томас Хъдсън забеляза по петите му кръв, която беше стекла от ходилата. На слънцето тя лъкцеше като лак.

— Как са краката ти, Дейви? — запита Еди.

— Не ме болят — отговори Дейвид. — Болят ме дланите, ръцете и гърбът.

— Да подложи ли възглавница под нозете ти?

Момчето поклати глава.

— Ще залепнат за възглавницата. Отдолу са лепкави. Но не ме болят. Честна дума.

Том се върна на мостика и съобщи:

— Протрили са се ходилата му. Ала и ръцете му са зле. Има мехури, които са се пукнали. Уф, тате, закъсахме!

— Дейв се намира в същото положение, в каквото би се озовал, ако трябваше да гребе срещу силно течение, Томи, или ако трябваше да продължи да изкачва планина, или да язди, когато е грохнал от умора.

— Прав си. Но като го наблюдавам и не съм в състояние да направя нищо, сърцето ми се къса, защото ми е брат.

— Зная, Томи. Но има случаи, когато момчетата трябва да се подложат на изпитание, ако искат да станат мъже. Точно в такова положение се намира сега Дейв.

— Така е. Но като гледам краката и ръцете му, не мога да не се разстройвам, тате.

— Ако ти беше хванал рибата, щеше ли да се съгласиш Роджър или аз да я изтеглим?

— Не. Щях да упорствувам до смърт. Но като наблюдава нещата отстрани, човек ги вижда с други очи.

— Длъжни сме да щадим самочувствието на Дейв. И да преценяваме какво е важно за него.

— Съгласен съм — каза Том унило. — За мене обаче той е само Дейв. Бих желал светът да не бъде устроен така в подобни неща да не се случват на братя.

— Аз също — потвърди бащата. — Имаш рядко добре сърце, Томи. Ще ти кажа, че отдавна бих прекъснал двубоя, но зная, че ако Дейвид улови тая риба, в душата му ще се запази за цял живот спомен, който ще му дава сила да се справя с трудностите.

Точно тогава се обади Еди, който погледна зад гърба си в кабината.

— Стана вече четири часът, Роджър. Пийни малко водица, Дейв. Как се чувствуваш?

— Чудесно.

— Сетих се каква полезна работа мога да свърша — рече Том. — Ще приготвя едно питие за Еди. Искаш ли и ти един коктейл, тате?

— Благодаря. Тоя път ще се откажа — отвърна бащата. Том слезе. Томас Хъдсън наблюдаваше как Дейвид се напъваше бавно,

отпаднало, ала упорито. Наведен над него, Роджър му шептеше нещо. Еди пък се беше надвесил над кърмата и следеше наклона на шнура във водата. Бащата се помъчи да си представи как изглеждат дълбочините, където плаваше рибата-меч. Естествено, цареше мрак, но вероятно тя виждаше в тъмнината, както конете виждат нощем. Сигурно беше и много студено.

Запита се дали рибата е сама и дали не я придружава друга риба. Не бяха видели втора риба, ала това не доказваше, че рибата е сама. Можеше да има още една риба в мрака и студа.

Запита се също защо рибата спря, когато заби толкова дълбоко последния път. Беше ли достигнала най-голямата дълбочина, която би могла да издържи, както самолет достига своя таван на височина? Или опънат срещу дъгата на пръта, силната спирачка върху шнура и триещото съпротивление на водата я бяха изтощили, та сега плаваше спокойно в избраната посока? Дали не се изкачваше полека-лека, малко по малко, когато Дейвид я теглеше? Не се ли изкачваше послушно, за да облекчи болезненото опъване? Томас Хъдсън си каза, че тази е вероятната причина и че Дейвид ще има да бере още ядове, ако силите на жертвата не са изчерпани.

Том отнесе на Еди бутилката му, той отпи дълга глътка и замоли момчето да я сложи в кутията за стръвта на хлад.

— Там ще ми бъде под ръка — добави той. — Ако продължа да гледам как Дейви се бори с проклетницата, ще се пропия адски.

— Ще ти я донасям, колчем ти се припие — вметна Андрю.

— Не я носи, когато ми се припие — забеляза Еди, — ами когато изрично кажа.

Най-голямото момче се качи при баща си и двамата се вгледаха в Еди, който, наведен над Дейв, се взираше в очите му. Роджър крепеше стола и наблюдаваше шнура.

— Слушай, Дейви — почна Еди, без да откъсва поглед от момчето, — ръцете и краката не са важни. Могат да те болят и да изглеждат зле, но са без значение. Такива ръце и нозе имат всички рибари. Следния път ще заякнат. Как е обаче главата, момче?

— Чудесно — отговори Дейвид.

— Тогава бог да те благослови и не изпускай тая проклетница! Скоро ще ни влезе в ръчичките!

— Дейви — обърна се Роджър към момчето, — искаш ли да я измъкна аз?

Дейвид заклати глава.

— Сега няма да бъде отстъпление. Ще бъде израз на здрав разум. Можем да я извадим аз или баща ти.

— Не се ли справям, както трябва? — докачи се момчето.

— Не, справяш се безупречно.

— Тогава защо трябва да се откажа?

— Защото, те измъчва ужасно, Дейви — обясни Роджър. — Не искам да ти причини болка.

— В проклетата й уста е забита въдицата — потрепера гласът на Дейвид. — Не тя ме измъчва, аз я измъчвам. Мръсница!

— Твоя воля, Дейв — отстъпи Роджър. — Стара проклетница! Дърта проклетница!

— Той плаче — прошепна Андрю, който се качи на мостика и застана до Том и баща си. — Ругае, за да му олекне.

— Стига си плямпал, коннико! — кльцна го Том.

— Малко ме е еня дали ще ме убие проклетата мръсница! — разпали се Дейвид. — Бога ми, не я мразя. Обичам я!

— По-добре млъкни — посъветва го Еди. — Пести си въздуха!

Еди погледна Роджър, ала Роджър сви безпомощно рамене.

— Ако продължаваш така възбудено, ще измъкна пръта от ръцете ти! — закани се Еди.

— Винаги съм възбуден — оправда се момчето. — Но не се издавам, затова никой не подозира. Сега не съм по-зле. Само дето дърдоря повече.

— Добре. Тогава млъквай и карай по-кротко! — придума го Еди. — Успокой, се и ще видиш как ще я докопаме!

— Ще се успокоя — смири се момчето. — Съжалявам за жлъчните думи. Нямам нищо против рибата. Напротив, тя е най-знаменитата риба на света!

— Анди, подай ми шишето с чист спирт! — каза Еди. — Ще освежа раменете и краката му — сподели той с Роджър. — Не смея да го мокря повече с ледената вода, за да не се схванат мускулите му.

Еди погледна в кабината и оповести:

— Точно пет и половина, Роджър.

Сетне се обърна към Дейвид:

— Сега не ти ли, е много горещо, Дейви?

Момчето поклати глава.

— Боях се от обедното слънце, дето припичаше право, над главите — рече Еди. — Сега вече няма никаква опасност за тебе, Дейви. Само карай кротко и ще измъкнеш тая хубостница. Дано я извлечем, преди да се е мръкнало!

Момчето кимна.

— Тате, виждал ли си риба да се бори така отчаяно? — попита Том.

— Виждал съм — отговори бащата.

— Колко пъти?

— Не зная. Томи. В Гълфстрийма се срещат ужасни риби. А има и големи риби, които се предават лесно.

— Защо?

— Предполагам, защото са застарели и затлъстели. Струва ми се, че някои дори са престарели. Затова част от най-големите риби сами си търсят смъртта.

Отдавна не се виждаха наоколо лодки, беше късно следобед, яхтата се намираше далече в открито море между острова и фара на островчето Грейт Айзък.

— Опитай още веднъж, Дейви! — препоръча Роджър. Момчето наведе гръб, изпружи разкрачените си крака и прътът вместо да се задържи неподвижно, бавно се издигна.

— Принуди я да отстъпи — насърчи го Роджър. — Набери тоя шнур и опитай пак!

Момчето повдигна и отново намота шнура.

— Качва се — каза Роджър на Дейвид. — Дръж я стегнато!

Дейвид продължи да работи като машина или по-скоро като много изморено момче, работещо машинално.

— Удари часът — ободри го Роджър. — Рибата се издига. Том, съвсем малко напред. Ще я измъкнем откъм левия борд, стига да успеем.

— Давам съвсем малко напред — пригласи Томас Хъдсън.

— Сега умната! — продължи Роджър. — Ще трябва да я извлечем там, където Еди би могъл да я прихване с манджата и където бихме могли да прехвърлим примката. Аз ще се занимая с водача. Томи, слез да крепиш стола и да следиш да не се заплете шнурът на

пръта, когато поема водача. Дръж непрекъснато шнура отпуснат за в случай, че ми се наложи да освободя рибата. Анди, ти ще помагаш на Еди, с каквото можеш. Ще му подадеш примката и бухалката, щом ги поиска.

Рибата се издигаше непрекъснато и Дейвид набираще непрекъснато шнура.

— Том, по-добре слез на долното кормило! — извика го Роджър.

— Тъкмо се канех да сляза — отзова се Томас Хъдсън.

— Извинявай тогава — каза Роджър. — Дейви, помни, че ако рибата се изплъзне и се наложи да я освободя, трябва да държиш пръта вдигнат и да бъдеш готов за всичко. Щом хвана водача, отслаби спирачката.

— Навивай шнура на барабана равномерно! — намеси се Еди. — Не бива точно сега да се заплете.

Томас Хъдсън слезе от горния мостик в кокпита и застана пред кормилното колело и приборите. Оттук не можеше да се наблюдава във водата така удобно, както от надстройката, но можеше да се маневрира по-леко в случай на непредвидено усложнение и връзката беше по-лесна. Видя му се странно, когато се озова на една и съща височина със сцената на зрелището, което следеше отвисоко толкова часа. Имаше чувството, че се е преместил от ложа непосредствено до театрална сцена, боксов ринг или състезателна писта. Отгоре всички участващи изглеждаха по-едри, по-близки, по-високи, без да бъдат деформирани от разстоянието. Забеляза кървящите ръце на Дейвид и краката му, по които кръвта се беше стекла на струйки, лъщящи като лак; съзря тигелите от препаската, врязали се в гърба на момчето, и долови почти отчаяното му изражение, когато Дейвид извърна лице в последния етап от изтеглянето на плячката. Томас Хъдсън надзърна в кабината: месинговият часовник показваше шест без десет. Сега, когато морето беше съвсем близо, то му се стори различно, понеже го наблюдаваше от сянката, където се виждаше огънатият прът на момчето, белият шнур, наклонен в тъмната вода, и непрекъснатото повдигане и сваляне на пръта. Еди беше коленичил отзад, като стискаше канджата в ръцете си, които бяха покрити с лунички, избили от слънцето, и се взираше в почти лилавата вода, мъчейки се да зърне рибата. Томас Хъдсън забеляза въжените възли около дръжката на канджата и въжето, завързано за буксирния кнехт на кърмата, после

пак погледна гърба на Дейвид, изпънатите му крака и дългите ръце, държащи пръта.

— Виждаш ли я, Еди? — обади се Роджър от площадката, където крепеше стола.

— Още не. Набирай мъжката, Дейви!

Момчето продължи да издига, да сваля, да навива. Барабанът, натезал вече от шнура, приемаше по една нова намотка при всяко наклоняване.

Внезапно рибата се дръпна, прътът се огъна към водата, въжетото почна да се развива.

— Не. Невъзможно! — изпъшка Дейвид.

— Всичко е възможно — възрази Еди. — Никога не се знае какво ще я прихване.

Но скоро момчето повдигна пръта, напрягайки се под тежестта, и след първото повдигане шнурът взе отново да се ниже така леко и равномерно, както преди.

— Издържа само за миг — забеляза Еди.

С килната назад филцова шапка той се втренчи в прозрачната, тъмнолилава вода.

— Ето я! — извика той.

Томас Хъдсън се плъзна бързо от кормилното колело до кърмата, за да погледне в морето. Рибата се показва в дълбочината зад яхтата. Изглеждаше мъничка и скъсена от разстоянието, ала за краткото време, през което я наблюдаваше, тя растеше непрекъснато. Не така устремно, както наедрява приближаващ се самолет, но със същата неизменност.

Бащата сложи ръка на рамото на сина си и се върна при кормилото. Тогава чу, че Анди казва: „Погледнете я!“ Този път и от кормилното-колело рибата можеше да се види дълбоко във водата зад кърмата. Сега имаше кафяв цвят и беше нараснала значително на дължина и обем.

— Задръж същия ход! — обади се Роджър, без да се обръща назад.

— Задържам същия ход — отвърна Томас Хъдсън.

— Господи, погледнете я! — възкликна Том.

Сега рибата беше наистина огромна, по-голяма от коя да е рибамеч, която Томас Хъдсън беше виждал през живота си. Изглеждаше в цялата си дължина лилавосиня, не кафява. Плаваше бавно и

неотклонно в същата посока като яхтата, зад кърмата и отдясно на Дейвид.

— Остави я да се приближи, Дейви! — посъветва го Роджър. — Тъкмо се задава.

— Преден съвсем малко! — нареди Роджър, дебнейки плячката.

— Давам преден съвсем малко — пригласи Томас Хъдсън.

— Навивай макаратата! — каза Еди на Дейвид.

Томас Хъдсън забеляза как от водата се подаде вирбелът на водача.

— Още малко напред! — заповяда Роджър.

— Давам още малко напред — повтори Томас Хъдсън. Той наблюдаваше рибата, извъртайки кърмата в посоката, която тя следваше. Вече виждаше цялата ѝ грамадна дължина, големия широк меч отпред, порещата водата перка на широкия гръб и огромната опашка, която се движеше почти незабелязано.

— Още съвсем малко напред! — обади се Роджър. — Давам още съвсем малко напред. Сега водачът стигна до Дейвид.

— Готов ли си, Еди? — запита Роджър.

— Готов съм — отговори Еди.

— Наблюдавай я, Том! — заръча Роджър и като се наведе, хвана кабелния водач.

— Освободи спирачката! — нареди той на Дейвид и почна да издига бавно рибата, държейки и обтягайки тежкия кабел, за да го притегли до канджата.

Рибата се, показва толкова дълга, колкото и широка, наподобяваща грамаден дънер във водата. Дейвид я дебнеше и поглеждаше крадешком върха на пръта, за да се увери, че не се заплел шнурът. За пръв път от шест часа не усещаше опъване в гърба, раменете и краката. Томас Хъдсън забеляза как мускулите на краката му се свиват и треперят. Еди се наведе встрани с канджата, а Роджър продължи да вдига бавно.

— Трябва да е над хиляда фунта — каза Еди, сетне добави спокойно: — Роджър, въдицата се държи само на един шнец.

— Можеш ли да я стигнеш? — попита Роджър.

— Още не. Тегли леко, много леко!

Роджър продължи да опъва кабела и грамадната риба се издигна постепенно към яхтата.

— Ще се скъса — предупреди Еди. — Държи се като по чудо.

— А сега можеш ли да я стигнеш? — осведоми се Роджър, без да измени гласа си.

— Още не — отговори Еди невъзмутимо.

Роджър повдигна толкова внимателно и плавно, колкото можеше. После внезапно се вдърви, напрежението в кабела изчезна и в ръцете му остана освободеният водач.

Еди се втурна с канджата във водата, скочи в морето, за да се опита да забие канджата в рибата, ако успее да я достигне.

Напразно. Голямата риба увисна в дълбочината, откривайки се подобно на грамадна лилава птица, сетне се придвижи бавно надолу. Видяха я как се спуска, става все по-малка и по-малка, докато се изгуби накрая.

Шапката на Еди плаваше в спокойната вода, той се крепеше за дръжката на канджата, завързана с въже за буксирния кнехт на кърмата. Роджър прегърна Дейвид и Томас Хъдсън видя как раменете на момчето се разтресоха. Ала остави Роджър да се занимава със сина му.

— Спусни стълбата, за да се качи Еди! — нареди той на Том. — Анди, прибери пръта на Дейви! Освободи куката!

Роджър вдигна Дейвид от стола, и го отнесе до леглото откъм десния борд на кокпита, където го положи. Ръцете изостанаха на раменете на момчето, което се просна по очи.

Еди се качи на борда, от мокрите му дрехи се стичаше вода и той взе да се съблича. Андрю прибра шапката му с канджата, а Томас Хъдсън слезе в кабината, за да донесе риза и дочен панталон, на Еди и риза и шорти на Дейвид. С изненада установи, че не го вълнуват други чувства, освен съжаление и любов към Дейвид. Всички останали чувства се бяха изпепелили по време на двубоя.

Когато се върна, синът му лежеше ничком гол, а Роджър го разтриваше със спирт.

— Болят ме раменете и опашката — предупреди момчето. — Моля по-внимателно, мистър Дейвис.

— Болят те, защото са натъртени — забеляза Еди. — Баща ти ще намаже ръцете и краката ти с меркурохром. От него няма да те боли.

— Сложи си тая риза, Дейви — каза бащата, — че ще настинеш! Том, донеси някое от по-леките одеяла за брат си!

Томас Хъдсън намаза с меркурохром местата, където препаската беше протрила гърба на момчето, и му помогна облече ризата.

— Сега ми е по-добре — прошепна момчето с отпаднал глас. — Мога ли да получа един „кок“, тате?

— Кока-кола? Разбира се отговори бащата. — След малко Еди ще ти донесе супа.

— Не съм гладен. Сега засега не бих могъл да ям.

— Ще почакаме — успокои го Томас Хъдсън.

— Зная какво ти е — вметна Андрю, когато донесе кока-колата.

— Никой не знае какво ми е — отвърна брат му, Томас Хъдсън даде на най-голямото момче курса по компаса, за да насочи яхтата към острова.

— Синхронизирай двигателите на треста, Томи! — нареди той. — Ще видим фара, когато се стъмни, и тогава ще коригирам курса.

— Моля те проверявай ме сегиз-тогиз, тате. И на тебе ли ти е тежко като на мене?

— Нищо не можеше да се направи.

— Все пак Еди се опита — каза Том. — Не всеки би скочил в тоя океан подир една риба.

— Размина му се на Еди — забеляза бащата. — Можеше, да си изпати адски, докато се намираше в морето, ако беше забил канджата в рибата.

— Еди щеше да се справи някак си — защити го Том. — Добре ли са синхронизирани моторите?

— Вслушвай се! — посъветва го бащата. — Не се води само по скоростомерите!

Томас Хъдсън отиде при леглото и седна до Дейвид, който се беше завил с лекото одеяло. Еди превързваше ръцете му, а Роджър — краката.

— Здравей, тате! — каза синът, погледна баща си и отмести очи.

— Ужасно съжалявам, Дейви — почна Томас Хъдсън. — Издържа най-хубавата битка, на каквата съм присъствувал. Надмина Роджър и всички други.

— Благодаря ти, тате. По-добре да не говорим за случилото се.

— Искаш ли още нещо, Дейви?

— Още един „кок“.

Бащата намери шише изстудена кока-кола в леда на кутията за стръв и я отвори. Седна до сина си. Дейвид изпи кока-колата с ръката, която Еди беше превързал.

— Бях сготвил малко супа. Сложих я да се стопли съобщи Еди.
— Да подгрея ли и малко от лютивия сос, Том? Имаме мидена салата.

— Подгрей го — съгласи се Томас Хъдсън. От закуска не сме яли. А Роджър не е пийнал нищо цял ден.

— Току-що изпих бутилка бира — отговори Роджър.

— Еди — запита Дейвид, — колко би могла да тежи рибата в действителност?

— Над хиляда фунта — отвърна Еди.

— Благодаря ти много, дете скочи в морето — каза момчето. — Много ти благодаря.

— Поврага! Какво друго можех да сторя.

— Тате, дали наистина тежеше хиляда фунта?

— Сигурен съм. Никога не съм виждал по-голяма риба, независимо дали са били риби-меч или макайри.

Слънцето беше залязло, яхтата, тласкана от двигателите, напредваше в спокойното море, като пореше бързо същата вода, в която беше пъплила толкова бавно през изтеклите часове.

Сега и Андрю приседна в края на широкото легло.

— Здравей, коннико! — закачи го Дейвид.

— Ако я беше хванал — рече Андрю, — щеше да станеш, най-прочутото момче на света.

— Не ми трябва да се прочувам. Това е работа за тебе.

— И ние щяхме да се прочуем като твои братя — увери го Андрю. — Говоря сериозно.

— А аз щях да се прочуя като твой приятел — подхвърли Роджър.

— Аз пък, защото управлявах яхтата — обади се Томас Хъдсън.
— Еди пък, защото помагаше с канджата.

— Еди щеше да се прочуе всякак — допълни Андрю.

— А Томи щеше да се прочуе, задето приготви толкова коктейли. Докато трая страхотната битка, Томи се грижеше за напитките.

— Ами рибата? Нямаше ли да се прочуе и тя? — полюбопитствува Дейвид.

Сега момчето се беше съвзело. Или поне си беше възвърнало способността да разговаря.

— Тя щеше да се прочуе повече от всички — отговори Андрю.
— Щеше да се обезсмърти.

— Надявам се, че нищо лошо не й се е случило — забеляза Дейвид. — Дано се е отървала здрава и читава.

— Сигурен съм, че нищо й няма — потвърди Роджър. — По начина, по който висеше на въдицата и по който се бори, заключавам, че е здрава и читава.

— Друг път ще ви разкажа какво тегло претегли рибата — каза момчето.

— Разкажи сега — подкани го Андрю.

— Сега съм изморен, пък и ще помислите, че съм полудял.

— Разкажи сега. Поне съвсем малко — настоя Андрю.

— И е зная дали няма да бъде по-добре да мълча. Какво мислиш, тате?

— Говори! — посъветва го бащата.

— Добре — съгласи се момчето и затвори плътно очите си. — В най-тежките мигове, когато бях най-изморен, не знаех повече кой е рибата и кой е рибарят.

— Разбирам те — потвърди Роджър.

— И тогава я обикнах повече от всичко на земята.

— Наистина ли я обикна? — обади се Андрю.

— Да, наистина я обикнах.

— Хм — нацупи се Андрю. — Това пък не го разбирам.

— Обикнах я толкова, че когато я видях да се издига, не ми стигнаха сили — призна Дейвид все още с притворени очи. — Единственото, което желяех, беше да я видя отблизо.

— Разбирам — рече Роджър.

— Сега не давам и ръждиво копче, че я изтървах — завърши момчето. — Малко ме е еня за рекордите. Въобразявах си само, че се боря за рекорди. Радвам се, че и тя, и аз сме здрави и читави. Ние не сме неприятели.

— Драго ми е, че ни разказа какво ти е било на душата — добави Томас Хъдсън.

— Много ви благодаря, мистър Дейвис, за думите, които ми казахте в първия миг, когато я изтървах — продължи Дейвид все със

затворени очи.

Бащата никога не узна какво беше казал Роджър на сина му.

[1] Внасяна главно от Индия готова подправка, приготвена от сладки или кисели плодове, чесън, червен пипер, горчица, оцет, ароматични подправки. — Б.пр. ↑

[2] Задушено месо, разновидност на нашия тас кебап, само че сготвено с остри подправки, внасяни от Индия. — Б.пр. ↑

[3] *Томас де Куинси* (1785–1859), английски писател. Като студент втора година в Оксфорд пропушил опиум. Издал прочутата си книга „Изповедите на един английски пушач на опиум.“ — Б.пр. ↑

[4] *Жан Кокто* (1889–1963), френски писател, попаднал под властта на наркотиците, по време на едно лечение за дезинтоксикация, написал за 17 дни един от най-хубавите си романи „Ужасните деца“. — Б.пр. ↑

[5] Пелагична риба (*Xiphias gladius*), достигаща до 4 м. дължина и 800 кг. тегло. Горната ѝ челюст е източена като меч и понякога е дълга до 170 см. Единични екземпляри се срещат и в Черно море. — Б.пр. ↑

[6] Едра тропическа риба (*Istiophorus volador*), чиято гръбна перка е силно развита и напомня ветрилото на ветроходна, а горната челюст е изтънена като шило. — Б.пр. ↑

[7] Тропическа риба (*Seriola dumerili*), срещаща се във водите на Антилите. — Б.пр. ↑

[8] Маслинозелени разклонени тропически водорасли (*Sargassum bacciferum*), имащи многобройни въздушни мехурчета като ягодки — Б.пр. ↑

Тая нощ в дълбокото затишие, преди да се надигне вятърът, Томас Хъдсън седеше в креслото и се опитваше да чете. Другите спяха, ала той чувствуваше, че няма да може да заспи, та реши да почете, докато го налегне сънят. Не успя обаче да се съсредоточи и се размисли върху изтеклия ден. Запрехвърля преживяното от начало докрай и му се стори, че децата с изключение на Том се бяха откъснали много от баща си или че бащата се беше откъснал много от синовете си.

Дейвид се беше сприятелил с Роджър. Томас Хъдсън желаше момчето да извлече колкото се може по-голяма полза от Роджър, защото в часове на действие писателят разкриваше красивата, здравата си страна, докато във всекидневния живот и в творчеството си разголваше некрасивата, нездравата си страна. За бащата Дейвид беше винаги загадка достойна за обич. Но Роджър се погаждаше по-добре с юношата, отколкото Томас Хъдсън. Бащата се радваше на това взаимно разбирателство и въпреки това тая нощ се почувствува някак изоставен.

Томас Хъдсън не харесваше и поведението на Андрю, макар да съзнаваше, че синът му е още дете и не бива да го кори. Всъщност момчето не беше извършило нищо лошо и се беше държало много добре. Ала в Андрю се криеше нещо, което не вдъхваше доверие.

„Какъв жалък и себичен начин да съдиш същества, които обичаш! — упрекна се Томас Хъдсън. — Защо не си припомниш деня като цяло, без да го анализираш и да го дровиш на късчета? Я върви да си легнеш — подкани се той — и се постарай да заспиш! Прати всичко по дяволите! А утре сутринта ще подновиш ритъма на живота си. Момчетата няма да бъдат още дълго при тебе. Помъчи се да им осигуриш повече щастливи мигове. Погрижих се — оправда се Томас Хъдсън. — Погрижих се и за момчетата; и за Роджър. Но и ти получи много щастие — додаде той. — Да, вярно е. Днес все пак някои неща ме изплашиха. — После добави: В действителност всеки ден могат да

се открият поводи за безпокойство. Върви си, лягай и дано заспиш! Помни, че желаш и утре всички да бъдат щастливи!“

През нощта духна буен югозападен вятър, който понамаля призори. Палмите се наклоняваха, капациите на прозорците се блъскаха, хартии хвърчаха, приборът заливаше плажа.

Роджър беше излязъл, когато Томас Хъдсън слезе, за да закуси сам. Момчетата още спяха. Той се зае с писмата, донесение рейсовия кораб, който веднъж в седмицата доставяше от континента лед, месо, пресни зеленчуци, бензин и други продукти. Вятърът напираше толкова, силно, че когато Томас Хъдсън сложи на масата едно писмо, наложи се да го затисне с кафената чаша, за да не хвъркне.

— Да затворя ли вратата? — попита Джоузеф.

— Не. Само ако вятърът почне да събаря предметите.

— Мистър Роджър отиде да се поразходи по плажа — съобща прислужникът. — Запъти се към края на острова.

Томас Хъдсън продължи да чете писмата.

— Заповядайте вестника — добави Джоузеф. — Току-що го изгладих с ютията, за да се изправят гънките на рулото.

— Благодаря ти, Джоузеф.

— Мистър Том, вярно ли е онуй за рибата? Дето ми разправи Еди?

— Какво ти разправи?

— Колко голяма била и как избягала тъкмо когато щял да я закачи с канджата. — Вярно е.

— Язък! Ако не беше пристигнал рейсовият кораб, нямаше да остана да пренасям лед и бакалия, щях да дойда с вас. Щях да скоча подир рибата, за да я хвана с канджата.

— Еди се хвърли.

— Това не ми каза — смънка прислужникът.

— Моля, налей ми още кафе, Джоузеф, и дай ми още една асимила^[1] — рече Томас Хъдсън. Чувствуваше се гладен, а и вятърът подсилваше апетита му. — Не донесе ли рейсовият кораб и бекон?

— Мисля, че имаме и бекон — отговори прислужникът. — Добре си похапвате таз заран.

— Замоли Еди да дойде!

— Еди отиде да му превържат окото.

— Какво му е на окото?

— Ударили го с юмрук.

Томас Хъдсън се десети за повода на сбиването.

— Другаде ударен ли е?

— Били са го яката — обясни Джоузеф. — Защото не му вярвали в разните барове. Никой няма да хване вяра на историята, дето я разправя. Много жалко.

— Къде се е бил?

— Навсякъде. Навсякъде, където не повярвали на приказките му. Сега никой повече не му вярва. Нощес хората заявяваха, че не му вярват, без дори да знаят за какво става дума, само и само за да го дразнят. Трябва да се е бил с всички побойници на острова. Довечера, толкова съм уверен, колкото че сега ви виждам да закусвате, ще дойдат нехранимайковци чак от Мидъл Кий, за да го предизвикат. Сега на строежа в Мидъл Кий се намират неколцина страхотни побойници.

— Ще бъде по-добре да го придружи мистър Дейвис — забеляза Томас Хъдсън.

— Уха! — грейна лицето на прислужника. — „Тая нощ ще падне голяма веселба.“

Томас Хъдсън изпи кафето, изяде изстудената асимиана, върху която изстиска сока на един сладък лимон, и след това четири резена бекон, които донесе Джоузеф.

— Личи, че ви се услажда яденето — вметна прислужникът. — Драго ми е, като ви гледам с каква охота се храните.

— Аз изобщо си похапвам.

— Чат-пат.

Джоузеф наля още една чаша кафе и Томас Хъдсън я отнесе на писалищната си маса, защото искаше да отговори на двете писма, които възнамеряваше да изпрати с пощенския кораб.

— Прескочи до Еди и му кажи да приготви списъка на нещата, които трябва да поръчаме! — нареди той на прислужника. — Сетне донеси списъка, за да го прегледам! Има ли кафе за мистър Роджър?

— Той вече пи кафе.

Томас Хъдсън написа двете писма на работната си маса на горния етаж. Дойде Еди със списъка на продуктите за идната седмица, които трябваше да достави рейсовият кораб. Изглеждаше твърде зле. Лечението не беше облекчило окото му, устата и бузите бяха подпухнали. Подуто беше и едното му ухо. Разкъсаните устни бяха

намазани с меркурохром, чийто ярък цвят придаваше по-скоро комичен вид на лицето му.

— Нощес се изложих — изфъфли Еди. — Смятам, че не съм пропуснал нищо в списъка, Том.

— Защо не се прибереш в къщи, за да си починеш, докато ти мине?

— В къщи се чувствавам още по-зле — обясни Еди. — Довечера ще си легна рано.

— Престани да се биеш заради рибата! — посъветва го Томас Хъдсън. — Безсмислено е!

— Ще ви послушам — процеди Еди през своите разцепени и подути устни, намазани с червен мехлем. — Очаквах, че истината ще възтържествува и правдата ще победи, но все по-нови и нови неверници смазваха истината и я тръшваха на задника ѝ.

— Джоузеф каза, че си се бил с мнозина.

— Докато някой ме отведе у дома — призна Еди. — Май че беше Бени Добродушния. Той и стражарят не допуснаха да ме премажат от бой.

— Нима не си пребит?

— Бит съм, но не съм пребит. Поврага, трябваше да присъствувате на побоищата, Том!

— Радвам се, че не съм присъствувал. Опита ли се някой наистина да те пребие?

— Не допускам. Искаха само да ми докажат, че не съм прав. Но стражарят ми повярва.

— Нима?

— Да. Тон и Боби. Само те ми повярваха. Стражарят ги предупреди, че ще арестува всеки, който ме удари пръв. Отзарана ме пита дали е имало някой да посегне пръв на мене. Отговорих, че все аз пръв съм налитал на бой. Случи се лоша нощ за истината и правдата, Том. Съвсем лоша нощ.

— Сериозно ли искаш да стотвиш обета?

— Защо да не искам? — отвърна Еди. — От рейсовия кораб получихме пържоли. Само крехчина. Трябва да ги видите. Смятам да стотвя и картофено пюре, пикантен сос и перуански бял боб. За салатата ще имаме маруля и пресен грейпфрут. Момчетата обичат пай, а от консервираните къпинови малини, дето ни донесоха, ще стане чудесен

пай. От рейсовия кораб взех и сладолед, за да гарнирам пая. Какво ще кажете? Искате ли да поугоя нашия славен Дейвид.

— Какво възнамеряваше да правиш, когато скочи с канджата във водата?

— Възнамерявах да забия канджата точно под перката и тя щеше да умъртви рибата, щом се опъне въжетото. После веднага щях да побягна, за да се прибера на яхтата.

— Как изглеждаше рибата под водата?

— Беше широка колкото лодка, Том. Цялата лилава, окото ѝ ми се стори голямо колкото ръката ви. Беше черна, а коремът имаше сребрист цвят. Мечът изглеждаше ужасен. Като скочих, рибата тъкмо свиваше бавно надолу, ама не успях да я настигна, защото ми попречи дългата дръжка на канджата. Беше много лека и остана на повърхността. Тъй че скочих напусто.

— Рибата погледна ли те?

— Май че не. Не ѝ беше до гледане, нехаеше за всичко.

— Смяташ ли, че беше изморена?

— Смятам, че силите ѝ се бяха изчерпали. Готова беше да се предаде.

— Никога повече няма да видим такова чудо.

— Да. До края на живота си. Вече се убедих, че никога няма да накарам хората да ми повярват.

— Ще наричам рибата за Дейвид.

— Тогава я наричайте точно такава, каквато беше. Не я изопачавайте, както изкълчват някои неща, когато рисувате.

— Ще я наричам по-точно, отколкото би изглеждала на снимка.

— Виж такива картини ми допадат.

— Ще бъде ужасно трудно да се нарисова подводната част.

— Ще прилича ли на оная картина с водните вихрушки в бара на Боби?

— Не, ще бъде различна, ала се надявам, че ще стане и похубава. Днес ще нахвърля скиците.

— Картината с водните вихрушки ми харесва — допълни Еди. — Боби е луд по нея и може да накара всекиго, който я загледа да повярва, че наистина е имало толкова много водни вихрушки. Но ще бъде адски хубаво да се нарисова картина с рибата във водата.

— Надявам се, че ще успея — каза Томас Хъдсън.

— Не бихте ли могли да нарисувате рибата както подскача във водата?

— Смятам, че бих могъл.

— Нарисувайте тогава две картини, Том. Едната как рибата се е изхвърлила, другата как Роджър я измъква с водача, Дейвид седи на риболовния стол, а аз стоя на кърмата. После бихме могли да снемем картините.

— Ще почна със скиците.

— Ако речете да ме питате за нещо, ще ме намерите в кухнята. Още ли спят момчетата?

— И трите.

— Поврага! Откак изтървахме рибата, не искам и да зная за нищо. Но ще трябва да сготвя вкусни гозби.

— Да имаше сега една пиявица за отока на окото ти!

— Поврага! Малко ме е еня за окото! Виждам отлично.

— Ще оставя момчетата да се наспят хубаво.

— Щом станат, Джо да ме извика, за да им донеса закуската. Ако се събудят много късно, няма да им давам много ядене, за да не си развалят обедата. Видяхте ли какво месо получихме?

— Не.

— Бива си го. Скъпичко е, ама си струва парите, Том. Такова месо никой на острова не е ял през живота си. Чудя се какви са тия говеда, дето дават такова месо.

— Трупът им е нисък, стига кажи-речи до земята — поясни Томас Хъдсън. — И е почти толкова широк, колкото и дълъг.

— Бога ми, трябва да са здравата угоени — продължи Еди — Ще ми се да ги видя как изглеждат живи. Тук никой не коли крава, докато не посталеяса от недояждане. Месото нагарча. Тук хората ще си глътнат езика, ако вкусят месо като онуй, дето го купуваме. Няма да познаят какво е. Май ще се поболеят.

— Трябва да довърша тия писма — извини се Томас Хъдсън.

— Прощавайте, Том.

След като приключи с кореспонденцията, отговаряйки на още две делови писма, които възнамеряваше да отложи за следния рейс, провери списъка на продуктите за идната неделя и написа чек за седмичните доставки, прибавяйки неизменните десет процента мито

върху всички стоки, внасяни от континента, Томас Хъдсън слезе на държавния пристан, където рейсовият кораб товареше стоки. Капитанът приемаше поръчки от островитяните за галантерия, лекарства, кинкалория, резервни части и какви ли не стоки, които се доставяха от материка. Корабът товареше живи лангусти и миди, а на палубата бяха струпани мидени черупки и празни бензинови и нафтови варели. Туземците стояха на опашка в силния вятър и си чакаха реда, за да влязат в кабината.

— Беше ли всичко наред, Том? — обърна се капитан Ралф от прозореца на каютата към Томас Хъдсън. — Хей, я излез от кабината, човече! Ще влезеш, когато ти дойде редът! — скара се той на един едър негър със сламена шапка. — Наложил се да заменя едно-друго. Как е месото?

— Еди каза, че било великолепно.

— Радвам се. Подай ми писмата и списъка. Навън духа свирепо. Искам да се измъкна със следващия отлив. Извинявай, че съм толкова зает.

— Ще се видим през горната седмица, Ралф. Няма да те бавя повече. Благодаря ти много, драги.

— Ще се постарая да ти доставя всичко идната неделя. Пари трябва ли ти?

— Не. Останаха от миналата седмица.

— Имам пари достатъчно, стига да ти трябва. Окей. Сега е твой ред, Луушиъс. Какво ти е притрябвало? За какво ще си трошиш сега парите?

Томас Хъдсън се върна по кея, където чернокожите се кикотеха, когато вятърът запретваше басмените рокли на девойките и жените, сетне продължи по Кораловия път до „Понсе де Леон“.

— Том — пресрещна го мистър Боби, — влизай и сядай! За бога, къде потъна? Току-що изметохме, тъй че барът официално е отворен. Влез, за да използваш най-хубавата част от деня.

— Прекалено рано е.

— Де-де. Имам чудесна вносна бира. Получихме и бира „Кучешка глава“. — Той бръкна в качето с лед, отвори бутилка пилзенско пиво и я подаде на Томас Хъдсън. — Не ти трябва чаша, нали? Подложи си това, пък после ще решиш дали да люснеш или не един коктейл.

— Няма да мога да работя.

— Кой ще ти държи сметка? Както караш, май се преуморяваш. Помисли и за себе си, Том. Само веднъж се живее на тоя свят. Не можеш да рисуаш непрекъснато, я!

— Вчера излязохме с яхтата, та не работих.

Томас Хъдсън се вгледа в голямото платно с водните вихрушки, което висеше на стената в дъното на бара. „Картината е хубава — каза си Томас Хъдсън. — Вложих цялото си умение, което съм постигнал досега.“

— Трябваше да я закача по-нависоко — обясни Боби. — Нощес един господин се разпали и понечи да се качи в лодката. Предупредих го, че ще му струва десет хиляди долара, ако промуши крака си през платното. Същото му рече и стражарят. На стражаря му текна една идея за картина, която ще поиска да му нарисуваш, за да я закачи в дома си.

— Каква е тая идея?

— Не я каза. Похвали се само, че имал една много ценна идея, която искал да сподели с тебе.

Томас Хъдсън разгледа платното отблизо. Забеляза тук-там повреди.

— Бога ми, сигурно ще издържи — заяви гордо Боби. — Снощи един господин изрева и запрати пълна чаша с бира срещу стълба на една от водните вихрушки, за да го пречупи. Не личи дори, че е бил ударен. Даже не се нацърби. Бирата се стече по картината, сякаш беше вода. Бога ми, Том, здравата си я изпипал.

— И все пак няма да издържи безкрайно.

— Бога ми, още не съм забелязал нещо да ѝ е навредило. Но ще я закача на още по-високо. Снощният господин ме ядоса.

Боби подаде на Томас Хъдсън нова бутилка ледена пилзенска бира.

— Том, искам да ти кажа, че крайно съжалявам за рибата. Знаем се с Еди от деца и никога не съм го чувал да лъже. За нещо важно, имам предвид. Искам да кажа, ако го замолиш да ти каже истината.

— Чудовищна история. Не ми се ще да разказвам на никого за случилото се.

— Прав си — съгласи се Боби. — Исках само да знаеш колко много съжалявам. Защо не си допиеш бирата, за да ти приготвя едно питие. Не искам да си разваляме настроението толкова от рано. Какво ще те ободри?

— Чувствувам се достатъчно бодър. Каня се да работя днес следобед, затова не искам да ми натежава главата.

— Щом си рекъл. Ако не сполуча да те склоня, все ще дойде някой друг, когото ще кандърдисам. Погледни оная дяволска яхта. Трябва да е била зверски раздрусана, докато мине през течението, щом газите толкова плитко.

Томас Хъдсън хвърли едно око през отворената врата и зърна красива бяла яхта, напомняща плаващ дворец, която навлизаше в протока. Беше от типа яхти, които се наемат в пристанищата на континента, за да се отиде до островите Флорида Кийз. При тих ден като вчерашния и спокойно гладко море би могла да прекоси Гълфстрийма, ала днес трябва да е била здравата клатена поради ниската си водолиния и високите надстройки. Томас Хъдсън се изненада, че изобщо е успяла да премине през плитчините в такова вълнение.

Яхтата-дворец навлезе малко по-нататък в пристанището, за да хвърли котва. Томас Хъдсън и Боби я наблюдаваха от рамката на вратата. Цялата в бяло и месинг, а и хората, които се мяркаха по палубата, бяха облечени в бяло.

— Клиенти — подметна мистър Боби. — Дано са свестни. Не сме имали истински големи яхти, откакто приключи сезонът за лов на тунец.

— Коя е?

— Никога по-рано не съм я виждал. Хубава яхта все пак. Само че не е построена, за да прекосява Гълфстрийма.

— Вероятно е тръгнала в полунощ, когато морето беше тихо, и бурята я е застигнала по пътя.

— Така ще е — съгласи се Боби. — Сигурно се е клатила и е трещяла здравата. Вятърът шиба, не се шегува. Нейсе, скоро ще разберем кого е докарала. Том, момчето ми, дай да ти приготвя нещо. Разстройваш ме, като не пиеш.

— Добре, налей ми един джин с тоник.

— Нямам тоник. Последната каса я отнесе Джо у вас.

— Тогава едно уиски сауър^[2].

— С ирландско уиски и без захар — каза Боби. — Ще приготвя три коктейла. Ето че се задава и Роджър.

Томас Хъдсън видя приятеля си през отворената врата.

Влезе Роджър. Беше бос, носеше избелели дочени панталони и стара моряшка фланелка, която се беше свила от прането. Когато се наведе напред и се облакът на тезгяха, очертахта се играещите мускули на гърба му. В дрезгавата светлина на бара кожата му изглеждаше много тъмна, а косата беше излиняла от солта и слънцето.

— Децата още спят — обърна се той към Томас Хъдсън. — Някой е бил Еди. Видя ли го?

— Нощес Еди се би де с кого свари — обясни Боби. — Ама не беше бог знае какъв бой.

— Не искам Еди да пострада — каза Роджър.

— Не пострада много сериозно, Роджър — увери го Боби. — Той се черпеше и се биеше с хората, които не искаха да му повярват. Ама от никого не пострада.

— Безпокоя се за Дейвид — сподели Роджър с Томас Хъдсън. — Не трябваше да го оставяме да се бори сам с рибата.

— Предполагам, че се е съвзел — отговори бащата — Спеше здраво. Но отговорността е моя. Аз трябваше да прекратя лова.

— Не. Ти си довери на мене.

— Отговорността се носи от бащата — настоя Томас Хъдсън. — А аз я прехвърлих на тебе, макар да нямах право. Тая отговорност не бива да се стоварва върху други.

— Но аз я поех — противопостави се Роджър. — Не смятах, че ще му навреди. И Еди беше на същото мнение.

— Така е — съгласи се Томас Хъдсън. — И аз не смятах. Залагах на съвсем друго.

— И аз залагах — призна Роджър. — Но сега чувствавам, че съм действувал себично и ми тежи адски.

— Бащата съм аз — рече Томас Хъдсън. — Грешката беше моя.

— Проклетата риба — намеси се Боби, като им подаде по едно уиски сауър и постави третото пред себе си. — Да прием за още по-голяма риба.

— Не — възрази Роджър. — Не искам изобщо да виждам по-голяма риба.

— Какво те прихвана, Роджър? — изненада се Боби.
— Нищо ми няма — отвърна Роджър.
— Ще нарисувам две картини с рибата за Дейвид.
— Ще бъде чудесно. Мислиш ли, че ще успееш?
— Може би, ако ми потръгне. Представям си я и смятам, че ще съумея да я нарисувам.
— Ще се справиш великолепно. Ти се справяш с всичко. Кои ли са пътниците на тая яхта?
— Хе, Роджър, тръгнал си да разхождаш угризенията си из целия остров.
— Бос — прекъсна го Роджър.
— Току-що и аз донесох угризенията си тук, като първо минах покрай рейсовия кораб на капитан Ралф.
— Аз не успях да прогоня моите угризения и сигурно няма да се опитвам да ги удавя в алкохола — забеляза Роджър. — Това питие все пак е страшно вкусно, Боби?
— Да — потвърди Боби. — Ще ти приготвя още един коктейл. Прати по дяволите проклетите угризения.
— Не биваше да рискувам с едно дете — сподели Роджър. — Още повече чуждо дете.
— Зависи за какво си рискувал.
— Не, не зависи. Човек не трябва да рискува с деца.
— Зная. Зная за какво рискувах. Съвсем не заради рибата рискувах.
— Безспорно — съгласи се Роджър. — Ала именно затова не биваше да рискуваш. Изобщо не трябваше да допускаш да се стига до такава развръзка.
— Ще му мине, като се наспи. Ще видиш. Той е много твърдо момче.
— Той е моят приказен герой — разпали се Роджър.
— Това е несравнимо по-добре, отколкото когато правеше от себе си приказен герой.
— Не съм ли прав? — защити се Роджър. — Той е и твой герой.
— Прав си — призна Томас Хъдсън. — Герой е и за двама ни.
— Роджър — намеси се Боби, — ти и Том не сте ли роднини?
— Защо?
— Рекох, че сте рода. Няма голяма разлика помежду ви.

— Благодаря — каза Томас Хъдсън. — Благодарни му и ти, Роджър.

— Благодаря ти много, Боби — пригласи Роджър. — Наистина ли намиращ, че приличам на тая кръстоска от човек и художник?

— Като че сте братовчеди, а и момчетата приличат на двама ви.

— Не сме роднини — обясни Томас Хъдсън. — Живели сме само в един и същи град и сме вършили едни и същи грешки.

— Сипи му тогава пепел! — рече мистър Боби. — Пийте и зарежете приказките за угризения! Хич не им е мястото в бара по това време от деня. Слушал съм изповеди на угризения и от негри, и от помощник-капитани на товарни кораби, и от готвачи на яхти, и от милионери, и от милионерски жени, и от големи контрабандисти на ром, и от бакали, и от еднооки ловни на костенурки, и от галфони, и от какви ли не. Да вървят по дяволите утринните угризения. Силният вятър е тъкмо време за пиене. Край на угризенията. Угрзенията са вече отживяла работа. Откакто се яви радиото, всички слушат Би Би Си, та няма място и време за угризения.

— И ти ли слушаш радио, Боби?

— Само Биг Бен. Останалото ми досажда.

— Боби — възхити се Роджър, — ти си знаменит добряк!

— Ами. Ех, не мога да отрека, че ми е мило, като те гледам как се ободри.

— Да, ободрих се — призна Роджър. — Що за хора очакваш да слязат от тази яхта?

— Клиенти. Дайте да пийнем още по едно, та да бъда готов да ги посрещна, независимо кои са.

Докато Боби изстискваше сладките лимони и приготвяваше коктейлите, Роджър каза на Томас Хъдсън:

— Не исках да ти развалям настроението заради Дейвид.

— Не го развали.

— Чини ми се, че го поразвалих. Нейсе, било каквото било. Беше много уместна хапливата ти забележка, че правя от себе си приказен герой.

— Не е в нрава ми да правя хапливи забележки.

— По отношение на мене можеш да ги правиш. Лошото е, че в живота дяволски дълго време не срещнах нещо просто, а аз непрекъснато се стремя към простото.

— Сега ще пропишеш правдиво, просто и добре. Нека това бъде началото.

— Ами ако сам не съм правдив, прост и добър? Мислиш ли, че бих се справил?

— Пиши каквото ти е на душата, но пиши правдиво.

— Ще трябва да постигна по-голяма задълбоченост, Том.

— Ще я постигнеш. Спомни си последния път, когато се видяхме, преди да се срещнем това лято. Ти беше в Ню Йорк с оная флъорца, която гасеше фасовете.

— Тя се самоуби.

— Кога?

— Докато бях в планините. Преди да отида в Калифорния, за да напиша оня сценарий.

— Жалко.

— Тя си беше отдавна набила в главата да се самоубие — обясни Роджър. — Радвам се, че се разделих навреме.

— Ти никога не би се самоубил.

— Кой знае — провлече Роджър. — Самоубийството ми се виждаше много логично.

— Една от причините, поради които не би се самоубил, би била, че щеше да дадеш безобразен пример на момчетата. Как би го изживял Дейв?

— Предполагам, че би ме разбрал. Впрочем, влезе ли ти веднъж мухата в главата, много-много не мислиш за примери.

— Сега говориш нелепости.

Боби плъзна коктейлите на тезгяха.

— Роджър, мелиш ги едни, дето и на мене ми развалят настроението. Вярно е, че ми плащат, за да слушам какво ли не, както думат някои. Ама не искам да чувам такива приказки от приятелите си. Престани, Роджър!

— Престанах.

— Добре. Ха, наздраве! — каза Боби. — Имахме тук един господин от Ню Йорк, който отседна в хотела, но прекарваше по-голямата част от деня в бара, за да пие. Където седне, където стане, все разправяше, че ще се самоубие. Половин зима додява на всички ни. Стражарят го предупреди, че самоубийството е противозаконно деяние. Опитах се да склоня стражаря да го предупреди, че е

забранено от закона дори да се говори за самоубийство, но той каза, че трябвало да се посъветва с началствата в Несо. След време хората дотолкова свикнаха с дрънканиците на чужденеца, че мнозина пияници взеха да му правят компания. И ето веднъж той се заприказва с Големия Хари и му повери, че се кани да се самоубие, та търси дружина.

— Те разгеле, намерихме се! — рече му Големия Хари. — Таман аз съм човекът, дето ти трябва.

И Големия Хари му предложи да отидат в Ню Йорк, да се натряскат, докато ги държат краката, сетне да се хвърлят от най-високата постройка право в забвението. Май Големия Хари си представяше, че „забвението“ е нещо като предградие. Навярно населено с ирландци.

Господинът-самоубиец посрещна благосклонно хрумването и двоицата говореха за него всеки ден. Явиха се и други кандидати, които предложиха като първа стъпка да отидат до Несо. Големия Хари настояваше обаче за Ню Йорк и накрая заяви на господина-самоубиец, че повече не може да издържа и че е решил да сложи край на живота си.

Наложи се Големия Хари да отиде няколко дни на лов за лангусти, които му поръча капитан Ралф, и докато отсъствуваше, господинът-самоубиец почна да пие на провала. После вземаше някакъв амоняк, произвеждан в Съединените щати, от който като че поизтрезняваше, и пак го удряше на пиянство. Ама всичко се трупаше в организма му.

По онова време всички му викахме „мистър Самоубиец“, та му рекох:

— Мистър Самоубиец, ще бъде по-добре да престанете, иначе няма да доживеете, за да стигнете до забвението.

— Аз вече го стигам — отвърна ми той. — Вече съм на път към забвението. Запътил съм се към него. Ето ти за напитките. Взех окончателно решение.

— Заповядайте рестото! — отговорих.

— Не искам ресто. Задръж го за Големия Хари. Да се почерпи, преди да ме настигне.

Тогаваше се юрна навън и от пристана на Джони Блек се хвърли в протока по време на отлива. Случи се тъмна нощ без месечина и никой

не го видя повече, докато подир два дни морето не изхвърли трупа му на горния нос. Оная нощ всички го търсиха къде ли не. Предполагам, че си беше ударил главата в някой стар бетонен блок и отливът го бе отнесъл. Големия Хари се прибра и го жали, докато изпи рестото. То беше остатък от една двайсетдоларова банкнота. Тогава Големия Хари ми каза:

— Ако ме питаш, Боби, мистър Самоубиец беше смахнат!

Точно така излезе, защото когато дойде един от близките му, обясни на управителя на острова, че мистър Самоубиец страдал от някаква болест, наречена маниакално-депресивна психоза. Чувал ли си я, Роджър?

— Нито съм я чувал, нито искам да я чуя.

— Те така те харесвам! — възкликна мистър Боби. — С това проклето забвение шега не бива!

— Майната му на забвението! — допълни Роджър.

[1] Овощно дърво (*Asimina triloba*), отглеждано в Южните Съединени щати, чийто продълговат жълтеникав месест плод е сладникав и има вкус на банан. — Б.пр. ↑

[2] Коктейл, приготвен от уиски, сок от обикновен или сладък лимон, битер и газирана вода. — Б.пр. ↑

Обедът се оказа превъзходен. Пържолите бяха зачервени отвън и набраздени от скарата. Ножът проникваше в кората и разкриваше отвътре крехко, сочно месо. Всички си гребяха сос и го сипваха над картофеното пюре, в чиято кремава белота той образуваше локвички. Перуанският бял боб, запържен с масло, не беше разварен, марулята беше хрупкава и изстудена, а грейпфрутът — леден.

От вятъра всички бяха пригладнели. Еди се качи и надникна, докато се хранеха. Лицето му изглеждаше много зле.

— Как ви се вижда месцето? — осведоми се той.

— Приказно е! — възкликна Том.

— Дъвчете го бавно — препоръча Еди. — Не го хабете, гълтайки го надве-натри!

— Не бива да се дъвчи много, защото ще се стопи — отговори Том.

— Ще имаме ли десерт, Еди? — запита Дейвид.

— Разбира се. Пай и сладолед.

— Браво! — възхити се Андрю. — Ще ми дадеш ли двойна порция?

— Ще ти дам толкова, че да потънеш. Сладоледът е твърд като камък.

— Какъв е паят?

— С къпинови малини.

— Ами сладоледът?

— С кокосови орехи.

— Откъде го взе?

— Донесе го рейсовият кораб.

По време на обета пиха леден чай, а след десерта Роджър и Томас Хъдсън пожелаха кафе.

— Еди е великолепен готвач! — забеляза Роджър.

— И ние не бяхме малко пригладнели.

— Не само защото бяхме пригладнели ни се усладиха пържолите. И салатата. И паят.

— Прав си. Еди е прекрасен готвач — съгласи се Томас Хъдсън.
— Бива ли го кафето?

— Отлично е.

— Тате — обади се Том, — ако пътниците от яхтата се отбият в бара на мистър Боби, можем ли да отидем, за да им изиграем комедията, че уж Анди е къркач?

— Мистър Боби може да се разсърди. Кой знае дали няма да му създадете неприятности със стражаря.

— Ще сляза да поговоря с мистър Боби и със стражаря. С него сме приятели.

— Добре. Поговори с мистър Боби и поглеждай навън, за да видиш кога ще се зададат хората от яхтата. Какво ще правим с Дейв?

— Не можем ли да го отнесем на ръце? Така по ще му приляга.

— Ще обуя гуменките на Том и ще дойда — каза Дейвид. — Подготви ли програмата, Томи?

— Ще я съчиним по пътя — отговори Том. — Можеш ли още да обръщаш навътре клепачите си?

— Мога.

— Не ги обръщай сега, моля ти се! — намеси се Анди. — Тъкмо съм се нахранил, ще ми се повдигне.

— Като нищо ще те накарам да повърнеш, коннико.

— Недей, моля те. По-късно хич няма да се трогна.

— Искаш ли да дойда с тебе? — запита Роджър Том.

— Ще ми бъде много приятно — отвърна момчето. — Можем дружно да измислим нещо.

— В такъв случай да вървим — предложи Роджър. — Защо не дремнеш за малко, Дейви?

— Ще подремна — съгласи се Дейвид. — Ще почета, докато заспя. Ти какво ще правиш, тате?

— Ще работя на верандата на завет.

— Ще полегна на походното легло и ще те наблюдавам как рисуваш. Няма ли да ти преча?

— Няма. Ще ме подтикнеш да работя по-усърдно.

— Ще се върнем — обеща Роджър. — Какво възнамеряваш да правиш, Анди?

— Иска ми се и аз да дойда, за да се поупражня. Но ми се струва, че ще бъде по-добре да не идвам, защото пътниците може вече да са в

бара.

— Правилно — похвали го Том. — Умник си ти, коннико.

Роджър и Том тръгнаха, а бащата работи целия следобед.

Анди го позяпа-позяпа, сетне се запиля нанякъде, а Дейвид ту наблюдаваше баща си, ту четеше, без да говори.

Томас Хъдсън искаше да нарисува най-напред скока на рибата, защото щеше да бъде много по-трудно да я нарисува във водата. Нахвърли две скици, ала ни една от тях не му хареса. Накрая направи трета, която одобри.

— Намираш ли я за сполучлива, Дейви?

— Световна е, тате! Но нали водата изхвърква и когато рибата се изхвърля? Не само, когато пада обратно.

— Разбира се — съгласи се бащата. — Защото рибата трябва да разкъса повърхността.

— Тя се издигна толкова продължително, че трябва да е повлякла сума вода. Представям си как от нея са се отцеждали капки или се стичала вода, стига човек да можеше да я види достатъчно бързо. Как е нарисувана: когато се изкачва или когато слиза?

— Това е само скица. Изобразил съм я, когато е достигнала най-високата точка.

— Зная, че е само скица, тате. Извинявай, че се меся. Не си въобразявам, че разбирам много от рисуване.

— Ценя мнението ти.

— Еди ще може да се произнесе най-добре. Очите му виждат по-бързо от фотоапарат, а има и добра памет. Не намираш ли, че Еди е изключителен?

— Естествено.

— Всъщност никой не цени Еди така, както заслужава. Само Томи. Възхищавам се на Еди повече, отколкото на всички други, освен тебе и мистър Дейвис. Готви с рядко умение, знае какво ли не и се справя с всичко. Виж как застреля акулата и как вчера се гмурна след рибата.

— А снощи са го били, защото не му повярвали.

— Но, тате, Еди не е нещастен.

— Напротив, щастлив е.

— Дори днес, след като го бяха пребили от бой, беше пак щастлив. Сигурен съм, че е бил щастлив и задето скочи подир рибата.

— Разбира се.

— Бих желал и мистър Дейвис да можеше да бъде така щастлив като Еди.

— Мистър Дейвис има по-сложна природа от Еди.

— Зная. Но си спомням мигове, когато и той изпитва безгрижно щастие. Познавам много добре мистър Дейвис, тате.

— Сега е твърде щастлив. Ала е изгубил безгрижието си.

— Нямах предвид нехайното безгрижие.

— Аз също. Изгубил е все пак част от самоувереността си.

— Да — потвърди Дейвид.

— Искан ми се да си я възвърне. Може би ще си я възвърне, когато пропише наново. Ето, Еди е щастлив, защото има цел, с която се справя добре, и защото върши всеки ден работата си.

— Страхувам се, че мистър Дейвис не би могъл да работи всеки ден като тебе и Еди.

— Не. А има и други неща.

— Зная. Зная твърде много за възрастта си, тате. Но Томи знае двайсет пъти повече от мене и знае най-дяволските неща на света, без да му вредят. А аз се измъчвам от всичко, което зная. Питам се защо.

— Защото влагаш чувства.

— Влагам чувства и се вживявам. Сякаш изкупувам чужди грехове, ако мога така да се изразя.

— Виждам.

— Тате, извинявай, че те занимавам с такива сериозни неща. Зная, че не е прилично. Но понякога ми се иска да поговоря, защото има толкова неща, които не знаем. А когато ги узнаем, те идват и отминават с бързината на морска вълна. Както са днешните вълни.

— Винаги можеш да ме питаш за всичко, Дейви.

— Зная. Благодаря ти. Ще изчакам, струва ми се, за някои неща. Има неща, струва ми се, които човек може да научи само от собствен опит.

— Не намираш ли, че ще бъде по-добре тая „пиянска комедия“ в бара на Боби да бъде разиграна само от Том и Анди? Спомни си, че имах неприятности с оня човек, който заяви, че си бил винаги пиян.

— Спомням си. Задето ме видя, че се напих с вино два пъти за три години. По-добре да не говорим за тая случка. Комедията в бара

ще ми послужи за удобно извинение, ако случайно пак се напия. Щом съм се напил дважд, бих могъл да се напия и трижд. Предполагам, че ще се забавляваме здравата, тате.

— Разигравали ли сте напоследък сцената с мнимите пияници?

— Том и аз се преструваме твърде изкусно. Но Анди ни превъзхожда значително. Анди е гениален. Прави страхотни дяволии. Аз си имам специален номер.

— Какво ново сте измислили напоследък? — продължи да рисува Томас Хъдсън.

— Виждал ли си ме как изпълнявам ролята на идиотче? Монголоидно идиотче?

— Не. А сега как я намираш, Дейви?

Бащата показва скицата.

— Сега е вълшебна — отговори момчето. — Сега съзирам какво си искал да изобразиш. Когато рибата е увиснала във въздуха, непосредствено преди да падне. Наистина ли ще ми подариш картината, тате?

— Наистина.

— Ще я пазя добре.

— Ще бъдат две картини.

— Ще отнеса само едната картина в училище, а другата ще оставя в къщи при мама. Или ти би предпочел да я задържиш тук?

— Не. Може би майка ти ще я хареса. Разкажи ми за други ваши лудории — додаде Томас Хъдсън.

— Правихме страхотни зрелища във влака. Влакът е най-подходящ, струва ми се, защото е пълен с най-различни зрители. Такива зяпльовци не се събират кажи-речи никъде другаде освен във влака. А и не могат да си отидат.

Бащата чу гласа на Роджър в съседната стая, затова взе да почиства и прибира нещата си. Влезе Том и поздрави:

— Здравей, тате! Работи ли добре? Мога ли да видя картината?

Томас Хъдсън му показва двете скици и Том заяви:

— Харесват ми и двете.

— Не харесваш ли едната повече от другата? — запита Дейвид.

— Не. И двете са прекрасни.

Бащата забеляза, че синът му бърза и мисълта му е погълната от друго.

— Как излиза? — осведоми се Дейвид.

— Страхотно! — отговори Том. — Ще бъде световен номер, ако го изиграем, както трябва. Сега всички от яхтата са в бара. Обработвахме ги целия следобед. Преди още да дойдат, се наговорихме с мистър Боби и стражаря. Дотам я докарахме, че мистър Дейвис се напорка, а аз се мъчех да го вразумя.

— Да не сте прекалили?

— Ни на йота — увери Том. — Трябваше да видиш мистър Дейвис. С всяка чаша проличаваше разликата. Но само малко по малко.

— Какво пиеше той?

— Чай. Боби го наля в една бутилка от ром. Наля и една бутилка от джин с вода за Анди.

— Спорях с него. Но така, че да не могат да ме чуят другите. Мистър Боби също участвуваше в комедията, с тази разлика, че се черпеше с истинско питие.

— Ще бъде по-добре да слезем в бара — предложи Дейвид. — Преди мистър Боби да е препил. Как се чувствува мистър Дейвис?

— Великолепно. Той е голям, много голям артист, Дейв.

— Къде е Анди?

— Долу. Упражнява се пред огледалото.

— Ще дойде ли и Еди?

— И Еди, и Джоузеф ще дойдат.

— Кой знае дали ще запомнят ролите си.

— Те имат само по една реплика.

— Еди ще запомни репликата си, но не зная как ще се оправи Джоузеф.

— Ще повтаря чисто и просто подир Еди.

— Предупреден ли е стражарят?

— Предупреден е.

— Колко души са пътниците от яхтата?

— Седмина с две момичета. Едното е миловидно, другото — приказно. То вече съжالياва мистър Дейвис.

— Знаменито! — възкликна Дейвид. — Да вървим.

— Как ще слезеш до бара? — запита Том.

— Аз ще го нося — каза Томас Хъдсън.

— Моля, тате, нека обуя обуца с въжени подметки — замоли момчето. — Ще сложа ескадрилите на Томи. Ще стъпвам на външната страна на ходилата, за да не ме болят, и ще се справя.

— Чудесно. Тогава можем да тръгваме. Къде е Роджър?

— Реши да се почерпи на бърза ръка с Еди в името на изкуството — обясни Том. — Твърде дълго се налива с чай, тате.

Навън вятърът продължаваше да духа бясно, когато дружината влезе в „Понсе де Леон“. Пътниците от яхтата седяха пред бара и пиеха ромов суизъл^[1]. Бяха приятни хора, обгорели от слънцето и облечени в бяло. Държаха се вежливо и сториха място на новодошлите. Двама мъже и първата девойка заемаха единия край до монетния автомат, трима мъже и втората девойка се намираха в другия край до вратата. Хубавото момиче седеше при автомата, ала и другото момиче беше страшно сладко. Роджър, Томас Хъдсън и момчетата се залепиха право за бара. Дейвид не се опита дори да куцука. Мистър Боби изгледа Роджър и изръмжа:

— Пак ли се върна?

Роджър кимна безнадеждно и Боби сложи отпреде му на бара бутилка ром и чаша.

Роджър присегна, без да каже дума.

— А ти, Хъдсън, ще пиеш ли? — запита Боби.

Лицето му изразяваше назидателна строгост. Томас Хъдсън кимна.

— Трябва да престанеш! — смъмри го Боби. — Всяко нещо си има мярка!

— Само малко ромец, Боби.

— От оня, дето той ли пие?

— Не. „Бакарди“.

Мистър Боби наля една чаша и я подаде на Томас Хъдсън.

— Вземи! Въпреки че не би трябвало да ти давам.

Томас Хъдсън изпи чашата на един дъх. Питието го сгря и настрои.

— Още една — помоли Томас Хъдсън.

— След двайсет минути, Хъдсън! — отсече Боби. Той погледна часовника зад гърба си.

Сега пътниците от яхтата проявиха сдържан интерес към новодошлите.

— Какво ще пиеш, барба? — обърна се мистър Боби към Дейвид.
— Дяволски добре знаеш, че вече не къркам! — тросна се момчето.

— Откога?

— От снощи. Дяволски добре знаеш!

— И таз добра! — рече мистър Боби, като гаврътна една чаша на бърза ръка. — Да не седна да зяпам в устата всички проклети бараби? Едно само искам: да ми махнете от главата тоя Хъдсън, когато имам порядъчни клиенти.

— Аз си пия тихомълком — защити се Томас Хъдсън.

— Ти ще сториш по-добре да престанеш!

Мистър Боби запуши бутилката пред Роджър и я прибра на рафта.

Том кимна ободрително и прошепна нещо на Роджър. Роджър отпусна глава в ръцете си. Сетне я вдигна и посочи бутилката. Том заклати глава. Боби взе бутилката, отпуши я и я постави пред Роджър.

— Пий, дорде пукнеш! — сопна се той. — Няма да си развалям съня заради тебе я!

Сега двете групи наблюдаваха твърде внимателно, но все още вежливо. Продължаваха да зяпат, ала сдържано и благоприличие.

Тогава Роджър се обади за пръв път.

— Дай на това плъхче да кръкне нещо! — нареди той на Боби.

— Какво ще пиеш, рожбо? — запита мистър Боби.

— Джин — отговори Анди.

Томас Хъдсън се стараеше да не наблюдава пътниците, обаче можеше да почувствува реакцията им.

Боби сложи пред Анди бутилка и чаша. Анди си наля чашата догоре и я вдигна към Боби.

— За ваше здраве, мистър Боби! Първата за днес!

— Пий тогава! — насърчи го Боби. — Днес позакъсня.

— Тате му прибра парите — обясни Дейвид. — Ония, дето мама му прати за рождения ден.

Том се втренчи в лицето на баща си и заплака. Той се напрягаше да не се разридае, ала правеше тягостно впечатление и плачът му не беше пресилен.

Никой не проговори, докато не се обади Анди.

— Още един джин моля, мистър Боби.

— Налей си сам — отговори Боби. — Клето, нещастно дете. — После се обърна към Томас Хъдсън. — Хъдсън, изпий още едно и се пръждосвай!

— Щом кротувам, мога да остана.

— Познавам си стоката. Няма да кротуваш дълго! — каза Боби заядливо.

Роджър посочи бутилката и Том се вкопчи в ръкава му. Беше овладял сълзите си и проявяваше самопожертвувателна сърцатост.

— Мистър Дейвис — замоли той, — не бива да пиете!

Роджър не отговори, а Боби сложи бутилката отново пред него.

— Мистър Дейвис, трябва да пишете довечера! — настоя Том. — Обещахте ми да пишете довечера.

— За какво мислиш, че пия? — отвърна Роджър.

— Но, мистър Дейвис, вие не пиехте толкова много, когато записахте „Бурята“.

— Защо не престанеш! — упрекна го Роджър.

Том се държеше търпеливо, храбро, себеотдайно.

— Ще престана, мистър Дейвис. Обаждам се само защото ме замолихте. Не е ли време да се прибираме?

— Ти си душичка, Том — разнежи се Роджър. — Но ще останем тук.

— Дълго ли ще стоим тук, мистър Дейвис?

— До края на света.

— Не бива, мистър Дейвис — противопостави се Том. — В никакъв случай. Сам знаете, че ако продължавате така, ще изгубите зрението си и няма да можете да пишете.

— Ще диктувам — успокои го Роджър. — Като Милтън^[2].

— Зная, че диктувате великолепно — отвърна Том. — Но тая сутрин, когато мис Фелпс се опита да препише продиктуваното, записът съдържаше предимно музика.

— Пиша опера — обясни Роджър.

— Зная, че пишете чудесна опера, мистър Дейвис. Но не забравяйте, че най-напред трябва да довършите романа. Срецу него получихте голям аванс.

— Довърши го ти! — отговори Роджър. — Знаеш вече фабулата.

— Зная фабулата, мистър Дейвис, и тя е увлекателна, но се среща същата онази девойка, която умира в предишната книга, а това може да

обърка читателите.

— И Дюма е вършил същото.

— Не му досаждай! — намеси се Томас Хъдсън. — Как ще може да пише, когато ти непрекъснато му досаждаш!

— Мистър Дейвис, не бихте ли могли да си намерите една действително добра секретарка, която би писала вместо вас? Чувал съм, че романистите вършели това.

— Не. Ще струва много скъпо.

— Искаш ли да ти помогна, Роджър? — обади се Томас Хъдсън.

— Искам. Можеш да илюстрираш книгата.

— Ще бъде чудесно! — възкликна Том. — Тате, наистина ли ще я илюстрираш?

— Ще я илюстрирам някой ден — обеща бащата.

— Направи рисунките като Микеланджело с главата надолу — каза Роджър. — И да бъдат достатъчно едри, за да може крал Джордж да ги разглежда без очила.

— Ще я илюстрираш ли, тате? — намеси се Дейвид.

— Да.

— Браво! — възхити се Дейвид. — Това е първата разумна приказка, която чувам.

— Няма ли да бъде много трудно, тате?

— Поврага, не! Вероятно ще бъде много просто. Коя е момата?

— Онази девойка, която мистър Дейвис винаги описва.

— Ще я нарисувам за половин ден — зарече се Томас Хъдсън.

— Нарисувай я с главата надолу! — каза Роджър.

— Не говори безсмислици! — упрекна го Томас Хъдсън.

— Мистър Боби, мога ли да получа още една глътчица? — запита Анди.

— Колко чаши изпи вече? — осведоми се Боби.

— Само две.

— Карай тогава! — съгласи се Боби и му подаде бутилката. — Слушай, Хъдсън, кога ще махнеш тая картина оттук?

— Не се ли явиха купувачи?

— Не — отвърна Боби. — Само заема място. Пък и дяволски ми действа на нервите. Искам да я махнеш оттук.

— Извинявайте — обърна се един от мъжете на яхтата към Роджър, — тази картина за продан ли е?

— Кой ви говори на вас? — погледна го Роджър.

— Никой — каза мъжът. — Вие сте Роджър Дейвис, нали?

— Дяволски прав сте. Аз съм Роджър Дейвис.

— Ако приятелят ви е нарисувал тази картина и тя е за продан, бих желал да поговоря с него за цената — обясни мъжът. Сетне продължи: — Вие сте Томас Хъдсън, нали?

— Да, името ми е Хъдсън.

— Платното продава ли се?

— Не! — отсече Томас Хъдсън. — Съжалявам.

— Но барманът каза...

— Смахнат е — отговори Томас Хъдсън. — Ужасен добряк е, но е смахнат.

— Мистър Боби, мога ли да получа още един джин? — попита много вежливо Анди.

— Разбира се, малко човече — съгласи се Боби и му наля. — Знаеш ли какво би трябвало да направят? Би трябвало да поставят очарователното ти личице, пращящо от здраве, върху етикета на тия бутилки за джин, вместо тия идиотски гроздове с хвойнови шишарки. Хъдсън, защо не нарисуваш един свестен етикет за джин, в който ще предадеш детския чар на лицето на Анди.

— Можем да лансираме нова марка — предложи Роджър. — Има джин „Старият Том“. Защо да не сложим пък „Веселият Андрю“?

— От мене искайте капитала — заяви Боби. — Джина можем да произвеждаме и тук, на острова. Хлапетиите ще го наливат в бутилки и ще лепят етикетите. Можем да го продаваме на едро и на дребно.

— Ще бъде връщане към занаятчийството — забеляза Роджър. — Като Уилям Морис^[3].

— От какво ще произвеждаме джина, мистър Боби? — полюбопитствува Андрю.

— От албула — обясни Боби. — И от миди.

Сега пътниците от яхтата престанаха да се занимават с Роджър, Томас Хъдсън и момчето. Съвсем объркани, те се втренчиха в мистър Боби.

— Във връзка с това платно... — започна единият от мъжете.

— За какво платно говорите, човече божи? — смая се Боби, гаврътвайки набързо нова чаша.

— За грамадното платно с трите водни вихрушки и човека в лодката.

— Къде?

— Там — поясни мъжът.

— Извинявайте, сър. Струва ми се, че сте препили. Тук е порядъчно заведение. Няма ни водни вихрушки, ни хора в лодки.

— Имам предвид картината отсреща.

— Не си правете подбив с мене, сър. Там няма никаква картина. Ако в заведението имаше изобщо картина, тя щеше да виси над бара, където е мястото на картините, и би представлявала голо женско тяло в естествена големина, както е редно.

— Имам предвид оная картина там.

— Каква картина и къде?

— Там.

— Иска ми се да ви дам бромова сол със сода, сър. Или да ви нарека рикша.

— Рикша?!

— Да. Изпечен рикша, щом държите да ви го тропна право в лицето. Вие сте рикша. И достатъчно сте пили.

— Мистър Боби — обади се Анди много учтиво, — смятате ли, че съм пил достатъчно?

— Не, сладур. Разбира се, че не. На, налей си!

— Благодаря, мистър Боби. Тая е четвъртата чаша.

— Бих желал да беше стотната — разпали се Боби. — С тебе се гордея от сърце.

— Я да си ходим, Хал! — предложи един от гостите на мъжа, който искаше да купи картината.

— Ще ми се да се сдобия с това платно — обясни той. — Стига да го дадат на приемлива цена.

— Предпочитам да се махнем отгук — настоя първият. — Разбирам човек да се почерпи, ама такава чудо не съм виждал. Да гледаш как пиянствуват деца е малко прекалено.

— Действително ли наливате джин на това момченце? — запита миловидната блондинка откъм края на бара до вратата.

Тя беше стройна с много светла коса и приятни лунички.

Не луничките на червенокосите, а луничките на русокосите, чиято кожа добива златист цвят, вместо да стане кафява.

— Да, мадам.

— Срамота е! — възмути се девойката. — Отвратително, срамно и престъпно е!

Роджър избягна да я погледне, а Томас Хъдсън сведе очи.

— Какво бихте пожелали да пие, мадам? — осведоми се Боби.

— Нищо. Той изобщо не би трябвало да пие.

— Не ми се струва твърде справедливо — защити се Боби.

— Какво разбирате под „справедливо“? Считате ли, че е справедливо да се трови едно дете с алкохол?

— Виждаш ли, тате? — вметна Том. — Казах ли, че Анди не бива да пие?

— Той единствен от тримата пие, мадам. Барбата престана да пие — понечи да се оправдае Боби. — Смятате ли, че е справедливо да се лиши единственият от тримата братя от това малко удоволствие?

— „Справедливо“ ли! — избухна девойката. — Намирам, че сте чудовище! И вие сте чудовище! — укори тя Роджър. — А и вие сте чудовище! — нахвърли се тя на Томас Хъдсън. — Всички сте отвратителни и не мога да ви понасям!

В очите ѝ блеснаха сълзи, тя обърна гръб на момчетата и на мистър Боби.

— Никой ли от вас няма да се намеси? — подкани девойката придружителите си.

— Смятам, че се шегуват — каза единият от тях. — Така както на някои приеми нарочно наемат груб келнер. Или както някои жаргонни говори имат двояк смисъл.

— Не, не се шегуват. Тоя безобразник му налива джин. Това е отвратителна трагедия.

— Мистър Боби — запита Томас Хъдсън, — пет чаши ли мога да изпия най-много?

— За днес — отговори Боби. — Не искам да сторите нещо, което би разстроило дамата.

— Изведете ме отук! — проплака девойката. — Не искам да ги гледам!

Тя се разрида и двама от мъжете излязоха с нея. Томас Хъдсън, Роджър и момчетата се почувствуваха гузни.

Тогава при тях дойде другата девойка, истинската хубавица. Тя имаше красиво лице, светлокафява кожа, кестенява коса, преливаща в

червеникаво. Носеше панталони, ала доколкото Томас Хъдсън можа да прецени, снагата ѝ беше дивна. Свилената ѝ коса се полюляваше, когато момичето се движеше. Стори му се, че го е срещал по-рано.

— Нали това не е джин? — попита то Роджър.

— Не. Естествено, че не е.

— Ще отида да я успокоя — каза девойката. — Ужасно се разстрои.

Тя излезе, усмихвайки се. Беше ненагледна красавица.

— Представлението свърши, тате — обади се Анди. — Можем ли сега да си поръчаме кока-кола?

— Аз бих предпочел бира — забеляза Том. — Стига това да не огорчи дамата.

— Не очаквам да се огорчи от бирата — рече Томас Хъдсън. — Ще ми позволите ли да ви почерпя — обърна се той към мъжа, който искаше да купи картината. — Прощавайте, че се държахме глупаво.

— Не, не се извинявайте — успокои го непознатият. — Беше много забавно. Цялата комедия ми се видя много интересна. Увлечателна. Винаги съм се интересувал от писатели и художници. Всичко ли импровизирахте?

— Да — отговори Томас Хъдсън.

— Сега във връзка с това платно...

— То принадлежи на мистър Сондърз — обясни Томас Хъдсън. — Нарисувах го за него даром. Не допускам, че би го продал. Но картината му принадлежи и той е свободен да прави с нея каквото пожелае.

— Искам да я запазя — заяви Боби. — И не ми предлагайте куп пари за картината, защото само ще ми тежи още повече.

— Уверявам ви, че ми се иска да я притежавам.

— И на мене ми се иска, бога ми. И я притежавам.

— Но, мистър Сондърз, картината е твърде ценна, за да я държите на такова място.

Боби се разсърди.

— Оставете ме на спокойствие! Така хубаво се забавлявахме, както отдавна не сме се забавлявали, а жените се разцивриха и пратиха по дяволите целия цирк. Зная, че тя имаше добри намерения. Ама каква полза от това? Добрите намерения могат само да изпортят доброто настроение. Моята бабичка все от добри намерения изхожда и

все от добри намерения се ръководи, та всеки ден ми съсипва нервите. Да вървят пръждома добрите намерения! Сега довтасахте и вие и си въобразявате, че можете да ми вземете картината само защото ви се е прищяло!

— Но, мистър Сондърз, сам заявихте, че искате картината да се махне отгук и че картината се продава.

— То беше само на майтап — обясни Боби. — Докато разигравахме цирка.

— Значи, картината не се продава.

— Не, не се продава, не се предава и не се отдава под наем.

— Прието — примири се мъжът. — Ето ви все пак картичката ми за в случай че решите да я продадете.

— Чудесно! — възкликна Боби. — Може би Том има някои и други картини за продан в дома си. Какво ще кажеш, Том?

— Не, нямам — отговори Томас Хъдсън.

— Бих желал да дойда да ги видя — каза непознатият.

— Засега не показвам нищо. Ще ви дам адреса на галерията в Ню Йорк, ако желаете.

— Благодаря. Ще ми го напишете ли тук?

Мъжът извади автоматична писалка, записа адреса на гърба на една картичка и подаде друга картичка на Томас Хъдсън. Сетне поблагодари още веднъж на Томас Хъдсън и го запитва дали би приел да го почерпи.

— Можете ли ми каза как вървят горе-долу по-големите платна.

— Не — отвърна Томас Хъдсън. — Но моят агент ще ви осведоми.

— Ще го потърся, щом се прибера в Ню Йорк. Това платно е крайно интересно.

— Благодаря — рече Томас Хъдсън.

— Напълно ли сте сигурен, че не може да бъде продадено?

— Исусе! — разфуча се Боби. — Престанете, моля! Картината е моя. Аз дадох идеята и Том ми я нарисува.

Мъжът се ококори, сякаш „комедията“ започваше наново, и се усмихна най-дружелюбно.

— Няма да упорствувам...

— Какво няма да упорствувате! Запънали сте се като морска костенурка! Заповядайте. Аз черпя. И каквото било, било.

Момчетата разговаряха с Роджър.

— Изиграхме си твърде добре ролите, нали, мистър Дейвис? — запита Том. — Аз не прекалих ли?

— Игра превъзходно — похвали го Роджър. — Но Дейв не успя да се прояви.

— Тъкмо се канех да се превърна в изродче — каза Дейвид.

— Щеше да я умориш — забеляза Том. — Тя беше вече съвсем откачила. Пригответе ли се беше за ролята на изродче?

— Бях си обърнал клепачите навътре и се канех да се явя на сцената — обясни Дейвид. — Бях се навел, за да се подготвя, когато опряхме.

— Жалко, че се случи толкова милозлива жена! — вметна Анди. — Още не бях стигнал до мига, когато ме хваща джинът. Май няма да ни се отдаде нова възможност да повторим комедията.

— Ами не беше ли мистър Боби чудесен? — добави Том. — Браво, мистър Боби, фамозен бяхте!

— М-да, да, жалко, че прекъснахме! — съгласи се Боби. — А стражарят още не беше дошъл. Таман почвах да се разигравам. Сега зная какво изживяват големите актьори.

Влезе девойката. Когато влизаше, вятърът прилепи пуловера до тялото и развя касата ѝ.

— Приятелката ми не иска да се върне — съобщи тя на Роджър. — Но се успокои. Вече се чувства великолепно.

— Ще заповядате ли при нас? — покани я Роджър.

— На драго сърце.

Роджър ѝ съобщи имената на дружината, а тя каза, че се нарича Одри Бруус.

— Мога ли да дойда да разгледам картините ви?

— Естествено — отговори Томас Хъдсън.

— Бих желал да дойда с мис Бруус — обади се упоритият мъж.

— Да не сте ѝ баща? — запита го Роджър.

— Не. Но съм неин добър приятел.

— Не можете да дойдете! — отсече Роджър. — Ще чакате да настъпи ден за добри приятели. Или когато ви прати покана организационният комитет.

— Моля ви, не бъдете груб — замоли девойката Роджър.

— Страхувам се, че се увлякох.

— Не се увличайте занапред.

— Обещавам.

— Дайте да се веселим.

— Прието.

— Хареса ми репликата на Том за девойката, която се явява във всичките ви книги.

— Наистина ли ви хареса? — обади се Том. — Нали бях прав? Нарочно подразних мистър Дейвис.

— Стори ми се, че не беше лишена от известна правдивост.

— Заповядайте у нас — покани я Роджър.

— Да доведе ли приятелите си?

— Не.

— Ни един ли?

— Много ли държите на тях?

— Не.

— Добре тогава.

— По кое време от деня да дойда у вас?

— По всяко време — рече Томас Хъдсън.

— Ще остана ли за обед?

— Естествено — отговори Роджър.

— Този остров ми се струва чаровен — възхити се девойката. — Радвам се, че сте толкова забавни.

— Дейвид може да ви покаже как щеше да изиграе ролята на изродче, ако не бяхте прекъснали — каза й Анди.

— Ах, така ли! — възкликна тя. — Непременно ще видим всичко.

— Колко време ще останете тук? — любопитствува Том.

— Не зная.

— Колко време ще остане яхтата? — осведоми се Роджър.

— Не зная.

— Какво знаете? — закачи я Роджър. — Питам на шега?

— Не особено много. А вие?

— Намирам, че сте омайна.

— Нима? Благодаря много.

— Ще останете ли за известно време?

— Не зная. Може би.

— Бихте ли дошли да се почерпим у нас вместо тук? — предложи Роджър.

— По-добре да се почерпим тук — отговори тя. — Намирам, че тук е страшно приятно.

[1] Коктейл, приготвен от ром, битер, захар и парченца лед, които се бъркат със специална клечка (суизъл) — Б.пр. ↑

[2] *Джон Милтън* (1608–1674), английски поет, на 44 години ослепял и написал знаменитата си дълга поема „Изгубеният рай“, както и всички други по-късни свои творби, диктувайки. — Б.пр. ↑

[3] *Уилям Морис* (1834–1896), английски поет и художник, един от основоположниците на романтизма в Англия, занимавал се между другото и с килимарство и щампосване на тъкани. — Б.пр. ↑

На следния ден вятърът стихна. Роджър и момчетата плуваха край плажа, а Томас Хъдсън работеше на горната веранда. Еди сметна, че от солената вода краката на Дейвид няма да пострадат, ако се превържат след плуването. Затова всички влязоха в морето. Томас Хъдсън поглеждаше от време на време надолу и ги наблюдаваше, докато рисуваха. Сети се за Роджър и девойката и се разсея, та се опита да не мисли. Не можеше все пак да не сравнява момичето с майката на Том, когато я беше срещнал за пръв път. Ала толкова други момичета ѝ приличаха и му напомняха за нея. Той продължи да работи. Беше уверен, че скоро ще зърне девойката и че ще има възможност да я вижда често. По всичко личеше. Да, тя се отличаваше с красота и привлекателност. Беше много лошо, че му напомняше майката на Том. Ала нищо не можеше да стори. И по-рано неведнъж му се беше случвало да изживява подобни усещания. Затова продължи да рисува.

Предугаждаше, че картината ще стане сполучлива. Другата с рибата във водата щеше наистина да го затрудни. „Може би трябваше да почна с нея. Не, по-добре да завърша първо тази. Ще мога да работя върху нея, след като си отидат.“

— Дай да те пренеса, Дейви! — чу Томас Хъдсън гласа на Роджър. — За да не влезе сух пясък в раните.

— Добре — съгласи се момчето. — Чакайте най-напред да измия и двата крака в морето.

Роджър го изнесе на плажа и го сложи на един стол до входа към океана. Когато минаваха под верандата на път за стола, бащата чу как синът му запитва:

— Очаквате ли, че тя ще дойде, мистър Дейвис?

— Не зная — отговори Роджър. — Надявам се.

— Намирате ли, че е красива, мистър Дейвис?

— Хубава е.

— Допаднахме ѝ май. Мистър Дейвис, какво прави едно момиче като нея?

— Не зная. Не съм я питал.

— Том е влюбен в нея. И Анди също.

— А ти?

— Не зная. Не съм влюбчив като тях. Все пак бих желал да я видя още веднъж. Мистър Дейвис, нали не е флърца?

— Не зная. Няма вид на уличница. Защо?

— Томи каза, че е влюбен в нея, но че вероятно тя е флърца и половина. А Анди каза, че малко го било еня дали е флърца или не е.

— Няма вид на развратница.

— А ония мъже с нея не са ли страшни хапльовци?

— Не ще и дума.

— Какво правят такива мъже?

— Ще я попитаме, когато дойде.

— Смятате ли, че ще дойде?

— Да — увери го Роджър. — Ако бях на твое място, не бих се тревожил.

— Тревожат се Томи и Анди. Аз съм влюбен в друга. Разказах ви вече.

— Спомням си. Това момиче й прилича — каза Роджър.

— Навярно я е видяла в киното и се мъчи да изглежда като нея — обясни Дейвид.

Томас Хъдсън продължи да работи.

Роджър превързваше краката на Дейвид, когато тя се зададе, вървейки по плажа. Беше боса и по бански костюм, над който имаше пола от същия плат. Носеше плажна чанта. На Томас Хъдсън му стана приятно, когато видя, че краката й са толкова хубави, колкото и лицето и гърдите, които беше забелязал под пуловера. Имаше хубави ръце и цялата беше обгоряла. Не носеше грим, освен на устните, устата й беше хубава и той би желал да я зърне без червило.

— Здравейте! — поздрави тя. — Закъснях ли?

— Не — отговори Роджър. — Влизахме да плуваме, но аз пак ще вляза.

Роджър беше изнесъл стола до края на плажа и Томас Хъдсън видя как тя се наведе над краката на Дейвид и забеляза извитите нагоре къдрици на тила й, когато тежестта на косата падна напред. Къдриците се откриха сребристи на слънцето върху кафявата основа на кожата.

— Какво си пострадал? — любопитствува тя. — Бедните крачета!

— Протрих ги, когато изтеглях една риба — обясни момчето.

— Колко голяма беше?

— Не зная. Изплъзна се.

— Ужасно много съжалявам.

— Минала работа. Никой вече не се сеща за нея.

— Уместно ли е да плуваш с такива крака?

Роджър мажеше наранените места с меркурохром. Раните изглеждаха добре и чисти, но месото беше малко набъбнало от солената вода.

— Еди каза, че плуването ще помогне.

— Кой е Еди?

— Готвачът ни.

— Готвачът ви същевременно и лекар ли ви е?

— Той разбира от тия неща — обясни Дейвид. — Мистър Дейвис също каза, че мога да плувам.

— Какво друго казва мистър Дейвис? — обърна се девойката към Роджър.

— Каза, че се радва да ви види.

— Много мило. Лудуваха ли момчетата нощес?

— Не особено — отговори Роджър. — Играхме покер, после аз четох и си легнах.

— Кой спечели на покера?

— Анди и Еди — каза Дейвид. — Вие какво правихте?

— Играхме табла.

— Спахте ли добре? — осведоми се Роджър.

— Да. А вие?

— Чудесно — отвърна той.

— От нас само Томи играе табла — обясни Дейвид. — Научи го оня хубостник, който се оказа педераст.

— Нима? Каква неприятна история!

— Начинът, по който я разправя Томи, не я прави чак толкова неприятна. Не се е случило нищо лошо.

— Намирам, че педерастите са ужасно неприятни — призна девойката. — Горките хора!

— Историята все пак е твърде забавна — продължи Дейвид. — Защото оня хубостник, който научи Томи да играе табла, се запретнал да му обяснява какво представляват педерастите и да разказва за старите гърци, за Дамон^[1] и Финтий, за Давид и Йонатан^[2]. Сещате се по такъв начин, както в училище обясняват за рибите, хайвера им или за пчеличките, които оплождат цветния прашец, и така нататък. А Томи го запитал дали е чел една книга от Жид. Как се казваше, мистър Дейвис? Не „Коридон“. Другата? С Оскар Уайлд?

— „Si le grain ne meurt^[3]“ — отговори Роджър.

— Това е твърде безнравствена книга, която Томи отнесъл в училище, за да я чете на момчетата. Естествено, те не я разбирали на френски, но Томи я превеждал. Много части от нея са убийствено скучни, но става твърде безнравствена, когато мистър Жид отива в Африка.

— Чела съм я — каза девойката.

— Отлично! — възкликна Дейвид. — Сещате се тогава какво имам предвид. И ето, хубостникът, който научи Томи да играе табла и се оказа педераст, се смаял ужасно, когато Томи му заговорил за тая книга, ала същевременно бил облекчен, защото вече можел да прескочи разните обяснения за пчеличките и цветенцата и рекъл: „Радвам се много, че си запознат“ или нещо подобно, а Томи му отговорил точно с тези думи, запомнил съм ги хубаво: „Мистър Едуардс, изпитвам само академичен интерес към хомосексуализма. Благодаря ви много, задето ме научихте да играя табла, и позволете ми да ви кажа сбогом!“ По онова време Томи имаше превъзходни обноски — добави Дейвид. — Тъкмо се беше завърнал от Франция, където беше живял с татко, и се отличаваше с изтънчени обноски.

— И ти ли си живял във Франция?

— Ние всички сме живели във Франция, кой повече, кой по-малко. Но само Томи помни подробности. Изобщо Томи има най-добра памет. И много вярна. А вие, живели ли сте във Франция?

— Дълго време.

— Там ли сте учили?

— Да. В околностите на Париж.

— Почакайте, докато дойде Том — каза Дейвид. — Той познава Париж и околностите му така, както аз познавам тук рифа. Или

плитчините. Кой знае дори дали ги познавам толкова добре, колкото Томи познава Париж.

Сега девойката седеше в сянката на верандата и наблюдаваше как белият пясък се стича между пръстите на краката ѝ.

— Разкажи ми за рифа и плитчините — замоли тя.

— Ще бъде по-добре да ви ги покажа — предложи Дейвид. — Ще ви откарам с лодка до плитчините и ще ловим риба под водата, ако искате. Това е единственият начин да опознаете рифа.

— Ще дойда с удоволствие.

— Кои са на яхтата? — запита Роджър.

— Хора. Няма да ви харесат. Изглеждаха много мили.

— Държите ли да говорим за тях?

— Не.

— Сблъскайте се вече с упорития. Той е и най-богатият, ала и най-досадният. Не можем ли да не се занимаваме с тях? До един са добри, и чудесни, и убийствено скучни.

Зададе се Том, следван от Андрю. Бяха плували в долния край на плажа и щом, излизайки от морето, съзряха девойката до стола на Дейвид, припнаха по твърдия пясък. Андрю изостана запъхтян.

— Не можеш ли да ме изчакаш! — разсърди се той.

— Извинявай, Анди! — рече Том. — Добро утро! — поздрави той. — Доста ви чакахме, и накрая влязохме в морето.

— Прощавайте, задето закъснях.

— Не сте закъснели. Ние всички пак ще влезем да се къпем.

— Аз ще остана — заяви Дейвид. — Влезте вие сега. Май се поувлякох в приказките.

— Не трябва да се плашите от насрещното подводно течение — успокои Том девойката. — Дъното има постепенен продължителен наклон.

— Ами акулите и баракудите^[4]?

— Акулите идват само нощем — обясни Роджър. — А баракудите никога не ни безпокоят. Могат да се блъснат в човек само ако водата е много мътна или тинеста.

— Ако видят, че нещо блести и не знаят какво е, могат да се нахвърлят — додаде Дейвид. — Иначе не нападат хора в бистра вода. Когато плуваме, почти винаги наоколо ни има баракуди.

— Можете да забележите как се стрелкат над пясъка покрай вас — намеси се Том. — Те са много любопитни. Но всякога избягват човека.

— Ако сте хванали риба под водата — обади се Дейвид — и сте я нанизали на тел или я държите в мрежа, баракудите се втурват подир рибата и могат да ви блъснат случайно, защото са много устремни.

— Или ако плувате сред ято кефали или голямо стадо сардина — продължи Том, — баракудите могат да се ударят във вас, когато се врязват в стадото.

— Ще плувате между Томи и мене — предложи Анди. — Така нищо няма да ви се случи.

Вълните се разбиваха с грохот в плажа. Брегобегачите и пръстеновидните дъждосвирци подтичваха припряно по твърдия влажен пясък, щом водата се оттегляше, преди да се е стоварила нова вълна.

— Мислите ли, че е уместно да плуваме при толкова бурно море и лоша видимост?

— Разбира се — рече Дейвид. — Само ще внимавате къде стъпвате, преди да се отпуснете да плувате. Във всеки случай, много е бурно, за да се е сврял в пясъка някой дазиатис^[5].

— Мистър Дейвис и аз ще ви пазим — успокои я Том.

— Аз ще ви пазя — обади се Анди.

— Ако се блъснете в някаква риба в прибоя, вероятно ще са малки помпано^[6] — продължи Дейвид. — Те идват при прилив, за да се хранят с водни бълхи. Във водата са страшно красиви, при това са любопитни и дружелюбни.

— Имам чувството, че ще плувам в аквариум — засмя се девойката.

— Анди ще ви научи как да изпускате въздуха от дробовете, за да се задържите на дълбочина — допълни Дейвид. — А Том ще ви покаже как да се пазите от мурените.

— Недей я плаши, Дейв! — упрекна го Том. — Не сме световни шампиони на подводния риболов като тебе. Ама тъкмо защото е цар под водата, мис Бруус...

— Одри!

— Одри — поправи се Том и замлъкна.

— Какво искаше да ми кажеш, Томи?

— Не помня — смънка Том. — Я да влезем да поплуваме.

Томас Хъдсън поработи още известно време. Сетне слезе, седна до Дейвид и заследи четиримата в прибой. Девойката плуваше без шапка, тя плуваше и се гмуркаше с гъвкавостта на тюлен. Като плувец отстъпваше на Роджър само по физическа сила. Когато къпещите се излязоха на плажа и се запътиха към къщата по твърдия пясък, мократа ѝ коса висеше назад, опъната от челото, и очертаваше истинската форма на главата ѝ. Томас Хъдсън си каза, че никога не е виждал по-красиво лице и по-изящно тяло. Освен едно лице и едно тяло. Освен най-красивото лице и най-изящното тяло. „Не мисли за тях! — упрекна се той. — Любувай се само на тая девойка и радвай се, че е тук!“

— Как беше? — запита я Томас Хъдсън.

— Прелестно — усмихна му се тя, сетне се обърна към Дейвид. — Изобщо не видях никакви риби.

— Едва ли бихте ги видели в такъв разпенен прибой — обясни Дейвид. — Освен ако се блъснете в тях.

Девойката седна на пясъка и склучи ръце около колената. Косата ѝ висеше мокра на раменете; двете момчета се настаниха до гостенката. Роджър легна на пясъка срещу нея и опря чело в скръстените си ръце. Томас Хъдсън отвори вратата с жалузи и се качи на верандата, за да рисува. Стори му се, че така ще бъде най-добре за него.

Долу на пясъка, където Томас Хъдсън повече не наблюдаваше дружината, девойката се загледа в Роджър.

— Тъжен ли сте? — полюбопитствува тя.

— Не.

— Замислен?

— Може би малко. Не зная.

— В ден като днешния не заслужава изобщо да се мисли.

— Съгласен съм. Няма да мисля. Мога ли да наблюдавам вълните?

— Вълните са волни.

— Искате ли да влезем още веднъж?

— По-късно.

— Кой ви е учил да плувате?

— Вие.

Роджър повдигна глава и се взря.

— Не си ли спомняте плажа на Кап д'Антиб? Малкия плаж. Не Илен Рок^[7]. Наблюдавах ви как скачате в морето при Илен Рок.

— За какъв дявол сте дошли тук и как е истинското ви име?

— Дойдох да ви видя — отвърна тя. — И предполагам, че името ми е Одри Бруус.

— Да си ходим ли, мистър Дейвис? — попита Том.

Роджър не му отговори.

— Как е истинското ви име?

— Наричах се Одри Рейбърн.

— И защо дойдохте да ме видите?

— Защото исках. Сгрешила ли съм?

— Май че не — каза Роджър. — Кой ви съобщи, че съм тук?

— Един отвратителен мъж, с когото се срещнах на един прием в Ню Йорк. Сбили сте се с него тук. Разправяше, че сте станали бараба.

— Здравата го избарабих! — процеди Роджър, гледайки към морето.

— Разправяше още куп нелепости. Ни една особено ласкава.

— С кого бяхте в Антиб?

— С мама и Дик Рейбърн. Сега спомняте ли си?

Роджър седна и я изгледа. После се приближи до девойката, прегърна я и я целуна.

— Да пукна, ако те познаех! — възкликна той.

— Имах ли право да дойда? — запита тя.

— Сладка хлапачка! — разнежи се Роджър. — Ти ли си наистина?

— Трябва ли да го доказвам? Не ми ли вярвате?

— Не помня никакви тайни белези.

— Сега харесвате ли ме?

— Сега те обичам.

— Не можеше да очаквате вечно да приличам на жребче. Спомняте ли си, когато ми казахте в Отьой, че съм приличала на жребче, и аз се разплаках?

— Това беше комплимент. Казах ти, че приличаш на жребче от Тениел^[8] в „Алиса в страната на чудесата“.

— А пък аз се разплаках.

— Мистър Дейвис — обади се Анди — и Одри, ние момчетата ще отидем за кока-кола. Искате ли да ви донесем и на вас?

— Аз не искам, Анди. А ти, малката?
— Аз искам.
— Ела, Дейв!
— Няма да дойда. Искам да слушам!
— Понякога си страшен ръб! — ухапа го Том.
— Донесете и на мене една кока-кола! — заръча Дейвид. —
Продължавайте, мистър Дейвис. Все едно, че ме няма.
— Ти не ни пречиш, Дейв — каза девойката.
— Но къде отиде и защо си Одри Бруус?
— Историята е малко сложна.
— Допускам, че е сложна.
— Накрая майка ми се омъжи за един човек по име Бруус.
— Познавах го.
— На мене ми харесваше.
— Нямам мнение. Но защо си Одри?
— Това е второто ми кръстно име. Избрах го, защото не харесвах
името на майка си.
— А аз не харесвах майка ти.
— И аз не я харесвах. Харесвах Дик Рейбърн и харесвах Бил
Бруус, а бях влюбена в тебе и бях влюбена в Томас Хъдсън. Той също
не ме позна, нали?
— Не зная. Той е особен и не би се издал. Според него все пак
приличаш на майката на Томи.
— Бих желала наистина да й приличам.
— Дяволски много й приличаш.
— Наистина й приличаш — намеси се Дейвид. — Поне
дотогава разбирам. Извинявай, Одри. Би трябвало да си трая и да се
махна.
— Не си била влюбена в мене, нито си била влюбена в Том.
— Наистина. Бях влюбена. Ти не можеш да знаеш.
— Къде е майка ти сега?
— Омъжи се за един човек по име Джефри Таунзенд и живее в
Лондон.
— Продължава ли да взема наркотици?
— Естествено. И още е красива.
— Наистина ли?

— Да. Наистина е красива. Това не е плод на дъщино благоговение.

— Навремето проявяваше голямо дъщино благоговение.

— Да, проявявах. Молах се за всички. От всичко се разстройвах. Всеки първи петък от месеца постех за мама: дано божиято милосърдие я озари и я дари с блажена кончина. Нямате представа, Роджър, как съм се молила и за вас.

— Бих желал молитвите ти да ми бяха помогнали малко повече — пошегува се Роджър.

— И аз бих желала.

— Нямах право да твърдиш това, Одри. Не можеш да знаеш кога молитвите ще помогнат — обади се Дейвид. — Не искам да кажа, че мистър Дейвис се нуждае от молитви. Имам предвид молитвите изобщо.

— Благодаря, Дейв — рече Роджър. — Какво стана с Бруус?

— Умря. Не помните ли?

— Не. Помня, че почина Дик Рейбърн.

— Има си хас да не помните!

— Да, помня.

Върнаха се Том и Андрю с бутилки кока-кола и Андрю подаде по едно изстудено шише на девойката и на Дейвид.

— Благодаря — каза тя. — Чудесна е така, както е изстудена.

— Одри — вметна Том, — сега си спомних за тебе. Ти идваше в ателието с мистър Рейбърн. Никога не отронваше ни дума. Ти и аз, татко и мистър Рейбърн ходехме на цирк и на конни състезания. Но тогава не беше толкова хубава.

— Сигурен съм, че е била — противопостави се Роджър. — Попитай баща си!

— Съжалявам, че мистър Рейбърн почина — продължи Том. — Спомням си много добре, когато загина. Беше убит от шейна, която изхвъркна от пистата за бобслей на един завой и се стовари върху зрителите. Преди това се беше поболял много тежко и с татко ходихме да го видим. След като оздравя, отиде на бобслейни състезания, макар да не трябваше да ходи. Не се случихме там, когато загина. Извинявай, Одри, ако този спомен те разстройва.

— Той беше мил човек — отговори Одри. — Споменът не ме разстройва. Нещастиято се случи толкова отдавна.

— Спомняш ли си някого от нас двамата? — любопитствува Анди.

— Как ще си спомня, коннико? Още не сме били родени! — сгълча го Дейвид.

— Как можех да зная — оправда се Анди. — Нищо не си спомням за Франция. Не вярвам и ти да помниш много нещо.

— Аз и не претендирам. Томи помни Франция вместо нас. Един ден и аз ще помня тоя остров. Мога да си спомня и всяка таткова картина, която съм виждал.

— Спомняш ли си конните състезания? — запита Одри Том.

— Всички състезания, на които съм ходил.

— Понякога и аз ги посещавах — сподели девойката, — в Лоншан, и в Отьой, и в Сен Клу. Заседнали са някъде дълбоко в тила ми.

— Спомням си тила ти — закачи я Том. — И косата ти, която стигаше до кръста. Тогава седях два реда над тебе, за да виждам по-добре. Беше сив ден, каквито са повечето дни през есента, когато въздухът изглежда изпълнен със синкав дим. Намирахме се на горната трибуна точно срещу канавката с вода, а отляво оставах канавката с палисадата и каменната стена. Финалът беше откъм нашата страна, ямата с вода се намираше откъм вътрешния паркур. Заставах постоянно над тебе или зад тебе, за да виждам по-добре, освен когато слизахме край бариерата.

— Тогава ти ми се струваше много смешно хлапе.

— Допускам, че съм бил смешен. Но ти никога не ми говореше. Навярно, защото бях толкова малък. Не беше ли все пак Отьой хубав хиподрум?

— Чудесен е. Там бях миналата година.

— Може би ще го посетим това лято, Томи — вметна Дейвид. — И вие ли ходехте с нея на конни състезания, мистър Дейвис?

— Не — отговори Роджър. — Аз бях само неин учител по плуване.

— Вие бяхте моят герой.

— А татко не беше ли вашият герой? — любопитствува Лндрю.

— Беше, естествено. Ала не можех да му посвещавам изцяло мечтите си, защото беше женен. Когато се разведе с майката на Том,

написах му писмо. С пламенни думи изразих готовността си да заема мястото на майката на Том, доколкото бих била в състояние да го сторя. Не изпратих обаче писмото, защото той се ожени за майката на Дейви и Анди.

— Безспорно, отношенията между хората са сложни — заключи Том.

— Разкажете ни още нещо за Париж — замоли Дейвид. — Трябва да научим колкото се може повече неща, понеже скоро ще ходим там.

— Спомняш ли си как слизахме при оградата, Одри, и как, след като конете преминаваха последните препятствия, се устремяваха право към нас, ставайки все по-големи и по-големи, а копитата им тътнеха в тревата, когато профучаваха.

— И колко студено беше и как се трупахме около големите braziers, за да се постолим и изядем сандвичите си от бюфета!

— Обичах есента — продължи Том. — Прибирахме се в къщи с карета, открита карета, спомняш ли си? Покрай Булонската гора и после покрай Сена, точно когато се стъмваше и запалените сухи листа миришеха, а влекачи мъкнеха шлепове по реката.

— Действително ли си спомняш ясно всичко това? Ти беше ужасно малък.

— Помня всеки мост на реката от Сюрен до Шарантон — заяви Том.

— Невъзможно.

— Не мога да изброя имената им. Но те са се запечатали в паметта ми.

— Не вярвам, че можеш да ся ги спомниш всичките. А и част от реката е грозна, грозни са и много от мостовете.

— Така е. Но аз живях там дълго време, след като се запознах с тебе, и татко обичаше да се разхожда по целия бряг на реката. И в грозните, и в красивите му части. Неведнъж съм ловил риба с приятели.

— Наистина ли си ловил риба в Сена?

— Наистина.

— Ловеше ли и татко ти риба?

— Не особено много. Понякога ловеше риба при Шарантон. Но много обичаше да се разхожда, след като привършваше работата си.

Затова се разхождахме, докато аз капвах от умора, и тогава се прибирахме с автобуса. А когато имахме пари, наемахме такси или файтон.

— Трябва да сте имали пари, когато ходехме на конни състезания.

— Струва ми се, че онази година имахме — отговори Том. — Не си спомням. Понякога имахме, понякога нямахме.

— Ние пък имахме всякога пари — рече Одри. — Мама никога не се омъжваше за някого, ако нямаше купища пари.

— Богата ли си, Одри? — полюбопитствува Томи.

— Не — отвърна девойката. — Баща ми пилееше парите и изгуби състоянието си, след като се ожени за мама, а ни един от пастроците ми не се погрижи да ме обезпечи материално.

— Не са ти нужни пари — обади се Андрю.

— Защо не останеш да живееш при нас? — попита Том. — Ще бъде знаменито.

— Звучи примамливо. Но трябва да си осигуря препитание.

— Заминаваме за Париж — каза Андрю. — Ще дойдеш с нас. Ще бъде приказно. Ще отидем двамата да разгледаме разните arrondissements.

— Трябва да си помисля — отговори Одри.

— Искаш ли да ти приготвя един коктейл, за да се решиш полесно? — предложи Дейвид. — В книгите на мистър Дейвис все така постъпват.

— Не ме упойвайте с алкохол.

— Това е любимата хитрина на търговците на бели робини — вметна Том. — А когато жертвите дойдат на себе си, те са вече в Буенос Айрес.

— Трябва да им дават нещо страхотно силно — забеляза Дейвид. — Пътят е твърде дълъг.

— Не мисля, че има нещо по-силно от коктейла „мартини“, който приготвява мистър Дейвис — каза Андрю. — Пригответе й едно мартини, мистър Дейвис, моля ви. — Сетне той се обърна към девойката. — Искаш ли, Одри?

— Да, ако не е много далече обедът.

Роджър отиде да приготви коктейлите, а Том стана и се намести до девойката. Андрю седеше в краката ѝ.

— Според мене не трябва да приемаш коктейла, Одри! — каза той. — Това е първата отстъпка. Спомни си: *ce n'est que le premier pas qui coute*^[9].

Горе на верандата Томас Хъдсън продължаваше да рисува. Не можеше да не слуша, ала не беше погледнал надолу ни веднъж, откакто плувците се бяха прибрали от морето. С мъка се сдържаше в черупката на работата, която си беше изградил за защита, и си повтаряше, че ако не работи сега, може да я изгуби. После си каза, че ще дойде време за рисуване, когато гостите си отидат. Но той знаеше, че и сега трябва да продължава да работи, ако държи да не се лиши от увереността, която беше постигнал чрез работата. „Ще рисувам точно толкова, колкото бих рисувал, ако не бяха тук — реши той. — После ще прибера нещата си и ще сляза. Да вървят по дяволите спомените за Рейбърн или за миналото, или за каквото и да е!“ Ала още докато работеше, почувствува как се промъква самотата. Момчетата щяха да си заминат през идната седмица. „Работи! — насърчи се той. — Стегни се и поддържай навиците си, защото скоро ще ти потрябват!“

Щом свърши работата, Томас Хъдсън слезе при компанията, но мисълта му още беше погълната от рисуването.

— Здравейте! — поздрави той девойката, после отмести очи от нея и отново я погледна.

— Без да искам ви слушах — почна той. — Или ви подслушвах. Радвам се, че сме стари приятели.

— И аз се радвам. Знаехте ли това?

— Може би — отговори той. — Хайде да обядваме! Изсъхнахте ли, Одри?

— Ще се преоблека в банята. Имам блузка и полата към банския костюм.

— Кажи на Джоузеф и на Еди, че сме готови! — заръча Томас Хъдсън на Том. — Ще ви покажа къде е банята, Одри.

Роджър влезе в къщи.

— Струва ми се, че не трябваше да прониквам у вас под лъжливи предлози — каза девойката.

— Не сте проникнали под такива предлози.

— Предполагате ли, че бих могла да му помогна.

— Да. Той трябва да се запретне мъжки на работа, за да спаси душата си. Не разбирам твърде от души. Но той похаби своята, когато

попадна за първи път в Калифорния.

— Сега обаче се кани да напише роман. Голям роман.

— Откъде научихте?

— Прочетох в един вестник. Ако не се лъжа, дописка на Чоли Никърброкър.

— Щом е така, трябва да е вярно — съгласи се Томас Хъдсън.

— Действително ли вярвате, че бих могла да му помогна?

— Да.

— Съществуват известни усложнения.

— Винаги съществуват усложнения.

— Да ви кажа ли сега какви са?

— Недейте. По-добре се преоблечете, вчешете се и заповядайте горе. Той би могъл да срещне друга жена, докато ви чака.

— Не бяхте такъв в миналото. Намирах, че сте най-милият човек на света.

— Съжالياвам ужасно, Одри. И се радвам, че сте тук.

— Ние сме стари приятели, нали?

— Разбира се. Преоблечете се, докарайте се и елате горе.

Той отмести очи от девойката и тя затвори вратата на банята. Неочаквано го обзе непонятна пустота. Почувствува как щастието от лятото почна да се оттегля така, както морето се оттегля в плитчините и отливът почва да напират през протока, водещ към океана. Той погледна към морето и ивицата на плажа, и забеляза, че отливът беше настъпил и морските птици шареха чевръсто по наклона на новия влажен пясък. Вълните на прибой отслабваха и се оттегляха. Той хвърли продължителен поглед към брега и се прибра в къщи.

[1] Дамон бил осъден от сиракузкия тиран Дионисий на смърт, но се налагало да замине за странство във връзка с неотложна работа. Тогава се самопредложил за заложник приятелят му Финтий. Когато Дамон наистина се върнал, трогнатият от приятелската им вярност тиран опростил живота на Дамон. — Б.пр. ↑

[2] Син на библейския цар Савл и приятел на Давид, който убил с прашка великана Голиат — Б.пр. ↑

[3] Мемоари на Жид (изд. 1920 г.), където между другото описва как след много строго протестантско възпитание Жид опознава през 1893 г. плътската любов в алжирския град Бискра, а на следната година

се увлича по хомосексуализма, порок, от който не успява да го излекува и бракът с братовчедката му Мадлен Рондо. Там се говори и за срещите на Жид с Оскар Уайлд включително и в алжирския град Блида през 1895 г. — Б.пр. ↑

[4] Едра тропическа риба *Sphyraena barracuda* от подразреда морски щуки, достигащи 2 м. дължина. На Бахамските острови са известни случаи, когато баракудите нападат къпеци се. — Б.пр. ↑

[5] Тропически скат (*Dasyatis sabino*) с плоско тяло и дълга тънка опашка с остър отровен шип. — Б.пр. ↑

[6] Испанско и английско название на тропическа риба *Trachinatus corollinus* с вкусно месо, достигаща до 45 см. дължина. — Б.пр. ↑

[7] Светското летовище Антиб на Лазурния бряг във Франция завършва с живописен нос, Кап д'Антиб, където се намира една от големите му забележителности: вила „Илен Рок“ (обърнатото женско име „Корнели“) с тераси и градини с екзотични растения, стръмни скали, пещери и тесни заливчета. — Б.пр. ↑

[8] *Джон Тениел* (1820–1914), английски карикатурист и илюстратор. Ръководил 51 години хумористичното списание „Пънч“. Спечелил си световна слава с илюстрациите на детските книги на Люис Карол „Алиса в страната на чудесата“ и „През огледалото“. — Б.пр. ↑

[9] Трудна е само първата стъпка (фр.) — Б.пр. ↑

Те прекараха приказно последните няколко дни. Забавляваха се така, както се бяха забавлявали досега, без да се поддават на тъгата от предстоящата раздяла. Яхтата си замина. Одри си нае стая в „Понсе де Леон“. Всъщност живееше в къщата, като спеше на походно легло в спалната веранда в отдалечения край на къщата и ползуваше гостната.

Тя не спомена нищо за любовта си към Роджър. Единственото, което Роджър сподели с Томас Хъдсън за нея, беше:

— Омъжила се за някакъв дръвник.

— Да не искаш да те чака тебе цял живот?

— Все пак е дръвник.

— Те всички са дръвници, а се оказва, че имат и привлекателна страна.

— Богат е.

— Вероятно тази е привлекателната му страна — забеляза Томас Хъдсън. — Те всички се омъжват за някакъв дръвник, който винаги има някаква потресно привлекателна страна.

— Прав си — съгласи се Роджър. — По-добре да не ровим.

— Ще се заловиш ли с книгата?

— Ще се заловя. Тя настоява да я напиша.

— Затова ли ще се заловиш?

— Сипи му пепел, Том! — каза Роджър.

— Искаш ли да ползуваш къщата в Куба? Тя е нищо и никаква, но поне ще живееш далече от хората.

— Не, искам да отида на запад.

— В Калифорния?

— Не в Калифорния. Мога ли да остана в ранчото за известно време?

— Запазил съм само колибата на отвъдния бряг. Другото дадох под наем.

— Ще бъде чудесно.

Девойката и Роджър се разхождаха продължително по плажа, плуваха двамата или заедно с момчетата. Братята отидоха на лов за

албула и отведоха Одри на рифа, за да ловят риба под водата. Томас Хъдсън работеше упорито и през цялото време, докато рисуваше, а синовете му бяха в плитчините, предвкушваше удоволствието от предстоящото им завръщане и дружната вечеря или дружния обед. Безпокоеше се, когато ходеха на подводен риболов, ала знаеше, че Роджър и Еди ще ги предпазят от увлечения. Веднъж всички излязоха за цял ден да ловят риба с въдици в края на плитчините при най-далечния фар. Улучиха великолепно време и наловиха паламуд, корифена^[1] и три едри акантоцибиума^[2]. Томас Хъдсън нарисува единия акантоцибиум с необикновената му сплескана глава и ивиците по дългото му устремно тяло за Анди, който хвана най-едрия акантоцибиум. Нарисува го на фона на големия фар, издигнат върху паякоподобните му крака, летните облаци и зеленикавата вода на плитчините.

После един ден старият водосамолет се завъртя над къщата и кацна в залива. Трите момчета отидоха с лодка до самолета, а Джоузеф пренесе с друга лодка куфарите им.

Том каза:

— Довиждане, тате! Изкарахме вълшебно лято.

Дейвид му пригласи:

— Довиждане, тате! Прекарахме чудесно. Не се тревожи за нищо. Ще внимаваме.

Андрю додаде:

— Довиждане, тате! Благодаря за приказното лято и за пътуването до Париж.

Момчетата се качиха в кабината и от вратата замахаха с ръка на Одри, която стоеше на кея, като същевременно се провикнаха:

— Довиждане! Довиждане, Одри!

Роджър им помогна да се наместят. Те се сбогуваха.

— Довиждане, мистър Дейвис! Довиждане, тате!

После като се понесоха над водата, извикаха много силно:

— Довиждане, Одри!

Вратата се затвори и заключи. Братята прилепиха лица до стъклото на прозорчетата, които се заляха с вода, щом забръмчаха старите кафени мелници на самолета. Томас Хъдсън се отдръпна от водните пръски, старата грозна машина набра скорост и се издигна в

лекая ветрец, завъртя се веднъж над къщата, и грозна и бавна, пое прав неизменен курс през Гълфстрийма.

Томас Хъдсън знаеше, че Роджър и Одри също се канят да заминат, и тъй като рейсовият кораб щеше да пристигне на следния ден, запита Роджър кога тръгват.

— Утре, драги ма Том.

— С Уилсън ли?

— Да, помолих го да се върне.

— Точно това исках да узная, за да мога да направя поръчките си на рейсовия кораб.

А на другия ден и те заминаха с водосамолета. Томас Хъдсън целуна девойката за сбогом и тя също го целуна. Беше се разплакала, когато заминаха момчетата, разплака се и сега, като се притисна силно в него.

— Грижи се добре за Роджър и за себе си!

— Ще се постарая. Беше ужасно добър към нас, Том.

— Глупости.

— Ще ти пиша — обеща Роджър. — Имаш ли някаква поръчка за там?

— Забавлявайте се добре. Можеш да ми съобщиш как стоят там работите.

— Ще ти съобщя. И тя ще ти пише.

И така те също заминаха. А Томас Хъдсън на път за в къщи се отби при Боби.

— Ще бъдеш дяволски самотен — каза Боби.

— Да — призна Томас Хъдсън, — ще бъда дяволски самотен.

[1] Тропическа риба (*Coryphaenahippurus*), достигаща до 1 м. дължина и 20 кг тегло. Заради златистата си окраска се нарича още „дората“ или „златна скумрия“. Английското ѝ име „долфин“ е станало причина в другите български преводи на Хемингуей да бъде преведена с „делфин“. — Б.пр. ↑

[2] Тропическа риба (*Aconthocybium retus*) с тъмносин цвят, срещаща се във водите на Антилите и край Флорида. — Б.пр. ↑

Томас Хъдсън се почувствува нещастен веднага, щом момчетата заминаха. Ала си каза, че е естествено да тъгува за тях, затова продължи да работи.

Краят на света за един човек не настъпва така, както в една от големите картини, които беше нахвърлил мистър Боби. Той идва с един от негрите на острова, който се задава по пътя от местната пощенска станция с радиограма в ръка и казва:

— Моля, разпишете се на разписката. Съжаляваме, мистър Том.

Той подаде на раздавача един шилинг. Но чернокожият го погледна и го остави на масата.

— Няма нужда, мистър Том — рече той и си отиде.

Томас Хъдсън прочете радиограмата. После я пхна в джоба, излезе и седна на верандата към морето. Извади бланката и я прочете повторно:

Синовете ви Дейвид и Андрю убити с майка им при автомобилна злополука край Биариц. Ще се погрижим за всички висящи въпроси до пристигането ви. Най-дълбоки съчувствия.

Радиограмата беше пратена от парижкия клон на нюйоркската му банка.

Дойде Еди. Беше научил вестта от Джоузеф, който пък я беше узнал от прислужниците в радиостанцията. Еди седна до Томас Хъдсън и процеди през зъби:

— Мама му стара, Том, как е възможно?

— Не зная. Предполагам, че са се блъснали в нещо или че друг ги е блъснал.

— Готов съм да се обзаложа, че Дейвид не е бил на кормилото.

— И аз така мисля. Но сега това вече е без значение.

Томас Хъдсън погледна гладкото синьо море и по-тъмните очертания на Гълфстрийма. Слънцето беше слязло ниско и скоро щеше да се скрие зад облаците.

— Допускате ли, че е карала майка им?

— Вероятно. Може би са имали шофьор. Каква е разликата?

— Предполагате ли че е шофирал Анди?

— Не е изключено. Майка му би могла да му разреши.

— Той е твърде самонадеян — добави Еди.

— Беше самонадеян — поправи го Томас Хъдсън. — Повече не е.

Слънцето клонеше на заниз, пред него се стелеха облаци.

— При следната радиовръзка ще уведоим Уилкинсън да дойде утре рано, както и да ми запази място в самолета за Ню Йорк.

— Какво трябва да правя, докато отсъствувате?

— Ще се грижиш за имуществата. Ще ти оставя няколко, чека за идните месеци. Ако се надигне буря, вземи си достатъчно помощници за яхтата и за къщата.

— Ще направя, каквото трябва — обеща Еди. — Но сега ми идва да пратя всичко по дяволите.

— И на мене също — призна Томас Хъдсън.

— Остана ни Том.

— Засега — прошепна Томас Хъдсън и за първи път се вгледа право в дългата свършена перспектива на пустотата, която се откриваше отпреде му.

— Ще се справите криво-ляво — насърчи го Еди.

— Положително. Кога не съм се справял?

— Можете да останете за известно време в Париж, а сетне да се прехвърлите в Куба и Том ще ви прави компания. Можете да продължите да рисувате там и това ще внесе промяна.

— Несъмнено — съгласи се Томас Хъдсън.

— Можете да тръгнете на път и това ще ви облекчи. Качете се на ония големи параходи, за които винаги съм мечтал. Пребродете света с тях. Нека ви отведат навсякъде, където отиват.

— М-да.

— Майка му стара! — изруга Еди. — Как дявол да го вземе може да са убили Дейвид?

— Не се коси, Еди — успокои го Томас Хъдсън. — Знаем ли какво ни носи утрешният ден!

— Майната му на всичко! — изръмжа Еди и килна шапката си на тила.

— Ще играем играта, както можем — заключи Томас Хъдсън. Ала сега чувствуваше, че играта вече съвсем не го привлича.

Докато прекосяваше Атлантическия океан на изток с „Ил дьо Франс“, Томас Хъдсън узна, че адът не изглежда непременно такъв, какъвто са го описали Данте и другите големи художници на преизподнята, а може да бъде луксозен, уютен, многожелан кораб, който те отнася към страна, за където винаги си заминавал, тръпнещ от очакване. Този ад имаше много кръгове, ала те не бяха ясно очертани като кръговете на великия флорентински егоцентрик.

Томас Хъдсън се качи рано-рано на борда, за да избяга — чак сега си даваше сметка — от града, тъй като се страхуваше, че ще срещне хора, които щяха да му заговорят за злополуката. Надяваше се, че на кораба ще постигне що-годе примирие с горестта, сякаш не знаеше, че от горестта не могат да се получат отстъпки. Тя може да се излекува от смъртта и да се притъпи или упои с разни средства. Някои твърдят, че времето я лекува. Ала щом може да бъде излекувана от преживявания, по-слаби от смъртта, съществува вероятност горестта да не е истинска.

Едно от средствата, които притъпяват временно горестта, като притъпяват и всичко останало, е пиенето, а другото, което може да отклони мисълта от горестта, е работата. Томас Хъдсън беше изпитал и двете лекарства. Но знаеше, че алкохолът ще разруши способността му за творчески труд, а той беше градил толкова дълго живота си върху работата, че я считаше за едно от благата, които не би трябвало да изгубва.

Тъй като знаеше, че засега ще бъде неспособен да работи, реши да пие, да чете и да се занимава с физически упражнения, докато се измори достатъчно, за да заспи. Беше спал в самолета. Ала не беше спал в Ню Йорк.

Сега се намираше в луксозната кабина, съединена със салон. Носачите оставиха куфарите и големия пакет със списания и вестници, които накупи. Сметна, че ще бъде най-леко да почне с тях. Той подаде билета си на камериера и го замоли за шише минерална вода „Перие“ и за малко лед. Когато прислужникът донесе водата и леда, Томас

Хъдсън извади от един куфар бутилка качествен скоч с вместимост една пета американски галон^[1], отвори я и си приготви питие. Сетне сръза връвта на големия пакет със списания и вестници и ги тръсна на масата. Списанията изглеждаха пресни и девствени в сравнение със списанията, които пристигаха на острова. Той взе „Дъ Ню Йоркър“. На острова винаги го запазваше, за да го чете вечер, отдавна не беше го зървал още през седмицата на издаването му или в ненагънат вид. Томас Хъдсън се разположи в дълбоко удобно кресло, отпи от питието и установи, че е невъзможно човек да чете „Дъ Ню Йоркър“, когато любимите същества току-що са загинали. Опита „Тайм“ и успя да го прочете, включително и „Светската хроника“, където се съобщаваше за смъртта на двете момчета, сочеше се възрастта им, възрастта на майката, не съвсем точна, семейното ѝ положение, и се уточняваше, че се е развела с него през 1933 година.

„Нюзуик“ съдържаше същите данни, ала като четеше краткото съобщение, Томас Хъдсън изпита странното усещане, че авторът на дописката скърби за смъртта на момчетата.

Приготви си второ питие и си каза, че водата „Перие“ е много по-подходяща от всичко друго, което може да се прибави към уискито. После прочете изцяло „Тайм“ и „Нюзуик“. „За какъв бяс е ходила в Биариц — запита се мислено. — Може би е отивала пък в Сен Жан дьо Люз?!“

От съжденията си заключи, че уискито почва да действа.

„Забрави ги! — каза си той. — Запомни само как изглеждаха и ги заличи! Трябва да се примириш рано или късно. Примири се още сега! Почети още!“ — подкани се Томас Хъдсън.

Точно тогава корабът се раздвижи. Той се движеше много бавно, но Томас Хъдсън не погледна през прозореца на салона. Седеше в удобното кресло, прехвърляше купчината вестници и списания и пиеше скоч с вода „Перие“.

„Няма изобщо какво да те измъчва — заговори си той. — Ти ги заличи и те изчезнаха. Преди всичко не трябваше да ги обичаш така дяволски. Не трябваше да обичаш и майка им. Вслушай се в гласа на уискито — каза си. — Какъв разтворител за мъките ни. «Разтворител-алхимик, който в миг превръща оловно злато в лайна!» Не, нарушен е ритъмът... «Оловно злато в лайна превръща» — звучи по-добре.“

„Къде ли е Роджър с момичето? — запита се той. — Банката ще знае къде е Томи. Аз зная къде съм. Аз съм тук с бутилка «Оулд Пар». Утре в гимнастическия салон ще изхвърля под формата на пот всичката погълната отрова. Ще използвам нагревателния кош. Ще карам едно от ония колела, които не отиват никъде, и ще яздя механичния кон. Точно това ми е нужно. Продължителна езда на механичния кон. После ще си направя основна фрикция. А по-късно ще срещна някого в бара и ще поприказвам за едно-друго. Пътуването трае само шест дни. Лесно ще минат шест дни.“

Вечерта заспа и когато се събуди през нощта, чу как корабът се движи в морето. Първоначално, като почувствува морския полъх, помисли, че се намира в къщи на острова и че го е пробудил лош сън. Сетне се досети, че не сънува, и усети тежката миризма на грес по ръбовете на отворения прозорец. Запали лампата и пи минерална вода. Беше много жаден.

На масата имаше поднос със сандвичи и плодове, оставени снощи от камериера, а в кофичката, където стоеше шишето с вода „Перие“, имаше още лед.

Почувствува, че трябва да хапне нещо. Погледна часовника. Беше три и двадесет. Морският въздух беше хладен. Томас Хъдсън изяде един сандвич и две ябълки, после извади малко лед от кофичката и си приготви едно питие. Бутилката „Оулд Пар“ беше почти празна, ала той имаше още една. Сега, в прохладата на ранното утро той се намести в удобното кресло, отпи и зачете „Дъ Нью Йоркър“. Установи, че вече може да го чете, установи също, че му се услажда пиенето посред нощ.

С години беше опазвал абсолютното правило да не пие нощем и никога да не пие, преди да е свършил работата си, освен в почивни дни. Ала сега, когато се събуди през нощта, почувствува простото щастие да наруши навиците си. Това беше първото връщане към чисто животинското щастие или способност за щастие, което изпитваше, откакто беше получил радиограмата.

„«Дъ Нью Йоркър» е много добър — каза си. — И очевидно е списание, което можеш да четеш на четвъртия ден, след като се е случило дадено събитие. Не в първия, нито във втория, нито в третия ден. А в четвъртия.“

След „Дъ Ню Йоркър“ той прочете „Дъ Ринг“, а сетне всичко, което заслужаваше да бъде прочетено в „Ди Атлантик Монсли“, и дори част от онова, което не заслужаваше да се чете. Тогава си приготви трето питие и зачете „Харпърз Магазин“. „Виждаш ли, че ти мина!“ — увери сам себе си.

[1] 0.757 л. — Б.пр. ↑

ВТОРА ЧАСТ
КУБА

След като всички си отидоха, той остана да лежи на рогозката и се вслуша във вятъра. Духаше свеж северозападен вятър. Той постла на пода одеяла, натрупа възглавници, за да се облегне в гърба на креслото, което постави до крака на масата в дневната, сложи си шапка с дълга козирка, за да пази сянка на очите му, и се зае да прегледа кореспонденцията си на добрата светлина от голямата нощна лампа, поставена на масата. Котката лежеше на гърдите му и той придърпа едно леко одеяло върху нея и върху себе си, отвори писмата и ги зачете, като пиеше уиски с вода от чаша, която поставяше на пода между две глътки. Намираще чашата с опипване, когато му потрябваше.

Котката предеше, ала той не я чуваше, защото тя мъркаше тихо. В едната ръка държеше писмо, а с пръста на другата галеше гушата на котката.

— Имаш гърлен микрофон, Бойз — каза той. — Обичаш ли ме?

Котката задраци нежно с нокти по гърдите му, като едва закачваше преждата на дебелия син пуловер с висока яка, и мъжът почувствува дългата, галовно изтегната тежест на животното и мъркането му под пръстите си.

— Тя е флърца, Бойз! — прошепна той на котката и отвори ново писмо.

Котката пхна глава под брадичката на мъжа и почна да се гали.

— Ще ти изподерат очите, Бойз! — рече мъжът и погали главата на животното с небръснатата си брада. — Жените хич не ги обичат. Срамота е, че не пиеш, Бой. Иначе те бива кажи-речи за всичко друго.

Първоначално котката беше наречена по името на крайцера „Бойз“, ала отдавна мъжът ѝ викаше за по-късо „Бой“.

Той прочете второто писмо, без да прави забележки, сетне посегна и отпи от чашата с уиски и вода.

— М-да — провлече мъжът. — Доникъде няма да я докараме. Слушай какво ще ти кажа, Бой. Ти ще прочетеш писмата, а аз ще лежа на гърдите ти и ще преда. Съгласна ли си?

Котката вдигна глава, за да я трие в брадата на мъжа, а той я погали, като прекара четинестата си брада между ушите на животното и продължи по тила до лопатките. Същевременно отвори третото писмо.

— Разтревожи ли се за нас, когато се надигна бурята, Бойз? — запита той. — Искан ми се да беше ни видяла, когато влизахме в протока на пристанището, докато вълните се разбиваха в Моро^[1]. Щеше да се изплашиш яката, Бой. Прибрахме се в дяволски бясно и гадно море, летейки по гребена на вълните като адски акваплан.

Котката се изтегна със задоволство, дишайки в ритъм с човека. „Тя е едра, дълга и галювна котка — помисли си мъжът, — и слаба от прекален нощен лов.“

— Свърши ли нещо полезно, докато ме нямаше, Бой? — мъжът сложи писмото на пода и взе да милва животното под одеялото. — Има ли добра слука?

Котката се изви настрани и подложи корема си, за да я погали така, както по времето, когато беше котенце, и когато той беше щастлив. Мъжът я обви с ръце и я притисна до гърдите си, докато едрата котка продължаваше да лежи настрани, завряла глава под брадата му. Под натиска на ръцете му, тя се обърна внезапно и се просна на гърдите му с нокти, забити в пуловера, и плътно прилепнало тяло. Сега не мъркаше.

— Съжалявам, Бой — каза мъжът. — Страшно съжалявам. Чакай да прочета това друго проклето писмо. Нищо не можем да направим, нали?

Котката лежеше отгоре му, отпусната, притихнала, унесена. Мъжът я погали и прочете писмото.

— Бъди спокойна, Бой — продължи той. — Няма никакъв изход. Ако намеря някакъв изход, ще ти съобщя.

Когато свърши третото и най-дълго писмо, голямата котка с черна и бяла козина спеше. Беше заела положението на сфинкс, но бе отпуснала глава върху гърдите на мъжа.

— Ужасно се радвам — каза си той. — Ще трябва да се съблека, да се изкъпя и да си легна в леглото. Няма обаче топла вода, затова тая нощ няма да спя в леглото. Прекалено съм възбуден от клатенето. Няма да се задържа в леглото. Кой знае дали ще заспя и тук с това сладко животинче на гърдите.

— Бой — прошепна той, — ще те отместя, за да мога да легна настрани.

Той отмести тежкото отпуснато тяло на котката, която се съживи внезапно в ръцете му и пак се унесе, после я сложи до себе си, обърна се и се облегна на десния лакът. Котката лежеше до гърба му. Тя се беше разсърдила, когато я беше отместил, но сега отново спеше, свита до мъжа. Той взе трите писма и повторно ги прочете открай докрай. Реши да не се залавя с вестниците, посегна, угаси светлината и легна настрани, усещайки как тялото на котката се допира до задника му. Той лежеше, прегърнал, с двете ръце една възглавница и отпуснал глава на друга възглавница. Навън вятърът духаше силно и сякаш подът на стаята се клатеше като горния мостик. Мъжът беше прекарал деветнадесет часа на мостика, преди да се приберат.

Той лежеше и се мъчеше да заспи, ала не успяваше. Очите му бяха изморени и той не искаше да пали лампата, нито да чете, затова лежеше и чакаше да се съмне. През одеялата усещаше рогозката, изплетена по размерите на голямата стая и донесена от остров Самоа с един крайцер шест месеца преди Пърл Харбър^[2]. Тя покриваше целия под, застлан с плочи, но там, където френските врати се отваряха към патиото, беше подвита и изгърбена от движението на вратите, та той усещаше как вятърът се промъква през зирките под вратите, и я надига вълнообразно. Каза си, че вятърът ще продължи да духа от северозапад най-малко още един ден, после щеше да се извърти на север и накрая на североизток. Тези посоки следваше вятърът зиме, ала той можеше да се задържи североизточен няколко дни, духайки яростно, преди да стихне в brisa, както местните жители наричаха североизточния пасат. Когато духаше със силата на буря от североизток срещу Гълфстрийма, разлюляваше много стихийно морето. То ставаше едно от най-бурните, които мъжът бе виждал по света. И той знаеше, че при такова вълнение никакви германски подводници няма да излязат на повърхността. Затова заключи, че ще престои на сушата най-малко четири дни. След това подводниците щяха непременно да изплуват.

Мъжът се сети за последното си плаване и как бурята ги застигна на шестдесет мили от Хавана и на тридесет мили от най-близкия бряг, както и на какви тежки опасности се беше изложил, за да се прибере в Хавана вместо в Баия Онда. Беше напрегнал ужасно яхтата, та би трябвало да я прегледа основно. Може би щеше да бъде по-добре да се

приюти в Баия Онда. Но напоследък там ходеха прекалено често. Освен това беше прекарал в открито море дванадесет часа, а беше предвидил да престои не повече от десет. Не всичко обаче беше наред и не можеше да се предскаже колко ще трае бурята, затова реши да се върне в Хавана, макар и да се изложи на свирепото вълнение. Утре сутрин щеше да се изкъпе, избърсне, докара и щеше да се яви на доклад пред морския аташе. Кой знае дали щяха да се съгласят да остане на сушата. Ала той беше сигурен, че нищо няма да се яви на повърхността при такова време; невъзможно беше за подводниците да изплуват. Всъщност това беше най-важното. Ако излезеше прав, останалото също щеше да се уреди, макар че не всякога нещата минаваха без усложнения. Да, не минаваха.

Подът го убиваше в десния бут, кръста и дясното рамо. Той легна на гръб и се отпусна на раменете, прибра коленете си под одеялото и го опъна с пети. В това положение тялото му се поотмори, той сложи лявата ръка върху спящата котка и я погали.

— Почиваш си ужасно добре, Бой — рече той. — И спиш добре. Май никак не ти е зле.

Намисли да пусне някоя от другите котки, за да има с кого да разговаря и за да му прави компания сега, когато Бойз спеше. Но се отказа. Щеше да раздразни Бойз и щеше да събуди ревността ѝ. Бойз ги чакаше извън къщи, когато пристигнаха с фургонната кола. Беше страшно възбудена и се вреше в краката им, докато разтоварваха, поздравяваше всекиго, вмъкваше се и се измъкваше при всяко отваряне на вратите. Вероятно ги беше чакала всяка нощ навън, откакто бяха заминали. Щом мъжът получаваше заповед да тръгне, котката я отгатваше. Естествено, тя не разбираше от заповеди, но предугаждаше по първите признаци на подготовката, и колкото повече приготовленията напредваха, докато се стигнеше до крайното безредие на спящите в къщата хора (той винаги караше момчетата си да лягат към полунощ, когато тръгваха призори), толкова по-възбудена и по-неспокойна ставаше котката, докато накрая, когато товареха, за да потеглят на път, тя изпадаше в отчаяние, та се принуждаваха да я затворят, за да не ги последва по алеята до селото и по-нататък по шосето.

Веднъж на централното шосе мъжът видя наскоро сгазена котка, която приличаше точно на Бойз. Черен гръб, бяла гуша, бели гърди и

предни крака. Имаше и напомнящата домино черна ивица през муцуната. Той знаеше, че котката не може да бъде Бой, защото се намираще най-малко на шест мили от фермата. Ала сърцето му се сви, той спря колата, върна се, повдигна жертвата, за да се увери, че не е Бой, и я отместа встрани от пътя, за да не я прегазват други коли. Котката беше охранена, затова заключи, че има стопанин. Остави я край пътя, за да може собственикът ѝ да я намери и узнае участта ѝ, вместо да се тревожи в неизвестност. Иначе щеше да я вземе в колата и щеше да я погребее във фермата.

Вечерта, когато се прибираще във фермата, не видя трупа на мястото, където го беше оставил, и допусна, че стопаните на котката са я намерили.

Тази нощ, докато седеше в голямото кресло, за да чете, и Бойз се беше наместила до него, се запита какво ли би сторил, ако бъде убита Бойз. Съдейки по поведението на котката и пристъпите ѝ на отчаяние, каза си, че животното изпитва същите чувства към господаря си.

„Тя изживява всичко по-силно от мене. Защо постъпваш така, Бой? Ако посрещаш нещата по-спокойно, би се чувствувала много по-добре. Аз ги посрещам колкото се може по-трезво — рече си. — Да, посрещам ги. Но Бойз не може.“

В морето си мислеше за Бойз, за странните ѝ навици, за отчаяната и безнадеждна обич. Спомняше си как я беше видял за първи път като котенце, играещо с отражението си в стъклото на тезгяха за пури на бара в Кохимар, построен на скалите над пристанището. Там се бяха отбили едно ярко коледно утро. Завариха неколцина клиенти, запили се още от Бъдни вечер. Вееше свеж източен вятър през отворения ресторант и бара, светлината беше толкова ярка, въздухът толкова чист и хладен, че не беше утро за пияни.

— Затвори вратите да не духа! — провикна се един от тях.

— Няма да затворя! — отговори съдържателят. — Така ми харесва. Върви си търси завет другаде, щом ти е много хладно!

— Плащаме, за да ни осигуриш уютност! — обади се друг от среднощните гуляйджии.

— Ами! Плащате за онова, което пиете. Потърсете си друго място за уютност!

Мъжът погледна през откритата тераса на бара към морето, тъмносиньо с бели зайчета, където сновяха рибарски лодки, влачеха

въдици и ловяха корифена. На бара седяха петима-шестима рибари, на терасата две от масите също бяха заети от рибари. Изглежда, бяха имали богат улов предишния ден или разчитаха, че хубавото време и течението ще се задържат, та бяха останали на сушата, за да се почерпят за Коледа. Ни един от тях, доколкото знаеше мъжът, който се наричаше Томас Хъдсън, никога не ходеше на църква за Рождество Христово, и никой не се обличаше съзнателно като рибар. Измежду рибарите, които изобщо беше срещал, те най-малко приличаха на рибари, макар да бяха едни от най-добрите. Носеха стари сламени шапки или ходеха гологлави. Носеха стари дрехи и ходеха ту боси, ту обути. Не беше трудно да се различи един рибар от един гуахиро^[3], защото селяните се контеха с гиздави ризи на басти, широкополи капели, тесни панталони, ботуши за езда, когато отиваха в града, и кажи-речи всички носеха мачете, а рибарите навличаха останки от стари дрехи, бяха весели и самоуверени. Селяните, напротив, се държаха свито и плахо, освен когато се напиваха. Единственият начин да се познае със сигурност един рибар, беше да се погледнат ръцете му. Ръцете на старците бяха изкривени и кафяви, с петна от слънцето, дланите и пръстите бяха дълбоко нарязани и покрити с белези от шнура на въдиците. Ръцете на младежите още не бяха деформирани, ала повечето имаха петна от слънцето и всички бяха дълбоко нарязани, космите на всички, освен на най-чернокосите, бяха изрусени от слънцето и солта.

Томас Хъдсън си спомни как в онова коледно утро, първата Коледа от войната, съдържателят на бара го запита: „Искате ли скариди?“ и донесе голяма чиния, пълна догоре с току-що сварени тропически скариди, сложи я на тезгяха, нарязва жълт лимон и нареди резените в една чинийка. Скаридите бяха огромни и розови, пипалата им висяха от ръба на тезгяха с повече от фут. Той взе една скарида, разпери мустаците ѝ нашироко и забеляза, че са по-големи от бакенбардите на японски адмирал.

Томас Хъдсън откъсна главата на скаридата-японски адмирал, разтвори черупката ѝ откъм корема с палци и я обели. Когато сдъвка скаридата, тя се оказа съвсем сочна и крехка. Беше сварена в морска вода с пресен лимонов сок и чер пипер на зърна и имаше рядък аромат, та той си каза, че никога по-рано не беше ял толкова вкусни скариди ни в Малага, ни в Трагона, ни във Валенсия. Точно тогава дойде

котенцето, то се спусна по тезгяха, тръкна се в ръката му и си поиска скараридка.

— Много големи са за тебе, писе! — каза той.

Все пак откъсна с палеца и показалеца парче от една скараридка и го подаде на котенцето, което изтича назад към тезгяха за пури и го изяде бързо и стръвнишки.

Томас Хъдсън наблюдаваше как котето с красиво черно-бяло кожухче, бели гърди и предни крака, черна лента през очите, напомняща гиздаво домино, рѳа скараридката рѳмжейки, и запита съдържателя чие е.

— Ваше, стига да го искате.

— Имам вече две котки в къщи. Персийски.

— Две са нищо. Вземете и това коте. Да се кръстосат с малко кохимарска кръв.

— Тате, не може ли да го вземем? — намеси се единият от синовете му, за когото повече не мислеше и който се беше изкачил по стъпалата от терасата, където зяпаше как се прибират рибарските лодки, как рибарите свалят мачтите, разтоварват навитите на руло шнулове на въдиците, изхвърлят на брега наловената риба.

— Моля те, тате, не можем ли да го вземем? Много е красиво!

— Смяташ ли, че ще му бъде добре далече от морето?

— Непременно, тате. Тук след време ще има да пати. Не си ли виждал колко са жалки уличните котки? А вероятно някога и те са били като това котенце.

— Вземете го! — настоя съдържателят. — Ще му бъде добре във фермата.

— Слушай, Томас — обади се един рибар от една маса, който, беше слушал разговора, — ако искаш котки, ще ти дам една ангорска, чистокръвна ангорска котка от Гуанабакоа. Истински ангорски тигър.

— Мъжка ли е?

— Толкова е мъжка, колкото си и ти! — отговори рибарят.

Всички на масата прихнаха да се смеят.

Испанските шеги се градяха предимно на подобни двусмислици.

— Само че е козина — пусна рибарят нова шега и пак предизвика дружен смях.

— Тате, моля ти се, нека да вземем това коте? — наблегна момчето. — Мъжко е.

— Сигурен ли си?

— Сигурен съм, тате. Сигурен съм.

— Същото твърдеше и за персийските котки.

— Персийските котки бяха различни, тате. Сбърках с персийските котки, признавам. Но сега зная, тате. Сега наистина зная.

— Чувай, Томас! Искаш ли ангорския тигър от Гуанабакоа? — запита рибарят.

— Какво представлява? Котка за вещици ли?

— Няма нищо общо с вещиците. Тая котка никога не е чувала за света Варвара. По-добра християнка и от тебе е!

— *Es tuu posible*^[4] — обади се друг рибар и всички се разкикотиха.

— Колко ще струва тая славна котка? — полюбопитствува Томас Хъдсън.

— Нищо. Ще ти я подаря. Чистокръвен ангорски тигър. Коледен подарък.

— Ела тук на бара да те почерпя и да ми я опишеш.

Рибарят седна пред тезгяха. Носеше очила с рогова рамка и избеляла синя риза, която сякаш не би издържала още едно пране. Беше изтъняла като дантела на гърба между раменете и беше почнала да се цепи. Беше обут в памучни излиняложълтеникави панталони и ходеше бос на връх Коледа. Обветреното му лице и ръцете имаха тъмния цвят на дърво. Той сложи нарязаните си ръце на бара и поръча на съдържателя:

— Уиски с джинджифилов сайдер.

— От джинджифила ми прилошава — обясни Томас Хъдсън. — Дай ми едно уиски с минерална вода.

— А на мене ми идва като мехлем — отвърна рибарят.

— Пия „Канада драй“. Иначе не ми се услажда вкусът на уискито. Слушай, Томас. Това е сериозна котка.

— Тате — вметна момчето, — преди ти и тоя господин да сте се запили, можем ли да вземем котето?

Момчето беше завързало парче от черупката на скарида за края на бяла памучна връв и си играеше с котето, което, застанало на задните си крака като стилизиран лъв от гербовете, се бореше с примамката, разигравана от детето.

— Искаш ли го?

— Знаеш, че го искам.

— Можеш да го вземеш.

— Благодаря ти много, тате. Ще го отнеса в колата, за да го поопитомя.

Томас Хъдсън проследи как синът му пресече пътя с котето в ръце и седна на предната седалка. Чергилото на колата беше свалено и от бара той наблюдаваше как момчето с притисната от вятъра кестенява коса седи в откритото купе под ярката слънчева светлина. Не можеше да види котето, защото детето го държеше на седалката, като се беше свило, за да се пази от повеея, и галеше кожухчето му.

Сега момчето беше мъртво, а котето се беше превърнало в стара котка и беше преживяло момчето. „Ако се съди по чувствата, които проявяваме сега — каза си мъжът, — ни аз, ни Бойз бихме желали да се преживеем. Не зная дали е имало по-рано случай човек и животно да бъдат влюбени един в друг. Вероятно това е много комично. Но аз никак не го намирам за комично.

— Не — натърти той, — не го намирам за по-комично от факта, че котето на едно момче може да преживее самото момче.“

Безспорно много неща, свързани с котката, бяха смешни. Например, когато Бойз ръмжеше, после внезапно надаваше жално мяучене и се вкопчваше с цялата дължина на тялото си в мъжа. Понякога слугите разказваха, че котката не ядяла по няколко дни, когато господарят заминавал, ала гладът винаги надделявал. Въпреки това имало дни, когато се опитвала да се храни само с лова си и не искала да се прибере при другите котки. Но в края на краищата всякога се връщала и изхвърквала от стаята със скокове по гърба на котките, които се трупали, щом слугата отварял вратата, за да внесе паницата с кайма. После се връщала, прескачайки останалите котки, които се блъскали около ратая с храната. Ядяла винаги много припряно и напускала котешката стая веднага, щом се нахранвала. Тя изобщо не проявяваше интерес към никоя друга котка.

Отдавна мъжът си повтаряше, че сама Бойз се счита за човешко същество. Тя не пиеше с него, както би пила мечка, но ядеше всичко, каквото ядеше той, особено храни, до които котките не се докосват. Томас Хъдсън си спомняше как миналото лято, когато двамата закусваха заедно, ѝ поднесе резен прясно, изстудено манго. Бойз го изяде с наслада и оттогава, докато той се намираше на сушата и

траеше сезонът на мангото, тя получаваше всяка сутрин манго^[5]. Той трябваше да ѝ пъха в устата резените, защото бяха много хлъзгави, за да може сама да ги измъкне от чинията. Затова Томас Хъдсън си казваше, че ще трябва да приспособи някаква стойка, подобна на скарите за препечен хляб, откъдето котката би поемала резените, без да бърза.

По-късно, когато авокадовите дървета^[6], големите тъмнозелени „агуакатес“ с плодове малко по-тъмни и по-лъскави от листата, станаха за беритба и той се намираше през септември на брега, за да ремонтира яхтата, стягайки я за плаване до Хаити, даде на Бойз лъжица от вътрешността на едно авокадо, чиято костилка беше извадена и кухнята беше напълнена с подправка от зехтин и оцет. Котката я изяде и оттогава на всяко ядене получаваше по половин „агуакате“.

— Защо не се покатериш на дървото, за да си хапнеш направо?
— закачаше Томас Хъдсън котката, докато двамата се разхождаха из хълмовете на стопанството.

Естествено, Бойз не отговаряше.

И все пак завари Бойз на едно авокадово дърво една вечер, когато излезе в дрезгавината да се поразходи и позяпа как черните Дроздове летят към Хавана, където те се събираха на ята на ята от полето, на юг и на изток, за да ноцуват шумно по антилските лаврови дървета на Прадо. Томас Хъдсън обичаше да наблюдава как се задават над хълмовете черните дроздове, как излитат в здрача първите прилепи, как излизат на нощен лов малките кукумявки, когато слънцето потъваше в морето отвъд Хавана и светлините почваха да блещукат над височините. Онази вечер не намери Бойз, която почти винаги го придружаваше при разходките, та взе Биг Готс, един от синовете на Бойз, котарак с развити плещи, дебел врат, широка муцуна, страхотни мустаци, черна козина и войнствен израз. Готс никога не ловеше. Занимаваше се с бой и любов и тава запълваше времето му. Но беше веселяк, стига да не му се пречеше, и обичаше да се разхожда, особено когато Томас Хъдсън спираше от време на време, поваляше го рязко с крак, за да го просне встрани, и почваше да го гали по корема. На Готс допадаха мъжките, груби ласки, независимо дали човешкият крак беше обут в обувка или беше бос.

Тъкмо Томас Хъдсън се беше навел и пляскаше котарака — Готс обичаше да го пляска така силно, както се пляска едро куче, — когато погледна нагоре и зърна Бойз на авокадовото дърво. Готс също погледна и я видя.

— Какво правиш там, стара скитнице? — извика Томас Хъдсън. — Прояде ли ги най-последно направо от дървото?

Бойз погледна надолу и забеляза Готс.

— Слез да се поразходим — предложи Томас Хъдсън. — Ще ти дам за вечеря „агуакате“.

Котката изгледа котарака и не мръдна.

— Страшно красива си сред тоя тъмнозелен листак. Остани си там, щом ти харесва.

Бойз отмести очи. Томас Хъдсън и големият черен котарак продължиха между дърветата.

— Смяташ ли, че са я прихванали, Готс? — запита мъжът. Сетне, за да се поправи на котарака, додаде: — Помниш ли оная нощ, когато не можахме да намерим лекарството?

Думата „лекарство“ имаше чародейка сила върху Готс и щом я чуеше, лягаше настрани, за да го галят.

— Спомняш ли си лекарството? — повтори Томас Хъдсън и големият котарак взе да се гърчи в своя буен груб възторг.

За него думата „лекарство“ се беше превърнала в чародейна една нощ, когато мъжът се беше напил, истински напил, и Бойз не искаше да легне при господаря си. Когато беше пиан, при Томас Хъдсън отказваше да спи и Принсеса, и Уили. Ни една котка не се съгласяваше да се гушне до него освен Френдлес, така се наричаше по-рано Биг Готс, и братът на Френдлес, който беше всъщност негова сестра и беше нещастно животно с чести страдания и редки изблици на радост. Готс го харесваше повече пиан, отколкото трезв, или може би така се струваше на Томас Хъдсън, защото вземаше Готс при себе си само когато се напиеше. Намираше се на сушата от близо четири дни, когато се напи истински онази нощ. Започна по пладне във „Флоридита“: най-напред пи с кубински политици, които се бяха вмъкнали крадешком, за да пият по едно на бърза ръка; после със захарни и оризови плантатори, с кубински правителствени чиновници, черпещи се през обедната почивка; с втори и трети легационни секретари, придружаващи по някой гост до „Флоридита“; с неизбежните агенти на

ФБР, млади изконтени американци, вежливи и мъчещи се да останат незабелязани, така подчертано, че се издаваха от пръв поглед, сякаш носеха служебните си нашивки на раменете на костюмите си от бял лен или крепиран памук. Беше пил двойни ледени дайкири^[7], онези големи коктейли, които приготвяваше Константе и които нямаха вкус на алкохол, а оставяха усещането, когато човек ги пиеше, че се спуска със ски по ледник, преминавайки през пухкав сняг, и след шестата или осмата чаша, че се спуска със ски по ледник, необвързан с осигурително въже. Влязоха няколко познати морски офицери, та се почерпи и с тях, а след това с неколцина от така наречения „хулигански флот“ или бреговата охрана. Ала те го приближиха твърде много до служебните му задължения, заради които пиеше с надежда, че ще ги позабрави, и затова се прехвърли в долния край на бара, където седяха старите почтени проститутки, изисканите стари проститутки, с които всеки постоянен посетител на „Флоридита“, беше спал поне веднъж през последните двадесет години. Томас Хъдсън се намести на една табуретка при проститутките, поръча си един „клуб сандвич“^[8] и изпи още няколко двойни ледени дайкири.

Когато онази нощ се прибра във фермата, беше много пиан и ни една от котките не се съгласи да легне при него, освен Готс, който не страдаше от алергия спрямо острата миризма на рома, нито от предразсъдъци спрямо пианството, а пищното благоухание на проститутките го възбуждаше така сладостно, както разкошна коледна плодова торта. Двамата заспаха дълбоко, колчем Томас Хъдсън се сепваше, Готс мъркаше шумно, накрая мъжът се събуди и когато се сети колко много беше пил, каза на Готс:

— Трябва да вземем лекарството!

На Готс хареса звукът на думата, символизираща разгулния живот, който той споделяше, и запреше още по-силно.

— Къде е лекарството, Готс? — запита Томас Хъдсън. Той щракна ключа на нощната лампа до леглото, но тя на сушата, се бяха скъсали жици или се беше получило късо съединение и повредата още не беше отстранена, затова нямаше ток. Мъжът опипа нощното шкафче, търсейки голямата двойна капсула секонал, последната, която беше останала, и която щеше да го приспи, за да се събуди на утрото без главоболие. Той я събори, когато я докосна в тъмнината, и не можа да я намери. Разтършува се по пода, ала без полза. Нямаше кибрит до

леглото, защото не пушеше, а слугите бяха изтощили по време на отсъствието му батерията на електрическото фенерче и то не светеше.

— Готс — каза Томас Хъдсън, — трябва да намерим лекарството.

Той слезе от леглото, Готс скочи на пода и двамата затърсиха лекарството. Готс се свря под леглото, без да знае какво ще лови, но готов на всичко, а Томас Хъдсън му заповяда:

— Лекарството, Готс. Намери лекарството!

Готс измъчи жалостиво под леглото и взе да дращи наляво и надясно. Накрая излезе, мъркайки. Господарят му, опипвайки пода, докосна капсулата. Тя се озова под пръстите му, покрита с прах и паяжина. Готс я беше намерил.

— Ти намери лекарството — похвали Томас Хъдсън животното. — Ти си незаменим котарак!

След това той изми капсулата в шепата си с малко вода от стъкленицата до леглото и я глътна, като отпи от водата. Легна си, усещайки как лекарството почва да действа бавно, и захвали Готс, а големият котарак се размърка от похвалите. Оттогава думата „лекарство“ имаше чародейна сила за Готс.

Когато беше в морето, Томас Хъдсън си мислеше за Готс, както и за Бойз. У котарака нямаше нищо трагично. Макар да беше преживял наистина тежки часове, оставаше си свършено невредим, и дори когато биваше сразяван в някои от най-свирепите схватки, никога не изглеждаше жалък. Дори когато нямаше сили да се довлече до къщата, а лежеше под мангановото дърво под терасата, запъхтян и облян в пот така, че се открояваха ясно развитите му плещи и тесните му тънки хълбоци, отпуснат и преизтощен, за да се движи, напругайки се да си поеме дъх, пак не изглеждаше жалък. Имаше широка глава на лъв и се държеше като непобеден. Животното беше привързано към човека и човекът беше привързан към животното. Томас Хъдсън уважаваше и обичаше котарака. Ала не можеше да се твърди, че Готс е влюбен в него и че той е влюбен в Готс, какъвто беше случаят с Бойз.

Бойз ставаше все по-своенравна и по-своенравна. Онази нощ, когато Томас Хъдсън и Готс я завариха на авокадовото дърво, тя закъсна и не се прибра, когато мъжът си легна. Тогава той спеше на голямото легло в спалнята, която се намираще в най-отдалечения край на къщата и имаше големи прозорци от три страни, та нощем се проветряваше от ветреца. По едно време Томас Хъдсън се събуди и се

вслуша във виковете на нощните птици. Тогава чу, че Бойз чука по перваза на прозореца. Тя беше много безшумна, ала се обади на господаря си, щом се озова на прозоречния перваз. Томас Хъдсън отиде при щорите и ги отвори. Котката скочи в стаята, стискайки със зъби два съсела.

На лунната светлина, която проникваше през прозореца и открояваше сянката от стеблото на памучното дърво, падаща напреко на широкото бяло легло, Бойз се разигра със съселите. Подскачаше и се въртеше, подмяташе ги по пода, отдалечаваше единия, заемаше стойка, втурваше се към другия, играеше си така стръвнишки, както когато беше котенце. Сетне ги отнесе в банята и след това Томас Хъдсън усети как тупна тежко, когато скочи на леглото.

— Значи не ядеше манго на дървото? — запита я той.

Котката тръкна глава в него.

— Значи ловеше и пазеше имота? Стара ми писано и сестрице Бойз. Няма ли да ги изядеш сега, щом ги умъртви?

Котката потри глава в господаря си и запреше тихо, после, понеже беше изморена от лова, заспа. Ала спа неспокойно и на утрото не прояви никакъв интерес към мъртвите съсели.

Сега се развиделяваше и Томас Хъдсън, който не успя да заспи, наблюдаваше как се промъква светлината и сивите стебла на кралските палми се мержелоят в дрезгавината на първите зори. Най-напред зърна само стволите и очертанятията на върховете. После, когато светлината се засили, видя как върховете на палмите се люлеят от буйния вятър, а по-късно, когато слънцето се въззе над хълмовете, стеблата на палмите добиха белезникавосив цвят, развяващите се листа — яркозелен, тревата по ридовете беше кафява от зимната суша, варовиковите била на далечните възвишения ги правеха да изглеждат увенчани със сняг.

Томас Хъдсън стана от пода, обу мокасина, облече старо палто от дебел вълнен плат и, оставяйки Бойз да спи свита на кълбо върху одеялото, прекоси дневната, мина през столовата и влезе в кухнята. Тя се намираще в северния край на къщата, навън вятърът беснееше и блъскаше клоните на дървото flamboyant^[9] в стените и прозорците. В хладилника нямаше нищо за ядене, а в бюфета намери само подправки, кутия американско кафе, кутия чай „Липтън“ и кутия фъстъчено масло. Китаецът, който готвеше, купуваше всеки ден продукти от пазара. Прислугата не очакваше, че господарят ще се

прибере, и несъмнено китаецът беше отишъл вече на пазара, за да набави нужните храни за през деня. „Щом някой от слугите дойде — каза си Томас Хъдсън, — ще го пратя в града за плодове и яйца.“

Той стопли вода, приготви кана чай и я отнесе заедно с една чаша и чинийка в дневната. Сега слънцето се беше извисило и осветяваше ярко стаята. Томас Хъдсън се намести в голямото кресло, почна да пие горещия чай и да разглежда картините по стените, озарени от свежата, ярка зимна слънчева светлина. Може би ще трябва да сменя някои от тях — замисли се той. — Най-хубавите са в спалнята, а аз повече не спя там.

Гледана от голямото кресло, дневната му се стори огромна подир теснотията на яхтата. Не си спомняше дължината на стаята. Знаеше я, когато поръча рогозката, но я забрави. Каквато и дължина да имаше дневната, тази сутрин тя изглеждаше три пъти по-дълга. По това личеше, че току-що се е прибрал на сушата. По това и по празния хладилник. Клатенето на корабчето в бурното сприхаво море, разлюляно от северозападния вятър, който духаше яростно срещу силното течение, беше забравено. Всичко беше останало толкова далече от него, колкото и самото море. Можеше да зърне океана, ако надникнеше през отворените врати на бялата стая и прозорците към гъсто залесените рътове, нарязани от шосето, по-далечните голи бърда, някогашни укрепления на града, пристанището и отвъд него белия град. Ала морето представляваше само синева отвъд далечната широко разстлана белота на града. Сега то беше толкова далече, колкото всичко преживяно, затова сега, когато люшкането беше отминало, Томас Хъдсън искаше да обърне гръб на океана, докато дойде време пак да се върне.

„Нека фрицовете се разполагат в морето през идните четири дни — каза си той. — Кой знае дали рибата играе около тях, когато са се потопили при такова време. Докъде ли стига вълнението? В тези води се среща риба на всички дълбочини, до които се потопяват подводниците. Вероятно на рибите ще им е много забавно. Дъното на някои подводници трябва да е покрито с водорасли и мидички, та сигурно рибите ще се трупат около тях. Но при напрегнатия им график едва ли дъната им ще са много обрасли. Така или иначе, рибите ще се навъртат наоколо им.“ Томас Хъдсън се сети за миг колко ли ще е развълнувано днес морето и какви ли планини синя вода ще се надигат

и ще рухнат, разтърсвайки белите си гребени, но сетне отблъсна мисълта от себе си.

Котката, заспала върху одеялото, се събуди, щом мъжът посегна да я погали. Тя се прозина, изпъна предните си крака, после отново се сви на топка.

— Никога не попаднах на жена, която да става заедно с мене — рече си той. — А сега не намерих и котка, която да се събужда едновременно с мене. Продължавай да спиш, Бой. Във всеки случай излъгах дяволски. Срецнах една жена, която се събуждаше, когато се събуждах и аз, дори се събуждаше преди мене. Ти не я познаваш ти изобщо не познаваш жена толкова дяволски добра. Нямах щастие, Бойз. Но да върви по дяволите всичко!

— Знаеш ли какво? Ще трябва да си намерим една добра жена, Бой. Бихме могли да се влюбим и двамата в нея. Ако се наемаш да я храниш ще ти я отстъпя. Ала още не съм срещал жена, която би могла да се храни със съсели дълго.

Чаят беше притъпил за малко глада му, но сега Томас Хъдсън отново се почувствува много гладен. Ако се намираше в морето, щеше да е закусил изобилно преди час, а вероятно час по-рано щеше да е изпил и голяма чаша чай. Докато се прибираха, морето беше прекалено развълнувано, за да готвят, та беше изял два сандвича с говежда консерва и дебели резени суров лук на мостика. Ала сега го измъчваше ужасен глад и Томас Хъдсън се ядосваше страшно, че няма нищо в кухнята. „Трябва да купя консерви и да ги държа тук за в случай, когато се прибера — каза си той. — Ще трябва обаче да осигуря и бюфет с ключ, за да бъде сигурен, че слугите няма да ги изядат, а аз не обичам да заключвам храната в къщи.“

Накрая си наля скоч с вода, седна в креслото и прочете натрупаните вестници. Почувствува как питието позалъга глада му и поуспокои нервната възбуда от завръщането в къщи. „Днес можеш да се почерпиш ако желаеш — каза си. — След като се явиш на доклад. При такъв студ няма да има много посетители във «Флоридита». Ще бъде хубаво отново да се озовеш там.“ Не знаеше дали да се храни във „Флоридита“ или в „Пасифико“. „Ще бъде студено в «Пасифико» — забеляза той. — Ще облека пуловер и палто, ще избира маса на завет до стената при бара, която ще ме запази от вятъра“.

— Иска ми се да обичаше да пътуваш, Бой — обърна се той към котката. — Бихме прекарали чудесно в града.

Бойз нямаше слабост към пътуванията. Изпитваше ужас, защото си въобразяваше, че ще я водят във ветеринарната лечебница. Продължаваше да се плаши от ветеринарните лекари. „Готс би се приспособил добре с автомобилите — рече си Томас Хъдсън. — Вероятно ще се оправи великолепно и с кораба, ако не се смятат водните пръски. Ще трябва да пусна всички котки навън. Ще ми се да бях им донесъл подарък. В града ще им купя коча билка, ако има, и довечера ще дам на Готс, Уили и Бой. Трябва да се намира още коча билка в чекмеджетата на шкафа в котешката стая, стига да не е изветряла и да е изгубила аромата си. Тя изветрява много бързо в тропиците, а кочата билка, която посадях в градината, няма изобщо никакъв мирис. Камо и ние като котките да разполагаме с нещо от рода на кочата билка, едновременно безвредно и действено — забеляза той. — Защо не разполагаме с подобно биле, от което да се опиваме?“

Котките лудееха по кочата билка. Бойз, Уили, Готс, братът на Френдлес, Литлес, Фърхауз и Таскфорс бяха до една наркомани. Принсеса — така слугите наричаха синята персийска котка Бейби — не се докосваше до коча билка. Така постъпваше и Ънкъл Уулфи, сивата персийска котка. Тя беше толкова глупава, колкото и красива, та поведението ѝ може би се дължеше на глупост или ограниченост. Ънкъл Уулфи никога не опитваше нищо ново и душеше предпазливо всяка нова храна, докато другите котки изяждаха всичко и за нея не оставаше нищо. Ала Принсеса, която беше баба на всички котки и беше умна, деликатна, високопринципна, аристократична, много любвеобилна, се боеше от миризмата на кочата билка и бягаше от нея, сякаш олицетворяваше порока. Принсеса се отличаваше с изисканост и аристократичност, имаше сиво-синкава козина, златисти очи и изтънчено държане, притежаваше толкова голямо достойнство, че пристъпите ѝ на разгонване напомняха увод, обяснение и накрая изложение на всички дворцови скандали. Понеже Томас Хъдсън беше видял Принсеса в любовна самозабрава не първия трагичен път, а след като беше достигнала зрелостта си на красавица, преминаваща внезапно от сдържано достойнство към необуздало сластолюбие, казваше си, че би желал, преди да умре, да изживее любовно приключение с принцеса, неотстъпваща по чар на Принсеса.

Тя трябваше да бъде толкова сдържана, деликатна и красива като Принсеса, преди да са се влюбили и отдали на любовта, а след това да прояви в леглото. Същото безсрамно сластолюбие, каквото проявяваше Принсеса. Понякога Томас Хъдсън сънуваше нощем тази принцеса и макар че действителността не би могла да превъзхожда сънищата, мечтаеше да изживее истинското приключение и беше съвсем сигурен, че ще го изживее, стига да съществуваше подобна принцеса.

За съжаление единствената принцеса, с която се беше любил, ако не се смятаха лъжливите италиански принцеси, представляваше жена, далече от хубостта, с въздебели глезени и не дотам стройни бедра. Тя имаше все пак гладката кожа на северните жени, блестяща, добре поддържана коса; той харесваше лицето, очите ѝ, харесваше я изобщо и изпитваше удоволствие да държи ръката ѝ в своята, когато двамата, застанали до парапета, плуваха в Суецкия канал и се приближаваха към светлините на Исмаилия. Харесваха се взаимно и бяха вече почти влюбени, дотолкова увлечени, че се налагаше да внимават, да не би гласовете им да ги издадат, когато се намираха в компания с други хора, дотолкова увлечени, че сега, когато си стискаха ръцете в тъмнината до перилата, той почувствува как напират желанието в плътта им. Предугаждайки със сигурност готовността ѝ, той заговори за любовното жертвоприношение и предложи да го извършат, понеже и двамата държаха много да бъдат напълно откровени помежду си.

— Много ми се иска — призна тя. — Както знаете. Но не мога. Както знаете.

— Има изход — увери я Томас Хъдсън. — Винаги се намира изход.

— В някоя спасителна лодка ли? — запита тя. — Не ми се прави любов в спасителна лодка.

— Вижте — започна той и сложи ръка на гърдата ѝ, която се надигна и оживя под пръстите му.

— Това е мило — прекъсна го принцесата. — Но те са две.

— Зная.

— Много мило — каза тя. — Знаете, че ви обичам, Хъдсън. Точно днес открих, че ви обичам.

— Как?

— Открих чисто и просто. Не беше особено трудно. А вие не открихте ли нещо?

— Не беше нужно да откривам това нещо — излъга той.

— Чудесно — одобри принцесата. — Но в спасителна лодка не върви. Във вашата каюта също не подхожда. А и в моята кабина не може.

— Да отидем в кабината на барона.

— В кабината на барона винаги се навъртат хора. Старият развратник. Не е ли забавно да срещнете един развратен барон като в старите времена?

— Да — съгласи се той. — Но бих могъл да се погрижа да няма никой в кабината му.

— Не, не подхожда. Само ме галете много мъжки, точно както ме галите сега. Чувствайте, че ме обичате неудържимо и продължавайте да ме галите.

Той продължи да я гали, като ръката му ставаше все по-дръзка.

— Не — противопостави се принцесата. — Недейте. Не бих издържала.

Тогава тя присегна и запита:

— Бихте ли издържали?

— Да.

— Добре. Ще видим. Не, не ме целувайте. Ако ме целувате на палубата, не бихме имали сили да устоим на изкушението.

— Защо трябва да се борим срещу изкушението?

— Къде, Хъдсън? Къде? Кажете ми, за бога, къде?

— Ще ви кажа защо.

— Зная всичко върху това защо. Въпросът е: къде?

— Обичам ви безмерно.

— Да. И аз ви обичам. Но друга полза от това няма, освен че се обичаме и това ни стига.

Той посегна, но тя се дръпна.

— Моля ви, ако се държите така, ще си ходя.

— Да седнем.

— Не. Ще останем прави, както сме.

— Харесва ли ви това, което вършите?

— Да, харесва ми. Сърдите ли се?

— Не. Но така не можем да продължаваме безкрайно.

— Съгласна съм — каза тя, изви глава, целуна го бързо и отново устреми поглед към пустинята, през която се плъзгаха в нощта. Беше

зима, нощта беше хладна, те стояха притиснати и погледите им блуждаеха в мрака.

След малко тя добави:

— Ще изпием ли бутилка шампанско в „Риц“?

— Ще бъде знаменито. Ами мъжът ви?

— Още играе бридж. Виждам го през прозореца. Щом свърши, ще ни потърси и ще дойде при нас.

Двамата отидоха в „Риц“, разположен на кърмата, и поръчаха бутилка „Перие Жуе Брю 1915“. После още една. Не след дълго към тях се присъедини принцът. Беше много мил и Хъдсън го харесваше. Подобно на него принцът и принцесата бяха ходили на лов в Източна Африка и той ги беше срещнал в „Мутхаига Клъб“ и „Тор“ в Найроби, после бяха продължили заедно с един и същи кораб от Момбаса. Корабът извършваше околосветско пътешествие и спря в Момбаса на път за Суец, Средиземно море и евентуално Саутхамптън. Беше свръхлуксозен, всички кабинни представляваха апартаменти. Местата за околосветската обиколка бяха разпродадени предварително, както това беше обичайно за онези години, ала неколцина пътници бяха останали в Индия и един от онази хора, които са в течение на всичко, предупреди Томас Хъдсън в „Мутхаига Клъб“, че предстои да пристигне корабът и че на борда му има свободни места на напълно приемливи цени. Томас Хъдсън уведоми принца и принцесата, които не бяха останали доволни от пътуването си със самолет до Кения в онези времена, когато машините на компанията „Хандли Пейдж“ бяха толкова бавни, а полетите — толкова дълги и уморителни. Те се възхитиха от идеята да се приберат по море и от износните цени.

— Ще направим чудесно пътешествие! Трябва да ви благодарим, задето открихте този сгоден случай — похвали го принцът. — Още утре ще се обадя по телефона.

Пътуването се оказа действително чудесно. Индийският океан се синееше, корабът се отдалечаваше бавно от новото пристанище. Зад тях остана Африка със стария бял град, големите дървета, цялата зеленина в дъното, прибоя, разбиващ се в дългия риф, край който минаха. После корабът увеличи скоростта и се озова в открито море, хвърчащи риби пореха водата и се изхвърляха пред носа на кораба. Африка се стопи в дълга синя ивица зад кърмата. Сервитьор удари гонг. Томас Хъдсън, принцът, принцесата и баронът, който беше техен

стар приятел и сънародник и беше наистина голям развратник, отидоха в бара да изпият по едно сухо мартини.

— Не обръщайте внимание на гонга. Ще обядваме в „Риц“ — предложи баронът. — Съгласни ли сте?

Томас Хъдсън не успя да спи с принцесата, макар когато стигнаха в Хайфа да бяха напреднали в интимностите дотолкова, че не можеха повече да се владеят от напрежение и чувствуваха неудържима нужда да се отдадат на любовта, ако не за друго, поне за да успокоят нервната си възбуда. Вместо това от Хайфа заминаха с лека кола за Дамаск. На отиване Томас Хъдсън седеше на предната седалка до шофьора, а съпрузите седяха отзад. Той видя малко от Светата земя и малко от страната на Т.Е. Лорънс^[10], и много студени хълмища и много пустиня. На връщане той и принцесата седяха отзад, а принцът отпред. Томас Хъдсън виждаше тила на принца и на шофьора и сега си спомни, че пътят от Дамаск до Хайфа, където беше на котва корабът им, минаваше покрай някаква река. Имаше стръмно дефиле, но беше много малко, сякаш беше клисура на маломасщабна релефна карта и в ждрелото се виждаше остров. Спомняше си острова по-ясно от всички други подробности на пътуването.

Разходката до Дамаск не помогна много. Когато напуснаха Хайфа, за да навлязат в Средиземно море, и се качиха на лодъчната палуба, където сега духаше студен североизточен вятър, от който морето се беше развълнувало и корабът беше почнал да се поклаща бавно, тя каза:

— Трябва да предприемем нещо.

— Искате ли да ви погалая?

— Не. Искам да се гушна в леглото и да не стана цяла седмица.

— Цяла седмица не ми се вижда много.

— Тогава цял месец. Но трябва да го направя сега, а точно сега не можем.

— Да слезем в кабината на барона.

— Не искам да правим любов, докато не сме сигурни, че няма да си създадем неприятности.

— Как се чувствувате сега?

— Струва ми се, че ще полудея и че вече съм съвсем близо до лудостта.

— В Париж можем да правим любов на легло.

— Но как ще се измъкна?

— Ще излезете на покупки.

— Трябва да изляза на покупки с придружител.

— Ще излезете тогава с придружител. Няма ли някого, на когото бихте могли да се доверите?

— Имам. Но така ми се иска да не прибягвам до такива крайности.

— Тогава не прибягвайте.

— Не. Трябва. Зная, че трябва. Но от това няма да ми олекне.

— Никога ли не сте му изневерявали по-рано?

— Не. И мислех, че никога не бих му изневерила. Но сега горя от желание да му изневеря. Ще ми бъде все пак неприятно да посвещавам други в тайните си.

— Ще измислим нещо.

— Моля прегърнете ме и ме притиснете много силно — каза тя.
— По-добре да не говорим, да не мислим, нито да се ядосваме. Моля само притиснете ме мъжки и обичайте ме много, защото всяка нишка от плътта ми тръпне.

След малко той забеляза:

— Слушайте, докато се държите така, нещата няма да се оправят. Не искате да изневерявате и не искате друг да узнава за изневярата. Това обаче е неизбежно, рано или късно.

— Искам да изневеря. Но не искам да го наранявам! Трябва да изневеря. Нямам повече власт на себе си.

— Тогава изневерете. Още сега.

— Не. Сега е ужасно опасно.

— Смятате ли, че всеки, който ни вижда, слуша или познава тук на кораба, допуска, че не сме спали вече? Смятате ли, че онова, което вършихме, се различава от изневярата?

— Разбира се, че се различава. Има огромна разлика. От онова, което вършихме, не бихме могли да имаме дете.

— Вие сте възхитителна. Наистина възхитителна.

— Ще се радвам, ако имаме дете. Той иска много да родя, но досега не съм зачевала. Щом се разделим, ще спя с него и той никога няма да узнае, че детето е наше.

— Не бих желал да спите с него веднага, след като се разделим.

— Не, няма да спя. Но на следната нощ.

— Откога не сте спали с него?

— Спя всяка нощ. Налага ми се да спя, Хъдсън. Толкова съм възбудена, че ми се налага да спя. Предполагам, че тази е една от причините да играе бридж толкова до късно. Би предпочел да съм заспала, когато се прибира. Струва ми се, че се чувства поизморен, откакто започна любовта ни.

— За първи път ли ви се случва да се влюбите, откакто сте омъжена?

— Не, за съжаление. Не е за първи път. Влюбвах се на няколко пъти, но никога не съм му изневерявала, нито съм помисляла да изневерявам. Толкова е добър и нежен и е толкова внимателен като съпруг. Харесвам го така много, а той ме обича и е винаги мил с мене.

— Мисля, че ще бъде по-добре да отидем в „Риц“, за да пийнем малко шампанско — предложи Томас Хъдсън, чиито чувства почваха да се разколебават.

„Риц“ беше пуст, сервитьорът им поднесе виното на една от масите до стената. Сега в бара държаха шампанското „Перие Мюе Брю“ (1915) в лед непрекъснато и само запитваха:

— От същото ли вино, мистър Хъдсън?

Двамата вдигнаха чаши и принцесата каза:

— Харесва ми това вино. А на вас?

— Много.

— За какво мислите?

— За вас.

— Естествено. И аз мисля само за вас. Но какво мислите за мене?

— Мисля, че сега трябва да слезем в кабината ми. Прекалено много говорим, прекалено много се колебаем и нищо не вършим. Колко е часът?

— Единадесет и десет.

— Колко е часът? — обърна се той към сервитьора. Келнерът погледна часовника вътре в бара.

— Единайсет и петнайсет.

Щом се поотдалечи, за да не може да ги чуе, Томас Хъдсън запита:

— Докога ще играе бридж?

— Каза, че ще играе до късно, затова да не стоя будна да го чакам.

— Ще допием виното и ще отидем в кабината ми. Там имам малко вино.

— Но, Хъдсън, много е опасно.

— Всякога ще бъде опасно — отговори той. — Ако не предприемем нищо, ще бъде далече по-опасно.

Тази нощ той се люби дълго с нея. Когато понечи да я придружи до кабината ѝ, тя се противопостави, ала той обясни, че ще изглежда много по-невинно, ако я изпрати. Принцът продължаваше да играе бридж. Томас Хъдсън се върна в „Риц“, където барът беше още отворен, поръча си нова бутилка шампанско и зачете вестниците, които беше донесъл от Хайфа. Досети се, че за пръв път от доста време му се отдава възможност да прегледа вестниците и изпита облекчение и дълбоко задоволство. Когато бриджът бе прекъснат и принцът надникна в „Риц“, Томас Хъдсън го покани на чаша вино, преди да си е легнал. Принцът му хареса повече от всякога и той го почувствува като много близък сродник.

Томас Хъдсън и баронът слязоха в Марсилия. По-голямата част от спътниците им продължиха до Саутхамптън, където завършваше пътешествието. В Марсилия двамата се отбиха в един ресторант с маси на тротоара в Старото пристанище и си поръчаха *gaoules marines*^[11] и стъкленица *vin rose*^[12]. Томас Хъдсън беше много гладен и се сети, че от Хайфа насам през повечето от времето изпитваше глад.

Сега също беше адски гладен. Къде се бяха дянали тия дяволски слуги? Поне един трябваше да се мерне. Навън духаше необичайно студен вятър. Това му напомни за студения ден, там на стръмната марсилска улица, която се спускаше към пристанището. Тогава седеше на масата в кафенето с вдигната яка, ядеше *moules*, трошейки тънките черни черупки, които вадеше от горещия млечен бульон с чер пипер и вряло разтопено масло, плаващо на повърхността, пиеше вино от Тавел, чаровно като самия Прованс, и наблюдаваше как вятърът запретва полите на рибарките, на туристките, на неугледно облечените пристанищни проститутки, докато изкачваха стръмната улица, шибани от мистрала^[13].

— Постъпихте безобразно! — сгълча го баронът. — Наистина безобразно!

— Искате ли още moules?

— Благодаря. Предпочитам нещо по-питателно.

— Да поръчаме bouillabaisse^[14]?

— Две супи ли?

— Гладен съм. А и скоро няма да се върнем в Марсилия.

— Има си хас да не сте гладен! Прието. Ще поръчаме, bouillabaisse, а след това по един солиден chateaubriand^[15] с богата гарнитура. Да ви поохраня, женкарино!

— Какво възнамерявате да правите?

— Въпросът е какво вие възнамерявате. Обичате ли я?

— Не.

— Така е много по-добре. Но ще бъде още по-добре за вас да скъсате с нея още сега. Несравнимо по-добре.

— Обещах им да отидем заедно на риболов.

— Ако ставаше въпрос да отидете на лов, пак би имало смисъл — забеляза баронът. — Но да се ходи на риболов, означава да се търпи студ и да не се изпитва никакво удоволствие. Не е оправдано тя да мами съпруга си.

— Той трябва да знае за връзката ни.

— Не знае. Известно му е, че е влюбена във вас. Само това. Вие сте мъж и вашата е лесна. Но тя няма право да мами съпруга си. Нали не възнамерявате да се жените за нея?

— Не.

— Така или иначе, тя не може да се омъжи за вас, затова нямате право да съсипвате щастието му, освен ако сте влюбен в нея.

— Не съм влюбен. Сега съм уверен.

— Тогавя намирам, че трябва да се оттеглите.

— Напълно съм сигурен, че ще се оттегля.

— Радвам се на готовността ви. Сега кажете ми откровено: как е принцесата?

— Много е добре.

— Не се правете на глупак. Познавах майка ѝ. Да знаете само каква жена беше майката!

— Съжалявам, че не зная.

— Би трябвало да знаете. Чудя се как сте се промъкнали сред тези хрисими и скучни хора. Да не би да ви е била нужна за картините или нещо подобно?

— Не. Едното няма нищо общо с другото. Харесвам я много. Продължавам да я харесвам, но не съм влюбен в нея и всичко е много заплетено.

— Така се радвам, че се съгласихте. Закъде възнамерявате да заминете сега?

— Току-що се завърнахме от Африка.

— Правилно. Защо не отидете в Куба или на Бахамските острови за известно време? Бих могъл да ви придружа, стигала мога да измъкна малко пари от къщи.

— Очаквате ли да измъкнете?

— Не.

— Аз възнамерявам да остана в Париж за известно време. Отдавна не съм бил в голям град.

— Париж не е голям град; Лондон е голям град.

— Искате ми се да видя какво има в Париж.

— Мога да ви разкажа какво има.

— Благодаря. Искан да кажа, че възнамерявам да посетя художествените изложби, да се срещна с приятели, да отида на шестдневните велосипедни състезания и на конните надбягвания в Отьой, Анген и Льо Трамбле. Защо не останете и вие?

— Нямам слабост към конните състезания, нито имам пари, за да залагам.

„И защо се връщаш към миналото? — запита се Томас Хъдсън. — Баронът беше починал, фрицовете бяха окупирали Париж, принцесата не беше заченала. Моя кръв няма да потече в ни един кралски дом — каза си той, — освен ако ми потече кръв от носа някой ден, когато разглеждам Бъкингамския дворец, а това ми се вижда крайно невероятно. Ако някой от слугите не дойде до двадесет минути — реши той, — ще слеза в селото да си купя яйца и хляб. Адско нещо е да си гладен в собствената си къща — заключи Томас Хъдсън. — Но съм прекалено изморен, за да слизам.“

Точно тогава някой се разшета в кухнята и той натисна зумерния звънец, монтиран отдолу до голямата маса. Чу го как избръмча дважд в кухнята.

Яви се вторият слуга със своя привидно смирен вид на свети Севастиян, лукав, престорен и многострадален.

— Звънихте ли?

— Какво друго дявол да го вземе, предполагаш че съм направил?
Къде е Марио?

— Отиде за пощата.

— Как са котките?

— Много добре. Нищо особено. Биг Готс се сби с Ел Гордо. Но вече излекувахме раните му.

— Бойз ми се вижда отслабнала.

— Много скита нощем.

— Как е Принсеса?

— Беше малко неразположена. Но сега се храни добре.

— Срещнахте ли трудности с месото?

— Взехме месо от Которо.

— А кучетата?

— Всички са добре. Негрита е отново бременна.

— Защо не я затворихте?

— Опитахме, ама тя избяга.

— Да се е случило нещо друго?

— Нищо няма. Как мина плаването?

— Без премеждия.

Докато Томас Хъдсън разговаряше сприхаво и отривисто както винаги с този прислужник, когото беше освобождавал на два пъти и беше приемал обратно, защото беше идвал баща му, за да се застъпва, влезе първият слуга Марио, носейки вестниците и пощата. Той се усмихна, от кафявото му лице се излъчваше веселост, приветливост и ласкавост.

— Как мина пътуването?

— Възтежичко на края.

— Figurate — представям си. С тоя северняк. Закусихте ли?

— Няма нищо за ядене.

— Донесох яйца, мляко и хляб. Tu^[16] — обърна се той към втория слуга. — Върви да приготвиш закуската на кабалерото. Как искате яйцата?

— Както обикновено.

— Los huevos como siempre^[17] — нареди Марио. — Излезе ли да ви посрещне Бойз?

— Да.

— Тя страда много тоя път. Повече от всякога.

— А другите котки?

— Само едно люто сбиване между Готс и Фатс. — Слугата употребяваше английските имена на котките с гордост. — Принсеса нещо поболедува. Но й мина.

— У ту^[18]?

— Аз ли? — Той се усмихна свенливо, силно поласкан. — Много добре съм. Много благодаря.

— А как са вашите?

— Всички са много добре, благодаря. Татко отново е на работа.

— Радвам се.

— И той се радва. Тук спа ли някой от другите господа?

— Не. Слязоха в града.

— Трябва да са изморени.

— Капнали са.

— Обаждаха се разни приятели. Записах ги всички. Дано ги познаете. Не мога да се оправя с английските имена.

— Записвай ги, както звучат.

— Да, но на мене звучат не така, както звучат на вас.

— Обажда ли се полковникът?

— Не.

— Донеси ми уиски с минерална вода! — заповяда Томас Хъдсън. — И моля те, донеси мляко за котките.

— В столовата или тук?

— Уискито тук. Млякото за котките в столовата.

— Веднага — отговори Марио. Той отиде в кухнята и се върна с уиски и минерална вода. — Предполагам, че е достатъчно силно — добави слугата.

„Сега ли да се обръсна или след закуска? — запита се Томас Хъдсън. — Трябва да се избръсна. Затова поръчах уискито. За да намеря сили да се избръсна. Добре тогава, влизай да се бръснеш. Да върви по дяволите бръсненето! Не. Влизай да се избръснеш! Ще бъде полезно за проклетия ти морал, а трябва и да слезеш в града след закуска.“

По време на бръсненето той преполови на ситни глътки питието, като се сапунисваше, стържеше, наново сапунисваше, сменяйки три ножчета едно подир друго, за да смъкне двуседмичната четина от бузите, брадичката и врата. Котката се въртеше около него и го

наблюдаваше, докато се бръснеше, умилквайки се в краката му. Сетне внезапно изскочи от стаята и Томас Хъдсън отгатна, че е чула да се нареждат паниците на застлания с плочки под в столовата. Той не чу ни тропане, ни повикване. Ала Бойз имаше по-развит слух.

Томас Хъдсън се избръсна и напълни шепата си с великолепия деветдесетградусов чист спирт, който в Куба струваше толкова, колкото в Щатите разводненият лосион, и разтри лицето си, усещайки как студеното щипене успокоява кожата, възпалена от бръсненето.

„Не консумирам захар, нито пуша тютюн — каза си той, — но в замяна получавам наслада от дестилатите на тая страна.“

Долната част на прозорците в банята беше боядисана, защото каменната настилка на патиото обикаляше цялата къща, но стъклата на горната половина бяха прозрачни и се виждаше как вятърът шиба листата на палмите. „Духа много по-силно, отколкото предполагах. Наближава кажи-речи време пак да излезем в морето. Нищо обаче не се знае. Всичко зависи от това, дали ще се задържи вятърът, когато извие от североизток. Олекна ми, загдето не се занимавах с морето през последните няколко часа. Ще продължа да не мисля — насърчи се Томас Хъдсън. — Няма да мисля за морето, нито за онова, което е на повърхността или под повърхността му, нито за каквото и да е, свързано с морето. Няма дори да правя списък на нещата, за които не искам да мисля. Чисто и просто, няма да мисля. Морето си е море и ще го оставим на мира. Ще отменим и другото. Няма да мислим и за другото.“

— Къде ще пожелае да закуси сеньорът? — осведоми се Марио.

— Къде да е, само не в това море рута^[19].

— В дневната или в спалнята на сеньора?

— В спалнята. Издърпай плетения стол и сложи закуската на масичка до него!

Томас Хъдсън изпи чая, изяде пържените яйца и няколко филии препечен хляб с портокалов мармалад.

— Плодове няма ли?

— Само банани.

— Донеси ми няколко банана!

— Не са ли вредни с алкохол?

— Това е суеверие.

— Да, но докато отсъствахте, един човек от селото умря, защото ял банани и същевременно пил ром.

— Откъде знаеш, че не е бил пияница. Починал е от преливане с ром, независимо, че е ял банани.

— Не, сеньор. Човекът умря съвсем неочаквано, след като изпи малко ром и изяде много банани. Бананите бяха от собствената му градина. Живееше на хълма зад селото и работеше по автобусна линия номер седем.

— Мир на праха му! — каза Томас Хъдсън. — Донеси ми няколко банана!

Марио донесе бананите: малки, жълти, зрели, набрани от дърветата в градината. Обелени, те не бяха по-големи от човешки пръсти и имаха чудесен вкус. Томас Хъдсън изяде пет парчета.

— Наблюдавай ме за признаци — каза той. — И донеси Принсеса, за да изяде другото яйце.

— Дадох ѝ вече едно яйце в чест на завръщането ви — обясни слугата. — Дадох по едно яйце и на Бойз и Уили.

— А на Готс?

— Градинарят каза, че Готс не бива да яде много, докато не зараснат раните му. Пострада сериозно.

— Какво представляваше боят?

— Беше много ожесточен. Премятаха се близо миля. Изгубихме ги от очи в драките отвъд градината. Боричкаха се съвсем безшумно, както сега се бият. Не зная кой е победил. Биг Готс се прибра пръв и превързахме раните му. Промъкна се в патиото и се просна до цистерната. Не му стигаха сили, за да скочи на покрива ѝ. Фатс пристигна чак след час, превързахме и неговите рани.

— А помниш ли колко сладки бяха двамата, когато бяха братчета?

— Помня. Сега пак се страхувам Фатс да не убие Готс. Сигурно е с около един фунт по-тежък.

— Готс е знаменит борец.

— Вярно, сеньор. Но представете си само какво означава цял фунт.

— Не смятам, че тая разлика има такова значение при котките, каквато има при петлите-борци. Ти мериш всичко с теглото на птиците-борци. Разликата в теглото не е от голямо значение и при

хората, освен ако някой сам не се изтощи, за да смъкне от теглото си. Джек Демпси^[20] тежеше само 185 фунта, когато стана световен шампион. А Уйльрд^[21] тежеше 230 фунта. И Готс, и Фатс са едри котараци.

— Така, както се бият, един фунт представлява страхотно предимство — забеляза Марио. — Ако за борбата им се правеха облози, никой не би се отказал от един фунт. Не биха се отказали дори от унции.

— Донеси ми още няколко банана.

— Моля ви, сеньор!

— Сериозно ли вярваш в тия щуротии?

— Не са щуротии, сеньор.

— Тогава донеси още едно уиски с минерална вода.

— Щом заповядате.

— Само моля.

— Молбата ви за мене е заповед.

— Тогава донеси!

Слугата донесе уискито с лед и студена газирана минерална вода. Томас Хъдсън го пое и каза:

— Наблюдавай ме за признаци. — Загриженият вид на тъмното лице на Марио му отне желанието да го дразни и той додаде. — Бъди уверен, че няма да ми навреди.

— Сеньорът знае какво прави. Но бях длъжен да го предупредя.

— Съгласен съм. Предупреди ме. Дойде ли вече Педро?

— Не, сеньор.

— Щом дойде, кажи му да приготви кадилака, за да слезем веднага в града.

„Сега ще се изкъпеш — каза си Томас Хъдсън. — После ще се стегнеш за Хавана. Ще отидеш в града, за: да се представиш на полковника. Какво, дявол да го вземе, ти куца? Нищо не е наред — възкликна той мислено. Навсякъде. И на сушата. И в морето. И във въздуха.“

Той се отпусна на плетения стол, изпъвайки краката си на удължението, което се издърпваше изпод седалката, и се вгледа в картините по стените на спалнята. Над главата на леглото, евтиното легло с прост матрак, купено нарочно такава, за да не се харчат излишни пари, понеже не ползуваше спалнята никога освен когато

бяха скарани, висеше „Китаристът“ на Хуан Грис^[22]. „Nostalgia hecha hombre^[23]“ — рече си Томас Хъдсън на испански. Хората не подозират, че той стана нейна жертва. На отсрещната стена над библиотеката се намираше „Monument in Arbeit^[24]“ от Паул Клее^[25]. Не я харесваше така, както „Китариста“, ала обичаше да я съзерцава. Тя му напомняше колко извратена му се беше сторила първоначално, когато я беше купил в Берлин. Цветовете бяха неприлични, като илюстрациите в медицинските книги на баща му, изобразяващи разни шанкъри и венерически язви. Как се ужасяваше жена му от нея, докато свикне с нейната извратеност и почне да вижда само живопис. За тази картина и сега не знаеше повече, отколкото когато я съзря за първи път в галерията „Флехтхайм“ в сградата до реката през онази чудна студена есен в Берлин, когато се радваха на неизразимо щастие. Картината все пак беше хубава и той обичаше да ѝ се любува.

Над другата библиотека висеше една от горите на Масон^[26]. Представляваше Вал д’Авре и той я обичаше наравно с „Китариста“. В това се криеше великата тайна на картините: можеше да ги обича без следа от безнадеждност. Можеше да ги обича без печал, добрите картини го ощастливяваха, защото творците им бяха постигнали онова, към което се беше винаги стремил. Те бяха създадени и това беше достатъчно, дори и да не беше сам сполучил да ги създаде.

Влезе Бойз в стаята и скочи на коленете му. Тя скачаше изящно и без видимо усилие достигаше високия скрин в голямата спалня. Сега, след като скочи плавно и точно, котката се намести в скута на Томас Хъдсън и взе да го побутна галъовно с предните лапи.

— Гледам картините. Бой! И ти би се чувствувала по-добре, ако обичаше картините.

„Кой знае дали тя не извлича от скоковете и нощния лов толкова удоволствие, колкото аз от картините? — замисли се Томас Хъдсън. — Страшно жалко е все пак, че не е в състояние да ги види. Нищо не се знае. Може пък и да притежава страхотен усет за живопис.

Питам се какво би ти харесало, Бой. Вероятно холандския период, когато са рисували такива великолепни натюрморти с риби, стриди и дивеч. Я слизай! Сега е денем. Не се разрешават такива милувки на видело.“

Бойз продължи да се гали и Томас Хъдсън я отблъсна, за да я усмири.

— Трябва да спазваш що-годе благоприличие, Бой! — смъмри я той. — Не съм отишъл още при другите котки само и само за да ти доставя удоволствие.

Бойз беше доволна и Томас Хъдсън усети с пръстите си как тя мърка гърлено.

— Трябва да се изкъпя, Бой. Ти изразходваш половината от времето си, за да се миеш. Само че с езика. Тогава не ми обръщаш никакво внимание. Когато се миеш, приличаш на проклет бизнесмен в кантората си. И това е бизнес. Не бива да се прекъсва. Е добре, сега и аз трябва да се изкъпя. А вместо да се изкъпя, седнал съм рано-рано да се наливам като закоравял пияница. По това се различаваме. А ти не би могла и да управляваш кораб осемнадесет часа. Аз обаче мога. Дванайсет часа по всяко време. Осемнайсет, когато се налага. А вчера и нощес деветнайсет часа. — Но аз пък не мога да скачам и да ловувам нощем като тебе. И двамата все пак се занимаваме с адски необичаен лов през нощта. Твоят радар е в мустаците ти. На гълъбите високочестотният радиопеленгатор вероятно се намира в израстъците над човката. Поне всички пощенски гълъби имат такива израстъци. Ти на какви ултрависоки честоти приемаш Бой?

Бой лежеше мълчалива, отпусната, невъзмутима, дълга, като предеше с рядко задоволство.

— Какво сигнализира твоят радиолокатор, Бой? Каква е продължителността на твоя импулс? Каква е повтарящата честота на твоя импулс? А аз имам вграден магнетрон. Но не казвай на никого. Благодарение на увеличената разделителна способност на УВЧ можем да откриваме неприятелските флѳорци на по-големи разстояния. Работим с микровълни. На такива ли вълни сега предеш Бой?

„По този начин ли прилагаш решението си да не мислиш за морето, докато не излезеш с корабчето? Не морето искаше да забравиш. Знаеш, че обичаш морето и не би могъл да се лишиш от морето. Излез на верандата и го погледни. То не е жестоко нито безчувствено или какъв да е друг Quatsch^[27]. То просто е навън, вятърът го раздвижва и течението го раздвижва, и на повърхността му се сражават, ала в гълъбините му всичко това е без значение. Бъди благодарен, че пак ще излезеш в морето и си го представи като свой

дом. То е твой дом. Не говори, нито мисли нелепости за морето. Не те тревожи. Почваш да се вразумяваш — каза си Томас Хъдсън. — Въпреки че на сушата не си бог знае колко разумен. Правилно — призна той. — Принуден съм да проявявам толкова разум в морето, че ми доява да бъда разумен и на сушата.

На брега е приятно — заключи Томас Хъдсън. — Тъкмо днес ще проверим докъде би могла да стигне тази приятност. След като се представя на проклетия полковник — сети се Томас Хъдсън. — Всъщност всякога се явявам пред него с удоволствие, защото повдига морала ми. Но няма да допускам изповеди пред полковника — обеща си. — Ето едно от нещата, които ще отменим в такъв приятен ден. Ще отида да му се представя. Но няма да споделям. Достатъчно много неща са влезли в него и те няма никога да излязат. И достатъчно много неща са излезли от него, и те няма никога да се върнат. Затова се надявам, че няма да споделям. Чисто и просто ще се представя, за да докладвам.“

Той допи уискито, свали котката от скута си, погледна трите картини, влезе в банята и се изкъпа на душа. Бойлерът беше включен чак когато слугите бяха дошли сутринта, та нямаше много гореща вода. Все пак се насапуниса, изми си главата и се изплакна със студена вода. Облече бяла фланелена риза, сложи си тъмна връзка, обу моряшки панталона, вълнени чорапи, английски спортни обувца, купени преди десет години, завърши с кашмирен пуловер и старо сако от груб вълнен плат. Позвъни за Марио.

— Тук ли е Педро?

— Да, сеньор. Колата е готова.

— Пригответи ми един том колинз с кокосов сок и битек за в колата! Сложи чашата в една от корковите кутии!

— Слушам, сеньор. Не искате ли връхна дреха?

— Ще взема връхна дреха, че може да се застуди, когато се прибирам.

— Ще се приберете ли за обед?

— Не. Нито за вечеря.

— Искате ли да видите някоя от котките, преди да сте тръгнали?

Припичат се на завет.

— Остави. Ще ги видя довечера. Искам да им донеса подарък.

— Отивам да приготвя коктейла. Ще се позабавя с кокосовите орехи.

„Защо, дявол да те вземе, не отидеш да видиш котките? — запита се Томас Хъдсън. — Не зная — отговори си той. — Просто непонятно. Необичайно!“

Следваше го Бойз, леко разтревожена, задето излиза, но не и обзета от паника, защото нямаше ни багажи, ни приготовления.

— Може би така постъпих заради тебе, Бой — каза Томас Хъдсън. — Не се тревожи. Ще се върна нощес или призори. С разпуснати жили. Надявам се. Както трябва. Очаквам. Тогава може би ще внесем малко повече ред и тук. *Vamonus s limpiar la escopeta*^[28].

Той излезе от дългата ярко осветена дневна, която продължаваше да изглежда огромна, и слезе по каменните стъпала в още по-големия, блясък на кубинското зимно утро. Кучетата се заувираха в краката му, а тъжният пойнтер се приближи, като се влачеше, клатейки наведената си глава.

— Клето животно — каза той на пойнтера. Той го потупа и кучето се сви в нозете му. Другите кучета мелези бяха весели и подскачаха, възбудени от студа и вятъра.

На стъпалата бяха паднали съчки от памучното дърво в патиото и стояха там, където ги беше съборил вятърът. Иззад, колата се показва шофьорът, треперещ пресилено, и поздравя:

— Добро утро, мистър Хъдсън! Как мина пътуването?

— Криво-ляво. Как са колите?

— Всички са в отлично състояние.

— Има си хас! — възкликна Томас Хъдсън на английски. После се обърна към Марио, който излезе от къщата и се спусна по стълбата до колата, носейки коктейла с тъмен ръждив цвят, поставен в кутия от пресован корк, достигаща до височина половин инч от ръба на чашата. — Донеси един пуловер за Педро! Някоя жилетка. От дрехите на мистър Том. И да изметете тоя боклук от стълбището!

Томас Хъдсън подаде на шофьора коктейла, за да го подържи, и се наведе, за да погали кучетата. Бойз стоеше на стъпалата и ги наблюдаваше презрително. Там беше и Негрита, дребна черна кучка, чийто косъм почваше да излинява от възрастта. Тя имаше опашка, засукана над гърба, малки лапички и тънки крачета, почти искрящи,

когато подтичваше, заострена муцуна като фокстериер и любвеобилни умни очи.

Томас Хъдсън я видя една нощ в един бар, когато тя следваше някаква компания, и запита каква порода е.

— Кубинска — обясни сервитьорът. — Тук се навъртя от четири дни. Присламчва се ту към тоя, ту към оня, но всички затварят вратите на колите си под носа ѝ.

Томас Хъдсън я отведе във Финка^[29] и две години тя не се разгони, та той предположи, че е престаряла, за да бъде заплодена. Ала един ден се наложи да я разклеят от едно куче вълча порода и след това тя създаде поколение от вълк, от булдог, от пойнтер и дори роди едно чудновато кученце от неизвестно потекло с яркочервена козина, сякаш бащата е бил ирландски сетер, но с гърди и холка на булдог и опашка, извита нагоре като опашката на Негрита. Сега синовете ѝ се въртяха около майката, а тя беше отново бременна.

— Кой я е покрил? — запита Томас Хъдсън шофьора.

— Не зная.

Дойде Марио с жилетката и я подаде на Педро, който свали износената си куртка, за да я облече. Слугата обясни:

— Бащата е селският борец.

— Добре. Довиждане, кучета! — сбогува се Томас Хъдсън. — Довиждане, Бой! — каза той на котката, която се втурна след кучетата към колата.

Томас Хъдсън, седнал вече в колата и стиснал корковата кутия с коктейла, се наведе от прозореца и докосна котката, която се изправи на задните крака, за да тикне главата си до пръстите му.

— Не се тревожи, Бой. Ще се върна!

— Бедна Бойз! — възкликна Марио.

Той взе в ръцете си котката, която гледаше как колата зави, заобикаляйки цветната леха, и се спусна по неравната, изровена от дъждовете алея, докато се скри зад хълма и високите мангови дървета. Слугата отнесе Бойз в къщата и я пусна на пода, ала тя скочи на прозореца и продължи да се взира в посоката, където алеята се губеше зад хълма.

Марио погали котката, но тя не се успокои.

— Бедна Бойз! — каза високият чернокож слуга. — Бедна, бедна Бойз!

В колата Томас Хъдсън и Педро се спуснаха по алеята, после шофьорът скочи, развърза веригата на пътните порти, качи се и прекара колата. Насреща им се зададе негърче и той му извика да затвори вратата. Момчето се ухили и кимна с глава.

— Братчето на Марио.

— Зная — отговори Томас Хъдсън.

Те профучаха през мръсотията на странична селска улица и излязоха на централното шосе. Отминаха къщите на селото, две бакалници със свалени капаци, с тезгяхи и редици бутилки, оградени от рафтове с консерви, сетне оставиха подире си последната кръчма и грамадното антилско лаврово дърво, чиито клони се простираха над целия път, и свиха по старото чакълирано шосе. То се спускаше в продължение на три мили. От двете му страни имаше големи стари дървета и се виждаха разсадници, малки стопанства, големи ферми с разнебитени къщи в испански колониален стил; раздробени на подразделения, със старите хълмисти пасища, нарязани от пътеки, които се губеха в тревистите клонове на ридовете с изгоряла от сушата трева. Единствената зеленина сега в този край, където имаше толкова много зеленина, се открояваше покрай потоците, по чиито брегове растяха кралски палми, стройни и сребристи, със зелени върхове, наведени от вятъра. Духаше севернякът, сух, буен, студен. Други северни ветрове, развихрили се преди днешния, бяха охладили флоридските проливи, затова той не бе докарал ни мъгли, ни дъждове.

Томас Хъдсън отпи глътка от ледения коктейл с аромат на пресен зелен сладък лимон, смесен с неопределения вкус на кокосовия сок, щипец на езика по-силно от най-силно газирания вода, и подсилен с истински джин „Гордън“, който освежаваше небцето и облагородяваше глътката, като цялата смес беше пресечена от битера, който ѝ придаваше ръждивия цвят. „Когато пия този коктейл, имам усещане като че вятър надува платната на ветроход — каза си той. — Адски вкусно питие!“

Корковата кутия не позволяваше на леда да се разтопи и да разводни коктейла. Томас Хъдсън я стискаше нежно в ръка и наблюдаваше местата, през които минаваха на път за града.

— Защо не караш с угасен двигател по надолнището, за да пестиш бензина?

— Ще угася мотора, ако държите — отговори шофьорът. — Но бензинът е държавен.

— Изключи го, за да се упражняваш — препоръча Томас Хъдсън. — Така ще свикнеш да се справяш когато караме с наш, не с държавен бензин.

Сега се движеха в равнината, където се намираха градините на цветарите отляво и къщите на кошничарите отдясно.

— Трябва ми кошничар, за да закърпи протритите краища на голямата рогозка в дневната.

— Si, señor^[30].

— Познаваш ли някого?

— Si, señor.

— Шофьорът, когото Томас Хъдсън никак не обичаше заради общото му невежество, тъпотата, самотниенето, липсата на усет за двигателите, дивашкото отношение към колите, неизлечимия мързел, отговаряше късо и официално, защото забележката за неугасения мотор го беше засегнала. Въпреки всичките си недостатъци, той караше великолепно, тоест, благодарение на прекрасните си рефлексии, се справяше превъзходно в нелогичното невротично автомобилно движение на Куба. А знаеше и твърде много за дейността им, за да бъде уволнен.

— Стопли ли те жилетката?

— Si, señor.

„Ще те вземат дяволите! — закани се Томас Хъдсън. — Инатиш се, ама ще те рендосам!“

— Беше ли много студено у вас нощес?

— Ужасно. Horroso. Нямаме представа, мистър Хъдсън.

Мирът между двамата се възстанови и сега минаха през моста, където преди време бяха намерили трупа на девойката, съсечена на шест парчета от приятеля ѝ полицаи. Късовете бяха увити в амбалажна хартия и пръснати по централното шосе. Сега реката беше пресъхнала, ала онази вечер имаше вода и колите образуваха опашка в дъжда, дълга половин миля, защото водачите им оглеждаха забележителното място.

На следното утро вестниците поместиха на първите си страници снимки от трупа, а един вестник дори твърдеше, че жертвата трябва да е американска туристка, понеже ни една мома на тази възраст,

израснала в тропиците, не можела да бъде толкова неразвита. Как бяха определили точната ѝ възраст, Томас Хъдсън не узна, тъй като главата бе намерена едва след време в рибарското пристанище Батабано. Ала трупът, както беше показан на първите страници, изглеждаше лишен от най-женствената украса на гръцките статуи. Оказа се все пак, че убитата не е американска туристка и че женският ѝ чар, доколкото го е притежавала, е разцъфнал в тропиците. Известно време обаче Томас Хъдсън трябваше да се откаже от всякакви пътувания извън Финка, защото всеки, когото виждаха, че бяга или бърза само, се излагаше на опасността, подире му да се спусне глутница с викове:

— Ето го! Убиецът! Дето я съсече на парчета!

Сега отминаха моста и заизкачваха хълма в Луяно, където се откриваше вляво гледка към Ел Серо, напомняща на Томас Хъдсън винаги Толедо. Не Толедо на Ел Греко^[31], а част от действителното Толедо, наблюдавано от странично възвишение. Вече приближаваха мястото, колата изкатери последната стръмнина. Той го зърна ясно — същинско Толедо. Само за миг, сетне ридът хлътна и от двете страни наново се яви Куба.

Навлязоха в отсечката от пътя за града, която Томас Хъдсън ненавиждаше. Тъкмо за нея носеше коктейла. „Пия срещу нищетата, мръсотията, четирисотингодишната пепел, сополите на децата, напуканите палмови листа, тенекиените покриви, провлечената походка на нелекуваните сифилитици, помийните канали в леглата на някогашните потоци, паразитите по голите вратове на заразените птици, струпеите по тила на старците, зловонието на старците, гърмящите радиоапарати — каза си той. — Поведението ми е адски непростимо. Би трябвало да взема присърце всичко и да предприема нещо. Вместо това нося коктейли, както в миналото са носили благовонни соли. Не. Не е съвсем точно — забеляза Томас Хъдсън. — Нещо средно между моето поведение и поведението на пианиците от Хогартовата «Джин Лейн»^[32]. Пиеш и против явяването си пред полковника — добави той. — Сега все намираш поводи, за да пиеш срещу нещо или за нещо. Взели те рогатите! Колко пъти пиеш изобщо без повод?! И днес ще пианствуваш на провала!“

Томас Хъдсън отпи продължително от коктейла, и го почувствува чист, студен, освежителен в устата си. Намираха се в най-неприятната част от пътя, където минаваше трамвайната линия и колите се залепяха

броя до броя, когато спускаха бариерата на железопътния прелез. Сега отпред, отвъд опашката от спрели леки коли и камиони се виждаше хълмът със замъка Атарес, където са били разстреляни полковник Критъндън и съучастниците му след провала на експедицията в Байя Онда, четиридесет години, преди да се роди Томас Хъдсън, и където бяха намерили смъртта си сто и двадесет и двама американски доброволци. По-нататък се извисяваха към небето пушеците от високите комини на Хаванската електрическа компания, а шосето минаваше по стария калдъръм под водопровода, успоредно на горния край на пристанището, където водата беше черна и мазна като утайката в цистерните на петролоносач. Бариерата бе вдигната, отново тръгнаха, сега се озоваха на завет от северняка. Корабите с дървени корпуси от жалкия, смешен военновременен търговски флот лежаха до импрегнираните с креозот подпори на дървените кейове, а пяната на залива се плискаше в стените им по-черна от креозота на коловете и воняща като непочистен помиен канал.

Томас Хъдсън позна някои от корабите. Единият, стар барк, беше достатъчно голям, за да съблазни една подводница, която го беше обстрелвала. Беше докарал дървен материал и щеше да товари захар. Личеше къде е бил засегнат, макар пробойната да беше закърпена. Томас Хъдсън си спомни живите и мъртвите китайци на палубата му, когато бяха минали край него в морето. „Смятах, че днес няма да мислиш за морето. Ще трябва да го погледна — каза си. — Хората, които се намират в морето, са хиляди пъти по-добре от несретниците, които живеят в бордеите, край които току-що минахме. Това пристанище се замърсява от триста-четиристотин години и във всеки случай не представлява морето. Не е чак толкова лошо при изхода. А и откъм страната на Казабланка си го бива. Изживял си прелестни нощи в това пристанище, знаеш!“

— Я виж! — обади се той. Шофьорът, забелязвайки, че се взира, понечи да спре колата, но Томас Хъдсън заповяда да продължава. — Карай в посолството!

Беше съзрял старците, които живееха в бараката от дъски и палмови листа, прилепена до стената, отделяща земното платно на железопътната линия от склада на електрическата компания, където се разтоварваха въглища от пристанището. Стената беше почерняла от пепелта на въглищата, които се пренасяха с въздушни разтоварвачи, и

отстоеше на по-малко от четири фута от железопътното платно. Бараката беше скована на стръмен склон и в нея можеха да се сместят само двама души. Старците, мъж и жена, седяха на входа и варяха кафе в тенекиена кутия. Бяха негри, кирливи, отблъскващи със старостта и мръсотията си, облечени в дрехи, ушити от стари захарни чували. Бяха много стари. Томас Хъдсън не видя кучето.

— *У ел перро*^[33]? — запита той шофьора.

— Отдавна не съм го виждал.

Минаваха покрай нещастниците от години. Жената, чиито писма Томас Хъдсън чете нощес, се възмущаваше от позорната гледка, колчем минаваха край бараката.

— Защо тогава не направиш нещо? — запита я той. — Защо само говориш за ужасната нищета и пишеш с възмущение за ужасната им орисия, а никога не предприемаш нищо, за да я облекчиш?

Забележката му я разяри, тя спря колата, слезе, отиде до бараката, подаде на старицата двадесет долара, каза ѝ, че ги подарява, за да си потърсят по-сносно жилище и да си купят нещо за ядене.

— *Si, señorita*^[34] — отговори бабичката. — Много сте мила.

Следния път, когато минаха покрай старците, те продължаваха да живеят в същата барака и замахаха с ръка щастливо. Бяха си купили куче: бяло, малко, къдраво, очевидно от порода — прецени Томас Хъдсън, — непредназначена за праха на въглищните складове.

— Какво мислиш че е станало с кучето? — запита той шофьора.

— Навярно е умряло. Няма нищо за ядене.

— Трябва да им намерим друго куче — заключи Томас Хъдсън.

След като оставиха бараката далече зад гърба си, минаха отляво на измазани стени със защитен цвят, където се помещаваше главната квартира на генералния щаб на кубинската армия. Кубински войник със следи от бяла кръв стоеше на пост отпуснато, но гордо в своята жълтеникава униформа, избеляла от прането на жена му. Шапката му беше много по-чиста от кепето на генерал Стилуюел^[35], карабината „спрингфийлд“ беше праметната под ъгъл на кльощавите рамене. Той погледна колата разсеяно. Томас Хъдсън забеляза, че му е студено от северняка. „Вероятно би могъл да се постопли, ако вземе да се разхожда — помисли си той. — Но и ако остане точно в това положение, без да изразходва енергия, слънцето скоро ще го огрее и ще го стопли. Трябва да не е отдавна във войската, щом е толкова слаб.

Напролет, ако продължаваме да минаваме отгук, навярно няма да го позная. Тая спрингфийлд трябва да му тежи ужасно. Жалко, че не се разрешава да се стои на пост с лека пластмасова пушка, така, както сега бикоборците използват дървена шпага при упражненията с muleta^[36] за да не изморяват китките си.“

— Какво стана с дивизията, която генерал Бенитес щеше да отведе в Европа? — любопитствува Томас Хъдсън. — Замина ли?

— Todavía no. Още не — отговори шофьорът. — Но генералът продължава да се учи да кара мотоциклет. Рано сутрин се упражнява покрай Малекон.

— Тогава ще е моторизирана дивизия — заключи Томас Хъдсън. — Какви са тия пакети, дето носят войници и офицери, излизаци от Estado Mayor^[37]?

— Ориз — обясни Педро. — Пристигна параход с ориз.

— Сега трудно ли е да се купи ориз?

— Невъзможно е. Цената му хвъркна чак до облаците.

— Сега зле ли се храните?

— Много зле.

— Защо? Ти се храниш у нас. Плащам за всичко, независимо от повишението на цените.

— Имам предвид когато се храня в къщи.

— Кога се храниш в къщи?

— В неделя.

— Ще трябва да ти купя куче — предложи Томас Хъдсън.

— Имаме куче — отвърна шофьорът. — Красиво и умно куче. Обича ме повече от всичко друго на света. Не мога да направя крачка, без то да поиска да ме придружи. Но, мистър Хъдсън, вие не можете да разберете, нито да прецените, вие, които имате всичко, какви страдания донесе тая война на кубинския народ.

— Трябва да върлува голям глад?

— Нямаме представа.

Да, нямам представа — рече си мислено Томас Хъдсън. — Изобщо не мога да си го представя. Не мога да си представя защо цари глад в тая страна. Ами ти, негоднико, не заслужаваш ли да бъдеш разстрелян, нахранен, заради безобразните ти грижи за автомобилните двигатели? Бих те разстрелял на драго сърце. Ала отговори гласно:

— Ще видя какво мога да направя, за да намеря малко ориз за вашите.

— Благодаря ви много. Не можете да си представите колко тежък е сега животът за нас, кубинците.

— Трябва да е наистина тежък — съгласи се Томас Хъдсън. — Жалко, че не мога да те взема с нас в морето, за да си починеш и отмориш.

— Трябва да е много тежко и в морето.

— Предполагам — каза Томас Хъдсън. — Понякога, дори в ден като днешния е тежко.

— Всички сме длъжни да носим кръста си.

— Иска ми се да взема своя кръст и да го забия в el culo^[38] на сума хора, които познавам.

— Нужно е да се посрещат нещата спокойно и търпеливо, мистър Хъдсън.

— Muchas gracias^[39] — отговори Томас Хъдсън.

Свиха по улица Сан Исидро под главната железопътна гара срещу входа на старите кейове на Източно-островната линия, където обикновено пристигаха корабите от Маями и Кий Уест и водосамолетите на Пан Американ Еървейз, когато се движеха някогашните тежки транспортни машини. Сега кейовете бяха изоставени, защото корабите на Източно-островната линия бяха включени в състава на военноморския флот, а Пан Америкън използваше машини „DC-2“ и „DC-3“, които кацаха в аерогара Ранчо Бойерос, та бреговата охрана и кубинският военноморски флот държаха противолодъчните си кораби там, където кацаха водосамолетите.

Томас Хъдсън си спомняше тази част от града много добре от по-рано. Района, който сега обичаше, обхващаше пътя за Матансас, един грозен квартал, замъка Атарес, едно предградие, чието име не знаеше, после един тухлен път с градове покрай него. Той препускаше през тях с такава скорост, че не ги различаваше един от друг. Тогава знаеше, всеки бар и всяка подземна кръчма в тази част на града. Сан Исидро беше главната улица на публичните домове в крайбрежния район. Сега в нея цареше мъртвило, нямаше ни един отворен публичен дом и тя беше заглъхнала, откакто закриха заведенията и върнаха всички проститутки в Европа. Изпращането представляваше обратна картина

на сцената, разиграла се във Вилфранш, когато американските кораби бяха напуснали средиземноморското пристанище и момичетата бяха излезли да ги изпровождат с ръкомахания. Когато френският кораб с проститутките на борда си напусна Хавана, целият пристанищен район беше задръстен. Сбогуваха се не само мъже, ръкомахайки от брега, кейовете, вълноломите. Имаше жени в моторниците и лодките, които кръжаха около кораба и го придружаваха, докато излезе от протока. „Беше много тъжно — спомняше си Томас Хъдсън, — макар други да намираха раздялата за много смешна!“ Не можеше да си обясни защо трябваше проститутките да бъдат смешни. Някои твърдяха все пак, че изпращането било много комично. Ала мнозина се натъжиха, когато корабът замина и улица Сан Исидро не се съживи. Името продължаваше да го вълнува — забеляза той, — въпреки че сега улицата беше твърде скучна и по нея не се срещаше кажи-речи бял мъж или бяла жена, освен шофьори на камиони и количкари. В Хавана имаше и весели улици, където живееха само негри, а имаше и няколко много съмнителни улици и съмнителни квартали, като Хесус и Мария, който се намираще съвсем наблизо. Ала върху тази част от града тегнеше тъгата, която се беше спуснала над нея, откакто си бяха заминали проститутките.

Сега колата излезе на крайбрежния булевард, където спираше фериботът за Регла и където приставаха платноходките за крайбрежно плаване. Пристанището беше кафяво и бурно, но вълните, които препускаха, не образуваха зайчета. Водата беше също кафява. Беше обаче чиста и изглеждаше светлокафява след черната мръсотия във вътрешните части на залива. Когато погледна в далечината, видя спокойната водна площ, защитена срещу вятъра от височините над Касабланка, където бяха пуснали котва рибарските смакове^[40], сивите канонерки на кубинския военноморски флот и собствения му кораб, макар той да не можеше да се открие оттук. Отвъд залива Томас Хъдсън зърна старата жълта църква и пръснатите къщи на Регла, розови, зелени, жълти, цистерните и комините на рафинерията Белот, а зад тях сивите хълмища на Кохимар.

— Виждате ли яхтата? — запита шофьорът.

— Оттук не.

Тук се намираха в посоката на вятъра, който отнасяше дима от комините на Електрическата компания, утрото беше сияйно и чисто,

въздухът беше толкова прозрачен и свеж, колкото в хълмовете на фермата. Всички по кейовете се бяха свили от студения северняк.

— Карай първо във „Флоридита“! — нареди Томас Хъдсън на шофьора.

— Има само четири улици до посолството.

— Има, но казах, че искам да се отбия първо във „Флоридита“.

— Щом искате.

Насочиха се първо към града и избягаха от вятъра. Като минаваха покрай магазините и складовете, Томас Хъдсън долавяше миризмата на складираното в чували брашно и на наспала, дъха на току-що разкованите каси, уханието на печашо се кафе, което гъделичкаше лигавиците по-силно от изпитото утринно кафе, и приятния аромат на тютюн, най-силен точно когато колата зави надясно към „Флоридита“. Това беше една от любимите му улици, но не му беше приятно да се разхожда по нея денем, защото тротоарите бяха много тесни и движението прекалено силно, а нощем, когато движението замираще, не печеха кафе и прозорците на складовете бяха затворени, та не се усещаше тютюневата миризма.

— Затворено е — съобщи шофьорът.

Железните ролетки бяха спуснати от двете страни на кафенето.

— Очаквах Карай тогава по „Обиспо“ към посолството.

По тази улица беше минавал хиляди пъти денем и нощем.

Не обичаше да се движи по нея, защото свършваше така бързо, ала не намери оправдание, за да отлага повече доклада. Изпи последния остатък от коктейла, погледна колите отпред, пешеходците по тротоара, пресичащото движение по северните и южните улици и се зарече да се върне по-късно, когато би могъл да се разхожда по улицата. Колата спря пред сградата на посолството и консулството. Томас Хъдсън влезе.

Изискваше се да попълни фиш с името, адреса и целта на посещението на маса, където невзрачен чиновник с оскубани вежди и мустачки в крайната долна част на горната устна го изгледа отвисоко и тикна листа към него. Томас Хъдсън не му обърна внимание и влезе в асансьора. Чиновникът сви рамене и поглади веждите си. Май беше ги оскубал малко повече. Все пак така имаха по-приемлив и по-угледен вид, отколкото рошави и рунтави и подхождаха на мустаците.

„Това са — забеляза Томас Хъдсън — най-тънките мустаци, които биха могли да се пуснат и все пак да бъдат мустаци.“ Ни Еръл Флин^[41], ни Пинчо Гутиерес, ни дори Хорхе Негрете^[42] имаха потънки мустачки. Въпреки всичко тоя проклет Хъдсън не можеше да влезе току-тъй направо и да не го зачете.

— Що за maricones^[43] сте сложили сега на пропуска? — обърна се Томас Хъдсън към прислужника при асансьора.

— Тоя не е maricon. Никакъв не е.

— Как е тук?

— Добре. Отлично. Както всякога.

Томас Хъдсън спря на четвъртия етаж и тръгна по коридора. Влезе в средната от трите врати и запита уорент-офицера^[44] от морската пехота дали полковникът е в кабинета си.

— Отлетя тая сутрин за Гуантанамо.

— Кога ще се върне?

— Каза, че може да прескочи до Хаити.

— Има ли нещо за мене?

— При мене няма нищо.

— Заповяда ли нещо?

— Каза да ви предам да се навъртате.

— В какво настроение беше?

— В отвратително.

— Как изглеждаше?

— Ужасно.

— Беше ли разгневен срещу мене?

— Не смятам. Каза само да ви предам да се навъртате.

— Има ли нещо, което трябва да ми се предаде?

— Не зная. Очаквате ли нещо?

— Оставете.

— О'кей. Предполагам, че сте се озорили здравата. Но поне не работите с него в тая канцелария. Излизате в морето. Не давам пукнат...

— По-кратко.

— Във фермата ли ще бъдете?

— Да. Но днес и довечера ще бъда в града.

— Той няма да се върне ни днес, ни довечера. Ще ви телефонирам във фермата, щом се прибере.

- Сигурен ли сте, че не е разгневен срещу мене?
- Зная, че не е разгневен срещу вас. Какво има? Да не сте гузен?
- Не. Някой друг да е недоволен от мене?
- Доколкото зная, дори адмиралът не е недоволен от вас.

Вървете и се напийте за мене.

- Първо ще се напия за себе си.
- Напийте се и за мене.
- Какво означава това? Не сте ли пиян всяка нощ?
- Не ми стига. Как е Хендърсън?
- Чудесно. Защо?
- Питам само.
- Защо?
- Питай. Питам само така. Имате ли да се оплачете от нещо?
- Не се занимавам с оплаквания.
- Това се вика мъж. Вожд.
- Ние обвиняваме.
- Не можете да обвинявате. Вие сте цивилно лице.
- Вървете в ада!
- Няма смисъл. И тук не ми е по-добре.
- Ще ми телефонирате веднага, щом се върне. Предайте поздравите ми на полковника и му кажете, че съм се явил на доклад.
- Слушам, сър.
- Защо е това военно обръщение?
- От учтивост.
- Довиждане, мистър Холинз.
- Довиждане, мистър Хъдсън. Слушайте: дръжте хората си под ръка, за да можете да ги съберете спешно при нужда.
- Благодаря много, мистър Холинз.

В коридора познат лейтенант-командер^[45] излезе от стаята на шифъра. Лицето му беше потъмняло от игра на голф и слънчеви бани на плажа в Хайманитас. Изглеждаше здрав и не проличаваше нещастията му. Беше млад и минаваше за много добър познавач на Далечния изток. Томас Хъдсън се беше запознал с него, когато той имаше представителство за леки коли в Манила с клон в Хонконг. Говореше тагалски и изискан кантонски. Естествено, знаеше и испански. Затова се намираше в Хавана.

- Здравей, Томи! — поздрави той. — Кога се прибра?

— Нощес.
— Как са пътищата?
— Умерено прашни.
— Ще се обърнеш някой ден с тая проклета кола.
— Карам внимателно.
— Ти винаги си внимателен — каза лейтенант-командерът, който се наричаше Фред Арчър. Той обви с ръка раменете на Томас Хъдсън.
— Дай да те прегърна.
— Защо?
— Ободряваш ме. Ободрявам се, когато те прегръщам.
— Хранил ли си се в „Пасифико“?
— От две седмици не съм се хранил. Там ли да отидем?
— Когато кажеш.
— Не мога да дойда за обед, но можем да вечеряме. Имаш ли някакви задължения довечера?
— Не. Имам след вечеря.
— След вечеря и аз имам. Къде ще те намеря? Във „Флоридита“ ли?
— Ела там, щом затворите дюкянчето.
— Добре. Трябва да се върна тук след вечеря. Затова не бива да се напиваме прекомерно.
— Да не седнеш да ме уверяваш, че вие, канцеларските плъхове, работите и нощем сега?
— Аз работя — отговори Арчър. — Но няма много като мене!
— Страшно се радвам, че ви видях, мистър Фреди! — пошегува се Томас Хъдсън. — Вие също ме ободрявате.
— Ти не се нуждаеш от ободряване — забеляза Фред Арчър. — Ти изобщо имаш бодър дух.
— Искаш да кажеш че имах.
— Имаше го. Имаш го. И го дублира на двоен реланс.
— Но не на пики.
— Нямах нужда от пики, братле. Ти така и така печелиш.
— Запиши ми го на книжка, Фреди! Искам да си го чета сутрин рано.
— Потопихте ли вече нещо?
— Не. Аз се натопих за около трийсет и пет хиляди долара апаратура, за която се разписах.

— Зная. Видях разписката ти в огнеупорната каса.
— Значи са дяволски безотговорни.
— Кажи-речи.
— Всички ли са така безотговорни?
— Не. Нещата стоят значително по-добре. Уверявам Томи.
— Добре — каза Томас Хъдсън. — Стига ми за днес.
— Няма ли да влезеш? Имаме нови момчета, които ще ти допаднат. Двамина са особено симпатични. А единият фамозен.
— Благодаря. Знаят ли с какво се занимавам?
— Не. Естествено не. Знаят само, че излизаш в морето и биха желали да се запознаят с тебе. Ще ти харесат. Симпатияги са.
— Ще се запозная с тях друг път — отклони Томас Хъдсън.
— О'кей, началство! — съгласи се Арчър. — Ще дойда в твоето заведение, щом свърши тук представлението.
— Във „Флоридита“.
— Точно там.
— Почнах да оглупявам.
— Не, само да подивяваш — закачи го Арчър. — Да доведе ли някого от момците?
— Недей. Освен ако настояваш много. Може да бъде там някой от моята тайфа.
— Мислех, че вие, диваците, не искате и да се погледнете на сушата.
— От време на време ги наляга своеобразна самота.
— На тях им трябва да ги наловиш в мрежата и да ги затвориш под ключ.
— Пак ще се измъкнат.
— Върви тогава — каза Арчър. — Ще закъснееш за бара.
Той влезе в стаята срещу шифропоста, а Томас Хъдсън се спусна по стълбището, вместо да вземе асансьора. Навън слънцето блестеше така ярко, че го заболяха очите. Продължаваше да духа силно от север-северозапад.
Качи се в колата и нареди на шофьора да кара по „О'Райли“ към „Флоридита“. Преди колата да бъде обиколила Plaza^[46] пред посолството и Ayuntamiento^[47] за да свие по „О'Райли“, Томас Хъдсън зърна как се извисяват вълните във входа на пристанището и се повдига и спуска бясно шамандурата в протока. Във входа на

пристанището морето се мяташе яростно, светлозелена вода се разбиваше в скалите под замъка Моро и челото на разпенените талози искреше бяло на слънцето.

„Изглежда чудесно — каза си той. — Не само изглежда чудесно, а е чудесно. Исусе — простена, — как ми се иска да бях така твърд, както ме мисли Фреди Арчър. Поврага, аз съм твърд. Винаги излизам и винаги съм готов да изляза. Какво, взели ги рогатите, искат повече? Да закусвам торпекси^[48] ли? Или да го пъкна под мишниците си вместо тютюн? Ще бъде дяволски добре, за да пипна жълтеница — забеляза той. — Какво те наведе на тия нелепости? Страхуваш ли се, Хъдсън? Не се страхувам — заяви той. — Страдам от неизбежни реакции. Много от тях не са класирани. Не са поне от мене. Бих желал да бъда именно така твърд, както ме мисли Фреди, вместо да бъда човешки слаб. Струва ми се дори, че ти е повесело, когато се държиш като човешко същество, макар че е много по-мъчително. Дяволски по-мъчително е точно сега. Би било все пак утешително да бях такъв, за какъвто ме мислят. Стига засега! Престани да мислиш за случилото се. Ако не мислиш за него, то няма да съществува. Поврага, то не съществува. Ала няма що, такава е духовната ми нагласа“ — заключи той.

„Флоридита“ беше отворена вече и Томас Хъдсън — купи двата вестника, които бяха излезли, „Крисол“ и „Алерта“. С вестниците в ръка се намести на висока табуретка в левия край на бара. Гърбът му опираше в стената към улицата, а лявата му страна се закриваше от стената зад тезгяха. Поръча си двойно ледено дайкири без захар при Педрико, който се захили с усмивка, напомняща едва ли не гримасата на мъртвец, починал от внезапно счупване на гръбначния стълб, и все пак беше естествена и неподправена. Томас Хъдсън зачете „Крисол“. Сега сраженията се водеха в Италия. Не познаваше областта, където сега се биеше Пета армия, но знаеше областта от другата страна, където се намираще Осма армия. Мислеше тъкмо за нея, когато в бара влезе Игнасио Натера Ревельо и седна до него.

Педрико постави бутилка „Виктория Ват“, чаша с едри парчета лед и шише сода „Канада Драй“ пред Игнасио Натера Ревельо, който си приготви припряно едно уиски със сода, сетне се обърна към Томас Хъдсън, поглеждайки го през очилата със зелени стъкла и рогова рамка и преструвайки се, че току-що го е забелязал.

Игнасио Натера Ревельо беше висок и слаб, носеше бяла ленена риза, падаща свободно и небрежно над белите панталони, черни копринени чорапи, стари кафяви спортни обувци, грижливо лъснати, имаше червендалесто лице, жълтеникави мустаци, напомнящи четка за зъби, късогледни, кръвясали очи, защитени от зелените очила. Косата му с пясъчен цвят беше пригладена старателно. Ако съдеше по неговата припряност към уискито, човек би допуснал, че пие първата си чаша за днес. Ала би се излъгал.

— Вашият посланик е голямо говедо! — каза той на Томас Хъдсън.

— Втасахме я тогава! — възкликна той.

— Моля те. Дръж се сериозно. Чакай да ти разправа. Но само между нас да си остане.

— Пийни! Не ща да ми разправаш нищо.

— Не. Трябва да ти разправа. А ти трябва да сториш нещо.

— Не ти ли е студено? — запита Томас Хъдсън. — По риза и лек панталон?

— Никога не ми е студено.

„И никога не си трезв — допълни мислено Томас Хъдсън. — Почваш да се наливаш в онази кръчмичка до вас и когато дойдеш тук за първия си коктейл, вече си се нажулил. Вероятно не си дори забелязал какво е времето, когато си се обличал. Да — заключи той. — Ами ти по цвете ли си? Кога изпи първото уиски отзарана и оттогава колко чаши люсна, преди да стигнеш до тоя първи коктейл? Не хвърляй пръв камък върху другите пияници. Не става дума за пияниците — размисли се Томас Хъдсън. — Малко ме е еня дали е пияница или не. Но е непоносим досадник. Няма защо да съжаляваш досадниците или да бъдеш снизходителен към тях. Карай тогава! — насърчи се той. — Днес ще се веселиш. Отпусни си сърцето и се забавлявай!“

— Хвърлям ти едни зарове за тоя тур — предложи Томас Хъдсън.

— Приемам — съгласи се Игнасио. — Ти хвърляш.

Томас Хъдсън извади три риги^[49] още при първото хвърляне, спря, естествено, и спечели.

Зарадва се. Не че печалбата щеше да направи коктейла по-вкусен. Но беше приятно да извадиш три риги с едно хвърляне.

Зарадва се, че е спечелил, защото Игнасио Натера Ревельо беше сноб и досадник, а като печелеше срещу него, Томас Хъдсън го правеше от малко-малко полезен.

— Сега ще играем за този тур — предложи Игнасио Натера Ревельо.

„Той е от типа на снобовете и досадниците, които човек си представя всякога с трите имена — каза си Томас Хъдсън, — така както си го представям като сноб и досадник. Вероятно такива хора слагат едно «III» след имената си. Томас Хъдсън Трети. Томас Хъдсън Лайното^[50].

— Не си ли случайно Игнасио Натера Ревельо Трети?

— Разбира се, че не съм. Знаеш много добре името на баща ми.

— Правилно. Естествено, че го зная.

— Знаеш и имената на двамата ми братя. Знаеш името и на дядо ми. Не се прави на глупак!

— Ще се постарая — обеща Томас Хъдсън. — Ще се постарая най-сериозно.

— Постарай се — каза Игнасио Натера Ревельо. — Ще ти бъде от полза.

Той се съсредоточи, затръска кожената чаша най-усърдно, извършвайки най-тежката и най-добрата работа за тази сутрин и извади четири валета.

— Бедни ми скъпи приятелю! — възкликна Томас Хъдсън.

Той разклати заровете в тежката кожена чаша и тракането им му хареса.

— Ох, сладките зарчета! Послушните, прилежни зарчета! — започна той.

— Хвърляй! Не се лигави!

Томас Хъдсън метна на леко овлажнени тезгях три риги и две десетки.

— Готов ли си да заложиш?

— Заложихме сме вече — отговори Игнасио Натера Ревельо — втория тур коктейли.

Томас Хъдсън заклати нежно заровете и изкара дама и вале.

— Искаш ли сега да заложим?

— Шансът е все още на твоя страна.

— О'кей. Тогава ще се задоволя с коктейлите.

Той“ хвърли рига и асо, усещайки как заровете излизат от чашата уверени и горди.

— Върви ти като на фльорца!

— Още едно двойно ледено дайкири без захар и каквото пожелае Игнасио! — поръча Томас Хъдсън. Игнасио почваше да му се нрави.

— Слушай, Игнасио — подкачи го той, — никога не съм чувал някой да гледа на света през зелени очила. През розови — да. През зелени — не. Не виждаш ли всичко като трева? Не чувствуваш ли, като че се намираш на поляна? Никога ли не ти се струва, като че си се превърнал в ливада?

— Това е най-отморяващият цвят за очите. Доказано е от най-големите оптици.

Често ли имаш вземане-даване с най-големите оптици? Трябва да са съвсем опак хора.

— Лично не познавам други оптици, освен моя оптик. Но той е в течение на постиженията на колегите си. Той е най-добрият оптик на Ню Йорк.

— Искам да зная кой е най-добрият оптик на Лондон.

— Познавам и най-добрия оптик на Лондон. Но най-най-добрият е в Ню Йорк. С удоволствие ще ти дам една препоръчителна картичка.

— Я да хвърлим едни зарове за тоя тур.

— Прието. Ти хвърляш пръв.

Томас Хъдсън взе кожената чаша и почувствува как големите зарове на „Флоридита“ тежат уверено и обещаващо. Само ги тръсна, за да не предизвиква благоразположението и щедростта им, и метна три риги, десятка и дама.

— Три риги от първото хвърляне. Clasico^[51]!

— Върви ти като на фльорца! — изръмжа Игнасио Натера Ревельо, когато извади асо, две дами и две валета.

— Още едно двойно ледено дайкири абсолютно без захар и каквото дон Игнасио пожелае — рече Томас Хъдсън на Педрико.

Педрико щампоса обичайната си усмивка и коктейлите.

Сложи миксера пред Томас Хъдсън с най-малко едно пълно дайкири на дъното.

— Мога да печеля цял ден! — закачи Томас Хъдсън Игнасио.

— Най-гадното е, че наистина можеш!

— Обичат ме заровете.

— Добре, че нещо те обича.

Томас Хъдсън почувствува тръпки по кожата на главата, каквито бе усещал неведнъж през изтеклия месец.

— Какво искаш да кажеш Игнасио? — запита той много учтиво.

— Искам да кажа, че аз сигурно не те обичам, след като ме обра.

— Така ли! — възкликна Томас Хъдсън. — Тогава пия за твое здраве!

— Да пукнеш дано! — процеди Игнасио Натера Ревельо.

Томас Хъдсън отново почувствува как лаят мравки по кожата на главата му. Протегна лявата си ръка към бара, където Игнасио Натера Ревельо не можеше да я види, и почука три пъти с върха на пръстите.

— Много мило от твоя страна — забеляза той. — Искаш ли да хвърлим за още един тур.

— Не — отвърна Игнасио. — Достатъчно пари загубих за днес.

— Не си загубил никакви пари. Само коктейли.

— Да, но плащам сметката от моя джоб.

— Игнасио — забеляза Томас Хъдсън, — за трети път вече ме ухапваш леко.

— Ухапах те, приемам. А какво да кажа за вашия гламав посланик, който ме схруска с кокалите?

— Нищо не искам да слушам.

— Виждаш ли? А намиращ, че съм те ухапал. Чувай, Томас! Добри приятели сме. От години те познавам и тебе, и момчето ти Том. Между другото, как е Том?

— Умря.

— Прощавай. Не знаех.

— Няма защо — каза Томас Хъдсън. — Сега аз ще почерпя.

— Извинявам се много. Повярвай ми. Ужасно много съжалявам? Как е убит?

— Още не зная — отвърна Томас Хъдсън. — Ще ти съобщя, щом науча.

— Къде е загинал?

— И това не зная. Зная къде летеше, но не зная нищо друго.

— Ходил ли е в Лондон, за да се види с някого от приятелите ни?

— Да. Ходил е в града няколко пъти и всеки път се е отбивал в Уайт, където се е срещал с всички, които са били там.

— Добре, това е все пак утеха.

— Каква?

— Искам да кажа, че е мило, дето се е видял с приятелите ни.

— Безспорно. Сигурен съм, че е прекарал добре. Той умееше винаги да се забавлява дяволски добре.

— Да пием ли за него?

— Поврага, не! — възпротиви се Томас Хъдсън. Той почувствува как възкръсва всичко, всичко, за което не беше мислил, цялата мъка, която беше отблъснал, която беше оградил със зид и за която не беше помислял за миг по време на пътуването и през цялата утрин. — Недей!

— Аз мисля, че трябва да пием — настоя Игнасио Натера Ревельо. — Мисля, че е крайно уместно да пием. Но аз ще почерпя.

— Прието. Ще пием за него.

— Какъв чин имаше?

— Капитан от военновъздушните сили.

— Вероятно сега щеше да е подполковник или поне майор.

— Да върви по дяволите чинът му!

— Както искаш — съгласи се Игнасио Натера Ревельо. — За моя скъп приятел и твой син Том Хъдсън. — *Dulce es morire pro patria*^[52].

— За задника на свинете! — изруга Томас Хъдсън.

— Защо? Грешно ли го казах на латински?

— Не искам и да зная, Игнасио.

— Но ти си имал отличен по латински. Чувал съм от хора, които са учили заедно с тебе.

— Латинският ми отиде по дяволите — процеди Томас Хъдсън. — Заедно с гръцкия и английския, и главата, и сърцето ми. Единствения език, на който сега мога да говоря, е ледено дайкири. *Tu hablas frozen daiquiri tu*^[53]?

— Мисля, че можем да проявим малко повече уважение към Том.

— Той много обичаше да се шегува.

— Не ще и дума. Притежаваше най-тънкия и най-деликатния усет за хумор, който съм срещал. А беше и рядък красавец, с най-изтънчени обноски. И дяволски добър атлет. Беше първокласен атлет.

— Това е вярно. Мяташе диска на 142 фута. Играеше пълен защитник при нападение и ляв блокирвач при отбрана^[54]. Беше превъзходен тенисист, първоразряден стрелец по подвижни цели и добър риболовец със спининг и муха.

— Том беше великолепен атлет и прекрасен спортист. Смятам го за един от най-добрите.

— Само едно нещо не му е наред.

— Какво?

— Че е мъртъв.

— Не скърби, Томи! Трябва да си представим Том, какъвто беше. Трябва да си представим жизнерадостта и лъчезарността и обещаващото му бъдеще. Няма смисъл да скърбиш.

— Да, няма никакъв смисъл — съгласи се Томас Хъдсън. — Да не скърбим тогава.

— Радвам се, че склони. Беше чудесно, че ни се отдаде възможност да поговорим за него. Новината е ужасна. Но зная, че ще я посрещнеш както я посрещнах аз, въпреки че за тебе ще бъде хиляди пъти по-трудно, защото си му баща. С какви машини летеше?

— Спитфайъри.

— Спи! Тогава ще си го представя в един спити.

— Само ще си създадеш главоболие.

— Не, няма. Виждал съм ги на кино. Имам няколко книги върху Кралските военновъздушни сили, получаваме и бюлетините на Британския информационен център. Съдържат много интересни неща, знаеш. Зная точно как е изглеждал. Вероятно е носел една от ония надуваеми спасителни жилетки, парашут, авиаторски дрехи и големи ботуши. Мога да си го представя точно. А сега трябва да се прибирам в къщи за обед. Няма ли да дойдеш с мене? Зная, че на Лутесия ще й бъде много приятно да те види.

— Няма. Дал съм среща на един човек тук. Благодаря много.

— Довиждане, стари приятелю! — сбогува се Игнасио Натера Ревельо. — Зная, че ще се справиш с нещастията, както трябва.

— Желанието ти да ми помогнеш беше трогателно.

— Не. Съвсем не беше трогателно. Обичах Том. Както го обичаше и ти. Както го обичахме всички.

— Благодаря за почерпките.

— Ще си ги върна рано или късно.

Той излезе. Отвъд него, откъм долния край на бара се приближи до Томас Хъдсън един от хората му. Беше мургав момък с късо подстригана къдрава коса и ляво око, чийто клепач висеше леко. Окото беше изкуствено, ала не личеше, тъй като държавата му беше

предложила четири различни очи: кръвясало, леко кръвясало, почти бистро и бистро. Бяха му сложили леко кръвясало око и беше вече малко пиан.

— Здравсти, Том! Кога пристигна в града?

— Вчера. — После, говорейки бавно и почти без да движи устните си: — Трай си! Не разигравай дяволски комедии!

— Не разигравам. Само съм се понапоркал. Ако ме разпорят, ще намерят на черния ми дроб написана думата „безопасност“. Цар съм на безопасността. Знаеш. Чувай, Том, стоях до оня галфон англичанина и без да искам ви слушах! Наистина ли синът ти Томи е убит?

— М-да.

— Маmicата им! — възкликна момъкът. — Мамичката им!

— Не ми се приказва за случилото се.

— Разбирам те. Кога научи?

— Преди последното пътуване.

— Ах, верицата им!

— Какво ще правиш днес?

— Ще се храня в „Баския бар“ с двама приятели, сетне ще отидем дружно да си поразхлабим жилите.

— Къде ще обядваш утре?

— В „Баския бар“.

— Ще предадеш на Пако да ми се обади утре по пладне, нали?

— Непременно. Във фермата ли?

— Да. Във фермата.

— Не искаш ли да дойдеш с нас да си поразхлабиш жилите? Ще ходим в гарсониерата на Хенри.

— Може би ще дойда.

— Хенри е тръгнал на лов за бамбини. От закуска ги е загонил. Вече два пъти окъпа котето. Но се опитва да се откачи от двата бода, на които се надянахме. Докопахме ги в „Курзал“, но са ужасно кофти на дневна светлина. Не успяхме да намерим къорава гърла. Градът е станал адски тафт. Хенри откара двата бода в гълъбарника за всеки случай и сега тръгна на лов за бамбини с Честната Лил. Взеха кола.

— Ще се справят ли?

— Не ми се вярва. Хенри си пада по оная малката. Малката, дето я брой всичкото време във „Фронтон“. Честната Лил не можа да я

навие, защото малката се страхува от него: бил много голям. Честната Лил каза, че може да ми я пробута на мене. Но не може да я пробута на Хенри, защото малката се плашела от боя му и теглото му и от разни тинтири-минтири. Но Хенри се е запънал, защото му писна от двата бода. Сега е лапнал по тая малката и много е чивия. Точно така. Чивия е по нея. Но навярно вече я е забравил. Ще трябва все пак да кльопа, та ще се видим в „Баския бар“.

— Накарай го да се храни — препоръча Томас Хъдсън.

— Едва ли ще успея. Ти би могъл да го накараш. Аз не мога. Но ще го замоля да хапне. Ще настоя. И сам ще дам пример.

— Кажу на Пако да го накара да се храни!

— Виж, това е умно хрумване! Вероятно Пако ще го накара да се храни.

— Не смяташ ли, че ще е огладнял след всичко това?

— Ти смяташ ли?

Точно тогава в бара влезе най-едрият мъж, когото Томас Хъдсън познаваше, с най-веселия нрав, най-широките плещи и най-изисканите обноски. На устата му грееше усмивка, на челото блестяха едри капки пот въпреки студения ден. Той изнесе ръка за поздрав. Беше толкова едър, че всички останали в бара изглеждаха като недорасли. Усмиваше се приветливо. Носеше стари сини панталони, кубинска риза, падаща свободно над панталона, обуца с гумени подметки.

— Том — провикна се той, — сине майчин! Тръгнали сме да дирим бамбини.

Красивото му лице се изпоти още повече, щом престана да се охлажда от вятъра.

— Педрико, и на мене едно от тия! Двойно. Или още по-голямо, стига да ги правиш по-големи. Не очаквах да те заваря тук, Том. Чакай, щях да я забравя. Тук е Честната Лил. Ела насам, хубавице.

Честната Лил влезе през другата врата. Тя изглеждаше най-привлекателна, когато седеше в далечния край на тезгяха, защото се виждаше хубавото ѝ мургаво лице, без да проличава загрозяващата тялото ѝ пълнота, която се прикриваше от полираното дърво на бара. Сега, когато се запъти от вратата към тезгяха, не можеше да скрие тялото си. Полюлявайки го, тя избърза, без да си дава вид на припряност, и се намести на табуретката, където седеше Томас

Хъдсън, Той се прехвърли на съседен стол по-надясно, като й осигури закритието на левия фланг.

— Здравей, Том! — поздрави тя и го целуна. — Хенри е ужасен.

— Съвсем не съм ужасен, хубавице! — възрази Хенри.

— Ужасен си! — настоя Честната Лил. — Всеки път, когато те срещам, ставаш все по-ужасен. Томас, защити ме от Хенри!

— С какво се е проявил като ужасен?

— Преследва едно дребно девойче, по което е полудял, ама то не е за него. Няма да склони, защото го е страх. Хенри е толкова едър и тежи двеста и трийсет фунта.

Хенри Ууд се изчерви, изпоти се видимо и отпи дълга глътка от коктейла.

— Двеста двајсет и пет! — поправи я той.

— Какво ти рекох? — вметна мургавият момък. — Не рекох ли точно същото?

— Тебе работа ли ти е да разправяш наляво и надясно щяло и не щяло? — упрекна го Хенри и продължи: — Уили, да ти дам ключа от гълъбарника.

— Не ми трябва — отговори мургавият младеж. — Имам ключ от гълъбарника, макар очевидна да си забравил. Не ми се ходи там да проверявам дали всичко е наред. За да се оправи всичко, трябва ти или аз да изхвърлим ония калтаци на улицата.

— Представи си, че не намерим нищо друго?

— Трябва да намерим Лилиян, защо не оставиш тоя стол, за да се обадиш по телефона? Забрави онуй джудже! Избий си от главата оня гном, Хенри! Ако продължаваш да се навиваш ще откачиш. Слушай мене. Нали и аз бях откачил.

— Ти и сега си откачен — обади се Томас Хъдсън. — Ще докараме всички порядъчни момичета, които ни паднат — каза Хенри. — Предполагам, че няма да имаш нищо против, Уили?

— Не ни трябва порядъчни момичета — възрази Уили. — Ако се заловиш с такива, направо ще откачиш, само че под друг параграф. Прав ли съм, Томи? Порядъчните момичета са най-опасното нещо. Освен това с тях ще се натопиш или в подбудителство на непълнолетни към престъпление, или в изнасилване, или в опит за изнасилване. Прати на майната им порядъчните момичета! На нас ни трябва фльорци. Сладки, чистоплътни, привлекателен, интересни,

евтини, опитни баданарчета. Лилиян, защо не отидеш да телефонираш?

— Не виждаш ли, че човек говори на телефона и друг чака ред до тезгяха за пури? — отвърна Честната Лил. — Ти си лошо момче, Уили!

— Аз съм ужасен — засегна се Уили. — Аз съм най-проклетият негодник на света. Но предпочитам да уредим играта по правилата, не както сега.

— Дай да изпием по някой и друг коктейл — предложи Хенри. — Сетне съм сигурен, че Лилиян ще намери познати. Нали, красавице?

— Естествено — потвърди Честната Лил на испански. — Защо да не намеря? Но искам да телефонирам от телефонна будка. Не оттук. Оттук е неудобно и неуместно.

— Отсрочка — забеляза Уили. — Добре. Приемам. Още една отсрочка. Тогава дайте да пием!

— Че какво друго правеше досега? — подхвърли Томас Хъдсън.

— Томи, обичам те! — разнежи се Уили. — Ами ти какво правеше досега?

— Изпих няколко коктейла с Игнасио Натера Ревельо.

— Звучи ми като италиански крайцер — рече Уили. — Нямаше ли един италиански крайцер с такова име?

— Мисля, че не.

— Във всеки случай, така ми звучи.

— Я да видя фишовете! — любопитствува Хенри. — Колко бяха. Том?

— Игнасио ги прибра. Играхме на зарове и спечелих.

— Колко бяха всъщност? — запита Хенри.

— Струва ми се четири.

— Какво пи преди тях?

— Един том колинз на път за насам.

— А в къщи?

— Сума алкохол.

— Ти си световен пияница — заключи Уили. — Педрико, още три двойни ледени дайкири и каквото пожелае дамата!

— Un highbalito con agua mineral^[55] — каза Честната Лил. — Томи, ела да седнеш до мене в другия край на бара. Тук не обичат да

седя в тоя край.

— Майната им! — изруга Уили. — Такива големи приятели като нас, дете не са се виждали от векове, да не могат да се почерпят с тебе в тоя край на бара. Майната им!

— Сигурен съм, че тук ти е мястото, хубавице! — намеси се Хенри.

После той видя двама плантатори, приятели на баща му, долу в залата и отиде при тях, без да дочака коктейла.

— Понесе се! — забеляза Уили. — Сега ще забрави гнома.

— Много е разсеян — допълни Честната Лил. — Ужасно е разсеян.

— Това се дължи на живота, дете водим — обясни Уили. — Непрестанно преследваме удоволствието за удоволствието. Ръгнаха ни рогатите, ще трябва да преследваме удоволствието сериозно!

— Том не е разсеян — добави Честната Лил. — Том е мрачен.

— Стига с тоя брътвеж! — скастри я Уили. — Какви ги бълваш непрекъснато? Първо тоя бил разсеян. Сетне оня бил мрачен. Преди това аз бях ужасен. Нещо друго няма ли да измислиш? Откъде накъде калтак като тебе ще одумва хората час по час? Не знаеш ли, че тебе ти е работата да ги веселиш?

Честната Лил се разплака с истински сълзи, по-едри и по-мокри от сълзите във филмите. Тя можеше да ридае с истински сълзи по всяко време, когато пожелаеше, когато ѝ бяха необходими или когато беше наскърбена.

— Тоя калтак плаче с по-големи сълзи, отколкото майка ми! — забеляза момъкът.

— Уили, не ме наричай така.

— Престани, Уили! — намеси се Томас Хъдсън.

— Уили, ти си жесток и зъл и аз те мразя! — простена Честната Лил. — Чудя се как мъже като Томас Хъдсън и Хенри могат да дружат с тебе?! Ти си разтурен и езикът ти е хъшлашки.

— Я виж ти дамата! — засегна се Уили. — Как ти се побраха такива приказки в устата? „Хъшлашки“ е неприлична дума. Тя е като хрочка в края на пурата ти!

Томас Хъдсън сложи ръка върху рамото на момъка.

— Пий, Уили! На никого от нас не е до веселба.

— Хенри го избива на веселба. Но ако му кажа онова, дето ми каза, веднага и на него ще му клюмне носът!

— Ти ме попита.

— Не това имах предвид. Защо не сподели адската си мъка? Защо я запази само за себе си последните две седмици?

— Мъката не се дели.

— Трупай тогава мъката! — каза Уили. — Никога не съм предполагал, че така ще трупаш мъката.

— Не са ми нужни упреците ти, Уили — отвърна Томас Хъдсън. — Все пак много съм ти благодарен. Няма защо да се тревожиш за мене.

— О'кей. Трупай я! Ама да знаеш, че няма да харосаш! Казвам ти го, защото ми мина през главата.

— И на мене ми е минало — забеляза Томас Хъдсън. — Майната му!

— Наистина ли ти е минало? Тогава може би твоята система е по-добра. Почваш обаче да ми се виждаш бая гроги.

— Това е от пиенето, от умората, а и не съм си отспал.

— Имаш ли новини от жена си?

— Да. Три писма.

— Как е?

— По-лошо не би могло да бъде.

— Хм! — изсумтя Уили. — Наредихме се. Можеш и това да го трупнеш, та да ти държи влага!

— Натрупах достатъчно.

— Има си хас! Котката ти Бойз те обича. Знам. Видях я. Как е тая бясна сладурана?

— Бясна като всякога.

— Направи ме хахо — каза Уили. — Честна дума.

— Тя страда несъмнено.

— Дали пък наистина страда? Ако страдах, както страда тая котка, досега да съм изпрел! Какво ще пиеш Томас?

— Още едно от тия дайкири.

Момъкът обгърна с ръка широката талия на Честната Лил.

— Слушай, Лил! — почна той. — Ти си добро момиче. Не исках да те наскърбявам. Виновен съм. Нещо ме прихвана.

— Нали няма да говориш повече така?

— Няма. Освен, ако ме прихване.

— Ето чашата ти! — каза Томас Хъдсън. — Наздраве, хлапако!

— Сега ти се нави — забеляза Уили. — Завъртя най-после румпела на север. Би трябвало твоята Бойз да бъде тук. Щеше да се гордее с тебе. Сети ли се какво разбирам под споделяне?

— Да — потвърди Томас Хъдсън. — Сетих се.

— Чудесно! — рече момъкът. — Сипи му пепел! Извадиш ли си кофата за смет, ще дойде и боклукчията. Погледни тоя дяволски Хенри. Смъква цял товар от гърба си. Защо според тебе се поти толкова в студен ден като днешния?

— Заради жените — вметна Честната Лил. — Вманиачен е на тема жени.

— Вманиачен! — повтори Уили. — Пробий с половининчов свредел дупка в главата му, където искаш и от нея ще изтекат жени. Вманиачен! Защо не намериш друга дума, дето по приляга?

— „Вманиачен“ е все пак силна дума на испански.

— Вманиачен ли? Вманиачен е нищо. Ако имам време следобед, ще измисля точната дума.

— Том, ела в другия край на бара, където бихме могли да разговаряме спокойно. Ще ми поръчаш ли един сандвич? Цяла сутрин съм обикаляла с Хенри.

— Отивам в „Баския бар“ — рече Уили. — Доведи го там, Лил.

— Ще го доведе — обеща Честната Лил — или ще го пратя.

Тя се насочи величествено към далечния край на тезгяха като разговаряше с мнозина от мъжете, край които мина, и се усмихваше на другите. Всички се отнасяха към нея с уважение. Кажи-речи всеки от заговорените беше правил любов с нея най-малко веднъж през последните двадесет и пет години. Томас Хъдсън се премести в долния край на бара, вземайки със себе си фишовете за консумация, след като Честната Лил се разположи и му се усмихна. Тя имаше прелестна усмивка, дивни тъмни очи и разкошна черна коса. Щом корените ѝ побеляваха в основата на челото и на пътя, Честната Лил замолваше Томас Хъдсън да ѝ даде пари, за да отиде на фризьор, и когато се връщаше, боядисаната ѝ коса лъщеше и имаше естествения приятен вид, какъвто има косата на девойките. Кожата ѝ беше гладка като маслинозелена слонова кост, ако съществуваше слонова кост с маслинозелен цвят, и преливаше в сиво-синкаво и розово. В

действителност цветът винаги напомняше на Томас Хъдсън добре изсъхнала махагуа^[56], неотдавна отсечена, загладена само с пясък и леко полирана. Никъде другаде не беше виждал този сиво-синкав, почти зеленикав цвят. Но махагуата нямаше розова отсянка. Руменината се дължеше на фон дьо тена и ружа, които Честната Лил употребяваше, но иначе кожата беше почти толкова гладка, колкото у млада китайка. Това привлекателно лице гледаше Томас Хъдсън от дъното на бара, то ставаше толкова по-привлекателно, колкото повече го приближаваше. Сетне той се озова до нея и му се натрапи пълното ѝ тяло, изкуственият руменец пролича, от лицето изчезна всякаква загадъчност, макар то да запази привлекателността си.

— Хващаш окото, Лил! — закачи я Томас Хъдсън.

— Том, толкова загрубях. Просто ме е срам.

Той сложи ръката си на пълното ѝ бедро и каза:

— Ти си приятно пълна.

— Срам ме е да се движа из бара.

— Носиш се с грация. Като кораб.

— Как е наглият приятел?

— Чудесно.

— Кога ще го видя?

— Когато пожелаеш. Сега?

— Сега не, Том. За какво говореше Уили? Частта, която не разбрах.

— Дърдореше на вятъра.

— Не, не дърдореше. Нещо, което се отнася до тебе и някаква мъка. Да не се отнася до тебе и твоята сеньора?

— Не. Майната ѝ на моята сеньора.

— За какво се отнася тогава мъката ти?

— За нищо. Хей така — мъка.

— Кажу де, моля те.

— Няма нищо за разказване.

— Можеш да ми се довериш, знаеш. Хенри ми доверява мъките си и плаче нощем. Уили ми разказва страхотни неща. Не са толкова тъжни, колкото страхотии. Можеш и ти да ми се довериш. Всички се доверяват. Само ти не се доверяваш.

— Доверяването никога не ме е облекчавало. За мене доверяването е по-тежко от недоверяването.

— Том, Уили говори ужасни мръсотии. Не знае ли, че ме оскърбява, като ме кара да слушам подобни приказки? Не знае ли, че никога не съм употребявала такива думи, нито съм вършила свинщини или извратени неща.

— Затова те и наричаме Честната Лил.

— Ако трябваше да избирам между богатство чрез извратена любов и бедност чрез нормална любов, щях да предпочета бедността.

— Зная. Какъв сандвич искаш?

— Точно сега не ми се яде.

— Искаш ли още едно питие?

— Да. Моля те, Том, разкажи ми. Уили спомена, че имал една котка, която била влюбена в тебе. Нали не е вярно?

— Не, вярно е.

— Намирам, че е отвратително.

— Не, не е. Аз също съм влюбен в котката.

— Това е ужасно. Не ме дразни. Том, моля те. Уили ме разстрои и разплака.

— Обичам котката — призна Томас Хъдсън.

— Не искам да слушам повече. Том, кога ще ме заведеш бара на лудите?

— Тия дни.

— Наистина ли там ходят лудите точно както ходят нормалните, за да се повидят и почерпят.

— Да. Единствената разлика е, че носят ризи и панталони от захарни чували.

— Вярно ли е, че си играл в бейзболния отбор на лудите срещу прокажените?

— Вярно е. Бях най-добрият хвъргач с дълбок удар, какъвто лудите изобщо са имали.

— Как се запозна с тях?

— Случайно, спрях там веднъж на връщане от Ранчо Бойерос и мястото ми хареса.

— Наистина ли ще ме заведеш в бара на лудите?

— Непременно. Стига да не те е страх.

— Ще ме е страх. Но не прекомерно, щом съм с тебе. Именно затова искам да отида. За да изпитам страх.

— Между лудите се срещат и прекрасни екземпляри. Ще ти допаднат.

— Първият ми мъж беше луд. Но от буйно лудите.

— Смяташ ли, че Уили е луд?

— Не, не. Само е сприхав.

— Страдал е много.

— Кой ли не е страдал? Уили се перчи със страданието си.

— Не допускам. Зная случая. Уверявам те.

— Я по-добре да говорим за нещо друго. Виждаш ли оня мъж там на бара, който приказва с Хенри?

— Да.

— В леглото търси само свинщината.

— Бедният!

— Съвсем не е беден. Напротив, богат е. Но търси само porquerias^[57].

— Никога ли не си обичала porquerias?

— Никога. Можеш да попиташ когото искаш. Никога през живота си не съм се любила с жени.

— Честната Лил! — вметна Томас Хъдсън.

— Не ме ли предпочиташ такава? Ти също не обичаш porquerias. Търсиш любов, изпитваш наслада и заспиваш. Познавам те.

— Todo el mundo me conoce^[58].

— Не, не те познават. Въобразяват си какво ли не за тебе. Но аз те познавам.

Той пиеше ново ледено дайкири без захар и както беше вдигнал чашата, изпотена от студената течност с открояващ се бял горен ръб, погледна бистрата част под разпенената шапка и това му напомни морето. Пенливата яка на коктейла приличаше на бялата бразда, която се образува зад кърмата на кораб, а бистрата основа наподобяваше плитка, вода над мергелно дъно, която носят на кораба пори. Багрите бяха почти същите.

— Искане ми се да имаше коктейл с цвета на морска вода при пълно затишие, дълбока осемстотин разтега, когато слънцето грее отвесно и морето е пълно с планктон — промълви Томас Хъдсън.

— Какво?

— Нищо. Да пийнем от тоя коктейл с цвят на плитка вода.

— Том, какво ти тежи? Неприятности ли имаш?

— Не.

— Ужасно си мрачен и днес ми се виждаш малко позастарял.

— Виновен е севернякът.

— Но ти винаги твърдеше, че севернякът те възбужда и ободрява. Колко пъти сме правили любов, защото именно духаше севернякът?

— Безчет пъти.

— Всякога обичаше северняка и ми купи това палто, за да го нося, когато той духа.

— Палтото си го бива.

— Можех да го продам пет-шест пъти — добави Честната Лил.
— Нямах представа колко жени са били луди по него.

— Вее чудесен северняк, тъкмо за него.

— Отпусни си сърцето, Том. Винаги си се развеселявал, когато пиеш. Изпий тоя коктейл и си поръчай нов!

— Ако пия много бързо, ще ме удари право в челото.

— Добре. Пий тогава бавно и малко по малко. Аз ще си поръчам още едно highbalito^[59].

Тя си го приготви от бутилката, която Серафин беше оставил пред нея на тезгяха. Томас Хъдсън погледна питието и забеляза:

— Има цвета на сладка вода. Такъв е цветът на водата във Файрхоул Ривър, преди да се слее с Гибън, за да се превърне в Мадисън. Ако прибавиш малко повече уиски, ще се получи цвета на един поток, който идваше от едно кипарисово блато и се вливаше в Беър Ривър в една местност, наречена Уаб Ми Ми.

— Уаб Ми Ми е забавно име — каза тя. — Какво означава?

— Не зная — отговори той. — Названието е индианско. Май че знаех какво означава, но съм забравил. То е на езика оджибуе.

— Разкажи ми нещо за индианците! — замоли Честната Лил. — Обичам да слушам за индианци повече, отколкото за луди.

— Останали са съвсем малко индианци на крайбрежието. Препитават се от морето, като ловят риба и я сушат, и от въглищарство.

— Не ми разказвай за кубинските индианци. Те всички са mulatos^[60].

— Не, не са. Част от тях са чистокръвни индианци. Вероятно в минали времена са били доведени от Юкатан като пленници.

— Не обичам yucatecos^[61].

— Аз пък ги обичам. Дори много.

— Разкажи ми за Уаб Мн Ми. В Далечния запад ли се намира?

— Не. Горе на север. Близо до Канада.

— Познавам Канада. Веднъж стигнах до Монреал по реката с яхтата на една принцеса. Но валеше дъжд, та не видяхме нищо, а още същата вечер заминахме с влака за Ню Йорк.

— Непрестанно ли валеше, докато се изкачвахте по реката?

— Непрестанно. А в морето, преди да навлезем в реката, имаше мъгла и прехвъркваше сняг. Зарежи Канада! Разправи ми за Уаб Ми Мн.

— То представляваше село с дъскорезница край реката. През селото минаваше железница. Покрай линията винаги се извисяваха грамади дървени стърготини. Реката беше преградена със запани^[62], за да задържат трупите, и те се струпваха почти неподвижни напреко на реката. Реката беше задръстена с трупи, много преди да стигне до селото. Веднъж ловях риба и реших да премина реката, стъпвайки по трупите. Но едно дърво се обърна и аз цопнах във водата. Когато излязох на повърхността, над мене имаше трупи и не можех да се промъкна между тях. Под стеблата беше тъмно и е ръце опипвах само кората им. Не успях да отместя два дънера, за да поема въздух.

— И какво направи?

— Удавих се.

— Остави! — възкликна тя. — Не ме мъчи! Кажй бързо какво направи?

— Напрегнах си ума и съобразих, че трябва да се промъкна много бързо. Опипах най-внимателно едно дърво отдолу, докато открих къде е опряло в друго стебло. Тогава събрах двете си ръце, пъгнах ги между два дънера и ги разделих съвсем малко. Прокарах ръцете, после предлакътниците и лактите, докато измъкнах главата си и облегнах всяка ръка по на едно дърво. Изпитвах нежност към всеки дънер и дълго се крепих помежду им. Водата, беше кафява от трупите. Водата с цвят като твоето уиски идваше от едно поточе, което се вливаше в реката.

— Струва ми се, че не бих успяла да се провра между дънерите.

— И аз дълго мислех, че няма да успея.

— Колко време престоя под водата?

— Не зная. Зная, че дълго почивах с ръце, опрени в трупите, преди да предприема нещо.

— Тая история ми харесва. Но ще ме накара да сънувам кошмари. Разкажи ми нещо весело, Том.

— Добре — съгласи се той. — Чакай да помисля.

— Не. Разказвай направо, без да мислиш.

— Хубаво — рече Томас Хъдсън. — Когато Том беше бебе.

— Qué muchacho más guaro^[63]! — прекъсна го Честната Лил. — Qué noticias tienes de él^[64]?

— Muy buenas^[65].

— Me alegro^[66] — каза Честната Лил и на очите ѝ блеснаха сълзи при мисълта за Том летеца. — Siempre tengo su fotografía en uniforme con el sf grado corazón de Jesús arriba déla fotografía y al lado la Virgen del Cobre^[67].

— Вярваш ли много в богородицата от Кобре^[68]?

— Вярвам съвсем сляпо.

— Трябва да запазиш вярата си.

— Тя бди над Том денонощно.

— Добре — каза Томас Хъдсън. — Серафин, още едно от тия големите, моля! Искаш ли да чуеш веселата история?

— Да, моля — отвърна Честната Лил. — Разкажи ми веселата история. Пак се натъжих.

— Puts el happy story es muy seneillo^[69] — забеляза той. — Първия път, когато отведохме Том в Европа, той беше само на три месеца. Пътувахме с много стар, малък и бавен параход и по-голямата част от времето морето беше бурно. Корабът вонеше на трюмова вода, на нафта и на грес от медните части на бордовите илюминатори, на тоалетни и на дезинфекциращи химикали, които употребяваха и които поставяха на големи калъпи в писоарите.

— Pues^[70]! — това не е весела история.

— Si, mujer^[71]. Адски грешиш. Това е весела история, muy^[72] весела история. Корабът миришеше на баня, при това пътниците бяха длъжни да се къпят в определени часове, иначе прислужникът ги гледаше накриво, миришеше на гореща солена вода, стичаща се от месинговите кранове, на мокрите дървени скари на пода и на колосаната престилка на прислужника. Миришеше също отчайващо на

евтина английска кухня и на угасени угарки от цигари „Уудбайнз“, „Плейърз“ и „Гоулд Флейкс“ в пушалнята и навред, където бяха хвърляни. Нямаше ни една приятна миризма, а както знаещ англичаните, и мъже, и жени, всички излъчват отличителна миризма, която долавят сами, до голяма степен така, както ние сами отделяме миризма за негрите, затова са принудени да се къпят много често. Един англичанин никога не мирише на сладко, както миришат да речем кравите, и дори оня, който пуши лула, не заличава миризмата си. Само прибавя допълнителен аромат. Техните спортни платове, кожата на техните ботуши и техните сарашки артикули миришат приятно. Но в един кораб липсват седларски изделия, а вълнените тъкани са напоени с миризмата на угаснала лула. Единственият начин да се почувствува приятна миризма на оня кораб беше да пъхнеш носа си във висока чаша девънско сухо, искрящо ябълково вино. То ухаеше чудесно и аз държах носа си в него, докато ми стигаха силите. Понякога и преко силите.

— Pues, сега историята е малко по-весела.

— Чакай, сега идва веселата част! Кабината ни се намираще толкова ниско, точно над водолинията, че трябваше да държим илюминатора непрекъснато затворен. Виждаше се как в тилните препускат и се съзираше плътната им зеленина, когато отминаваха прозореца. Издигнахме ограда от завързани куфари и чанти, за да не пада Том от леглото. Когато майка му и аз слизахме, за да проверим какво прави, заварвахме го буден и ухилен.

— Наистина ли се хилеше, когато е бил на три месеца?

— Хилеше се непрестанно. Никога не съм го чувал да плаче, когато беше бебе.

— Qué muchacho mas lindo y más guapo^[73]!

— Да — съгласи се Томас Хъдсън, — ненадминато. Искаш ли да ти разкажа друга весела история за него?

— Защо се раздели с прелестната му майка?

— Поради много странно стечение на обстоятелствата. Искаш ли друга весела история?

— Да. Но без толкова много миризми.

— Това ледено дайкири, така добре разбито, напомня морето, когато носът на кораба пори вълните със скорост тридесет възли. Как

си представяш, че би изглеждало леденото дайкири, ако фосфоресцираше?

— Можеш да сложиш фосфор в него. Не вярвам все пак, че ще бъде здравословно. В Куба понякога хората се самоубиват, поглъщайки фосфора от главичките на кибрита.

— Или пият *tinte rápido*? Какво представлява „бързо съхнещото мастило“?

— Течна боя за черни обуца. Но най-често девойките, които са изживели любовно разочарование или чиито годеници не са удържали дадената дума, след като са ги подредили и са ги зарязали, без да се оженят, се самоубиват, като се заливат със спирт и се самозапалват. Този е класическият начин.

— Зная — потвърди Томас Хъдсън. — Аутодафе.

— Много е сигурен — продължи Честната Лил. — Умират почти винаги. Изгарянията засягат най-напред главата, а обикновено обхващат цялото тяло. Бързосъхнещото мастило е по-скоро жест. Както и йодът всъщност е жест.

— За какво сте се разприказвали вие, двата гарвана? — намеси се барманът Серафин.

— За самоубийства.

— *Naу mucho*^[74] — заяви Серафин. — Особено сред сиромасите. Не си спомням богат кубинец да се е самоубил. А ти?

— Аз си спомням — отговори Честната Лил. — Зная няколко случая и с порядъчни хора.

— Съмнявам се — каза Серафин. — Сеньор Томас, не искате ли да хапнете нещо с коктейлите? *Un poco de pescado? Puerco frito*^[75]? Студено месо?

— Може — прие Томас Хъдсън. — Дай какво да е.

Серафин поднесе чиния със свински мръвки, запържени и хрупкави, и чиния червен лутианус^[76], изпържен с рядка брашнена каша, та над розово-червената кожа имаше жълта кора, а отвътре месото беше бяло.

Серафин беше висок момък, говореше непринудено и грубо, движеше се трмаво с дървените обуца, които носеше, за да се предпазва от влагата и разлетите течности зад тезгяха.

— Искате ли студено месо?

— Не. Това е достатъчно.

— Вземи всичко, каквото ти предлагат, Том! — прошепна Честната Лил. — Знаеш редът на заведението.

Собственикът на бара си беше спечелил славата, че никога не черпи напитки. В замяна предлагаше всеки ден за обед безброй гозби безплатно; не само пържена риба и пържено свинско, а и бухтички с кайма, пържени френски хлебчета с препечено сирене и шунка. Освен това барманите приготвяха дайкирите в огромен миксер, където оставаше винаги най-малко порция и половина, след като коктейлът беше разлят в чашите.

— Поразведри ли се? — запита Честната Лил.

— Да.

— Кажи ми, Том. За какво тъгуваш?

— El mundo entero^[77]!

— Кой не тъгува за целия свят? Той става все по-лош и по-лош. Но не си струва да тъгуваш за света.

— Няма закон срещу такава тъга.

— Не е нужно да има закон срещу някои неща, за да бъдат вредни.

„Етичните спорове с Честната Лил хич не са ми притрябвали — каза си Томас Хъдсън. — А какво ти е притрябвало, сине майчин? Да се напиеш ли, както си почнал, макар да ти се струва, че не те е хванало? Няма начин да постигнеш онова, от което се нуждаеш и никога вече няма да получиш онова, което желаш? Ала има временни мерки, които би могъл да използваш. Продължавай. Поръчай си един коктейл!“

— Voy a tomar otro de estos grandes sin azúcar^[78]! — обърна се той към Серафин.

— En seguida, Don Tomas^[79]! Рекорда ли ще се опитате да биете?

— Не. Пия си само тихомълком.

— Така пиехте и тогава, когато поставихте рекорда — забеляза Серафин. — Тихомълком и непреклонно от сутринта до нощта. А накрая си излязохте, без ничия помощ.

— Да върви по дяволите рекордът!

— Имате шансове да го биете — добави Серафин. — Така както пиете и похапвате сегиз-тогиз, имате великолепни шансове.

— Том, опитай се да счупиш рекорда! — обади се Честната Лил. — Аз ще бъда свидетел.

— Няма нужда от свидетели — възрази Серафин. — Свидетел съм аз. Когато се отчитам, ще предам сметката на Костанте. — Сега сте много по-добре, отколкото тогава, когато поставихте рекорда.

— Да върви по дяволите рекордът!

— В добра форма сте. Пиете кротко и постепенно, та не ви лови.

— Майната му на рекорда!

— Дадено. Como u ted quiere^[80]. Ще вода сметка за всеки случай, ако ви текне нещо друго.

— Той сам ще си води сметката — намеси се Честната Лил. — Нали има копия от фишовете?

— Ти, жено, какво искаш? Истински рекорд или фалшив рекорд искаш?

— Ни единия, ни другия. Искам само едно highbalito с agua mineral.

— Como siempre^[81] — забеляза Серафин.

— Аз пия и ракия.

— Предпочитам да ме няма тук, когато пиеш ракия.

— Том, знаеш ли, че паднах от трамвая, когато рекох да се кача. За малко не ме прегази.

— Горката Честна Лил! — вметна Серафин. — Какво ли не ти е минало през главата.

— По-добре така, отколкото да вися по цял ден с дървени обуца зад тезгяха и да се разправям с пияници.

— Това ми е работата — отвърна Серафин. — За мене е голяма чест да се разправям с такива видни пияници като тебе.

Приблужи се Хенри Ууд. Изправи се висок и потен, наново възбуден от промяната в плановете. „Няма нищо по-приятно за него от внезапната промяна в плановете“ — каза си Томас Хъдсън.

— Отиваме в гълъбарника на Алфред — обясни той. — Не искаш ли да дойдеш с нас. Том?

— Уили ще те чака в „Баския бар“.

— Честно казано, сега Уили никак не ни е нужен.

— Тогава трябва да го предупредиш.

— Ще му се обадя. Не искаш ли да дойдеш? Ще бъде знаменито.

— Трябва да хапнеш нещо.

— Ще си поръчам ядене за двама. Ти как предеш?

— На тънка жичка — отговори Томас Хъдсън. — На съвсем тънка.

— Ще се опиташ ли да поставиш рекорд?

— Не.

— Ще се видим ли довечера?

— Не очаквам.

— Да дойда ли да спя във фермата?

— Не. Забавлявай се. Но хапни нещо.

— Ще си поръчам екстра обед. Честна дума.

— Разчитам. И обади се на Уили.

— Ще му се обадя. Непременно.

— Къде е гарсониерата на Алфред?

— На абсолютно красиво място. Гледа към пристанището, мебелирана е тип-топ. Бонбон и половина!

— Исках да зная адреса.

— Не го зная, но ще го съобщя на Уили.

— Не смяташ ли, че Уили ще се засегне?

— Нищо не мога да направя, за да не се засегне, Том. Повярвай ми, не мога да го взема с нас. Знаеш колко го обичам. Но има места, където не мота да го взема. Знаеш не по-зле от мен.

— Така е. Но му се обади.

— Честна дума, че ще му се обадя. И честна дума, че ще си поръчам солиден обед.

Той се усмихна, тупна Честната Лил по рамото и тръгна. За едрия си ръст имаше много стегната походка.

— Какво ще стане с жените в гарсониерата му? — запита Томас Хъдсън Честната Лил.

— Трябва да са си отишли вече — обясни тя. — Там няма нищо за ядене. А не очаквам да има и много за пиене. Натам ли искаш да се завъртиш или предпочиташ да дойдеш в квартирата ми?

— Ще дойда в квартирата ти — обеща Томас Хъдсън. — Но по-късно.

— Разкажи ми друга весела история.

— Добре. За какво?

— Серафин — нареди тя, — дай на Томас ново двойно ледено без захар! Tengo todavía mí highb lito^[82]. — После се обърна към Томас

Хъдсън. — За най-щастливото време, което си спомняш. И без миризми.

— Не върви без миризми — възрази Томас Хъдсън.

Той проследи през прозореца как Хенри Ууд се качи в спортната кола на много богатия захарен плантатор, наречен Алфред. Хенри Ууд беше прекалено голям, за колата. „Прекалено голям е кажи-речи за всичко“ — забеляза Томас Хъдсън. — Но той знаеше три-четири неща, за които Хенри не беше прекалено голям. — „Остави! — упрекна се той. — Днес за тебе е ден на почивка. Използвай почивката си.“

— За какво искаш да се отнася историята?

— За каквото те замолих.

Томас Хъдсън наблюдаваше как Серафин налива от миксера коктейла във високата чаша и видя как пяната преля над ръба и се стече на тезгяха. Серафин пъкна основата на чашата в прореза на предпазен картон и Томас Хъдсън я вдигна тежка и студена над тънкото столче, което стискаше в пръстите си, отпи дълга глътка, задържа я в устата си, усещайки прохладата ѝ до езика и зъбите си, преди да я е глътнал.

— Чудесно — започна той. — Най-щастливото време, на което съм се радвал, беше всеки ден, когато като дете се събуждах сутрин и не трябваше да ходя на училище или на работа. Бях винаги гладен сутрин, когато се събуждах, и можех да вдишвам росата в тревата и да чувам вятъра във високите клони на канадските тсуги^[83], когато имаше вятър, а когато нямаше вятър, можех да чуя тишината на гората и безмълвието на езерото, както и да слушам първите шумове на утрото. Понякога първият звук идваше от земеродното рибарче, което пляскаше с криле, летейки над водата, толкова неподвижно, че го отразяваше като в огледало, и наддаваше писклив вик, докато кръжеше. Друг път църкаше катеричка на някое от дърветата около къщата, а опашката ѝ се мятеше всеки път, когато писукаше. Често се обаждаше дъждосвирец откъм хълмовете. Ала колчем се събуждах и се вслушвах в първите утринни звуци и усещах глад, и знаех, че не ме чака ни училище, ни работа, изпитвах толкова щастие, каквото не съм изживявал никога по-късно.

— Дори с жени?

— С жените съм бил много щастлив. Отчаяно щастлив. Непоносимо щастлив. Толкова щастлив, че не бих могъл да повярвам,

струвало ми се е, че съм пиян или обезумял. Ала никога не съм бил така щастлив, както когато бях с децата си и всички бяхме дружно щастливи, или както през детството ми, когато се събуждах сутрин рано.

— Но как си можел да бъдеш толкова щастлив сам, колкото и с други?

— Това е съвсем странно. Пожела да ти разправа каквото ми хрумне.

— Не, не пожелах. Казах да ми разправиш весела история за най-щастливото време, което си спомняш. Това не беше история. Събуждал си се само и си бил щастлив. Разкажи ми истинска история.

— За какво?

— История, в която да има малко любов.

— Каква любов? Свята или грешна?

— Не. Чисто и просто любов, красива и увлекателна.

— Зная една подходяща история за такава любов.

— Разкажи ми я тогава. Искаш ли още един коктейл?

— Не, докато не изпия този. Почвам. По онова време бях в Хонконг. Това е рядко забележителен град, където водех много щастлив живот и се забавлявах бясно. Има красиви заливи и на континенталната страна на залива се намира град Каулун. Самият Хонконг е разположен на хълмист остров с красиви гори, прорязани от криволичещи пътища, които водят за билото, а по ридовете има построени вили. Градът се е разстлал в основата на възвишенията срещу Каулун. Свързката между двата града се извършва с бързи модерни фериботи. Този Каулун е прекрасен град и ще ти хареса много. Чист и благоустроен е, гората стига до периферията на града. Там има много хубаво място за лов на гривяци точно до двора на женския затвор. Биехме едри красиви птици с разкошни пурпурни отсенки на шията, които летяха устремно, когато се събираха по сумрак да нощуват на грамадно лаврово дърво, издигащо се точно до варосаната стена на затворнишката градина. Понякога се прицелвах във висока летящ гривяк, който се приближаваше много бързо, тласкан от вятъра точно над главата ми, и птицата падаше в градината. Чуваше се как жените крещят и пищят от задоволство, докато се боричкаха за плячката, а след това как пищят и вият, когато пазачът сикх ги

разблъскваше, за да прибере гривяка и да ни го донесе чинно през караулната врата на затвора.

Материкът около Каулун се наричаше Новите територии. Той беше хълмист и горист. Там се въдеха много гривяци и вечер се чуваше как се зоват взаимно. Често се виждаха жени и деца да копаят земята покрай пътя и да слагат пръстта в кошници. Щом зърваха мъж с пушка, побягваха и се криеха в горите. Установих, че копаят пръстта, защото съдържаше волфрамова руда. По онова време волфрамот беше много ценен.

— Es un poco pesada esta historia^[84].

— Не, Честна Лил. Не е тежка. Почакай и ще видиш! Самият волфрам е pesado^[85]. Но представлява рядко странен минерал. Там, където се намира, той е най-леката руда за добиване. Чисто и просто разкопаваш пръстта и я товариш. Или вземаш камъните и ги отнасяш. В Естрамадура в Испания има цели села, които са построени на скали, съставляващи висококачествена волфрамова руда, и каменните огради на селските ниви са иззидани с тази руда. Въпреки това селяните са много бедни. В онези години волфрамот беше толкова ценен, че се използваха транспортни самолети „DC-2“, каквито летят оттук до Маями, за да пренасят рудата от едно находище в Нам Юнг в Свободен Китай до летището Кай Так в Каулун. Оттам тя се товареше на кораби за Щатите. Волфрамот минаваше за дефицитен и от жизнена важност за военната ни подготовка, защото беше нужен за закалката на стоманата. А ето, че всеки мъж или жена можеше да отиде да изкопае от хълмищата на Новите територии толкова пръст, колкото можеше да отнесе в разлата кошница, закрепена на главата, до големия навес, където пръстта, се изкупваше тайно. Това открих, когато ходех на лов за гривяци. Предупредих отговорните лица, които доставяха волфрама от вътрешността. Никой не се заинтересова. Продължих да занимавам висшестоящите органи, докато един ден един много висш офицер, който не се трогна ни най-малко, че волфрамовата руда може да се добива свободно от Новите територии, ми каза: „Но в края на краищата, драги, находището в Нам Юнг е в експлоатация, както знаете.“ Ала когато излизахме привечер за гривяци край женския затвор, виждахме как някой стар двумоторен „Дъгълс“ се задава над възвишенията и се плъзга към летището и знаехме, че е натоварен с волфрамова пръст в чували, като току-що е прелетял над японските

линии, ставаше ни чудно защо толкова жени са били задържани в затвора, задето били хванати да копаят волфрам без разрешение.

— Si, es raro^[86] — забеляза Честната Лил. — Но кога ще дойде любовта?

— Когато пожелаеш — успокои я Томас Хъдсън. — Но ще ти хареса повече, ако знаеш къде се е разиграла. Около Хонконг има много острови и заливи, чиято вода е прозрачна и красива. Новите територии представляват горист и хълмист полуостров, вдаден в морето, а островът, където е застроен Хонконг, се намира в голям, син, дълбок залив, простиращ се от Южнокитайско море до Кантол. Зиме климатът прилича много на тукашния в дни като днешния, когато духа севернякът. Вали дъжд, времето е ветровито, нощите са хладни. Събуждах се сутрин и дори да валеше, отивах на рибния пазар. Тамошната риба е почти същата като тукашната, като червеният епинефелус съставлява основата на риболова. Имат обаче и много тлъсти, лъскави пампано и грамадни скариди, най-едрите, които изобщо съм виждал. Рибното тържище беше великолепно в ранно утро, когато рибата се докарваше блестяща и току-що наловена. Срещаха се съвсем рядко риби, които не познавах, ала те не бяха многобройни. Продаваха се и диви патици, хванати с примки. Можеха да се различат пустинарки, потайници, речни патици, мъжки и женски, в зимно оперение. Намираха се диви патици, които не бях виждал никога, с нежни и пъстри краски, напомнящи нашите качулатки. Разглеждах ги, любувах се на пищните им багри, разкошните им очи, зяпах тлъстата прясно наловена риба, сочните зеленчуци, всички отгледани в зеленчукови градини, където се използваше човешка тор, наричана „нощна пръст“. Зеленчуците бяха съблазнителни като гиздави моми. Ходех на пазара всяка сутрин и всяка сутрин му се любувах.

Освен това сутрин човек се натъкваше всякога на погребения, изпращачите бяха облечени в бяло, музикантите свиреха весели мелодии. Най-често изпълняваната мелодия при погребални шествия онази година беше „Отново тук дойдоха щастливи дни“. Почти не минаваше ден да не я чуя, защото много народ умираше. Говореше се, че на острова живеели четиристотин милионери, без да се смятат милионерите в Каулун.

— Millona ios chinos^[87]!?

— Повечето китайски милионери. Но имаше всякакви милионери. Запознах се с мнозина и се хранех с тях в големите китайски ресторанти. Те имат няколко ресторанта, които не отстъпват на най-големите ресторанти в света, а кантонската кухня е превъзходна. Най-добрите ми приятели онази година бяха десет милионера, които знаех само по първите им два инициала: Х.М., М.И., Т.В., и така нататък. Всички важни китайци бяха известни по буквите. Познавах и трима китайски генерали, единият от които идваше от Уайтчапъл^[88] в Лондон, беше великолепен човек и заемаше отговорна длъжност в полицията; шестима летци от Китайската национална въздухоплавателна компания, които получаваха фантастични пари, ала ги получаваха заслужено и презаслужено; един полицай; един налудничав австралиец; куп английски офицери. Но няма да те отегчавам с останалите. В Хонконг имах повече приятели — близки, интимни приятели, — отколкото където и да е другаде.

— *Cuándo viene el amor*^[89]?

— Чудя се що за amor да вмъкна най-напред. Сетих се. Сега ще дойде малко amor.

— Да бъде интересна, тъй като Китай почна да ми омръзна.

— Не би ти омръзнал. Би го обикнала, както и аз го обикнах.

— Защо тогава не остана там?

— Не можехме да останем там, защото се очакваше японците да нахлуят и да окупираат Хонконг изневиделица.

— *Tado está jodido por ia guerra*^[90].

— Да — каза Томас Хъдсън. — Съгласен съм.

Никога не беше чувал Честната Лил да употребява такава силна дума и остана изненадан.

— *Me cansan con la guerra*^[91].

— И на мене също — потвърди той. — Страшно ми е омръзнала. Но никога не ми омръзва да си спомням за Хонконг.

— Разкажи ми тогава за Хонконг. *Es bastante interesante*^[92]. Но исках да чуя любовна история.

— Всъщност в Хонконг всичко беше толкова интересно, че не оставаше много време за любов.

— С коя жена се люби най-напред?

— Любих се с една много стройна и красива китайка, която имаше много европейски еманципирани разбирания, но не се

съгласяваше да дойде с мене в хотела под предлог, че щели да узнаят всички, а и не ме допускаше в дома си под предлог, че щели да научат слугите ѝ. Кучето ѝ знаеше вече за отношенията ни. И ги затрудняваше ужасно.

— Тогава, къде се любехте?

— Любехме се като учениците. Навсякъде, където успявах да я склоня, особено докато пътувахме с кола.

— Трябва да е било много мъчително за нашия приятел мистър Х.

— Беше.

— Само така ли се любехте? Никога ли не прекарахте ни една нощ заедно?

— Никога.

— Бедният Том! Заслужаваше ли да се измъчваш толкова за тая жена?

— Не знам. Струва ми се, че заслужаваше. Трябваше да наема къща, вместо да стоя в хотела.

— Трябвало е да наемеш гарсониера, както тук постъпват всички.

— Не обичам гарсониерите.

— Зная. Но в края на краищата, щом си желаел тази жена.

— Разреших въпроса другояче. Не ти ли е скучно?

— Не, Том, моля те. Още не. Как разреши въпроса?

— Веднъж вечерях с жената и след това се разхождахме продължително с лодка. Беше чудесно, но неудобно. Китайката имаше прекрасна кожа, предварителната любовна игра я възбуждаше силно, устните ѝ бяха тънки, ала набъбнали от възбуда. Сетне се запътихме към дома ѝ, където ни дебнеше кучето, и отново изникна опасността да събудим този и онзи. Накрая се прибрах в хотела сам, никак не се чувствувах добре, беше ми омръзнало да споря, макар да знаех, че жената е права. Питам се каква е ползата от дяволската ѝ еманципация, щом не се решава да се отдаде на любимия. Смятах, че еманципацията би трябвало да доведе и до свобода на чаршафите. Така или иначе чувствувах се потиснат и frustrado^[93].

— Никога не съм те виждала frustrado. Трябва да си смешен, когато си frustrado.

— Не съм смешен. Само съм озлобен, затова онази нощ се чувствах озлобен и отвратен.

— И после?

— После взех ключа си от гишето, frustrado и адски озлобен срещу всичко. Хотелът беше много голям, луксозен, потискащ с разкоша си, изкачих се с асансьора до етажа, където се намираще моята голяма, разкошна, потискаща, самотна стая без красивата стройна жена. Тръгнах по коридора, отворих масивната врата на гигантската потискаща стая и какво да видя...

— Какво видя?

— Три приказно красиви млади китайки, толкова красиви, че пред тях моята красива китайка, с която не бях успял да спя, изглеждаше като даскалица. Девойките бяха толкова красиви, че човек не можеше да устои на съблазънта им, а ни една от трите не знаеше английски.

— Откъде бяха дошли?

— Един от моите милионери ги беше пратил. Едното от момичетата носеше бележка на много дебела хартия в пергаментов плик. Съдържаеше само едно: „Поздрави от С.У.“

— И какво направи?

— Не знаех обичаите им, затова се ръкувах и ги целунах и трите, сетне им казах, че най-добрият начин да се опознаем ще бъде да се изкъпем под душа.

— Как им го каза?

— На английски.

— Разбраха ли те?

— Обясних им криво-ляво. После бях много затруднен, защото никога не бях правил любов с три жени наведнъж. Забавно е да се любиш с две жени, макар ти да не одобряваш такава любов. Не е два пъти по-приятно, отколкото с една жена, но е по-различно и все пак е забавно, особено, когато си пиан. Ама три жени са премного, затова изпаднах в затруднение. Попитах ги дали искат да пият, но те отказаха. Аз обаче изпих един коктейл и се настанихме в леглото, което за щастие беше много голямо, а и трите бяха много малки. Сетне угасих светлината.

— Беше ли забавно.

— Беше приказно. Беше приказно да се намираш в леглото с китайка, чиято кожа беше толкова гладка, колкото кожата на моята позната, или беше дори много по-гладка, при това тя беше едновременно свенлива и безсрамна и съвсем не еманципирана. Умножи всичко по три и прибави тъмнината. Никога дотогава не бях държал три жени в обятията си. Ала се оказа, че и това е възможно. Момичетата бяха обучени и знаеха много неща, които аз не знаех. Всичко ставаше на тъмно и никак не ми беше до сън. Накрая все пак се унесох и когато сутринта се събудих, девойките спяха и бяха толкова хубави, колкото ми се бяха сторили, когато ги съгледах за първи път в стаята. Бяха най-хубавите момичета, които бях виждал.

— По-хубави ли бяха от мене, когато се запознахме за първи път преди двацет години?

— Не, Лил. No puede ser^[94]. Те бяха китайки, а ти знаеш каква може да бъде китайската хубост. Но обичах да се любя с китайки.

— No es perverso^[95].

— Разбира се, че няма нищо извратено.

— И все пак три.

— Три е възмного. Ала ги любих една по една, уверявам те!

— Радвам се във всеки случай, че ти са паднали. Не мисли, че ревнувам. Ти не си ги търсил, пратили са ти ги като подарък. Ненавиждам жената с кучето вълча порода, която не е пожелала да спи с тебе. Но, Том, не се ли почувствува изтощен сутринта?

— Нямах представа колко изтощен се почувствувах. Изтощен до немай-къде. И се чувствувах потънал в разврат от главата до краката, а гръбнака си изобщо не усещах и ме болеше кръстът.

— И тогава изпи един коктейл?

— Да, тогава изпих един коктейл и се почувствувах малко по-добре и много щастлив.

— После?

— Погледнах как момичетата спят и ми се прищя да ги снема. Заспали щяха да изглеждат чудесно за снимка. Бях дяволски гладен и изтощен, надзърнах през завесите, за да видя какво е времето. Валеше. Рекох си, че е чудесно, защото щяхме да прекараме деня в леглото. Трябваше да закуся, а трябваше да измисля и някаква закуска за момичетата. Изкъпах се със затворена врата, облякох се съвсем тихо и излязох, затваряйки вратата, без да вдигам шум. Долу в салона за

ранна закуска на хотела си поръчах пушена херинга, руло с мармалад, гъби и бекон. Всичко ми се услади много. Докато се хранех, изпих цяла кана чай и двойно уиски със сода, но продължих да се чувствавам изтощен. Прочетох излизация в Хонконг английски утринен вестник и се запитах докога ли ще спят момичетата. Накрая отидох до главния вход на хотела и погледнах навън. Продължаваше да вали проливен дъжд. Отбих се в бара, ала още не беше отворен. На закуската ми бяха донесли уискито от бюфета. Тогава не намерих сили да чакам повече, върнах се в стаята си и отворих вратата. Китайките си бяха отишли.

— Колко ужасно.

— Същото си казах и аз.

— И какво направи? Предполагам, че изпи нов коктейл?

— Да, изпих, нов коктейл. После влязох в банята, измих се хубаво с изобилен сапун и вода и чак тогава почнаха да ме измъчват две угризения.

— Un doble remordimiento^[96]?

— Не двойно угризение, а две угризения. Първото, загдето бях спал с три жени. Второто, задето ги бях изтървал.

— Спомням си как те обземаше угризение и след като беше спал с мене. Но ти бързо го превъзмогваше.

— Да. Всякога превъзмогвам всичко. Всякога съм бил човек на големите угризения. Но оная утрин в хотела изживях две гигантски угризения.

— Тогава изпи още един коктейл.

— Как отгатна? И се обадох на моя милионер. Не го намерих в дома му. Нито в кантората му.

— Трябва да е бил в гарсоньерата си.

— Несъмнено. Където момичетата трябва да са отишли, за да му се представят и да му докладват за прекараната нощ.

— Но откъде е взел три такива хубави девойки? Човек не би могъл да намери сега в цяла Хавана три наистина хубави момичета. Аз си знаех как се измъчих, докато се лутах да търся нещо свястно за Хенри и Уили отзарана. Естествено, сутрин не е особено подходящо време.

— В Хонконг милионерите имаха агенти в цялата страна. В цял Китай. Постъпваха като треньорите на „Бруклин Доджърз“, които обикалят за бейзболни играчи. Щом попаднеш на красива девойка в

град или село, агентите я купуваха и изпращаха в Хонконг, където я обучаваха, обличаха, поддържаха.

— Но как са могли да изглеждат хубави на утрото, след като са имали *muu estilizada*^[97] прическа, каквато носят китайките? Колкото по-сложно е направена прическата, толкова по-зле изглежда сутрин, след нощ като описаната.

— Момичетата нямаха такава прическа. Носеха косата си свободно пусната на раменете, както я носеха американските девойки през онази година и както сега я носят много момичета. Беше много леко накъдрена. Така я харесваше С.У. Той беше посетил Америка и, естествено, беше ходил на кино.

— Никога ли не ги срещна отново?

— Срещнах ги само една по една. С.У. ми пращаше като подарък само по една. Никога повече не ми прати и трите. Те бяха нови и, естествено, той ги пазеше за себе си. Освен това твърдеше, че не иска да подкопава морала ми.

— Струва ми се, че е бил симпатичен. Какво стана с него?

— Мисля, че го разстреляха.

— Клетникът! Но историята беше симпатична и много прилична за истории от този род. Като че се поразведри и ти.

„Поразведрих се, предполагам — помисли си Томас Хъдсън. — Точно затова дойдох тук. За какво друго?“

— Слушай, Лил! — забеляза той. — Не смяташ ли, че пих ме вече достатъчно?

— Как се чувствуваш?

— По-добре.

— Пригответи на Томас още едно двойно ледено без захар. Аз се понапих. Нищо не искам.

„Чувствувам се по-добре — внуши си Томас Хъдсън мислено. — Това е и комичното. Винаги се чувствуваш по-добре и винаги превъзможваш угризенията. Само едно нещо не можеш да надвиеш. Смъртта!“

— Била ли си някога мъртва? — запита той Лил.

— Естествено, че не.

— *Yo tamposo*^[98].

— Защо поставяш такива въпроси? Плашиш ме, когато говориш така.

— Не искам да те плаша, сладур. Не искам да плаша никого.

— Обичам да ме наричаш „сладур“.

„Това няма да ме доведе до никъде — размисли се Томас Хъдсън.
— Не можеш ли да намериш нещо по-подходящо, което също би те разсеяло, вместо да си губиш времето с тая прецъфтяла Честна Лил в «Ла Флоридита» в края на тезгяха, запазен за престарелите проститутки, и да пиянствуващ? След като разполагаш само с четири дни, защо не ги използваш по-смислено? Къде? — запита се той. — В гълъбарника на Алфред ли? И тук ти е много добре. Никъде другаде напитките не биха могли да бъдат по-добри, нито дори толкова добри, и ти се напи сега, драги, затова продължавай, докъдето можеш. Вече те хвана, затова ти се услажда и ти се услажда на всички честоти. Винаги си обичал да попийваш и винаги ти се е услаждало, затова и сега ти се услажда.“

— Услажда ми се — каза той гласно.

— Какво?

— Пиенето. Не какво да е пиене. Услаждат ми се тия двойни ледени без захар. Ако, човек изпие толкова много дайкири със захар, ще се поболее.

— Yo lo creo^[99]. Но ако друг изпие толкова много дайкири без захар, ще умре.

— Може би и аз ще умра.

— Не, няма да умреш. Само ще счупиш рекорда, после ще отидем в квартирата ми и ти ще заспиш и най-лошото ще бъде, че ще захъркаш.

— Хърках ли последния път?

— Horrores^[100]! И ме нарича с десетина различни имена през нощта.

— Извинявай.

— Няма защо. Беше ми забавно. Научих две-три неща, които не знаех. Не се ли дразнят другите ти приятелки, когато ги наричаш с толкова много различни имена?

— Нямам приятелки. Имам само съпруга.

— Мъча се насила да я харесвам и да мисля хубави неща за нея, но е много трудно. Естествено, не разрешавам на никого да злослови по неин адрес.

— Аз ще злослова по неин адрес.

— Не. Недей! Това е унизително. Две неща ненавиждам. Мъже, които плачат. Зная, че понякога им се налага да плачат. Но не мога да ги понасям. И мъже, които злословят по адрес на жените си. А почти всички злословят. Затова недей се унижава. Не ми разваляй настроението!

— Добре. Да върви по дяволите жена ми! Няма да се занимавам с нея.

— Благодаря ти, Том. Знаеш, че я намирам за много красива. Тя е и красива. Действително. Pero по es tujer rata ti^[101]. Да не злословим обаче по неин адрес.

— Прието.

— Разкажи ми друга весела история. Не е нужно да съдържа любов дори, стига да ти е приятно да я разказваш.

— Струва ми се, че не зная весели истории.

— Не ставай лош. Знаеш с хиляди. Поръчай си още едно дайкири и ми разкажи някоя весела история.

— Защо не разкажеш ти нещо?

— Какво да разкажа?

— Нещо за повдигане на морала.

— Tu tienes la moral muy baja^[102]!

— Не ще и дума. Съзнавам отлично. Но защо не ми разкажеш някоя история, за да го повдигнеш?

— Трябва сам да го сториш. Знаеш. Аз ще направя всичко друго, каквото поискаш. Знаеш.

— О'кей! — склони Томас Хъдсън. — Наистина ли искаш друга весела история?

— Моля те. Заповядай коктейла. Още една весела история и още едно дайкири и ще ти олекне.

— Гарантираш ли?

— Не — рече тя и отново се разплака, щом го погледна, като лееше сълзите с такава естествена лекота, с каквато блика вода от извор. — Том, защо не ми кажеш какво те измъчва? Сега се страхувам да попитам. Това ли е?

— Това е — отговори Томас Хъдсън.

Честната Лил се разтреса силно и той я прегърна, мъчейки се да я утеши, без да обръща внимание на насядалите пред тезгяха. Тя не плачеше красиво сега. Плачеше искрено и сърцераздирателно.

— Бедни ми Том! — хлипаше Честната Лил. — Бедни ми Том!

— Съвземи се, мујер^[103] и изпий една ракия! Сега ще се веселим.

— Сега не искам да се веселя. Никога повече няма да се веселя.

— Виждаш ли — забеляза Томас Хъдсън? — Виждаш ли каква е ползата, когато човек споделя?

— Ще се развеселя — обеща тя. — Дай ми само една минута отдих. Ще отида до дамската тоалетна, за да се оправя.

„Ще бъде дяволски добре да се справиш — каза си Томас Хъдсън. — Чувствувам се наистина зле и ако не престанеш да ревеш или ако се раздрънкаш ще ме хванат бесовете. Но ако ме хванат бесовете, да се махна оттук, къде в преизподнята ще ходя?“ Съзнаваше, че нищо не е в състояние да му помогне и още по-малко нечия гарсоньера.

— Дай ми още едно двойно ледено дайкири! No sé lo que pasa con esta muјer^[104].

— Лей сълзи като лейка — подхвърли барманът. — Биха могли да я използват за водопровод!

— Какво става с водопровода? — любопитствува Томас Хъдсън.

Мъжът на бара вляво от него, нисък, със засмяно лице и счупен нос, когото Томас Хъдсън познаваше по физиономия, ала чието име и политически убеждения не си спомняше, се обади:

— Оставете ги тези cabrones^[105]. Могат всякога да измъкнат пари за водата, защото е от първа необходимост. И останалото е нужно. Но водата е незаменима, без нея е невъзможно да се живее. Затова всякога могат да измъкнат пари от данъкоплатците под предлог, че ще им докарат вода. Затова и никога няма да има свестен водопровод.

— Извинявайте, не ви разбрах напълно.

— Si, hombre^[106]. Управниците всякога могат да измъкнат пари от данъкоплатците, защото водопроводът е абсолютно необходим. Затова те никога няма да го построят. Ще убиете ли гъската, която снася златни водопроводи?

— А защо да не построят водопровода, да му изкарат парите и да потърсят друг truco^[107].

— Няма трик като водата. Всякога можеш да измъкнеш пари с обещанието, че ще докараш вода. Ни един политик не ще разруши

подобен trісо като построи свестен водопровод. От време на време начинаещите политици водят помежду си престрелки на най-ниско равнище. Ала ни един политик не би вдигнал ръка срещу истинската основа на политическата икономия. Позволете ми да предложа да прием наздравица за управлението на митниците, аферите с лотарията, гангстерите на свободните тарифи, твърдите цени на захарта и липсата на водопровод.

— Prosit^[108] — каза Томас Хъдсън.

— Вие да не сте германец?

— Не. Американец съм.

— Тогава да прием за Рузвелт, Чърчил, Батиста и липсата на водопровод!

— За Сталин.

— Безспорно. За Сталин, централата Херши^[109], марихуаната и липсата на водопровод.

— За Адолф Луке.

— За Адолф Луке, Адолф Хитлер, Филадельфия, Джин Гъни^[110], Кийт Уест^[111] и липсата на водопровод.

Честната Лил се върна от тоалетната, докато двамата мъже разговаряха. Беше се гримирала и не плачеше, ала личеше, че е била разстроена.

— Познаваш ли тоя господин? — запита я Томас Хъдсън, представяйки ѝ новия си приятел или наново намерения стар приятел.

— Само в леглото — отвърна господинът.

— Cállate^[112] — скастри го Честната Лил. — Той е политик — обясни тя на Томас Хъдсън. — Muy hambriento en este rao-mento^[113].

— Жаден — поправи я политикът. — И на ваше разположение — обърна се той към Томас Хъдсън. — Какво ще пиете?

— Двойно ледено дайкири без захар. Искате ли да хвърлим зарове?

— Не. Позволете ми да почерпя. Тук имам неограничен кредит.

— Разбран човек е — прошепна Честната Лил на Томас Хъдсън, докато политикът се опитваше да привлече вниманието на най-близкия барман. — Политик е. Но много честен и голям веселяк.

Мъжът прегърна Лил.

— От ден на ден ставаш все по-тънка, *mi vida*^[114] — пошегува се той: — Навярно спадаме към една и съща политическа партия.

— Водопроводната — подметна Томас Хъдсън.

— За бога, недейте! Какво сте си наумили? Да измъкнете от устата ни хляба, за да вкарате вода ли?

— Да прием за деня, когато ще свърши тая *ruta guerra*^[115] — предложи Лил.

— Да прием!

— За черната борса — добави политикът. — За липсата, на цимент. За хората, които контролират доставките на кравешкия грах.

— Да прием — прие Томас Хъдсън и додаде: — За ориза.

— За ориза — съгласи се политикът. — Да прием!

— По-добре ли се чувствуваш? — запита Честната Лил.

— Да-да.

Той я погледна и забеляза, че е готова да се разплаче наново.

— Ако пак се разплачеш — закани се той, — ще ти разбия, муцуната!

Зад тезгяха беше закачен литографиран афиш на политик в бял костюм с лозунга: „*Un Alcalde Mejor*“ — „По-добър кмет“. Афишът беше голям и по-добрият кмет се взираше право в очите на всеки пияч.

— За „*Un Alcalde Peor*“ — „По-лош кмет“ — предложи политикът.

— Ще се кандидатираш ли в изборите? — полюбопитствува Томас Хъдсън.

— Непременно.

— Ще бъде чудесно! — обади се Честната Лил. — Дайте да съставим платформата си.

— Няма да бъде трудно, — отговори кандидатът. — „*Un Alcalde Peor*“ е лозунг, който ще спечели. Защо ни е нужна платформа?

— Трябва да имаме платформа! — настоя Лил. — Не смяташ ли, Томас?

— Смятам. Какво ще кажете за: „Долу земеделските училища“?

— Долу! — пригласи кандидатът.

— *Me nos guaguas u reoges* — подсказа Честната Лил.

— Прието. „По-малко и по-лоши автобуси“.

— Защо да не премахнем транспорта изобщо? — препоръча кандидатът. — *Es más sencillo*^[116]!

— О'кей! — съгласи се Томас Хъдсън — *Cero transporte*^[117].

— Късо и благородно — забеляза кандидатът. — Това показва, че сме безпристрастни. Но можем и да разширим лозунга: *Cero transporte aéreo, terrestre, y marítimo*^[118].

— Чудесно! Получава се истинска платформа. А какво ще бъде отношението ни спрямо проказата?

— *Pon una lepra más grande para Cuba*^[119] — заяви кандидатът.

— *Por el cáncer cubano*^[120]! — вдъхнови се Томас Хъдсън.

— *Por una tuberculosis ampliada, adecuada, y permanente para Cuba y los cubanos*^[121]! — разпали се кандидатът. — Лозунгът е въздълъг, но ще прозвучи отлично по радиото. Къде оставихме сифилиса, драги съмишленици?

— *Por una sífilis criol a cien por cien*^[122].

— Прието! — одобри кандидатът. — Долу *penicilina* и другите трикове на империализма *Yanqui*!

— Долу! — потвърди Томас Хъдсън.

— Струва ми се, че се налага да пийнем нещо — вметна Честната Лил. — Как ви се струва *correligionarios*^[123].

— Великолепна идея — одобри кандидатът. — На кого друго би хрумнала такава идея?

— На тебе — отвърна Честната Лил.

— Атакувате кредита ми — каза кандидатът. — Я да видим дали кредитът ми ще издържи на вашия барабанен огън. Барман, приятелю от бара, момче, същото за всички. За тоя мой политически съмишленик без захар.

— Тъкмо идея за лозунг — забеляза Честната Лил. — Кубинската захар за кубинците!

— Долу северният колос! — извика Томас Хъдсън.

— Долу! — повториха останалите.

— Нужни ни са повече домашни, повече общински лозунги. Да не навлизаме прекалено много в международната политика, докато още воюваме и сме съюзници.

— Смятам все пак, че не може без лозунга „Долу северният колос“ — настоя Томас Хъдсън. — Тъкмо сега е идеалният момент, докато колосът воюва на всички фронтове. Смятам, че трябва да го повалим.

— Прието. Ще го повалим, след като ме изберат.

— За Un Alcaide Peor! — извика Томас Хъдсън.

— За всички ни. За партията! — каза „по-лошият кмет“, вдигайки чашата.

— Трябва да запомним обстоятелствата, при които основахме партията, за да напишем манифеста си. Какъв ден сме днес?

— Около двадесети.

— Двадесети кой?

— Около двадесети февруари. El grito de la Floridita^[124].

— Това е тържествен миг — заяви Томас Хъдсън. — Можеш ли да пишеш, Честна Лил? Можеш ли да увековечиш всичко това?

— Мога да пиша. Но тъкмо сега не ми е до писане.

— Има още някои въпроси, върху които трябва да се произнесем — добави „по-лошият кмет“. — Слушай, Северен колос, защо не черпиш ти тоя тур? Видя колко непоколебим е кредитът ми и как геройски издържа атаките. Но няма нужда да се доубива бедната птичка, която и без това е на издъхване. Твой ред е сега, Колосе!

— Не ме наричай „колос“. Ние сме против проклетия колос.

— Прието, губернаторе. Ти иначе с какво се занимаваш?

— С наука.

— Sobre todo en la cama^[125] — допълни Честната Лил. — Извършил е обстойни изследвания в Китай.

— Независимо с какво се занимаваш почерпи ти тоя път! — настоя „по-лошият кмет“. — И да продължим платформата.

— Какво ще кажете за семейството?

— Свещен обект. Семейството се радва на същата неприкосновеност като религията. Налага се да бъдем предпазливи и внимателни. Какво ще кажете за лозунга: Abajo los padres de familias^[126]?

— Звучи възвишено. Но защо не направо: „Долу семейството!“.

— Abajo el Home^[127] — Красив лозунг, но мнозина ще го смесят с бейзбола^[128].

— А какво ще кажете за децата?

— Пуснете децата да дойдат при мене, щом достигнат избирателна възраст! — пошегува се „по-лошият кмет“.

— Ами за развода? — запита Томас Хъдсън.

— Друг парлив въпрос — обясни „по-лошият кмет“ — Bastante espinoso — Какво мислите за развода?

— Май ще бъде по-добре да не се залавяме с развода, близа в разрез с кампанията ни в полза на семейството.

— Правилно, ще го изоставим. Сега чакайте да видя...

— Не можеш — забеляза Честната Лил. — Нарязал си се.

— Не ме одумвай, жено! — възрази „по-лошият кмет“. — Трябва да направим, нещо.

— Какво?

— Orinar^[129].

— Съгласен съм — одобри Томас Хъдсън. — Това е основно.

— Толкова е основно, колкото липсата на водопровод. Основано е на водата.

— Основано е на алкохола.

— Само малък процент в сравнение с водата. Водата е основното вещество. Вие поне сте учен. Какъв е процентът на водата в човешкото тяло?

— Осемдесет и седем цяло и три десети — подметна Томас Хъдсън наслуки, знаейки, че не е вярно.

— Точно толкова — потвърди „по-лошият кмет“. — Да вървим, докато още ни носят краката!

В мъжката тоалетна спокоен и изискан негър четеше розенкройцерска^[130] брошура. Подготвяше седмичната си лекция за курса, който посещаваше. Томас Хъдсън го поздрави вежливо и чернокожият отговори със същата вежливост.

— Днес е много студено, сър — забеляза прислужникът с религиозното четиво.

— Наистина е студено — съгласи се Томас Хъдсън. — Как вървят заниманията?

— Много добре, сър. Не бих могъл да очаквам по-добре.

— Радвам се — каза Томас Хъдсън. После се обърна към „по-лошия кмет“, който срещаше известни затруднения. — Веднъж членувах в Лондон в един клуб, където половината от членовете не можеха да облекчат пикочните си мехури, а другата половина не можеха пък да удържат пикочните си мехури.

— Великолепно — рече „по-лошият кмет“, докато се облекчаваше. — Как се наричаше тоя клуб. El Club Mundial^[131]?

— Не се наричаше така. Честно казано, забравил съм името му.

— Забравил си името на клуба си?

— Да. Защо не?

— Мисля, че ще бъде по-добре да основем нов. Колко струва това пикане?

— Колкото обичате, сър.

— Позволи ми да платя аз — предложи Томас Хъдсън. — Обичам да черпя за пикането. То е като поднасянето на цветя.

— Не беше ли Кралският автомобилен клуб? — вметна негърът, подавайки кърпа за ръце.

— Изключено.

— Извинявайте, сър — рече последователят на розенкройцерите. — Зная, че той е един от най-големите клубове в Лондон.

— Правилно — потвърди Томас Хъдсън. — Един от най-големите. Сега купете си нещо много хубаво с това.

Той му подаде един долар.

— Защо му даде цяло песо? — почуди се „по-лошият кмет“, когато излязоха и се върнаха към шума, идващ от бара, ресторанта и уличното движение.

— Не ми е нужно.

— Nombre^[132] — изненада се „по-лошият кмет“. — Добре ли се чувствуваш? О’кей ли си?

— Напълно — отговори Томас Хъдсън. — Напълно о’кей. Благодаря много.

— Как мина разходката? — закачи ги Честната Лил от табуретката си пред тезгяха.

Томас Хъдсън я погледна и отново я видя за пръв път. Стори му се значително по-мургава и много по-пълна.

— Мина забавно — обясни той. — Човек винаги попада на интересни хора, когато тръгне на път.

Честната Лил сложи ръката си на бедрото му и го натисна, а той погледна надолу отвъд Честната Лил, отвъд панамените шапки, кубинските лица и разклащаните чаши за зарове на пиячите към отворената врата и в ярката светлина на площада съзря как спря кола, как портиерът, стискайки фуражката си в ръка, отвори задната врата и как тя слезе.

Беше нейният маниер. Някоя друга жена не слизаше от кола така непринудено, леко, изящно и същевременно като че оказва голяма чест на улицата, стъпвайки на нея. Години наред жените се опитваха да се доближат до грацията ѝ, някои дори бяха успели да я усвоят. Ала беше достатъчно да я види човек, за да разбере, че всички жени, които и наподобяваха, само ѝ подражават. Сега тя носеше униформа; усмихвайки се, запита нещо портиера, а той отговори, като щастливо кимаше с глава. После тя прекоси тротоара и влезе в бара. Зад нея вървеше друга жена в униформа.

Томас Хъдсън стана и почувствува, като че се сви гръдният му кош и дишането му замря. Тя го зърна и тръгна по пътеката между пиячите на тезгяха и масите. Другата жена я последва.

— Извинявайте — обърна се Томас Хъдсън към Честната Лил и „по-лошия кмет“. — Трябва да се видя с една приятелка.

Двамата се срещнаха по средата на пътеката между бара и масите и той я взе в обятията си. Притисна я с все сила и започна да я целува пламенно и буйно, тя също го зацелува и загали ръцете му.

— Ах ти! Ти, ти! — възкликна жената.

— Омайнице — разнежи се той, — откъде попадна тук?

— От Камагуей, естествено.

Към тях се насочиха любопитни погледи. Томас Хъдсън повдигна жената, прегърна я крепко, целуна я още веднъж, сетне я пусна и я поведе към една маса в ъгъла.

— Тук не са позволени такива нежности — обясни той. — Могат да ни арестуват.

— Нека ни арестуват — отговори тя. — Това е Гини. Секретарката ми.

— Здравейте, Гини! — каза Томас Хъдсън. — Помогнете ми да укротим тая полудяла жена на масата.

Гини беше приятна, възгрозна мома. И двете жени носеха еднаква униформа: офицерски куртки без отличия за чина, ризи с връзки, поли, чорапи и спортни обувци. На главата имаха кепета, а на лявото рамо нашивки, каквито Томас Хъдсън не беше виждал по-рано.

— Свали си кепето, омайнице.

— Не е позволено.

— Свали го!

— Щом настояваш.

Тя го свали, повдигна глава, разтърси косата си, наведе се назад и го изгледа. Той видя високото чело, прелестната леко накъдрена коса с неизменния сребрист цвят на зряла пшеница, високите скули с трапчинки, трапчинки, които винаги разтуптяваха сърцето му, леко сплескания нос, устата, която току-що беше освободил и чието червило се беше размазало от целувките, красивата брадичка и гушка.

— Как ти се виждам?

— Знаеш как.

— Случвало ли ти се е да целуваш жена в такава униформа досега? Или да се одраскаш от офицерски копчета?

— Не.

— Обичаш ли ме?

— Винаги съм те обичал.

— Не. Обичаш ли ме точно сега. В този миг.

— Да — каза той и гърлото му се сви.

— Добре — забеляза жената. — Би било ужасно, ако не ме обичаше.

— За колко време си тук?

— Само за днес.

— Чакай да те целуна.

— Предупреди ме, че ще ни арестуват.

— Тогава можем да почакаме. Какво ще пиете?

— Имат ли добро шампанско?

— Имат. Но има едно страшно добро местно питие.

— Не се съмнявам. Колко коктейла изпи вече?

— Не зная. Горедолу дузина.

— Само по присвитите очи се познава, че си пил. Любиш ли се с някоя?

— Не. А ти?

— Ще ти кажа по-късно. Къде е твоята жена-миткало?

— В Тихия океан.

— Бих желала да бъде вътре в самия океан. На около хиляда разтега дълбочина. Ах, Томи, Томи, Томи, Томи, Томи.

— Ти любиш ли се с някого?

— Уви, да.

— Ах, ти невернице.

— Не е ли ужасно? За първи път те срещам, откак съм те напуснала, и ти да не се любиш с никоя жена, а аз да се любя с другото.

— Ти си ме напуснала?

— Аз така разправям.

— Сладък ли е?

— Сладък е. Има сладостта на децата. Много съм му необходима.

— Къде е?

— Това е военна тайна.

— При него ли отивате?

— Да.

— Какви сте?

— Ние сме USO^[133].

— Същото ли е като OSS^[134]?

— Не, щурчо. Не се прави на глупак и не ставай зъл само защото се любя с другото. Ти никога не ме питаш когато се влюбваш в жените.

— Много ли го обичаш?

— Не съм казала, че го обичам. Казах само, че се любя с него. Няма дори да го любя днес, ако не ти е приятно. Тук съм само за един ден. Не искам да бъда неучлива.

— Върви, по дяволите! — избухна той.

— Ще взема колата и ще се прибера в хотела? — вметна Гини.

— Не, Гини. Първо ще прием шампанско. Имаш ли кола? — обърна се тя към Томас Хъдсън.

— Имам. Вън на площада.

— Можем ли да отидем у вас?

— Можем да се нахраним и след това да излезем. Или мога да взема нещо и да обядваме в къщи.

— Какво щастие, че попаднахме право тук!

— Наистина — съгласи се Томас Хъдсън. — Как узна, че съм тук?

— Един момък на летището в Камагуей ми каза, че може би ще те намеря тук. Ако не бяхме те намерили, щяхме да отидем да разгледаме Хавана.

— Пак можем да разгледаме Хавана.

— Не — противопостави се тя. — Гини може да я разгледа. Не познаваш ли някого, който би могъл да разведе Гини?

— Познавам.

— Трябва да се приберем в Камагуей довечера.

— Кога излита самолетът ви?

— В шест часа, мисля.

— Ще уредим всичко — обеща Томас Хъдсън.

До масата се приближи мъж. Беше местен човек.

— Извинявайте — каза той. — Мога ли да ви замоля за един автограф?

— Разбира се.

Той ѝ подаде картичка със снимка на бара и Константе, застанал на тезгяха, приготвяйки коктейл. Жената се подписа с разкращения артистичен почерк, който Томас Хъдсън познаваше толкова добре.

— Не е за дъщеричката ми, нито за сина ми ученик — обясни мъжът. — За мене е.

— Радвам се — отговори тя, като се усмихна. — Беше много мило от ваша страна.

— Гледал съм всичките ви филми — продължи той. — Намирам, че сте най-красивата жена на света.

— Чудесно — одобри жената. — Продължавайте да мислите така.

— Ще ми позволите ли да ви предложа нещо за пиене?

— Покани ме вече един приятел.

— Познавам го — заяви мъжът, който беше говорител в радиото. — Познавам го от години. Мога ли да седна, Том? Тук има една свободна дама.

— Мистър Родригес — представи го Томас Хъдсън. — Как е фамилното ви име. Гини?

— Уатсън.

— Мис Уатсън.

— Възхитен съм да се запозная, мис Уатсън — поклони се говорителят.

Беше приятен, мургав и обгорял, с топли очи, сладка усмивка и големи здрави ръце на бейзболист. Играеше едновременно и на комар, и бейзбол, затова имаше нещо от привлекателността на модерните комарджии.

— Бихте ли приели да се храним заедно? — предложи той. — Вече е почти време за обед.

— Мистър Хъдсън и аз трябва да отидем до фермата — отговори тя.

— На драго сърце ще обядвам с вас — прие Гини. — Намирам, че сте чудесен.

— Порядъчен ли е? — запита жената Томас Хъдсън.

— Прекрасен мъж. Втори като него няма в Хавана.

— Благодаря ти много — рече радиоговорителят. — Не бихте ли могли да останете за обед все пак?

— Съжалявам, но трябва да вървим — отвърна тя. — Закъснели сме. Ще се намерим в хотела. Гини. Благодаря ви безкрайно, мистър Родригес.

— Вие наистина сте най-красивата жена на света — повтори мистър Родригес. — Ако не знаех това отдавна, сега щях да го узная.

— Продължавайте да мислите така — каза жената и излезе с Томас Хъдсън. — Добре стана така — продължи тя на улицата. — Гини го харесва, а е и мил.

— Да, мил е — потвърди Томас Хъдсън, докато шофьорът отваряше вратата на колата.

— И ти си мил — забеляза жената. — Бих предпочела да не сяпил толкова много. Затова се отказах от шампанското. Коя беше онази твоя мургава приятелка в края на тезгяха?

— Просто моя мургава приятелка в края на тезгяха.

— Пие ли ти се още? Можем да се отбием някъде.

— Не. На тебе пие ли ти се?

— Знаеш, че никога не пия. Но бих пийнала малко вино.

— Имам вино във фермата.

— Великолепно. Сега можеш да ме целунеш. Сега няма да ни арестуват.

— Adonde vamos^[135] — запита шофьорът, гледайки право пред себе си.

— A la finca^[136] — отговори Томас Хъдсън.

— Ох, Томи, Томи, Томи — прошепна тя. — Не се стеснявай. Има ли значение, че ни вижда?

— Не, няма значение. Можеш да му отрежеш езика, ако искаш.

— Не, не искам. Нито искам грубости. Но беше мило, като ми предложи това.

— Не би била лоша идея. Как си иначе? Ти, вечна жрице на любовта!

— Все същата.

— Наистина ли си същата?

— Същата без промени. Тук ти принадлежа.

— Докато излети самолетът.

— Съвсем точно — потвърди жената и се намести по-удобно в колата. — Погледни — добави тя. — Излязохме от блясъка и навлязохме в мръсотията и дима. Кога, не е било и с нас така?

— От време на време.

— Да — съгласи се жената. — От време на време.

После двамата се вгледаха в мръсотията и дима и нейните проницателни очи и пъргав ум прозряха мигновено нещо, за които той бе употребил години, докато ги съзре.

— Сега е по-добре — установи тя.

Никога през живота си не беше го лъгала и той се беше опитвал никога да не я лъже. Ала не беше сполучил.

— Продължаваш ли да ме обичаш? — попита го жената. — Отговори ми направо, без да го усукваш.

— Обичам те. Би трябвало да знаеш.

— Зная — каза тя, като се притисна, сякаш за да потвърди думите си.

— Кой е мъжът сега?

— Да не говорим за него. Не заслужава.

— Може би — съгласи се Томас Хъдсън и я прегърна толкова силно, че би я смазал, ако всичко не беше само любовна игра. Старата им любовна игра, от която тя се изтръгна навредима.

— Ти нямаш гърди — забеляза тя. — Затова ти е леко.

— Нямам и лице, което да разкъсва сърцето ти. Ни чара ти, ни стройните ти хубави крака.

— Имаш друго.

— Имам — усмихна се той. — Нощес се любих с една възглавница и с една котка.

— Ще заменя котката. Още колко остава?

— Единайсет минути.

— Много са за малкото време, с което разполагаме.

— Да седна аз на кормилото, та да стигнем за осем минути?

— Недей, моля те. Спомни си как съм те учила да бъдеш търпелив.

— Това беше най-умният и най-глупавият урок, който съм учил. Преподай ми го накратко и сега.

— Нужно ли е?

— Не. Остават само осем минути.

— У вас уютно ли е и леглото голямо ли е?

— Ще видиш — отвърна Томас Хъдсън. — Пак ли почваш със старите съмнения?

— Не — защити се тя. — Искам голямо-голямо легло. За да забравя всичко, свързано с армията.

— Леглото е голямо — успокои я той. — Може би не е толкова голямо колкото армията.

— Не е нужно да се държиш грубо — упрекна го жената. — Всички юнаци стигат дотам, че почват да показват снимките на жените си. Навярно знаеш какви планински орли са въздушнодесантните части?

— Радвам се, че не зная. И ние киснем сегиз-тогиз във водата, ама не се считаме за морски орли, нито се мъчим.

— Разкажи ми нещо за дейността си — замоли го тя, като пхна ръката в джоба му.

— Не мога.

— Ти никога няма да ми разкажеш, затова те и обичам. Но ме обзема любопитство, хората ме подпитват и аз се тревожа.

— Остани си с любопитството — рече той. — Но не се тревожи. Не помниш ли, че една котка умряла от любопитство? И аз имам котка, която е твърде любопитна. — Той се сети за Бойз. После добави: — Тревогата убива големите бизнесмени в разцвета на възрастта им. Трябва ли да се тревожа и аз за тебе?

— Само като актриса. И пак без да прекаляваш. Сега остават още две минути. Тук околностите са красиви, харесват ми. Можем ли да се храним в леглото?

— Тогава можем и да поспим.

— Защо не? Стига да не изтървем самолета.

Колата изкачваше стръмния стар чакълест път с големи дървета от двете страни.

— Ти няма ли да изтървеш нещо?

— Тебе — каза той.

— Имам предвид службата ти.

— Имам ли вид на човек, който е на служба?

— Би могъл да имаш. Ти си великолепен актьор. Най-лошият, когото съм срещала. Обичам те, мой скъпи безумецо — пошегува се тя. — Виждала съм те да играеш всичките си големи роли. Една от ролите ти, които най-много харесвах, беше ролята на верен съпруг. Ти я изпълняваше така чудесно. Беше в „Риц“, ако не се лъжа.

— Точно там играех най-добре ролята на верния съпруг — потвърди той. — Също като Гарик^[137] в Оулд Бейли^[138].

— Греша ли леко — поправи го тя. — Струва ми се, че най-добре я играеше в кораба „Нормандия“.

— Когато го подпалиха, не бях в състояние да мисля за нищо друго шест дни.

— Това не е рекордът ти.

— Не — призна Томас Хъдсън.

Колата опря пред пътната порта и шофьорът слезе да я отвори.

— Тук ли живееш?

— Да. Горе на хълма. Извинявай, че пътят е толкова зле поддържан.

Колата се изкатери през манговите дървета и прецъфтяващите flamboyanes, заобиколи обора и през кръглата алея стигна до къщата. Томас Хъдсън отвори вратата на колата и тя слезе, сякаш оказваше гореща и щедра благосклонност към земята.

Жената огледа къщата и забеляза отворените прозорци на спалнята. Бяха големи и донякъде ѝ напомняха за „Нормандия“.

— Ще изтърва самолета — каза тя. — Защо да не се разболея? Всички жени боледуват.

— Познавам двама добри лекари, които ще се закълнат, че си се разболяла.

— Чудесно! — възкликна жената, изкачвайки стълбището. — Но няма да ги каним на обед, нали?

— Не — увери я той, като отваряше вратата. — Ще им се обадя по телефона и ще пратя шофьора за медицинските свидетелства.

— Болна съм — заяви тя. — Решено. Нека армията се забавлява веднъж сама.

— Ще заминеш.

— Няма. Ще те забавлявам тебе. Забавлявал ли те е напоследък някой както трябва?

— Не.

— И мене не. Тогава?

— Не зная — каза Томас Хъдсън и я прегърна силно, погледна я в очите, после отместа поглед. Отвори вратата на голямата спалня. — Тогава не зная — промълви той замислено.

Прозорците бяха отворени и вятърът нахлуваше в стаята. Ала сега беше приятен, защото грееше слънцето.

— Също като в „Нормандия“. За мене ли я направи като в „Нормандия“?

— Разбира се, миличка! — излъга той. — Ти какво си помисли?

— Ти си по-лош лъжец от мене.

— Не мога и да се сравнявам с тебе.

— Нека да не лъжем. Нека да се преструваме, че уж си я направил за мене.

— За тебе я направих — каза Томас Хъдсън. — Само че приличаше на друга.

— Това ли ти е най-силната прегръдка?

— Без да те смажа. — После добави. — И без да сме легнали.

— Кой е против да си легнем?

— Не аз — отговори той, взе я на ръце и я отнесе в леглото. — Чакай да пусна щорите. Нямам нищо против да забавляваш армията. Но имаме радио за развлечения на прислугата в кухнята. Не сме им нужни.

— Сега.

— Да.

— Сега спомни си всичко, което съм те учила.

— Не помня ли?

— Не винаги.

— Възможно — съгласи се Томас Хъдсън. — Къде се запознахме с него?

— Срегнахме го. Не помниш ли?

— Слушай, нека не си припомним нищо и да не говорим, да не говорим, да не говорим.

По-късно тя забеляза:

— Хората огладняваха дори на „Нормандия“.

— Ще позвъня за сервитьора.

— Но този сервитьор не ни познава.

— Ще ни опознае.

— Остави. Да излезем да разгледаме къщата. Какво си рисувал?

— Съвсем нищо.

— Време ли нямаш?

— А ти какво мислиш?

— Но не би ли могъл, когато си на брега?

— Какво означава „на брега“?

— Том — каза тя.

Те седяха сега в дневната на големите стари кресла и тя свали обущата си, за да почувствува рогозката на пода. Жената се сви в стола и почна да реши косата си, за да му се хареса, защото знаеше, че той обича да я гледа така. Тя седеше и полюляваше косата си като тежък копринен сноп.

— Пуста да опустееш! — възкликна той и добави: — Мила!

— Стига си ме пустосвал! — рече жената.

— Да не говорим за това.

— Защо се ожени за нея, Том?

— Защото ти беше влюбена.

— Това не е достатъчна причина.

— Никой не твърди, че това е било достатъчна причина. Във всеки случай аз не твърдя. Но след като извърша грешка и се разкая, има ли смисъл да я предъвквам?

— Щом те моля.

Голямата черно-бяла котка дойде и се тръкна в крака ѝ.

— Тя ни обърка — забеляза Томас Хъдсън. — А може би постъпва разумно.

— Не е ли?...

— Да. Именно. Бой! — извика я той.

Котката се приближи до него и скочи на коленете му. За нея нямаше значение чий скут е.

— Бихме могли да я обичаме и двамата, Бой. Погледни я добре. Никога вече няма да видиш жени като тази.

— С тази котка ли спиш?

— Да. Имаш ли нещо против?

— Не. Харесва ми повече от мъжа, с когото спя сега. И той има същия унил вид.

— Необходимо ли е да говорим за него?

— Не. Но ти няма защо да ме уверяваш, че не си бил в морето, след като очите ти са възпалени, в бръчките около ъглите им се виждат бели гънки и косата ти е станала от слънцето по-светла, сякаш си я изрусявал.

— И се движа с полюляващата се походка на моряците, на рамото си държа папагал и размахвам дървения си крак наляво и надясно. Слушай, мила, излизам в морето от време на време, защото съм художник-маринист и рисувам живота в морето за Природонаучния музей. Дори войната не бива да опира изследванията ни.

— Те са свещени — подигра се тя. — Ще запомня тази лъжа и ще я поддържам. Том, наистина ли нехаеш за нея?

— Наистина.

— Обичаш ли ме още?

— Не ти ли дадох доказателства?

— Би могъл и да изпълняваш роля. Ролята на вечно верния любовник, независимо какви проститутки ще заваря при тебе. „Ти не ми беше верен, Синара, по твоему.“

— Винаги съм ти казвал, че си прекалено начетена и че това ти вреди. С тези стихове приключих още когато бях на деветнайсет години.

— Да, а пък аз винаги съм ти казвала, че ако рисуваше и работеше сериозно, вместо да гониш облаците и да се влюбваш в другите...

— Искаш да кажеш: вместо да се женя за другите!

— Не. Да се жениш за тях е вече достатъчно лошо. Но ти се влюбваш, затова не те уважавам.

— Пак стария познат любим рефрен: „И после няма да те уважавам.“ Готов съм да го откупя, колкото и да поискаш, само и само да го залича.

— Уважавам те. Но ти не я обичаш, нали?

— Обичам те, уважавам те и не обичам другата.

— Чудесно! Така се радвам, че се разболях и че изтървах самолета.

— Аз действително те уважавам, знаеш, и уважавам всяка проклета щуротия, която вършиш или си вършила.

— И се държиш с мене чудесно и изпълняваш всички обещания.

— Какво беше последното?

— Не зная. Ако е било обещание, ти не си го изпълнил.

— Не си ли съгласна да го отминеш?

— Бих желала да съм го отминала.

— Може би ще успеем. Отминавали сме много неща. Не. Това не е вярно. Следите още стоят. Но ти си въобразяваш, че е достатъчно да правиш любов с една жена. Никога не се замисляш, че тази жена би желала да се гордее с тебе. Нито за малките нежности.

— Нито пък да бъда безпомощно дете като мъжете, с които се любиш и над които трепериш.

— Не би ли могъл да ми покажеш по-осезателно, че ти липсвам и че съм ти нужна, вместо проклетите отношения „подай ми това, вземи онова, прибери го, че не съм гладен“.

— За какво дойдохме тук? За да си четем морал ли?

— Дойдохме тук, защото те обичам и искам да бъдеш достоен за себе си.

— И за тебе, и за бога, и за останалите абстракции. Но аз не съм дори абстрактен художник. Ти би поискала от Тулуз-Лотрек да не стъпва в публичен дом, от Гоген да не се заразява със сифилис, от Бодлер да се прибира рано в къщи. Не мога да се сравнявам с тях, но мога да те пратя по дяволите.

— Никога не съм била еснафка.

— Била си. По отношение на работата си. Твоите проклети работни часове.

— Бих се отказала от работата.

— Има си хас! И би пропяла по кабаретата, а аз бих се заловил да изхвърлям насила натрапниците. Спомняш ли си, когато ни минаваха през главата и такива нелепости?

— Какви новини имаш от Том?

— Добре е — отговори мъжът и почувствува как го полазиха необикновените тръпки.

— Не ми е писал от три седмици. Все пак съм му майка. Винаги е бил толкова редовен в кореспонденцията.

— Знаеш какво им е положението на момчетата във време на война. А може би и задържат пощата. Понякога я задържат.

— Спомняш ли си, когато изобщо не можеше да говори английски?

— И си имаше момчешка банда в Гстад? Или пък в Енгадия и Цуг?

— Имаш ли нови снимки от него?

— Само оная, която имаш и ти.

— Няма ли да прием нещо? Какво пиеш тук?

— Каквото пожелаеш. Ще отида да повикам прислужника. Виното е в избата.

— Моля те, не се бави.

— Такива думи помежду ни звучат смешно.

— Моля те, не се бави — повтори жената. — Чуваш ли? Никога не съм държала да се прибираш рано. И не на това се дължаха недоразуменията ни, знаеш.

— Зная — съгласи се той. — Няма да се бавя.

— Може би прислужникът ти ще ни приготви нещо за ядене?

— Може би — каза Томас Хъдсън. После подвикна на котката: — Ти стой при нея, Бойз!

Сега се размисли. „Защо отговорих така? Защо излъгах? Защо я пощадох? За да запазя скръбта за себе си ли, както твърди Уили? Такъв човек ли съм?

И все пак го направи — рече си. — Как ще кажеш на една майка, с която току-що си се любил, че синът ѝ е мъртъв? Как ще кажеш сам на себе си, че синът ти е мъртъв? Уж имаше отговори на всичко. Отговори на тоя въпрос!

Няма отговори. Би трябвало да знаеш вече. Няма изобщо никакви отговори.“

— Том — чу той гласа ѝ, — чувствавам се самотна и котката не може да те замени, макар да си въобразява, че може.

— Свали я на пода. Прислужникът е отишъл в селото, та аз приготвявам лед.

— Не ми се пие.

— И на мен не ми се пие — каза той и се върна в стаята, стъпвайки по плочките, докато почувствува рогозката. Той я погледна: тя не беше мръднала от мястото си.

— Ти не искаш да говориш за него — започна жената.

— Не искам.

— Защо? Мисля, че ще бъде по-добре да поговорим.

— Много прилича на тебе.

— Не е тази причината — забеляза тя. — Каж ми — мъртъв ли е?

— Да.

— Моля те, прегърни ме. Прилошава ми. — Той почувствува как тя се тресе, коленичи до стола, прегърна я, усещайки тръпките ѝ. Сетне тя простена: — Горко ти! Горко ти! — А след малко добави: — Прощавай за всичко, което направих или ти казах!

— И ти прощавай.

— Горко ти и горко ми!

— Горко ни! — додаде Томас Хъдсън, но не допълни: — Горкият Том!

— Какво друго ще ми разкажеш?

— Нищо. Само това.

— Предполагам, че ще се научим да понасяме нещастieto.

— Може би.

— Искан ми се да можех да се разридая, но изпитвам само празнота и болка.

— Зная.

— На всекиго ли се случва това?

— Предполагам. Във всеки случай на нас ще се случи само веднъж.

— А сега сме като в дома на мъртвец.

— Извинявай, че не ти казах, когато се видяхме.

— Няма значение — успокой го тя. — Ти винаги си обичал да отлагаш. Не се сърдя.

— Желаех те толкова много, затова постъпих себично и глупаво.

— Не постъпи себично. Винаги сме се обичали. Само дето сме правили грешки.

— Аз върших най-непростимите.

— Не, и двамата ги вършехме. Ала няма да воюваме повече. — С нея ставаше нещо и накрая тя се разплака, като стенеше: — О, Томи, толкова е неочаквано, че не мога да го понеса!

— Зная — успокой я той. — Моя сладка, добра, мила хубавице! И аз не мога да го понасям.

— Бяхме толкова млади и глупави, и двамата бяхме красиви, и Томи беше толкова дяволски красив.

— Като майка си.

— А сега няма да остане и помен.

— Моя бедна, свидна любов!

— И какво ще правим?

— Ти ще правиш каквото си вършила, и аз ще правя, каквото съм вършил.

— Не можем ли да останем за известно време заедно?

— Само ако се задържи вятърът.

— Тогава нека духа. Смяташ ли, че ще бъде порочно, ако правим любов?

— Не смятам, че Том би ни упрекнал.

— Не. Положително не. Спомняш ли си как се спускахме със ски и ти носеше Том на раменете си и как пеехме, когато минавахме през овощната градина зад странноприемницата във вечерния здрач?

— Помня всичко.

— И аз помня — каза тя. — И защо бяхме толкова глупави?

— Бяхме толкова съперници, колкото и любовници.

— Зная, а не трябваше да бъдем. Но ти нали не обичаш друга жена? Нали сега само това ни остана?

— Не, не обичам друга жена.

— Аз също не обичам друг мъж. Считааш ли, че бихме могли да се съберем пак заедно?

— Не зная дали ще излезе нещо. Бихме могли да опитаме.

— Колко време ще трае войната?

— Попитай онзи, който има власт над войната.

— С години ли ще продължи?

— Поне още година-две.

— Има ли вероятност да те убият и тебе?

— Голяма.

— Това не е хубаво.

— Ами ако не ме убият?

— Не зная. Сега, когато Том загина, нали няма да почваме наново да се дразним и огорчаваме?

— Мога да опитам. Не съм озлобен и се научих да потискам сприхавостта си. Уверявам те.

— Как? С проститутките ли?

— Предполагам. Но те няма да ми са нужни, ако бъдем заедно.

— Винаги си умееел да разкрасяваш нещата.

— Виждаш ли? Да не започваме наново.

— Прав си. Да не започваме в дома на мъртвеца.

— Каза го вече.

— Зная — съгласи се жената. — Извинявай. Но не зная как да изразя другояче същото. Вече почнах да обръгвам.

— Ще продължаваш да обръгваш — обясни той. — В началото е трудно, но постепенно все повече и повече ще свикваш.

— Ще ми разкажеш ли всички подробности, които знаеш, за да привикна час по-скоро?

— Разбира се — обеща Томас Хъдсън. — Повярвай ми обичам те!

— Ти винаги си ме обичал — рече тя. — Сега разказвай!

Той седна в краката ѝ, без да я гледа. Впери очи в котката Бойз, която лежеше на рогозката, огряна от слънцето.

— Бил е свален от кораб за противовъздушна отбрана при разузнавателен полет край Абвил.

— Не е ли скочил?

— Не. Хвърчилото му изгоряло. Трябва да е бил засегнат.

— Дано е така! — прошепна жената. — Колко ми се иска да е така!

— Почти е сигурно, че е бил засегнат. Иначе би се опитал да скочи.

— Истината ли казваш? Не е ли изгорял парашутът му?

— Не — излъга Томас Хъдсън, като сметна, че казаното е достатъчно за днес.

— От кого научи подробностите?

Той спомена едно име.

— Тогава е вярно — заключи тя. — Нямам повече син, и ти нямаш. Дано свикнем с тази мисъл. Знаеш ли нещо друго?

— Не — отвърна той, колкото се може по-откровено.

— А ние ще продължим да живеем?

— Няма как.

— С какво?

— С нищо — отговори Томас Хъдсън.

— Не бих ли могла да остана при тебе тук?

— Не очаквам да намериш тук разтуха, защото съм длъжен да изляза в морето веднага, щом времето се оправи. Ти не си от приказливите и пазиш тайните, които ти поверявам. Запази и тази тайна.

— Бих могла да остана, докато заминеш и след това да те чакам, докато се завърнеш.

— Няма смисъл — обясни той. — Никога не зная кога ще се завърна и безделието ще ти тежи още повече. Остани, ако искаш докато заминем.

— Добре — прие тя. — Ще остана, докато заминете. Ще живеем със спомените си за Том и ще се любим, стига да смяташ, че ще бъде уместно.

— Томи никога не е имал нищо общо с тази стая.

— Толкова по-добре. А всички други, които са свързани с нея, ще прогоня чрез заклинания.

— Сега трябва наистина да хапнем и да изпием по чаша вино.

— По бутилка — поправи го жената. — Нали Том беше красив момък? И толкова забавен и добър.

— От какво си направена?

— От каквото искаш — отговори тя. — И с добавка на стомана.

— Не зная къде са се дянали тия слуги? — забеляза Томас Хъдсън. — Не очаквах да се върна днес. Но един от тях е длъжен да стои на телефона. Ще отида да донеса вино. Вече се е изстудило.

Той отвори бутилката и наля две чаши. Беше от хубавото вино, което пазеше, за да се черпи, когато се завръщаше от морето, след като беше отминало първото напрежение. Сега от виното се надигаха ситни, игриви, гъсти мехурчета.

— За наше здраве, за всичките ни грешки, всичките ни загуби и всички печалби, които ще извлечем!

— Които сме извлекли — поправи я той.

— Които сме извлекли — повтори тя. После добави: — Едно от нещата, на които винаги си бил верен, е било хубавото вино.

— Възхитително от моя страна, нали?

— Извинявай за тазсутрешните упреци, че си пил.

— Тия неща ми помагат. Смешно е, но помагат.

— Имаш предвид напитките? Или упреците?

— Напитките. Високите ледени дайкири.

— Може би ти помагат. И не те упреквам вече, освен че е ужасно трудно да се получи нещо за ядене в тази къща.

— Бъди търпелива. Колко пъти си ме учила на това.

— Търпелива съм — отговори жената. — Но съм гладна. Сега си обяснявам защо хората ядат, когато будуват през нощта край покойник и преди погребения.

— Можеш да говориш каквото ти дойде на езика, щом от това ти олеква.

— Не се безпокой. Ще говоря. Ще продължаваме ли да се извиняваме за всичко? Веднъж се извиних.

— Слушай — сподели Томас Хъдсън, — нося мъката три седмици по-дълго от тебе и навярно се намирам в друга фаза.

— Трябва да се намираш в по-различна и по-интересна фаза! — реагира тя. — Познавам те. Защо не се върнеш ори твоите проститутки?

— Няма ли да престанеш?

— Няма. Така се чувствавам по-добре.

— Кой беше казал: „Богородице дево, смили се над жените“?

— Някой мъж — каза жената. — Някой гаден мъж.

— Искаш ли да чуеш цялата тирада?

— Не. Омръзна ми и ти, и твоята тринеделна мъка и всичко! Именно защото не съм строева, а ти изпълняваш толкова тайни поръчения, че се налага да спиш с котка, за да не се издадеш на сън...

— Все още ли не проумяваш защо се разделихме?

— Разделихме се, защото ти ми омръзна. Ти винаги си ме обичал и не можеше да не бъде така, и сега не може.

— Вярно.

Прислужникът се намирал в столовата. По необходимост беше виждал и слушал в дневната и по-рано кавги, от които кафявото му лице се изпотпяваше. Той обичаше господаря си, котките и кучетата, и

се възхищаваше почтително от красивите жени, които идваха в къщата, затова се измъчваше ужасно, когато избухваха крамоли. Казваше си, е виждал по-красива жена, а кабалерото се караше с нея и тя му отвърщаше гневно.

— Сеньор — обади се прислужникът, — извинявайте, мога ли да ви съобщя нещо в кухнята?

— Прощавай, мила.

— Предполагам, че ще е някаква тайна! — подхвърли жената, като си наля чашата догоре.

— Сеньор — докладва слугата. — Лейтенантът се обади на castellano^[139] и нареди да отидете незабавно. Той повтори „незабавно“. Каза, че знаете къде и че ви чака по работа. Не исках да се обаждам от нашия телефон, та отидох в селото. Но ми казаха, че сте тук.

— Добре — рече Томас Хъдсън. — Благодаря ти много. Моля те, изпържи яйца за сеньоритата и за мене и предай на шофьора да приготви колата.

— Слушам! — отговори прислужникът.

— Какво има, Том? — попита жената. — Нещо лошо ли е?

— Налага се да се явя в службата.

— Но ти каза, че няма да излизате при такъв вятър.

— Така е. Но не зависи от мене.

— Искаш ли да остана тук?

— Можеш да останеш, за да прочетеш писмата на Том, ако желаеш. Шофьорът ще те отведе до самолета.

— Прието.

— Можеш да вземеш писмата, ако желаеш, както и всякакви снимки или каквото ти хареса. Прерови писалищната ми маса.

— Изменил си се.

— Може би малко — призна той.

— Иди в ателието и разгледай картините — продължи Томас Хъдсън. — Има няколко добри, които нарисувах, преди да се заловя с тази операция. Вземи каквото ти се понрави. Има и един хубав твой портрет.

— Ще го взема — обеща тя. — Ти си ужасно добър, когато си добър.

— Прочети и нейните писма, ако искаш. Някои са музейни екземпляри. Вземи ония, които са достатъчно комични.

— Говориш сякаш пътувам със сандък!

— Можеш да ги прочетеш и после да ги изхвърлиш през клозета на самолета.

— Прието.

— Ще се помъча да се прибера, преди да си заминала. Ала не разчитай на това. Ако се наложи да задържа шофьора, ще пратя такси, за да те отведе до хотела или самолета.

— Добре.

— Слугата ще се погрижи за тебе. Може да ти изглади каквото поискаш, като можеш да ползуваш дрехите ми или каквото намериш.

— Добре. Ще се помъчиш ли да ме обичаш, Том, и да не допускаш спречквания като сегашното да рушат любовта ни?

— Разбира се. Това са дреболии без значение и ти сама подчерта, че не мога да не те обичам.

— Помъчи се и продължавай да ме обичаш.

— Това не зависи от мене. Вземи каквито книги желаеш или каквото намериш в къщи и дай яйцата ми или поне едно яйце на Бойз. Тя ги обича ситно нарязани. По-добре да тръгвам. Сигурно съм вече закъснял.

— Довиждане, Том! — каза жената.

— Довиждане, омайнице, и се пази! Вероятно не е нещо сериозно.

Той излезе. Ала котката се промъкна през вратата и не откъсваше очи от него.

— Всичко е наред, Бойз! — успокои я той. — Ще се прибера, преди да излезем в морето.

— Къде ще ходим? — осведоми се шофьорът.

— В града.

„Не мога да повярвам, че ще има за нас работа при това бурно море. Може пък и да са открили нещо. Може някой да е в бедствие. Исусе, надявам се, че ще успеем да се справим навреме! Да не забравя да изготвя едно от ония «джобни» завещания, за да й завещая фермата. Да не забравя да го заверя в посолството и да го оставя в огнеупорната каса. Тя посрещна вестта ужасно твърдо. Но това означава, че болката още не я е засегнала. Искан ми се да можех да й помогна, когато я засегне. Искан ми се да можех да сторя нещо добро за нея. Кой знае

дали няма да успее да го сторя, ако се измъкнем невредими от това плуване, и от следващото, и от по-следващото.

Да се примирим с това първо плуване. Кой знае дали ще вземе нещата. Дано ги вземе и дано не забрави да даде на Бойз яйцата. Котката огладнява, когато времето е студено.

Не ще бъде трудно да се съберат момчетата, а и яхтата ще издържи още едно плаване, преди да я извадим на ремонт. Поне едно плаване. Със сигурност. Ще рискуваме. Имаме почти всякакви резервни части. Какво представлява едно плаване, щом ни предстои да приключим? Щеше да бъде хубаво да бях останал. Може би щеше да бъде. Бога ми, щеше да бъде!

Не се размеквай! Изгуби сина си. Изгуби любовта си. От почестите отдавна си се отказал. Изпълни поне дълга си!

Несъмнено. А какъв е дългът ти? Каквото казах, че ще извърша. И всичко друго ли, което си казал, че ще извършиш?“

В спалнята на фермата, стаята, която напомняше на „Нормандия“, сега тя лежеше на кревата с котката Бойз. Не успя да изяде яйцата, а шампанското ѝ се стори безвкусно. Тя нарязва всичките яйца на Бойз, изтегли едно от чекмеджетата видя почерка на сина си върху сините пликосе и печата на цензурата, върна се и се прасна по очи на леглото.

— Изгубих и двамата — промълви тя на котката, като се чувствуваше доволна от изядените яйца и уханието на лежащата до нея жена. — И двамата! — прошепна тя. — Бойз, кажи ми. Какво ще правим?

Котката предеше безшумно.

— И ти не знаеш — простена жената. — И никой не знае.

[1] Издигнат през XVIII в. замък, защитаващ входа на пристанището в Хавана, и построен по-късно едноименен фар. — Б.пр.

↑

[2] Голяма американска военноморска база в Хавайските острови, където на 7 декември 1941 г. японците нападнаха изневиделица американската флота и я разрушиха, като по този начин предизвикаха намесата на Щатите във Втората световна война. — Б.пр.

↑

[3] Кубински селянин от бял произход. — Б.пр. ↑

[4] Много е възможно (исп.) — Б.пр. ↑

[5] Тропически плод с крушовидна форма, дебела жълточервена кора, влакнесто сочно, леко възкисело месо и твърда костилка в средата. — Б.пр. ↑

[6] Отглеждано в Антилите овощно дърво (*Persea gratissima*), чийто плод има тъмнозелен цвят, твърда костилка и меко месо със стипчив вкус. Плодът авокадо се яде най-често като салатата. — Б.пр. ↑

[7] Коктейл, приготвен от кубински ром, сода, захар, лед и пресен лимонов сок. — Б.пр. ↑

[8] Сандвич, приготвен от филия препечен хляб, парче месо от пиле или пуйки, резен домати, парче шунка или бекон, маруля и майонеза. — Б.пр. ↑

[9] Испанско име на тропическото декоративно дърво *Delonix regia* с грамадни огненочервени цветове. — Б.пр. ↑

[10] *Томас Едуърд Лорънс (Лоуренс)* (1888–1935), английски археолог, писател и военен, играл важна роля при арабските вълнения по време на Първата световна война. — Б.пр. ↑

[11] Мариновани миди (фр.) — Б.пр. ↑

[12] Розово вино (фр.) — Б.пр. ↑

[13] Духащ в Прованс студен сух вятър, идващ обикновено по долината на Рона (провансалски) — Б.пр. ↑

[14] Провансалска гъста супа от риба, чесън, шафран, домати, зехтин и други подправки. — Б.пр. ↑

[15] Телешко филе на скара, гарнирано с пържени картофи. — Б.пр. ↑

[16] Ти (исп.) — Б.пр. ↑

[17] Яйцата както винаги (исп.) — Б.пр. ↑

[18] Ами ти? (исп.) — Б.пр. ↑

[19] Курва (исп.) — Б.пр. ↑

[20] *Уилям Харисън*, по прякор Джек Демпси (1895–1967), американски боксьор тежка категория, световен шампион от 1919 до 1925 г. ↑

[21] *Джес Уилърд* (1883–1964) — американски боксьор тежка категория, световен шампион от 1915 до 1919 г. — Б.пр. ↑

[22] *Хосе Гонсалес*, по псевдоним Хуан Грис (1887–1927), испански художник и литограф, представител на кубизма. — Б.пр. ↑

[23] Носталгията, превъплътена в човек (исп.) — Б.пр. ↑

[24] Паметник в процес на работа (нем.) — Б.пр. ↑

[25] *Паул Клее* (1879–1940), швейцарски художник, модернист, един от основателите на немската абстрактна школа „Сините рицари“. — Б.пр. ↑

[26] *Андре Масон* (р. 1896), френски художник, представител на кубизма и сюрреализма, по време на Гражданската война в Испания застанал на страната на републиканците. — Б.пр. ↑

[27] Брътвеж (нем.) — Б.пр. ↑

[28] Отиваме да лъснем пушката (исп.) — Б.пр. ↑

[29] Стопанство, ферма (исп.). Имението на Хемингуей в Куба се е наричало Финка Вихия. — Б.пр. ↑

[30] Да, сеньор (исп.) — Б.пр. ↑

[31] *Ел Греко* (1548–1614) испански художник от гръцки произход, живял дълго в кастилския град Толедо, изобразен и в пълните му с мистицизъм картини. — Б.пр. ↑

[32] *Уилям Хогарт* (1697–1764), английски художник и график, чиито битови картини съдържат силен сатиричен заряд, а някои осмиват лондонските пияници. — Б.пр. ↑

[33] Ами кучето? (исп.) — Б.пр. ↑

[34] Да, госпожице (исп.) — Б.пр. ↑

[35] *Джоузеф У. Стилуел* (1883–1946), американски военачалник, играл важна роля през Втората световна война в Китай, Бирма и Индия. — Б.пр. ↑

[36] Дървен прът, на който има закрепен червен плат, с който бикоборците дразнят бика, преди да го убият. — Б.пр. ↑

[37] Генералният щаб (исп.) — Б.пр. ↑

[38] Задника (исп.) — Б.пр. ↑

[39] Много благодаря (исп.) — Б.пр. ↑

[40] Малки ветроходни или моторни кораби за крайбрежен риболов с водна шахта на кърмата, където се държи жива уловена риба. — Б.пр. ↑

[41] *Еръл Флин* (р. 1909), американски киноартист, изпълнител на главни роли в авантюристични и любовни филми. — Б.пр. ↑

[42] *Хорхе Негрите* (1911–1953), мексикански певец и киноартист, изпълнител на главни роли във фолклорно-социални филми. — Б.пр. ↑

[43] Педераста (исп.) — Б.пр. ↑

[44] Американски военен чин от всички родове оръжие, по-висок от старшина и по-нисък от младши лейтенант. — Б.пр. ↑

[45] Чин от американския военноморски флот, съответстващ на майор от другите родове оръжие. — Б.пр. ↑

[46] Площада (исп.) — Б.пр. ↑

[47] Общинският дом (исп.) — Б.пр. ↑

[48] Взривно вещество, с което се пълнят торпедата. — Б.пр. ↑

[49] Вид американски зарове с големите фигури на картите, при които се прилагат правила, сходни с правилата на покера. — Б.пр. ↑

[50] Непредаваема игра на звуци, защото на английски «трети» и «лайно» звучат почти еднакво. — Б.пр. ↑

[51] Класическо (исп.) — Б.пр. ↑

[52] Сладко е да се умре за родината (латино-испански) — Б.пр. ↑

[53] Говориш ли леден дайкири? (исп.) — Б.пр. ↑

[54] Американският футбол е разновидност на ръгби, но отборите се състоят от по 11 играча и всеки има право да лови с ръце топката и противника при всяко положение. — Б.пр. ↑

[55] Едно малко уиски с минерална вода (исп.) — Б.пр. ↑

[56] Тропическо дърво *Pariti tiliaceum*, растящо в блатистите местности на Куба, с червени цветове, жълт плод и еластична дървесина. — Б.пр. ↑

[57] Свинщини, извратености (исп.) — Б.пр. ↑

[58] Всички ме познават (исп.) — Б.пр. ↑

[59] Висока тясна чаша с уиски, разрежено с вода и лед (английско-испански) — Б.пр. ↑

[60] Мулати (исп.) — Б.пр. ↑

[61] Юкатеките, т.е. жителите на полуостров Юкатан и чрез стеснение — мексиканците. — Б.пр. ↑

[62] Запан — завързани с въжета или вериги трупи напреко на река, за да не може струпаният във водата дървен материал да бъде отнесен от течението. В миналото особени запани, наричани „клаузи“, са били използвани при дърводобива в Рила. — Б.пр. ↑

[63] Ех, че хубаво момче! (исп.) — Б.пр. ↑

[64] Какви вести имаш от него? (исп.) — Б.пр. ↑

[65] Много добри (исп.) — Б.пр. ↑

[66] Радвам се (исп.) — Б.пр. ↑

[67] Винаги държа снимката му в униформа с пресветото сърце Исусово над снимката и до нея богородицата от Кобре. — Б.пр. ↑

[68] Град в Куба, център на меднодобивна промишленост и място за поклонение, защото има „чудотворно“ светилище на Богородицата на милосърдието от Кобре. — Б.пр. ↑

[69] Всъщност веселата история е много проста (исп. и англ.) — Б.пр. ↑

[70] Чакай (исп.) — Б.пр. ↑

[71] Да, жено (исп.) — Б.пр. ↑

[72] Много (исп.) — Б.пр. ↑

[73] Ех, че сладко и хубаво момче! (исп.) — Б.пр. ↑

[74] Има много (исп.) — Б.пр. ↑

[75] Малка риба? Пържено свинско? (исп.) — Б.пр. ↑

[76] Едра тропическа риба (*Luthianus canepichinos*) с червеникав цвят и вкусно месо, среща се изобилно във водите на Антилите и Мексиканския залив. — Б.пр. ↑

[77] За цял свят (исп.) — Б.пр. ↑

[78] Ще взема още от тия големите без захар (исп.) — Б.пр. ↑

[79] Веднага, дон Том (исп.) — Б.пр. ↑

[80] Както обичате (исп.) — Б.пр. ↑

[81] Както винаги (исп.) — Б.пр. ↑

[82] Имам още от моето уиски (исп.) — Б.пр. ↑

[83] Иглолистно дърво (*tsuga canadensis*), достигащо до 100 м. височина и 4 м. диаметър, влаголюбиво, среща се в източните райони на Северна Америка. — Б.пр. ↑

[84] Малко е тежка тая история (исп.) — Б.пр. ↑

[85] Тежък (исп.) — Б.пр. ↑

[86] Да, странно (исп.) — Б.пр. ↑

[87] Китайски милионери? (исп.) — Б.пр. ↑

[88] Квартал в Лондон на изток от търговския център Сити, заселен предимно с евреи. Там се намира Голямата лондонска болница и прочут неделен пазар. — Б.пр. ↑

[89] Кога ще дойде любовта? (исп.) — Б.пр. ↑

[90] Войната прее... всичко (исп.) — Б.пр. ↑

[91] Омръзна ми войната (исп.) — Б.пр. ↑

[92] Доста е интересно (исп.) — Б.пр. ↑

[93] Неудовлетворен (исп.) — Б.пр. ↑

- [94] Изключено (исп.) — Б.пр. ↑
- [95] Няма нищо извратено (исп.) — Б.пр. ↑
- [96] Двойно угризение ли? (исп.) — Б.пр. ↑
- [97] Много сложно направена (исп.) — Б.пр. ↑
- [98] Аз също не (исп.) — Б.пр. ↑
- [99] Допускам (исп.) — Б.пр. ↑
- [100] Ужасно (исп.) — Б.пр. ↑
- [101] Но не е жена за тебе (исп.) — Б.пр. ↑
- [102] Ти имаш много нисък морал (исп.) — Б.пр. ↑
- [103] Жено (исп.) — Б.пр. ↑
- [104] Не зная какво става с тази жена? (исп.) — Б.пр. ↑
- [105] Пезевенци, сводници (исп.) — Б.пр. ↑
- [106] Да, човече (исп.) — Б.пр. ↑
- [107] Трик, хитрина, афера (исп.) — Б.пр. ↑
- [108] Наздраве (нем.) — Б.пр. ↑
- [109] *Милтън Снейвли Херши* (1875–1945), американски индустриалец и филантроп, създава фондации за сираци. — Б.пр. ↑
- [110] *Джин Тъни* (р. 1898), американски боксьор тежка категория, световен шампион за 1926–1928 г. — Б.пр. ↑
- [111] Коралов остров, съставляващ най-южната точка на САЩ, където през 1928 г. Хемингуей си построил вила, в която написал книгата „Сбогом на оръжието“. — Б.пр. ↑
- [112] Мълчи (исп.) — Б.пр. ↑
- [113] Много изгладнял засега (исп.) — Б.пр. ↑
- [114] Душице (исп.) — Б.пр. ↑
- [115] Гадна война (исп.) — Б.пр. ↑
- [116] По-просто е (исп.) — Б.пр. ↑
- [117] Нула транспорт (исп.) — Б.пр. ↑
- [118] Нула въздушен, сухоземен и морски транспорт (исп.) — Б.пр. ↑
- [119] За по-разпространена проказа в Куба (исп.) — Б.пр. ↑
- [120] За кубинския рак (исп.) — Б.пр. ↑
- [121] За разширена, пълноценна и постоянна туберкулоза за Куба и кубинците (исп.) — Б.пр. ↑
- [122] За стопроцентов креолски сифилис (исп.) — Б.пр. ↑
- [123] Съмишленици (исп.) — Б.пр. ↑
- [124] Призивът на „Ла Флоридита“ (исп.) — Б.пр. ↑

[125] Най-вече в леглото (исп.) — Б.пр. ↑

[126] Долу главите на семейството (исп.) — Б.пр. ↑

[127] Долу семейството (исп. и англ.) — Б.пр. ↑

[128] В Куба английската дума „home“, означаваща на първо място „дом, семейство“, е известна като термин от бейзбола, означаващ петогълната плоча от бял каучук, която се пази от бияча и трябва да бъде докосната от хвъргача, за да отбележи точка. — Б.пр. ↑

[129] Да пикаем (исп.) — Б.пр. ↑

[130] Верска секта, изникнала в Германия през XV в. и възкресена в Англия през 1866 г., разпространила се по-късно в англосаксонските страни. Розенкройцерите носят роза и кръст и се мъчат да обяснят свръхестествените загадки по мистичен път. — Б.пр.

↑

[131] Световен клуб (исп.) — Б.пр. ↑

[132] Човече (исп.) — Б.пр. ↑

[133] Английски инициали на американските обединени служби за културно-битово обслужване на войските. — Б.пр. ↑

[134] Английски инициали на американското управление на стратегическите служби. — Б.пр. ↑

[135] Къде ще ходим? (исп.) — Б.пр. ↑

[136] Във фермата (исп.) — Б.пр. ↑

[137] Дейвид Гарик (1717–1779), един от най-големите английски актьори и един от най-добрите изпълнители на Шекспир. — Б.пр. ↑

[138] Улица в лондонското Сити, където се намира я главният наказателен съд на Англия. — Б.пр. ↑

[139] Испански (исп.) — Б.пр. ↑

ТРЕТА ЧАСТ
В МОРЕТО

Виждаше се дълга бяла пясъчна ивица с кокосови палми отзад. Рифът преграждаше входа за пристанището и силният източен вятър разбиваше в него вълните с такава ярост, че протокът можеше да се открие лесно. На плажа нямаше жива душа, а пясъкът беше толкова бял, че дразнеше очите.

Мъжът на горния мостик оглеждаше брега. Не съзираше колиби там, където трябваше да се намират, нито закотвени лодки в лагуната.

— Идвал ли си тук друг път? — запита той помощника си.

— Идвал съм.

— Не бяха ли колибите там?

— Бяха, а и на картата е посочено селище.

— Адски сигурно е, че сега ги няма — забеляза мъжът. — Можеш ли да откриеш някакви лодки в мангровите^[1]?

— Нищо не виждам.

— Ще вкарам кораба и ще пуснем котва — рече мъжът. — Познавам добре тоя проток. Близо осем пъти е по-дълбок, отколкото изглежда.

Той се взря в зелената вода и зърна сянката на кораба върху дъното.

— Има здраво устойчиво дъно на изток от мястото, където се намираще селището — каза помощникът.

— Зная. Извади дясната котва и бъди готов. Ще пристана там. Вятърът духа денонощно и няма да има насекоми.

— Да.

Те спуснаха котва и яхтата, недостатъчно голяма, за да носи името кораб, макар собственикът ѝ да я наричаше мислено кораб, пристана с нос към вятъра и към рифа, където се разбиваха зелени вълни с бели гребани.

Мъжът на мостика провери дали яхтата се полюлява свободно и дали е закрепена здраво. После погледна към сушата и изключи двигателите. Той продължи да се вира в брега с недоумение.

— Вземи трима души и иди да разузнаеш! — заповяда той. — Аз ще полегна за малко. И помни, че сте учени!

Когато играеха ролята на учени, не се виждаше оръжие, носеха мачете и широкополи сламени шапки, каквито носят ловците на сюнгери от Бахамските острови. Екипажът ги наричаше „sombregos científicos“^[2]. Колкото по-големи бяха шапките, толкова за по-научни се считаха.

— Някой е задигнал научната ми шапка — обади се широкоплещест баск с дебели вежди, които се ключваха над носа. — Дайте ми торба гранати с научна цел!

— Вземи моята научна шапка — предложи друг баск. — Два пъти по-научна е от твоята.

— Ех, че научна капела! — възкликна широкоплещестият баск. — Чувствувам се като Айнщайн в нея. Томас, можем ли да вземем проби?

— Не — отговори мъжът. — Антонио знае какво трябва да правите. И да отваряте проклетите си научни очи!

— Ще отида за вода.

— Водата е зад мястото, където се намираше селището — обясни мъжът. — Виж как е. Вероятно ще бъде добре да се запасим тук с вода.

— H₂O — каза баскът. — Това се вика ученост! Хей, мърляв учен и крадец на шаяки, подай четири дамаджани от по пет галона, за да не ходим напразно!

Другият баск свали в лодката четири плетени дамаджани. Мъжът ги чу как разговарят.

— Не ме блъскай в гърба с това проклето научно гребло!

— Правя го в името на науката.

— По дяволите науката и брат й!

— Сестра й.

— Името й е Penicilina.

Мъжът ги наблюдаваше как гребат към ослепително белия плаж. „Трябваше да сляза и аз — замисли се. — Но дежурих цяла нощ и управлявах на кормилото дванайсет часа. Антонио ще разузнае толкова добре, колкото и аз. Питам се обаче какво, дявол да го вземе, се е случило!“

Той погледна рифа, след това брега и бистрата вода, която струеше край яхтата и образуваше малки водовъртежи откъм

подветрената страна. Сетне затвори очи, обърна се настрани и заспа.

Събуди се, когато лодката се приближи до кораба, и щом зърна лицата на тримата, отгатна, че се е случило нещо лошо. Помощникът му беше изпотен както всякога, когато се изправяше пред неприятности или лоши вести. Той беше слаб и не се потеше лесно.

— Някой е изгорил колибите — докладва той. — Някой е избил обитателите им. В пепелта има трупове. Дотук не стига смрадта, защото вятърът я отвява.

— Колко трупа са?

— Преброихме девет. Но трябва да са повече.

— Мъже или жени?

— И мъже, и жени.

— Има ли някакви следи?

— Никакви. По-късно е валило. Пороен дъжд. Пясъкът още е набразден.

Широкоплещестият баск, чието име беше Ара, добави:

— Във всеки случай трябва да са избити преди седмица. Птиците още не са нападнали труповете, но сухоземните раци вече се угощават.

— Откъде знаеш, че са били избити преди седмица?

— Никой не може да определи точно — поясни Ара. — Но трябва да са избити преди около седмица. Съдейки по следите на раците, дъждът е валил преди около три дни.

— Как е водата?

— На вид е добра.

— Донесохте ли?

— Да.

— Не виждам защо ще отровят водата — обади се Ара. — Имаше добра миризма, затова я опитах и донесох.

— Не трябваше да я опитваш.

— Миришеше добре и няма основания да допусна, че е била отровна.

— Кой е избил жителите на селото?

— Дявол знае кой.

— Не проверихте ли?

— Не. Дойдохме да те уведомим. Ти си капитанът.

— Добре — каза Томас Хъдсън.

Той слезе и препаса револвера си. От другата страна на колана, където не тежеше опиращото в бедрото оръжие, та се беше издигнал, висеше нож в калъф. Той се отби в кухнята, взе една лъжица и я пъкна в джоба си.

— Ара и Хенри, вие ще дойдете на брега! Уили, ти ще ни откараш с лодката и след това ще се опиташ да наловиш малко миди! Оставете Питърс да спи! — На помощника си нареди: — Провери, моля те, машините и всички резервоари!

Водата беше бистра и привлекателна над дъното от бял пясък, където се виждаше всяка гънка и трапчинка. Когато излязоха на брега, след като лодката заседна в пясъчна издаденост, той усети, че между пръстите на краката му играят рибки, погледна надолу и забеляза, че са пампано. „Може би не са истински пампано — каза си, — но приличат на тях много и никак не са наплашени.“

— Хенри — заповяда Томас Хъдсън, щом се озоваха на сушата, — ще тръгнеш по наветрения плаж и ще вървиш до мангровите! Проследи дирите и всичко съмнително! Ще се намерим тук. Ара, ти ще тръгнеш в обратна посока и ще извършиш същото!

Не му беше нужно да пита къде са трупите. Съзря следите, които водеха към тях, и чу дращенето на сухоземните раци^[3] в сухите храсти. Погледна към кораба, линията на прибоя и свободно поклащащата се лодка, където Уили, застанал на кърмата, търсеше през борда с оптическа тръба миди.

„Щом трябва да го направя, няма защо да отлагам — размисли се Томас Хъдсън. — Но тоя ден беше предвиден за друго. Чудно ми е, че се е изсипал такъв порой тук, където не е бил потребен, а при нас не валя. Колко време наблюдавахме как се леят дъждове отляво и отдясно, а при нас не капна ни капка.“

Вятърът духаше силно. Духаше ден и нощ повече от петдесет дни. Беше станал част от мъжа и не го дразнеше. Укрепваше го и му вдъхваше сили, затова Томас Хъдсън желаше никога да не опира.

„Винаги очакваме нещо, което не идва — каза си. — Но е по-леко да се чака, когато духа вятър, отколкото при затишие или когато вилнеят хали. Всякога се намира вода някъде. Сушата не е страшна. Всякога можем да намерим вода. Вода има на всички тия островчета, стига човек да знае как да я търси.“

Достатъчно упрекна се сам. — Върви да изпълниш задачата си!“

Вятърът му помагаше да я изпълни. Той се свря под прегорелите морски лози^[4] и почна да гребе с шепи пясъка, а вятърът отнасяше вонята от труповете точно пред него. Томас Хъдсън не намери нищо и се озадачи, ала прерови всичкия пясък откъм наветрената страна на изгорените колиби, преди да влезе в тях. Надяваше се да намери полесно онова, което търсеше. Не откри обаче нищо.

Тогава се обърна гърбом към вятъра, вдъхна дълбоко, задържа дъха си и се залови на работа с ножа, опипвайки овъглените трупове, с която се хранеха сухоземните раци. Внезапно попадна на твърд предмет, заседнал до една кост, и го извади с лъжицата. Сложи го на пясъка, продължи да опипва и да дълбае, докато измъкна още три парчета. После застана с лице към вятъра, изтри ножа и лъжицата в пясъка, взе четирите куршума в шепата пясък и с ножа и лъжицата в лявата ръка тръгна да се връща през храстите.

Едър сухоземен рак, неприлично бял, се отдръпна и вдигна щипците си срещу човека.

— Натам ли отиваш, рожбо? — подвижна Томас Хъдсън. — А аз се връщам.

Ракът продължи да стоя така, готов за отбрана, вдигнал разтворените си щипци с остри върхове.

— Големееш се пряко мяра — забеляза мъжът.

Той прибра бавно ножа в калъфа и лъжицата — в джоба си, прехвърли шепата пясък с четирите куршума в лявата ръка и изтри грижливо дясната в панталона си. После измъкна своя потъмнял от потта добре смазан „магнум 357“.

— Имаш още шанс да се спасиш! — предупреди той рака. — Никой не те кори. Услажда ти се, а и изпълняваш дълга си.

Ракът не мръдна и щипците му стояха вдигнати високо. Беше едър, почти цял фут широк. Томас Хъдсън се прицели между очите му и ракът се пръсна на късчета.

„Сега тия дяволски 357 се намират трудно, защото агентите на ФБР, клинчещи от военна служба, ги използват, за да преследват ония, които се опитват да изклинчат от военна служба — каза си мъжът. — Налага се обаче да се стреля от време на време, иначе човек ще забрави да борави с оръжието.

Бедният стар рак — замисли се Томас Хъдсън. — Той си гледаше само работата. Но трябваше да продължава да си пълзи.“

Мъжът излезе на плажа и видя полюляващия се кораб, непрекъснатата линия на прибоя и Уили, който беше пуснал сега котва и се гмуркаше, за да вади миди. Той почисти старателно ножа, изстърга лъжицата, изми я, а след това изми и четирите куршума. Държеше ги в ръката си и ги оглеждаше като златотърсач, който е очаквал в промивното сито само люспи, а е открил четири къса самородно злато. Четирите куршума имаха черни върхове. След като бе отстранено месото, пролича ясно късият наклон на нареза. Бяха деветмилиметрови куршуми от германски шмайзер.

Томас Хъдсън изпита рядко задоволство.

„Прибрали са всички гилзи — почна да разсъждава той. — Но са оставили тия куршуми, толкова красноречиви, колкото са визитните картички. Сега трябва да обмисля фактите. Знаем две неща: избили са всички жители на островчето и са отвлекли лодките. Ще тръгнеш от тия две изходни точки. Предполагам, че си в състояние да мислиш.“

Но той не се замисли, ами легна възник на пясъка, като премести револвера между краката си, и се загледа в скулптурата, която вятърът и пясъкът бяха изваяли от къс изхвърлено дърво. То беше сиво и загладено, основата му беше зарита в белия, ситен като брашно пясък. Сякаш беше експонат от художествена изложба. Подхождаше за Salon d'automne^[5].

Томас Хъдсън се вслуша в рева на вълните, разбиващи се в рифа, и си каза, че би било хубаво да нарисува дървото. Той лежеше и се вираше в небето, където духаше само източният вятър; четирите куршума стояха в закопчания заден джоб на панталона. Мъжът съзнаваше, че занапред те ще бъдат целта на живота му. Ала не искаше да мисли за тях, нито да обмисля непосредствените мерки, които се налагат да вземе. „Искам да се наслаждавам на сивото дърво — рече си. — Сега знаем, че сме попаднали в дирите на врага и че той не може да се изплъзне. Нито ние можем. Но не е нужно да си блъскам ума, докато се върнат Ара и Хенри. Ара ще открие нещо. Трябва да открие нещо, а той не е новак. Един плаж е пълен с лъжи, но някъде между тях винаги е записана и истината.“ Томас Хъдсън опипа куршумите в задния си джоб, облегна лакътя си в пясъка, където той изглеждаше по-сух, дори по-бял, ако можеше да се направи някаква разлика при общата белота, и отпусна глава на сивия къс изхвърлено дърво, намествайки револвера между краката си.

— Откога си моя любима? — каза Хъдсън на револвера. — Не отговаряй! — продължи той. — Лежи си спокойно, а аз ще се постарая да убиеш нещо по-достойно от сухоземни раци, когато му дойде времето.

[1] Тропически дървета и храсти (*Rhizophora mangle*), чиито гъсти корени са открити и образуват непроходим гъстак в плитките крайбрежни води. Наричат се още „дървокорени“. — Б.пр. ↑

[2] Научни шапки (исп.) — Б.пр. ↑

[3] Срецащи се по островите на Антилите криви раци (*Qecarcinus rugicola*), които живеят на сушата и влизат в морето само за да се разплождат. Някои достигат до 40 см широчина и се ядат от островитяните. — Б.пр. ↑

[4] Храст (*Coccolbist uvifera*), растящ по пясъчното крайбрежие на Флорида и Антилските острови, с големи кръгли листа и плодове на гроздове. — Б.пр. ↑

[5] Есенният салон, т.е. общата художествена изложба на френските художници и скулптори, която се устройва всяка есен в Париж. — Б.пр. ↑

Той лежеше на пясъка и гледаше линията на прибоя. Беше намислил твърде сполучливо разрешение, когато видя, че Ара и Хенри се задават по брега. Зърна ги, отмести очи от тях и отново се загледа в морето. Беше се опитал да не мисли за нищо и да почива, но това се оказа невъзможно. Сега искаше да се отпусне поне, докато дойдат двамата, и да мисли само за вълните край рифа. Но нямаше време. Двамата пристигнаха прекалено бързо.

— Какво намери? — запита той Ара, който седна до сивото изхвърлено дърво. Хенри се отпусна до Ара.

— Намерих мъж. Млад мъж. Мъртъв.

— Германец — допълни Хенри. — Само по къси панталони, с много дълга коса, руса, излиняла от слънцето, проснат ничком на пясъка.

— Къде е прострелян?

— В кръста и в тила — обясни Ара. — Rematado^[1]. Ето куршумите. Измих ги.

— М-да — каза Томас Хъдсън. — Имам четири като тях.

— „Лугер“, девет милиметра, нали? — попита Хенри. — Тоя калибър отговаря на нашия 38.

— Тия с черните върхове са от автомат — отговори Томас Хъдсън. — Благодаря, че си ги извадил, докторе.

— Ще се старая! — отвърна Ара. — Единият куршум беше преминал през врата и го намерих в пясъка. А другият го извади Хенри.

— Дребна работа — процеди Хенри. — Вятърът и слънцето са го почти изсушили. Все едно, че разрязах пай. Не е като изгорените трупове. Защо са го убили, Том?

— Не зная.

— Какво мислиш? — любопитствува Ара. — Дали не са дошли тук, за да правят ремонт?

— Не. Подводницата им е потънала.

— Да — потвърди Ара. — Отвлекли са го гемиите.

— Защо са убили моряка? — настоя Хенри. — Извинявай, че умът ми не сече като бръснач, Том. Но знаеш колко ми се иска да помогна, с каквото мога, и колко се радвам, че най-после ни паднаха в ръцете.

— Не са ни паднали в ръцете — поправи го Томас Хъдсън. — Но, бога ми, надушихме обещаваща следа.

— Пръдната им ли? — запита Хенри обнадежден.

— Не ми поменавай тая дума!

— Ама, Том, кой е убил моряка и защо?

— Семейни раздори — обясни Томас Хъдсън. — Виждаш ли си да застрелят някого в гръбнака от нежност? Сетне оня, който го е застрелял, е проявил нова нежност, като го е дозастрелял във врата.

— Може би са били двама — подсказа Ара.

— Намерихте ли гилзите?

— Не — отговори Ара. — Търсих ги там, където би трябвало да паднат. Дори да са стреляли с автомат, пак шмайзерът не би ги изхвърлил по-далече, отколкото търсих.

— Навярно е същият методичен мръсник, който е прибрал и другите гилзи.

— Къде ли ще са отишли? — рече Ара. — Къде биха могли да отидат с лодките?

— Трябва да са отишли на юг — отвърна Томас Хъдсън.

— Знаеш дяволски добре, че не са могли да отидат на север.

— Ами ние?

— Опитвам се да мисля с техните глави — обясни Томас Хъдсън. — Нямам много факти, на които да се опра.

— Имаш мъртвите и отвлечените лодки — обади се Хенри. — Можеш да измислиш нещо, Том.

— И едно известно оръжие! А къде е потънала подводницата и колко души са? Разбъркай това, прибави, че миналата нощ не можахме да влезем във връзка с Гуантанамо, прибави и безбройните островчета на юг оттук, плюс, че трябва да заредим цистерните. Прибави накрая Питърс и сервирай!

— Всичко ще се оправи, Том.

— Дума да не става — пошегува се Томас Хъдсън. — Всичко ще се оправи и всичко ще се развали са близнаци в случая.

— Но ти си уверен, че ще ги пипнем, нали?

— Преуверен — потвърди Томас Хъдсън. — Сега върви и дай сигнал на Уили! Антонио да се залови с мидите. Да сготви чаудър. Ара ти ще пренесеш колкото се може повече вода през следващите три часа. Кажи на Антонио да побърза с моторите. Искам да се измъкна оттук, преди да се е стъмнило. Нямах ли нещо на острова? Свине или птици?

— Нищо — отговори Ара. — Отвлекли са всичко.

— Тогава ще трябва да ги изядат. Те нямат фураж, нито лед. Но са германци и не си поплюват, в състояние са да ловят и костенурки, сега им е сезонът. Предполагам, че ще ги намерим на остров Лобос. Логично е да се допусне, че са се насочили към Лобос. Кажи на Уили да напълни хладилната шахта с миди. Ще налеем вода само за до следния остров.

Той позамълча и се замисли.

— Не, прощавайте. Сгреших. Ще наливате вода, докато залезе слънцето, а аз ще изведа яхтата, щом изгрее месецът. Ще изгубим сега три часа, но ще спестим сетне шест.

— Опитал ли водата? — осведоми се Ара.

— Да — отвърна Томас Хъдсън. — Чиста е и е добра. Беше съвсем прав.

— Благодаря — каза Ара. — Ще отида да повикам Уили. Доста отдавна се гмурка.

— Том — попита Хенри, — при тебе ли да остана или да пренасям вода, или да върша нещо друго?

— Пренасяй вода, докато капнеш от умора, и след това легни да поспиш. Ще ми бъдеш нужен довечера на мостика.

— Да ти донеса ли риза или пуловер? — предложи Хенри.

— Донеси ми риза и едно много леко одеяло — отговори Томас Хъдсън. — Сега мога да поспя на слънцето, а и пясъкът е сух. Но по-късно ще се захлади от вятъра.

— Не е ли пясъкът чудесен? Никога не съм виждал такъв сух и такъв ситен пясък.

— Вятърът го е брулил с години.

— Ще ги настигнем ли, Томи?

— Естествено — успокои го Томас Хъдсън. — Няма място за съмнение.

— Моля те, прости ми, че съм толкова глупав — извини се Хенри.

— Простено ти е било, още когато си се родил — рече Томас Хъдсън. — Ти си много храбър момък, Хенри, и аз те обичам и имам вяра в тебе. Съвсем не си глупав.

— Мислиш ли, че ще се стигне до сражение?

— Уверен съм. Ала не мисли за него. Мисли за подробностите. Мисли за всичко, което ти предстои да вършиш и за бодрия дух, който ни е нужен, преди да влезем в бой. А за сражението ще мисля аз.

— Ще се постарая да изпълня дълга си, колкото се може по-добре — обеща Хенри. — Как ми се иска да можем да направим репетиция на сражението, за да се справя по-добре с ролята си.

Томас Хъдсън го успокои.

— Ще се справиш отлично. Не виждам начин да минем без сражение.

— Толкова отдавна го чакаме.

— За всичко трябва да се чака — отговори Томас Хъдсън. — А при преследването се чака още повече.

— Дремни малко — каза Хенри. — Напоследък никак не спиш.

— Ще дремна — съгласи се Томас Хъдсън.

— Къде предполагаш, че е потънала подводницата им, Том? — любопитствува Ара.

— Отвлекли са лодките и са избили тукашните жители, да речем, преди седмица. Трябва да е оная подводница, за която съобщиха от Камагуей. Доплавала е все пак до някъде наблизко, преди да потъне. При такъв вятър не са могли да използват гумени лодки.

— Тогава подводницата трябва да е потънала на изток отук.

— Естествено. И са се озовали в адска безизходица, когато е потънала — забеляза Томас Хъдсън.

— А от базата им ги е дялял дълъг път — вметна Хенри.

— Сега обаче ги дели още по-дълъг път — подхвърли Ара.

— Чуден народ са немците — допълни Томас Хъдсън. — Всички са храбри, някои дори са дяволски възхитителни. А понякога се отдават на безподобни зверства.

— По-добре да се заловим за работа — предложи Ара. — Можем да разговаряме и довечера, докато сме на вахта, за да не ни се приспи. А ти почини малко, Том.

— Дремни малко — добави Хенри.

— Почивката отморява толкова, колкото и сънят.

— Не, не отморява — възрази Ара. Ти трябва да спиш, Том.

— Ще се опитам да дремна — обеща Томас Хъдсън. Ала когато двамата си отидоха, не можа да заспи.

„Защо е трябвало да вършат това изстъпление? — размисли се той. — Рано или късно ще ги настигнем. Местните жители можеха в най-добрия случай само да ни съобщят колцина са и как са въоръжени. Предполагам, че това е оправдало избиването — от немско гледище. Особено ако са имали към нещастниците отношение като към негри. Но тия деяния издават известна преднамереност. За да извършат подобна зверщина, трябва да са имали някакъв план и трябва да хранят някаква надежда, че ще бъдат прибрани. Навярно са изникнали разногласия върху плана, иначе не биха убили моряка. А може да е екзекуция? Може да е потопил подводницата, когато е бил длъжен да се опита да се прибере в базата си.

Къде ще те изведат тия догадки? — запита се Томас Хъдсън. — Не можеш да градиш върху тях. Те са само вероятности. Но ако предположенията са верни, това означава, че подводницата е потънала близо до острова, при това е потънала бързо. Следователно, те не могат да разполагат с много оръжие. Навярно морякът не я е потопил и е станал жертва на лъжливи обвинения.

Не знаеш колко лодки са отвлекли, защото е възможно една или две от местните гемии да са излезли на лов за костенурки. Нищо не си в състояние да предприемеш, освен да си блъскаш главата и да претърсиш островчетата.

Ами представи си, че са пресекли Стария бахамски пролив и са се насочили към кубинския бряг? Как не се сети по-рано? Това ще бъде най-доброто разрешение за тях.

Ако успеят да се доберат, биха могли да отплуват за родината си от Хавана с някой испански кораб. В Кингстън се правят проверки. Но опасността не е голяма и зная мнозина, които са се промъкнали. Тоя проклет Питърс с разваленото му радио. ПЛО — не противолодъчна отбрана, а «пак линията отказва». След това получихме тая голяма станция, която се оказа не по силите му. Чудя се как я разбишка. Снощи не успя да влезе във връзка с Гуантанамо в нашия позивен час и ако не сполучи и довечера, ще трябва да разчитаме само на себе си.

По дяволите! — каза си Томас Хъдсън. — Има и по-тежки положения от нашето. Сега поспи малко — насърчи се сам. Сега засега нищо по-разумно не можеш да извършиш.“

Той намести раменете си на пясъка и се унесе от рева на прибоя в рифа.

[1] Ликвидиран, разстрелян (исп.) — Б.пр. ↑

Докато спеше, Томас сънува, че синът му Том не е мъртъв, че другите момчета са здрави и читави и че войната е свършила. Сънува също, че майката на Том спи с него.

Съня сънува точно когато Хенри го покри с лекото одеяло и Томас Хъдсън прошепна в просъница:

— Благодаря ти, задето си толкова нежна и мила и задето ме притискаш така силно. Благодаря ти, задето се върна толкова бързо и не си прекалено тънка.

— Бедният несретник! — възкликна Хенри и го зави внимателно.

Той се отдалечи с две плетени дамаджани от по пет галона на раменете.

— Мислех, че ме искаш тънка, Том — отговори жената от съня. — Ти каза, че приличам на млада коза, когато съм тънка, и че няма по-красиво създание от млада коза.

— Ах, ти! — закачи я той. — Кой с кого ще прави любов?

— И двамата ще правим любов — отвърна тя. — Освен ако искаш другояче.

— Прави ти любов! Аз съм изморен.

— Тебе само те домързява. Чакай да махна револвера и да го сложа до краката ти. Само ни пречи.

— Сложи го до леглото! — рече той.

После всичко свърши както обикновено и тя запита:

— Радваш ли се, че доведох момчетата и че се върнах, и че ще бъда старата омайница през нощта?

— Радвам се за всичко. Моля те, прекарай косата си през лицето ми, поднеси ми устата си и ме притисни така силно, че да замре дъхът ми.

— На драго сърце. А ти ще сториш ли същото за мене?

Когато се събуди, опипа одеялото и за миг не съобрази, че е сънувал. После се изви встрани, усети кобура на револвера, прозря действителността и цялата пустота се удвои, като към нея се прибави

нова пустота от съня. Той видя, че още е светло, видя, че лодката пренася вода и видя бялата пяна на прибоя в рифа. Обърна се настрана, придърпа одеялото около тялото си и заспа на ръката си. Още спеше, когато дойдоха да го събудят, и не беше сънувал нищо повече.

Той не се отдели от Кормилото цялата нощ и край него стоя до полунощ Ара, а след това — Хенри. Плуваха в бурно море с напречни вълни.

„Управлявам, сякаш яздя кон надолу по стръмнина — размисли с Томас Хъдсън. — Непрекъснато се спускам и от време на време пресичам склона. Само че морето образува безброй ридове и тук е насечено като неплодородна местност, силно засегната от ерозията.“

— Кажй нещо! — подкани той Ара.

— Какво, Том?

— Какво да е.

— Питърс пак не можа да хване Гуантанамо. Съсипа станцията. Новата голяма станция.

— Зная — рече Томас Хъдсън и се помъчи да клати яхтата, колкото се може по-малко, яхайки склона на хълма. — Изгорил е нещо, което не е в състояние да поправи.

— Сега слуша предаванията — добави Ара. — Уили го държи буден.

— А кой държи Уили буден?

— Сам се държи — обясни Ара. — Справя се с безсънието не по-зле от тебе.

— Ами ти как се справяш?

— Мога да издържа цялата нощ, ако пожелаеш. Искаш ли да поема кормилото?

— Не. Няма какво друго да правя.

— Том, много ли ти тежи?

— Не зная. Ти как би се чувствувал?

— Няма смисъл да говорим — каза Ара. — Искаш ли меха с вино?

— Не. Донеси ми шише студен чай и провери Питърс и Уили. Провери всичко!

Ара слезе, Томас Хъдсън остана сам с нощта и морето, продължавайки да го яха като кон, който препуска по нанадолнището

на пресечена местност.

Дойде Хенри с бутилката студен чай.

— Как си, Том? — попита той.

— Отлично.

— Питърс хвана полицейското управление в Маями със старата станция. Всичките патрулни коли. Уили иска да им се обади. Но му рекох, че не бива.

— Правилно.

— На УВЧ Питърс улови нещо изломотено на немски. Казва, че било далеч при техните „волфпаки“^[1].

— Тогава не е могъл да го разбере.

— Много весела нощ, Том.

— Не е чак толкова весела.

— Не зная. Дрънкам си хей така. Дай ми курса, за да поема кормилото, а ти слез долу.

— Вписа ли го Питърс във вахтения дневник?

— Естествено.

— Кажу ми на Хуан да ми съобщи координатите и да ги даде на Питърс, за да ги впише! Кога чухте швабското ломотене?

— Когато се качвах.

— Предай на Хуан да определи координатите и да ги впише точно.

— Слушам, Том.

— Как са останалите свободни от наряд?

— Спят. Хил също.

— Извадете картата и Питърс да нанесе координатите.

— Искаш ли я?

— Зная дяволски добре къде сме.

— Да, Том — съгласи се Хенри. — И по-спокойно, ако можеш.

Качи се Хенри, ала Томас Хъдсън не се чувствуваше разположен да разговаря. Хенри застана до него на мостика, като се разкрачи, за да се крепи срещу клатенето. Подир час извести:

— Том, виждам светлина. Приблизително на двадесет градуса вдясно от носа ни.

— Правилно.

Когато стигна напреко на светлината, Томас Хъдсън смени посоката и откритото море остана зад кърмата.

— Сега свърнахме към дома за зоб — каза той на Хенри. — Вече сме в протока. Събуди Хуан и му кажи да дойде тук! И отваряй си добре очите! Закъсня с фара!

— Извинявай, Том. Ще отида да събудя Хуан. Искаш ли вахта от четворица?

— Не, докато се развидели — отговори Томас Хъдсън. — Ще дам команда.

„Те може да са пресекли плитчините — замисли се Томас Хъдсън. — Не смятам все пак, че са ги минали. Не биха се решили нощем, а денем плитчините биха се сторили опасни на дълбоководни моряци. Навярно са свили там, където аз свих. После са пресекли удобно по пътя, който следваме, и са се добрали до най-високата част от кубинския бряг, която се е показала. Те не възнамеряват да влизат в пристанище, затова ще се движат по посока на вятъра. Ще избягнат да се приближат до Конфитес, понеже знаят, че там има радиостанция. Но им се налага да си набавят храна и вода. Всъщност ще бъде най-добре да се опитат да се доберат колкото се може по-близо до Хавана, за да излязат на суша някъде около Бакурао и оттам да проникнат във вътрешността. Ще телеграфирам от Конфитес. Няма да питам полковника какво да правя. Това ще ни върже ръцете, ако той отсъства. Ще му съобщя какво е положението и какво възнамерявам да правя. Той може да вземе мерки. Гуантанамо също, Камагуйей — също, Ла Фе — също, и ФБР — също, та дано след седмица се получи нещо.

— Поврага! — възкликна той. — През тая седмица ще ги настигна. Трябва да са спрели за вода и за да стотвят плячката си, преди животните да са измрели от глад и да са се разложили. Много е вероятно да се движат само през нощта и да се укриват през деня. Логично е. Така бих постъпил, ако бях на тяхно място. Постарай се да разсъждаваш като интелигентен германски моряк, изправен пред проблемите, които затрудняват тоя командир на подводница!

— Той действително е изправен пред проблеми — каза си Томас Хъдсън. — И най-трудният за него е, че сме по петите му, а той не подозира дори съществуването ни. Ние не му се струваме опасни. Смята ни за безобидни.

— Не гледай на нещата така кръвожадно! — упрекна се Томас Хъдсън. — Смъртта няма да възкреси мъртвите. Послужи си с мозъка

и се радвай, че имаш цел и добри помощници, за да я осъществиш.“

— Хуан — запита той, — какво виждаш, момчето ми?

— Само гаден океан.

— Вие, господа, виждате ли нещо?

— Гадно нищо — отговори Хил.

— А моят гаден тумбак вижда кафе. Но то не се приближава ни най-малко — вметна Ара.

— Виждам земя — обади се Хенри.

Той зърна в същия миг ниско квадратно петно, сякаш някой беше размазал с палец бледо мастило върху светлеещото се небе.

— Това е отвъд Романо — каза Томас Хъдсън. — Благодаря ти, Хенри. Сега, момчета, слезте да пиете кафе и пратете четирима други отчаяни наблюдатели да позяпат забавни чудесии.

— Искаш ли кафе, Том? — попита Ара.

— Не. Ще пия чай, когато се свари.

— Носихме вахта само два-три часа — противопостави се Хил. — Не е нужно да ни освобождаваш, Том.

— Слизайте да пиете кафе и дайте възможност и на другите отчаяни смелчаци да се прославят.

— Том, нали предполагаше, че са отишли на Лобос.

— Предполагах, но после ми дойде друг акъл.

Слязоха четиримата и се качиха заместниците им.

— Господа — нареди Томас Хъдсън, — поделете си четирите посоки на света. Има ли кафе долу?

— Колкото искаш — отвърна помощникът му. — И чай. Машините работят безупречно и в яхтата не прониква повече вода, отколкото би могло да се очаква при вълни срещу течението.

— Как е Питърс?

— Пи от собственото си уиски ноцес. Бутилката с агънце на етикета. Но остана буден. Уили го държеше буден, като пиеше от уискито му — докладва помощник-капитанът.

— Трябва да налеем бензин в Конфитес и да приберем каквото има оставено за нас.

— Товаренето ще се извърши на бърза ръка, а аз ще заколя прасето, ще го одера и ще го изчистя — каза помощникът. — Ще дам четвъртината на радистите, за да ми помогнат, но ще го нарежа на

борда. Ти ще поспиш малко, докато товарим. Искаш ли да поема кормилото?

— Не. Трябва само да пратя три радиограни от Конфитес, а докато вие товарите, ще поспя. После ще продължим.

— Към къщи ли?

— Естествено. Немците могат да се укриват от нас за известно време, но не могат да ни се изплъзнат. По-късно ще говорим. Как са момчетата?

— Знаеш ги. Ще говорим по-късно. Свий малко навътре, Том. С помощта на насрещното течение ще скъсиш пътя.

— Загубихме ли много от клатенето?

— Не особено. Но бордовите вълни бяха зверски — забеляза помощникът.

— Ya lo creo. Има си хас — потвърди Томас Хъдсън.

— Тия трябва да са именно от оная подводница, която се беше завъртяла насам. Сигурно е оная, за която нашите твърдяха, че са я потопили. Сега подводниците минават отвъд Ла Гуайра над Кингстън и пресичат пътя на всички петролоносачи. Следователно и тия са спадали към вълчите глутници.

— Затова понякога се завъртат и насам.

— Да, за наша беда.

— И за тяхна.

— Затова ще ги преследваме с ум и разум.

— Дано почнем веднъж — каза Томас Хъдсън. — Но ние изобщо не сме се бавили.

— Имам чувството, че пипаме бавно.

— Така е — съгласи се помощникът. — Но гледай да поспиш в Конфитес и ти обещавам, че всичко ще тръгне по-бързо, отколкото си очаквал.

[1] „Вълчи глутници“ (нем.). Възприета през Втората световна война тактика от германските подводници да действуват на групи („глутници“), за да образуват завеси. — Б.пр. ↑

Томас Хъдсън зърна високата наблюдателна кула на пясъчното островче и стройната сигнална мачта. Бяха боядисани в бяло и първи се виждаха. После съзря стволватите радиомачти и стърчащата развалина на кораб, заседнал в скалите, която закриваше радиостанцията. Гледано от тази страна, островчето не беше красиво.

Слънцето грееше в гърба на Томас Хъдсън и той лесно намери първия голям проход през рифа. След това, като заобикаляше плитковините и кораловите глави, се промъкна в защитено от вятъра заливче. Там имаше плаж във формата на полумесец. Откъм подветрената страна островът беше тревист, а откъм наветрената — скалист и плосък. Водата беше бистра и зелена. Томас Хъдсън се приближи до средата на плажа и пусна котва, като носът на яхтата почти опря в брега. Слънцето се беше извисило, кубинското знаме се развяваше над радиостанцията и пристройките. Сигналната мачта виреше голо чело срещу вятъра. Не се виждаше никой и кубинският флаг, нов-новеничък и блестящо чист, плющеше.

— Навярно е дошла новата смяна — забеляза Томас Хъдсън. — Миналия път се вееше старото дрипаво знаме.

Той погледна и видя варелите бензин там, където ги беше оставил, и разровен пясък, където трябваше да са закопали предназначения за него лед. Пясъкът беше на купчини, наподобяващи пресни гробове, над острова се носеха във вятъра двуцветни рибарки. Те гнездяха в скалите на наветрената страна, а някои птици правеха гнездата си и в тревата на подветрената страна. Сега те кръжаха, устремяваха се по вятъра, втурваха се срещу него, спускаха се към тревата и скалите, като грачеха жално и отчаяно.

— Някой е тръгнал да събира яйцата им за закуска — заключи Томас Хъдсън. — Точно тогава усети миризмата на пържена шунка в кухнята, отиде на кърмата и извика да му донесат закуската на мостика. Той огледа внимателно острова.

— Биха могли да бъдат и на острова — каза си. — Биха могли да го завземат.

Ала когато мъж в къси панталони се зададе по пътеката, водеща от радиостанцията за брега, видя, че е лейтенантът. Веселото му лице беше силно потъмняло от слънцето, а косата му не беше подстригвана от три месеца. Той се провикна:

— Как мина обиколката?

— Добре — отговори Томас Хъдсън. — Ще се качите ли на борда, за да се почерпим по една бира.

— По-късно — каза лейтенантът. — Докараха ви лед, хранителни запаси и бира преди два дни. Закопахме леда. Другите продукти са в постройката.

— Какви новини има?

— Предполага се, че авиацията е потопила една подводница край Гинчос преди десет дни. Но това беше преди да заминете.

— Да — рече Томас Хъдсън. — Това беше преди две седмици. Същата подводница ли е?

— Да.

— Други новини?

— Предполага се, че друга подводница е унищожила със стрелба един превързан балон за наблюдение на подводници край Кайо Сал завчера.

— Известието потвърдено ли е?

— Така чухме. После историята с вашето прасе.

— Каква история?

— Същия ден, в който е бил прострелян балонът, докараха продукти и едно прасе за вас, но то избяга на следната утрин и се удави в морето. Тъкмо го бяхме нахранили.

— Que риего mas suicido^[1] — подметна Томас Хъдсън. Лейтенантът прихна да се смее. Имаше много весело обветрено лице и не беше глупав. Преструваше се на гламав, защото му изнасяше. Имаше заповед да оказва на Хъдсън всякакви услуги, без да задава въпроси. А Томас Хъдсън имаше заповед да иска всякакви услуги, които би могла да му окаже станцията, без да дава обяснения.

— Още новини? — запита той. — Видяхте ли някакви бахамски гемии за лов на сьонгери или костенурки?

— Какво ще правят насам, след като имат костенурки и сьонгери предостатъчно в собствените си води. Все пак мернаха се насам две

бахамски гемии за лов на костенурки тая седмица. Завиха около носа и се насочиха към нас, но после продължиха към Кайо Крус.

— Какво са търсели насам?

— Не зная. Вие кръстосвате тия води с научна цел. Защо лодки за лов на костенурки ще трябва да изоставят най-богатите участъци с костенурки, за да идват насам?

— Колко души видяхте?

— Видяхме само кърмчиите. Палубата на гемииите беше покрита с палмови листа, от които беше направено някакво подобие на колиби. Навярно, за да държат костенурките на сянка.

— Бели или чернокожи бяха кърмчиите?

— Бели и обгорели от слънцето.

— Забелязахте ли някакви номера или имена на гемииите?

— Не. Бяха много надалече. Поставих острова на бойна нога през нощта, на следния ден и на следната нощ, но не отбелязахме никакви произшествия.

— Кога минаха?

— Един ден преди да докарат леда, провизиите и прасето-самоубиец. Единадесет дни, след като бе съобщено, че вашата авиация е потопила подводницата. Три дни преди да пристигнете тук. Ваши приятели ли са?

— Известихте за минаването им, предполагам?

— Естествено. Ала не получих никакви указания.

— Можете ли да предадете три радиограми от мое име?

— Разбира се. Пратете ги, щом ги напишете.

— Ще почна да товаря бензина, леда и продуктите. Няма ли нещо сред тях, което бихте могли да използвате и вие?

— Не зная. Ето списъка. Разписах се, но не можах да го прочета, понеже е на английски.

— Не пратиха ли кокошки или пуйки?

— Пратиха — отговори лейтенантът. — Запазих ги, за да ви изненадам.

— Ще си ги поделим — каза Томас Хъдсън. — И бирата ще си поделим.

— Нека помогнат и моите хора при товаренето на бензина и леда.

— Прието. Благодаря ти много. Иска ми се да тръгна след два часа.

— Разбирам. Отложиха смяната ни с още един месец.

— Пак ли?

— Пак.

— Как реагират момчетата?

— Всички са пратени тук дисциплинарно.

— Безкрайно ви благодаря за помощта. Целият учен свят ви е признателен.

— И Гуантанамо ли?

— Гуантанамо е Атина на науката^[2].

— Предполагам, че са се сврели някъде.

— И аз така предполагам — потвърди Томас Хъдсън.

— Навесите бяха от листа на кокосова палма и бяха още зелени.

— Кажете ми нещо друго.

— Не зная нищо друго. Пратете радиограмите. Няма да се качвам на борда, за да не ви отнемам времето и да не преча.

— Ако пристигне нещо нетрайно, докато отсъствуваме, използвайте го, преди да се е развалило.

— Благодаря. Съжалявам за самоубийството на прасето.

— Няма значение — отговоря Томас Хъдсън. — Трябва да се справяме с малките затруднения, както можем.

— Ще заповядам на момчетата да не се качват на борда, а само да помагат при товаренето на кърмата и на брега.

— Благодаря — каза Томас Хъдсън. — Можете ли да си спомните нещо повече за гемиите?

— Бяха еднообразни. Приличаха си и двете. Сякаш ги е строил един и същи майстор. Завиха край рифа и се насочиха насам. После продължиха по направление на вятъра към Кайо Крус.

— Отвътре на рифа ли?

— Отвътре, докато се изгубиха от очи.

— Ами подводницата край Кайо Сал?

— Излязла е на повърхността и е обстрелвала наблюдателния балон.

— Ако бях на ваше място, бих поддържал бойна готовност.

— Поддържа ме я — заяви лейтенантът. — Затова не видяхте никого.

— Видях как кръжат птиците.
— Бедните птици! — въздъхна лейтенантът.

[1] Ама че прасе самоубиец! (исп.) — Б.пр. ↑

[2] Гуантанамо е важна стратегическа база на американския военноморски флот, създадена през 1903 г. и държана досега в Източна Куба. По време на Втората световна война оттам се е ръководила борбата с германските подводници в Южна Атлантика. — Б.пр. ↑

Те се движеха на запад отвътре на рифа с попътен вятър. Резервоарите бяха заредени, ледът беше подреден. В кухнята единият дежурен скубеше и кормеше пилета. Другият почистваш оръжието. Брезентът, който защищаваше мостика на височина до кръста, бе завързан и двете дълги дъски с дванадесетинчови печатни букви, известяващи научната мисия на корабчето, бяха закрепени. Поглеждайки през борда, за да провери дълбочината на водата, Томас Хъдсън видя как в браздата зад кърмата плава кокоша перушина.

— Водя колкото се може по-близо, без да закачиш пясъчните коси! — нареди той на Ара. — Познаваш тоя бряг.

— Познавам го. Не е цвете — потвърди Ара. — Къде ще пуснем котва?

— Иска ми се да претърсим възвишението на Кайо Крус.

— Можем да го претърсим, но не очаквам да намерим нещо. Допускаш ли, че са се застояли там?

— Не. Но там може би има рибари, които са ги видели. Или въглищари.

— Иска ми се да спре тоя вятър — каза Ара. — Да имаме два дни пълно затишие.

— Над Романо вятърът беснее на пристъпи.

— Зная. Но тоя вятър тук духа като че сме в планински проход. Никога няма да ги настигнем, ако се задържи.

— Досега караме добре — забеляза Томас Хъдсън. — Дано имаме щастие. Те са могли да нападнат Лобос и да използват тамошната радиостанция, за да повикат другата подводница да ги прибере.

— Това показва, че не знаят за близостта на другата подводница.

— Така трябва да е. За десет дни можеха да изминат доста път.

— Ако са искали — рече Ара. — Да спрем разсъжденията, Том. Заболя ме главата. Предпочитам да товаря бензинови варели. Ти размишлявай и ми кажи къде искаш да управлявам.

— Продължавай така и не изпускай от очи тая проклета Минерва. Води достатъчно отсам нея и отвъд пясъчните коси!

— Слушам.

„Предполагаш ли, че радиостанцията ѝ е била повредена, когато подводницата е била улучена? — размисли се Томас Хъдсън. — Трябва да е имала резервен предавател, който са могли да използват. Но Питърс не го хвана ни веднъж на УВЧ, след като бе засегната. Това обаче не е необходимо доказателство. Нямаме изобщо никакви данни, освен че преди три дни са били видени две гемии в посоката, която следваме. Запитах ли дали на палубата са имали гребни лодки? Не, пропуснах. Но трябва да са имали, защото лейтенантът каза, че са били обикновени бахамски гемии за лов на костенурки, с изключение на навесите от палмови листа.

Колко ли души са? Не знаеш. Има ли ранени? Не знаеш. Как са въоръжени? Знаеш само, че имат един шмайзер. Каква посока държат? Засега я следваме.

Може би ще намерим нещо между Кайо Крус и Мегано — каза си той. — Ще намерим вероятно ята уйлети^[1] и дири от игуани по пясъка към кладенчето.

Добре, това отклонява мисълта ти от някои неща. Какви неща? Няма повече неща. Не, има. Тоя кораб, прислугата му, морето, мръсниците, които преследваш. След това ще видиш животните си, ще слезеш в града, ще се напиеш, както умееш, ще разхлабиш жилите си, а сетне ще се стегнеш за път и ще почнеш наново.

Може би тоя път ще пипнеш тия гадове. Ти не разруши подводницата им, ала помогна донякъде за разрушаването ѝ. Ако успееш да обкръжиш екипажа ѝ, ще бъде извънредно полезно.

Тогава защо обръщаш гръб на всичко? — запита се той. — Защо не си ги представиш като убийци и не изпиташ справедливото чувство, което би трябвало да изпиташ? Защо не гониш и гониш подобно на кон, останал без ездач, който продължава да препуска в надбягването? Защото всички сме убийци — каза си Томас Хъдсън. — Всички: и от едната, и от другата страна, щом стигаме до крайности, и това няма да ни изведе на добро.

Ала ти си длъжен да го извършиш. Ще го извърша — продължи той. — Но няма да се гордея с извършеното. Длъжен съм само да го извърша добре. Не станах наемник, за да извличам удоволствие. Ти

дори не си наемник — рече си Томас Хъдсън. — И това влошава още повече нещата.“

— Дай да поема аз — предложи той.

Ара му отстъпи кормилото.

„Не изпускай от очи десния борд. Ала не позволявай да те заслепи слънцето!“

— Ще отида да си взема черните очила. Слушай, Том. Защо не ме оставиш да управлявам и не поставим четирима добри наблюдатели? Изморен си, а не почина никак и на островчето.

— Не ми са потребни четирима наблюдатели. По-късно ще стане нужда.

— Но ти си изморен.

— Не ми се спи. Слушай, ако те се движат нощем близо до брега, ще има да берат ядове. Ще им се наложи да спират за поправки и ние ще ги настигнем.

— Това не е основание да не почиваш никога, Том.

— Не го правя, за да се пъча — обясни Томас Хъдсън.

— На никого не е минавало и през ум такава нещо.

— Какви чувства изпитваш към тия негодници?

— Разчитам, че ще ги настигнем, ще убием едни и ще пленим други.

— Какво мислиш за избиването на островитяните?

— Не мисля, че ние бихме постъпили като тях. Но те са сметнали, че е наложително. Не са ги избиили за удоволствие — отговори Ара.

— Ами разстреляният немец?

— Хенри се е заканвал да застреля Питърс неведнъж. И на мене ми се е прищявало да го убия понякога.

— Да — съгласи се Томас Хъдсън. — Това не са необичайни състояния.

— Не си блъскам ума с въпроси, затова и не се тревожа. Защо не си отпуснеш сърцето и не четеш, докато си почиваш, както правеше по-рано?

— Довечера ще спя. След като пуснем котва, ще почета и сетне ще спя. Наваксахме четири дни от преднината им, макар да не личи. Сега трябва да търсим старателно.

— Ще ги открием или ще ги изтикаме в ръцете на други — забеляза Ара. — Не е ли все едно? Ние си имаме своите поводи да се гордеем, но те са по-различни и хората дори не ги подозират.

— Бях забравил това — каза Томас Хъдсън.

— Това е гордост без суета — продължи Ара. — Неуспехът ѝ е брат, лайното — сестра, смъртта — съпруга.

— Трябва да е голяма гордост.

— Голяма е — увери го Ара. — Не бива да забравяш, Том, и не бива да се саморазрушаваш. Всички на кораба изпитват тая гордост, включително и Питърс. Въпреки че не го обичам.

— Благодаря ти за тия думи — отвърна Томас Хъдсън. — Понякога ме наляга отвратително униение.

— Том — продължи Ара, — всеки си има своята гордост. Понякога тя е толкова силна у тебе, че стига до грях. Ние всички извършихме дела, с които би трябвало да се гордеем и за които знаехме, че са невъзможни. Но не допуснахме да ни се замаят главите. Сега обаче, когато взе да нехаеш за себе си, длъжен съм да те замоля да се опомниш. Моля те. Заради нас и заради кораба.

— Кой са тия „нас“.

— Това сме всички дружно.

— О'кей! — рече Томас Хъдсън. — Кажй да ти донесат тъмните очила.

— Том, моля те, разбери!

— Разбирам. Благодаря ти много. Ще се навечерям до преяждане и ще заспя като къпано дете.

Ара не се засмя от шегата, макар да считаше винаги, че смешните неща разсмиват.

— Опитай се, Том — наблегна той.

[1] Едра висококкрака крайбрежна птица (*catoptrophorus semipalmatus*), със сив гръб и криле и бели гърди, живее в Централна Америка и издава звук «уйл-уйлет». — Б.пр. ↑

Те спуснаха котва откъм подветрената страна на Кайо Крус в пясъчното заливче между двата острова.

— Ще спуснем още една котва тук — нареди Томас Хъдсън на своя помощник. — Не ми харесва това дъно.

Помощникът сви рамене и се наведе над втората котва, а Томас Хъдсън изви яхтата с нос срещу отлива, наблюдавайки как тревата на брега се плъзга край борда. Сетне даде заден ход, докато втората котва се заби здраво. Корабът застана с нос към вятъра и струещото течение. Духаше силен вятър дори тук на този завет и Томас Хъдсън знаеше, че щом почне приливът, яхтата ще обърне широката си страна към вълните.

— Поврага! — извика той. — Остави я да се клати.

Но помощникът беше спуснал вече лодката с една кърмова котва. Томас Хъдсън ги видя как закрепиха малката данфортова котва така, че корабът да се задържи срещу вятъра, когато почне приливът.

— Защо не пуснеш още две-три котви? — подразни той помощника си. — Тогава може би ще го продадем като дяволски паяк.

Помощникът се засмя.

— Приближи лодката. Искам да сляза.

— Не, Том — противопостави се помощникът. — Ще отидат Ара и Уили. Ще ги отведа и после ще откарам друга група на Мегано. Да вземат ли pinos^[1]?

— Не. Бъдете учени.

„Допускам да ми се налагат — замисли се Томас Хъдсън. — Това означава, че действително се нуждая от почивка. Лошото е, че нито съм изморен, нито ми се спи.“

— Антонио! — извика той.

— Заповядай! — отзова се помощникът му.

— Ще взема един гумен дюшек и две възглавници и ще изпия един голям коктейл.

— Какъв?

— Джин със сок от кокосови орехи, ангостура и сладък лимон.

— Един Томини — забеляза помощникът, доволен, че Томас Хъдсън пак е пропил.

— Двоен — Хенри подхвърли дюшека и се покатери с книга и списание.

— Тук си напълно на завет — каза той. — Искаш ли да повдигна някой брезент, за да се проветряваш?

— Откога съм заслужил такова внимание?

— Том, говорихме помежду си и всички сме единомислещи, че се нуждаеш от почивка. Напрягаш се повече, отколкото може да издържи човешкият организъм. Вече надхвърляш мярката.

— Стига с тая дрисня! — ядоса се Томас Хъдсън.

— Може би си прав — съгласи се Хенри. — Аз твърдя, че си о'кей, че имаш сили за много повече и че ще издържиш. Но другите са разтревожени и ме убедиха. Ти можеш да ме разубедиш. Все пак отдъхни за малко, Том.

— Никога не съм се чувствувал по-добре. Плюя на всичко.

— Тъкмо затова. Ти няма да слезеш от мостика. Настояваш да управляваш непрестанно. Плюеш на всичко.

— О'кей! — каза Томас Хъдсън. — Ясна ми е картината, но тук още аз командувам.

— Не влагах никакъв умисъл, повярвай ми.

— Сипи му пепел! — успокои го Томас Хъдсън. — Ще си почина. Знаеш как се претърсва остров, нали?

— Предполагам.

— Провери какво има на Мегано!

— Зная си работата. Уили и Ара отидоха вече. Аз съм с втората група и чакаме да се върне Антонио с лодката.

— Как е Питърс?

— Човърка голямото радио цял следобед. Смята, че го е настроил великолепно.

— Ще бъде чудесно. Ако съм заспал, събуди ме, щом се върнете!

— Непременно, Том.

Хенри посегна надолу и пое нещо, което му бе подадено. Беше голяма чаша с лед и ръждива течност, увита в двойна книжна салфетка, закрепена с ластиче.

— Двойно Томини — рече Хенри. — Изпий го, почети и заспи. Можеш да сложиш чашата в някое от гнездата за гранати.

Томас Хъдсън отпи дълга глътка.

— Харесва ми — забеляза той.

— Винаги ти е харесвало. Всичко ще се оправи, Том.

— Трябва да изпипаме всичко дяволски добре.

— Засега си почини добре.

— Ще си почина.

Хенри слезе и Томас Хъдсън чу приближаващото се бръмчене на извънбордовия мотор. После то спря, чу се разговор и пърпоренето взе да се отдалечава. Томас Хъдсън изчака малко, като се вслушваше. После надигна коктейла и го плисна високо над борда, вятърът отнесе течността към кърмата. Той намести чашата в отвора на тройната стойка, който най прилегна, и се отпусна по корем на гумения дюшек, прегръщайки го с двете ръце.

„Допускам, че са имали ранени под навесите — каза си. — А може би са укривали и по-голям, брой хора. Не ми се вярва. Иначе щяха да нападнат Конфитес още първата нощ. Трябваше аз да слеза на брега. Занапред ще слизам аз. Но Ара и Хенри са превъзходни, а и Уили е много добър. Трябва да се постарая да бъда много добър. Постарай се довечера! — насърчи се сам. — И преследвай неумоливо, умело, безпогрешно и не ги изгървавай!“

[1] Дечицата (исп.) — Б.пр. ↑

Той почувствува нечия ръка на рамото си. Беше Ара, който докладва:

— Хванахме един, Том. Уили и аз.

Томас Хъдсън се втурна надолу и Ара го последва. Германецът лежеше на кърмата, завит в одеяло. Главата му беше поставена на две възглавници. Питърс седеше на палубата до него с чаша вода.

— Виж какво пипнахме! — каза той.

Немецът беше слаб, руса брада покриваше изпитото му лице. Косата му беше дълга и невчесана. В светлината на късния следобед, когато слънцето клонеше на залик, той приличаше на светец.

— Не може да приказва — обясни Ара. — Уили и аз се опитахме. По-добре стой в посока на вятъра.

— Усетих вонята, докато слизах — отвърна Томас Хъдсън. — Запитай го дали иска нещо! — рече той на Питърс.

Радистът заговори на немски, германецът изви очи към него, ала не проговори, нито мръдна глава. Томас Хъдсън дочу бръмченето на извънбордовия двигател и погледна през залива към лодката, която се приближаваше в залеза. Беше натоварена до водолинията. Отново погледна немеца.

— Запитай го колко души са! Кажи му, че трябва да знаем колко са. Кажи му, че е важно!

Питърс взе да говори на германеца с благ глас, който се стори на Томас Хъдсън почти нежен.

Немецът промълви три думи с голямо усилие.

— Казва, че нищо не важи — предаде Питърс.

— Кажи му, че греша. Трябва да зная. Питай го дали иска морфин!

Германецът погледна ласкаво Томас Хъдсън и прошепна три думи.

— Казва, че вече не боли — преведе Питърс.

Той заговори бързо на немски и наново Томас Хъдсън долови нежния тон, или може би нежно звучеше самият чужд език.

— Престани, Питърс! — спря го Томас Хъдсън. — Превеждай точно само онова, което аз казвам. Чуваш ли?

— Да, сър — отзова се Питърс.

— Кажу ми, че мога да го заставя да проговори.

Питърс предаде думите на германеца, който обърна очи към Томас Хъдсън. Сега бяха старчески очи, но в младежко лице, състарено като изхвърлено плаващо дърво и почти толкова сиво.

— Nein — провлече немецът.

— Казва не — преведе Питърс.

— Хм. Това го разбрах и аз — процеди Томас Хъдсън. — Донеси ми топла супа, Уили, и малко коняк! Питърс, запитай го дали наистина не иска морфин, щом не иска да говори! Кажу ми, че имаме достатъчно морфин!

Питърс преведе и германецът погледна към Томас Хъдсън, усмихвайки се със сдържана северна усмивка. Отговори едва чуто.

— Благодари, но не се нуждае. По-добре да го спестим.

После добави кротко нещо, което Питърс преведе:

— Казва, че е можел да го използва миналата седмица.

— Кажу ми, че се възхищавам от него! — нареди Томас Хъдсън.

Помощникът му Антонио се прилепи до яхтата с лодката, докарвайки Хенри и останалите от групата на Мегано.

— Качвайте се тихо — предупреди ги Томас Хъдсън. — Не се приближавайте до кърмата! Хванахме един умиращ фриц, когото искам да оставим да умре спокойно. Какво намерихте?

— Нищо — отговори Хенри. — Съвършено нищо.

— Питърс — заповяда Томас Хъдсън, — разговаряй за каквото искаш. Може би ще успееш да изкопчиш нещо. Ще отида с Ара и Уили да пийнем по едно питие.

Долу той запита:

— Пригответе ли супата, Уили?

— Първата, която ми падна под ръка. От дънни миди — обясни Уили. — Още е достатъчно топла.

— Защо не му даде супа от говежда опашка или мулигатони^[1]? — подхвърли Томас Хъдсън. — Те са по-смъртоносни при състоянието му. Къде, дявол да го вземе, е пилешката супа?

— Не исках да му давам пилешка супа. Тя е за Хенри.

— Съвсем правилно — намеси се Хенри. — Защо трябва да го глезим?

— Не смятам, че го глезим. Когато дадох тая заповед, счетох, че малко супа или коняк могат да развържат езика му. Но той няма да проговори. Дай ми един джин, моля, Ара.

— Направили са навес за него, Том. Имаше меко легло от клони, достатъчно храна и вода в една делва. Опитали са се да го облекчат и са изкопали улей в пясъка. Намерихме пресни следи по плажа и допускам, че са осем или десет души. Не повече. Уили и аз внимавахме много при пренасянето. Двете рани са гангренияли и гангренията е силно напреднала в дясното бедро. Може би не трябваше да го донасяме, а трябваше да дойдеш ти с Питърс, за да го разпитаеш в леговището му. Ако сме сбъркали, вината е моя.

— Имаше ли оръжие?

— Не. Нито отличителен знак.

— Подай ми питието! — каза Томас Хъдсън. — Кога смятате, че са били нарязани клоните за навеса?

— Не по-късно от вчера сутринта, струва ми се. Но не мога да твърдя със сигурност.

— Проговори ли изобщо?

— Не. Изглеждаше издялан от дърво, когато ни видя с автоматите. Изплаши се само от Уили. Когато съзря окото му, мисля. Сетне се усмихна, когато го понесохме.

— За да докаже, че ще издържи — вметна Уили.

— След това изгуби съзнание — допълни Ара. — Според тебе, Том, скоро ли ще умре?

— Не зная.

— Я да излезем и да прием навън! — предложи Хенри. — Нямам доверие на Питърс.

— Нека първо изсърбаме мидената супа — възрази Уили. Гладен съм. Мога да му стопля канче пилешка супа, стига Хенри да разреши.

— Ако това ще помогне да проговори — каза Хенри, — разрешавам.

— Едва ли ще помогне — отвърна Уили. — Но е малко нечовешки да му се дава мидена супа при сегашното му състояние. Занеси му коняка, Хенри. Може да го обича, както го обичаме ние с тебе.

— Не му досаждайте! — нареди Томас Хъдсън. — Той е добър фриц.

— Дума да не става — обади се Уили. — Всички са добри фрицове, когато пукат.

— Тоя тук не пука — поправи го Томас Хъдсън. — Само умира.

— С голямо мъжество — обади се Ара.

— И ти ли стана фрицовски поклонник? — ухапа го Уили. — Сдушихте се с Питърс.

— Затваряй си устата, Уили! — скара му се Томас Хъдсън.

— Какво се ежиш? — озъби се Уили. — Ти си само изкуфял вожд на групичка запалени фрицовски поклонници!

— Ела на носа, Уили! — заповяда Томас Хъдсън. — Ара, занеси супата на кърмата, щом се стопли! Останалите са свободни да наблюдават как фрицът умира, ако искат. Но не се струпвайте наоколо му!

Антонио понечи да последва Томас Хъдсън и Уили, когато двамата тръгнаха към носа, ала Томас Хъдсън поклати глава и снажният мъжага се върна в кухнята.

Двамата се озоваха в кокпита на носа. Беше почти тъмно. Томас Хъдсън едва виждаше лицето на Уили. На тази светлина то изглеждаше по-приятно, а и той беше обърнал страната си със здравото око. Томас Хъдсън погледна Уили, после двата котвени кабела и едно дърво, което още се съзираше на брега. „Това пясъчно дъно е коварно“ — рече си Томас Хъдсън мълком и добави гласно:

— Е, Уили, доизкажи се!

— Ти — почна Уили — се самоизтезаваш до смърт, защото момчето ти е мъртво. Не знаеш ли, че момчетата на всички умират?

— Зная. Друго?

— Че оня гламав Питърс и скапаният фриц усмърдяха юта и що за кораб е нашият, щом готвачът е и помощник-капитан?

— Как готви той?

— Готви чудесно и разбира от управлението на малки съдове повече от всички ни вкупом, включително и от тебе.

— Много повече.

— Майната му. Том! Не съм се разгащил. Не съм от ония, дето се разгащват. Но съм свикнал да върша нещата другояче. Обичам кораба

и обичам всички, освен оня полукалтак Питърс. Само ти престани да се самоизтезаваш!

— Не се самоизтезвам, честна дума — отговори Томас Хъдсън.
— Но мисълта ми е заета само с работата.

— Ти си такъв великомъченик, че трябва да те препарират и да те разпънат на кръст — допълни Уили. — Помисли за мадамите.

— За натам сме се запътили.

— Това се вика мъжка приказка.

— Уили, дойде ли сега на себе си?

— Дойдох. Защо, поврага, да не дойда? Май тоя фриц ме разстрои. Бяха го настанили с такава грижливост, каквато ние не бихме проявили за никого. Или бихме го сторили само ако разполагахме с време. А те не са жалили времето си. Не знаят, че сме по петите им. Но трябва да са узнали, че ги преследват. Сега всички са тръгнали да ги търсят. И все пак са се погрижили за него така старателно, че не може повече.

— Има си хас! — забеляза Томас Хъдсън. — Те се бяха погрижили и за ония нещастници на острова.

— М-да — съгласи се Уили. — Не е ли това най-гадното?

Точно тогава се яви Питърс. Държеше се винаги като морски пехотинец, дори когато не беше в добра форма, и се гордееше най-много с действителната дисциплина без формалности, която цареше на борда. Спадаше към ония, на които това най изнасяше. Сега се закова, застана мирно, отдаде чест, издавайки се, че е пиан, и рапортува:

— Том! Виноват! Сър, той умря!

— Кой умря?

— Пленникът, сър.

— О'кей — каза Томас Хъдсън. — Пусни генератора и виж дали ще можеш да влезе във връзка с Гуантанамо.

„Трябва да имат някакво нареждане за нас“ — рече си Томас Хъдсън.

— Проговори ли пленникът? — запита той Питърс.

— Не, сър.

— Уили — обърна се Томас Хъдсън към Уили, — как се чувствуваш?

— Отлично.

— Вземи няколко магнезиеви светкавици и направи снимки. Една на лицето в профил, както лежи трупът на кърмата. После отмести одеялото, смъкни панталона и го сними целия, както е проснат напреко на кърмата. Направи и по една снимка анфас на главата и на целия труп!

— Слушам! — каза Уили.

Томас Хъдсън се качи на мостика. Чу боботенето на генератора и видя внезапните блясъци на магнезиевите светкавици. „Разузнавателното управление на военноморските сили, където се обработват донесенията, няма и да повярва, че сме пленили тоя фриц — помисли си той. — Няма доказателства. Някой дори ще приеме, че е труп, който германците са изхвърлили и ние сме извлекли. Трябваше да го фотографирам по-рано. Да вървят по дяволите! Може би ще хванем другите утре.“

Качи се Ара.

— Кой ще го отнесе на брега, за да го погребем?

— Кой работи най-малко днес?

— Всички работиха усилено. Ще взема Хил и ще го погребем. Ще го заровим в пясъка над нивото на прилива.

— Ако може малко по-високо.

— Ще пратя Уили да му кажеш какво да напише на дъската. Имам една дъска от един сандък в склада.

— Прати ми Уили.

— Да го зашием ли в чувал?

— Не. Завий го само в одеялото му. Прати ми Уили!

— Какво ще заповядаш, Том? — запита Уили.

— Напиши на една дъска: „Незнаен германски моряк“ и сложи отдолу датата.

— О'кей, Том. Да помогна ли да го погребем?

— Не. Ще отидат Ара и Хил. Напиши дъската, почини си и пийни нещо.

— Веднага щом Питърс влезе във връзка с Гуантанамо, ще ти съобщя резултата. Няма ли да слезеш?

— Не. Ще отдъхна тук.

— На какво прилича това? Сякаш си на мостика на голям кораб, пълен с отговорности и фъшкии!

— Прилича горе-долу на надписването на дъската.

Когато дешифрираха радиограмата, получена от Гуантанамо, прочетоха:

Продължавайте старателно претърсването на запад.

„Тъкмо това вършим“ — каза си Томас Хъдсън. Легна и заспа незабавно, а Хенри го зави с леко одеяло.

[1] Индийска яхния от пилешко, говеждо, остри подправки и изобилна мазнина. — Б.пр. ↑

Час преди да се зазори, той слезе и погледна барометъра. Беше паднал с четири десети. После събуди помощника си и му го показа.

Помощникът го погледна и кимна с глава.

— Видя как беснееше вятърът отвъд Кайо Романо вчера — прошепна тон. — Свива на юг.

— Пригответи ми чай, моля те! — каза Томас Хъдсън.

— Имам студен чай в едно шише при леда.

Антонио отиде на кърмата, намери парцал и кофа и изми палубата. Бяха я мили вече, но повторно я изми, после изпра парцала. Отнесе бутилката студен чай на мостика и изчака да се съмне.

Преди да се развидели, помощникът вдигна кърмовата котва, сетне обра с Антонио дясната котва и тримата заедно с Хил изтеглиха лодката. Тогава помощникът изчерпи с трюмната помпа събралата се вода и провери двигателите.

Подаде глава и съобщи:

— Готов съм по всяко време.

— Защо имаше толкова много вода?

— Виновна е една уплътнителна кутия. Позатегнах я. Но предпочитам да пропуска малко, отколкото да загрява.

— Отлично. Прати ми Ара и Хенри! Тръгваме.

Те вдигнаха котвата и Томас Хъдсън се обърна към Ара.

— Покажи ми пак дървото.

Ара го показа точно над линията на плажа, който предстоеше да напуснат, и Томас Хъдсън нанесе с молив малък кръст на картата.

— Влезе ли Питърс отново във връзка с Гуантанамо?

— Не. Пак се развали станцията.

— Няма нищо. Ние сме по петите им, а другите ги дебнат отпред, освен това получихме заповед.

— Смяташ ли, че вятърът ще се обърне на юг, Том? — попита Хенри.

— Барометърът показва, че ще се обърне. Ще можем да определим по-точно, когато отново духне.

— Към четири часа беше почти напълно стихнал.

— Нападнаха ли те папатаците?

— Чак когато просветна.

— Можеше да слезеш долу и да ги напръскаш с флит^[1]. Няма смисъл да ги мъкнем със себе си.

Беше хубав ден и поглеждайки назад към залива, където бяха пуснали котва, към плажа и гъстака на Кайо Крус, който познаваха толкова добре и двамата, Томас Хъдсън и Ара видяха високите купести облаци над сушата. Изпречи се Кайо Романо, сякаш беше материкът, и облаци се въззеха над него, като обещаваха южен вятър или безветрие с шквалове от брега.

— Какво би измислил, ако беше немец, Ара? — запита Томас Хъдсън. — Какво би измислил, ако видиш тия признаци и знаеш, че вятърът ще легне?

— Ще се опитам да навляза във вътрешността — отговори Ара. — Предполагам, че така бих постъпил.

— За да навлезеш във вътрешността, ти е нужен водач.

— Ще си осигуря водач — каза Ара.

— Откъде ще го вземеш?

— От рибарите на остров Антон или от вътрешността на Романо. Или от остров Коко. Сега там трябва да има рибари, които солят риба. Може би дори на Антон ще има шхуна с шахта за жива риба.

— Ще опитаме на Антон — рече Томас Хъдсън. — Приятно е да се събудиш сутрин и да управляваш със слънцето в гърба.

— Ако всякога управлявахме със слънцето в гърба при време като днешното, океанът би бил същински рай.

Денят напомняше истинско лято и небрежните ветрове още не бяха се развилняли в ранното утро. Денят беше изпълнен с нежни обещания, морето беше гладко и прозрачно. Виждаше се ясно дъното, докато излизаха от плитчините, а после далече навън, точно там, където трябваше да се намира, се изпъчи Минерва с вълни, плискащи се спокойно в кораловите ѝ скали. Това беше мъртвото вълнение, остатък от два месеца непрекъснати силни пасати. То се стелеше меко и ласкаво с плавна ритмичност.

„Като че океанът шепти: сега сме приятели и няма повече да ви преследвам с гнева и яростта си — каза си Томас Хъдсън. — Защо е толкова нечестен? Реката може да бъде коварна и жестока, ласкава и

дружелюбна. Потокът може да бъде съвсем нежен и можеш да му се доверяваш цял живот, стига да не му се отплатиш с неблагодарност. Ала океанът винаги ще те измами, преди да те унищожи.“

Томас Хъдсън погледна пак плавно повдигане и спускане на океанската гръд, разголваща островчетата Минерва така редовно и примамливо, сякаш се мъчеше да ги продаде като съблазнителни вилни парцели.

— Ще ми донесеш ли един сандвич? — помоли той Ара. — Говежда консерва със суров лук или шунка с яйце и суров лук. Щом закусиш, прати четирима наблюдатели и провери всички бинокли. Ще изляза извън рифа, преди да се приближим до Антон.

— Слушам, Том.

„Чудя се какво ли бих правил без Ара — замисли се Томас Хъдсън. — Отспа си великолепно — продължи тон — и не би могъл да се чувствуваш по-добре. Получихме заповед, следваме ги по петите и ги тласкаме към нашите хора. Ти изпълняваш заповедта, а виж и какво прекрасно утро имаш за преследване. Кой знае защо всичко ми се струва дяволски благоприятно?“

Навлязоха в протока, като го оглеждаха внимателно, но не съзряха нищо друго, освен спокойното утринно море с игривите вълнички и дългата зелена ивица от вътрешността на Романо, от която ги делиа безброй островчета.

— Няма да отплуват много далече при такова затишие — забеляза Хенри.

— Изобщо няма да плуват — каза Томас Хъдсън.

— На Антон ли отиваме?

— Да. Ще го претърсим основно.

— Харесва ми Антон — рече Хенри. Има хубаво място за приставане, когато е спокойно. Затова не могат да ни изненадат.

— Могат да ни въвлекат навътре — обади се Ара.

Зададе се малък водосамолет, който летеше ниско и държеше курс към яхтата. От блясъка на слънцето изглеждаше бял и миниатюрен.

— Самолет — извести Томас Хъдсън. — Предай да вдигнат големия флаг.

Самолетът наближи, забеляза кораба, завъртя се дважд над него и отлетя на изток.

— Няма да му бъде весело, ако ги открие! — подхвърли Хенри.
— Ще го свалят.

— Би могъл да съобщи на Кайо Франсес къде се намират.

— Кой знае? — усъмни се Ара.

Другите двама баски не се обадиха. Стояха гърбом един до друг и оглеждаха своите участъци.

След малко баскът, на когото викаха Джордж, защото Питърс не всякога можеше да произнесе испанското му име Еухенио, предупреди:

— Самолетът, се връща на изток между външните островчета и Романо.

— Прибира се за закуска — забеляза Ара.

— Той ще докладва, че ни е видял — добави Томас Хъдсън. — Тъй че след месец може би всички ще знаят къде сме били по това време днес.

— Ако не обърка координатите на картата си! — подигра се Ара.
— Кайо Паредон Гранде, Том. На приблизително двайсет градуса отляво на носа.

— Имаш добри очи — похвали го Томас Хъдсън. — Точно той е. По-добре да навляза и да потърся протока за Антон.

— Завърти наляво на деветдесет градуса и смятам, че ще го намериш.

— Ще се забия в плитчината и ще я следваме, докато налучкаме тоя проклет проток.

Наближиха линията от зелени островчета, които стърчаха над водата подобно на черен плет и постепенно разкриваха формата и зеленината си, а накрая разголваха и пясъчните си плажове. Томас Хъдсън напусна неохотно открития пролив, обещаващото море и красивото утро в дълбоката вода, за да почне деловото претърсване на вътрешните островчета. Ала разузнаването на самолета покрай брега в тази посока със слънцето отзад означаваше, че никои не е открил гемиите на изток. Може би това беше само всекидневен разузнавателен полет. Но беше логично да се приеме първото предположение. Ако изпълняваше само всекидневното си наблюдение, би огледал протока и в двете направления.

Томас Хъдсън видя как Антон, гъсто залесен, приютен остров, постепенно расте и докато се плъзгаше към брега му, затърси

ориентир. Трябваше да намери най-високото дърво на билото на острова и да го намести в малката седловина на Романо. Под такъв курсов ъгъл можеше да навлезе в протока дори когато слънцето блестеше в очите и водата лъщеше като разтопено стъкло.

Днес не се нуждаеше от ориентир, ала го подири, за да се упражнява, и щом откри дървото — като си казваше, че трябва да потърси друг, по-сигурен ориентир за приближаване до бряг, където ураганите върлуват, — Томас Хъдсън се промъкна край плитчината и намести дървото точно в дъгата на седловината, после рязко зави. Озова се в протока между мергелни плитковини, голи, без всякаква растителност.

— Предай на Антонио да пусне въдицата — каза той на Ара. — Може да уловим нещо за ядене. Този пролив крие чудесен бюфет на дъното си.

Сетне се насочи право по ориентира. Обзе го изкушение да не поглежда плитчините, а да кара направо. Сети се, че ще прояви онази прекалена самоувереност, за която го бе упреквал Ара. Затова почна да се ръководи старателно от плитчината откъм десния борд и зави надясно, щом стигна до пясъчните коси. Имаше чувството, че се движи по правилните улици на квартал, където нахлуваше заедно с прилива. Първоначално той нахлуваше кафяв, после се избистряше и просветляваше. Точно преди да навлезе в залива, който считаше подходящ за обръщане и в който възнамеряваше да спусне котва, Томас Хъдсън чу как Уили се провикна: „Ри-и-ба! Ри-и-ба!“. Погледна назад и видя, че високо в слънчевата светлина се мята тарпон^[2]. Устата му зееше, той беше грамаден, слънцето блестеше в сребристите му люспи и в дългия зелен камшик на гръбната перка. Рибата се разтърси отчаяно и цопна с плясък във водата.

— *Sábalo!* — възкликна Антонио с отвращение.

— Калпав *sábalo!* — пригласиха баските.

— Мога ли да си поиграя с тарпона, Том? — попита Хенри. — Искане ми се да го измъкна, макар да не го бива за ядене.

— Поеми го от Антонио, стига Уили да не те е преварил! Кажу ми на Антонио да излезе отпред на носа. Ще спуснем котвата.

Докато спускаха котвата, едрият тарпон продължи да се мята и да подскача, ала никой не му обръщаше никакво внимание, всички само се усмихваха подигравателно.

— Няма ли да спуснете още една котва? — обади се Томас Хъдсън.

Помощникът му поклати глава. Щом запънаха здраво котвата, Антонио се качи на мостика.

— Яхтата ще издържи всичко, Том — обясни той. — Какъв да е шквал. Всичко. Колкото и да се клати, няма да мръдне от мястото си.

— Кога ще се надигне шквалът?

— След два часа — отговори помощникът, поглеждайки небето.

— Спусни лодката! — заповяда Томас Хъдсън. — Дай ми и резервна туба бензин! Чака ни дяволски много път.

— Кой ще дойде с теб?

— Само Ара и Уили. Искам да се движим бързо.

[1] Търговска марка на американски препарат против паразити, приготвен от пиретрум, газ и ароматични вещества. — Б.пр. ↑

[2] Тропическа риба (*Tarpon atlanticus*) с едри люспи, достигаща 2 м. дължина и 100 кг тегло, срещаща се във водите на Антилите и край Флорида. Обект на спортен риболов, макар да няма вкусно месо. — Б.пр. ↑

В лодката тримата увиха с мушамите си los niños. Това бяха автомати Томпсън в калъфи от овча кожа. Калъфите беше скроил и ушил Ара, макар че не беше шивач, а Томас Хъдсън беше импрегнирал стриганата вълна със защитно масло, намирисващо леко на карбол. Автоматите с овчите им калъфи висяха като в люлки в помещението под мостика, затова баските ги бяха нарекли „бебетата“.

— Дай ни една манерка с вода — каза Томас Хъдсън на помощника си.

Когато Антонио я донесе, тежка и студена със завинтена широка капачка, Томас Хъдсън я подаде на Уили, който я намести отпред. Ара обичаше да управлява извънбордния мотор и седна на кърмата. Томас Хъдсън зае средата, а Уили се сви на носа.

Ара насочи лодката право към островчето и Томас Хъдсън наблюдаваше как облаците се трупат над сушата.

Когато достигнаха плитка вода, Томас Хъдсън видя сивкавите черупки на мидите, които се подаваха, над пясъка. Ара се наведе напред и попита:

— Плажа ли ще претърсиш, Том?

— Май ще бъде по-добре да го претърсим, докато не е заваляло.

Ара изкара лодката на брега, като наклони мотора точно при последния тласък. Течението беше подкопало, пясъка и очертало малък улей на носа и той вмъкна лодката, врязвайки я в пясъка.

— Пак сме на твърда земя — забеляза Уили. — Как се казва тоя калтак?

— Антон.

— Не е ли Антон Гранде, или Антон Чико, или Антон Ел Каброн^[1]?

— Само Антон. Ще тръгнеш към оня нос на изток и след това ще продължиш. Ще дойдем да те приберем. Аз ще проверя набързо тоя плаж тук, а Ара ще остави лодката някъде отвъд следващия нос и ще огледа всичко отпреде си. Аз ще го взема с лодката и ще се върнем за тебе.

Уили уви бебето си в мушамата и го метна на рамо.

— Ако открия фрицове, мога ли да ги убия?

— Полковникът разреши да избием всички освен един — обясни Томас Хъдсън. — Помъчи се да запазиш един свестен.

— Ще проверя коефициентите им за интелигентност, преди да открия огън.

— Провери първо собствения си коефициент.

— Моят е дяволски нисък, иначе нямаше да бъда тук — процеди Уили и тръгна.

Закрачи презрително, като оглеждаше плажа и брега вред себе си извънредно старателно.

Томас Хъдсън обясни на Ара на испански какво да прави и отблъсна лодката. Сетне тръгна по плажа с „бебето“ под ръка, чувствуйки пясъка между босите си пръсти. Пред него лодката заобиколи носа.

Изпитваше задоволство, че е слязъл на брега, закрачи бързо-бързо, като оглеждаше все пак внимателно. Плажът беше приятен и Томас Хъдсън не се измъчваше от лоши предчувствия, каквито го бяха споходили рано сутринта в морето.

Отзарана беше мрачно — замисли се той. — Виновно беше може би затишието. Пред себе си виждаше как се трупат облаците. Ала времето още не беше почнало да се разваля. Сега в огнения пек нямаше ни папатаци, ни комари. Отпреде си Томас Хъдсън съзря висока бяла чапла, застанала в плитката вода с грациозна глава, шия и клюн. Тя не литна, когато Ара мина край нея с лодката.

„Трябва да претърсим острова старателно, макар да не очаквам, че ще намерим тук нещо — размисли се Томас Хъдсън. — Днес те нямат вятър, тъй че нищо не губим, а ще извършим престъпление, ако ги отминем. Защо не зная нещо повече за тях? — каза си той. — Аз съм виновен. Трябваше да отида да огледам направената колиба и следите. Задоволих се да разпитам Уили и Ара. Те и двамата са наистина добри. Но трябваше сам да отида.

Това се дължи на отвращението, което изпитвам при мисълта за среща с тях — продължи той. — Но това е мой дълг, аз искам да ги намеря и ще ги намеря. И все пак изпитвам странното чувство, че и те, и ние сме в килия за осъдени на смърт. Мразят ли се взаимно хора,

който се намират в килия за осъдени на смърт? Не допускам, че се мразят, освен ако са ненормални.“

Точно тогава чаплата се изхвърли и отлетя по-нататък. Тя използва големите си криле като спирачка, направи, няколко тромави крачки и кацна. „Съжалявам, че я подплаших“ — каза си Томас Хъдсън.

Той провери целия плаж, издигащ се над морското равнище при прилив. Не откри други следи, освен двойните дири на костенурка. Тя беше оставила широка следа до морето и обратно, като беше изровила тинеста дупка там, където бе лежала.

„Нямам време да копая за яйца — рече си Томас Хъдсън. — Облаците почнаха да потъмняват и да напредват. — Ако немците са били насам, сигурно са щели да изровят яйцата.“

Той погледна напред, ала не съзря лодката, защото се издаваше друг заоблен нос.

Томас Хъдсън закричи по ивицата, където пясъкът беше набит от влагата на прилива, и забеляза как раците-отшелници мъкнат черупките си и пясъчните раци пълзят по брега към водата. Отдясно в плитък ръкав се сивееше стадо кефали, чиято сянка играеше върху пясъчното дъно, когато се движеха. Той съгледа и сянката на много едра баракуда, дебнеща кефалите, сетне видя самия хищник, дълъг, блед, сив, привидно неподвижен. Продължи да върви, скоро отмина рибите и отново настигна чаплата.

„Ще се опитам да мина край нея, без да я подплаша“ — каза си той. — Ала точно когато почти се изравни с чаплата, в стадото кефали настъпи смут, от водата заизскачаха риби с големи очи, тъпи муцуни, сребристи на слънцето, но не и красиви. Томас Хъдсън се обърна да ги погледне и се помъчи да зърне баракудата, която се беше врязала в стадото. Не откри хищника, видя само дивото мятане на подплашените кефали. После стадото наново се скупчи в сива подвижна пихтия, а когато Томас Хъдсън изви глава, чаплата беше отлетяла. Той я съзря как размахва бели криле над зелената вода, пред него оставаше само жълтият пясъчен плаж и тъмното очертание на дърветата от носа. Облаците бяха почнали да почерняват зад Романо и той ускори крачката, за да заобиколи носа и да излезе при оставената от Ара лодка.

Бързият вървеж го възбуди и Томас Хъдсън си помисли, че наоколо не може да има никакви фрицове. „Не бих се възбудил, ако наблизко се спотайваха фрицове. Кой знае — продължи той. — Може би щях да се възбудя дори и да се мамех.“

В края на носа имаше ивица блестящ бял пясък и той си каза: „Иска ми се да полегна тук. Мястото е добро. — След това съгледа лодката в дъното на дългия плаж и се сепна: — Поврага, сега не му е времето. Довечера ще спя и ще се любя с гумения дюшек или с палубата. Да, бих могъл да се любя с палубата! Достатъчно отдавна сме свързани неразделно, за да се оженим. Навярно се носят вече какви ли не слухове за мене и за нея — рече си той. — Би трябвало да се оженя. А аз само се разхождам и стоя на палубата. Що за отношение! И освен това, да разливаш студен чай отгоре ѝ! Това не е кавалерско. За какво я пазиш? За да умреш ли на нея? Сигурно тя ще оцени жеста. Разхождай се, стой и умри на нея. Отнасяй се много нежно с нея! Но ще свършиш много по-полезна работа, ако престанеш да фантазираш, ако огледаш тоя плаж и догониш Ара.“

Той закрачи по пясъка, мъчейки се да не мисли за нищо и само да наблюдава. Знаеше дълга си много добре и никога не беше се опитвал да го заобиколи. Ала днес беше слязъл на брега, когато можеше да прати другиго, който щеше да се справи не по-малко добре. За беда, когато оставаше на борда и съгледвачите се връщаха с празни ръце, той се чувствуваше виновен. Сега се вираше наляво и надясно. Но не можеше да се въздържи да не мисли.

„Кой знае на какъв огън се пече Уили — размисли се Томас Хъдсън. — А може би Ара се е натъкнал на нещо. Ако бях на мястото на фрицовете, зная дяволски добре къде бих излязъл. Там е първото добро място. Те биха могли да го отминат и да продължат направо. Или биха могли да се промъкнат между Паредон и Крус. Ала не очаквам да са се промъкнали, защото биха могли да ги видят от фара. Нощем пък никога не биха могли да проникнат там, независимо дали имат или нямат водач. Смятам, че са продължили. Може би ще ги намерим на Кожо. А можем и да ги намерим точно зад този остров. Там има друго островче, което ще трябва да претърсим. Не бива да забравям, че те се водят винаги по картата. Или те биха се водили, освен ако са отвлекли някой местен рибар. Не забелязах дим от

въглищари. Както и да е, доволен съм, че ще претърсим острова, преди да е заваляло.

Харесва ми преследването — призна си той. — Ала не ми харесва завършъкът му.“

Томас Хъдсън отблъсна лодката и стъпи в нея, като изми пясъка от краката си, преди да влезе. Сложи „бебето“ в мушамата си така, че да му бъде под ръка, и запали двигателя. За разлика от Ара, той не проявяваше слабост към извънбордния мотор и не можеше да го запали, без да си спомни продухването и смученето на тръбите за горивото, късото съединение на свещите и останалите прищевки на малкия престъпник. Ара, напротив, никога не срещаше неприятности с двигателя. А когато моторът отказваше да работи, любуваше му се, както шахматист се възхищава от блестящ ход на своя противник.

Томас Хъдсън управляваше покрай брега, но Ара беше избързал напред и не се виждаше. Трябва да е наполовина път до Уили — заключи Томас Хъдсън. — Ала когато го откри, той беше спрял при залива с мангровите, където свършваше пясъкът и почваше зеленият гъстак на дърветата във водата с оголени корени, напомнящи преплетени кафяви мачтови въжета.

После забеляза, че над мангровите стърчи мачтата. Подаваше се само върхът ѝ. Ара беше залегнал зад малка дюна така, че да има добър обзор.

Хъдсън усети по главата си тръпки, каквито човек изпитва, когато срещу него внезапно изскочи бясно препускаща кола, навлязла в обратната половина на пътя. Ара чу мотора, обърна глава и му махна.

Баскът, облечен със стара моряшка фланела, се качи в лодката, носейки на рамо с цевта напред увитото в мушамата му „бебе“. Изглеждаше доволен.

— Карай докъдето можеш в протока — каза той. — Ще отидем да приберем Уили.

— Не е ли една от гемиите?

— Да — отговори Ара. — Но съм сигурен, че е изоставена. Том, ще вали.

— Видя ли нещо?

— Нищо.

— И аз нищо.

— Приятен остров. Намерих стара пътека за кладенчето. Но не е била използвана.

— Вода има и откъм страната на Уили.

— Ето го и Уили.

Уили седеше на пясъка с изпънати крака и с „бебе“ на коленете. Томас Хъдсън насочи лодката към него. Уили ги погледна, черната му коса беше паднала на челото и беше мокра от потта, здравето му око бе синьо и зло.

— Къде се завяхте бе, заплеси? — пресрещна ги той.

— Кога са били тук, Уили?

— Вчера, ако се съди по лайната — обясни той. — Или казано по-прилично: по изпражненията.

— Колко души са?

— Осем са дрискали изпражнения и трима са цвъкали борбонки.

— Какво друго?

— Взели са водач или лоцман, или дявол знае какъв. Водачът, когото бяха отвлекли, явно беше рибар, беше си построил колиба от палмови листа и бе солил филе от баракуда на едно скеле, за да я продаде по-късно на китаеца, който я изкупуваше за китайските бакали, продаващи сушената риба в магазините си като треска. Ако се съдеше по скелето, рибарят беше осолит и изсушил значително количество риба.

— Сега фрицовете плюскадо голямо треска — обясни Уили.

— Що за говор е това?

— Мой собствен — отвърна Уили. — Тук всеки си говори на свой език, кой на баскски, кой на друго. Имаш ли нещо против?

— Карай по-нататък!

— Тук спандо едно огненал — продължи Уили. Плюскадо прасок. Всичко домъкнандо от Кайо Клане. Мистър Фриц не харесвандо консерви или икономисвандо консерви.

— Престани с тая диария и говори направо!

— Но старо маса Хъдсън ще губаядо цял следобед поради голямо порой и бясно вятър. Може малко да се вслушандо в Уили, най-велико съгледвач на пампасите. Уили ще разказвандо посвоему.

— Престани!

— Слушай, Том. Кой намери на два пъти фрицовете?

— Какво представлява гемията?

— Гемии и двете еднакво. Пълно с изгнили дъски. Едно паднало на кърмата.

— Блъснали са я в нещо, когато са идвали насам по тъмно.

— Предполагам. Спирам с диарията. Заминали са на запад. Осем души и един водач. Може би са девет души, ако капитанът поради големите отговорности не е можел да дриска, както понякога се случва с нашия вожд, когато се изправи пред затруднения. А сега заваля. Гемията, която са изоставили, е усмърдяна и одрискана от свине, кокошки и оня другар, когото погребяхме. Има още един ранен хубостник, но не изглежда да е зле, ако се съди по превръзката.

— Гнойна ли е?

— М-да. Но чиста гной. Искаш ли да прегледаш всичко или ще се довериш на думите ми?

— Доверявам се напълно на думите ти, но искам и сам да видя.

Томас Хъдсън прегледа всичко: следите, огъня, където бяха спали и готвили, превръзката, храстите, които бяха използвали за клозет, дирята, която беше оставила гемията, когато я бяха извлекли на брега. Заваля силно, надигнаха се първите пристъпи на шквала.

— Облечете мушамите и приберете под тях „бебетата“ — каза Ара. — Трябва да ги догоня довечера на всяка цена.

— Ще ти помогна — обади се Уили. — Дишаме във вратовете им, Том.

— Пред себе си имат ужасно много суша, а ги придружава и човек, познаващ тия краища.

— Продължавай да си мислиш така. Какво може да знае той, което не знаем и ние?

— Сигурно куп неща.

— Да върви по дяволите! Ще се измия на кърмата със сапун, бога ми. Искам да почувствувам сладката вода и сапуна.

Сега валеше така проливно, че корабът почти не се забелязваше, когато заобиколиха носа. Шквалът напираше към океана и беше толкова силен, а дъждът толкова пороен, че да се опитват да видят яхтата, беше все едно да се опитват да видят предмет през струите на водопад. „При такъв порой цистерните на кораба ще се напълнят съвсем лесно — каза си Томас Хъдсън. — Навярно водата вече е потекла от крановете в кухнята и на носа.“

— От колко дни не беше валило, Том? — попита Уили.

— Трябва да проверим в бордовия дневник. Вероятно над петдесет.

— Като че са почнали проклетите мусони — каза Уили. — Дайте ми една картуна, за да изтребвам водата.

— Пази калъфа на „бебето“ сух!

— Прикладът е между краката ми, а дулото под лявата ми мишница — обясни Уили. — Никога не е бил на по-хубаво място. Подай ми кратуната!

На кърмата всички се къпеха голи. Насапунисваха се, като заставаха ту на единия, ту на другия крак, обръщаха гръб на дъжда, докато се сапунисваха, сетне пак се извърщаха към него. Телата им бяха кафяви, но изглеждаха бели в странната светлина. Томас Хъдсън се сети за картината с къпещите се на Сезан, ала си каза, че би желал тази картина да бъде нарисувана от Ейкинз^[2]. След това съобрази, че би трябвало сам да я нарисува с кораба на фона на бялата пяна от ревящия прибор, който се втурваше през сивата завеса, с черните ивици на новия шквал и проблясъците на слънцето, което превръщаше за къс миг дъжда в сребро и озаряваше къпещите се на кърмата.

Той прилепи лодката, Ара подхвърли въже и те се прибраха на яхтата.

[1] Антон Големия, или Антон Малкия, или Антон Пезевенка (Сводника) (исп.) — Б.пр. ↑

[2] Томас Ейкинз (1844–1916), американски художник и скулптор, сред чиито картини има и мъже в лодки. — Б.пр. ↑

Вечерта, след като дъждът спря и след като провери всички разсъхнали се отвори поради продължителната суша, видя, че има сложени под тях съдове и че местата, където не само капеше, а и течеше, са отбелязани с молив, Томас Хъдсън назначи вахтите и разпредели задълженията, обсъждайки и решавайки всичко с Антонио и Ара. Сетне, щом се навечеряха и другите седнаха да играят покер, той се качи на мостика. Взе със себе си помпа за флит, гумения дюшек и леко одеяло.

Беше решил да лежи и да не мисли за нищо. Понякога успяваше. Понякога можеше да мисли за звездите, без да се удивлява, за океана, без да се страхува, за слънчевия изгрев, без да се пита какво ли ще донесе той.

Чувствуваше се чист от главата до краката. Беше се изкъпал със сапун под дъжда, който се лееше на кърмата, и си каза, че тук само ще лежи и ще се наслаждава на чистотата си. Знаеше, че е безпредметно да мисли за жената, която беше майка на Том, нито за всичките неща, които двамата бяха вършили, и всички места, където бяха ходили, нито как се бяха разделили. Безпредметно беше да мисли и за Том. Беше се насиллил да не мисли, щом беше узнал за смъртта му.

Беше безпредметно да мисли и за другите. И тях беше изгубил и беше безсмислено да мисли. Сега го занимаваха грижите за коня, който яздеше. „Затова лежи тук, чувствуй се чист от сапуна и дъжда и се помъчи да не мислиш! По едно време се справяше великолепно. Може би ще успееш да заспиш и да сънуваш весели или приятни сънища. Само лежи спокойно, наблюдавай нощта и не мисли. Ара или Хенри ще те събудят, ако Питърс хване нещо.“

Подир малко се унесе. Сънува, че е малък и се спуска на кон по стръмна клисура. Ждрелото се разшири и той излезе на пясъчна долина край бистър поток, чиято вода беше толкова прозрачна, че се виждаха камъчетата на дъното, и кларкови пъстърви се изхвърляха, за да ловят мухите, които се носеха с течението. Той седеше на коня и наблюдаваше как скача пъстървата, когато го събуди Ара.

Съобщението гласеше: „Продължавайте претърсването старателно на запад“ и завършваше с шифрован подпис.

— Благодаря — каза той. — Имали нещо друго?

— Да. Продължавай да спиш, Том.

— Сънувах прекрасен сън.

— Не ми го разказвай — рече Ара. — И може би ще се сбъдне.

Томас Хъдсън заспа наново и когато заспиваше, се усмихна, защото съзнаваше, че изпълнява заповед и продължава претърсването на запад. „Отвел съм яхтата твърде далече на запад. Не допускам, че са имали предвид този далечен запад.“

Заспа и сънува, че колибата му е изгоряла и някой е убил сърнето му, което беше пораснало и станало млад сръндак. Бяха убили и кучето му, той го намери до едно дърво и се събуди изпотен.

„Сънищата също няма да ми донесат разрешението — каза си той. — Трябва да ги посрещам спокойно, без да разчитам на упойката им. Продължавай да търсиш разрешение!“

Сега си изправен пред една-единствена основна задача и редица второстепенни проблеми. Това е всичко и трябва да се примириш. Никога повече няма да сънуваш хубави сънища, тъй че би могъл и да не спиш. Затова поне почивай и използвавай главата си, докато откаже да работи, а когато легнеш, очаквай да видиш ужаси. Ужасите са печалбата ти от голямата мръсна игра, която са повели. Затвори очи, обърни гръб на всичко, остави нещата да следват своя ход и в края на краищата ще се освободиш от отровата на мъчителните кошмари! Но ти сам избра този свой жребий и трябва да се примириш. Сега ти се спи. Затова заспи и си представи, че ще се събудиш изпотен! И какво от това? Съвсем нищо. А помниш ли, когато спеше нощем с онази жена и беше щастлив и никога не се събуждаше, освен когато тя те будеше, за да се любите? Спомни си това, Томас Хъдсън, и ще видиш колко ще ти олекне!

Колко ли превръзки имат за втория ранен? Ако са разполагали с време, за да вземат превръзки, имали са време да вземат и други неща. Какви неща? Какво мислиш, че имат освен онова, което ти е известно? Не смятам, че имат много неща. Навярно пистолети и няколко автомата. Може би и малко взривни вещества, които биха им свършили работа при нужда. Трябва да допусна, че имат и тежка картечница. Ала не допускам. Те не желаят да се сражават. Искат да се измъкнат и да се

доберат до испански кораб. Ако бяха в състояние да се сражават, щяха да се върнат онази нощ, за да превземат Конфитес. Кой знае? Кой знае дали нещо не ги е накарало да се въздържат. Видели са нашите бензинови варели на брега и са предположили, че вечер се прибираме. Не са знаели какво представляваме. Но са съгледали варелите и са заключили, че се касае за кораб, който изразходва извънредно много гориво. Вероятно не са искали да се сражават и заради ранените. Можели са обаче да оставят гемията с ранените през нощта, да се върнат и да превземат радиостанцията, ако са възнамерявали да се измъкнат с другата подводница. Какво ли е станало с нея? И тя ми се вижда много загадъчна.

Помисли за нещо весело. Помисли как утре ще застанеш на кормилото със слънцето в гърба. И помни, че ги води местен човек и че са се запасили със солена риба, затова ще се наложи да си послужиш с главата!“

Той заспа и спа отлично до два часа, преди да се съмне, когато го събудиха папатаците. Мисълта за предстоящите изпитания го облекчи и той заспа, без да сънува.

Тръгнаха преди изгрев и Томас Хъдсън вкара яхтата в протока, напомнящ канал със сивите си брегове от двете страни. Когато слънцето се показа, беше излязъл от прореза между плитчините. Насочи се на север към синята вода отвъд опасните каменисти издатини на външния риф. Пътят щеше да отнеме повече време, отколкото ако биха минали отвътре, но беше много по-безопасен.

Когато слънцето изгря, не духаше вятър, а вълните нямаха сила дори да се разбият в скалите. Денят щеше да бъде зноен и душен — отгатна Томас Хъдсън. — А следобед щяха да заплющят шквалове.

Дойде помощникът му и огледа кръгозора. После проучи старателно сушата чак до високата грозна кула на фара.

— Щяхме да минем лесно и откъм вътрешната страна.

— Зная — отговори Томас Хъдсън. — Но сметнах, че така ще бъде по-добре.

— Още един ден като вчерашния. Но по-жарък.

— Не могат да напреднат много.

— Никак не могат да напреднат. Укрили са се някъде. Ще питаш във фара дали са минали през пролива между Паредон и Коко, нали?

— Да.

— Аз ще отида. Познавам пазача. Можеш да спреш при малкото островче срещу носа. Няма да се бавя — каза Антонио.

— Няма дори да пускам котва.

— Имаш достатъчно мъже с яки гърбини, за да оберат котвата.

— Прати ми Ара и Уили, ако са закусили. Нищо няма да се покаже толкова наблизо до фара, а и срещу слънцето не се вижда абсолютно нищо. Прати ми все пак Джордж и Хенри също. Длъжни сме да вършим всичко, както трябва.

— Помни, че скалите се издигат тук вдясно от синята вода, Том.

— Помня и дори ги виждам.

— Студен чай ли ще пиеш?

— Студен. И един сандвич. Прати ми първо хората.

— Ще ги пратя. И чай ще пратя. И ще приготвя каквото е нужно, за да излезем на брега.

— Брой си думите!

— Тъкмо затова отивам аз.

— Пусни две въдици! Ще изглежда по-невинно приближаването ни до фара.

— Ще пусна — обеща помощникът. — Можем и да хванем нещо, за да го дадем на пазачите.

Качиха се четиримата и заеха обичайните си места, а Хенри запита:

— Видя ли нещо, Том?

— Една костенурка и една чайка, кръжаща отгоре й. Очаквах, че ще кацне на гърба й. Ама не кацна.

— *Mi capitán*^[1] — обади се Джордж, който беше баск като Ара, но по-висок от него, а беше и добър спортист и отличен рибар, въпреки че по сила отстъпваше в много отношения на Ара.

— *Mi señor obispo*^[2] — подигра се Томас Хъдсън.

— О'кей, Том — поправи се Джордж. — Ако открия някоя преголяма подводница, да ти обадя ли?

— Ако е като оная, дето видя по-рано, по-добре да си траеш.

— Още я сънувам нощем — отвърна Джордж.

— Не ми говори за нея! — вметна Уили. — Тъкмо съм се наял.

— Когато се измъкнахме, усещах как *mis cojones*^[3] се издигат като асансьор — каза Ара. Ти как се почувствува тогава, Том?

— Глътнах си езика.

— Видях я как излиза на повърхността — обясни Ара. — А след това чух как Хенри възкликна: „Че това е самолетносач, Том!“

— На самолетносач приличаше — защити се Хенри. — Не мога да си кривя душата. И сега ще го повторя.

— Съсипа ми живота — намеси се Уили. — Още не мога да дойда на себе си. За десет цента, дето се вика, бих се отказал от морето.

— На ти тогава двацет цента — подразни го Хенри. — Върви на Паредон Гранде. Може да ти ги развалят!

— Не искам да ми развалят. Искам да ме преместят.

— Нима?! — зачуди се Хенри. Помежду двамата бяха изникнали сръдни по време на двата последни престоая в Хавана.

— Слушай, луксозния! — озъби се Уили. — Ние не се сражаваме с подводници, иначе нямаше да се качиш на мостика, без да си сръбнал едно питие за кураж. Преследваме само фрицове, за да ги пречукаме на една полуоткрита, гемия. С такава задача, дори и ти би могъл да се справиш.

— Вземи за всеки случай двайсетте цента! — настоя Хенри. — Все ще ти потрябват някой ден.

— За да ги завра в...

— Престанете, вие двамата! Престанете! — скара им се Томас Хъдсън.

Изглежда ги.

— Съжалявам, Том — каза Хенри.

— Не съжалявам — натърти Уили. — А се извинявам.

— Погледни, Том! — рече Ара. — Почти направо на брега.

— Това е скалата, която се показва на повърхността при отлив — обясни Томас Хъдсън. — На картата е посочена по на изток.

— Не скалата, а по-нататък на около половин миля.

— Някой лови лангусти или прибира винтери.

— Няма ли да бъде добре да го запитаме?

— Той е от фара и Антонио ще поговори с тях във фара.

— Ри-иба! Ри-иба! — извика Антонио и Хенри замоли: — Мога ли да я извадя аз, Том?

— Разбира се. Прати тук Хил.

Хенри слезе и подир малко рибата подскочи. Оказа се, че е баракуда. Малко по-късно Томас Хъдсън чу как Антонио, ръмжейки, я блъсна с канджата, а след това чу глухите удари на дръжката по главата ѝ. Той почака, за да чуе плясък, когато рибата бъде хвърлена обратно, и погледна зад кърмата, за да види колко е голяма. Но не чу нищо и се сети, че баракудата се яде в тази част на побережието и че Антонио я е запазил, за да я отнесе във фара. Точно тогава се разнесе двойният вик „Ри-иба!“. Този път нямаше мятане и въжетото се развиваше. Той сви още повече към синята вода и намаля скоростта на двата двигателя. Сетне, тъй като шнурът продължи да се развива, спря единия мотор и направи половин кръг към рибата.

— Акантоцибиум — съобщи помощникът му. — Едър.

Хенри измъкна рибата, всички надникнаха над кърмата и видяха дългото, странно заострено тяло на ивици, които се открояваха ясно в

синевата на дълбоката вода. Когато можеше да бъде почти достигната с канджата, тя изведнъж изви глава, стрелна се бързо надолу и се изгуби в бистрата вода за много по-малко време, отколкото се изисква, за да може човек да щракне с пръсти.

— Те всякога постъпват така — обясни Ара. — Забиват се като куршум.

Хенри обаче я издърпа скоро и другите наблюдаваха как рибата бе закачена с канджата и изтеглена на кърмата. Тя се тресеше диво, ивиците ѝ бяха яркосини, режещите като бръсначи челюсти се отваряха и затваряха със спазмодична безполезност. Антонио я тръшна на кърмата и опашката ѝ зашиба палубата.

— Que reto mas hermoso^[4]! — възхити се Ара.

— Прекрасен акантоцибиум — съгласи се Томас Хъдсън. — Но ако продължим, ще се застоим тук цяла сутрин. Остави да се влачат въдиците, но прибери водачите! — нареди той на помощника си.

Томас Хъдсън се насочи към фара, кацнал на високия скалист нос, и се опита да навакса изгубеното време, без да престава да дава вид, че ловят риба. От триенето на шнура във водата прътите се огъваха.

Качи се Хенри и каза:

— Беше прекрасна риба, нали? Бих предпочел да бях я хванал с лека въдица. Нали главата има необикновена форма?

— Колко може да тежи? — полюбопитствува Уили.

— Антонио смята, че ще тежи до шейсет фунта, Уили. Извинявай, че нямах време да те извикам. Всъщност трябваше ти да я извадиш.

— Няма значение — отговори Уили. — Ти я измъкна по-бързо, отколкото бих я изтеглил аз. Сега никак не ни е до маене. Иначе готов съм да се обзаложа, че тук бихме наловили купища едра риба.

— Ще се върнем някой ден след войната.

— Как не! — рече Уили. — След войната ще отида в Холивуд, за да стана консултант по въпроса, как да се превърнеш в кански задник в морето.

— Ще бъдеш много добър.

— И още как! Повече от година се подготвям за бъдещата си професия.

— Що за дяволски мрачно настроение имаш днес, Уили? — намеси се Томас Хъдсън.

— Не зная. Станах с дирника напред.

— Добре. Слез в кухнята и виж дали шишето с чай се е изстудило и го донеси. Антонио корми рибата. Затова ми приготви един сандвич, ако обичаш.

— На драго сърце. Какъв сандвич искаш?

— С фъстъчено масло^[5] и кромид лук, ако има достатъчно лук.

— С фъстъчено масло и кромид лук. Слушам, сър.

— И се постарай да се освободиш от дяволското си настроение.

— Ще се постарая, сър.

Когато Уили се отдалечи, Томас Хъдсън каза:

— Бъди по-търпелив с него, Хенри. Нужна ми е тая луда глава, справя се великолепно с работата си. Само дето го е налегнало мрачното настроение.

— Ще се помъча да търпя. Но е с тежък нрав.

— Опитай малко по-настойчиво. Ти го засегна с двайсетте цента.

Томас Хъдсън погледна гладкото море пред себе си и привидно невинното мъртвило на рифа откъм левия нос. Обичаше да се промъква близо до опасни рифове, когато светлината идваше отзад. Така си отмъщаваше за случаите, когато трябваше да управлява срещу слънцето, а и за някои други неща.

— Извинявай, Том — каза Хенри. — Ще внимавам какво говоря и какво мисля.

Уили се върна с току-що опразнена бутилка от ром, където беше налял чая и която беше увил с книжна салфетка, закрепена с две ластичета.

— Студена е, капитане — рече той. — И я изолирах.

Той подаде на Томас Хъдсън сандвич, завит в къс книжна салфетка, и добави:

— Едно от най-висшите постижения на сандвичовото изкуство. Специалитет „Връх Еверест“. Само за командири!

В затишието, дори на мостика, Томас Хъдсън подуши дъха му.

— Не смяташ ли, че прекалено си подранил, Уили?

— Не, сър.

Томас Хъдсън го погледна замислено.

— Какво каза, Уили?

— Не, сър. Не чу ли, сър?

— О'кей — отвърна Томас Хъдсън. — Чух го два пъти. А сега слушай това само веднъж. Ще слезеш да почистиш кухнята образцово, после ще отидеш на носа, така, че да те виждам, и ще застанеш до котвата!

— Слушам, сър — отговори Уили. — Не ми е добре, сър.

— Ще те добросам аз тебе, морски адвокатино! Щом не ти е добре, ще те накарам да ти прилошее!

— Тъй вярно, сър — повтори Уили. — Не ми е добре. Искам да ме прегледа корабният лекар.

— Ще го намериш на носа. Почукай на вратата му и провери дали е там, когато минаваш край него.

— Точно това имах предвид, сър.

— Какво имаше предвид?

— Нищо, сър.

— Препил е — забеляза Хенри.

— Не, не е препил — възрази Томас Хъдсън. — Пийнал е. Но го избива на лудост.

— От доста време е съвсем особен — забеляза Ара. — Но той е бил винаги особен. Никой от нас не е страдал колкото него. Аз изобщо не съм страдал.

— Том също е страдал — обади се Хенри. — А пие студен чай.

— Я да не дрънкаме за тегла и патила — предложи Томас Хъдсън. — Никога не съм страдал и студеният чай ми се услажда.

— По-рано никога не тя се е услаждал.

— Непрекъснато учим нещо ново, Хенри.

Той приближаваше фара, зърна скалата, отвъд която трябваше да мине, и си каза, че разговорът е безсмислен.

— Върви при Уили, Ара, и виж какво прави. Позавъртя се край него. Хенри, прибери въдиците! Джордж, слез и помогни на Антонио да спусне лодката. Придружи го, ако иска!

Когато остана сам на мостика, усети миризмата на птичи тор от скалата. Той заобиколи носа и пусна котва в два разтега вода. Дъното беше чисто, течението — много силно. Томас Хъдсън погледна белосаната къща и високия старомоден фар, после хвърли поглед отвъд канарата към зелените островчета, обрасли с мангрови, и зад тях — към ниския скалист гол нос на Кайо Романо. Отивайки и връщайки

се, те бяха живели наистина дълго време с гледката на този дълъг, необикновен прокълнат остров. Той познаваше великолепно част от него и толкова пъти се беше ориентирал по отличителните му очертания при добра и лоша видимост, че винаги се вълнуваше, когато го съзираше или му обръщаше гръб. Сега в дъното се открояваше най-голата и най-безплодната му издаденост, напомняща прегоряла пустиня.

На този голям остров се срещаха подивели коне, говеда и свине. Томас Хъдсън се замисли за хората, които бяха хранили илюзията, че ще успеят да го колонизират. На Кайо Романо имаше хълмища с тучна трева, красиви долини, чудесни гори. Затова французите се бяха опитали да го заселят и бяха основали селище, наречено Версай.

Сега всички паянтови постройките, освен една голяма къща, бяха напуснати. Веднъж, когато Томас Хъдсън бе отишъл там за вода, кучетата от колибите се бяха смесили със свинете и се бяха заровили в калта. И кучета, и свине бяха посивели от гъстото гъмжило на комарите, които ги покриваха. Островът беше приказен, когато духаше денонощно източният вятър. Човек можеше да върви с пушка два дни непрекъснато сред красоти, толкова девствени, колкото и по времето на Колумб. Ала щом вятърът спреше, от блатата върхлитаха облаци комари. „Думата «облаци» — каза си Томас Хъдсън — не е метафора. Те идват наистина на облаци и са в състояние да изпохапят човека до смърт. Хората, които преследваме, не са спрели на Кайо Романо. Изключено е при това безветрие! Трябва да са продължили нагоре по крайбрежието.“

— Ара! — извика той.

— Какво има, Том? — обади се Ара.

Той се качваше на мостика всякога със замах, като се прехвърляше с лекотата на акробат и тежестта на стомана едновременно.

— Как е положението?

— Уили не е на себе си, Том. Прибрах го от припека, приготвих му питие и го накарах да си легне. Сега кротува, но гледа втренчено.

— Навярно болната му глава е пострадала от слънцето.

— Навярно. А може и да е друго.

— Какво има друго?

— Хил и Питърс спят. Хил държа миналата нощ Питърс буден. Хенри също спи, а Джордж отиде с Антонио.

— Време е да се върнат.

— Да.

— Не биваше да излагаме Уили на слънцето. Сглупих, като го пратих на носа. Извърших го заради дисциплината, без да размисля.

— Разглобих и почистих големите пукала. Проверих запалките на гранатите, да не би да са се повредили от вчерашната влага и порой. Нощес, щом свършихме покера, разглобихме, почистихме и смазахме всичко.

— Сега заради влагата трябва да ги проверяваме всеки ден, независимо дали сме стреляли или не.

— Зная — отговори Ара. — Трябва да свалим Уили. Но тук не можем.

— На Кайо Франсес?

— Евентуално. Най-добре ще бъде да го оставим в Хавана и да поискаме да го експедираат. Ще се разбъбри, Том.

Томас Хъдсън се сети за нещо и се начумери.

— Не трябваше изобщо да го вземаме, след като лекарите са го освободили от служба заради раните в главата — забеляза Ара.

— Прав си. Но го взехме. Колко много проклети грешки допуснахме!

— Не са чак толкова много — отвърна Ара. — Сега мога ли да сляза, за да си довърша работата.

— Слез — разреши Томас Хъдсън. — Благодаря ти много.

— A sus ordenes^[6] — каза Ара.

— Адски ми се иска да бяха по-добри заповеди — каза Томас Хъдсън.

Антонио и Джордж пристигаха с лодката. Антонио се качи на мостика незабавно, като остави Джордж и Хенри да приберат двигателя и лодката.

— Е? — запита Томас Хъдсън.

— Трябва да са минали през нощта с последния бриз — докладва Антонио. — Щели са да ги видят от фара, ако са били навлезли в протока. Старецът с лодката и винтерите не е виждал никаква гемия за костенурки. Той им разказвал всичко, и е щял да помене за нея —

обясни ми пазачът на фара. — Смяташ ли, че трябва да се върнем при стареца, за да го разпитаме?

— Не. Смятам, че са се спуснали до Пуерто Коко или до Гилермо.

— Горедолу дотам ще са стигнали, преди да е легнал вятърът.

— Сигурен ли си, че не са могли да преминат протока през нощта?

— И най-добрият лоцман на света не би могъл да ги прекара.

— Тогава ще ги намерим откъм подветрената страна на Коко или долу край Гилермо. Да вдигнем котвата и да вървим.

Крайбрежието беше много опасно и Томас Хъдсън държеше външен курс, като следваше ръба на кривата, сочеща сто разтега дълбочина. Навътре към сушата се виждаше нисък скалист бряг, рифове, големи петна от пясъчни коси, които се оголваха при отлив. Четирима души дежуряха, Хил стоеше отляво на кормилото. Томас Хъдсън погледна към брега, съзря началото на зелените мангрови и си каза, че тук ще е ад при това безветрие. Облаците се бяха скупчили и той заключи, че шкваловете ще се разбеснеят по-рано. „Има три места отвъд Пуерто Коко, които ще трябва да претърся — замисли се Томас Хъдсън. — Ще бъде най-добре да свия малко по-нагоре и да навляза.“

— Хенри заповяда той, — ще държиш ли курс 285? Искам да сляза при Уили. Ако видиш нещо, кукуругай. Хил, не е нужно да наблюдаваш брега. Премини на десния борд. Тук навсякъде е много плитко, за да бъдат насам.

— Искан ми се да наблюдавам брега — обясни Хил. — Стига да нямаш нищо против. Том. Тук е оня мръсен проток, който извежда кажи-речи право на плажа, и водачът им може да ги е прекарал и отвел в мангровите.

— Добре — съгласи се Томас Хъдсън. — Ще пратя Антонио.

— Бих могъл да видя мачтата на гемията в мангровите с тоя силен бинокъл.

— Много се съмнявам. Но щом искаш.

— Моля те, Том. Стига да нямаш нищо против.

— Съгласих се вече.

— Извинявай, Том. Но смятах, че един водач е в състояние да прокара гемията. И ние се промъкнахме веднъж.

— И се намерихме в чудо, докато се измъкнем!

— Зная. Но представи си, че вятърът е стихнал и те са били принудени да се укриват бързо-бързо. Не бива да ги отминаваме.

— Правилно. Но сме много отдалечени, за да можеш да видиш мачтата. Освен това, те навярно са нарязали мангрови, за да я закрият.

— Така е — призна Хил с испанско твърдоглавие. — Но имам много силни очи, тоя бинокъл увеличава дванайсет пъти и, морето е спокойно, затова виждам добре и...

— Казах, че съм съгласен.

— Зная. Но исках да ти обясня.

— Обясни ми вече — каза Томас Хъдсън. — А ако откриеш мачта, можеш да ми я забиеш в дирника, гарнирана с фъстъци!

Хил се позасегна от забележката, но я намери за смешна, особено му хареса добавката за фъстъците и той заоглежда мангровите, докато силният бинокъл едва не измъкна очите му от орбитите.

Долу Томас Хъдсън поведе разговор с Уили, като наблюдаваше морето и сушата. Винаги му правеше впечатление, че отдолу се вижда несравнимо по-малко, отколкото отгоре, и докато всичко беше наред, считаше, че е глупаво да стои другаде, освен на мостика. Непрекъснато се стремеше да поддържа приятелски отношения с останалите и да избягва идиотщината на формалните проверки. Отстъпваше все повече и повече права на Антонио, който го превъзхождаше значително като моряк, и на Ара, който го превъзхождаше значително като човек. „И двамата са по-добри от мене — казваше си той, — и все пак аз трябва да командувам, ползувайки познанията, дарбите и характерите им.“

— Уили — започна Томас Хъдсън, — как се чувствуваш?

— Извинявай, че се държах глупашки. Но нещо ми е лошо, Том.

— Знаеш правилника за пиенето — рече Томас Хъдсън. — Нямаме изобщо правилник. Не са ми притрябвали идиотщините на дисциплинарите устави!

— Зная — съгласи се Уили. — Знаеш, че не съм пияница.

— Ние изобщо не приемаме пияници.

— Освен Питърс.

Не ние го приехме. Наложиха ни го. Но и той си има своите грижи.

— Неговата грижа е света Ангостура — забеляза Уили. — А неговите дяволски грижи се превърнаха в наши грижи.

— Ще го махнем — обеща Томас Хъдсън. — Има ли нещо друго, което да те измъчва.

— Тежи ми всичко.

— Как?

— Ето, аз съм полулуд и ти си полулуд, а останалите са или полусветци, или полуюнаци.

— Не е зле да бъдеш полусветец или полуюнак.

— Не е. Чудесно е. Но съм свикнал с по-обикновени неща.

— Уили, наистина ли няма друго, което да те измъчва? Слънцето вреди на главата ти, а съм сигурен, че и пиенето не ѝ помага.

— И аз съм сигурен — призна Уили. — Мъча се да крепя на краката си, Том. Но случвало ли ти се е да полудееш истински?

— Не. Не ми се е случвало.

— Мъчително нещо е — обясни Уили. — Колкото малко и да трае, пак трае прекалено много. Но ще престана да пия.

— Не, пий, но пий с мярка, както винаги си пил.

— Пропих, за да се боря с лудостта.

— Всякога се намират поводи за пиене.

— Безспорно. Но това не беше мента. Смяташ ли, че те лъжа, Том?

— Ние всички лъжем. Но не смятам, че лъжеш нарочно.

— Върви на мостика — каза Уили. — Виждам, че дебнеш водата непрестанно, сякаш е жена, която иска да ти избяга. Няма да пия друго освен морска вода, може би, и ще помогна на Ара да разглоби и да сглоби оръжието.

— Недей да пиеш, Уили.

— Щом ти обещах, че няма да пия, ще удържа обещанието.

— Зная.

— Слушай, Том. Мога ли да те попитам нещо?

— Питай каквото искаш.

— Ами ти как се чувствуваш?

— Май твърде зле.

— Можеш ли да спиш?

— Не много.

— Нощес спа ли?

— Спах.

— Това е от разходката по брега — обясни Уили. — Върви на мостика и ме забрави. А ние с Ара ще си гледаме нашата работа.

[1] Господин капитан (исп.) — Б.пр. ↑

[2] Кажете, ваше преосвещенство (исп.) — Б.пр. ↑

[3] Семенните им торбички (исп.) — Б.пр. ↑

[4] Ех, че хубав акантоцибиум! (исп.) — Б.пр. ↑

[5] Приготовлявана в Щатите каша от смлени прясно печени фъстъци и вода. — Б.пр. ↑

[6] Покорно благодаря, но дословно: на вашите заповеди (исп.) — Б.пр. ↑

Те претърсиха плажа на Пуерто Коко за следи и огледаха мангровите с лодката. Откриха няколко наистина добри места, където би могла да се укрие гемия, ала не намериха нищо. Шкваловете заплюяха рано-рано, придружаваше ги пороен дъжд, от който морето сякаш закипя с едри бели мехури.

Томас Хъдсън обходи брега и навлезе навътре зад лагуната. Намери мястото, където идваха фламингите при прилив, и видя ята дървесни ибиси, сосос, на които островът дължеше името си, както и двойка розови чапли, които ровеха мергела в края на лагуната. Яркия розов цвят на сивия мергелен фон подчертаваше красотата им, движенията им бяха изящни, бързи, устремени напред, ала чаплиите имаха ужасното, подчинено на ненаситния глад безличие на някои блатни птици. Не можеше да ги наблюдава дълго, защото искаше да провери дали немците не са скрили гемията в мангровите, и възлезе на височината, за да се спаси от комарите.

Не намери нищо друго, освен една стара въглищарница и след като се надигна първият шквал, избърза към плажа, където Ара го прибра в лодката.

Ара обичаше да кара извънбордния мотор в дъжд и силен вятър. Той докладва на Томас Хъдсън, че никой от търсачите не е намерил нищо. Всички се бяха прибрали на яхтата, освен Уили, който беше взел най-далечния участък на плажа отвъд мангровите.

— Ами ти? — запита Ара.

— Нищо не открих.

— Тоя дъжд ще поразхлади Уили. Ще отида да го доведа, щом те откарам до кораба. Къде смяташ, че са, Том?

— На остров Гилермо. Там трябва да са.

— И аз така смятам. А и Уили смята същото.

— Как е той?

— Опитва се да се владее, Том. Знаеш го какъв е.

— Да, зная го — потвърди Томас Хъдсън. Пристанаха до яхтата и той се качи на борда. Погледна как Ара завъртя лодката и се отдалечи

в белия шквал. После поиска да му подадат пешкир и се избърса на кърмата:

Хенри попита:

— Ще пиеш ли нещо, Том? Съвсем си мокър.

— Да, ще пия.

— Искаш ли чист ром?

— Умна работа — отговори Томас Хъдсън.

Той слезе, за да облече анцуг и къси панталони, и видя, че всички са развеселени.

— Всички се почерпихме с чист ром — обясни Хенри, поднасяйки му налята до половина чаша. — Щом човек се изтрие бързо, няма да се простуди. Нали?

— Здравей, Том — обади се Питърс. — И ти ли се присъедини към нашата дружинка от пиячи на наздравици?

— Ти кога се събуди? — любопитствува Томас Хъдсън.

— Когато чух шум от стичаща се вода.

— Ще направя шум от стичаща се вода някоя нощ, за да видя дали ще се събудиш.

— Не се безпокой, Том. Уили върши това — всяка нощ.

Томас Хъдсън намисли да не изпива рома, но после, като видя, че всички са се почерпили, развеселили са се и са доволни при това невесело преследване, каза си, че ще прояви високомерие и нетактичност, ако не пие. А и на него му се пиеше.

— Раздели това с мене — предложи той на Питърс. — Ти си единственият калпазанин, когото съм виждал да спи със слушалки на ушите по-добре, отколкото без слушалки.

— Няма смисъл да го делим — възрази Питърс, отстъпвайки от формалната дисциплина. — Ни на тебе, ни на мене ще стигне.

— Налей си тогава отделно — рече Томас Хъдсън. — Обичам това дяволско питие не по-малко от тебе.

Другите ги наблюдаваха и Томас Хъдсън забеляза как челюстните мускули на Хенри се разиграха.

— Изпий го! — настоя Томас Хъдсън. — И погрижи се до вечерта тайнствените ти машинарии да работят колкото се може по-добре. За твое здраве и за здравето на останалите!

— За всички ни! — каза Питърс. — Кой работи най-много на тоя кораб?

— Ара — отговори Томас Хъдсън и отпи първата глътка, като ги оглеждаше. — И всички други дяволи на борда.

— За твоє здраве, Том! — продължи Питърс.

— И за твоє! — отговори Томас Хъдсън и усети как думите замират и се сковават в устата му. — За царя на слушалките — добави той, за да си възвърне настроението, и добави: — За всички пробуждащи шумове! — Сега думите му прозвучаха далече по-непринудено, отколкото в началото.

— За здравето на моя командир! — каза Питърс, опъвайки тетивата прекалено силно.

— Свободен си да произвеждаш когото искаш — забеляза Томас Хъдсън. — Нямаме устав за званията. Но ще се погрижа. Повтори каквото каза!

— За твоє здраве, Том!

— Благодаря — отвърна Томас Хъдсън. — Но ще бъда жалък мухльо, ако пия наздравица за тебе, докато всичките ти радиостанции и ти самият не заработите.

Питърс го погледна и на лицето му се изписа дисциплината, а тялото, което беше в лоша форма, зае стоежа на човек, който е служил три срока в името на нещо, в което е вярвал, и което е напуснал заради нещо друго, както беше постъпил и Уили, затова отговори машинално и чистосърдечно:

— Слушам, сър.

— Пия за твоє здраве — каза Томас Хъдсън. — И стегни всичките си дяволски чудесии.

— Слушам, Том — повтори Питърс, без да хитрува и без да се преструва.

„М-да, мисля, че това е предостатъчно — рече си Томас Хъдсън. — По-добре да прекъсна засега и да отида на кърмата да дочакам другото си главоболие чедо. Не мога да изпитам към Питърс чувствата, които хранят всички останали към него. Мисля, че познавам не по-зле от тях недостатъците му. Ала в него има и нещо своеобразно. Прилича на лъжа, пресилена дотолкова, че се доближава до истината. Вярно е, че не е дорасъл за апаратурата, която ни е предоставена. Но може би е дорасъл за много по-благородни дела.

Уили е същият — размисли се той. — Единият не пада по-долу от другия. Би трябвало да се приберат вече.“

Той видя как лодката се промъкна в дъжда и пори бялата клокочеща вода, която се къдреше и кипеше под ударите на плющия вятър. Двата бяха мокри до кости, когато се качиха на палубата. Не бяха облекли мушамите си, а бяха завили с тях „бебетата“.

— Здравей, Том — обади се Уили. — Нищо друго, освен по един мокър задник и по един празен тумбак.

— Поеми „бебетата“ — каза Ара, подавайки увитите автомати.

— Нищо ли?

— Нищо, умножено по десет — отговори Уили.

Той стоеше на кърмата и от него се стичаше вода. Томас Хъдсън извика на Хил да донесе две кърпи.

Ара издърпа лодката за въжето на носа и се покатери на борда.

— Нищо, нищо на квадрат и нищо на куб — обясни той. — Том, ще ни се признае ли извънреден труд за дъжда?

— Трябва да почистим оръжието веднага — забеляза Уили.

— Най-напред да се изсушим — възрази Ара. — Съвсем съм мокър. Първоначално от суша ни прималяваше, а сега чак кожата на дирника ми е настръхнала.

— Том — рече Уили, — знаеш ли, че тия мръсници могат да плуват при тия шквалове, ако рифоват и ако им стиска задникът?

— И на мене ми мина също през ума.

— Мисля, че се излежават сутрин, докато цари затишие, а после препускат със следобедните шквалове.

— Къде ги слагаш?

— Не ги слагам отвъд Гилермо. Но пък може и да са го отминали.

— Ще потеглим призори я ще ги настигнем на Гилермо още утре.

— Може да ги намерим, а може и да са заминали.

— Не ще и дума.

— Защо, дявол да го вземе, нямаме радар?

— За какво ти е радар точно сега? Какво ще видиш на екрана, Уили?

— Ще спра да меля дивотии — упрекна се Уили. — Прощавай, Том. Но да се преследва с УВЧ нещо, което няма радио...?

— Зная — съгласи се Томас Хъдсън. — Но съгласен ли си да преследваме още по-усърдно, отколкото досега?

— Съгласен съм. Доволен ли си?

— Доволен съм.

— Искан ми се да хвана гадовете и да ги избия до един!

— Каква полза?

— Спомняш ли си как бяха избии островитяните.

— Не ми напомняй тая кървава гадост, Уили. Твърде отдавна участвувах във войната, за да се увличаш.

— О'кей. Тогава искам чисто и просто да ги убия. Върви ли така?

— Така по върви, отколкото приказките за избиване. Но на мене ми трябва пленници от подводници, действащи в тия води, които са в състояние да проговорят.

— Последният, когото плени, не говори много.

— Така е. Но и ти не би говорил, ако беше на път да хвърлиш топа като него.

— О'кей — съгласи се Уили. — Мога ли да смръкна една глътка от законната дажба?

— Разбира се. Сложи си сухи панталони и риза и не се заяждай.

— С никого ли?

— Карай да върви! — каза Томас Хъдсън.

— Хич не ми пука! — отвърна Уили и се захили.

— Така ми харесваш! — насърчи го Томас Хъдсън. — Карай все така!

Нощта беше наситена със светкавици и гръмотевици, вая до около три часа сутринта. Питърс не успя да хване нищо. Всички спяха в горещото душно помещение, докато нахлуха папатаците и ги изпосъбудиха един по един. Томас Хъдсън напръска флит с помпата, разнесоха се кашлици, но неспокойните движения и плясканията с ръце понамаляха.

Той събуди Питърс, като го напръска целия с флит. Радистът разтърси глава със слушалките на уши и каза тихо:

— Непрекъснато се мъча да уловя нещо, Том. Ама не се хваща нищо.

Томас Хъдсън освети с джобното фенерче барометъра и видя, че се качва. „Ще духне бриз — заключи той. — Хм, немците не могат да се оплачат, че пак не им е потръгнало. Трябва да взема и това предвид.“

Върна се на кърмата, след като напръска кабината изобилно с флит, без да събужда спящите.

Седна на кърмата и задебна в ясната нощ, пръскайки се от време на време с флит. Нямаха достатъчно мехлем против насекоми, но имаха предостатъчно флит. Когато попаднеше на изпотената кожа, течността предизвикваше възпаление, ала беше за предпочитане пред папатаците, които се различаваха от комарите по това, че не се чуваха и човек усещаше сърбеж веднага, щом го ухапеха, а ухапаното място се подуваше като малко грахово зърно. Някъде по крайбрежието и из островите се срещаха и по-отровни папатаци. Поне ухапването им беше свързано с по-неприятни последици. „Но — предположи Томас Хъдсън — не е изключено това да зависи от състоянието на кожата и от факта, до каква степен тя е обгоряла и загрубяла. Чудя се как издържат туземците. Трябва да са жилави хора, за да живеят на този бряг и на Бахамските острови, когато не духат пасатите!“

Томас Хъдсън седеше на кърмата, превърнат в зрение и слух. Високо в небето летяха два самолета и той се вслуша в грохота на двигателите, докато тътенът заглъхна.

„Тежки бомбардировачи, отиващи в Камагуей на път за Африка или минаващи направо за някъде и нямащи нищо общо с нас. Блазе им — замисли се той; — тях не ги измъчват поне папатаци. Те и мене не измъчват. Да вървят по дяволите! По дяволите, нито те са жертва на папатаците, нито аз! Иска ми се все пак да се развидели малко, за да се измъкна оттук. Претърсихме целия остров чак до носа благодарение на Уили. Ще мина през малкия проток точно покрай ръба на плитчината. Има само едно лошо място и при утринната светлина ще мога да го видя отлично, дори морето да е спокойно. А след това ще излезем при Гилермо.“

Тръгнаха веднага, щом се раздени. Хил, който имаше най-силни очи, наблюдаваше зеления бряг с бинокъла, увеличаващ дванадесет пъти. Движеха се достатъчно близо до брега, за да може Хил да види отрязаните клони на мангровите. Томас Хъдсън управляваше. Хенри оглеждаше морето. Уили стоеше с гръб към Хил.

— Положително вече са минали оттук! — подхвърли Уили.

— Трябва все пак да проверим — рече Ара, който стоеше гърбом към Хенри.

— Разбира се — съгласи се Уили. — Аз само отбелязвам факта.

— Къде е утринният патрул с оня проклет меласов кораб от Кайо Франсес?

— Те не патрулират в неделни дни, нали? — попита Уили. — Днес трябва да е неделя.

— Ще се надигне бриз — обади се Ара. — Погледнете цирусите.

— От едно се страхувам — каза Томас Хъдсън, — да не би да са минали през протока Гилермо.

— Ще видим.

— Я да пратим всичко в ада и да навлезем — предложи Уили. — Почват вече да се разиграват нервите ми!

— И аз имам същото впечатление сегиз-тогиз! — подметна Хенри.

Уили го погледна и плю през борда.

— Благодаря ти, Хенри — рече той. — Точно това впечатление искам да създам и аз.

— Престанете! — сгълча ги Томас Хъдсън. — Виждате ли тая голяма коралова глава вдясно, която се показва на повърхността? Не

трябва да се блъснем в нея. Отвъд канарата, господо, е Гилермо. Виждате ли колко зелен и обещаващ е?

— Още един проклет остров! — забеляза Уили.

— Можеш ли да откриеш дим от въглищарници?

Хил огледа много внимателно острова и отговори:

— Не, Том.

— След снощния порой едва ли ще има пушек — обади се Уили.

— Тоя път грешиш, драги — възрази Томас Хъдсън.

— Кой знае?

— Да. Може да вали адски цяла нощ, без дъждът да угаси въглищарниците. Виждам съм да вали три дни, без почти да им се отрази.

— Знаеш повече от мене за въглищарниците — призна Уили. — О'кей, може да има и пушек. Дано има.

— Тук плитчината е опасна — забеляза Томас Хъдсън. — Не допускам, че са могли да я минат при сегашните шквалове.

В утринната светлина те съзряха четири рибарки и две чайки, ловящи дружно в плитчината. Птиците бяха открили нещо и се гмуркаха. Рибарките грачеха, чайките крещяха.

— За какво ли се гмуркат, Том? — любопитствува Хенри.

— Не зная. Навярно стадо дребна риба, която е много на дълбоко, за да я достигнат.

— Тия сиромашки гладни птици са принудени да стават сутрин по-рано и от нас, за да се изхранят! — подхвърли Уили. — Хората не могат да оценят колко труд им струва това.

— Как смяташ да минеш, Том? — попита Ара.

— Колкото се може по-близо до носа на острова.

— Ще провериш ли тоя полуостров във формата на полумесец с останка от потънал кораб?

— Ще се завъртя наблизко, за да го огледат всички с биноклите си. После ще спусна котва в залива отвъд края на Гилермо.

— Ще пуснем котва — каза Уили.

— От само себе си се предполага. Защо си толкова кисел рано-рано?

— Не съм кисел. Само се люблювам на океана и на тоя красив бряг, който Колумб пръв е съгледал. Щастлив съм, че не съм служил под заповедите на Колумб.

— А пък аз мислех, че си служил — забеляза Томас Хъдсън.

— Четох една книга за него в болницата в Сан Диего — обясни Уили. — Специалист съм по Колумб. Имал е далече по-калпаво корито от нашето.

— Нашият кораб не е калпаво корито.

— Да — съгласи се Уили. — Още не е.

— О'кей, специалисте по Колумб, виждаш ли оная развалина на около двацет градуса вдясно?

— Това е работа на вахтения откъм десния борд — рече Уили. — Но я виждам отлично с окото, което още вижда, и на нея е кацнал един бял рибояд от Бахамските острови. Дошъл е вероятно, за да ни подсили.

— Добре — каза Томас Хъдсън. — Точно той ни трябва.

— Вероятно бих станал голям орнитолог — продължи Уили. — Баба ми въдеше кокошки.

— Том — намеси се Ара, — не смяташ ли, че можеш да караш малко по-навътре? Сега приливът е достатъчно висок.

— Разбира се — отговори Томас Хъдсън. — Кажете на Антонио да отиде на носа и да ми съобщи дълбочината.

— Имаш предостатъчно вода, Том! — извика Антонио. — Карай право към брега. Познаваш гоя проток.

— Да, познавам го. Искан да бъда сигурен за всеки случай.

— Искан ли да поема кормилото?

— Не; благодаря — отвърна Томас Хъдсън. — Не искам.

— Сега островът се вижда прекрасно — забеляза Ара. — Огледай го добре, Хил! Аз само ще извърша допълнително наблюдение. Изследвай го основно!

— Кой ще поеме първата четвъртина към морето? — запита Уили. — Как стана така, че се падна на мене?

— Когато Том ти каза да погледнеш развалината. Разместваме се автоматически. Щом ти отиде на десния борд, аз минах на левия.

— Това е прекалено навигаторско за мене! — ядоса се Уили. — Щом държиш да бъдеш навигатор, бъди докрай или хич не се залавяй. Защо не се изразяваш с румбове, както при управлението на кораб?

— Ти сам каза „вахтения откъм десния борд“ — обясни Хенри.

— Правилно. Занапред ще казвам: вдясно, вляво, отпред и отзад на кораба.

— Уили, застани до Хил и Ара, за да огледаш брега, ако обичаш — нареди Томас Хъдсън. — Огледай плажа и продължи до първата третина на острова!

— Слушам, Том — каза Уили.

Беше лесно да се види дали има хора на Кайо Гилермо откъм тази страна, където духаше вятър почти през цялата година. Не се съзираше обаче нищо, докато се приближаваха към брега. Стигнаха напреко на носа и Томас Хъдсън предупреди:

— Ще заобиколя островчето във форма на полумесец колкото се може по-отблизо. Вие всички наблюдавайте с биноклите! Ако откриете нещо, ще спрем и ще спуснем лодката.

Бризът почваше да се надига и морето взе да се раздвижва, ала още не се разбиваха вълни в плитчините поради прилива. Томас Хъдсън погледна напред към скалистото островче. Знаеше, че в западния край има заседнал кораб, но той се виждаше само като червено-кафява издатина от придошлата вода. Имаше плитчина и пясъчен плаж откъм вътрешната страна на островчето, плажът обаче нямаше да се покаже, докато не заобиколят развалината.

— Има хора на островчето — извести Ара. — Виждам дим.

— Правилно — допълни Уили. — Пушекът идва откъм подветрената страна и вятърът го носи на запад.

— Димът се намира кажи-речи в средата на брега, където се пада плажът — додаде Хил.

— Виждаш ли мачта?

— Не виждам — отговори Хил.

— Могат да свалят дяволската мачта през деня — подсказа Уили.

— По местата! — заповяда Томас Хъдсън. — Ара, ти остани. Уили, кажи на Питърс да се приготви да предава, независимо дали някой ще го чуе или не.

— Какво мислиш? — запита той Ара, когато другите се отдалечиха.

— Мисля, че ако ловях и сушах риба, щях да се прехвърля тук от Гилермо, щом настъпи безветрие и нахлуят комарите.

— И аз така мисля.

— На този остров не горят въглища и пушекът е малък. Трябва да е отскоро запален огън.

— Освен ако е от догарящ голям огън.

— И аз се сетих за същото.

— Това ще узнаем след пет минути.

Те заобиколиха развалината, където беше кацнал друг бял рибояд и Томас Хъдсън си каза: „Нашите съюзници извършват бързо претърсването.“ Сетне достигнаха подветрената страна на островчето и Томас Хъдсън видя пясъчния плаж, зеленината зад него и колибата, от която се извисяваше дим.

— Слава богу! — въздъхна той.

— Да, слава богу — добави Ара. — Страхувах се от другото и аз. Нямаше никакви лодки.

— Струва ми се, че сме съвсем наблизо. Иди набързо с Антонио и ми докладвайте какво сте намерили. Ще задържа яхтата край плитчината. Кажи им да стоят по местата си и да се държат естествено.

Лодката забръмча и се устреми към плажа. Томас Хъдсън проследи как Антонио и Ара закрачиха към колибата от клони. Движеха се колкото се може по-бързо, без да тичат. Извикаха и от колибата се показа жена. Беше тъмна като живеещите край морето индианци и боса, дългата ѝ коса стигаше почти до кръста. Докато говореше, излезе втора жена. Беше също тъмнокожа и дългокоса и държеше дете в ръцете си. Щом свършиха разговора, Ара и Антонио се ръкуваха с двете жени и се върнаха при лодката. Отблъснаха я, запалиха мотора и се отдалечиха.

Двамата се качиха на мостика, а другите се заеха да приберат лодката.

— Имаше две жени — докладва Антонио. — Мъжете ловят риба навън. Жената с детето е видяла, че една гемия за лов на костенурки е навлязла в протока, водещ навътре. Минала е, когато се надигна бризът.

— Това означава преди около час и половина — заключи Томас Хъдсън. — При сега настъпващия отлив.

— Който е много силен — допълни Антонио. — И много бърз, Том.

— Когато морето се оттегли, не ще има достатъчно вода, за да минем през протока.

— Да.

— Какво мислиш?

— Корабът е твой.

Томас Хъдсън завъртя рязко кормилното колело, включи двата двигателя на две хиляди и седемстотин оборота и насочи яхтата към носа.

— Те самите могат да заседнат — каза той. — Майната му.

— Можем да спуснем котва, ако се влоши много положението — поясни Антонио. — Ако заседнем, дъното е мергел. Мергел и тиня.

— И тук-таме скали — добави Томас Хъдсън. — Извикай Хил да наблюдава вехите. Ара, провери с Уили оръжието. Антонио, остани тук, моля те!

— Протокът е гаден — забеляза Антонио. — Но не е невъзможен за преминаване.

— Невъзможен е при отлив. Но не е изключено и другата мръсница да заседне или вятърът да легне.

— Изключено е вятърът да падне, Том — каза Антонио. — Ще духа постоянно и силно, защото е пасатен.

Томас Хъдсън погледна небето и видя дългите бели пера на облаците, гонени от източния вятър. После погледна напред към носа на главния остров, към островчето и към косите, които почваха да се оголват. Там щяха да почнат неприятностите. Сетне погледна и хаоса от островчета, които се подаваха отпреде му като зелени точки над водата.

— Забелязваш ли вече вехата, Хил? — попита той.

— Не, Том.

— Вероятно е само клон или прът.

— Още не виждам нищо.

— Трябва да е право по курса.

— Виждам я, Том. Право по курса.

— Благодаря ти — каза Томас Хъдсън.

Косите от двете страни се жълтееха на слънцето, в протока струеше зелена вода от вътрешната лагуна. Тя не беше замърсена, нито тинеста, защото вятърът още не беше предизвикал вълнение, което щеше да я размъти. Това улесняваше воденето на кораба.

След това Томас Хъдсън съгледа колко е тесен прорезът отвъд кола и усети как настръхва косата му.

— Можеш да минеш, Том — обади се Антонио. — Дръж близо до десния бряг. Ще видя прореза, щом се отвори.

Той се прилепи до дясната плитчина и се промъкна край нея. После надзърна към лявата плитчина, видя, че е по-наблизо от дясната — и сви надясно.

— Рови ли много тиня?

— Облаци.

Стигнаха до опасния завой и се оказа, че не е толкова лош, колкото очакваше. Теснината, през която се бяха промъкнали, беше много по-лоша. Сега вятърът се засили и Томас Хъдсън усещаше силните му пристъпи по голите си рамене, когато извиха напречно на направлението в прореза.

— Веха право в курса — извести Хил. — Само клон.

— Видях го.

— Дръж близо до десния бряг, Том! — препоръча Антонио. — И тук ще се проврем.

Томас Хъдсън се приближи съвсем до дясната плитчина, като че паркираше кола до тротоар. Но тя не приличаше на тротоар, а на разровен кален терен в изоставено бойно поле, обстрелвано от барабанен огън, който се разкриваше внезапно на океанското дъно и се разстиляше вдясно, подобно, на релефна карта.

— Много ли тиня ровим?

— Премного, Том. Можем да спуснем котва, щом се измъкнем от прореза. Отсам Контрабандо. Или откъм подветрената страна на Контрабандо — препоръча Антонио.

Томас Хъдсън извърна глава и като видя Кайо Контрабандо — малко, зелено, угледно островче, каза:

— Поврага! Огледай тоя остров и протока, който се открива, и провери за гемията, Хил! Виждам следващите две вехи.

Този пролив беше лек. Ала отпред вдясно Томас Хъдсън зърна, пясъчната коса, която почваше, да се оголва. Колкото повече приближаваха Кайо Контрабандо, толкова по се стесняваше проходът.

— Дръж вляво от тая веха! — препоръча Антонио.

— Това правя.

Отминаха вехата — забит сух клон. Беше кафяв и се клатеше от вятъра и Томас Хъдсън заключи, че при такъв вятър водата ще бъде много по-плитка, отколкото при обикновено маловодие.

— Как е нашата тиня? — запита той Антонио.

— Бива си я, Том.

— Виждаш ли нещо, Хил?

— Само вехите.

Водата почна да става млечна от вълните, които беше надигнал вятърът. Не се виждаше дъното, а плитчините се съзираха чак когато корабът ги пресушаваше.

„Не върви на добре — рече си Томас Хъдсън. — Но и на тях не им е по-добре, и те са принудени да лавират. Изисква се голям моряшки опит. Сега трябва да реша през кой проток са минали: през стария или през новия? Ще зависи от лоцмана им. Ако е млад, вероятно ще ги прекара през новия. Оня, който проби ураганът. Ако е възрастен, вероятно ще ги прекара през стария, по навик, а и защото е по-безопасен.“

— Антонио — запита той. — Стария или новия проток би хванал?

— И двата са лоши. Няма голяма разлика.

— Как би постъпил ти?

— Бих пуснал котва откъм подветрената страна на Контрабандо и бих почакал прилива.

— Няма да имаме достатъчно прилив призори.

— Там е бедата. Ти само ме запита какво бих сторил.

— Ще се опитам да мина през този мърляв, проток.

— Корабът е твой. Но ако не ги хванем ние, други ще ги хванат.

— Защо не летят непрекъснато патрули от Кайо Франсес?

— Те извършиха разузнавателния си полет отзарана. Не видя ли?

— Не. Защо не ми каза?

— Мислех, че си видял. Едно от ония водосамолетчета.

— Майната му! — изруга Томас Хъдсън. — Трябва да е минал, когато бях на носа и генераторът работеше.

— Сега това е без значение — успокои го Антонио. — Том, липсват следващите две вехи.

— Виждаш ли следващите две вехи, Хил?

— Не виждам никакви вехи.

— По дяволите! — ядоса се Томас Хъдсън. — Ща не ща, трябва да се промъкна покрай онова курешково островче и да се пазя от пясъчната коса, която се простира на север и на юг от него. После ще обходя онова по-голямо островче с мангровите и чак тогава ще реша дали да навляза в стария или в новия проток.

— Източният вятър изтребва всичката вода.

— Верицата му на източния вятър! — процеди Томас Хъдсън.

Ругатнята прозвуча като по-силно и по-старо богохулство, от всички сквернословия, свързани с християнската религия. Томас Хъдсън съзнаваше, че хули един от великите приятели на всички мореходни народи. Затова, след като изрече богохулството, не се извини. Повтори го.

— Недей така, Том! — забеляза Антонио.

— Прав си — съгласи се Томас Хъдсън.

После, като се разкайваше и си припомни неточно едно стихотворение, импровизира:

*Духай, духай, ветре западен,
за да падне дъжд обилен,
да се върна пак в дома любим
при жената, що обичам.^[1]*

„Това е същият дяволски вятър, само че с различна ширина — размисли се той. — Двата идват от различни континенти. Ала и двата са честни и дружелюбни.“ Сетне повтори:

*Да се върна пак в дома любим
при жената, що обичам.*

Сега водата стана толкова кална, че управлението се превърна в сляпо налучкване по засмукваната от кораба вода в плитчините. Джордж стоеше на носа с лот, Ара стискаше дълъг прът. Двата мереха дълбочината и се провикваха към мостика.

Томас Хъдсън имаше чувството, че е изживявал това прежедие и по-рано в лош сън. Бяха минавали през немалко проходи. Но сега се беше сблъскал с нещо различно, нещо изживяно някога през живота му. Може би го беше изживявал през целия си живот. Сега обаче то се проявяваше с такава сила, че той се чувствуваше едновременно негов господар и негов пленник.

— Можеш ли да различиш нещо, Хил? — попита Томас Хъдсън.
— Нищо не мога да различа.
— Да се качи ли и Уили?
— Няма нужда. Виждам всичко, каквото би видял и Уили.
— Смятам, че все пак трябва и той да дойде.
— Както искаш, Том.
Десет минути по-късно те заседнаха.

[1] Пародия на Шекспировото стихотворение: „Духай, духай, зимен ветре,/ ти не си така противен,/ както неблагодарността човешка“. — Б.пр. ↑

Заседнаха в тинята на пясъчно дъно, което трябваше да бъде отбелязано с вежа. Отливът продължаваше, вятърът духаше бясно, водата беше кална. Отпред се виждаше среден зелен остров, който изглеждаше хлътнал ниско във водата, вляво имаше разпилени малки островчета. Вляво и вдясно почваха да се оголват плитчини при оттеглянето на морето. Томас Хъдсън наблюдаваше как ята дъждосвирци сноват и шетат из плитковините, за да търсят храна.

Антонио свали лодката и с Ара спусна една носова котва и две леки кърмови котви.

— Не смяташ ли, че трябва да пуснем още една котва на носа? — запита Томас Хъдсън Антонио.

— Не, Том. Не смятам.

— Ако се засили вятърът, може да ни тласне срещу прилива.

— Не очаквам, Том. Но може.

— Я да спуснем една малка котва откъм наветрената страна и да преместим голямата котва по към подветрената страна. Тогава няма да берем ядове.

— Добре — съгласи се Антонио. — Предпочитам да направим това, вместо да заседнем повторно на лошо място.

— Ба — рече Томас Хъдсън — Случвало ни се е и друг път.

— Все пак най-добре ще бъде да спуснем котвите.

— Съгласен съм. Затова предложих да спуснете още една малка котва и да преместите голямата.

— Слушам, Том — каза Антонио.

— Ара обича да вдига котви.

— Никой не обича да вдига котви.

— Ара обича.

Антонио се усмихна и добави:

— Кой знае? Във всеки случай съм съгласен с тебе.

— Всякога стигаме до съгласие рано или късно.

— Но не бива да допускаме това да става, когато е много късно.

Томас Хъдсън наблюдаваше маневрата и гледаше към зеления остров, който сега почваше да потъмнява, тъй като оттеглящата се вода разголваше корените на мангровите. „Немците могат да се намират в залива откъм южната страна на този остров — размисли се той. — Вятърът ще духа до два-три часа през нощта и те могат да се опитат да излязат и да минат през единия от двата протока на светло, щом почне приливът. После ще прекосят големия като езеро залив, където няма да имат неприятности през цялата нощ. Ще им помогнат фаровете и добрият проход, за да излязат в далечния край. Всичко ще зависи от вятъра.“

Откакто бяха заседнали, Томас Хъдсън се чувствуваше като осъден, получил отсрочка. При засядането беше усетил силния удар върху кораба, сякаш бяха ударили него самия. Отгатна, че дъното не е скалисто по сътресението в ръцете и ходилата си. Ала почувствува засядането като рана. Сетне се промъкна чувството за отложено изпълнение, свързано с получена рана. Още имаше чувството, че е сънувал лош сън и че премеждието е изживял и по-рано. Но то не беше се случило по същия начин и сега, когато яхтата беше заседнала, беше получил временна отсрочка. Знаеше, че е само отсрочка, ала си беше отдъхнал.

На мостика се качи Ара и доложи:

— Има здраво задържащо дъно, Том. Завързахме яко спомагателните котви с въже за голямата котва. Щом оберем пая, ще се освободим бързо. Закрепихме с въжета и двете кърмови котви.

— Видях. Благодаря ви.

— Не се ядосвай, Том. Гадовете могат да са зад оня другия остров.

— Не се ядосвам. Но се бавим.

— Нашето не е като да се блъснеш с кола или да потопиш параход. Само сме заседнали и изчакваме прилива.

— Зная.

— И двете кормилни колела са здрави. Яхтата само се е завряла в калта до задника.

— Зная. Аз я заврях.

— Ще се измъкне така леко, както се завря.

— Дума да не става.

— Том, загрижен ли си за нещо?

— За какво ще бъда загрижен?

— Зная ли? Загрижих се само да не би да си загрижен.

— Да вървят в ада грижите! — каза Томас Хъдсън. — Слез с Хил. Погрижи се всички да се нахранят и да се развеселят. После ще отидем да претърсим острова. Само това ще ни бъде работата.

— Мога да отида с Уили още сега. Не ми се яде.

— Не. Ще отида по-късно аз с Уили и Питърс.

— Мене няма ли да ме вземеш?

— Не. Питърс знае немски. Не му казвай, че ще дойде. Само го събуди и му дай да пие достатъчно кафе.

— Защо да не дойда и аз?

— Много е малка лодката.

Хил му остави големия бинокъл и слезе с Ара. Томас Хъдсън огледа внимателно острова с бинокъла и установи, че мангровите са много високи, за да види какво се крие във вътрешността му. Мангровите се смесваха постепенно с други дървета и увеличаваха още повече преградата, затова в далечния край на подковообразния залив не се забелязваше никаква мачта. От големия бинокъл го заболяха очите и той го прибра в калъфа, закачи каишката му на една кука и го сложи на стойката за гранати.

Беше доволен, че отново е сам на мостика и че късата отсрочка му позволява да си отдъхне. Наблюдаваше как дъждосвирците ситнят из плитчините и си спомни как ги ловеше с увлечение като момче. Сега не го привличаха повече и дори не изпитваше желание да ги бие. Спомни си как тогава ги дебнеше с баща си в гюмето на някоя пясъчна коса с ламаринени профили и как птиците идваха, щом настъпваше отливът и оголваше плитчините, и как той подмамваше с подсвирване ятото, докато дъждосвирците кръжаха. Свирнята беше тъжна и сега той привлече с нея едно ято. Ала птиците се разгънаха като ветрило над заседналия кораб и се отдалечиха, за да си търсят храна.

Той огледа небосклона с големия бинокъл и не съзря никаква гемия. „Може би са я вкарали през новия проток във вътрешния залив — каза си той. — Би било хубаво други да са ги уловили. Сега не можем да ги хванем без бой. Те няма да се предадат на една малка моторница.“

Беше мислил толкова дълго с главите на немците, че се чувствуваше изморен. „Наистина се уморих — помисли си Томас

Хъдсън. — Зная какво трябва да правя, решението е просто. Военната служба е великолепно нещо. Чудя се какво бих правил без нея, откакто загина Том. Би могъл да рисуваш — рече си той. — Или би могъл да вършиш нещо друго полезно. Може би, но военната служба е по-просто разрешение.

Тя е полезна — размисли се той. — Не се настройвай враждебно. Тя ти помага да се съвземеш. Ние всички се стремим към това. Един господ знае какво ще се получи по-нататък. Преследвахме тия типове съвсем добре и сега ще си позволим десет минути одих, а сетне ще продължим. Поврага със «съвсем добре» — укори се сам. — Преследвахме ги много добре!“

— Няма ли да ядеш, Том? — подвикна Ара.

— Не съм гладен, драги — отговори Томас Хъдсън. — Подай ми шишето със студен чай, което е при леда!

Ара го подаде, Томас Хъдсън го пое и се облегна в ъгъла на мостика. Отпи от бутилката и се взря в големия остров пред него. Сега корените на мангровите се виждаха изцяло и островът изглеждаше като на кокили. Тогава отляво се зададе ято фламинги. Те летяха ниско над водата и представляваха красива гледка на слънчевата светлина. Дългите им шии бяха извити надолу, неугледните крака бяха изпънати назад, тялото беше неподвижно, розово-черните криле се размахваха и ги носеха към тинестата плитковина, която се виждаше отпред и вдясно. Томас Хъдсън ги наблюдаваше и се възхищаваше от завърнатите им черно-бели клюнове и от розовия облак, който те образуваха в небето и който заличаваше подробностите, като все пак всяка отделна птица го омайваше. Когато достигнаха зеления остров, той видя как птиците внезапно свиха вдясно, вместо да прелетят над острова.

— Ара! — извика Томас Хъдсън.

Ара се качи при него и каза:

— Заповядай, Том.

— Пригответи три „бебета“ с по шест пълнителя и ги постави в лодката с дванайсет гранати и средната превързочна чанта. Прати ми Уили, моля те!

Фламингите бяха кацнали в плитковината далече вдясно и се хранеха чевръсто. Томас Хъдсън ги наблюдаваше, когато Уили се обади:

— Погледни тия дяволски фламинги!

— Изплашиха се, когато летяха над острова. Повече от сигурен съм, че откъм вътрешната му страна се намира гемията или друга лодка. Искаш ли да дойдеш с мен, Уили?

— Искам.

— Свършихте ли кльопането?

— Осъденият яде на провала.

— Тогава помогни на Ара.

— Ще дойде ли Ара с нас?

— Вземам Питърс, защото говори немски.

— Не можем ли да вземем Ара вместо него? Не искам да участвувам в бой с Питърс.

— Питърс би могъл да води преговори, за да не се стига до бой. Слушай, Уили. Нужни ми са пленници, а не искам да бъде убит и лоцманът.

— Поставяш куп условия, Том, когато те са осмина или деветима, а ние ще бъдем трима. Я имат, я нямат лоцман.

— Знаем, че имат.

— Я не се фукай толкова!

— Попитах те, дали искаш да дойдеш.

— Ще дойда — отговори Уили. — Само че тоя Питърс...

— Питърс ще се сражава. Прати Антонио и Хенри, ако обичаш.

— Смяташ ли, че са там? — осведоми се Антонио.

— Повече от сигурен съм.

— Мога ли да дойда с вас, Том? — предложи Хенри.

— Не. Лодката побира само трима души. Ако се случи нещо с нас, опитайте се да надупчите гемията с пукалата, „50“, щом понечи да се измъкне, когато почне приливът. След това ще я намерите в дългия залив. Ще бъде повредена. Вероятно няма да бъде в състояние дори да се измъкне. Хванете един пленник, ако можете, и го отведете на Кайо Франсес за разпит.

— Не бих ли могъл да дойда вместо Питърс? — попита Хенри.

— Не, Хенри. Съжалявам. Но той говори немски. Имаш добър екипаж — обърна се Томас Хъдсън към Антонио. — Ако всичко мине благополучно, ще оставя Уили и Питърс на борда на гемията с каквото заварим там и ще докарам един пленник с лодката.

— Последният ни пленник не живя дълго.

— Ще се постарая да доведа годен, силен и здрав пленник. Слез да провериш дали всичко е готово! Искам да наблюдавам фламингите още малко.

Той застана на мостика и задебна фламингите. „Чарът им не е в цвета — замисли се Томас Хъдсън. — Не е в черното върху бледорозовото. А в размерите и в обстоятелството, че са грозни в подробностите и все пак са извратено красиви. Трябва да са много стар вид, от най-ранните периоди на еволюцията.“

Не ги наблюдаваше с бинокъла, понеже сега не се нуждаеше от подробности. Търсеше възрозовото петно на сивкавокафявия фон. Бяха дошли още две други ята и плитчините преливаха в такива багри, каквито той не би дръзнал да нарисува. „Или бих се осмелил да ги нарисувам и бих ги нарисувал — каза си той. — Приятно е да се наблюдават фламинги, преди човек да тръгне на поход. Ала по-добре да не оставям момчетата да се вълнуват или мъдруват много-много.“

Томас Хъдсън слезе от мостика и заповяда:

— Хил, качи се да наблюдаваш острова с бинокъла! Хенри, ако чуеш стрелба и после се зададе гемията иззад острова, стреляй право в проклетия й нос! Всички да стоят на пост и да следят с бинокли дали са останали живи фрицове! Можете да ги гоните до дупка. Запушете пробойните в нашата лодка и я използвайте! Гемията също има лодка. Закърпете и нея, за да я ползувате, стига да не сме я надупчили прекалено!

Антонио попита:

— Има ли други заповеди?

— Прочистете си червата и облекчете стомасите си! Скоро ще се върнем. Заповядайте, вие двамата господа копелета. Да вървим!

— Баба ми винаги твърдеше, че не съм копеле — обади се Питърс. — Разправяше, че съм бил най-сладкото и най-законното бебе в нашия край.

— И моята майка твърдеше, че не съм копеле — пригласи му Уили. — Къде да седнем, Том?

— Лодката балансира най-добре, когато ти си на носа. Но ако предпочиташ мога аз да заема носа.

— Управлявай я ти — каза Уили. — Най-после и за тебе кораб по мярка.

— Изкарах голямата печалба — пошегува се Томас Хъдсън. — Провървя ми. Моля, мистър Питърс.

— Щастлив съм да се кача на борда, адмирале! — рече Питърс.

— На слука! — пожела Хенри.

— Амин! — отвърна Уили.

Двигателят забоботи и те се насочиха към очертанието на острова, което сега изглеждаше още по-легнало във водата, тъй като го наблюдаваха от ниско.

— Ще се прилепя до гемията и ще се прехвърлим на борда ѝ, без да се обаждаме.

Двамината, единият в средата, другият на носа, кимнаха с глава.

— Препашете джепането! Пука ни, че иде се вижда! — нареди Томас Хъдсън.

— Че къде ли можем и да го скрием? — забеляза Питърс. — Сега се накичих като мулетата на баба ми.

— Тогава бъди муле. То е дяволски хубаво животно.

— Том, трябва ли да помня оная дивотия за лоцмана?

— Помни я, но да ти сече умът.

— Прието — каза Питърс. — Всичко ни е ясно и преясно.

— По-добре да си траем — предложи Томас Хъдсън. — Тримата ще се качим на борда едновременно и ако са под палубата, Питърс ще ги покани на швабски да излязат с вдигнати ръце. Трябва да престанем да разговаряме, иначе могат да чуят гласовете ни много преди пърпоренето на извънбордния мотор.

— Какво ще правим, ако не излязат?

— Уили ще хвърли една граната.

— Ами ако са на палубата?

— Ще пометем палубата според отседите си. Аз — кърмата, Питърс — средата, ти носа.

— Ще хвърля ли тогава и граната?

— Разбира се. Нужни ни са ранени, които бихме могли да спасим. Затова взех превързочната чанта.

— Аз пък помислих, че е за нас.

— И за нас. Сега стига сте пиукали! Ясно ли е?

— По-ясно от лайно — отговори Уили.

— Тапи за задници няма ли? — запита Питърс.

— Отзарана ги пуснаха от самолета. Ти не получи ли своята?

— Не. Но баба ми винаги разправяше, че съм бил бебето с най-ленивия стомах в целия Юг. Една от пелените ми била дори отнесена в Смитсъновия^[1] институт на Конфедерацията.

— Престани с тия дрънканици! — прекъсна го Уили, навеждайки се назад, за да не говори високо. — Нападението по видело ли ще извършим, Том?

— Още сега.

— Лошо ми се пише — рече Уили. — Попаднал съм сред катили и копелдаци.

— Спри, Уили, и се пригответи за бой!

Уили кимна с глава и се взря със здравето си око в зеления остров, който сякаш се надигаше на пръсти с кафявочервените корени на мангровите.

Направи една-единствена забележка, преди да заобиколят носа.

— По тия корени има хубави стриди.

Томас Хъдсън кимна.

[1] Национален висш учебен център във Вашингтон, учреден от англичанина Дж.Л.М. Смитсън и притежаващ много добър медицински институт. — Б.пр. ↑

Те съзряха гемията, щом заобиколиха носа на острова и минаха през протока, който го делеше от друго островче. Тя лежеше с носа до брега, мачтата ѝ беше обкичена с лози, палубата — покрита с прясно отсечени клони от мангрови.

Уили се наведе назад и с уста, почти прилепена в ухото на Питърс, прошепна тихо:

— Не се вижда гребната им лодка. Предай!

Питърс наведе своето покрито с червеникави петна и лунички лице и каза:

— Липсва гребната лодка. Някой е на брега.

— Ще се качим на борда на гемията и ще я потопим! — заповяда Томас Хъдсън. — В сила остава същият план. Предай!

Питърс се наведе напред и зашушука в ухото на Уили, който заклати глава, после направи с пръсти обичайната нула. „Нула като анус“ — каза си Томас Хъдсън. Стигнаха до гемията толкова бързо, колкото позволяваше малката кафена воденична на мотора. Томас Хъдсън прилепи лодката плавно, без подскок. Уили праметна абордажната кука над фалшборда на гемията и я затегна бързо. Тримата скочиха на палубата почти едновременно. Под краката си усетиха мангровите клони с тяхната мъртвешки прясна миризма, Томас Хъдсън зърна обкичената с лози мачта и му се стори, че наново сънува. Видя отворения заден люк и предния люк, също отворен, но покрит с клони. На палубата нямаше никой.

Томас Хъдсън прати със замах на ръката Уили при носовия люк и насочи автомата си към кърмовия люк. Провери дали е превключил оръжието си за напълно автоматична стрелба. Под босите си нозе усещаше твърдата заобленост на клоните, хлъзгавостта на листата, топлината на дървената палуба.

— Кажете им да излязат с вдигнати ръце! — заповяда той спокойно на Питърс.

Питърс извика на груб, гърлен немски. Никой не се отзова и нищо не се случи.

Томас Хъдсън си каза, че бабиното момче има добра дикция и нареди:

— Повтори им, че им даваме десет секунди, за да се предадат. Ще ги третираме като военнопленници. После брой до десет!

Питърс заговори с глас, който прозвуча като присъда над всички немци. „Гласът му си го бива!“ — заключи Томас Хъдсън и бързо извърна глава, за да провери дали се вижда гребната лодка. Съзря само кафявите корени и зеленината на мангровите.

— Брой до десет и им бутни една! — рече той. — Наблюдавай тоя дяволски преден люк, Уили!

— Покрит е с тия шибани клони!

— Плъзни им една, щом Питърс свърши. Не я хвърляй!

Питърс стигна до десет. Висок, разглобен, напомнящ бейзболен хвъргач на хълмчето, стиснал под лявата мишница автомата, той издърпа със зъби щифта над една граната, задържа за миг началния й дим, сякаш я затопляше, и със замах отдолу, като герой от романите на Карл Май, я запрати в тъмнината на люка.

Докато го наблюдаваше, Томас Хъдсън си помисли, че Питърс актьорствува великолепно, защото не очаква да има някой долу.

Томас Хъдсън залегна на палубата с насочен автомат към отвора на люка. Гранатата на Питърс избухна с гръмотевичен трясък и грохот. Томас Хъдсън видя как Уили разтваря клоните, за да плъзне граната в предния люк. После зърна вдясно от мачтата, където висяха лозите, че се подава от шумата на люка, който пазеше Уили, дулото на пушка. Томас Хъдсън стреля, но оттам се разнесоха пет бързи изстрела, чаткащи като детско кречетало. Сетне експлодира гранатата на Уили със страхотен гръм. Томас Хъдсън погледна към него и съзря как издърпва щифта на втора граната, за да я хвърли. Питърс беше рухнал с глава, опряна о фалшборда. От главата му се стичаше кръв в шпигатите.

Уили запрати гранатата и тя издаде друг звук, защото се търкулна по-навътре, преди да избухне.

— Смяташ ли, че е останал още някой от педерастите? — извика Уили.

— Ще хвърля и аз една оттук — каза Томас Хъдсън.

Той прибяга приведен, за да излезе извън обстрела на големия люк, издърпа щифта на сива, тежка, здрава граната, която стискаше в

длан, промъкна се до люка и я подхвърли в кърмата. Надигна се трясък, тътен, дим и от палубата се разхвърчаха трески.

Уили разглеждаше Питърс. Том отиде, за да го прегледа и той. Убитият не беше се изменил особено.

— М-да, изгубихме преводача си — процеди Уили. Здравото му око примигваше нервно, ала гласът му си оставаше същият.

— Гемията потъва бързо — забеляза Томас Хъдсън.

— Беше заседнала вече. Сега ляга на борда си.

— Оставихме сума работа недовършена, Уили.

— Направихме трампа: човек за човек. И потопихме проклетата гемия.

— По-добре иди до кораба и докарай Ара и Хенри. Кажи на Антонио да го изведе до носа, щом дойде приливът.

— Най-напред ще проверя долу.

— Аз ще проверя.

— Не — противопостави се Уили. — Това е работа за мене.

— Как се чувствуваш, драги?

— Чудесно. Жал ми е само за мистър Питърс. Ще потърся парцал или кеневир, за да закрия лицето му. Трябва да го закрепим с главата нагоре, защото гемията се е наклонила силно.

— Как е фрицът на носа?

— Станал е на кайма!

Уили отиде да доведе Ара и Хенри. Томас Хъдсън залегна зад парапета, образуван от високия фалшборд на гемията. Опря крака в люка и задебна гребната лодка. Питърс лежеше с крака към наклона от другата страна на люка, лицето му беше покрито с германска моряшка рубашка. „Никога не бях забелязал, че Питърс е толкова висок!“ — размисли се Томас Хъдсън.

С Уили бяха претърсили гемията, където цареше безредие. На борда й намериха само един немец. Оня, който беше застрелял Питърс, вземайки го очевидно за офицер. Имаше още един шмайзер и близо две хиляди патрона в метална кутия, отворена с клещи или ножче за консерви. Вероятно фрицовете, които бяха слезли на сушата, бяха въоръжени, защото в гемията нямаше друго оръжие. Гребната лодка представляваше съд за ловене на костенурки, дълъг най-малко шестнайсет фута, ако се съдеше по дървените трупчета и дирите, оставени по палубата. Германците имаха значителни запаси: главно сушена риба и препечено свинско. На борда бяха оставили ранения, който беше убил Питърс. Той имаше тежка рана в бедрото, която беше почти заздравяла, и друга, почти зараснала — на рамото. Те разполагаха с добри карти на крайбрежието и на Антилските острови. Имаха и един кашон с цигари „кемъл“ без бандерол и надпис „Снабдяване на американските ВМС“. Но нямаша ни кафе, ни чай, ни напитки.

Сега изникваше въпросът: какво ще правят фрицовете? Къде са? Навярно бяха видели или чули малката престрелка на гемията. Можеха да се върнат за припасите си. Навярно бяха видели, че в лодката с извънборден мотор се връща само един човек, докато, съдейки по изстрелите и взрива на гранатите би могло лесно да се допусне, че на гемията са останали трима убити или ранени. Немците щяха да се върнат за запасите си или за какво да е друго, което са скрили, и след това да се насочат в тъмнината към материка. Те можеха да извлекат гребната си лодка, където и да заседне.

Лодката им сигурно беше издръжлива. Томас Хъдсън не разполагаше с радист и не можеше да извести за нея, затова никой нямаше да тръгне да я търси. Най-сетне, ако пожелаеха и ако имаха нужната смелост, фрицовете можеха да се опитат да нападнат яхтата през нощта. Това изглеждаше крайно невероятно.

Томас Хъдсън обмисляше всичко, колкото се може позадълбочено. Накрая реши. „Мисля, че ще се вмъкнат в мангровите, ще изтеглят лодката и ще я скрият. Ако тръгнем след тях, лесно могат да ни устроят засада. После ще минат през открития вътрешен залив, ще продължат и ще се промъкнат нощем край Кайо Франсес. Няма да бъде трудно. Могат да си набавят храна или да я вземат насила и сетне ще се насочат на запад, за да се свържат с немците в околностите на Хавана, които ще ги укрият и подпомогнат. Лесно ще могат да си осигурят и по-добър плавателен съд.

Могат да нападнат някоя гемия или да я откраднат. Трябва да предупредя Кайо Франсес, да предам Питърс и да поискам инструкции. Няма да имаме неприятности, докато се приберем в Хавана. На Кайо Франсес командува един лейтенант, с него ще се погодим, а можем и да му оставим Питърс.

Имам достатъчно лед, за да го запазя дотам. На Кайо Франсес ще се запася с бензин, а лед ще взема от Кайбариен.

Ще ги пипнем тия мръсници с добро или зло. Но няма да излагам Уили, Ара и Хенри на опасността да бъдат избити в мангровите за оня, дето клати гората. Така или иначе, те са осем души, както личи по всичко. Днес имаше вероятност да ги пипна по долни гащи в трюма, но ми се изплъзнаха, защото са много съобразителни или късметлии и винаги им върви. Изгубихме един човек, при това радиста си. Ала поне им оставихме само гребната лодка. Ако я открием, ще я разрушим, ще блокираме острова и ще ги преследваме там. Няма обаче да пъкна трима от хората си в клопката на осмината. Ако задникът ми е отзад, затова е и задник. Всичко ще се струпа отгоре му. Сега, след като изгубих Питърс, ако изгубя доброволците си, никой няма да се трогне. Загубата ще се понесе от мене и от кораба.

Иска ми се да дойдат моите момчета час по-скоро — рече Томас Хъдсън. — Не ми се иска тия гадове да ги преварят и като видят как сме подредили гемията, да ме принудят да се сражавам срещу тях сам-самичък на тоя остров без име. Какво ли търсят на сушата? Може би са

отишли за стриди. Уили спомена за стридите. А може би предпочитат да не бъдат денем в гемията, ако е прелетял над нея самолет и я е забелязал. Но те вече трябва да знаят в кои часове патрулират самолетите. Поврага, да дойдат, та да свършим! Имам добро прикритие, а те трябва да се разкрият, за да се качат на борда. Защо ли раненият не откри огън срещу нас, когато пристаняхме? Трябва да е чул извънбордния мотор. А може и да е спял. Двигателят вдига много малко шум.

Има прекалено много «защо» в тая история — заключи Томас Хъдсън — и аз съвсем не съм сигурен, че постъпих правилно. Може би не трябваше да се прехвърлям на гемията. Но ми се струва, че трябваше да се прехвърлим. Ние потопихме гемията, изгубихме Питърс и убихме един фриц. Резултата не е особено блестящ, ала все пак е принос.“

Той чу бръмченето на извънбордния двигател и обърна глава. Видя, че се задава лодката иззад носа, но съгледа само един човек в нея. На кърмата седеше Ара. Томас Хъдсън обаче забеляза, че лодката гази дълбоко и се досети, че Уили и Хенри са легнали на дъното. „Уили е наистина съобразителен — каза си той. — Сега фрицовете на острова знаят, че в лодката има един-единствен човек и ще видят, че е различен от първия, който я откара. Не зная дали това е хитро скроено или не. Ала трябва да го е измислил Уили.“

Лодката се приближи откъм подветрената страна на гемията и Томас Хъдсън зърна широкия гръден кош на Ара, дългите му ръце, кафявото му лице, което сега беше сериозно, и съзря нервното потрепване на крака му. Хенри и Уили лежах с глави на ръцете.

Когато лодката пристана до гемията, която се беше наклонила на обратната страна на острова, и Ара се хвана за леера, Уили се изви на ребро и каза:

— Качи се на борда, Хенри, и пропълзи при Том! Ара ще ти подаде джепането. Ще вземеш и плъокалото на Питърс!

Хенри се покатери предпазливо по корем на стръмната палуба. Когато пролази край Питърс, хвърли му едно око.

— Здравей, Том — рече той.

Томас Хъдсън го докосна с ръка по рамото и прошепна тихо:

— Иди на носа и залегни съвсем ниско. Да не се вижда нищо над фалшборда!

— Слушам, Том — отговори снажният мъжага и почна да лази инч по инч към носа.

Той пропълзя край краката на Питърс, взе автомата му и пъхна пълнителите в пояса си. Опипа джобовете му за гранати и ги закачи на колана си. Тупна убития по краката и като стискаше двата автомата за цевите, се промъкна до поста си на носа.

Томас Хъдсън проследи как Хенри надникна във взривения преден люк, когато пролази по стръмната палуба над натрошените мангрови. Лицето му не издаде какво беше видял. Щом се озова под фалшборда, постави двата автомата до дясната си ръка, провери дали работи пушката на Питърс и вкара нов пълнител. Другите пълнители нареди край фалшборда, откачи гранатите от колана си и ги сложи наблизо до себе си. Щом се увери, че е заел позиция и наблюдава зеленината на острова, Томас Хъдсън изви глава и заговори на Уили, който лежеше на дъното на лодката, мижейки срещу слънцето със здравето и изкуственото си око. Той носеше избеляла жълтеникава риза с дълги ръкави, дрипави къси панталони и гуменки. Ара седеше на кърмата и Томас Хъдсън забеляза гъстия му черен перчем и начина, по който големите ръце стискаха фалшборда. Краката му продължаваха да потрепват, ала Томас Хъдсън знаеше колко нервен е Ара винаги преди решителни действия и колко възхитителен е, щом дойде време да се действа.

— Уили — запита Томас Хъдсън, — измисли ли нещо?

Уили отвори здравето си око, задържайки изкуственото око затворено срещу слънцето.

— Моля да ми разрешиш да отида в далечния край на острова, за да го претърся. Няма да допуснем фрицовете да се измъкнат отук.

— Ще дойда с тебе.

— Не, Томи. Познавам тая гадост. То е за мене работа.

— Не искам да ходиш сам.

— Това е единственият разумен начин. Повярвай ми, Томи. Ара ще се върне тук и ще подсили засадата, ако вдигна дивеч. А ако не се вдигне тупурдия, ще дойде да ме прибере от плажа.

Беше отворил двете си очи и се взираше втренчено в Томас Хъдсън така, както се кокори пласъор, опитващ се да продаде домакински уред на клиент, който има желание да го купи, стига да е по паричните му възможности.

— Бих предпочел да дойда и аз.

— Прекалено много празен шум, Том. Казвам ти честно, че познавам добре тая гадост. Ненадминат специалист съм. Втори като мене няма да намериш.

— О'кей. Върви — съгласи се Томас Хъдсън. — Но хвърли във въздуха лодката им!

— Какво, поврага, мислиш, че ще правя? Или да види задникът ни път?

— Щом ще вървиш, не се мотай!

— Том, сега си заложил два капана: кораба и гемията. Ара ще ти служи за ферибот. Най-много да изгубиш един луксозен, освободен от военна служба морски пехотинец. Какво се запъваш?

— Дърдориш прекалено много! — упрекна го Томас Хъдсън. — Върви в преизподнята и дано дяволът те благослови!

— Амин — отвърна Уили.

— Виждаш ми се в добра форма — каза Томас Хъдсън и набързо обясни на Ара на испански какво трябва да вършат.

— Не се тревожи — рече Уили. — Мога да му говоря и легнал на дъното.

Ара обеща:

— Веднага ще се върна, Том.

Томас Хъдсън погледна как Ара запали двигателя с рязко движение. Лодката се отдалечи с широкия гръб и черната глава на Ара на кърмата и с Уили — на дъното. Уили се беше обърнал така, че главата му се намираще между краката на Ара, за да могат да разтоварят двамата.

„Знаменит, сърцат, незаменим обесник — замисли се Томас Хъдсън. — Славен Уили! Върна ми увереността, когато почвах да свиря отбой. Предпочитам един добър морски пехотинец, макар и обезобразен, пред всеки друго, когато положението се запече. А тъкмо сега е повече от запечено. На добър час, мистър Уили! — каза си той. — И без амин!“

— Как си Хенри? — попита той тихо.

— Отлично, Том. Уили прояви голяма галантност като отиде. Не намиращ ли?

— Тая дума той не я е чувал дори — отвърна Томас Хъдсън. — Считаше чисто и просто, че така му повелява дългът.

- Съжалявам, че не бяхме приятели.
- Всички се сприятеляват, когато ги сполети неволя.
- Занапред ще бъдем приятели.
- Занапред ще има много неща да вършим — заключи Томас Хъдсън. — Веднъж само да дойде това „занапред“.

Те лежаха на нажежената палуба и наблюдаваха острова. Слънцето приличаше силно в гърбовете им, но вятърът ги охлаждаше. Гърбовете им бяха почти толкова кафяви, колкото на индианките, които бяха видели сутринта на външния остров.

„Всичко ми се струва толкова отдавнашно, колкото и целият ми живот — размисли се Томас Хъдсън. — Това тук и откритото море, и дългите разпенени рифове, и тъмният бездънен тропически океан отвъд тях сега са толкова далечни, колкото е и целият ми живот. Можехме да излезем в открито море с тоя бриз, да отидем на Кайо Франсес, Питърс щеше да отговори на светлинните им сигнали и всички щяхме да се черпим довечера със студена бира. Не мисли за това, приятелю — упрекна се той. — Така именно трябваше да постъпиш!“

— Хенри! — обади се той. — Как си?

— Великолепно, Том — отговори Хенри много тихо. — Няма ли да избухне някоя граната, ако я пренагрее слънцето?

— Никога не съм виждал подобно чудо. Но топлината може да увеличи възпламеняемостта им.

— Дано Ара е донесъл малко вода — каза Хенри.

— Не си ли спомняш дали сте взели вода?

— Не си спомням, Том. Търсех оръжието си и не обърнах внимание.

Двамата дочуха срещу вятъра, че пърпори извънбордният мотор. Томас Хъдсън обърна внимателно глава и видя, че лодката заобиколи носа. Тя яздеше високо и Ара седеше на кърмата. Въпреки разстоянието, Томас Хъдсън забеляза широките му плещи и черната коса. После отново впи очи в острова и зърна, че от дърветата в средата му изхвъркна нощна чапла и отлетя. По-късно се надигнаха два дървесни ибиса, те описаха кръг и с бързо пляскане литнаха към малкото островче, като ту се рееха, ту приплясваха с криле в посока на вятъра.

Хенри също наблюдаваше птиците и рече:

— Уили трябва да е навлязъл твърде навътре.

— Да — съгласи се Томас Хъдсън. — Птиците дойдоха от високия рид в средата на острова.

— Значи там не е имало никой.

— Не е имало, ако ги е подплашил Уили.

— Уили би трябвало да бъде там сега, стига да не го е затруднил много пътят.

— Лежи ниско, че идва Ара.

Ара приближи лодката до наклонената подветрена страна на гемията, закачи носовото въже за фалшборда и се покатери на борда с пъргавината на мечка. Носеше манерка с вода и бутилка от джин, пълна с чай, завързани за дебел рибарски шнур и преметнати през врата му. Той пропълзя и залегна до Томас Хъдсън.

— Ще ми дадеш ли малко от тая проклета вода — запита Хенри.

Ара остави оръжието си до оръжието на Томас Хъдсън, развърза манерката от шнура и пролази по наклонената палуба над двата люка до Хенри.

— На, пий — каза той, — но не се мий!

Сетне го шляпна по гърба и се върна при Томас Хъдсън.

— Том — почна той, говорейки много ниско, — не видяхме нищо. Свалих Уили в далечния, почти противоположен край и се отбих до кораба. Там пристанах откъм подветрената страна, която не се вижда от острова. Обясних всичко на Антонио и той разбра добре. После заредих мотора с бензин, напълних резервната туба и донесох ледения чай и водата.

— Отлично! — одобри Томас Хъдсън.

Той капна няколко капки на палубата и отпи дълга глътка от бутилката леден чай.

— Благодаря ти много за чая.

— Антонио се сети за него. Ние забравихме едно-друго в суетнята на тръгването.

— Мини на кърмата, за да я пазиш!

— Слушам, Том — каза Ара.

Те лежаха на слънцето и вятъра и наблюдаваха острова. От време на време единична птица или двойка птици излитаха и тримата отгатваха, че са били подплашени или от Уили, или от другите.

— Птиците трябва да вбесяват Уили — забеляза Ара.

Той не се сети за тях, когато навлезе във вътрешността.

— Все едно, че пуска балони — добави Томас Хъдсън. Той се замисли и се обърна, за да погледне над рамото си.

Сега нищо не му харесваше. Прекалено много птици изхвъркнаха от острова. Какво основание имаха да предполагат, че фрицовете са там? И преди всичко, защо ще ходят на острова? Лежейки на палубата, Томас Хъдсън почувствува някаква празнина при мисълта, че и той, и Уили са се излъгали. Може би фрицовете не бяха ги подмамили. „Ала толкова много птици никак не действуват успокоително“ — каза си той. — Издигна се друга двойка дървесни ибиси недалече от брега, затова Томас Хъдсън се обърна към Хенри и нареди:

— Слез в предния люк, Хенри, моля те, за да наблюдаваш сушата!

— Долу е ужасна леш.

— Зная.

— Слушам, Том.

— Остави гранатите и пълнителите. Вземи само една граната в джоба си и „бебето“!

Хенри се смъкна, в люка и погледна към вътрешните островчета, които закриваха протока. Изражението му не беше се изменило. Ала той стискаше здраво устни, за да не се издаде.

— Извинявай, Хенри — каза Томас Хъдсън. — Само за малко.

— Няма значение — отговори Хенри. След това насилена суровост на лицето му се стопи и то грейна с чудната му усмивка на добряк. — Не точно така си представях, че ще прекарам лятото.

— И аз също. Но точно сега се печем на страшен огън.

Тогавата от мангровите се надигна голям воден бик. Томас Хъдсън го чу да мучи и проследи неговия нервен, пикиращ летеж в посока на вятъра.

После Томас Хъдсън се зае да очертае движението на Уили в мангровите според изхвъркването и полета на птиците. Когато птиците престанаха да излитат, той отгатна със сигурност, че Уили се връща. След време, когато птиците отново се размърдаха, Томас Хъдсън позна, че Уили обхожда наветрената извивка на острова. Три четвърти час по-късно той видя, че голяма бяла чапла се издигна изплашена и взе да бие бавно с криле в посока на вятъра, затова каза на Ара:

— Сега ще се покаже. По-добре иди на носа да го прибереш.

— Виждам го — обади се Ара след миг. — Току-що замахна. Лежи долу на плажа.

— Иди го вземи и го докарай на дъното на лодката!

Ара се смъкна с автомата и две гранати в джобовете, намести се на кърмата и отблъсна лодката.

— Подхвърли ми шишето с чай, ако обичаш, Том!

Ара го улови с двете ръце за по-голяма сигурност, вместо с едната, както постъпваше обикновено. Той изпитваше удоволствие да лови гранати с една ръка при най-трудни положения, както изпитваше и удоволствие да прищипва със зъби капачките на запалките. Но този чай беше за Уили. Ара съзнаваше какво е изгърпял Уили, макар да не бяха се получили резултати. Той намести внимателно бутилката под кърмата, като се надяваше, че тя е още студена.

— За какво мислиш, Том? — попита Хенри.

— Минахме се. Засега.

След малко лодката се върна. Уили лежеше на дъното, стискайки с две ръце шишето с чай. Ръцете и лицето му бяха изподраскани и окървавени, въпреки че ги беше измил с морска вода, а единият ръкав на ризата — разкъсан. Лицето му беше подпухнало от ухапванията на комари, подутини от ухапвания се виждаха и по всички разголени части на тялото му.

— По дяволите, няма диря, Том — доложи Уили. — Изобщо не са стъпвали на тоя остров. Не излязохме големи умници с теб.

— Прав си.

— Какво мислиш?

— Навлезли са навътре, след като са заседнали. Дали за да търсят храна, или за да разузнаят протоците, не мога да кажа.

— Смяташ ли, че са ни видели, когато пристанахме?

— Може да са видели всичко, а може и да не са видели нищо. Много ниско са във водата, за да видят.

— Трябва да са чули пукотевицата откъм подветрената страна.

— Вероятно.

— Ами сега?

— Върви на кораба и прати Ара да ни отведе с Хенри. Фрицовете могат вече да се върнат.

— Какво ще правим с Питърс? Да го откараме ли?

— Откарай го сега.

— Томи, ти застана откъм грешната страна на парапета — забеляза Уили. — И двамата допуснахме грешки, затова не смея да предлагам съвети.

— Зная. Ще слеза в задния люк, щом Ара натовари Питърс.

— По-добре да го натовари сам — препоръча Уили. — Фрицовете могат да видят силуети. Но без бинокъл те не могат да различат подробностите върху палубата.

Томас Хъдсън обясни на Ара, баскът се качи и смъкна Питърс съвсем леко и безучастно. Завърза все пак рубашката зад главата му. Не прояви ни нежност, ни грубост, задоволи се само да каже, когато го повдигна и плъзна с главата напред в лодката:

— Вдървил се е вече.

— Затова се казва, че е труп, каквито са и дървените трупи — обади се Уили.

— Ние пък ги наричаме на испански *fiambres*, което означава „студено месо“, каквото се поднася в ресторантите, например риба или пиле — обясни Ара. — Но аз имах предвид Питърс. Той беше всякога толкова отпуснат.

— Ще го откарам, Том. Имаш ли нужда от нещо?

— От щастие — отговори Томас Хъдсън. — Благодаря за разузнаването, Уили.

— Обичайният брътвеж! — отвърна Уили.

— Кажи на Хил да сложи мертиолат на драскотините!

— Майната им на драскотините! — рече Уили. — Ще стана дивак от джунглата.

Томас Хъдсън и Хенри наблюдаваха през двата люка начупената и назъбена линия на островчетата, между тях и дългия залив, образуващ вътрешния проток. Говореха както обикновено, защото знаеха, че фрицовете не могат да бъдат по-наблизо от тия зелени островчета.

— Ти бди! — нареди Томас Хъдсън на Хенри. — Ще изхвърля боеприпасите им през борда и ще прегледам още веднъж долу.

Там той намери неща, които не беше забелязал по-рано. Изнесе кутията с патрони на палубата и я метна във водата. „Трябваше да разпиля всички кашони — рече си той, — но да вървят по дяволите!“

Той взе шмайзера и установи, че е повреден. Сложи го до собственото си оръжие.

„Ще кажа на Ара да го разглоби — помисли си Томас Хъдсън. — Поне знаем защо не са го взели. Предполагаш ли, че са оставили този ранен като комисия по посрещането, а те са заминали? Или са го настанили удобно и са отишли да разузнаят? Какво смяташ, че са видели и узнали?“

— Не мислиш ли, че трябваше да запазим патроните като доказателство? — запита Хенри.

— Вече отминахме стадия на доказателствата.

— Винаги е добре да ги имаме под ръка. Знаеш, че са говеда и че вероятно ще поставят всичко под въпросителна. Кой знае дали разузнавателното управление на военноморските сили ще приеме доклада дори под въпросителна. Помниш ли последната подводница, Том?

— Помня.

— Стигна чак до устието на Мисисипи, а те още я държат под въпросителна.

— Правилно.

— Хенри — успокой го Томас Хъдсън, — моля те, не бери грижа. Избитите островитяни са още на острова. Имаме куршумите, които извадихме от трупите и от убития фриц. Погребахме друг фриц и нанесохме в бордовия дневник местонахождението на гроба. Потопихме тази гемия и пречукахме трети фриц на носа ѝ. Разполагаме с два шмайзера. Единият повреден, другият сплескан от граната.

— Ще се надигне ураган и ще отнесе всичко, а господата ще го поставят пак под въпросителна.

— Съгласен съм — призна Томас Хъдсън. — Да допуснем, че ще поставят всичко под въпросителна. Ами Питърс?

— Ще кажат, че ние сме го застреляли.

— Безспорно. Ще трябва и това да преглътнем.

Двамата чуха извънбордния двигател, сетне видяха как Ара заобиколи носа. „Тази лодка вдига предницата си като, индианско кану“ — рече си Томас Хъдсън.

— Събери си джепането, Хенри! — нареди тон. — Ще се оттеглим на кораба.

— Иска ми се да остана тук, ако разрешиш.

— Не. Нужен си ми на кораба.

Ала когато пристигна Ара, на Томас Хъдсън му дойде друг ум.

— Остани за малко тук, Хенри, докато пратя Ара да те прибере.

Ако дойдат фрицовете, хвърли една граната в лодката, щом приближат. Заеми задния люк, за да имаш повече простор. И умната!

— Слушам, Том. Благодаря ти, че ме оставяш.

— Бих останал аз, а тебе бих върнал, но трябва да обсъдя някои неща с Антонио.

— Разбирам. Да стрелям ли по тях, когато наближат, преди да хвърля граната?

— Ако искаш. Но дръж си главата ниско и сетне хвърли гранатата от другия люк. Направи всичко, каквото можеш.

Той лежеше в шпигатите откъм подветрената страна и подаваше нещата си на Ара. След това се смъкна през борда.

Няма ли прекалено много вода долу? — запита той Хенри.

— Не, Том. Всичко е наред.

— Не ставай жертва на клаустрофобията и си отваряй добре очите. Ако дойдат, остави ги да се приближат съвсем, преди да изсвириш серенадата си!

— Разбира се, Том.

— Представи си, че си в гюме за диви патици.

— Не е нужно, Том.

Сега Томас Хъдсън лежеше ниско върху дървената обшивка на лодката.

— Ара ще дойде, щом стане време да се прибереш.

— Не се безпокой, Том. Мога да остана тук цялата нощ. Но бих замолил Ара да ми донесе нещо за ядене, малко ром и повече вода.

— Той ще дойде да те прибере и ще се почерпим с ром на борда.

Ара издърпа въжето, за да запали мотора, и двамата се насочиха към кораба, Томас Хъдсън усещаше гранатите до бедрата си и тежестта на „бебето“ върху гърдите си. Той го прегърна и го притисна нежно, Ара се засмя и, като се наведе напред, прошепна:

— Водим лош живот за такива добри бебета.

Сега всички се бяха събрали на борда. Беше се застудило от късния следобеден вятър. Фламингите бяха отлетели, въпреки че плитчината беше още оголена. Тя изглеждаше сива в светлината на залеза и там ято уйлети продължаваше да снове. Отвъд оставаха плитките води, протоците, които не се виждаха поради калта, и в далечината — островите.

Томас Хъдсън стоеше на мостика, облегат в ъгъла, и Антонио му говореше.

— Приливът ще дойде чак след единадесет довечера — каза Антонио. — Този вятър изтласква водата от залива и плитковините, та не се знае на какви дълбочини ще можем да разчитаме.

— Ще издигне ли приливът кораба или ще трябва да го извличаме?

— Ще го издигне. Но нямаме луна.

— Правилно. На това се дължат и тия големи пролетни приливи и отливи.

— Тя изгря едва миналата нощ — добави Антонио. — Първата четвъртина. Не я видяхме нощес, поради шквала.

— Правилно.

— Пратих Джордж и Хил да нарежат клони, за да маркираме протока, преди да се измъкнем. Можем да го сондираме по всяко време и да набием вежи, където трябва.

— Слушай! Иска ми се, когато корабът се издигне, да го отведе до гемията и да насоча срещу нея прожектора и пукалата, както и да оставя някого на борда ѝ, за да ни предупреди, щом се зададат фрицове с лодката.

— Това би било идеално, Том. Но ти не можеш да стигнеш до гемията в тъмнината. Можем да се промъкнем с прожектора и лодката, която ще сондира пред тебе, ще съобщава дълбочините и ще набива вежи. Но тогава никой няма да дойде. Те изобщо няма да се покажат.

— Така е. Днес на два пъти допуснах грешки.

— Грешките са си грешки — успокой го Антонио. — И се дължат по-скоро на лош късмет. Както при игра на карти.

— Важното е, че ги допуснах. Кажете ми сега какво мислите?

— Мисля, че ако не са заминали и ако ние не се държим, като че не сме заседнали, фрицовете ще дойдат през нощта, за да превземат кораба. Приличаме само на яхта за развлечения. Сигурен съм, че са били навътре из островите, когато стана престрелката. Ще се отнесат високомерно към нас и ще бъдат уверени, че сме слаби, защото цял ден ще са виждали само един човек в лодката, ако са ни наблюдавали.

— Постарахме се да разиграваме тая комедия.

— Ами, ако открият какво е положението в гемията, какво ще стане?

— Кажете на Уили да дойде тук! — нареди той на Антонио. Дойде Уили, още издут от ухапванията на комарите. Все пак драскотините му изглеждаха попреминали. Той носеше само жълтеникави къси панталони.

— Как си, дивако от джунглата?

— Чудесно, Том. Ара сложи малко хлороформ на ухапаното и сърбежът спря. Тия свирепи комари са дълги горе-долу четвърт инч и са черни като мастило.

— Сами се натопихме до гуша, Уили.

— Поврага! Ние се бяхме натопили още от началото.

— Питърс?

— Зашихме го в брезент и сложихме лед отгоре му. От него стока за пазара няма да стане. Но ще издържи някои и друг ден.

— Слушай, Уили, тъкмо разправях на Антонио, че ми се иска да отидем до гемията, за да я поставя в обсега на пукалата и прожектора. Но той смята, че не можем да откарваме кораба, без да подплашим целия океан, а това не бива да се допуска.

— Разбира се — потвърди Уили. — Прав е. Днес ти извърши три грешки. Аз те бия с една грешка по-малко.

— Очакваш ли, че фрицовете ще се опитат да превземат кораба?

— Адски се съмнявам — отговори Уили.

— Но биха могли.

— Не са луди. Отчаянието обаче може да ги тласне и към такъв опит.

Двамата седяха на палубата на мостика, облежани в стойките и брезента. Уили чешеше в брезента дясното си рамо, което почваше отново да го сърби.

— Могат и да дръзнат — каза той. — Не извършиха ли лудост, като избиха островитяните?

— Не, от тяхно гледище. Трябва да имаш пред вид, че току-що са изгубили подводницата си и са били отчаяни.

— Съгласен съм. Но днес изгубиха гемията си и един свой другар. Може би са го обичали, мръсника.

— Вероятно. Иначе не биха го оставили да заема място.

— Беше рядък смелчага — забеляза Уили. — Изчака поканите да се предаде и една граната, преди да си изпълни номера. Трябва да е взел Питърс за капитана, заради заповедническия му тон и начина, по който той *spreched Kraut*^[1]!

— И аз така мисля.

— Знаеш, че гранатите избухнаха под палубата. Фрицовете могат и да не са ги чули. Колко патрона изстреля, Том?

— Не повече от пет.

— Гадът изстреля един пълнител.

— Силно ли отежна престрелката, Антонио?

— Не — отвърна Антонио. — Ние сме в посока на вятъра и на север от гемията, като помежду ни се намира островът. Не беше никак силно. Но я чух ясно.

— Фрицовете могат и да не са я чули — рече Томас Хъдсън. — Но трябва да са видели, че лодката шари наоколо и че гемията е наклонена. Сигурно ще допуснат, че им е устроена клопка. Не очаквам да се приближат до нея.

— Смятам, че си прав — съгласи се Уили. — Ала смяташ ли, че ще дойдат тук?

— Бог и ти, като втори след бога, трябва да знаете повече от мене. Нали винаги мислиш с ума на германците?

— Мисля — отговори Томас Хъдсън. — Понякога твърде сполучливо. Но днес се изложих.

— Не се изложи — успокои го Уили. — Попадна просто на лоша златоносна жила.

— Можем да им устроим клопка в гемията.

— Сам се хвана в клопката на гемията, колкото я и превърна в клопка! — забеляза Уили.

— Върви я минирай, докато е още светло!

— Това се вика мъжка приказка! — възмути се Уили. — Сега си старият Том. Ще я минирам в двата люка, а също ще минирам убития фриц и леера откъм подветрената страна. Сега отново умът ти проработи.

— Не пести взрива! Имаме взрив в изобилие.

— Така ще я минирам, че и Христос да не може да я обезвреди.

— Лодката се прибира — обади се Антонио.

— Ще взема Ара и взрива и ще отидем — рече Уили.

— Гледайте да не хвъркнете във въздуха вие самите.

— Не мисли прекалено много — замоли го Уили. — Почини си малко, Том. — Ще има да дежуриш цяла нощ.

— И вие ще дежурите.

— По дяволите, ще дежурия! Щом ти потрябвам, другите могат да ме събудят.

— Аз ще поема вахтата — каза Томас Хъдсън на Антонио. — Кога ще започне приливът?

— Той започна вече, но се бори с течението, което силният източен вятър изтласква от залива.

— Постави Хил да стои на пост при пукалата и освободи Джордж. Кажете на всички да полегнат, да бъдат готови за през нощта.

— Защо не пийнеш нещо, Том?

— Не искам да пия нищо. Какво ще вечерят момчетата?

— По-голямо парче варен акантоцибиум с испански сос, кравешки грах и ориз. Нямаме вече плодови консерви.

— Консерви имаше в списъка на продуктите в Конфитес.

— Да, но ги бяха зачеркнали.

— Имаш ли сушени плодове?

— Кайсии.

— Накисни ги довечера и им ги дай на закуска.

— Хенри няма да ги яде на закуска.

— Дай му ги тогава, когато му се приядат. Имаш ли достатъчно супи?

— Имам.

— Как е ледът?

— Ще стигне за седмица, ако не изразходваме прекалено много за Питърс. Защо не го погребеш в морето, Том?

— Може би ще го погребя — каза Томас Хъдсън. — Той винаги говореше, че би желал да бъде погребан в морето.

— Той говореше какво ли не.

— Остави.

— Том, защо не пийнеш нещо?

— Добре — склони Томас Хъдсън. — Имаш ли още джин?

— Бутилката ти стои заключена в шкафа.

— Ами сок от кокосови орехи?

— Имам.

— Пригответи ми джин със сок от кокосови орехи и лимон.

— Стига да имаме лимони.

— Имаме предостатъчно лимони. Питърс беше скрил малко скоч. Ако успее да го намеря, не би ли предпочел малко скоч?

— Не. Потърси го и го заключи. Може да потрябва.

— Ще ти приготвя коктейла и ще ти донеса.

— Благодаря ти. Дано имаме щастие фрицовете да дойдат довечера.

— Не очаквам да дойдат. Аз съм от школата на Уили. Но могат и да дойдат.

— Изглеждаме ужасно съблазнителни. Освен това, те се нуждаят от плавателен съд.

— Така е, Том. Но те не са глупаци. Ти не би могъл да мислиш с техните глави, ако бяха глупаци.

— О'кей. Донеси коктейла! — Томас Хъдсън оглеждаше островите с големия бинокъл. — Ще се постарая да мисля малко повече с техните глави.

Ала не му се отдаде да мисли с техните глави. Не беше в състояние изобщо да мисли. Наблюдаваше как лодката с Ара на кърмата и Уили, скрит от погледа, заобикалят носа на острова. Наблюдаваше как ятото уйлети отлетя най-после и се насочи към един от външните острови. Сетне остана сам и взе да пие на малки глътки приготвения от Антонио коктейл.

Спомни си, че се беше зарекъл да не пие през това плуване, да не пие дори разхладителния си коктейл вечер, за да не мисли за нищо, ами да работи. Спомни си как си беше наумял да се напруга дотолкова,

че да заспива от преумора. Ала не се извини пред себе си за този коктейл, нито за нарушеното обещание.

„Напрягах се — каза си той. — Напрягах се безпощадно. Сега мога да си позволя това питае, както и да си позволя да мисля за неща, несвързани с другарите ми. Ако фрицовете дойдат довечера, ще бъдем готови да ги посрещнем. Ако не дойдат утре сутринта, след като се надигне приливът, ще тръгна да ги търся.“

Той сърбаше на малки глътки студения коктейл и наблюдаваше начупената линия на островите право пред себе си и на запад. Един коктейл всякога отключваше паметта му, която сега държеше така старателно заключена, а островите му напомняха времето, когато ходеше с малкия Том да лови с копие тарпон. Само че островите бяха различни и протоните бяха по-широки.

Нямаше фламинги, ала останалите птици бяха почти същите, с изключение на ятата едри златопери дъждосвирци. Той си спомняше сезоните, когато дъждосвирците бяха сиви, и сезоните, когато черните пера добиваха златиста отсянка. Спомняше си колко се гордееше Том, когато, след като беше получил първата си едноцветна карабина, беше убил първия си дъждосвирец. Том галеше бухналите бели гърди и опипваше изящните черни шарки, а сетне момчето заспа с птицата в прегръдката си. Томас Хъдсън измъкна дъждосвиреца много предпазливо, като се надяваше, че момчето няма да се събуди. То наистина не се събуди. Само сви ръцете си плътно и се обърна на гръб.

Когато отнесе златоперия дъждосвирец в килера, където се намираще хладилникът, Томас Хъдсън почувствува, че е ограбил сина си. Той заглади грижливо перушината и постави птицата на една от телените решетки в хладилника. На следния ден нарисова златоперия дъждосвирец за Том, който взе картината със себе си в пансиона, когато тръгна на училище същата година. На картината Томас Хъдсън се постара да изобрази бързата подтичваща походка на златоперия дъждосвирец върху фона на дълъг плаж с кокосови палми.

После Томас Хъдсън си спомни как веднъж бяха в един туристически лагер. Той се събуди рано, а Том още спеше. Лежеше на гръб с кръстосани ръце и напомняше надгробна статуя на млад рицар. Скицира го в това положение, използвайки една гробница, която беше виждал в катедралата в Солзбъри. Възнамеряваше да превърне скицата по-късно в картина, но не я нарисова, защото си внуши, че може да

бъде зла поличба. „Това обаче не помогна кой знае колко“ — каза си сега Томас Хъдсън.

Той погледна към залязващото слънце и съзря Том високо на фона на слънцето в един Спитфайър. Самолетът летеше във висините, беше много малък и блестеше като късче от счупено огледало. „Той обичаше да бъде близо до слънцето помисли си Томас Хъдсън. — А ти постъпи правилно, когато реши да не пиеш.“

Ала повече от половината коктейл стоеше още — в обвитата с хартия чаша заедно с леда.

„Проява на любезност от страна на Питърс“ — продължи той. — След това си спомни как, когато в миналото живееха на острова, Том беше прочел в училище за ледения период и се беше изплашил, че той може да се върне.

— Тате — сподели момчето, — това е единствената ми тревога.

— Той не може да настъпи тук — успокой го Томас Хъдсън.

— Зная. Но не мога да не мисля какво ще правят хората в Минесота, Уискънсин и Мичиган. Дори в Илинойс и Индиана.

— Няма защо да се тревожим — рече Томас Хъдсън. — Процесът ще бъде страхотно бавен.

— Зная — отговори Том. — Но това е единственото нещо, за което действително се тревожа. За връщането на ледения период и за изчезването на пощенските гълъби.

„Тоя Том!“ — възкликна той мислено, слагайки коктейла в едно празно гнездо за гранати, и огледа старателно островите. Не зърна никаква лодка и свали бинокъла.

„Най-хубаво прекарахме — спомни си Томас Хъдсън — на острова ни на Запад. Освен Европа, естествено, но ако се размисля, ще се сетя за майката на Том и ще ми стане още по-тежко. Кой знае къде ли е тя сега? Спи с някой генерал, предполагам. Дано е намерила някой свестен.

Тя изглеждаше ужасно добре и беше много хубава, когато я срещнах в Хавана. Бих могъл да си мисля за нея цялата нощ. Ала няма да мисля. Достатъчно се размекнах, като се размислих за Том. Не бих сторил това без коктейла. Доволен съм все пак, че го приех. Настъпи час да наруша всичките си правила. Може би не всички. Ще си мисля още малко за Том и сетне ще обмисля дребните ни тазвечерни задачи, щом Уили и Ара се върнат. Двамата са чудесна двойка. Уили е научил

своя изкълчен испански на Филипините, но се разбира отлично с Ара. Донякъде, защото Ара е баск в също говори зле испански. Исусе, не бих се качил на борда на оная гемия, след като Уили и Ара я разкрасят!

Продължавай, допий си коктейла и мисли си за нещо приятно! Том е мъртъв и заслужава да мислиш за него. Никога няма да превъзмogneш скръбта. Но вече свикна да я понасяш. Спомни си някои щастливи мигове. Имаш много такива мигове.

Кои бяха най-щастливите мигове? — запита се той. — Те всички бяха действително щастливи тогава, когато бях чист, не разполагах с излишни пари, но бях в състояние да работя и да се изхранвам. Един велосипед ми доставяше по-голямо удоволствие от мотоциклет. С колелото виждах нещата по-добре и се поддържах в добра форма. Когато се прибирах в къщи, след като бях яздил велосипеда в Булонската гора, спусках се към Шан-з-Елизе отвъд Роан Поан, а когато се обръщах, за да погледна зад себе си, виждах двата потока на колите и сивата грамада на голямата арка във вечерния здрач. Сега там цъфтят дивите кестени. Дърветата изглеждаха черни в дрезгавината, докато натисках педалите към Плас дьо ла Конкорд, и обърнатите нагоре цветове бяха восъчно бели. Слизях от колелото-бегач, за да го тикам по настланата алея, да се любувам на дивите кестени и да ги чувствавам над главата си, крепейки велосипеда и усещайки чакъла под тънките подметки на спортните обувци. Бях ги купил на старо от познат келнер, бивш олимпийски шампион, заплащайки с парите, получени за портрета на собственика, който нарисувах така, както той искаше.

— Малко в стила на Мане, мосьо Хъдсън. Ако можете.

Портретът не излезе до такава степен в стила на Мане, че под него да се подпише Мане, ала напомняше повече Мане, отколкото Хъдсън, и приличаше точно на собственика. Получих парите за спортните обувци и освен това получих право на безплатна консумация дълго време, докато една вечер предложих да си платя сметката и предложението ми беше прието, от което заключих, че портретът вече е напълно изплатен.

Имаше един келнер в «Клозери дьо Лила», който ни обичаше и винаги ни сервираше двойни питиета. Затова се преместихме там. Слагахме Том да спи и сядяхме вечер в старото кафене рядко щастливи, че сме заедно. После отивахме да се разходим из тъмните

улицы на Монтан Сент Женевиев, където старите къщи още не бяха съборени, и се опитвахме да се приберем всяка нощ по друг път. Лягахме си и слушахме как диша Том в креватчето и как мърка голямата котка, която спеше с Том.“

Томас Хъдсън си спомни как другите се ужасяваха, че позволяват на котката да спи с детето и че го оставят само когато излизат. „Но Том спеше дълбоко и ако се събудеше намираше до себе си котката, която беше най-добрият му приятел. Котката не допускаше никого до леглото му, животното и момчето взаимно много се обичаха.

Сега Том беше... Поврага! — каза си той. — Това може да се случи с всекиго. Би трябвало да го разбере най-после. Само че това е окончателно.

Откъде знаеш? — запита се той. — Заминаването може да бъде окончателно. Излизането от къщи може да бъде окончателно. Всяка форма на предателство може да бъде окончателна. Подлостта може да бъде окончателна. Продажността е окончателна. Но сега само си дрънкаш. Истинска окончателна е само смъртта. Искане ми се Ара и Уили да се върнат. Сигурно ще разкрасят гемията като стая на ужасите. Никога не съм обичал да убивам. Но Уили обича. Той е странен човек и същевременно е много добър. Никога не е доволен от извършеното, като смята, че то може да бъде извършено и по-добре.

Томас Хъдсън видя, че лодката се прибира. Сетне чу и мъркащото ѝ пърпорене, а след това съзря как тя се очертава все по-ясно и расте постепенно, докато накрая се прилепи до кораба.

Уили се качи. Изглеждаше по-зле от всякога, изкуственото му око показваше прекалено много от бялото си. Той застана мирно, изкозирува отривисто и каза:

— Разрешете да доложя на капитана, сър!

— Пиян ли си?

— Не, Томи. Възбуден.

— Ти си пил.

— Да, Том. Взехме малко ром, за да можем да работим около трупа. После, когато свършихме пиенето, Ара се изпика в бутилката и я минира. Получи се двойна клопка.

— Добре ли разкрасихте гемията?

— Томи, мъничък гном, не по-голямо от педя, не може да стъпи на гемията, без да бъде изхвърлен обратно в царството на гномовете.

Хлебарка не може да пропълзи на нея. Ара се боеше да не би мухите по трупа да хвърлят във въздуха гемията. Минирахме я красиво и изящно!

— Какво прави Ара?

— Разглобява и почиства всичко в изблик на ентузиазъм.

— Колко ром отнесохте, вие халосници?

— По-малко от половин бутилка. Хрумването беше мое. Не на Ара.

— О'кей. Слез при него, почистете оръжието, проверете и пукалата!

— Не можем да ги проверим сериозно, без да стреляме в тях.

— Зная. Но ги проверете сериозно без да стреляте. Подменете снарядите, с които са заредени.

— Хитро!

— Кажи на Хенри да ми донесе малка чаша, от това питие и един коктейл за себе си. Антонио го знае какво е.

— Радвам се, че пропи по-малко, Том.

— В името Христово не се радвай, нито скърби за това, дали ще пия или няма да пия.

— О'кей, Том. Но не обичам да те виждам как се яхаш сам като кон, който е яхнал друг кон. Защо не бъдеш поне кентавър?

— Къде си учил за кентаврите?

— Четох в една книга, Томи. Аз съм начетен. По-начетен съм, отколкото се полага за годините ми.

— Ти си знаменит халосник — каза му Томас Хъдсън. — Сега се пръждосвай и направи каквото ти заръчах!

— Слушам, сър. Томи, когато завърши това пътешествие, ще ми позволиш ли да откупя една от морските ти картини във вилата?

— Не си прави подбив с мене.

— Не си правя. Май ти никога не си до състояние да разбереш другите.

— Възможно. Може би не съм ги разбирал през целия си живот.

— Томи, аз често се занасям. Но ти преследваш добре.

— Утре ще видим. Кажи на Хенри да донесе коктейла си. На мене обаче, да не носи!

— Не, Томи. Довечера ни предстои кратка схватка и аз се съмнявам дали ще се състои.

— Добре — каза Томас Хъдсън. — Прати ми Хенри. И слизай от тоя проклет мостик, за да се заловиш за работа!

Хенри подаде двата коктейла и се метна със замах на мостика. Застана до Томас Хъдсън, наведе се напред и погледна неясните очертания на далечните острови. На запад се виждаше тънкият месец в първата четвъртина.

— За твое здраве, Том! — каза той. — Не съм погледнал през лявото си рамо към луната.

— Тя не е нова. Беше нова миналата нощ.

— Да. Но не я видяхме поради шквала.

— Правилно. Как е положението долу?

— Отлично е, Том. Всички се стягат и са весели.

— Как са Уили и Ара?

— Пийнаха малко ром, Том. И се развеселиха много. Но сега не пият.

— Да. Не бива и да пият.

— Залагам извънредно много на схватката — рече Хенри. — Уили също.

— Аз не. За това обаче сме дошли. Имай предвид, че ни са нужни пленници, Хенри.

— Зная.

— Понеже допуснаха грешка, като избиха островитяните, фрицовете не искат да бъдат пленени.

— Мисля, че смекчаваш нещата — отвърна Хенри. — Допускаш ли, че ще се опитат да ни нападнат тая нощ?

— Не. Но трябва да бъдем готови за в случай, че ни нападнат.

— Ще бъдем готови. Какво смяташ, че всъщност ще предприемат, Том?

— Нямам представа, Хенри. Ако са наистина отчаяни, ще се опитат да превземат кораба. Ако имат радист, той би могъл да поправи нашето радио, после ще стигнат до Ангилас, ще извикат такси и ще изчакаат да пи отведе в къщи. Имат всички основания да се опитат да превземат кораба. Възможно е все пак някой да се е раздрънкал в Хавана и те да знаят кои сме.

— Кой би могъл да се раздрънка?

— За мъртвите по-добре нищо, отколкото лошо! — отговори Томас Хъдсън. — Но се страхувам, че той е могъл да се изтърве, когато

е бил пиан.

— Уили е уверен, че е дрънкал.

— Знае ли нещо?

— Не. Само е уверен.

— Това е вероятност. Ала те могат и да се опитат да се доберат до материка и да се придвижат по суша до Хавана, за да се качат на някой испански кораб. Или аржентински кораб. Навярно държат да не бъдат заловени заради избиването на островитяните. Затова смятам, че ще опитат нещо отчаяно.

— И аз очаквам същото.

— Дано ги подмами — заключи Томас Хъдсън.

Ала нищо не се случи през цялата нощ, само звездите продължиха да се движат, източният вятър не престана да духа и теченията непрекъснато струяха край кораба. Водата фосфоресцираше силно от водораслите, които големите отливи и приливи и вълнението, предизвикано от вятъра, бяха откъснали от дъното. Те плуваха насамнатам като студени ивици и петна от бял призрачен огън във водата.

Вятърът спря малко, преди да се зазори, и щом съмна, Томас Хъдсън легна и заспа на палубата по корем с лице, опряно в един ъгъл на брезента. Антонио го зави, него и оръжието му, с едно платнище, но той спеше дълбоко и не усети.

Антонио пое вахтата и щом приливът се надигна дотолкова, че освободи кораба, той събуди Томас Хъдсън. Обраха котвите и потегляха, като лодката се движеше напред, сондираше и забиваше вежи в съмнителните места. Сега водата от прилива беше чиста и бистра, воденето на кораба беше трудно, ала не както в предишния ден. Забиха клон в протока, където бяха заседнали вчера. Томас Хъдсън се обърна назад и видя как зелените му листа се полюляват в течението.

Той погледна напред и последва отблизо лодката, която изследваше протока. Минаха покрай дълъг зелен остров, който отдалече му беше заприличал на заоблено островче. Сетне навлязоха в участък, изглеждащ като непрекъснатата, но назъбена линия от мангрови островчета. Хил, който наблюдаваше с бинокъла, предупреди:

— Веха, Том! Право по курса на лодката към мангровите!

— Провери — каза Томас Хъдсън. — Тук ли е протокът?

— Изглежда, че е, но не виждам отвор.

— На картата е много тесен. Просто ще обрулим мангровите от двете страни, провирайки се.

После Томас Хъдсън се сети за нещо. «Как можах да бъда толкова разсеян? — упрекна се сам. — По-добре да продължим сега, докато се измъкнем от протока. По-късно ще ги пратя.» Беше забравил да накара Уили и Ара да обезвредят заседналата гемия. Ще бъде ад, ако я оставя там минирана, защото може да се качи някой нещастен рибар. Ще се върнат да я обезвредят.“

Сега лодката сигнализираше да се придържа съвсем вдясно до три малки островчета близо до мангровите. След тези, сякаш за да се уверят, че е разбрал, те свиха и дойдоха при Томас Хъдсън.

— Протокът е право покрай мангровите — извика Уили. — Дръж вляво от вехата. Ние ще вървим напред. Докато не те предупредим, продължавай! Тук водата е дълбока.

— Забравихме да обезвредим гемията.

— Зная — отговори Уили. — После ще се върнем.

Ара се ухили, завъртя лодката и двамата избързаха напред, като Уили направи знак, че пътят е свободен. Те завиваха ту наляво, ту надясно и се изгубиха от погледа е зеленината.

Томас Хъдсън управляваше по тяхната диря. Протокът беше дълбок, въпреки че не беше показан в картата. „Този стар пролаз трябва да е бял прочистен от някой ураган — заключи Томас Хъдсън, Много неща са се изменили, откакто тук, са сондирали дълбочините лодките на американския кораб «Нокомис»“.

Тогава той забеляза, че от мангровите не излетяха птици, когато лодката навлезе в обраслата с гъстак теснина.

Без да се отделя от кормилото, Томас Хъдсън се обади по разговорната тръба на Хенри в предния кокпит.

— Можем да бъдем нападнати — в тоя проток. Пригответи двете 50 за стрелба от носа и от борда. Стой зад щита я следи пламъка на изстрелите им, за да се прицелиш!

— Слушам, Том!

На Антонио той нареди:

— Тук може да бъдем нападнати. Бъди готов, щом открият огън срещу нас. Мери се под пламъка на изстрелите и ги наръси. Залепни ниско!

— Хил — довърши той, — остави бинокъла. Вземи две гранати, изправи щифтовете им и ги сложи на стойката до дясната ми ръка. Изправи и щифтовете на пожарогасителите и прибери бинокъла. Вероятно ще ни нападнат от двете страни. Така поне би трябвало да постъпят!

— Кажи ми кога да ги хвърля, Том.

— Ще ги хвърляш, щом видиш да проблясват изстрелите им. Ще ги хвърлиш обаче високо, за да паднат през шубрака.

Не излитаха никакви птици, но тъй като приливът беше дошъл, Томас Хъдсън знаеше, че птиците трябва да са се прибрали в мангровите. Сега корабът навлезе в тесния прорез и Томас Хъдсън, гологлав и бос, облечен само в жълтеникави къси панталони, се чувствуваше едва ли не съвсем гол.

— Залегни! — Заповяда той на Хил. — Ще ти кажа кога да станеш, за да ги хвърлиш.

Хил се просна на палубата с двата пожарогасителя, които бяха напълнени с динамит и снабдени с междинна запалка, възпламеняваща се от детонаторния механизъм на гранатата, закрепен към съединението на запалката и снабден е прищипната динамитна капсула.

Томас Хъдсън го погледна и забеляза, че се е изпотил. После обърна очи към мангровите от двете страни:

„Бих могъл да се опитам да обърна кораба — каза са той. — Ала не смятам, че ще успея да надделея над насрещното течение на прилива.“

Той се взря напред към зелените брегове. Сега водата беше наново кафява и мангровите листа лъщяха като лакирани.

Огледа се, за да провери дали няма отрязани или разместени клони. Видя само зелените листа, тъмните клони и корените, които се оголваха от засмукването на корабния винт. Показаха се раци, когато се разкриваха леговищата им под корените на мангровите.

Томас Хъдсън продължи, потокът се стесни, ала той видя, че по-нататък се разширява. „Кой знае дали всичко не е само внушение“ — рече си той. — Тогава забеляза, че един рак се свлече бързо от високите мангрови корени и цопна във водата. Томас Хъдсън впери очи в гъстака, ала не съзря нищо отвъд стеблата и клоните. Втори рак изскочи много припряно и се спусна във водата.

Точно тогава фрицовете стреляха срещу Томас Хъдсън. Той не зърна ослепителния блясък и бе засегнат, преди да е чул щракането на шмайзера. Хил се надигна до него. Антонио почна да стреля със светещи патрони в посоката, където беше видял пламъчетата на автомата.

— Там, където падат светещите куршуми! — каза Томас Хъдсън на Хил.

Томас Хъдсън почувствува, като че някой го халоса три пъти с бейзболна хилка и левият му крак се намокри.

Хил запрати бомбата с висок замах и Томас Хъдсън съгледа как дългият месингов цилиндър и конусният нос блеснаха на слънцето. Тя полетя с въртеливо, не с праволинейно движение.

— Залегни, Хил! — каза той и си помисли, че и сам би трябвало да залегне.

Сетне си даде сметка, че не бива, защото му се налагаше да води кораба. Двете оръдия 50 забоботиха, Томас Хъдсън ги чу как гърмят и почувствува през босите си крака как разгърсват яхтата. „Много тътнят — рече си той. — Ще накарат гадовете да се стреснат.“

Той видя ослепителния взрив на бомбата, преди да е чул грохота и да се е издигнал пушек. Усети миризма на дим, счупени клони и изгорени зелени листа.

— Стани Хил и хвърли две гранати! По една от двете страни!

Хил не метна високо гранатите. Запрати ги като дълга бейзболна топка от третата основа право в първата. Във въздуха те приличаха на сиви железни ангинари с тънка димна опашка.

Преди да са избухнали с трясък в мангровите, Томас Хъдсън се обади в тръбата:

— Пречукай ги тия гадове, Хенри! Те не могат да се изплъзнат.

Миризмата на гранатите се различаваше от миризмата на бомбата и Томас Хъдсън каза на Хил:

— Хвърли още две гранати. Едната отвъд, другата отсам бомбата!

Той проследи как гранатите полетяха, сетне се строполи на палубата. Не знаеше дали сам се повали на палубата или палубата се повали отгоре му, защото беше много хлъзгава от кръвта, която се стичаше от крака му, та той залитна внезапно. При второто избухване

Томас Хъдсън чу как две парчета от гранатата разкъсаха брезента. Други удариха корпуса.

— Помогни ми да се изправя — каза той на Хил. — Последната граната я хвърли прекалено наблизко.

— Къде си ранен, Том?

— На две-три места.

Отпред Томас Хъдсън зърна, че Уили и Ара се връщат с лодката.

Той се обади по тръбата на Антонио и му каза да подаде на Хил чантата за първа помощ.

Точно тогава видя, че Уили се просна по очи на носа на лодката и почна да стреля към мангровите вдясно. Чу се чаткането на автомата Томпсън. Сетне последва по-дълъг взрив. Томас Хъдсън включи двата двигателя на най-голямата скорост, която позволяваше протокаът. Не си даваше ясна сметка каква е тази скорост, защото изпитваше много силна болка. Тя пронизваше костите, изпълваше гърдния кош преминаваше през червата и стигаше до тестикулите. Томас Хъдсън още не се чувствуваше отпаднал, но усещаше първите пристъпи на отпадналост.

— Пригответи оръдията за стрелба по десния бряг! — заповяда той на Хенри. — Уили откри още фрицове.

— Слушам, Том. Ти държиш ли се?

— Ранен съм, но се държа. Как е Джордж?

— Отлично.

— Открой огън, щом забележиш нещо!

— Слушам, Том.

Томас Хъдсън спря машините и бавно даде заден ход, за да задържи кораба извън обстрела на Уили, който сега зареди пълнител със светещи патрони, за да отбележи къде трябва да се насочи огънят на кораба.

— Видя ли мишената, Хенри? — запита Томас Хъдсън през тръбата.

— Да, Том.

— Стреляй в целта и наоколо ѝ с къси залпове!

Томас Хъдсън чу как оръдията 50 забоботиха и махна на Ара и Уили да се приберат. Те се придвижиха с най-голямата скорост, която допускаше малкият двигател. Уили стреляше непрекъснато, докато се озоваха под прикритието на кораба.

Уили скочи на борда и се качи на мостика. Ара се зае да изтегли лодката.

Уили погледна Том и Хил, който превързваше ранения, правейки турникет на лявото му бедро чак горе до чатала.

— Исусе Христе! — възкликна Уили. — Какво си закъсал, Том?

— Не зная — отговори Томас Хъдсън.

Той действително не знаеше. Не можеше да види раните си. Виждаше само цвета на кръвта, а тя беше тъмна, затова не го тревожеше. Ала беше изтекла прекалено много кръв и той се чувствуваше силно отпаднал.

— Какво имаше там, Уили?

— Не зная. Имаше един гад с шмайзер, който стреля срещу нас, та го надупчих. Съвсем сигурен съм, че го надупчих.

— Не чух изстрелите му поради шума, който вдигахте.

— А вие, хубостниците, вдигнахте такава пукотевица, сякаш хвърлихте във въздуха барутен погреб! Смяташ ли, че някой е оживял?

— Може би. Във всеки случай им го платихме с лихвите.

— Трябва да ги довършим — каза Уили.

— Можем да оставим тия мръсници да се гърчат и мятат — отговори Томас Хъдсън. — А можем и да отидем да ги довършим.

— Предпочитам да се погрижим за тебе.

Хенри изпробваше оръдията 50. Беше толкова внимателен към тях, колкото беше небрежен към автоматите, и понеже те бяха две, внимателността му се беше удвоила.

— Знаеш ли къде са гадовете, Уили?

— Има само едно място, където могат да бъдат.

— Тогава да отидем да ги взривим, та да хвъркнат и лайната им!

— Казано като офицер и джентълмен — забеляза Уили. — Ние потопихме лодката им.

— Не чухме никакъв шум — рече Томас Хъдсън.

— Тя не вдигна много шум — обясни Уили. — Ара я надупчи с мачете и накълца платното ѝ. Христос не би могъл да я поправи за месец, колкото и да се напъва в дърводелницата си!

— Застани с Хенри и Джордж на носа, Ара и Антонио да заемат десния брод, ще се приближим до брега! — нареди Томас Хъдсън.

Той се чувствуваше много отпаднал, и като не на себе си, въпреки че още не му се виеше свят. Превързките, направени от Хил,

бяха спрели много лесно кръвотечението, затова беше заключил, че кръвоизливът е вътрешен.

— Обстрелвай ги непрекъснато и ми дай знак къде да карам! Далече ли са?

— Точно до брега зад малкото възвишение. Може ли да ги достигне Хил с оръдията?

— Аз ще стрелям със светещи патрони, за да му посоча мишената.

— Дали са още там?

— Няма къде да отидат. Видяха как разбихме лодката им. Сега водят последната битка на Къстъър^[2] в мангровите. Исусе Христе, как ми се пие бира Анхойзер Буш.

— Изстудена. В консервени кутии! — допълни Томас Хъдсън. — Карай да върви!

— Ти си ужасно блед, Томи — забеляза Уили. — Изгубил си сума кръв.

— Тогава да изведе кораба час по-скоро — каза Томас Хъдсън. — Още се държа.

Те свиха бързо, като Уили, надвесен над дясната скула, замахваше от време на време с ръка, за да коригира.

Хенри ръсеше с куршуми напред и назад възвишението, което се познаваше по височината на дърветата, а Джордж се мереше в основата на хълмчето.

— Как е, Уили? — запита Томас Хъдсън в тръбата.

— Тук се събраха достатъчно гилзи, за да направим леярна за месинг — отговори Уили. — Насочи дяволския нос на кораба към брега и завърти борда му така, че Ара и Антонио да могат да открият огън.

На Хил му се стори, че вижда нещо и стреля. Оказа се, че е нисък клон, отрязан от Хенри.

Томас Хъдсън наблюдаваше как брегът се приближава все повече и повече, отново започна да различава отделните листа. Тогава изви кораба откъм борда и чу, че Антонио стреля, като видя как светещите куршуми падат малко по-вдясно от куршумите на Уили. Сега стреляше и Ара. После Томас Хъдсън даде леко заден ход и прилепи яхтата до брега, ала дотолкова, че да може Хил да мята гранатите.

— Хвърли им още един пожарогасител! — заповяда той. — Там, където стреляше Уили!

Хил метна пожарогасителя и повторно Томас Хъдсън се възхити от замаха му и от блясъка на месинговия цилиндър, който се въртеше във въздуха, за да падне почти точно в целта. Разнесе се блясък и трясък, а сетне сред издигналия се дим Томас Хъдсън съзря, че изскочи човек със заключени над главата ръце.

— Спри огъня! — заповяда той в двете тръби бързо-бързо.

Но Ара вече беше стрелял и Томас Хъдсън видя как германецът, рухна на колене с глава напред в мангровите. Той даде нова заповед:

— Поднови огъня! — След това каза на Хил с много уморен глас: — Хвърли още един пожарогасител почти на същото място, ако можеш. Метни и две гранати!

Беше уловил пленник. Ала го беше изтървал.

Подир малко запитва:

— Уили и Ара, ще отидете ли да огледате?

— На драго сърце — отговори Уили. — Поддържайте обаче огъня, докато слезем. Искаме да ги нападнем в гърба.

— Обясни на Хенри плана си. Кога искате да спрем?

— Щом се вмъкнем в гъстака.

— Дадено, дивако от джунглата! — съгласи се Томас Хъдсън и за пръв път прозря, че навярно ще умре.

[1] Говореше немски, дословно „езика на киселото зеле“ (развален нем.). — Б.пр. ↑

[2] *Джордж А. Къстър* (1836–1879), американски генерал, водил непримирима война с червенокожите. В 1879 г. индианци от племето „кикус“ го нападнали в засада и в 20-минутна схватка, влязла в историята като „последната битка на Къстър“, го убили и избили войниците му. Възпят от Ловгфелоу, а полесражението, превърнато в национален паметник. — Б.пр. ↑

Той чу — как избухна гранатата зад малкото възвишение. После не се чу ни взрив, ни стрелба.

Томас Хъдсън се отпусна тежко зад кормилното колело и се вгледа в тънкия дим на гранатата, който вятърът отнасяше.

— Ще подкарам кораба веднага, щом се зададе лодката — каза той на Хил.

Почувствува, че Антонио го прегърна, и чу, че предлага:

— Том, ти си легни. Аз ще поема кораба.

— Добре — съгласи се той и хвърли сетен поглед на тесния проток със зелени брегове. Водата беше кафява, но бистра и сега приливът струеше силно.

Хил и Антонио му помогнаха да легне на палубата. После Антонио застана на кормилото. Той даде малко заден ход за да задържи яхтата срещу течението, и Томас Хъдсън усети приспивния ритъм — на големите двигатели.

— Освободи малко турникета — замоли той Хил.

— Ще донеса гумения дюшек — предложи Хил.

— Предпочитам да лежа на палубата — отговори Томас Хъдсън. — Мисля, че ще бъде по-добре да не се движа много.

— Сложи възглавницата под главата му! — заповяда Антонио, който се взираше надолу по протока.

Подир малко той добави:

— Те ни махат, Том.

Томас Хъдсън почувствува как моторите забръмчаха и корабът се плъзна напред.

— Пусни котва, веднага, щом излезем от протока!

— Слушам, Том. Не говори!

Дойде Хенри и пое кормилото и контролните прибора, когато спуснаха котва. Сега бяха отново в открито море. Томас Хъдсън усети как корабът се полюлява от вятъра.

— Тук има много вода. Том — съобщи Хенри.

— Зная. Целият път до Кайбариен и двата протока са чисти и добре маркирани.

— Моля те, не говори, Том. Само лежи спокойно.

— Нека Хил ми донесе едно леко одеяло.

— Ще отида да донеса. Дано не те боли много, Томи.

— Боли — отговори Томас Хъдсън. — Но не прекалено много. Не боли повече от болката на ония, които ти и аз застреляхме.

— Ето го и Уили — извести Хенри.

— Ах, ти рожбо писана! — обади се Уили. — Не говори! Намерихме, четирима от фрицовете с водача им. Това е било главното ядро. Сетне намерихме още един, когото Ара застреля по погрешка. Ужасно много му тежи, защото ти искаше толкова много да заловим пленник. Сега реве, та му казах да остане долу. Просто се увлече, както би се увлякъл всеки.

— Защо хвърлихте гранатата?

— Едно място ми се стори подозрително. Не говори, Том!

— Трябва да се върнете, за да обезвредите потопената гемия.

— Веднага ще отидем и ще претърсим и другия бряг. Как ми се иска да имахме бързоходна лодка. Томи, тия дяволски пожарогасители бият осемдесет и три милиметровите минохвъргачки.

— Нямаат същата далекобойност.

— За какъв дявол ни е притрябвала далекобойност? Тоя Хил ги хвърляше като в баскетболен кош.

— Хайде, тръгвайте!

— Много ли ти е лошо, Томи?

— Доста.

— Смяташ ли, че ще издържиш?

— Ще се опитам.

— Лежи съвършено неподвижен. Не мърдай за нищо!

Те отдавна не се движеха, ала на Томас Хъдсън се струваше, че плуват отдавна. Той лежеше на гръб под сянката на навеса, който Антонио приспособи. Хил и Джордж развързаха брезента откъм наветрената страна и вятърът милваше ранения с освежаваща нежна ласка. Не беше така силен като вчера, но вееше непрекъснато от изток, и облаците бяха високи и тънки. Небето беше синьото небе от източната част на острова, където пасатите духаха най-силно. Томас Хъдсън лежеше и го наблюдаваше, мъчейки се да потисне болката. Не

позволи на Хенри да му направи подкожна инжекция с морфин, защото си каза, че може да му се наложи още да размишлява. Знаеше, че може да си бие инжекция по всяко време и по-късно.

Той лежеше под лекото одеяло с превръзки на трите рани. Хил ги беше поръсил със сулфамид, когато ги беше превързал, и Томас Хъдсън виждаше сулфамид, разпилян като захар по палубата около кормилното колело, където беше получил първа помощ. Когато свалиха брезента, за да има по-голямо проветрение, той забеляза трите малки дупки, през които бяха минали куршумите, както и други дупки вляво и вдясно. Съзря и следите от парчетата граната.

Докато Томас Хъдсън лежеше, Хил го наблюдаваше и не откъсваше очи от изрусялата му от солта коса и посивялото лице над лекото одеяло. Хил беше простоват момък. Но беше голям атлет, почти толкова силен, колкото Ара, и ако е могъл да хвърля фалцови топки, щял е да стане превъзходен бейзболист. Имаше ръката на големите хвъргачи. Томас Хъдсън го погледна и се усмихна, спомняйки си гранатите. Продължи да се усмихва, като гледаше Хил и дългите мускули на ръцете му.

— Трябвало е да станеш бейзболен хвъргач — забеляза тон и гласът му прозвуча странно.

— Не владеех замаха си.

— Днес го владееше.

— Може би по-рано не е било толкова необходимо да го владее — засмя се Хил. — Искаш ли малко вода, за да разквасиш устата си, Том? Само кимни с глава.

Томас Хъдсън разтърси глава и погледна към езерото, образувано от вътрешния проход. Сега се виждаха бели зайчета. Ала това бяха вълничките на добрия попътен вятър, а отвъд тях се съзираха сините хълмове на Туригуаньо.

„Така ще трябва да постъпим — замисли се Томас Хъдсън. — Ще се насочим към Сентрал или към съседното селище. Може би там има лекар. Не, много късен сезон е. Но могат да докарат със самолет добър хирург. Там всички са услужливи. По-добре да мина без лекар, отколкото да попадна в ръцете на лош хирург. Мога да лежа неподвижно, докато дойдат да ме пренесат. Ще трябва да се нагълтам със сулфамид. Но не бива да пия вода. Не се тревожи, момче — насърчи се сам. — Целият ти живот води към тази развръзка. Защо Ара

не се сдържа да не убива оня гад? Щяхме да разполагаме с доказателство, че сме свършили добра работа. «Добра работа» е пресилено. Ще бъде по-правилно да кажа «полезна работа». Ех, че ад щеше да бъде, ако те имаха нашата огнева мощ! Те трябва да са измъкнали другите вежи, за да ни вкарат в тоя проток. Ако бяхме хванали пленника, може би щеше да се окаже някой глупак и да ни даде никакви сведения. Все пак щеше да бъде от полза да го бяхме уловили. Сега не свършихме много полезна работа. М-да, не свършихме. Поне ще обезвредим онази стара гемия.

Помисли си за времето след войната, когато наново ще рисуващ. Има толкова много красиви неща за рисуване, че ако рисуващ така, както умееш в действителност, и не се поддаваш на увлечения, ще осъществиш истинското си призвание. Сега можеш да рисуващ морето по-добре от всички стига да пожелаеш и да не се разсейваш. Сега обмисли добре какво ще предприемеш. Трябва да се бориш за живота си. Но животът струва малко в сравнение с делото на човека. Единствената му стойност се състои в това, че ти е необходим. Дръж се здраво. Сега удари час да играеш голяма игра. Играй я, без да се осланяш на случайността. Кръвта ти винаги се е съсирвала бързо, затова можеш да изиграеш още една голяма игра. Ние не сме лумпенпролетариатът. Ние сме елитът и се сражаваме по своя добра воля.“

— Том, искаш ли малко вода? — попита пак Хил.

Томас Хъдсън поклати глава.

„Три проклетни куршума са в състояние да пратят по дяволите доброто рисуване и да сложат край на всичко. Защо тия жалки безумци допуснаха грешката с избиването на островитяните? Можеха да се предадат и щяха да се спасят. Кой ли беше фрицът, който искаше да се предаде, когато Ара стреля? Може би е бил като момъка, когото бяха разстреляли на оня остров. Защо трябваше да бъдат такива фанатици? Ние преследвахме добре и всякога се сражавахме. Но смятам, че не сме фанатици.“

После Томас Хъдсън дочу бръмченето на извънбордния мотор. От мястото, където лежеше, не можеше да види как лодката се прибра. Дойдоха Ара и Уили. От Ара се стичаше пот и двамата бяха изподраскани от храстите.

— Съжалявам, Том — каза Ара.

— Майната му! — отговори Томас Хъдсън.

— Да си измъкнем първом задника оттук — обади се Уили, — па ще ти докладвам. Ара, слез да обереш жетвата и прати Антонио на кормилото!

— Ще отидем в Сентрал. Ще стане по-бързо.

— Умно — одобри Уили. — Сега не говори, а аз да разказвам, Том!

Той спря, сложи леко ръка на челото му, посегна под одеялото и опипа пулса му внимателно, но много предпазливо.

— Не умирай, рожбо писана! — рече той. — Стискай зъби и не мърдай!

— Роджър — прошепна Томас Хъдсън.

— При — първия огън са били убити трима — обясни Уили. Вятърът духаше откъм Уили и Томас Хъдсън чувствуваше как потта му мирише кисело, клепачът на изкуственото око беше подут и увиснал отново, цялата пластична хирургия, на лицето беше побеляла. Томас Хъдсън лежеше съвсем неподвижно и го слушаше.

— Имали са само два шмайзера, но са ги използвали умело. Първият пожарогасител на Хил ги е улучил, а оръдията са ги надробили. Антонио също ги е наръсил. Хенри умее наистина да борави с оръдията.

— Той винаги е умеел.

— Искам да кажа при такава жега. Обезвредихме и гемията, а сега приливът е много висок. С. Ара прерязахме всички кабели, но оставихме взрива. Сега тя е наред. Ще нанесе на картата къде се намират другите фрицове.

Котвата бе вдигната и моторите затътнаха.

— Не се справихме добре, нали? — забеляза Томас Хъдсън.

— Надхитриха ни. Но ние имахме огнево надмощие. И те не се справиха особено добре. Не казвай нищо на Ара за пленника. И без това се чувствува достатъчно виновен. Той се оправдава с факта, че е натиснал спусъка, преди да съобрази, че фрицът се предава.

Корабът се насочи към сините хълмове, увеличавайки постепенно скоростта си.

— Томи — каза Уили, — обичам те, рожбо писана. Не умирай!

Томас Хъдсън го погледна, без да мръдне глава.

— Помъчи се да разбереш, ако не е много трудно.

Томас Хъдсън го погледна. Сега се чувствуваше много далече-далече и не го вълнуваха повече никакви проблеми. Усецаше как корабът увеличава скоростта си и как трептенето на машините нежно гали раменете му, опиращи в твърдите дъски. Изви очи нагоре към небето, което винаги беше обичал, сведе ги към голямата лагуна, която — сега беше съвсем сигурен — никога нямаше да нарисува, измести се леко, за да понамали болката. „Сега двигателите работят на около три хиляди оборота — помисли си той — и тласъците им проникват през палубата право в мене.“

— Струва ми се, че разбирам, Уили — провлече той.

— Поврага! — каза Уили. — Ти никога не разбираш хората, които те обичат.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.